

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΑ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΞΣΤ'

Παρασκευή 6 Ιουλίου 2007

Αθήνα, σήμερα στις 6 Ιουλίου 2007, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.53' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΟΥΡΛΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 5/7/2007 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΞΕ' συνεδριάσεώς του, της Πέμπτης 5 Ιουλίου 2007, σε ό,τι αφορά στην ψήφιση στο σύνολό του σχεδίου νόμου: «Συγκέντρωση και αδειοδότηση Επιχειρήσεων Μαζικής Ενημέρωσης και άλλες διατάξεις.»)

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Δημήτριο Τσιόγκα, Βουλευτή Λαρίσης, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Σύλλογος Γεωπόνων Μελετητών Βορείου Ελλάδος ζητεί την έγκριση σχεδίων βελτίωσης ζωικής παραγωγής για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

2) Ο Βουλευτής Πιερίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Επιτροπή Αγώνα Ελαφινιωτών Ημαθίας ζητεί την ανακατασκευή του διανομαρχιακού δρόμου Ελαφίνας Ημαθίας – Ελάφου Πιερίας.

3) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Παλαίρου Αιτωλοακαρνανίας ζητεί τη συνέχιση της λειτουργίας του γραφείου της Δ.Ε.Η. Βόνιτσας.

4) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Δήμος Μουρεσίου Μαγνησίας ζητεί την αναβάθμιση και την ενίσχυση με προσωπικό του Αστυνομικού Σταθμού Τσαγκαράδας.

5) Η Βουλευτής Πέλλης κ. ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ – ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Δήμος Κρύας Βρύσης Πέλλης ζητεί την ίδρυση Ινστιτούτου Βιολογικής Γεωργίας στην περιοχή του.

6) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Εταιρεία Ελλήνων Σκηνοθετών

ζητεί την οικονομική στήριξη του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου.

7) Η Βουλευτής Πέλλης κ. ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ – ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών διαμαρτύρεται για την αναβολή δημοσιοποίησης της Σχολής Τυφλών Βορείου Ελλάδος «Ο ΗΛΙΟΣ».

8) Η Βουλευτής Πέλλης κ. ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ – ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Σύνδεσμος Ποντίων Καθηγητών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Θεσσαλονίκης ζητεί να συμπεριληφθούν στην Πολιτιστική Ολυμπιάδα της Κίνας Πόντιοι Πυρριχιστές, για να χορέψουν τον Πυρρίχιο.

9) Η Βουλευτής Πέλλης κ. ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ – ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Δήμαρχος Γιαννιτσών Πέλλης ζητεί την ίδρυση και λειτουργία ΕΠΑ.Σ. στα Γιαννιτσά.

10) Η Βουλευτής Πέλλης κ. ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ – ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Δήμος Πέλλας ζητεί τη στελέχωση με μόνιμο προσωπικό του Δημοτικού Ιατρείου Πέλλας.

11) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Αγροτικών – Μελισσοκομικών Συνεταιρισμών Νήσων Κυκλάδων και Αργοσαρωνικού ζητεί την επίλυση του προβλήματος της ακτοπλοϊκής μετακίνησης φορητών αυτοκινήτων.

12) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία το τοπικό Διαμέρισμα Άνω Μεράς Μυκόνου ζητεί την τροποποίηση του προεδρικού διατάγματος που ορίζει το χωροταξικό σχεδιασμό της Νήσου Μυκόνου.

13) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Έπαρχος Θήρας ζητεί την πλήρωση θέσεως στο Ι.Κ.Α. Θήρας, σύμφωνα με το ν. 2643/98.

14) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Δήμος Άνω Σύρου Κυκλάδων ζητεί τη στελέχωση του Ι.Κ.Α. Σύρου με ειδικευμένους ιατρούς και τον εξοπλισμό του με ιατρικά μηχανήματα.

15) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ

κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Επεξεργασίας και Πωλήσεως Γεωργικών Προϊόντων Λουτρού Δήμου Αμφιλοχίας Αιτωλοακαρνανίας ζητεί να ενταχθεί στις αποζημιώσεις του ΕΛ.Γ.Α. και η ελαιοκαλλιέργεια της περιοχής του.

16) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Δήμος Χάλκειας Αιτωλοακαρνανίας ζητεί την αλλαγή της κατηγοριοποίησής του, στη νέα Κ.Υ.Α. χωροταξικού σχεδιασμού και τουριστικής ανάπτυξης.

17) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία το Επιμελητήριο Αιτωλοακαρνανίας ζητεί την ένταξη στον υπό προκήρυξη Δ' κύκλο ενισχύσεων για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία, των επιχειρήσεων που εδρεύουν στους ημιορεινούς δήμους του Νομού Αιτωλοακαρνανίας.

18) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Α' Ε.Λ.Μ.Ε. Αιτωλοακαρνανίας ζητεί την αποκατάσταση του εκπαιδευτικού, Ιακώβου Παλαιολόγου.

19) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αιτωλοακαρνανίας ζητεί τη διατήρηση των Καταστημάτων του ΟΤΕ στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας.

20) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Δήμος Θεσπιαίων Αιτωλοακαρνανίας ζητεί τη δημιουργία ενός νέου σύγχρονου κτηρίου για τη στέγαση του ΕΠΑ.Λ. Καινούργιου.

21) Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία το Συντονιστικό Όργανο Ενώσεων Εκπαιδευτικών Μουσικής ζητεί την αναβάθμιση των Μουσικών Σχολείων και την αξιοποίηση των καθηγητών Μουσικής.

22) Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία το Νομαρχιακό Τμήμα της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. Νομού Σερρών και ο Σύλλογος των Εργαζομένων στα Κέντρα Υγείας του Νομού ζητούν την ενίσχυση με προσωπικό του Γ.Ν. Νοσοκομείου και των Κέντρων Υγείας του Νομού Σερρών.

23) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας με το οποίο ζητείται η αντικατάσταση των παλαιών ασθενοφόρων αυτοκινήτων.

24) Ο Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων Ιδρύματος Προστασίας Τυφλών Β.Ε. «Ο ΗΛΙΟΣ» ζητεί την κάλυψη οικονομικού ελλείμματος και τη δημοσιοποίηση του Ιδρύματος αυτού.

25) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Ομοσπονδία Τραπεζοϋπαλλήλικών Οργανώσεων Ελλάδος ζητεί την εφαρμογή της απόφασης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για τις Συλλογικές Συμβάσεις των συνταξιοδοτικών Ταμείων των Τραπεζοϋπαλλήλων.

26) Η Βουλευτής Πέλλης κ. ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ – ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Ομοσπονδία Τραπεζοϋπαλλήλικών Οργανώσεων Ελλάδος ζητεί την εφαρμογή της απόφασης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για τις Συλλογικές Συμβάσεις των συνταξιοδοτικών Ταμείων των Τραπεζοϋπαλλήλων.

27) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Ομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων Λασιθίου ζητεί την κατασκευή αρδευτικών έργων στο Νομό

Λασιθίου.

28) Η Βουλευτής Πέλλης κ. ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Πέλλας ζητεί την άμεση στελέχωση του Περιφερειακού Ιατρείου Πέλλας, με ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό.

29) Ο Βουλευτής Α' Αθηνών κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εθνική Συνομοσπονδία ατόμων με αναπηρία ζητεί το σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων για την αξιοπρεπή κράτηση των ατόμων με αναπηρία στις φυλακές της χώρας.

30) Η Βουλευτής Β' Αθηνών κ. Έλενα Κουντουρά κατέθεσε αναφορά, με την οποία ιδιοκτήτες οικοπέδων στο 540 οικοδομικό τετράγωνο, του πρώην συνεταιρισμού Αιξωνής, στη Γλυφάδα Αττικής ζητούν την ένταξη της περιοχής τους στο σχέδιο πόλεως.

31) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας, στο οποίο ζητείται η αύξηση του ορίου ηλικίας των εφédρων αξιωματικών, υψηλής ετοιμότητας.

32) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο κ. Κοσμάς Χαρπαντίδης ζητεί τη ρύθμιση των κτηνοτροφικών χρεών της οικογενείας του, προς την Α.Τ.Ε..

33) Οι Βουλευτές Λέσβου και Α' Πειραιώς κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και κ. ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ αντίστοιχα, κατέθεσαν αναφορά, με την οποία ο Δήμος Σερίφου Κυκλάδων ζητεί τη δρομολόγηση δύο συμβατικών πλοίων για την εξυπηρέτηση των νησιών των Δυτικών Κυκλάδων.

34) Ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Αχαΐας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ και η Βουλευτής Β' Πειραιώς κ. ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Μόβρης Αχαΐας ζητεί να λειτουργήσουν στους μικρούς καποδιστριακούς δήμους της χώρας παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί στους χώρους των νηπιαγωγείων.

35) Οι Βουλευτές Β' Αθηνών και Α' Αθηνών κ. ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ και κ. ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ αντίστοιχα, κατέθεσαν αναφορά, με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων στο Συνήγορο του Πολίτη ζητεί την επίλυση εργασιακών και μισθολογικών προβλημάτων των μελών του.

36) Οι Βουλευτές Β' Αθηνών και Α' Πειραιώς κ. ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ και κ. ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ αντίστοιχα, κατέθεσαν αναφορά, με την οποία η κυρία Φωτεινή Τριανταφυλλοπούλου, εργαζόμενη στην αμιγή δημοτική επιχείρηση τεχνικών έργων του Δήμου Άνω Λιοσίων Αττικής, ζητεί να της καταβληθούν δεδουλευμένες αποδοχές της.

37) Η Βουλευτής Κερκύρας κ. ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΚΕΡΕΚΟΥ κατέθεσε αναφορά, με την οποία το 6ο Γυμνάσιο Κερκύρας ζητεί την άμεση επισκευή του κτηρίου που στεγάζεται.

38) Οι Βουλευτές Ηρακλείου, Ζακύνθου, Δωδεκανήσου, Λασιθίου και Σερρών κύριοι ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ, ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ και ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ αντίστοιχα, κατέθεσαν αναφορά, με την οποία οι κύριοι Αθανάσιος Τσιώκος – Πλατούτσας και Εμμανουήλ Σταυρουλάκης ζητούν την καθάρση των πινακίδων υπαίθριας διαφήμισης και την εκτέλεση των 909-910/07 αποφάσεων του Σ.τ.Ε..

39) Οι Βουλευτές Λέσβου και Β' Θεσσαλονίκης κύριοι ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ αντίστοιχα, κατέθεσαν αναφορά, με την οποία κάτοικοι του Δημοτικού Διαμερίσματος Αρχαίου Δήμου Μακρακώμης Φθιώτιδας ζητούν

αποζημίωση από τον ΕΛ.Γ.Α. για την καταστροφή των καλλιεργειών οσπρίων από δυσμενείς καιρικές συνθήκες.

40) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Ομοσπονδία Τραπεζοϋπαλληλικών Οργανώσεων Ελλάδος ζητεί την εφαρμογή της απόφασης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για τις Συλλογικές Συμβάσεις των συνταξιοδοτικών Ταμείων των Τραπεζοϋπαλλήλων.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 7620/4-5-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Δημητρίου Πιπεργιά δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ5/ΗΛ/Α/Φ6/071/10479/18-5-07 έγγραφο από τον Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της υπ' αριθ. 7620/04-05-07 ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τον ως άνω Βουλευτή, σας στέλνουμε τα 2489/10-05-07 και ΓΔΝΣ/1897/10-05-07 έγγραφα του ΔΕΣΜΗΕ και της ΔΕΗ ΑΕ αντίστοιχα τα οποία και καλύπτουν το θέμα.

Ο Υπουργός
Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

2. Στην με αριθμό 7277/25-4-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Στρατάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Β13-220/18-5-07 έγγραφο από τον Υφυπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Μ. Στρατάκης με θέμα «Μεγάλη αναστάτωση του εμπορικού κόσμου και στο Ηράκλειο από τις προτάσεις που προωθεί το Υπουργείο χωρίς εκπροσώπηση τους», σας γνωστοποιούμε ότι στις διατάξεις του ν. 3557 (ΦΕΚ 100/Ν14-05-2007) που πρόσφατα ψηφίστηκε από τη Βουλή των Ελλήνων προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η παράγραφος 6 του άρθρου 12 του νέου νόμου τροποποιεί τις παραγράφους 2,3 και 4 του άρθρου 2 του 2323/1995 όπως έχει τροποποιηθεί με το ν.3377/2005 και ορίζει μεταξύ άλλων ότι, με απόφαση του αρμόδιου νομαρχιακού συμβουλίου μπορεί να επιτρέπεται η λειτουργία υπαίθριας αγοράς κατά τις Κυριακές (Κυριακάτικες αγορές) εντός της περιφέρειας της οικείας ΝΑ σε ειδικώς καθορισμένους χώρους ως εξής: μία Κυριακάτικη αγορά σε κάθε Δήμο των λοιπών ΝΑ της χώρας με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων και μία κοινή Κυριακάτικη αγορά σε τρεις τουλάχιστον όμορους μεταξύ τους Δήμους των λοιπών ΝΑ της χώρας με συνολικό πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων.

Η ανωτέρω απόφαση εκδίδεται μετά από:

α) πρόταση του οικείου Δήμου ή κοινή πρόταση των όμορων Δήμων κατά περίπτωση στην οποία καθορίζονται ο ακριβής χώρος λειτουργίας της αγοράς, ο ανώτατος αριθμός συμμετεχόντων, τα είδη που επιτρέπονται να πωλούνται κ.λπ.

β) γνώμη των οικείων Επιμελητηρίων, του οικείου Εμπορικού Συλλόγου και μη υπάρχοντος αυτού της Ομοσπονδίας Εμπορικών Συλλόγων που καλύπτει την περιοχή και της οικείας ομοσπονδίας βιοτεχνών & επαγγελματιών.

Για τη συμμετοχή στις Κυριακάτικες αγορές απαιτείται άδεια η οποία χορηγείται από το νομαρχιακό συμβούλιο σε εμπόρους, κατόχους άδειας πωλητή λαϊκών αγορών που λειτουργούν εκτός της περιφέρειας των ΝΑ Αθηνών - Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, σε κατόχους άδειας συμμετοχής σε Κυριακάτικες αγορές που λειτουργούν εκτός της περιφέρειας των ΝΑ Αθηνών-Πειραιώς και Θεσσαλονίκης και σε όσους κατέχουν άδεια υπαίθριου εμπορίου (παρ. 1 άρθρου 2 ν. 2323/1995, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3377/2005 και την παρ. 5 του άρθρου 12 του νέου νόμου).

Οι ανωτέρω διατάξεις που πρόσφατα ψηφίσθηκαν στη Βουλή, τροποποίησαν την μέχρι σήμερα ισχύουσα νομοθεσία που ρύθμιζε το υπαίθριο εμπόριο και ειδικότερα τις Κυριακάτικες αγορές, λαμβάνοντας υπόψη τις πληθυσμιακές ιδιαιτερότητες των επαρχιακών πόλεων και τις ανάγκες των τοπικών αγορών για την καλύτερη εξυπηρέτηση των καταναλωτών κατοίκων των περιοχών αυτών. Η λειτουργία των Κυριακάτικων αγορών επιτρέπεται με απόφαση των νομαρχιακών συμβουλίων, ύστερα από πρόταση των οικείων Δήμων και την γνώμη των τοπικών φορέων (Επιμελητήρια, Εμπορικοί Σύλλογοι και Ομοσπονδίες Επαγγελματιών - Βιοτεχνών), γεγονός που καταδεικνύει ότι, οι νέες ρυθμίσεις παρέχουν τη δυνατότητα σε κάθε τοπική κοινωνία, να αποφασίζει ανάλογα για τη λειτουργία ή μη Κυριακάτικης αγοράς στη περιοχή της, με βάσει τις επικρατούσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες.

2. Με τη διάταξη της παρ 21 του άρθρου 12 του νέου νόμου αντικαταστάθηκε η διάταξη της περίπτωσης ε της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2323/1995, όπως είχε τροποποιηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3377/2005 και μειώνεται από είκοσι χιλιάδες (20.000) σε δέκα πέντε χιλιάδες (15.000) κατοίκους το πληθυσμιακό όριο. Δηλαδή, για την ίδρυση καταστημάτων λιανικού εμπορίου πάνω από 1.500 τ.μ, σε δήμους με πληθυσμό από δέκα πέντε χιλιάδες (15.000) μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) κατοίκους, εφόσον το κατάστημα βρίσκεται μέχρι είκοσι (20) χιλιόμετρα από το κέντρο των δήμων, απαιτείται άδεια του νομαρχιακού συμβουλίου.

Η ανωτέρω διάταξη είναι αυστηρότερη από την προϊσχύουσα και προστατεύει περισσότερο τις μικρές επιχειρήσεις, που τυγχάνει να λειτουργούν σε Δήμους με τα ως άνω πληθυσμιακά μεγέθη.

3. Με τη διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 14 του νέου νόμου προστέθηκε εδάφιο στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 1892/90 (ΦΕΚ 101/Α), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 2224/1994(ΦΕΚ 112/Α), με το οποίο επιτρέπεται η λειτουργία τις Κυριακές και τις ημέρες αργίας των καταστημάτων και των εγκαταστάσεων που βρίσκονται στους χώρους των Κεντρικών Αγορών. Επίσης ορίζεται ότι, με απόφαση των διοικητικών συμβουλίων των ως άνω Αγορών ρυθμίζεται μεταξύ των άλλων και το ωράριο λειτουργίας των εν λόγω καταστημάτων και εγκαταστάσεων.

Η ανωτέρω διάταξη αφορά μόνο τα καταστήματα και τις εγκαταστάσεις που λειτουργούν εντός των Κεντρικών Αγορών τα οποία πραγματοποιούν μόνο χονδρικές πωλήσεις προς τις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου - λαϊκές αγορές και στις χονδρικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε άλλες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις.

Ειδικότερα η Κεντρική Αγορά Αθηνών τροφοδοτεί με νωπά αγροτικά προϊόντα, κυρίως τους θερινούς μήνες, εκτός των προαναφερομένων επιχειρήσεων και τις επιχειρήσεις που έχουν έδρα και δραστηριοποιούνται στις νησιωτικές περιοχές της χώρας και εξυπηρετούν τις ανάγκες των περιοχών αυτών λόγω της αυξημένης τουριστικής κίνησης.

Στο θέμα που αναφέρεται στην ερώτηση του κ. Βουλευτή και αφορά στη λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές και τις ημέρες αργίας, σας πληροφορούμε ότι η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 2224/1994 (ΦΕΚ 112Α') που ορίζει ότι τα καταστήματα παραμένουν κλειστά τις Κυριακές και τις ημέρες παραμένει σε ισχύ.

Το Υπουργείο Ανάπτυξης στα πλαίσια του μόνιμου διαλόγου με τους φορείς της αγοράς συμπεριλαμβανομένης βέβαια και της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία και έχει κάνει αποδεκτές πολλές από τις προτάσεις που έχουν κατατεθεί.

Ο Υφυπουργός
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ»

3. Στην με αριθμό 8274/21-5-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Στρατάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Β13-291/14-6-07 έγγραφο από τον Υφυπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Μ. Στρατάκης με θέμα «Νοθεία παραδοσιακών ελληνικών προϊόντων», και κατά το μέρος που τα διαλαμβανόμενα σε αυτή εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Γ.Γ. Εμπορίου-Γ.Γ. Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα:

Η νέα διακυβέρνηση νοιάστηκε στην πράξη, για καλύτερη ποιότητα διατροφής για όλη την οικογένεια, για αποτελεσματικότερους ελέγχους στην αγορά. Τα μέτρα που πήραμε είναι τα εξής:

- Δημοσιοποιούνται για πρώτη φορά τα ονόματα των επιχειρήσεων και των επαγγελματιών που παραβιάζουν το νόμο και τα δικαιώματα των καταναλωτών. Για να ενημερώνονται οι καταναλωτές και να προστατεύονται οι σωστές επιχειρήσεις και οι σωστοί επιχειρηματίες.

- Καταρτίστηκε νέος νόμος για τον ανταγωνισμό, ο οποίος ενσωματώνει επί το αυστηρότερο όλες τις κοινοτικές οδηγίες για την αποτελεσματικότερη εποπτεία της αγοράς. Επίσης, ενεργοποιήθηκε η Επιτροπή Ανταγωνισμού, η οποία τη διετία 2005 -2006 επέβαλε δέκα φορές υψηλότερα πρόστιμα εις βάρος μεγάλων επιχειρήσεων, σε σχέση με την περίοδο 1995 -2004.

- Ενεργοποιήθηκαν και ενισχύθηκαν με πρόσθετο προσωπικό όλοι οι ελεγκτικοί μηχανισμοί του Υπουργείου Ανάπτυξης, του Οργανισμού Λαϊκών Αγορών Αθήνας και Πειραιά και των Νομαρχιών όλης της χώρας. Την περίοδο 2004-2006 ο αριθμός των ελέγχων και το ύψος των προστίμων πολλαπλασιάστηκαν. Και κάθε φορά τα ονόματα των παραβατών δίνονται στη δημοσιότητα, ενώ τα πρόστιμα εισπράττονται.

- Για πρώτη φορά ελέγχονται τα μεγάλα καταστήματα στο θέμα της αναγραφής διπλών τιμών, γίνεται κλαδικός έλεγχος στα ζωικά και φυτικά προϊόντα για τη σωστή επισήμανση και τη διακρίβωση της χώρας προέλευσης.

- Προσαρμόστηκε το νομοθετικό πλαίσιο της χώρας μας στα κοινοτικά δεδομένα, όσον αφορά τη γενική νομοθεσία για τα τρόφιμα και την ασφάλεια των τροφίμων.

- Ανέλαβε ο ΕΦΕΤ, με καθυστέρηση ετών, τον κεντρικό συντονισμό όλων των φορέων για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας.

- Θεσμοθετήθηκε η αύξηση των προστίμων από 20.000 ευρώ σε 1.000.000 ευρώ και εξουσιοδοτήθηκε το Δ.Σ. του ΕΦΕΤ για την επιβολή προστίμων.

- Επέβαλλε ο ΕΦΕΤ από το 2005 μέχρι και το 2007, πρόστιμα ύψους 4.070.000 ευρώ σε επιχειρήσεις που παραβίαζαν τη νομοθεσία, δημοσιεύοντας ταυτόχρονα τα ονόματα και τις διευθύνσεις των παραβατών. Επισημαίνεται, ότι από το 1999 που ιδρύθηκε μέχρι και τις αρχές του 2004, ο ΕΦΕΤ είχε επιβάλει πρόστιμα μόλις σε 4 επιχειρήσεις, με συνολικό ύψος 82.000 ευρώ.

Επιπλέον σε ισχύ ευρίσκεται το άρθρο 570 του Αγορανομικού Κώδικα όπως προστέθηκε με τον νόμο 1401/83 σύμφωνα με το οποίο οι Νομάρχες της Χώρας, επί παραβάσεων νοθείας τροφίμων και ποτών επιβάλλουν με απόφασή τους χρηματικό πρόστιμο από 733,70 έως 29.347,03 ευρώ πέραν των ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται για το αδίκημα αυτό από τον Αγορανομικό Κώδικα {σχετ. άρθρο 31 (παράγρ. 4) φυλάκιση και χρηματική ποινή}.

Πέρα των κυρώσεων αυτών το άρθρο 57α του Α.Κ. θεσπίζει διάταξη σύμφωνα με την οποία σε σοβαρές περιπτώσεις και ανάλογα με τις συνθήκες τέλεσης της παράβασης ο Νομάρχης μπορεί να διατάσσει την απαγόρευση λειτουργίας της επιχείρησης μέχρι 30 ημέρες.

Επίσης με το ως άνω άρθρο 57α οι αποφάσεις των Νομαρχών για τις κυρώσεις που επιβάλλουν για το αδίκημα της νοθείας δημοσιεύονται σε δύο το πολύ εφημερίδες της έδρας του παραβάτη και αν δεν εκδίδονται τοπικές εφημερίδες οι αποφάσεις αυτές δημοσιεύονται σε εφημερίδες της πρωτεύουσας του κάθε νομού ή σε μεγαλύτερη του νομού περιφέρεια με δαπάνες του παραβάτη που εισπράττονται σύμφωνα με τον κώδικα εισπράξης δημοσίων εσόδων.

Επιπλέον, σας επισυνάπτουμε το με αριθ. πρωτ. 9746/30-05-

2007 έγγραφο του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (Ε. Φ. Ε. Τ.)

Ο Υφυπουργός
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτη-σεων).

4. Στην με αριθμό 7549/4-5-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Απόστολου Φωτιάδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 7263/25-5-07 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στα ανωτέρω σχετικά, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Με το Β.Δ της 30/31-5-1956 (ΦΕΚ 134/56), όπως τροποποιήθηκε με το υπ' αριθ. 188/1966 Β.Δ/γμα (ΦΕΚ 45/66) «περί κανονισμού του τρόπου καταβολής της αμοιβής των Μηχανικών εν γένει» καθορίζεται ότι οι αμοιβές για ιδιωτικά έργα κατατίθενται στο ΤΕΕ μέσω κατάθεσης σε ιδιαίτερο τραπεζικό λογαριασμό. (παρ. 1 και 3 άρθρου 2 και παρ. 1 άρθρου 3), καταργούμενης κατ' αυτόν τον τρόπο της αμέσου καταβολής των αμοιβών προς τον δικαιούχο μηχανικό.

2. Η αποκλειστικότητα της παρεχομένης εις το ΤΕΕ αρμοδιότητας είσπραξης της οφειλόμενης αμοιβής μηχανικού επιβεβαιώνεται και από την υπ' αριθμ. 309/1973 απόφαση της Ολομελείας του Αρείου Πάγου, δια της οποίας διατυπώνεται η άποψη, ότι το παραπάνω Β.Δ.: «τελεί εν αρμονία προς την παρ. 4 του άρθρου μόνον του Ν.Δ 2726/1953».

3. Οι διατάξεις δε αυτές τυγχάνουν εφαρμογής σύμφωνα με το άρθρο μόνον του παραπάνω Ν.Δ. όχι μόνον «δι'όλας τις ειδικότητες των μηχανικών - μελών του Τ.Ε.Ε, διπλωματούχους Ανωτάτων Σχολών» αλλά «και δια τους βάσει ειδικών διατάξεων Νόμων ασκούντες τα επαγγέλματα ταύτα εν όλο ή εν μέρει».

4. Επιπρόσθετα διευκρινίζεται ότι το π.δ. 188/66 εξακολουθεί να ισχύει. Ως εκ τούτου οι εγκύκλιοι 53140/24-5-66, 21900/11287/80 Υπουργείου Δημοσίων Έργων, ΥΧΟΠ και νυν ΥΠΕΧΩΔΕ, που παρέχουν οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή του ανωτέρω εν ισχύ διατάγματος δεν δύναται να ανακληθούν.

Ο Υφυπουργός
ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΛ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ»

5. Στην με αριθμό 7587/4-5-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Βασιλείου Κεγκερογλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. Β13-240/24-5-07 έγγραφο από τον Υφυπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Β. Κεγκερογλου με θέμα «Μεγάλη μείωση του αγροτικού εισοδήματος την τελευταία τριετία», και κατά το μέρος που τα διαλαμβανόμενα σε αυτή εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Γ. Γ. Εμπορίου- Γ. Γ. Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα:

Α) Από αγορανομικής πλευράς, στο επίπεδο παραγωγού οι τιμές πώλησης σε όλα τα αγροτικά προϊόντα διαμορφώνονται ελεύθερα.

Β) Ο παραγωγός αγροτικών προϊόντων διαπραγματεύεται με το εμπόριο ελεύθερα την τιμή διάθεσης των ειδών, προς επίτευξη της ικανοποιητικής γι' αυτόν τιμής, συνεκτιμωμένων προς τούτο και των βασικών συνθηκών, που κρατούν κάθε φορά στην αγορά (προσφορά - ζήτηση - ανταγωνισμός).

Από το 1992 και μετά, δυνάμει της Α. Δ. 16/92, οι τιμές πώλησης στο σύνολο σχεδόν των τροφίμων και ποτών διαμορφώνονται ελεύθερα, με βάση την προσφορά, ζήτηση και τους κανόνες του υγιούς ανταγωνισμού, σε όλα τα στάδια εμπορίας τους (βιομηχανία, βιοτεχνία, εισαγωγέας, χονδρέμπορος, λιανοπωλητής), με μόνη εξαίρεση τα οπωρολαχανικά και τις παιδικές τροφές, των οποίων οι τιμές τελούν ακόμα υπό το καθεστώς των ελεγχόμενων ειδών.

Ειδικά για τα βασικά είδη διατροφής που οι εμπορικές τιμές διαμορφώνονται ελεύθερα, λαμβάνονται υπόψη και ορισμένοι κοστολογικοί παράγοντες που μεσολαβούν από την παραγωγή μέχρι και τον τελικό καταναλωτή, που δε μπορούν να παραγνωριστούν (βιομηχανικά και βιοτεχνικά έξοδα, καθαρά κέρδη εργοστασίου, μεταφορικά, εκφορτωτικά, προμήθειες αντιπροσώπων, κέρδη χονδρεμπόρων, κέρδη λιανοπωλητών, Φ.Π.Α. κ.λπ.), ενώ για τα προϊόντα που οι τιμές ελέγχονται εφαρμόζονται οι κείμενες Αγορανομικές Διατάξεις για τον τρόπο κοστολόγησης αυτών.

Στα πλαίσια διασφάλισης των οικονομικών συμφερόντων της εγχώριας παραγωγής προϊόντων και της προστασίας του καταναλωτικού κοινού, βρίσκονται σε ισχύ αγορανομικά μέτρα, για την επίτευξη του παραπάνω σκοπού, προς αντιμετώπιση αθέμιτων πρακτικών του εμπόριου, όπως η εμπορία-διάθεση εισαγόμενων προϊόντων «ως εγχώριων» ήτοι:

Α) Κατά το άρθρο 30 (παράγρ. 7) του Αγορανομικού Κώδικα, κάθε ενέργεια περί διάθεσης εισαγόμενων ειδών «ως εγχώριων», συνιστά ποινικό αδίκημα, που τιμωρείται με φυλάκιση ή χρηματική τιμή ή και με τις δύο αυτές ποινές.

Β) Σύμφωνα με το άρθρο 35 (παράγρ. 1) του Αγορανομικού Κώδικα, η αναγραφή επί των τιμολογίων αγοραπωλησίας της προέλευσης των ειδών είναι υποχρεωτική, διαφορετικά ο παραβάτης τιμωρείται ποινικά με φυλάκιση ή χρηματική ποινή.

Γ) Κατά τους ορισμούς πάλι του άρθρου 38 (παράγρ. 2) του Αγορανομικού Κώδικα, επιβάλλεται η υποχρέωση όπως, επί όλων των τιμοκαταλόγων και πινακίδων αναγράφεται μεταξύ των άλλων και η προέλευση του είδους, διαφορετικά ο παραβάτης τιμωρείται με τον Αγορανομικό Κώδικα μόνο με χρηματικό πρόστιμο 350 ευρώ, αμέσως με τον έλεγχο, μέσω της Πράξης Βεβαίωσης Παράβασης.

Από πλευράς αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Τιμών Τροφίμων - Ποτών της Γ. Γ. Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης ισχύουν μηχανισμοί, μέσω των οποίων παρακολουθείται η διαμόρφωση και εξέλιξη των ειδών διατροφής στην εγχώρια αγορά, όπως:

α) Η Α.Δ. 5/05, με την οποία επιβάλλεται η υποχρέωση σε βιομηχανίες, βιοτεχνίες και εισαγωγείς μεγάλης οικονομικής επιφάνειας (υψηλός κύκλος εργασιών) όπως επί εκδηλούμενης πρόθεσής τους να μεταβάλλουν τις τιμές των τροφίμων και ποτών (που απαριζούνται σε 57 προϊόντα), ενημερώνουν απευθείας την Υπηρεσία 10 ημέρες τουλάχιστον, πριν τη μεταβολή αυτή, υποβάλλοντας προς τούτο τον τιμοκατάλογο με τις νέες τιμές.

β) Η σε τακτά χρονικά διαστήματα διενέργεια τιμοληψίας σε βασικά είδη διατροφής από επιλεγμένες πηγές πληροφόρησης (Σούπερ Μάρκετ) της Πρωτεύουσας.

γ) Ο καθημερινός αγορανομικός και τιμοληπτικός έλεγχος στις τιμές οπωρολαχανικών, που διαμορφώνονται στις Λαϊκές Αγορές της Πρωτεύουσας.

δ) Η καταγραφή των τιμών πώλησης οπωρολαχανικών, που διαμορφώνονται στις Κεντρικές Αγορές Χονδρεμπορίου και στις Λιανικές (Σούπερ Μάρκετ, Οπωροπωλεία και Λαϊκές Αγορές).

Όλα τα στοιχεία τιμών που συλλέγονται από τους παραπάνω μηχανισμούς καταγράφονται, παρακολουθούνται και αξιολογούνται έτσι ώστε να υπάρχει κάθε φορά μια σαφής εικόνα στις τάσεις της αγοράς από πλευράς τιμών και επί τούτων ενημερώνεται η πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Ο αγορανομικός έλεγχος ως προς την κανονικότητα ή μη των τιμών, υπό τη στενή του έννοια, διενεργείται μόνο στις τιμές των οπωρολαχανικών και παιδικών τροφών, επειδή τα είδη αυτά, όπως προαναφέρεται, υπάγονται στην κατηγορία «των ελεγχόμενων ειδών».

Σε όλα τα υπόλοιπα είδη τροφίμων και ποτών η κανονικότητα των τιμών συνδέεται ευθέως με το Ν. 703/77 αρμοδιότητας της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Ο Υφυπουργός
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ*

6. Στις με αριθμό 8412/24-5-07 και 2490/29-5-07 ερωτήσεις

των Βουλευτών κ. Βασιλείου Οικονόμου και κ. Εύης Χριστοφιλοπούλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. Β-676/18-6-07 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση των ερωτήσεων με αριθμό 8412/24-5-2007 και 2490/29.5.2007 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κ. Βασ. Οικονόμου και κ. Εύη Χριστοφιλοπούλου, αντίστοιχα, και αφορούν κεραίες κινητής τηλεφωνίας, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

1. Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (ν. 3431/2006), αρμόδια για την έκδοση, τροποποίηση, ανάκληση των αδειών κεραιών στην ξηρά, καθώς και για τον έλεγχο ραδιοεκπομπών, είναι η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.). Η Ε.Ε.Τ.Τ. λειτουργεί ως Ανεξάρτητη Ρυθμιστική Αρχή στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, και τηρεί το αρχείο των αδειοδοτημένων κατασκευών κεραιών.

Για τα μέτρα προφύλαξης του κοινού από τη λειτουργία κεραιών εγκατεστημένων στη ξηρά, αρμόδια είναι η Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.) σύμφωνα με την ΚΥΑ αριθμ. 53571/3839/00 (ΦΕΚ Β' 1105/6-9-00) σχετικά με «Μέτρα προφύλαξης του κοινού από τη λειτουργία κεραιών εγκατεστημένων στη ξηρά» - άρθρο 5, όπως ισχύει Σύμφωνα δε με τις παρ. 2 και 4 του άρθρου 31 του ν. 3431/06 η Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ) υποχρεούται να ελέγχει την τήρηση των ορίων ασφαλούς έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία από κάθε αδειοδοτημένη κεραία είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας, και σε περίπτωση διαπίστωσης υπέρβασης των επιτρεπόμενων ορίων ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

2. Ως εκ τούτου σας διαβιβάζουμε το με αριθμό 30988/Φ.506/13-6-2007 έγγραφο της Ε.Ε.Τ.Τ. με το οποίο παρέχονται στοιχεία και πληροφορίες για τις κατασκευές κεραιών στη θέση Μελισί Βάρης Ν. Αττικής, καθώς και τις εξ αρμοδιότητος ενέργειες της Επιτροπής για τη ρύθμιση θεμάτων που τις αφορούν.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΗΛΣ ΛΙΑΠΗΣ*

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

7. Στην με αριθμό 8380/23-5-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Αναστασίου Χωρέμη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1637/12-6-07 έγγραφο από τον Υπουργό Δικαιοσύνης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της παραπάνω ερώτησης παρακαλώ να ενημερώσετε τους κ.κ. Βουλευτές για τα εξής:

Οι ισχυρισμοί των ερωτώντων κ. Βουλευτών στη συγκεκριμένη ερώτηση περί «απόσπασης-δίωξης» της Προέδρου Πρωτοδικών Κορίνθου, κυρίας Π. Πασίση, είναι ανακριβείς και ανυπόστατοι:

1. Οι υπηρεσιακές μεταβολές των δικαστών (αποσπάσεις, μεταθέσεις κ.λπ.) ενεργούνται, σύμφωνα με το άρθρο 78 του ν. 1756/1988 «Οργανισμός Δικαστηρίων», με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου του Αρείου Πάγου, δηλαδή της ανεξάρτητης Δικαιοσύνης, και όχι του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Επισημαίνεται ότι το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο συγκροτείται από Αντιπροέδρους του Αρείου Πάγου και Αρεοπαγίτες κατόπιν κλήρωσης.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης ουδεμία αρμοδιότητα, και, αυτόνοτητα, συμμετοχή, έχει επί του διαλαμβανόμενου στη συγκεκριμένη Ερώτηση θέματος. Ως Υπουργός Δικαιοσύνης είμαι απόλυτα αναρμόδιος για το συγκεκριμένο θέμα. Ουδεμία γνώση ή σχέση είχα με την υπόθεση.

2. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, αφού λάβει υπόψη τις υπηρεσιακές ανάγκες των δικαστικών υπηρεσιών, ενισχύει κατά προτεραιότητα όσες υπηρεσίες παρουσιάζουν ιδιαίτερα λειτουργικά προβλήματα έναντι όσων λειτουργούν κανονικά. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως ενημερώθηκα από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής

και Ποινικής Δικαιοσύνης με την υπ' αριθμ. 74/3-4-2007 Απόφασή του έκρινε με γνώμονα την αναγκαιότητα άμεσης ενίσχυσης του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως εκ της αύξησης των Τμημάτων σε αυτό.

Με την προαναφερθείσα Απόφασή του το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο αποφάσισε ομόφωνα την απόσπαση για 6 μήνες στο Πρωτοδικείο Αθηνών 8 συνολικά Προέδρων Πρωτοδικών, μεταξύ των οποίων και της κ. Π. Πασίση, από περιφερειακά Πρωτοδικεία της χώρας στα οποία υπηρετούν περισσότεροι από 1 Πρόεδροι Πρωτοδικών, όπως στο Πρωτοδικείο Κορίνθου, και στα οποία η απόσπασή τους δεν θα επιφέρει, κατά την εκτίμηση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, λειτουργικά προβλήματα σε αυτά.

3. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης απέστειλε άμεσα στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο το υπ' αριθμ. 48726/2-5-2007 ερώτημα για την ανάκληση της προαναφερθείσας Απόφασης, μετά από σχετικό αίτημα της κ. Π. Πασίση. Το αίτημα αυτό απορρίφθηκε με την υπ' αριθμ. 78/3-5-2007 ομόφωνη Απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, όπως ακριβώς ομόφωνα απορρίφθηκαν και τα αιτήματα που είχαν υποβάλει με την ίδια διαδικασία 3 ακόμη, από τους 8 συνολικά, Πρόεδροι Πρωτοδικών. Αυτονόητα το Υπουργείο Δικαιοσύνης ουδεμία αρμοδιότητα έχει επί του θέματος.

4. Οι όποιοι συνειρμοί και υποθέσεις περί εμπλοκής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και εμού του ίδιου στο διαλαμβανόμενο στη συγκεκριμένη Ερώτηση ζήτημα είναι ανακριβείς και μόνο σε νοσηρή φαντασία μπορούν να αποδοθούν. Οποιαδήποτε παραποίηση των γεγονότων χάριν μικροκομματικών σκοπιμοτήτων υπονομεύει το θεσμό τη Δικαιοσύνης και εκθέτει ανεπαρόρβητα αυτούς που την επιχειρούν.

5. Το δεύτερο αίτημα της Προέδρου Πρωτοδικών Κορίνθου για ανάκληση της υπ' αριθμ. 74/3-5-2007 Απόφασης - το οποίο επίσης απεστάλη άμεσα από το Υπουργείο Δικαιοσύνης στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο με το υπ' αριθμ. 66309/31-5-2007 ερώτημα - έγινε δεκτό από το αποκλειστικά αρμόδιο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο με την υπ' αριθμ. 115/11-6-2007 Απόφασή του, με την οποία ανακαλείται η απόσπαση της κ. Π. Πασίση από το Πρωτοδικείο Κορίνθου στο Πρωτοδικείο Αθηνών, ως εκ των οικογενειακών λόγων τους οποίους επικαλέσθηκε. Είναι αυτονόητο ότι και στην συγκεκριμένη απόφαση το Υπουργείο Δικαιοσύνης ουδεμία αρμοδιότητα έχει επί του θέματος.

Ο Υπουργός
ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ»

8. Στην με αριθμό 8303/22-5-2007 ερώτηση του Βουλευτή κ. Αθανασίου Αλευρά δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ.10041/14930/656/6-6-07 έγγραφο από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθ. 8303/22-5-2007 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Ν. Αλευρά, σχετικά την αύξηση των συντάξεων του Ταμείου Νομικών, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 66 του ν.2084/92, οι συντάξεις που χορηγούν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί αυξάνονται ετησίως σύμφωνα με την εισοδηματική πολιτική, όπως αυτή καθορίζεται κάθε έτος από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. Ειδικότερα, από το 2004 και μετά, έχει δοθεί η ίδια ετήσια αύξηση συντάξεων σε όλους του φορείς ανεξάρτητα απασχολούμενων (Ταμείο Νομικών, Τ.Σ.Α.Υ. και Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.), στο πλαίσιο της εισοδηματικής πολιτικής. Για το 2007, χορηγήθηκε ετήσια αύξηση ύψους 4%. Οι σχετικές αποφάσεις για το Ταμείο Νομικών και το Τ.Σ.Α.Υ. έχουν αποσταλεί στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση, ενώ εκκρεμεί η χορήγηση της αύξησης στο Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε..

2. Με το άρθρο 8, παρ.1, του ν.3518/06, επανακαθορίστηκε η βάση υπολογισμού των συντάξεων του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. Συγκεκριμένα, η μηνιαία κύρια σύνταξη γήρατος και αναπηρίας των μέχρι 31-12-1992 ασφαλισμένων του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. ορίζεται σε 816,00 για 35 έτη ασφάλισης. Για κάθε έτος ασφάλισης μέχρι και τα 45, η σύνταξη προσαυξάνεται κατά 1/35.

Ο επανακαθορισμός της βάσης υπολογισμού των συντάξεων του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. κρίθηκε αναγκαίος, καθώς οι συντάξεις που χορηγούσε το Ταμείο υπολείπονταν σημαντικά των συντάξεων που χορηγούσαν οι λοιποί φορείς ανεξάρτητα απασχολούμενων για τον ίδιο χρόνο ασφάλισης. Ειδικότερα, για το 2006, η σύνταξη γήρατος του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. για 35 έτη ασφάλισης ανερχόταν σε 677,06 ευρώ, ενώ για τα ίδια έτη ασφάλισης, η σύνταξη γήρατος του Τ.Σ.Α.Υ. και του Ταμείου Νομικών ανέρχονταν σε 1.246,09 ευρώ και 902,00 ευρώ αντίστοιχα.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης των κλάδων του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ανωτέρω νόμου, καταργήθηκε από 1-1-2007 ο Ειδικός Λογαριασμός Προσθέτων Παροχών (Ε.Λ.Π.Π.), και η χορηγούμενη από αυτόν πρόσθετη σύνταξη αντικαταστάθηκε από την Ειδική Προσαύξηση, η οποία και βαρύνει τον Κλάδο Κύριας Σύνταξης του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.

Συνεπώς, η διαφοροποίηση στο ύψος των συντάξεων του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., σε σχέση με το παρελθόν, είναι αποτέλεσμα του επανακαθορισμού της βάσης υπολογισμού των συντάξεων του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., καθώς και της αντικατάστασης του Ε.Λ.Π.Π. από την Ειδική Προσαύξηση.

3. Με την Φ.10041/8465/372/17-5-2007 απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, η οποία έχει αποσταλεί στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση, δίνεται στους συνταξιούχους του Ταμείου Νομικών, ποσό ίσο με μία μηνιαία σύνταξη ως έκτακτη οικονομική ενίσχυση. Αντίστοιχη ενίσχυση δόθηκε στους συνταξιούχους του Ταμείου Νομικών και το 2006 με την Φ.10041/7427/327/5-7-2006 υπουργική απόφαση. 4. Όσον αφορά την χορηγούμενη από τον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης Δικηγόρων παροχή, σας γνωρίζουμε ότι, οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου επεξεργάζονται πρόταση του Ταμείου Νομικών (σχετ. η υπ' αριθμ. 4236/18.4.2007 απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου), σχετικά με τον καθορισμό του συντελεστή προσδιορισμού της μηνιαίας παροχής του Κ.Ε.Α.Δ. και την αναπροσαρμογή της χορηγούμενης παροχής στους ήδη συνταξιούχους του με το νέο συντελεστή.

Ο Υπουργός
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ν. ΜΑΓΓΙΝΑΣ»

9. Στις με αριθμό 8746/1.6.07 και 8499/29.5.07 ερωτήσεις των Βουλευτών κυρίων Δημητρίου Πιπεργιά και Γεωργίου Παπαγεωργίου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 7524B-7426B/22.6.07 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Για το παραπάνω θέμα, σας ενημερώνουμε ότι:

Για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις, η επεξεργασία και η διάθεση των υγρών αποβλήτων, γίνεται κατά περίπτωση κατόπιν άδειας της αρμόδιας Κεντρικής, Περιφερειακής ή Νομαρχιακής Υπηρεσίας, μετά από έγκριση σχετικής μελέτης, για επικίνδυνα και μη επικίνδυνα απόβλητα, αντίστοιχα, σύμφωνα με την ΚΥΑ, ΗΠ 13588/725/06 (ΦΕΚ 383/Β/28-3-06) «Περί μέτρων, όρων και περιορισμών για την διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων, καθώς και με την ΥΔ. Ε1β/221/65.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 96/61/ΕΚ (τελική προθεσμία εφαρμογής η 30-10-2007) σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης (IPPC), όπως έχει εφαρμοστεί στο Εθνικό Δίκαιο, αναμένεται αισθητή βελτίωση της υφιστάμενης κατάστασης.

Συγκεκριμένα οι βιομηχανίες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II του άρθρου 5 της ΚΥΑ, ΗΠ 15393/2332/02 - ΦΕΚ 1022/Β/5-8-02, «Περί κατάταξης δημοσίων και ιδιωτικών έργων σε κατηγορίες» πρέπει να εφαρμόσουν τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, τα κατάλληλα προληπτικά αντιρρυπαντικά μέτρα και τις οριακές τιμές εκπομπής με βάση τα Κείμενα Αναφοράς των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών (BAT Reference Documents - BREFs) που έχουν εκδοθεί για κάθε βιομηχανικό κλάδο από το Ευρωπαϊκό Γραφείο IPPC.

Πολλές από τις βιομηχανίες που είναι εγκατεστημένες στην περιοχή των Οινόφυτων περιλαμβάνονται στο προαναφερόμενο Παράρτημα και θα υποχρεωθούν να εφαρμόσουν επιπλέον

μέτρα αντιρρύπανσης σύμφωνα με τα προαναφερόμενα. Αναμένεται λοιπόν σταδιακή βελτίωση της ποιότητας περιβάλλοντος, σε όλη την ευρύτερη περιοχή, πέραν αυτής που έχει επιτευχθεί με την επιβολή των υφιστάμενων περιβαλλοντικών όρων.

Γενικά, ελέγχονται όλες οι ρυπογόνες βιομηχανίες και λοιπές δραστηριότητες εγκαταστάσεων πλησίον ρεμάτων ή ποταμών όπου υπάρχει πιθανότητα να διαρρεύσουν λύματα προς τη θάλασσα. Οι έλεγχοι διενεργούνται από την Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ν.Α., ενώ αστυνόμευση γίνεται και από τα Λιμεναρχεία.

Για την αντιμετώπιση πιθανής ρύπανσης στον Ευβοϊκό κόλπο αρμόδιο είναι το Λιμεναρχείο, το οποίο εκπονεί σχετικό σχέδιο, κατά περίπτωση.

Ο Υφυπουργός
ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΛ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ»

10. Στην με αριθμό 8378/23.5.07 ερώτηση της Βουλευτού κ. Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 7017/4/7206/13.6.07 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε η Βουλευτής κ. Α. ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι τα κτήρια, δημόσια και ιδιωτικά, διακρίνονται σε υφιστάμενα και νέα, ανάλογα με την ημερομηνία έκδοσης της οικοδομικής τους άδειας. Συγκεκριμένα, ως υφιστάμενα χαρακτηρίζονται τα κτίρια για τα οποία εκδόθηκε οικοδομική άδεια πριν την 17-2-1989, ενώ ως νέα αυτά των οποίων η οικοδομική άδεια εκδόθηκε μετά την 18-2-1989.

Για τα νέα κτήρια εφαρμόζονται υποχρεωτικά οι διατάξεις του π.δ. 71/1988 "Κανονισμός Πυροπροστασίας Κτηρίων", όπου προβλέπεται η λήψη μέτρων παθητικής και ενεργητικής πυροπροστασίας, ανάλογα δε με τη χρήση του κτιρίου προβλέπεται και η συγκρότηση ομάδας πυρασφαλείας με αποστολή τη χρήση πυροσβεστικών μέσων, τον έλεγχο της καταλληλότητας αυτών και την εκτέλεση ασκήσεων εκκένωσης των κτηρίων.

Για τα υφιστάμενα κτίρια εφαρμόζονται οι ισχύουσες πυροσβεστικές διατάξεις, σε πολλές δε περιπτώσεις από αξιωματικούς του Πυροσβεστικού Σώματος, οι οποίοι συντάσσουν και σχετική έκθεση επιθεώρησης, σύμφωνα με την 7600/700/1960 εγκύκλιο διαταγή του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος, προτείνονται τα απαραίτητα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας, τα οποία κινούνται στα πλαίσια των μέτρων που λαμβάνονται για τα νέα κτήρια, ενώ όπου υπάρχει αντικειμενική αδυναμία λήψης ορισμένων, κυρίως παθητικών μέτρων, προτείνονται εναλλακτικές λύσεις, ώστε να εξασφαλίζεται το ίδιο επίπεδο πυροπροστασίας.

Σε ό,τι αφορά τη διαδικασία προκειμένου να χορηγηθεί πιστοποιητικό πυροπροστασίας σε μία δημόσια Υπηρεσία, όπως τα νοσοκομεία, σας πληροφορούμε ότι απαιτείται η υποβολή από τον αρμόδιο υπάλληλο αίτησης και μελέτης πυροπροστασίας στην πυροσβεστική Υπηρεσία και εφόσον ληφθούν τα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας που προβλέπονται σ' αυτή (μελέτη), κατόπιν αυτοψίας, χορηγείται πιστοποιητικό πυροπροστασίας, το οποίο είναι ένα από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά προκειμένου η αδειοδοτούσα Αρχή να χορηγήσει άδεια λειτουργίας.

Πάντως, από τις αρμόδιες πυροσβεστικές Υπηρεσίες έχουν δοθεί οδηγίες προς τους υπευθύνους για τη λήψη μέτρων πυροπροστασίας στα νοσοκομεία της Θεσσαλονίκης, ενώ παράλληλα οι Υπηρεσίες μας αυτές παράσχουν κάθε δυνατή βοήθεια στους υπευθύνους των εν λόγω κτηρίων για την υλοποίηση των απαραίτητων μέτρων και μέσων πυροπροστασίας. Σε ορισμένα δε έχουν χορηγηθεί πιστοποιητικά πυροπροστασίας.

Σε ό,τι αφορά τη δυσκολία πρόσβασης των πυροσβεστικών οχημάτων, λόγω των διαστάσεών τους, εντός χώρων και εγκαταστάσεων των νοσοκομείων "ΑΧΕΠΑ" και "ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ" της Θεσσαλονίκης, σας ενημερώνουμε ότι από τις αρμόδιες Υπηρεσίες

μας έχει επισημανθεί εγγράφως το πρόβλημα στις διοικήσεις τους, για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων.

Παράλληλα, από την Πυροσβεστική Υπηρεσία Θεσσαλονίκης, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, πραγματοποιούνται κοινές ασκήσεις κατάσβεσης-διάσωσης στα νοσοκομεία της πόλης, καθώς επίσης και εκπαιδεύσεις-ενημερώσεις του προσωπικού αυτών, για την καλύτερη αντιμετώπιση τυχόν συμβάντων στους εν λόγω χώρους, αλλά και την εξοικείωση του προσωπικού και των πυροσβεστών σε αυτούς.

Ο Υπουργός
ΒΥΡΩΝ Γ. ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ»

11. Στην με αριθμό 8321/22.5.07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Νικολάου Νικολόπουλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1444/14.6.07 έγγραφο από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν. Νικολόπουλος, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι Υπηρεσίες Ποιοτικού Ελέγχου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μέσω των Περιφερειακών Κέντρων Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου και των Δ/σεων Γεωργίας - Αγροτικής Ανάπτυξης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων διενεργούν τους απαραίτητους ποιοτικούς ελέγχους κατά την εισαγωγή προϊόντων φυτικής προέλευσης που προβλέπονται από την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα, η υγιεινή τους κατάσταση και η καταλληλότητά τους για την προστασία του καταναλωτή.

Πέραν των παραπάνω ελέγχων έχουν δοθεί οδηγίες προς όλους τους ελεγκτές να τηρούν αυστηρώς τις ισχύουσες διατάξεις που αφορούν την ορθή σήμανση των εισαγόμενων προϊόντων για να μην ανταγωνίζονται αθέμιτα την εγχώρια παραγωγή.

Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται παραβάσεις δεν επιτρέπεται η εισαγωγή-εξαγωγή ή καταστρέφονται όπως για θέματα ασφαλείας τροφίμων ή γίνονται διορθωτικές ενέργειες (π.χ. διόρθωση σήμανσης) ή παραπέμπονται στην Επιτροπή Επιβολής Κυρώσεων σύμφωνα με την αριθμ. 381185/94 Απόφαση του Υπουργού Γεωργίας «Κυρώσεις και διαδικασία επιβολής τους στα πλαίσια άσκησης ποιοτικού ελέγχου επί των επεξεργασμένων - μεταποιημένων οπωρ/κών».

Ο έλεγχος των τροφίμων στα καταστήματα λιανικής πώλησης είναι αρμοδιότητα του ΕΦΕΤ.

Ο Υπουργός
Ε. ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Τρίτης 10 Ιουλίου 2007.

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Άρθρα 29 παράγραφος 1, 130 παράγραφος 8 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 1/5-7-2007 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Χρυσάνθης Μανωλιά προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την αντιμετώπιση των προβλημάτων της κτηνοτροφίας στο Νομό Ροδόπης.

2. Η με αριθμό 2/5-7-2007 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Δημητρίου Τσιόγκα προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την κάλυψη από τις Ελληνικές Γεωργικές Ασφαλίσεις (ΕΛ.Γ.Α.) των ζημιών στην παραγωγή και στο αγροτικό κεφάλαιο από φυσικές καταστροφές.

3. Η με αριθμό 3/5-7-2007 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλεξάνδρου Αλαβάνου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με τη δημιουργία μητροπολιτικού πάρκου στον πρώην αεροδρόμιο του Ελληνικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 699/43/3-7-2007 επίκαιρη ερώτηση του τέως Προέδρου της Βουλής και Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Απόστολου Κακλαμάνη προς τον Πρωθυπουργό σχετικά με την κυβερνητική πολιτική για την αντιμετώπιση της οικολογικής καταστροφής μετά τις πρόσφατες πυρκαγιές κ.λπ..

Αναλυτικότερα το περιεχόμενο της επίκαιρης ερώτησης του κυρίου Προέδρου, έχει ως εξής:

«Η μεγάλη οικολογική καταστροφή, που έπληξε τη χώρα μπορούσε να είχε προληφθεί σε μεγάλο βαθμό. Η Πάρνηθα, αυτός ο μοναδικός πνεύμονας του Λεκανοπεδίου θα είχε διασωθεί, αν εγκαίρως είχαν διατεθεί και χρησιμοποιηθεί, χωρίς περισπασμούς όλα τα αναγκαία χερσαία και εναέρια μέσα και προσωπικό.

Με δεδομένο τον εξίσου αν όχι εντονότερο καύσωνα που προαναγγέλεται για τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο, οπότε σημειώνονται και ισχυρότεροι, επίσης, άνεμοι, θα σχεδιαστούν, άραγε έστω και τώρα και θα εφαρμοστούν τα αναγκαία μέτρα, ώστε να μην ολοκληρωθεί η καταστροφή του δασικού μας πλούτου;

Τα ερωτήματα αυτά, προφανώς δεν είναι δυνατόν να απαντηθούν από τη «Βαβυλωνία» των Υπουργών και άλλων αξιωματούχων, που απέδειξαν ότι κάθε πλευρά κάνει το δικό της σχεδιασμό και τα δικά της, φυσικά λάθη, ενώ, ως σύνολο, αποδεικνύουν την πλήρη ανεπάρκειά τους. Πρόκειται για ορχήστρα, που στερείται μαέστρου και κάθε όργανο παίζει στο δικό του σκοπό!

Δυστυχώς ο «μαέστρος», δηλαδή ο Πρωθυπουργός –συντονιστής της Κυβέρνησης- σύμφωνα με το ν.1558/85 «περί υπουργικού συμβουλίου» ήταν για άλλη μια φορά απών! Την πρώτη σύσκεψη, υπό την προεδρία του, συγκάλεσε την επομένη, όταν πια ήταν αργά, τουλάχιστον για να σωθεί η Πάρνηθα.

Επειδή, λοιπόν, κατά το ν.1558/85 άρθρο 10 παράγραφος 1 περίπτωση γ' και δ' : «Ο Πρωθυπουργός συντονίζει την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής» και «επιλύει τις διαφωνίες ανάμεσα στους Υπουργούς», ερωτάται ο κύριος Πρωθυπουργός:

1. Υπάρχει συγκεκριμένη κυβερνητική πολιτική για την αντιμετώπιση τέτοιων επικίνδυνων καιρικών φαινομένων με την εφαρμογή της οποίας και υπό το δικό του συντονισμό θα ήταν δυνατόν να μην επέλθει η οικολογική καταστροφή της προηγούμενης εβδομάδας και να αποφευχθεί η επαπειλούμενη για τους προσεχείς μήνες Ιούλιο και Αύγουστο; Και αν όχι, πώς εξηγείται αυτό ύστερα από τριάντισι χρόνια «νέας διακυβέρνησης» και «επανάδρουσης του κράτους»;

2. Θεωρεί ότι ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του, ως Πρωθυπουργού της χώρας, είτε απέχων από την άσκηση των καθηκόντων του, σύμφωνα με το ν.1558/85, ως συντονιστού του κυβερνητικού έργου, είτε μη προσερχόμενος καν στη Βουλή να ενημερώσει, κατά τον Κανονισμό (άρθρο 142Α) το Σώμα και ολόκληρο τον ελληνικό λαό; Προτιμώντας να περιέχεται διάφορες κομματικές συνάξεις και να «προφητεύει» υπό τις επευφημίες των οπαδών του ότι «ό,τι ήταν δάσος, θα ξαναγίνει δάσος», δεν αυτοδιαψεύδεται, όταν μόλις προ ολίγων ημερών χάρη στη σημειωθείσα γενική κατακραυγή υποχρεώθηκε η Κυβέρνησή του να αναστείλει την ψήφιση της περίφημης τροπολογίας για την ουσιαστική νομιμοποίηση αυθαίρετων οικοδομών σε πρώην βασικές, παραλιακές και άλλες δημόσιες εκτάσεις;»

Στην επίκαιρη ερώτηση του κ. Κακλαμάνη θα απαντήσει ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι πολλά τα ερωτήματα που θέτει ο Πρόεδρος κ. Κακλαμάνης. Εγώ θα προτιμούσα το κόμμα του να καταθέσει επίκαιρη επερώτηση, για να έχουμε το χρόνο να συζητήσουμε και να κάνουμε και τις συγκρίσεις. Στο λίγο χρόνο που έχω κατά τον Κανονισμό, θα απαντήσω σε αυτά που είναι δυνατόν χρονικά να απαντήσω.

Σε ό,τι αφορά πρώτα-πρώτα το θέμα του Πρωθυπουργού, όπως τίθεται, θα μου επιτρέψετε να μην ακολουθήσω το ύφος, το οποίο διατυπώνεται μέσα στην ερώτηση. Διερωτώμαι πραγματικά, εάν είναι μεμπτό -όταν έχει μάλιστα συνεδριακές διαδικασίες- να πηγαίνει ο Πρωθυπουργός εκεί για πολύ λίγη ώρα, να μετάσχει στις συνεδριακές διαδικασίες, που έχουν εξαγγελθεί εδώ και πάρα πολύ καιρό, αν αυτό συνιστά «κομματικές συνάξεις»;

Σ' εμάς, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι κομματικές συνάξεις αυτό. Δεν ξέρω πώς είναι σε εσάς. Σ' εμάς είναι προσυνεδριακές διαδικασίες. Γιατί είμαστε ένα δημοκρατικό κόμμα, που ακριβώς επειδή σέβεται τις διαδικασίες αυτές, γίνεται η όλη διαδικασία όπως γίνεται και εκεί ο Πρωθυπουργός από τη μια πλευρά κάνει απολογισμό του κυβερνητικού έργου και από εκεί και πέρα, απέναντι στα στελέχη και τα μέλη του κόμματος δεσμεύεται για εκείνο το οποίο θα προχωρήσει να κάνει, φυσικά πάντοτε υπό την έγκριση του ελληνικού λαού.

Θεωρώ -και θεωρούμε στη Νέα Δημοκρατία- ότι το κάθε κόμμα είναι πυλώνας της δημοκρατίας. Και η συμμετοχή όλων -και προφανώς του Αρχηγού ενός κόμματος- σε αυτές τις διαδικασίες, είναι συμμετοχή στις διαδικασίες διαμόρφωσης κομματικής πολιτικής, η οποία όμως εντάσσεται στο πλαίσιο της λειτουργίας του δημοκρατικού μας πολιτεύματος. Αν αυτό για εσάς, στο ΠΑ.ΣΟ.Κ., είναι «κομματικές συνάξεις», ίσως φαίνεται, το βλέπουμε και από τον τρόπο με τον οποίο αντιδρά αναλόγως ο κ. Παπανδρέου στις διάφορες περιόδους του.

Σε ό,τι αφορά το ερώτημα που θέσατε, εάν υπάρχει πολιτική για την αντιμετώπιση των φαινομένων αυτών που είδαμε, σαφώς και υπάρχει, κύριε Πρόεδρε. Και εδώ, για να σας αποδείξω ότι υπάρχει -γιατί μου λέτε ότι κάναμε τριάντισι χρόνια σε ό,τι αφορά την επανίδρυση του κράτους- μοιραία είμαι υποχρεωμένος να κάνω συγκρίσεις.

Περάσαμε έναν καύσωνα πρωτοφανή, πολύ μεγαλύτερο από οπουδήποτε αλλού και απ' οτιδήποτε πριν. Τα αποτελέσματα είναι απτά. Τα παίρνω με τη σειρά τους:

Ο τρόπος που λειτουργήσαν νοσοκομεία και όλες οι υπηρεσίες του Ε.Κ.Α.Β., αποδεικνύει ότι είχαμε το ελάχιστο δυνατό πρόβλημα, χωρίς να αποτιμάται βέβαια η ανθρώπινη ζωή σε αριθμούς. Αλλά πάντως ας κοιτάξουμε καλύτερα να μην κάνουμε συγκρίσεις με το τι συνέβη με ένα κράτος παράλυτο και ανέτοιμο, το οποίο το βρήκε ο καύσωνας το 1987 και δεν ήξερε κατά πόυ να πάει.

Ερχομαι στη Δ.Ε.Η.. Παρά τις δυσκολίες και παρά την ανετοιμότητα με την οποία είχε λειτουργήσει η Δ.Ε.Η. προ του 2004, καταφέραμε τα μεγαλύτερα φορτία που διανοήθηκε κανείς, να τα διαχειριστούμε με έναν τρόπο ο οποίος απέδειξε ότι δεν κινδύνευσε η Ελλάδα από black out. Μπορεί να υπήρχαν διακοπές, αλλά πού το κατόντημα των black out με ανέμους του γλυκού νερού και θερμοκρασίες του γλυκού νερού, επί προηγούμενων κυβερνήσεων; Οι οποίες άφησαν τη ΔΕΗ, παραμονές των Ολυμπιακών Αγώνων, με μέγιστα φορτία -τα οποία μπορούσε να σηκώσει- 9.000 Μ.Β. και με black out τη μισή Ελλάδα, τον Ιούλιο του 2004 -και ελπίζω να μη θεωρείτε ότι ευθύνεται η Κυβέρνηση Καραμανλή- με 37 βαθμούς θερμοκρασία!

Σε ό,τι αφορά τις πυρκαγιές, βεβαίως, το είπε ο Πρωθυπουργός, μας πληγώνει, κύριε Πρόεδρε, αυτό που συνέβη στην Πάρνηθα. Και ξέρουμε πάρα πολύ καλά πόσο βαριά είναι αυτή η κληρονομιά και πόσο είναι ανάγκη να προχωρήσουμε το ταχύτερο δυνατόν -και στο να μη συμβεί ποτέ ξανά στο μέλλον κάτι τέτοιο- και στην αναδάσωση. Και αυτό κάνουμε. Αλλά και πάλι οι συγκρίσεις είναι συντριπτικά υπέρ αυτής της Κυβέρνησης. Γιατί με αυτόν τον καύσωνα, με τετρακόσιες τόσες πυρκαγιές όλο αυτό το χρονικό διάστημα, διασπαρμένες εκ των πραγμάτων οι πυροσβεστικές δυνάμεις, για να μπορέσουν να κρατήσουν ολόκληρη τη χώρα, ηρωικά μαχόμενες, δεν είχαμε το

κατάντημα ούτε του 1995 ούτε του 1998, με την Πεντέλη και πολύ περισσότερο ούτε το κατάντημα του 2000 με ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες στρέμματα καμένα σε ολόκληρη την Ελλάδα. Και τότε δεν είχα δει τέτοιες ευαισθησίες.

Υπάρχει, λοιπόν, πολιτική την οποία πρέπει να βελτιώνουμε. Και από την Αντιπολίτευση περιμένουμε να μας βοηθήσει να τη βελτιώσουμε και όχι να κάνει κριτική χωρίς να θυμάται ότι εκείνη είναι ανοικτή από παντού –επιτρέψτε μου την έκφραση– στα θέματα αυτά, κατά την Κυβερνητική της θητεία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο Πρόεδρος κ. Κακλαμάνης.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ θέλω να εκφράσω τη βαθύτατη λύπη μου, γιατί ο κύριος Πρωθυπουργός πρωτοστατεί με τη συμπεριφορά του στην απαξίωση του Κοινοβουλίου, το οποίο, όπως ξέρετε, όπως και ολόκληρο το πολιτικό σύστημα, βάλλεται, άλλοτε δικαίως, άλλοτε αδικώς, και απαξιώνεται στη συνείδηση του λαού.

Σε όλα σχεδόν τα ευρωπαϊκά κοινοβούλια κάθε εβδομάδα οι Πρωθυπουργοί προσέρχονται και απαντούν σε ερωτήσεις Βουλευτών, που δεν εκπροσωπούν τον εαυτό τους. Εκπροσωπούν τους λαούς τους. Και εμείς εδώ εκπροσωπούμε τον ελληνικό λαό.

Ο κ. Καραμανλής στα τριάντα χρόνια της θητείας του προσήλθε τρεις φορές, όλες και όλες, έναντι εκατόν πενήντα και πλέον που προσήλθε ο προκάτοχός του Πρωθυπουργός Κώστας ο Σημίτης, μια και επιθυμεί ο κ. Παυλόπουλος να αναφερόμεθα στο παρελθόν. Εξ όνυχος τον λέοντα! Καταλαβαίνει κανείς πόσο ενεργός είναι ένας Πρωθυπουργός, ο οποίος στον πρώτο θεσμό της δημοκρατίας συμπεριφέρεται σαν να μην έχουμε πολίτευμα Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας, αλλά ενός ανδρός αρχή.

Αυτό είναι απαράδεκτο, προσβάλλει όλους μας. Αυτή την προσβολή κανένας μας δεν μπορεί να την ανεχθεί. Και εάν αυτή τη στιγμή δεν απέσυρα αυτή την ερώτηση είναι γιατί θέλω να εκφράσω, κύριε Πρόεδρε, τη βαθύτατη ανησυχία μου ότι δηλαδή όταν ο κύριος Πρωθυπουργός στις ημέρες του καύσωνα, που μας ανέλυσε ο κύριος Υπουργός, ενθυμείται την επομένη της καταστροφής να καλέσει το Συμβούλιο για να δώσει τις όποιες οδηγίες –εάν έδωσε– και όταν πραγματικά, όχι περιοδεύοντας στο λαό, όπως κάνει ο Γιώργος Παπανδρέου, αλλά σε κομματικές καθαρά συνάξεις προφητεύει ότι, ό,τι ήταν δάσος θα γίνει δάσος έπειτα από εκατόν πενήντα χρόνια, θα γίνει δηλαδή το δάσος της ελάτης στην Πάρνηθα, αυτό εμένα ως εκπρόσωπο του λαού με ανησυχεί.

Θα περίμενα να έρθει εδώ και να μου πει, να μας πει, να πει στον ελληνικό λαό, τι κάνει γι' αυτά που επισημαίνω και κρούω τον κώδωνα του κινδύνου για τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, όπου οι καιρικές συνθήκες, όπως γνωρίζουμε, είναι εξαιρετικά πιο δύσκολες και δεν θα ήθελε κανείς μας, πιστεύω, να ερχόμαστε εδώ, να προκαλούμεθα και να κάνουμε επίκαιρες ερωτήσεις. Θα προτιμούσαμε, κύριε Υπουργέ, να έρθει εδώ ο Πρωθυπουργός, να συζητήσει και να μας πει πώς θα αποφύγουμε αυτούς τους κινδύνους που δεν κατορθώσατε, δεν κατορθώσαμε να τους αποφύγουμε τις ημέρες αυτές του Ιουνίου.

Κύριε Πρόεδρε, λυπάμαι πάρα πολύ. Πιστεύω ότι είναι κατάχρηση του Κανονισμού αυτό που κάνει ο κύριος Πρωθυπουργός να στέλνει εδώ Υπουργούς να απαντούν αντ' αυτού, όταν γνωρίζει ότι ο Κανονισμός δίδει απλώς την ευχέρεια εάν έχει λόγους ανωτέρας βίας, ο μη γένοιτο μιας ασθένειας, κάποιος λόγος σοβαρός πρέπει να υπάρχει, και όχι να επιδεικνύεται αυτή η καταφρόνηση προς το Κοινοβούλιο και προς τους εκπροσώπους του, σε Αρχηγούς κομμάτων, σε παλιούς κοινοβουλευτικούς. Θα όφειλε τουλάχιστον ο κ. Καραμανλής αυτήν τη συστολή, αυτήν τη σεμνότητα, που τόσο, χωρίς προφανώς ανταπόκριση στις πραγματικές του διαθέσεις εξέπεμπε, τουλάχιστον απέναντι στο Κοινοβούλιο να την εκφράσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Παυλόπουλος.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών,

Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επαναλάβω, για μια ακόμα φορά, ότι, πρώτον, το αν ο Πρωθυπουργός ασκεί τα καθήκοντά του το βλέπει όλος ο ελληνικός λαός και το βλέπει και η Βουλή. Προχθές, στην προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση, όπου έγινε και γι' αυτό το θέμα συζήτηση –και το ξέρετε ότι το μεγαλύτερο μέρος της συζήτησης στην προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση αφιερώθηκε σ' αυτό– όχι μόνο ήταν εδώ ο Πρωθυπουργός, αλλά ήταν εδώ και όλοι οι αρμόδιοι Υπουργοί και εγώ προσωπικά και δώσαμε τις απαντήσεις.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Η Βουλή δεν βλέπει τον Πρωθυπουργό! Ήρθε τότε, διότι υποχρεώθηκε να έρθει!

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Άρα ο Πρωθυπουργός είναι εδώ, πάντοτε είναι εδώ. Και πρέπει να σας πω, επίσης, ότι είναι πολύ περισσότερο από άλλους που ως Αρχηγοί κομμάτων που είναι στην Αντιπολίτευση θα μπορούσαν να βρίσκονται περισσότερο μέσα στη Βουλή. Και το απέδειξε και σε συζητήσεις όπως, παραδείγματος χάριν, στον Προϋπολογισμό και σε άλλες, όπου σ' αυτήν την Αίθουσα ήταν πολύ περισσότερο από άλλους.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Όπως έπραττε και ο ίδιος ως Αρχηγός της αντιπολιτεύσεως.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Δεύτερον, για το θέμα των «κομματικών συνάξεων» που μου είπατε, θέλω να σας τονίσω, για πολλοστή φορά, ένα πράγμα. Αν εσείς θεωρείτε –και μάλιστα τόσο παλιός κοινοβουλευτικός που από αυτό το Βήμα τους νεότερους από εμάς μας είχατε διδάξει πολλά– ότι δημοκρατικά, κοινοβουλευτικά, πολιτικά στην Ελλάδα του 2007 δεν επιτελεί το χρέος του ο Πρωθυπουργός, ο οποίος πηγαιίνει σε προσυνεδριακές διαδικασίες του κόμματός του και αυτά είναι «κομματικές συνάξεις», αλλά το να πηγαίνει κάποιος σε καμιά πλατεία, να μαζεύει τίποτα οπαδούς από κάτω –που δεν είναι και δύσκολο να τους μαζέψεις, καλοκαίρι είναι τώρα– και να σου λένε από εκεί και πέρα «μπράβο», αν αυτό εσείς το θεωρείτε, από πλευράς λειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος, καλύτερο, είναι δικό σας θέμα. Για εμάς το κόμμα –το κάθε κόμμα– είναι πυλώνας δημοκρατίας και ο σεβασμός των δημοκρατικών διαδικασιών μέσα στα κόμματα είναι χρέος όλων των πολιτικών.

Όσον αφορά το γιατί ο Πρωθυπουργός συγκάλεσε τη σύσκεψη μετά, ξεχάσατε φαίνεται ότι είχε συγκληθεί το Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας την Τετάρτη, πριν από τον καύσωνα, είχε πάρει όλα τα μέτρα και η «σύναξη», ως το πούμε έτσι, αφού θέλετε, ορθότερα η συνάντηση του Πρωθυπουργού με τους συναρμόδιους Υπουργούς για το θέμα της Πάρνηθας, ήταν γιατί είχε γίνει η πυρκαγιά και ήθελε να ενημερωθεί πλήρως και για τον συντονισμό από εκεί και πέρα. Η προετοιμασία είχε γίνει όπως προβλεπόταν. Η σύσκεψη αφορούσε άλλο θέμα, όπως και η Κυβερνητική Επιτροπή, η οποία πήρε τα μέτρα για την αναδάσωση της Πάρνηθας. Σας λέω δε ότι το πόσο απέδωσε αυτό είναι από τη σύγκριση που έκανα προηγουμένως. Γιατί σας είπα και πάλι, αφού ρωτάτε εδώ: «Τι γίνεται με τριάντα χρόνια επανίδρυσης του κράτους». Από τη σύγκριση που σας έκανα, φαίνεται ότι η επανίδρυση του κράτους προχωρεί και αποδίδει και το είδατε με τα στοιχεία που σας έδωσα προηγουμένως. Αλλά τι να κάνουμε, κύριε Πρόεδρε; Κάποιοι διέλυσαν την Ελλάδα είκοσι χρόνια. Είναι λίγο δύσκολο σε τριάντα χρόνια να τα καταφέρουμε όλα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ, ένα λεπτό. Είναι προσωπικό το θέμα αυτό. Θα απαντήσω σε έναν υπαινιγμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε το λόγο όσο μπορείτε σύντομα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Αλίμονο, κανείς μας σ' αυτήν την Αίθουσα δεν μπορεί να μη δέχεται ότι ο θεσμός ο κομματι-

κός είναι η βάση για τη λειτουργία του σύγχρονου πολιτεύματος της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας. Δεν μέφομαι εγώ τον Πρωθυπουργό γιατί θα πάει το απόγευμα στο συνέδριό σας ή γιατί πήγε στις προσυνεδριακές διαδικασίες. Μέφομαι τον Πρωθυπουργό γιατί σ' αυτές τις διαδικασίες πράγματα, αν θέλετε, τα οποία όφειλε να μας τα πει εδώ στη Βουλή τα λείει εν κλειστώ. Ο άλλος, ο Παπανδρέου, πάει όπως λέτε και στις κοινοματικές αλλά και στις ανοιχτές συγκεντρώσεις, στο λαό, να ακούσει και τον αντίλογο. Η προστασία πρέπει να έχει και κάποιο όριο και όσοι συμβουλευέτε τον Πρωθυπουργό να μην επικοινωνεί με το λαό, δεν ξέρω πόσο βοηθάτε πραγματικά και τη δημοκρατικότερη λειτουργία της παρατάξεώς σας. Αυτό ήθελα να σας πω και όχι να μεμφώ τον Πρωθυπουργό, όπως εσείς υπελάβατε ίσως, γιατί πηγαίνει στις κομματικές του συγκεντρώσεις. Καλά κάνει, αλλά το Κοινοβούλιο οφείλει να το σέβεται και δεν το σέβεται, κύριε Παυλόπουλε, και το ξέρετε. Ούτε ως Αρχηγός της αντιπολίτευσης το εσεβάσθη. Ερχόταν, μιλούσε και έφευγε. Δικαίωμά του, αλλά να μην απαντά σε ερωτήσεις των Βουλευτών, όταν ο Μπλερ και όλοι οι Ευρωπαίοι Πρωθυπουργοί πηγαίνουν στα κοινοβούλια τους και απαντούν, αυτό είναι απαράδεκτο, δεν το δεχόμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Πρόεδρε.

Το λόγο έχει ο κύριος Υπουργός. Σύντομα και εσείς παρακαλώ.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Σας είπα, κύριε Πρόεδρε, ότι περιγράφετε ως «κομματικές συνάξεις» –νομίζω ότι ο απαξιωτικός όρος δεν είναι δικός μου, εκτός αν τον παίρνετε πίσω- το γεγονός ότι πηγαίνει σ' αυτές τις συνεδριάσεις τις προσυνεδριακές ο Πρωθυπουργός.

Από κει και πέρα το ποιος είναι κοντά στο λαό, αφήστε να το κρίνει ο λαός όταν θα έλθει η ώρα. Σας διαβεβαιώ πως εάν πάλι θεωρείτε ότι το να πας σε μία οργανωμένη συγκεντρώση -προ-οργανωμένη και καλά μάλιστα- ότι αυτό είναι επαφή με το λαό, είναι δικό σας θέμα. Άλλωστε αυτό φαίνεται και από τις δημοτικότητες εκ των δημοσκοπήσεων που εγώ δεν τους αποδίδω και καμιά ιδιαίτερη σημασία αλλά δείχνουν αν αυτά τα πράγματα αποδίδουν. Εμένα όμως με ενδιαφέρει η ουσία της δημοκρατίας. Στην ουσία της δημοκρατίας το να πας σε μια κομματική -στο πλαίσιο προσυνεδριακών εκδηλώσεων- διαδικασία και να πεις αυτά που πρέπει να πεις, νομίζω ότι δεν συνιστά σε καμμία περίπτωση παραβίαση καθηκόντων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, ολοκληρώστε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Όσον αφορά τη Βουλή σας είπα ότι εδώ ήταν ο Πρωθυπουργός προχθές και σας έδωσε πλήρεις εξηγήσεις για το θέμα των πυρκαγιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Υπουργέ, να μην επανέλθουμε στο θέμα της ερώτησης.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Και κάτι άλλο. Επειδή είπατε ότι σαν Αρχηγός της αντιπολίτευσης ερχόταν και έφευγε θέλω να σας ρωτήσω: Μήπως θυμάστε τον κ. Σημίτη να άκουσε ποτέ Υπουργό εδώ μέσα στη Βουλή; Μήπως θυμάστε τον Αρχηγό σας να ακούει έστω και έναν Υπουργό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, να μην επανέλθουμε στη συζήτηση της ερώτησης.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Δεν τον μέμφθηκα, αλλά εγώ δεν θυμάμαι να έμεινε ποτέ, όταν μιλούσε Υπουργός, σε καμμία διαδικασία.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Δεν θυμάστε καλά.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Έρχεται, βλέπει και απέρχεται. Αυτή είναι η αλήθεια και το ξέρετε. Επιτέλους, όχι μαθήματα από τον κ. Παπανδρέου για την κοινοβουλευτική του παρουσία εδώ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Όταν δεν υβρίζεται ο κ. Παπανδρέου παραμένει.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Μα εκείνος υβρίζει. Ο κ. Παπανδρέου καθυβρίζει τους πάντες, κύριε Πρόεδρε. Δεν τον υβρίζουμε εμείς. Αυτός ήρξατο χειρών αδίκων, και το ξέρετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ και κύριε Κακλαμάνη, να διευκολύνετε να προχωρήσουμε στη συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

Δεύτερη είναι η με αριθμό 713/3.7.2007 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Δημητρίου Τσιόγκα προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την αποζημίωση των αγροτών της Αγιάς Λάρισας μετά τις ζημιές που υπέστησαν στο φυτικό και ζωικό κεφάλαιο από τις πρόσφατες πυρκαγιές.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Τσιόγκα έχει ως εξής:

«Οι πρόσφατες πυρκαγιές προκάλεσαν βιβλική καταστροφή στις δενδροκαλλιέργειες και αμπελοκαλλιέργειες στην Επαρχία Αγιάς Λάρισας, που δεν αφορούν μόνο την παραγωγή αλλά και το φυτικό κεφάλαιο, όπως επίσης το ζωικό και έγγειο κεφάλαιο.

Όμως οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται στο αγροτικό κεφάλαιο από τα Π.Σ.Ε.Α. στα οποία ανακοίνωσε ότι θα ενταχθούν οι παραπάνω ζημιές, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, είναι πολύ μικρές σε σχέση με το ύψος των ζημιών, μικρότερες του 50% και καταβάλλονται με μεγάλη καθυστέρηση (δύο χρόνια περίπου), με αποτέλεσμα τη χρεοκοπία των αγροτών και την αδυναμία ανασύστασης των γεωργικών τους δραστηριοτήτων.

Η οικονομική καταστροφή των αγροτών και της Επαρχίας Αγιάς Λάρισας μπορεί να αποφευχθεί αν από τον ΕΛ.Γ.Α. καταβληθούν άμεσα οι αποζημιώσεις που θα καλύπτουν το 100% των ζημιών, όχι μόνο στην παραγωγή αλλά και στο αγροτικό κεφάλαιο, αν παγώσουν τα δάνεια των αγροτών για μια πενταετία, αν δανειοδοτηθούν προνομικά με περίοδο χάριτος μια πενταετία οι αγρότες για την ανασύσταση των γεωργικών τους δραστηριοτήτων.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Τι ενέργειες θα κάνει για να αποζημιωθούν άμεσα η αγροτική παραγωγή και το αγροτικό κεφάλαιο στο 100% των ζημιών;

Τι μέτρα θα πάρει για να αποτρέψει την οικονομική καταστροφή των αγροτών και της Επαρχίας Αγιάς Λάρισας;».

Στην επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου θα απαντήσει ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Κοντός.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κατ' αρχάς να εκφράσουμε τη λύπη και την οδύνη μας για τις ζημιές που προκλήθηκαν από τις πρόσφατες πυρκαγιές, οι οποίες ήταν συνέπεια πολύ υψηλών θερμοκρασιών μοναδικών, πρωτοφανών για τη χώρα μας. Και βέβαια πρέπει να εκφράσουμε τη συμπάθεια και τη συμπαράστασή μας αλλά και τη στήριξή μας προς τους αγρότες οι οποίοι επλήγησαν από τις πυρκαγιές στις αγροτικές περιοχές. Ξέρετε πολύ καλά ότι ο Υπουργός μας κ. Μπασιάκος επισκέφθηκε αυτές τις περιοχές, ιδίως όμμασι διεπίστωσε το μέγεθος των ζημιών που υπέστησαν οι αγρότες και εξήγγειλε ότι σύντομα αυτοί οι αγρότες θα αποζημιωθούν.

Θέλω να σας πω ότι πριν από δύο χρόνια -διότι οι ζημιές από πυρκαγιές δεν εντάσσονται στον ΕΛ.Γ.Α. αλλά στα Π.Σ.Ε.Α.- τα περισσότερα προγράμματα Π.Σ.Ε.Α. που υποβάλλονταν στην Ευρωπαϊκή Ένωση ετύγχαναν αρνητικών αποφάσεων, δηλαδή δεν είχαμε εγκρίσεις για να αποζημιώσουμε τις ζημιές αυτές. Έγινε μια μεγάλη προσπάθεια σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνεργασία και με άλλες χώρες -πρέπει να ομολογήσουμε- και πλέον οι ζημιές από πυρκαγιές, τα προγράμματα που υποβάλλονται για τις ζημιές αυτές στην Ευρωπαϊκή Ένωση εγκρίνονται και αποζημιώνονται οι αγρότες.

Σας λέμε, λοιπόν, ότι το ταχύτερο δυνατόν θα υποβληθεί πρόγραμμα Π.Σ.Ε.Α. για τις ζημιές από τις πρόσφατες πυρκαγιές στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα καταβληθεί προσπάθεια να πάρουμε θετική έγκριση και πιστεύουμε ότι θα την πάρουμε.

Πρέπει να πούμε ότι έχουμε μειώσει πάρα πολύ το χρόνο εγκρίσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση -περίπου τρεις μήνες χρειάζονται και όχι περισσότερο, για να εγκριθούν τα προγράμματα αυτά, έναντι ενάμισι και δύο ετών που απαιτούνταν με τις προηγούμενες διοικήσεις του ΕΛ.Γ.Α.- οπότε σε σύντομο χρονικό διάστημα θα μπορέσουμε να στηρίξουμε τους αγρότες αποζημιώνοντάς τους για τις ζημιές που έχουν υποστεί.

Όσον αφορά τα ποσοστά των ζημιών, θέλω να σας πω ότι για ζημιές στο φυτικό κεφάλαιο το ποσοστό ανέρχεται σε 80%, για ζημιές στο ζωικό κεφάλαιο επίσης σε 80%, για ζημιές στο έγγειο κεφάλαιο, δηλαδή στα κτίσματα και στον εξοπλισμό, σε ποσοστό 70% και για αντιστάθμιση των ζημιών απώλειας παραγωγής το ποσοστό ανέρχεται σε 50%.

Πρέπει επίσης να σας πω ότι θα γίνουν δίκαιες κι αντικειμενικές εκτιμήσεις από τους εκτιμητές του ΕΛ.Γ.Α., οι οποίοι ήδη έχουν κάνει κάποιες πρώτες εκτιμήσεις. Σύντομα λοιπόν το πρόγραμμα Π.Σ.Ε.Α. θα υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θα στηριχθούν όλοι όσοι υπέστησαν ζημιές από τις πρόσφατες πυρκαγιές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Ο ερωτών συνάδελφος κ. Τσιόγκας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είπε ο κύριος Υπουργός ότι οι πυρκαγιές είναι αποτέλεσμα του καύσωνα. Για μας οι πυρκαγιές είναι αποτέλεσμα της ανυπαρξίας του κρατικού μηχανισμού. Και ειδικά γι' αυτήν την πυρκαγιά στην Αγιά πρέπει να γνωρίζετε ότι μπορούσε να σβηστεί στη γένεσή της -αλλά και στην Πάρνηθα, όπως εξελίχθηκαν τα πράγματα- εάν υπήρχανε μηχανισμοί. Δεν υπήρχε. Δεν λειτούργησε τίποτα. Δεν υπάρχουν υποδομές, δεν υπάρχει τίποτα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Υπάρχει κράτος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Και βέβαια, αν αυτό γινόταν, στη γένεσή τους μπορούσαν να είχαν σβηστεί. Τώρα, όσο για τις συμπάθειες που εκφράζουμε στους πληγέντες, ας μη χρησιμοποιήσω καμμία κουβέντα! Σημασία έχει ότι η ζημιά που έπαθαν οι αγρότες στην παραγωγή τους είναι 100%. Και δεν είναι ζημιά 100% μόνο για φέτος, αλλά για πολλά χρόνια, ειδικά στα περιβόλια. Και βέβαια αυτή η ζημιά θα αποζημιωθεί στο 75%, χάνουν το 25%, το οποίο είναι το εισόδημα του αγρότη, γιατί το 75% είναι αυτό το οποίο έχει βάλει ο αγρότης. Γιατί σ' αυτήν την περίοδο ήδη έκανε όλα τα έξοδα και είναι λίγο πριν τη συγκομιδή. Θα πληρώσει δηλαδή τα έξοδα μόνο, είναι στο τελικό στάδιο.

Η μεγαλύτερη ζημιά είναι στο φυτικό κεφάλαιο, σε δέντρα που κήκαν -μηλιές, ελιές, καστανιές, κερασιές, αμπέλια, αχλάδια- και στο έγγειο κεφάλαιο, δηλαδή στις αποθήκες και στις στάνες. Εξαγγείλατε ως Κυβέρνηση -ο ίδιος ο κ. Μπασιάκος- ότι θα αποζημιωθούν από τα Π.Σ.Ε.Α., τα οποία δίνουν αποζημίωση κάτω από το 50%, και αυτή η αποζημίωση θα δοθεί μετά από δύο χρόνια. Εδώ φαίνεται ότι έχετε εκχωρήσει βασικά δικαιώματα, με αποτέλεσμα να περιμένετε την άδεια, την έγκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να δώσετε τα χρήματα των αποζημιώσεων στους αγρότες. Τόσο ανεξάρτητη είναι η χώρα μας απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για να εγκρίνουν τις αποζημιώσεις κάποιοι υπάλληλοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης! Αυτό για μας είναι υποτέλεια.

Ρωτάμε λοιπόν συγκεκριμένα: Εάν θα αποζημιωθεί από τον ΕΛ.Γ.Α. η ζημιά στο 100%. Εάν η αποζημίωση στο κεφάλαιο, φυτικό και έγγειο, θα είναι με όρους ΕΛ.Γ.Α. και όχι με Π.Σ.Ε.Α., που σημαίνει 100% αποζημίωση μέσω ΕΛ.Γ.Α. έως το τέλος του χρόνου το αργότερο.

Τρίτον, αυτός ο κόσμος είναι χρεωμένος. Έχει δάνεια. Σας ρωτάμε: Θα τα παγώσετε για πέντε χρόνια;

Τέταρτον, κρατική είναι η Αγροτική Τράπεζα. Έχει τεράστια κέρδη, τα οποία τα βγάδι από τους αγρότες. Θα επιχορηγήσετε, είτε με χρήματα της Αγροτικής Τράπεζας είτε από τον κρατικό προϋπολογισμό, τους αγρότες;

Πέμπτον, αυτός ο κόσμος θα μπει σε έξοδα, είτε για να κόψει τα δέντρα είτε για να οργώσει είτε για να αγοράσει νέα φυτά, να αντικαταστήσει εκείνα που κήκαν, είτε για να αγοράσει

λάστιχα, τα οποία κήκαν, είτε για να φτιάξει τα δέντρα, όπως τα φτιάχνουν με στύλους, παλμέτα κ.λπ..

Θα τους δώσετε χαμηλότοκα δάνεια με περίοδο χάριτος πέντε χρόνια χωρίς τόκο και μετά με χαμηλότοκα στο 50% του επιτοκίου; Γιατί αυτοί με τα δέντρα που θα φυτέψουν τώρα θα έχουν σοδειά μετά από πέντε χρόνια και η παραγωγή δεν θα είναι στο ζενίθ. Η παραγωγή θα είναι μικρή, δεν θα είναι μεγάλη. Ο κόσμος, ειδικά μετά τις εξαγγελίες Μπασιάκου, όταν τις άκουσε, αγανάκτησε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Τέλος, θα δημιουργήσετε υποδομές, αντιπυρικές ζώνες, οι οποίες είναι εγκαταλελειμμένες τελείως, δεξαμενές που πήγαν να φτιαχτούν και είναι αναποδογυρισμένες στην περιοχή της Αγιάς;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ολοκληρώστε παρακαλώ. Επιγραμματικά αναφερθείτε, γιατί υπάρχουν και άλλοι συνάδελφοι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Δεν υπάρχουν δίκτυα νερού. Λείπουν χιλιάδες πυροσβέστες. Η Δασική Υπηρεσία διαλύθηκε. Αναδασώσεις δεν γίνονται. Υπάρχουν τεράστιες ευθύνες και πρέπει να απαντήσετε στα συγκεκριμένα που σας ζήτησα για τις αποζημιώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κατ' αρχάς, δεν δέχομαι, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν λειτούργησε ο κρατικός μηχανισμός. Ο κρατικός μηχανισμός λειτούργησε με πολύ αποτελεσματικό τρόπο. Και θεωρώ ότι σ' αυτήν την Αίθουσα δεν έχει κανείς το δικαίωμα να υποτιμά ή να περιφρονεί ανθρώπους, των οποίων κινδύνευσε η ζωή, προκειμένου να επιτελέσουν το καθήκον τους, το οποίο επιτέλεσαν με τον καλύτερο τρόπο.

Όμως, δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι είχαμε τριακόσιες πυρκαγιές σε όλη τη χώρα και δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι όλοι αυτοί οι μηχανισμοί -είτε Αστυνομικό Σώμα είτε Πυροσβεστική Υπηρεσία- έχουν κάποιες δυνατότητες. Όταν λοιπόν οι δυνατότητες αυτές εξαντλούνται στο μέγεθος των καταστροφών, τότε δεν μπορούν να ξεπεράσουν τις δυνατότητες αυτές.

Πάντως, έδωσαν τον καλύτερό τους εαυτό. Λειτούργησαν οι μηχανισμοί...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Τους πυροσβέστες τους έχετε παρατημένους! Λείπουν χιλιάδες!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αφήστε αυτά που λέτε!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Ήταν επί τέσσερα μερόνυχτα χωρίς να κοιμηθούν! Μπορούν αυτοί οι άνθρωποι επί τέσσερα μερόνυχτα να σβήνουν τη φωτιά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Τσιόγκα, σας παρακαλώ πολύ!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αφήστε αυτά που λέτε! Έδωσαν τον καλύτερό τους εαυτό!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Πέντε χιλιάδες λείπουν!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Σταματήστε να περιφρονείτε ανθρώπους που πάλεψαν με τη φωτιά, που μπήκαν στη φωτιά! Σταματήστε να τους περιφρονείτε! Δεν έχετε το δικαίωμα αυτό! Σταματήστε να κάνετε λαϊκισμό!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Εμείς κάνουμε λαϊκισμό; Εσείς κάνετε λαϊκισμό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Παρακαλώ, κύριε Τσιόγκα!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Σταματήστε να κάνετε λαϊκισμό, κύριε Τσιόγκα! Επανελημμένως κάνετε λαϊκισμό και περιφρονείτε και τους αγρότες...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Μόνοι τους είναι και οι αγρότες, όπως και οι πυροσβέστες που είναι παρατημένοι!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): ...όταν τους λέτε ότι η χώρα είναι υποτελής, γνωρίζοντας ότι εμείς δίνουμε μάχη στην Ευρωπαϊκή Ένωση για να στηριχθούν οι αγρότες, να στηριχθούν τα προϊόντα τους!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Υποτελείς στην Ευρωπαϊκή Ένωση!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Σας είπα, κύριε Τσιόγκα, ότι ενώ τα προγράμματα των Π.Σ.Ε.Α. δεν εγκρίνονταν στην Ευρωπαϊκή Ένωση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Τσιόγκα, σας παρακαλώ πολύ! Δεν είναι συμπεριφορά αυτή! Έχει δικαίωμα και υποχρέωση ο Υπουργός να απαντήσει! Απευθύνετε μια βαρύτατη κατηγορία –δεν είμαι συνήγορος της Κυβέρνησης– και έχει υποχρέωση να απαντήσει και μάλιστα με έναν ευπρεπή τρόπο. Δεν σας εξύβρισε, παρουσιάζει αυτό που κατά τη γνώμη του έκανε η Κυβέρνηση. Γιατί τον διακόπτετε; Και επαινεί εκείνους που συμμετείχαν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Υπάρχει έλλειψη χιλιάδων πυροσβεστών στη χώρα και δεν προσλαμβάνουν! Τους εποχικούς τους έχουν για πέντε μήνες!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Τσιόγκα, βρήκαμε τεσσερισήμισι χιλιάδες κενές οργανικές θέσεις και έχουμε προσλάβει πυροσβέστες και το ξέρετε αυτό! Και θα ξαναπροσλάβουμε πυροσβέστες. Αυτή είναι η αλήθεια και η πραγματικότητα!

Πέρα απ' αυτό όμως, ...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Αυτή είναι η αλήθεια; Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί να λέει ότι εμείς λαϊκίζουμε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αφήστε με να μιλήσω, κύριε Τσιόγκα!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Επαναλαμβάνει συνεχώς ότι λαϊκίζουμε! Εσείς λαϊκίζετε! Εσείς τα έχετε εγκαταλείψει όλα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Σας παρακαλώ πάρα πολύ!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Δεν μπορεί να λέει ότι λαϊκίζουμε! Αυτό είναι ύβρις!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Έχει το δικαίωμα να εκφραστεί ελεύθερα, όπως κάνετε εσείς.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Δεν είμαι λαϊκιστής. Και το ξέρετε πολύ καλά και το έχουμε ξανα συζητήσει εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Έχει δικαίωμα να εκφραστεί ελεύθερα. Τον ακούει ο ελληνικός λαός, γράφεται στα Πρακτικά, αναλαμβάνει τις ευθύνες του. Σας παρακαλώ πάρα πολύ!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Διότι γνωρίζοντας ότι οι κανονισμοί και οι νόμοι που υπάρχουν, τους οποίους οφείλουμε να σεβαστούμε, προβλέπουν ότι οι ζημιές από πυρκαγιές δεν καλύπτονται από τον ΕΛ.Γ.Α.. Ζητάτε κάλυψη από τον ΕΛ.Γ.Α.;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Βεβαίως! Από τον ΕΛ.Γ.Α. ζητάμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Δεν πρέπει να απαντάτε σε κάθε αναφορά του Υπουργού.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Σας λέμε όμως ότι εμείς δώσαμε μάχη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και μάλιστα μάχη όχι από θέση υποτέλειας αλλά από ισχυρή θέση. Και πετύχαμε για πρώτη φορά επί των ημερών μας να υπάρχει έγκριση για καταστροφές και ζημιές από πυρκαγιές.

Σας είπαμε ότι ήδη ο μηχανισμός έχει κινηθεί. Σας είπαμε ότι σύντομα θα υποβάλουμε πρόγραμμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που πιστεύουμε ότι θα εγκριθεί, και το ταχύτερο δυνατό θα αποζημιωθούν οι αγρότες.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Από τα Π.Σ.Ε.Α..

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Τα Π.Σ.Ε.Α., κύριε Τσιόγκα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Λέτε ότι οι αποζημιώσεις είναι κάτω από 50%, όταν σας διαβεβαίωσα πριν από λίγο ότι οι αποζημιώσεις ανέρχονται στο 80%. Σας διαβεβαίωσα πριν από λίγο! Και όσα μέτρα χρειαστούν επιπρόσθετα να ληφθούν για να στη-

ριχθούν αυτοί οι άνθρωποι που υπέστησαν ζημιές, να είστε βέβαιος ότι εμείς θα τα πάρουμε τα μέτρα αυτά!

Για τη συγκεκριμένη περιοχή, θέλω να σας πω ότι γίνεται μια προσπάθεια για τη στήριξή της. Εγώ ο ίδιος ήμουν πριν από δύο μήνες επάνω στην Αγιά. Ο Υπουργός επισκέφθηκε μετά τις πυρκαγιές την περιοχή. Αυτό δείχνει το ενδιαφέρον μας. Και σας είπα ότι όσα μέτρα χρειαστεί, θα τα πάρουμε, προκειμένου να στηριχθεί μια αγροτική παραγωγή που έχει πολλές προοπτικές ανάπτυξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστώ πολύ.

Δεν θέλω να σχολιάσω, αλλά όταν απευθύνει κάποιος χαρακτηρισμούς –ή η Κυβέρνηση ή ο ερωτών Βουλευτής– θα πάρει απαντήσεις. Γιατί δεν το δέχεστε αυτό; Και ο καθένας αναλαμβάνει την ευθύνη των όσων λέει και διατυπώνονται και ακούγονται. Σας παρακαλώ πάρα πολύ. Δεν σας διέκοψε ο Υπουργός. Μην διακόπτετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Για τους χαρακτηρισμούς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Σας παρακαλώ πάρα πολύ, κύριε Τσιόγκα. Να είμαστε πιο ήρεμοι και πιο ψύχραιμοι.

Ακολουθεί η τρίτη με αριθμό 714/44/3-7-2007 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξανδρου Αλαβάνου προς τον Πρωθυπουργό, σχετικά με τις πρόσφατες πυρκαγιές, τη λήψη μέτρων για την προστασία των δασών και του περιβάλλοντος.

Ο κύριος Πρόεδρος αναφέρει στην επίκαιρη ερώτησή του αναλυτικότερα:

«Οι μεγάλες πυρκαγιές που συγκλόνισαν τη χώρα και κυρίως η καταστροφή της Πάρνηθας, δημιουργούν τεράστια οικολογική καταστροφή και αφήνουν τον πληθυσμό του Λεκανοπεδίου και άλλων περιοχών εκτεθειμένο απέναντι στη ρύπανση, στους μελλοντικούς καύσωνες και πλημμύρες. Χάθηκαν εκατοντάδες, σπάνια και μη, είδη φυτών και ζώων. Το λεκανοπέδιο Αττικής έχασε τον πολυτιμότερο πνεύμονα ζωής για τους κατοίκους του και οι επιστήμονες «κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου» για τις μελλοντικές επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών, λόγω αύξησης της θερμοκρασίας και των ρύπων.

Οι κυβερνήσεις των τελευταίων ετών έχουν μεγάλες ευθύνες, γιατί δεν απορρόφησαν ούτε ένα ευρώ από το Ταμείο Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωση για τη δασική προστασία, αποδιοργάνωσαν τις δασικές υπηρεσίες, τα δασαρχεία και την Πυροσβεστική Υπηρεσία, μείωσαν δραματικά το προσωπικό τους, ευνοούν με κάθε ευκαιρία και πρόσφατα με τη γνωστή επιχειρούμενη τροπολογία τη νομιμοποίηση των αυθαιρέτων, επιχειρούν αναθεώρηση του άρθρου 24 του Συντάγματος, αποτυγχάνουν να δημιουργήσουν το Εθνικό Κτηματολόγιο με αποτέλεσμα τη μη σύνταξη δασολογίου, μειώνουν στο ελάχιστο τον ρυθμό των αναδασώσεων παρά τις ρητές διατάξεις του Άρθρου 117 παράγραφος 3 του Συντάγματος, δίνουν δικαιώματα δόμησης σε συνεταιρισμούς και στην Εκκλησία.

Ερωτάται ο κύριος Πρωθυπουργός:

1. Θα αποσύρει την πρόταση για τροπολογία του άρθρου 24 του Συντάγματος ώστε να μη περιοριστεί και άλλο η προστασία των δασών και ευνοηθεί η δράση των καταπατητών; Θα προχωρήσει στην κατάργηση του ν.3208/2003 που η ίδια η Νέα Δημοκρατία ως αντιπολίτευση είχε καταγγείλει ως δασοκτόνο και αντισυνταγματικό;

2. Θα προχωρήσει στη δημιουργία του Ενιαίου Φορέα Δασοπροστασίας σύμφωνα με το πόρισμα της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής για τα δάση και στην κατάργηση του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης; Θα προχωρήσει στην κατεπίγευση σύνταξη των δασικών χαρτών»;

Στην επίκαιρη ερώτηση του κ. Αλαβάνου θα απαντήσει ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Παυλόπουλος.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο επί του Κανονισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού

Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Κύριε Πρόεδρε, με βάση το άρθρο 129 του Κανονισμού, που επιτάσσει στον Πρωθυπουργό να είναι στη συνεδρίαση για να απαντήσει στις ερωτήσεις, θέλω να πω ότι η παρουσία του πρώτου τη τάξει Υπουργού, αντί να επιβεβαιώνει ότι έχουμε Κυβέρνηση, δυστυχώς αποδεικνύει ότι δεν έχουμε Κυβέρνηση, δεν έχουμε Πρωθυπουργό και εθελοντικά ο κ. Παυλόπουλος αναλαμβάνει το ρόλο του θύματος του ίδιου του Πρωθυπουργού. Λυπάμαι, κύριε Παυλόπουλε, εσείς το αναλάβατε.

Δυστυχώς δεν έχουμε Πρωθυπουργό. Ο Πρωθυπουργός εμφανίστηκε εδώ πριν από λίγες μέρες, που ακόμα έκαιγαν οι πυρκαγιές στην Πάρνηθα, στο Πήλιο και αλλού, όχι ως επικεφαλής της Κυβέρνησης, αλλά ως «νονός».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι θέμα Κανονισμού αυτό.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Σας παρακαλώ, μιλώ επί του Κανονισμού, άρθρο 129 και η επιχειρηματολογία είναι δική μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Όχι, κύριε Πρόεδρε. Να αναφερθείτε στον Κανονισμό, αλλά όχι όμως στην πολιτική του Πρωθυπουργού.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε. Εμφανίστηκε στη Βουλή προχθές και έχει εμφανιστεί στην πολιτική ζωή ως ένας «νονός». Αυτή τη στιγμή η αίσθηση που έχει ο ελληνικός λαός σήμερα είναι ότι υπάρχουν αντιπαραθέσεις τύπου «μαφίας» και τύπου «κόζα νόστρα», όπου επιλέγονται θύματα, όπου μπαίνουν μέσα στο παιχνίδι οι σύζυγοι, τα παιδιά του ενός και του άλλου. Αντί να βλέπει τα πρόσωπά σας, βλέπει τον Αλ Πατρίνο και το Ρόμπερτ Ντε Νίρο. Διότι δεν έχουμε εξοντώσεις φυσικές, έχουμε ηθικές εξοντώσεις.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Τι εκφράσεις είναι αυτές;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν Προεδρείο εδώ.

Κύριε Πρόεδρε, ακούστε λίγο. Αναπτύσσετε πολιτικές θεωρίες...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Και σ' αυτό έχει μεγάλες ευθύνες η Κυβέρνηση, έχει και η Αξιωματική Αντιπολίτευση διότι επέλεξε στο θέμα των ομολόγων τον εντυπωσιασμό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Πρόεδρε του Συνασπισμού, σας παρακαλώ πάρα πολύ. Αναπτύσσετε πολιτικές θέσεις, δεν μιλάτε για τον Κανονισμό.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): ...και άνοιξε μια παγίδα μέσα στην οποία η ίδια πέφτει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Σας παρακαλώ, κύριε Αλαβάνε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Ξαναλέω, ζητάμε Πρωθυπουργό. Η χώρα ζητάει Πρωθυπουργό. Είναι ντροπή αυτό που γίνεται εδώ πέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι δυνατόν να συμπεριφέρεστε έτσι στο Προεδρείο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Παρόλα αυτά έχετε ευθύνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Όχι, κύριε Πρόεδρε. Θα σας πω για τις ευθύνες που έχουμε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Αντί, λοιπόν, να κάνετε σε μένα παρατηρήσεις έπρεπε να κατανοείτε ότι είστε Προεδρείο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Βεβαίως είμαστε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Δεν είστε στελέχη της Νέας Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Είμαστε Προεδρείο της Βουλής...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Έπρεπε να καλέσετε και δημοσίως...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Πρόεδρε, ακούστε τώρα. Δεν είναι συμπεριφορά αυτή από Αρχηγό κόμματος!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): ...έναν Πρωθυπουργό ο οποίος απουσιάζει συστηματικά και εμφανίζεται στη Βουλή μία φορά το χρόνο ως «νονός»...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Μα, δεν είναι συμπεριφορά αυτή!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): ...για να «καθίσει» τις εξοντώσεις! Έπρεπε να τον καλέσετε και ιδιωτικά και μέσα στα πλαίσια του Κόμματος και δημοσίως να είναι στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Μα, είναι τώρα συμπεριφορά αυτή;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Παρ' όλα αυτά, παρά τις ευθύνες της Κυβέρνησης, του Πρωθυπουργού...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Μα, θέλετε τώρα να σας αφαιρέσω το λόγο;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): ...και του Προεδρείου της Βουλής, εγώ θα δεχθώ να συζητηθεί η ερώτηση, διότι ο κόσμος έχει αγωνία τι γίνεται με τα δάση και αν η Κυβέρνηση θα κάνει κάτι διαφορετικό από την επικοινωνιακή πολιτική που ακολουθούσε μέχρι σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Πρόεδρε, ακούστε τώρα όμως. Σας παρακαλώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο επί του Κανονισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ένα λεπτό, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Πρόεδρε, παίρνετε το λόγο και απευθύνετε μάλιστα βαρύτατους χαρακτηρισμούς για τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας, όταν λέτε ότι συμπεριφέρεται...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Είναι βαρύτατες οι πράξεις του Πρωθυπουργού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ! Σας σέβομαι, σας εκτιμώ, αλλά εδώ ο Προεδρείων –ξέρει ο κ. Κακλαμάνης– έχει υποχρέωση να προστατεύσει το κύρος του Κοινοβουλίου και το κύρος του κάθε Βουλευτή και ιδιαίτερα του Πρωθυπουργού.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Εσείς δεν το προστατεύετε το κύρος, διότι έπρεπε να βγάλετε δημόσια ανακοίνωση. Ο Πρωθυπουργός οφείλει να σέβεται τον Κανονισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ πάρα πολύ. Ακούστε λίγο. Δεν μπορείτε και δεν έχετε το δικαίωμα –το ηθικό, το πολιτικό– να χαρακτηρίζετε τον Πρωθυπουργό «νονό».

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Λειτουργεί έτσι. Τι να κάνουμε; Εκτελέσεις ηθικές συνέχειες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Πρόεδρε, δεν δέχεται το Προεδρείο στην ιερή Αίθουσα της Βουλής να απευθύνετε τέτοιους βαρύτατους, πρωτόκουστους χαρακτηρισμούς για οποιοδήποτε Βουλευτή και ιδιαίτερα για τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Έτσι συμπεριφέρεται. Όταν έχουμε πυρκαγιές, ασχολείται με το ένα ή το άλλο στέλεχος και με το να βγάζει κρυφά χαρτιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ πάρα πολύ. Θα σας παρακαλέσω να ανακαλέσετε το χαρακτηρισμό! Τουλάχιστον αυτό! Θα σας παρακαλέσω να βρείτε το θάρρος, την παρρησία –την οποία πιστεύω ότι διαθέτετε– και να πείτε ότι είναι ατυχής αυτή η αναφορά, να αποκαλέτε τον Πρωθυπουργό ή οποιοδήποτε Βουλευτή «νονό». Είναι βαρύτατος χαρακτηρισμός!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού

Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Λειτουργεί όπως ένας νονός. Και επιμένω σ' αυτό. Είναι μαφιόζικη αυτή η συμπεριφορά. Εκκαθάριση λογαριασμών είναι πια η ζωή.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Μα, είναι χαρακτηρισμοί αυτοί, κύριε Πρόεδρε; Για όνομα του Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Όχι, κύριε Πρόεδρε. Δεν συμβάλλετε έτσι...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο και επί του Κανονισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Αμέσως, κύριε Υπουργέ.

Ακούστε τώρα για τον Κανονισμό. Επειδή απευθύνετε στο Προεδρείο κατηγορίες βαρύτατες, προσπαθούμε όλοι μας να λειτούργησουμε με αίσθημα ευθύνης πέρα και πάνω από κόμματα. Και δεν μας βοηθάτε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Δεν το κάνετε όμως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Σχετικά με τον Κανονισμό, κύριε Πρόεδρε, έχω να πω τα εξής: Τροποποιήθηκε το άρθρο 129 σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής στις 13 Οκτωβρίου 2000 και ορίζει ότι ο Πρωθυπουργός δίνει τη δυνατότητα στον Υπουργό να απαντήσει.

Πού παραβιάζεται ο Κανονισμός; Τι πρέπει να κάνει ο Προεδρείων; Αν εσείς ήσασαν στη θέση μου, δεν θα κάνατε το ίδιο;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Κύριε Πρόεδρε, θέλω να απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Όχι, κύριε Πρόεδρε. Τι να απαντήσετε;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο, σας παρακαλώ. Θέλω να απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Δεν είναι εδώ να παίρνει το λόγο ο καθένας ό,τι ώρα θέλει και να λέει ό,τι θέλει.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Δεν είμαι ο καθένας! Αρχηγός πολιτικού κόμματος είμαι!

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Βεβαίως, αλλά εσείς υποτιμήσατε το ρόλο σας τώρα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Δεν το σέβεται αυτό ο Πρωθυπουργός! Εσείς τουλάχιστον να το σεβαστείτε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Θλίβομαι, κύριε Πρόεδρε, για όσα ακούστηκαν, και για το ύφος και για το περιεχόμενο. Και όλα αυτά δεν θίγουν, φυσικά, τον Πρωθυπουργό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Και το Κοινοβούλιο!

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): ...ούτε από τους επαίνους ούτε από τις ύβρεις, γιατί κρίνεται από τον ελληνικό λαό και κρίνεται από το σύνολο του Κοινοβουλίου.

Όμως, είναι ντροπή πραγματικά! Είναι πρωτοφανή πράγματα αυτά που ακούστηκαν μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα. Ουδέποτε -τουλάχιστον από όσο θυμάμαι εγώ- όχι Αρχηγός πολιτικού κόμματος, αλλά ούτε Βουλευτής έφθασε να πει αυτά τα οποία ελέγχσαν εδώ, τα οποία δεν θα τα επαναλάβω σεβόμενος και το Κοινοβούλιο, αλλά και το κόμμα του Αρχηγού του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς.

Αυτό το κόμμα έχει μία μεγάλη παράδοση...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Δεν θα μου κάνετε τώρα μάθημα για το κόμμα μου!

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): ...και, ταυτοχρό-

νως, ένα πολύ σημαντικό επίπεδο. Και το έχει αποδείξει διαχρονικά.

Σήμερα, ο κ. Αλαβάνος, με όσα είπε, όχι εναντίον του Πρωθυπουργού -που δεν μπορούν να τον θίξουν- αλλά με το ύφος και το επίπεδο των λόγων του, στην πραγματικότητα διαμόρφωσε τη στάθμη του πολιτικού πολιτισμού του δικού του κόμματος.

Ας πάει να ρωτήσει τα στελέχη του και τους Βουλευτές του πώς θα αισθάνονται μετά απ' αυτό και αν ποτέ Αρχηγός του Συνασπισμού -ειδικά αυτού του ιστορικού κόμματος που μπορεί να είναι μικρό σε δύναμη, αλλά έχει μια τεράστια πολιτική και πολιτιστική ιστορία σ' αυτό τον τόπο- τόλμησε να φτάσει σ' αυτό το επίπεδο.

Λυπάμαι ειλικρινά. Δεν έχω να απαντήσω τίποτα άλλο και μπαίνω στην ουσία.

Σε ό,τι αφορά τα θέματα τα οποία η επίκαιρη ερώτηση...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε. Θέλω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Θα απαντήσετε στην ώρα σας, κύριε Αλαβάνο. Δεν έχετε το λόγο. Θα έρθει η ώρα σας και θα απαντήσετε στο δίλεπτο. Επιτέλους! Σας παρακαλά πάρα πολύ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Έτσι θέλετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ο Πρωθυπουργός, λοιπόν, είναι εδώ, δίνει τις απαντήσεις και τις έδωσε, όπως ακριβώς τις έδωσε και προχθές.

Επί της ερωτήσεως τώρα που έθεσε ο κύριος Αλαβάνος.

Πρώτα-πρώτα, ο κ. Αλαβάνος στην ερώτησή του μας ρωτάει γιατί δεν έχουμε καταργήσει το ν. 3208/2003. Ξεκινάω, λοιπόν, απ' αυτό το ερώτημα.

Μα, δε γνωρίζετε, κύριε Πρόεδρε, ότι στο Συμβούλιο της Επικρατείας -και ειδικότερα στην ολομέλεια- έχει τεθεί το θέμα της συνταγματικότητας του βασικού σημείου του νόμου αυτού που αφορά το τι είναι δάσος; Έχει τεθεί, δηλαδή, το θέμα της συνταγματικότητας του νόμου που ψήφισε η προηγούμενη κυβέρνηση με τη διάταξη του Συντάγματος που ίσχυε κατά την αναθεώρηση. Εσείς θέλετε να προβούμε σε τροποποίηση του νόμου, πριν μας απαντήσει το Συμβούλιο της Επικρατείας -το οποίο ξέρετε ότι έχει ένα βαρύνοντα ρόλο στα θέματα αυτά, εξαιτίας της δικαιοδοσίας του- για να δούμε τι πραγματικά πρέπει να γίνει με τη διάταξη αυτή; Εσείς, δηλαδή, θα προτιμούσατε να γίνει μια τροποποίηση και προς ποια κατεύθυνση, όταν είναι εκκρεμής και μάλιστα εν ολομέλεια η ρύθμισή αυτή;

Δεύτερον, μας ρωτάτε τι θα γίνει με τους δασικούς χάρτες. Μα, η όλη προσπάθεια της Κυβέρνησης είναι να δημιουργήσει Δασολόγιο και Κτηματολόγιο που προβλέπεται πια, μετά την Αναθεώρηση του 2001, αλλά δεν είχε γίνει και δεν είχε ξεκινήσει τίποτα. Προχωράμε, λοιπόν, πάντοτε όμως περιμένοντας την απόφαση της ολομέλειας. Γιατί ξέρετε πάρα πολύ καλά -και το τονίζω- ότι και Δασολόγιο και Κτηματολόγιο, δεν είναι εύκολο να γίνουν εάν δεν γνωρίζεις επ' ακριβώς τον ορισμό του δάσους, αφού έχει αμφισβητηθεί ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Παρ' όλο αυτά, προχωράμε -και το ξέρετε ότι προχωράμε- και το έχει τονίσει και ο κ. Σουφλιάς εδώ.

Ύστερα, με ρωτήσατε αν θα αποσύρουμε την πρότασή μας για την Αναθεώρηση του Συντάγματος. Υποθέτω ότι ξέρετε πώς κατατίθενται και πώς συζητούνται οι προτάσεις κατά το άρθρο 110 του Συντάγματος. Κατετέθη η πρότασή μας και θα συζητηθεί και θα αποφασίσει το Κοινοβούλιο τι θα γίνει.

Μόνο που στην προσπάθεια να φανείτε ότι έχετε το μονοπώλιο της ευαισθησίας για το περιβάλλον, πάμπολλες φορές είπατε τα ακριβώς αντίθετα από εκείνα που λέει η πρότασή μας για την αναθεώρηση του άρθρου 24. Γιατί η πρότασή μας για την αναθεώρηση του άρθρου 24 βαίνει προς την κατεύθυνση που λέει η ερώτησή σας. Αν την είχατε διαβάσει, και δεν είχατε σταθεί σε τίτλους που επιχειρούν να αποδομήσουν το περιεχόμενο

της για άλλους επικοινωνιακούς λόγους, θα είχατε δει ότι αυτό που κάνει η πρότασή μας είναι να προστατεύσει απόλυτα το δάσος.

Και στο θέμα των δασικών εκτάσεων, ενώ σήμερα όπως έχει η διάταξη μπορείτε να αλλάξετε -είτε δάσος είναι είτε δασική έκταση- ελευθέρως τη χρήση εάν υπάρχει λόγος που αφορά την αγροτική οικονομία ή άλλος λόγος δημοσίου συμφέροντος, και επειδή αυτός ο λόγος ουδέποτε είχε εξειδικευθεί, η πρότασή μας λέει ότι ακριβώς και μόνο για τις δασικές εκτάσεις να θεωρηθεί και να προσδιοριστεί από το ίδιο το Σύνταγμα -για λόγους μεζόνων εγγυήσεων- ότι η περίπτωση των χωροταξικών σχεδιασμών -πάντοτε βέβαια υπό την τήρηση του άρθρου 24 παράγραφος 1 του Συντάγματος- θεωρείται λόγος δημοσίου συμφέροντος.

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Δηλαδή, περιορίζουμε την παράγραφο 1 στο τελευταίο της εδάφιο. Και αντί να πείτε «μπράβο» στην Κυβέρνηση, μέσα σ' αυτή την τάση που έχετε, πάντοτε να υπερβάλλετε σε ό,τι αφορά την ευαισθησία για το περιβάλλον, μας λέτε ότι πρέπει να αποσύρουμε την πρόταση.

Μα, δεν μπορείτε να μας ζητάτε να αποσύρουμε αυτή την πρόταση, αλλά να ξέρετε εκ των πραγμάτων ότι σήμερα αν δεν υπάρχει Δασολόγιο και Κτηματολόγιο, είναι γιατί με τις αμφισβητήσεις που υπάρχουν, δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί επ' ακριβώς στη χώρα μας τι είναι δάσος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ολοκληρώστε, κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Και αν θεωρείτε ότι ήταν καλύτερη η προστασία που υπήρχε πριν και ότι είναι θέμα συνταγματικής προστασίας, σας ρωτώ το εξής, κύριε Πρόεδρε. Η διατύπωση, όπως υπήρξε μέχρι τώρα, μπόρεσε να προστατεύσει το δάσος;

Ξέρετε όμως ότι το θέμα αυτό δεν είναι μόνο θεσμικό. Γιατί ό,τι και αν ψηφίσουμε και ό,τι και αν κάνουμε, εάν δεν υπάρξει και η πρόληψη και η οργάνωση και η παιδεία όλων μας πάνω σ' αυτόν τον τομέα, το θέμα δεν θα λυθεί. Γιατί δεν είναι μόνο θέμα συνταγματικών διατάξεων.

Απλά θεωρώ από την πλευρά σας υποκρισία -πολιτική, φυσικά, υποκρισία- να έρχεται η Κυβέρνηση και να προτείνει μια αναθεώρηση προς την κατεύθυνση του περιορισμού του εύρους της έννοιας «δημόσιο συμφέρον» στην παράγραφο 1 του άρθρου 24 και εσείς να μου λέτε ότι με τον τρόπο αυτό εισάγουμε «δασοκτόνες» ρυθμίσεις μέσα στο ίδιο το Σύνταγμα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Πρόεδρε, έχετε το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Θα ήθελα να πω στον Υπουργό και σε όλη την Κυβέρνηση ότι το Συνασπισμό της Ριζοσπαστικής Αριστεράς και τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας θα τον βρίσκετε μπροστά σας, και στους δρόμους και μέσα στο Κοινοβούλιο.

Και δεν θα μας ζητάει η Δεξιά ένα *savoir-vivre* το οποίο θα θέλει να επιβάλει στην Αριστερά. Αυτό είναι το πρώτο.

Το δεύτερο που θέλω να σας πω είναι ότι εμφανίζετε πως υπεύθυνος είναι κάποιος που περιγράφει ένα έγκλημα και όχι αυτός που εγκληματεί. Καιγόντουσαν τα δάση και εδω πέρα είχαμε προ ημερησίας διάταξης συζήτηση και έρχεται ο Πρωθυπουργός και κεντρικό του θέμα είναι να «εκτελέσει» ένα στέλεχος της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης ηθικά και πολιτικά, άσχετα εάν αυτό το στέλεχος είναι εντάξει ή όχι.

Ο Πρωθυπουργός αποπροσανατόλισε την όλη συζήτηση, όπως φάνηκε από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, τηλεοπτικά, έντυπα κ.λπ., από το μεγάλο οικολογικό ζήτημα στα θέματα του ποιος είναι πιο διεφθαρμένος και ποιος θα μπορούσε να ρίξει περισσότερα «στρατιωτάκια» του άλλου.

Γι' αυτό λέω, είπα και ξαναλέω ότι σε συμβολικό επίπεδο η πολιτική ζωή μοιάζει με ζωή όπου ανταγωνίζονται μέχρις εξό-

ντωσης οι διάφορες «φαμίλιες της μαφίας» -αυτήν την εικόνα δίνετε- και βλέπουμε τον Αλ Πατσίνο και τον Ρόμπερτ Ντε Νίρο. Και αντί να δώσετε εσείς πρώτοι απ' όλους ένα τόνο για την αντιμετώπιση μεγάλων προβλημάτων -καταστρέφεται το περιβάλλον μας και ο δασικός πλούτος της χώρας μας, καταστρέφεται το πανεπιστήμιο και τα δικαιώματα των εργαζομένων- αποπροσανατολίζετε σε αυτόν τον ακραίο ανταγωνισμό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Έχει ευθύνες τεράστιες το Προεδρείο της Βουλής. Καταλαβαίνω ότι ανήκετε σε ένα κόμμα, αλλά θα έπρεπε πρώτα απ' όλα να σέβεστε αυτό το κόμμα και την ιστορία του. Και μην μου λέτε εσείς «Ο Πρωθυπουργός μπορεί να στείλει τον ένα και τον άλλο...»! Ο Πρωθυπουργός δεν έχει εμφανιστεί στη Βουλή παρά μία ή δύο φορές, επικαλούμενος διάφορες δικαιολογίες. Όταν ο κάθε πολίτης οφείλει να σέβεται τους νόμους, το Προεδρείο της Βουλής δεν μπορεί να ανέχεται έναν Πρωθυπουργό που δεν σέβεται τους νόμους. Αυτά στο θέμα το διαδικαστικό που προέκυψε.

Στο θέμα το διαδικαστικό λυπάμαι, κύριε Υπουργέ, με τον τρόπο που...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Για πρόβλημα διαδικαστικό μιλούσατε τόση ώρα, για δυόμισι λεπτά; Τελείωσε ο χρόνος!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Λυπάμαι, πρώτον, για το άρθρο 24. Παίζει ρόλο το θεσμικό επίπεδο, γιατί το θεσμικό επίπεδο δημιουργεί μια γκρίζα ζώνη που δεν ξέρει κανείς αν είναι δάσος, αν προστατεύεται ή αν μπορεί να γίνει οικόπεδο, ξενοδοχείο και βίλλα.

Και παίζει ρόλο και ο ν. 3208/2003, ένας νόμος που εσείς καλέσατε «αντισυνταγματικό» και «δασοκτόνο», ο οποίος σε περίπτωση που ισχύσει, κανένας απ' όλους τους δασικούς χάρτες που έχουν γίνει, παρά τις ατέλειές τους, δεν θα ισχύει. Κρατάτε αυτήν την «γκρίζα» κατάσταση και την ενισχύετε με την τροπολογία της ντροπής του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, που αναγκαστήκατε να την ανακαλέσετε μπροστά στην κατακραυγή που υπήρχε. Κρατάτε μια γκρίζα ζώνη, γιατί η πολιτική σας είναι η πολιτική του *real estate* του κ. Αλογοσκούφη, δηλαδή πώς θα αξιοποιήσουμε στα μεγάλα συμφέροντα και στις μεγάλες κομπίνες τον πλούτο της χώρας μας.

Δεν υπάρχει δασικός χάρτης! Δεν ξέρει κανείς τι να υπερασπιστεί! Τώρα, πριν από μισή ώρα είχα συνάντηση με την Πανελλήνια Ένωση Δασολόγων και Δημοσίων Υπαλλήλων. Δεν υπάρχει! Πώς να υπερασπιστεί κανείς τα δάση, όταν νομικά δεν υπάρχει δάσος!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώστε!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Πέρα απ' αυτό, με την όλη κατάσταση της έλλειψης συντονισμού. Έχετε τέσσερα Υπουργεία: το δικό σας για την πολιτική προστασία, Δημόσιας Τάξης για την Πυροσβεστική, Αγροτικής Ανάπτυξης για τα δασαρχεία και δάση. Βάλατε, επίσης, το Υπουργείο Δημοσίων Έργων να προστατεύει τα δάση! Είστε μια Κυβέρνηση που δεν μπορεί να απαντήσει και σε αυτό το κρίσιμο ζήτημα και όσο γρηγορότερα απαλλαγεί ο ελληνικός λαός τόσο καλύτερα για όλους μας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Υπουργέ, ένα λεπτό, παρακαλώ!

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Επαναφέρατε το θέμα των ευθυνών του Προεδρείου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Τεράστιες ευθύνες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Πρέπει να γνωρίζετε και πάντως, αν δεν γνωρίζετε, σας επαναλαμβάνω ότι η διάταξη 129 του Κανονισμού, όπως τροποποιήθηκε στις 13 Οκτωβρί-

ου 2000, δίνει τη δυνατότητα στον Πρωθυπουργό να επιλέγει εκείνος ποιος θα απαντήσει στη Βουλή.

Το Προεδρείο δεν κάνει τίποτα άλλο παρά να εφαρμόζει τον Κανονισμό και να προστατεύει το κύρος του Κοινοβουλίου και το κύρος των Βουλευτών. Αν κάτι δεν έκανε καλά σήμερα το Προεδρείο και ο Προεδρεύων, είναι ότι δεν σας αφήρεσε το λόγο, όταν απευθύνετε τον πλέον χυδαίο χαρακτηρισμό για Βουλευτή του Κοινοβουλίου που μάλιστα είναι και ο Πρωθυπουργός, όταν δηλαδή τον αποκαλέσατε «Νονό»!

Αυτό καταλογίζω στον εαυτό μου σαν ευθύνη.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Αφήστε τα χυδαία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Όχι, κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ πάρα πολύ.

Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

Αυτό πραγματικά είναι παράλειψη που δεν το έκανα και ζητάω συγγνώμη από την Εθνική Αντιπροσωπεία. Μίλησε και ο κ. Κακλαμάνης προηγουμένως, αλλά με ευπρεπείς παρατηρήσεις.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Αφήστε τα μαθήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ωστε έχετε ανάγκη μαθημάτων κύριε Πρόεδρε; Έχετε ανάγκη μαθημάτων. Δεν μπορεί να λέτε τέτοιες κουβέντες στο Κοινοβούλιο, να αποκαλείτε Βουλευτή «νονό»...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Έχουν περάσει τριάντα χρόνια και δεν ήλθε ούτε μία φορά εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):και να συμπίπτει αυτός ο Βουλευτής να είναι Πρωθυπουργός της Ελλάδος. Και είστε Αρχηγός κόμματος!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Μην κάνετε μάθημα σε άλλο Αρχηγό, κάντε στο δικό σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Σας παρακαλώ πάρα πολύ.

Δεν είναι χαρακτηρισμοί αυτοί, κύριε Πρόεδρε. Έπρεπε να το ξανασκεφτείτε και θα σας παρακαλέσω πάρα πολύ να το σκεφτείτε αργότερα.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Καλύτερα έτσι. Γιατί όταν δίνεις σε έναν πολιτικό τη δυνατότητα να σκεφθεί τι είπε σε αυτή την Αίθουσα και επιμένει, αυτό αναδεικνύει την πραγματικότητα. Και καλό είναι να την ξέρει ο ελληνικός λαός. Αρκετά πια με τις πολλές τυπικότητες. Ας δείξει ο καθένας τι είναι. Λυπούμαι ειλικρινά, χρόνια είμαι εδώ –οι περισσότεροι είστε πολύ περισσότερα χρόνια από μένα– αυτό το κατόντημα επιπέδου πολιτικής συζήτησης δεν το έχω ξαναθυμηθεί. Δεν είναι νοητό.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Την Πάρνηθα να θυμηθείτε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Αυτού του είδους συμπεριφορές πραγματικά δεν ταιριάζουν στην δημοκρατία μας και γι' αυτό το λόγο δεν θέλω να απαντήσω. Ένα μόνο θα τονίσω. Όταν κάποτε συνάδελφός μου, ο κ. Βύρων Πολύδωρας, έκανε μία δήλωση που ερμηνεύθηκε, καθ' υποφοράν μάλιστα, ότι αφορούσε το Συνασπισμό, ζητήθηκε από αυτόν τον Υπουργό να απολογηθεί. Και απολογήθηκε και απολογηθήκαμε όλοι. Και έρχεται ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, μέσα σε αυτήν την Αίθουσα, και χρησιμοποιεί αυτές τις εκφράσεις! Εγώ το ξαναλέω. Δεν απευθύνεται σε εμάς. Εκεί που πραγματικά απευθύνεται είναι στην ιστορία του κόμματός του και στα στελέχη του κόμματός του. Ας τους ρωτήσει αν είναι περήφανοι γι' αυτό το επίπεδο και γι' αυτή τη συζήτηση.

Δεύτερον, γι' αυτά που ελέγχθησαν. Μα, δεν θυμάται ο κ. Αλαβάνος ποιο ήταν το αντικείμενο της προ ημερησίας διατάξεως συζήτησης προχθές; Αν ήλθε το θέμα των δασών ήταν λόγω της επικαιρότητας επειδή υπήρχε αυτό το τεράστιο πρόβλημα και η οικολογική καταστροφή της Πάρνηθας. Αλλά το αντικεί-

μενο προσδιοριζόταν από τα θέματα που υπέβαλε και την ημερήσια διάταξη που καθόριζε η πρωτοβουλία του Π.Α.Σ.Ο.Κ., της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Αφιερώσαμε –και ορθώς– το μεγαλύτερο μέρος –και ουσιαστικά και συμβολικά– στο θέμα της οικολογικής καταστροφής. Δεν έπρεπε ο Πρωθυπουργός να απαντήσει σε αιτιάσεις που υπήρχαν, μέσα ακριβώς στην προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση, την οποία είχε επιβάλλει η ατζέντα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης; Και μπορεί ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να χρησιμοποιεί τις εκφράσεις που χρησιμοποίησε, και μέσα και έξω από την Αίθουσα, και να μην υπάρχει απάντηση από τον Πρωθυπουργό; Και αυτό να μη σημαίνει τίποτα κατά τον κ. Αλαβάνο, αλλά να χαρακτηρίζεται έτσι επειδή απαντούσε με συγκεκριμένα στοιχεία; Αλλά δεν μπορώ να καταλάβω –δεν ξέρω, τις πολιτικές συγγένειες, δεν με αφορούν, στο κάτω-κάτω, ελεύθερος είναι ο καθένας να κάνει ό,τι νομίζει– πώς δεν θυμάται ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς ποιο ήταν το αντικείμενο της προ ημερησίας διατάξεως συζήτησης, ποιος έβαλε την ατζέντα, ποιος έβαλε τα συγκεκριμένα ερωτήματα που απάντησε ο Πρωθυπουργός.

Και στο άλλο, δυστυχώς, κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ να αντιληφθώ –και δεν μπορώ να αντιληφθώ λόγω της αντιφατικότητας της ίδιας της ερώτησής σας– πώς καταλαβαίνετε αυτά που είπατε. Και ξέρετε γιατί; Σας είπα και σας τόνισα: Υπάρχει ένα μείζον ζήτημα αυτήν τη στιγμή. Το ΠΑΣΟΚ ψήφισε ένα νόμο που όριζε τι είναι δάσος, σε εκτέλεση του Συντάγματος και αυτή τη στιγμή εκκρεμεί το θέμα στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Δεν ξέρετε –και δεν ξέρει ο Συνασπισμός με έγκριτα νομικά στελέχη– ότι δεν είναι δυνατόν να προχωρήσεις τώρα είτε σε αλλαγή του νόμου, είτε σε μέτρα τα οποία θα ήταν γενικότερα –παρά τις προετοιμασίες που γίνονται για δασολόγιο, για το κτηματολόγιο– αν δεν έχεις τη νομική ασφάλεια που πρέπει να έχεις σ' ένα τέτοιο θέμα; Δεν το καταλαβαίνετε αυτό επιτέλους; Εκτός εάν όλα αυτά λέγονται μόνο για το θεαθήναι τοις ανθρώποις, για να δείξετε ότι εσείς μόνο μονοπωλείτε την ευαισθησία του περιβάλλοντος. Δεν τη μονοπωλείτε, όπως δεν μπορεί να τη μονοπωλήσει κανένας, σε καμία περίπτωση. Η οικολογία, άλλωστε, πρέπει να είναι κτήμα και νοσοτροπία όλων μας και δεν μπορείτε να τη μονοπωλήσετε ούτε με κραυγές, ούτε με ψιθύρους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ορίστε, κύριε Πρόεδρε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Επειδή κάνατε μια αναφορά, θέλω να πω ευθέως ότι εγώ αντιλαμβάνομαι την εξαιρετικά δύσκολη θέση στην οποία περιέρχεται το Προεδρείο, διότι έχω βρεθεί και εγώ στην ίδια δύσκολη θέση. Σας υπενθυμίζω όταν ο νυν Πρωθυπουργός, ως Αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης, απεκάλεσε τον πρωθυπουργό, τον εκ των υστέρων από όλους αναγνωριζόμενο τουλάχιστον ως σεμνό πολιτικό, Κώστα Σημίτη, «αρχιερέα της διαπλοκής».

Πιστεύω ότι πρέπει από κάθε πλευρά να καταβληθεί προσπάθεια ώστε το επίπεδο των συζητήσεων στο Κοινοβούλιο να είναι αντάξιο του ρόλου που έχουμε και της εντολής που μας έδωσε ο ελληνικός λαός.

Επιτρέψτε μου όμως να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι ευθύνη για ό,τι τουλάχιστον σήμερα συνέβη είναι σε αυτό που εσείς διαβάσατε και το οποίο δεν εξασφαλίζει το δικαίωμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Εσείς το κάνατε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Ναι. Μα, γι' αυτό ζήτησα το λόγο. Δεν θα το εδικαιούμην άλλωστε.

Το άρθρο το οποίο διαβάσατε δίνει στον Πρωθυπουργό την ευχέρεια, όταν προφανώς εξαιρετικοί λόγοι τον εμποδίζουν, όπως συνέβη και με τον κ. Σημίτη κατά την διάρκεια της Προεδρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά εδώ πρόκειται περί καταχρηστικής ασκήσεως αυτού του δικαιώματος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Αυτό...

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Δεν θα το κρίνετε εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Δεν είναι θέμα να το κρίνω, κύριε Πρόεδρε, ή θα αναζητήσω τα περιθώρια χρόνου

που έχει ο Πρωθυπουργός.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο και αισθάνομαι την ανάγκη να τοποθετηθώ υπεύθυνα. Δεν θα το κρίνετε εσείς από τη θέση σας.

Όμως, κύριε Πρόεδρε, όταν ασκείτε καταχρηστικώς ένα δικαίωμα και επί τριάντισι χρόνια ο Πρωθυπουργός έχει έρθει τρεις φορές εδώ στην Αίθουσα, έναντι εκατόν πενήντα του κατηγορηθέντος ως «αρχιερέα της διαπλοκής», το σεβάστηκε το Κοινοβούλιο. Νομίζω ότι η Πρόεδρος της Βουλής θα πρέπει, όπως πάντοτε γίνεται, σε επικοινωνία με τον Πρωθυπουργό να του τονίσει ότι γίνεται παραίτιος όλου αυτού του κλίματος. Αυτό νομίζω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Πρόεδρε, τελειώσατε. Υπάρχει η διάσκεψη των Προέδρων, που μπορεί να τεθεί το θέμα αυτό. Το Προεδρείο δεν κάνει τίποτα άλλο παρά εφαρμόζει τον Κανονισμό. Δεν μπορεί να ερμηνεύσει και να αναζητήσει τα περιθώρια χρόνου, τις προτεραιότητες, να μετράει πόσες φορές ήλθε ο Πρωθυπουργός ή δεν ήλθε. Προφανώς, είναι θέμα Κανονισμού.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ το λόγο. Υπάρχει θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Δεν μπορεί να μην απαντώνται ορισμένα πράγματα.

Σε ό,τι αφορά το θέμα του πως παρίσταται ο Πρωθυπουργός και αν παρίσταται, έδωσα τις εξηγήσεις που έδωσα και κρίνει ο ελληνικός λαός και, πρωτίστως, το ίδιο το Κοινοβούλιο.

Εκείνο που θέλω να τονίσω, επειδή ελέγχθησαν διάφορα πράγματα, είναι ότι εγώ δεν θυμάμαι αυτή τη φράση που είπε ο κ. Κακλαμάνης. Αλλά μπορεί, αν μια μέρα βρει τα Πρακτικά, να μου τη φέρει να την δω.

Σε ό,τι αφορά το θέμα του επιπέδου των συζητήσεων της Βουλής, κύριε Πρόεδρε, εγώ θα συμφωνήσω απόλυτα μαζί σας ότι πρέπει να τηρήσουμε αυτό το επίπεδο, το οποίο είναι κατάκτηση χρόνια ολόκληρα. Και εσείς μας το μαθαίνατε από εκείνη την καρέκλα εκεί, όταν καθόμουν ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και νεαρός Βουλευτής. Θεωρούσαμε ότι όσο πέρναγε ο χρόνος, τα πράγματα πήγαιναν καλύτερα.

Αλλά και με αυτό που είπατε σας ρωτώ: Επικαλεσθήκατε μια φράση, αν υπάρχει. Αυτό δικαιολογεί αυτό που συνέβη σήμερα; Αυτό δικαιολογεί τη συμπεριφορά του κ. Παπανδρέου να γυρνάει στο Κοινοβούλιο και να λέει «δεν έχετε τίποτα»; Αυτό είναι το επίπεδο πολιτικού πολιτισμού ενός νέου Αρχηγού, εάν θέλουμε να συζητήσουμε για το ζήτημα το οποίο αφορά τη Βουλή; Ποιος ήρξατο, όλο αυτό το χρονικό διάστημα, χειρών αδίκων;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Υπουργέ, ολοκληρώστε. Έχουμε ξεφύγει...

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Δεν τελειώνει έτσι η συζήτηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις λέω, ναι, σε ό,τι αφορά το επίπεδο του Κοινοβουλίου που πρέπει να διασφαλίσουμε. Αλλά αυτό είναι συνολική προσπάθεια και δεν μπορεί a la carte να σκεφτόμαστε τότε το επίπεδο του Κοινοβουλίου πρέπει να ανέβει.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Ευθύνη έχει ο πρώτος, ο Πρωθυπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Παρακαλώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, με σεβασμό προς όλους σας, να βοηθήσετε το Προεδρείο, να τελειώσει αυτή η μεγάλη παρένθεση. Είμαστε σε Κοινοβουλευτικό Έλεγχο.

Επίκαιρες ερωτήσεις δεύτερου κύκλου:

Η με αριθμό 716/3-7-2007 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Μιχαήλ Χρυσόχοϊδη προς τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, σχετικά με τις διαδικασίες εξέτασης των δυσλεκτικών σπουδαστών στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ), διαγράφεται λόγω κωλύματος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Υπήρξε πάλι αναφορά του Υπουργού στη δική μου τοποθέτηση. Μην κάνετε μαθήματα για κάτι το οποίο γίνεται. Εάν έχετε τη θέληση και την υπόσταση θα πρέπει ο Πρωθυπουργός να είναι εδώ πέρα. Και αντί να κάνει καταγγελίες, να μιλήσει για τα πολιτικά προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Σας παρακαλώ, κύριε Αλαβάνο.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση της υπ' 712/3-7-2007 επίκαιρης ερώτησης της Βουλευτού του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Βέρας Νικολαΐδου προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με τη λήψη μέτρων από τις υγειονομικές μονάδες για ασφαλή εσωτερική διαχείριση των επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων κ.λπ.

Η επίκαιρη ερώτηση της κυρίας συναδέλφου έχει ως εξής:

«Για πολλοστή φορά διαπιστώνεται ύστερα και από πρόσφατους ελέγχους αρμόδιων φορέων (Νομαρχία Πειραιά, Συνήγορος του Πολίτη) η εξαιρετικά επικίνδυνη κατάσταση που επικρατεί στις μεγάλες Υγειονομικές Μονάδες από πλευράς εσωτερικής διαχείρισης των μολυσματικών αποβλήτων τους.

Παρ' όλα αυτά η Κυβέρνηση σε καμία συγκεκριμένη ενέργεια δεν προχώρησε, ως είχε ευθύνη, για την εφαρμογή μεταξύ άλλων και ενός ορθολογικού συστήματος ενδονοσοκομειακής διαχείρισης (Διαχωρισμός Επικίνδυνων Ιατρικών Αποβλήτων –Ε.Ι.Α., εντός των Υγειονομικών Μονάδων –Υ.Μ.) με αποτέλεσμα σημαντικό μέρος των μολυσματικών αποβλήτων και διαχειρίζονται ως απλά οικιακού χαρακτήρα απορρίμματα.

Πρόκειται για μια καταδικαστέα πολιτική επιλογή, η οποία προκειμένου α) να εξυπηρετεί το καθεστώς των ιδιωτικών εργολαβιών στα δημόσια νοσοκομεία και να περικόψει απαραίτητες δαπάνες, αλλά και β) να συντηρεί το καθεστώς της ανεξέλεγκτης λειτουργίας των μεγάλων ιδιωτικών ιατρικών κέντρων και κλινικών, προκαλεί δραματικές επιπτώσεις σε βάρος των εργαζομένων και των επισκεπτών των υγειονομικών μονάδων. Το ίδιο βλαπτικές είναι και οι επιπτώσεις σε βάρος των εργαζομένων στη διαχείριση των δημοτικών απορριμμάτων.

Μετά τα παραπάνω ερωτάται ο κύριος Υπουργός τι μέτρα προτίθεται να λάβει για το συγκεκριμένο ζήτημα, ώστε:

Όλες οι Υγειονομικές Μονάδες να καταρτίσουν Εσωτερικό Κανονισμό Διαχείρισης Επικίνδυνων Ιατρικών Αποβλήτων (Ε.Ι.Α.) που να υπηρετεί την προστασία της υγείας των εργαζομένων, ασθενών και επισκεπτών και, κυρίως να διασφαλίσουν τις κατάλληλες και ασφαλείς υποδομές και χώρους για την ενδονοσοκομειακή διαχείριση των Ε.Ι.Α. και να εκπαιδεύσουν το προσωπικό, που πρέπει να είναι ενταγμένο στο τακτικό προσωπικό της Υγειονομικής Μονάδας (Υ.Μ.).

Να σταματήσει η δραστηριότητα των ιδιωτικών εργολαβιών και να υπαχθεί στο δημόσιο τομέα το συνολικό αντικείμενο της διαχείρισης των Ε.Ι.Α.».

Στην ερώτηση της κ. Νικολαΐδου θα απαντήσει ο Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Γιαννόπουλος.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο, με την παράκληση, όμως, τόσο εσείς όσο και οι ερωτώντες συνάδελφοι, να περιοριστούν στο χρόνο τους, γιατί έχουμε φύγει πάρα πολύ, εκτός των ορίων λόγων των παρενθέσεων και των εντάσεων.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Κύριε Πρόεδρε, χαίρομαι γιατί μας κάνετε τη σύσταση να είμαστε τυπικοί ως προς την ώρα. Αλλά θα πρέπει να γνωρίζουμε και πάρα πολλοί εδώ μέσα στη Βουλή ότι και στο πνεύμα της ισηγορίας όλοι οι Βουλευτές, Υπουργοί, Υφυπουργοί, έχουν το ίδιο δικαίωμα. Και αναφέρομαι ειδικότερα σε κάποιους συναδέλφους Βουλευτές. Εάν νομίζουν ότι πρέπει να κάνουν κατάχρηση του οποιοδήποτε θεσμικού τους ρόλου και να χρησιμοποιούν ύβρεις προς την Κυβέρνηση, προς τον Πρωθυπουργό, προς τα μέλη της Κυβέρνησης. Και δεν έχει κανείς εδώ ασυλία κοινοβουλευτικής, λεκτικής διατυπώσεως. Όλοι είμαστε ίδιοι.

Μπαίνω τώρα στο θέμα ακριβώς, της απάντησης στην ερώτηση.

Κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να γνωρίζετε ότι το θέμα των μολυσματικών ιατρικών απορριμμάτων έχει μία συγκεκριμένη

φιλοσοφία διαχείρισης. Έχει ξεκινήσει από παλιά μ' ένα αποτεφρωτήρα που δημιουργήθηκε. Έχω μιλήσει ειδικά για το θέμα αυτό. Φρόντισα να φτιάξουν ένα εργοστάσιο μαμούθ, που για να μπορέσει αυτό να ικανοποιήσει τις δυνατότητες που έχει, πρέπει να έχει πάνω από είκοσι τόνους επικινδύνων ιατρικών μολυσματικών απορριμμάτων, κάτι το οποίο δεν έγινε. Και, βεβαίως, την ευθύνη την είχαν οι τότε κρατούντες, που ήταν οι υπεύθυνοι του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε..

Δημιουργήθηκε, λοιπόν, αυτός ο αποτεφρωτήρας, ο οποίος λειτουργεί στη διαχείριση της Ε.Δ.Κ.Ν.Α., για να μπορέσει κατ' αυτόν τον τρόπο να διαχειριστεί, αν είναι ποτέ δυνατόν, όλα τα ιατρικά, μολυσματικά απορρίμματα από όλη την Ελλάδα.

Δηλαδή να πάρει κάποιος τα απορρίμματα τα μολυσματικά ιατρικά από την Αλεξανδρούπολη, ακόμη δε και από το περιφερειακό ιατρείο της Γαύδου, από την Κάσο μέχρι την Ερεϊκούσα και τους Οθωνούς και να γίνει η διαχείρισή τους εδώ στην Αθήνα. Αυτό είναι το μοντέλο και αυτό το σοφίστηκαν κάποιοι. Το σοφίστηκαν όμως αυτό για ειδικούς λόγους, που δεν είναι της παρούσης να τους αναπτύξω.

Όλα τα νοσοκομεία έχουν διαχειριστικό πρόγραμμα όσον αφορά τα μολυσματικά ιατρικά. Και ποια είναι μολυσματικά; Αυτά τα οποία έχουν μολυσματικό φορτίο. Πως γίνεται η διαχείρισή τους; Είτε μέσω συμβάσεων που έχουν αναπτύξει μέσω του οργανισμού δήμων και κοινοτήτων του αποτεφρωτήρα που είναι πάνω στα Λιόσια, είτε με άλλες μηχανικές δυνατότητες οι οποίες υπάρχουν, που περιλαμβάνονται πολύ σωστά στην υπουργική απόφαση επί υφυπουργίας Έκτορα Νασιώκα τον Οκτώβριο του 2003. Αυτή η υπουργική απόφαση είναι πλήρης, αποτελεσματική και χρήζει κάποιων μικρών παρεμβάσεων, λόγω των σύγχρονων τεχνικών και της τεχνολογίας γενικότερα, που έχει αναπτυχθεί.

Σήμερα, λοιπόν, υπάρχουν δυνατότητες όσον αφορά τη διαχείριση των μολυσματικών ιατρικών απορριμμάτων: Είναι τα νοσοκομεία, τα οποία διαθέτουν αποτεφρωτικούς πυρολυτικούς κλιβάνους και αυτά τα νοσοκομεία είναι, κυρίως, τα νέα νοσοκομεία τα επαρχιακά, που έχουν τη δυνατότητα λόγω ακριβώς των μελετών που έχουν γίνει στη ρύπανση του οικοσυστήματος, να τα διαχειριστούν. Είναι άλλες τεχνικές, όπως είναι - σύμφωνα με την υπουργική απόφαση του Οκτωβρίου του 2003 - η θερμική χημική πυρόλυση, που μεταβάλλονται σε οικιακά απορρίμματα και πηγαίνουν στους ειδικούς χώρους ενταφιασμού. Επίσης η πιο σύγχρονη τεχνική η οποία διατυπώνεται σε καινούργια υπουργική απόφαση, είναι ο τεμαχισμός όλων αυτών των ιατρικών μολυσματικών απορριμμάτων και η αδρανοποίησή τους διά χημικής πυρολύσεως. Αυτή είναι, ακριβώς, η διαχείριση των επικινδύνων ιατρικών απορριμμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Η κ. Νικολαΐδου έχει το λόγο.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, λέτε ότι για τα επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα, υπάρχει μια συγκεκριμένη πολιτική διαχείρισης και κάνετε μια αναφορά στις δυνατότητες λέγοντας για τη θερμική χημική πυρόλυση κ.λπ.

Εγώ δεν θα ήθελα να κάνω αναφορά στο τι συμβαίνει σ' όλη τη χώρα. Αλλά τουλάχιστον για τα νοσοκομεία της Αττικής και ιδιαίτερα του Πειραιά, που έγινε η έρευνα από τη Νομαρχία Πειραιά και το Συνήγορο του Πολίτη, η κατάσταση δείχνει ότι δεν υπάρχει καμμία πολιτική διαχείρισης. Δεν έχετε κάνει στην κυριολεξία τίποτα. Και επειδή νομίζω ότι ξέρετε τα συγκεκριμένα νοσοκομεία, ιδιαίτερα τα τρία του Πειραιά, γνωρίζετε και ποια κατάσταση επικρατεί.

Μάλιστα, για το επικίνδυνο της όλης ιστορίας, υπάρχει και ένα έγγραφο της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας από μία μέτρηση ραδιενέργειας, που έγινε για παράδειγμα στο «Μεταξά», όπου εκεί διαπιστώνεται ότι οι ακούσιες ραδιορυσσάμενες απορριμμάτων του Τμήματος Πυρηνικής Ιατρικής βρίσκονται μαζί με τα οικιακά απορρίμματα.

Όλα αυτά δείχνουν ότι δεν υπάρχει κανένας σχεδιασμός. Λέτε ότι όλα τα νοσοκομεία έχουν κάποιο κανονισμό γύρω απ' αυτό το θέμα. Που είναι οι κανονισμοί; Που έχουν εφαρμοστεί;

Τι έχετε ελέγξει; Το αποτέλεσμα είναι ότι υπάρχει κίνδυνος, υπάρχει πρόβλημα στους εργαζόμενους, στους ασθενείς, στους επισκέπτες και ιδιαίτερα στους εργαζόμενους, που έρχονται σε άμεση επαφή. Κι όλα αυτά γιατί συντηρείτε ένα καθεστώς με τους εργολάβους, οι οποίοι ξέρετε πώς χρησιμοποιούν -γιατί χρησιμοποιούν στην κυριολεξία- αυτούς που έχουν με συμβάσεις πείνας σαν εργαζόμενους. Εκτός του ότι προσλαμβάνονται για την καθαριότητα και κάνουν όλες τις δουλειές μέσα στο νοσοκομείο.

Πριν λίγες μέρες στο «Μεταξά» είδα έναν τέτοιο εργαζόμενο να κάνει τη μεταφορά φαρμάκων. Αν είναι δυνατόν! Και από την άλλη να σηκώνει και τα σκουπίδια.

Ποιος ελέγχει την όλη κατάσταση; Τι μέτρα θα πάρετε; Δεν απαντάτε στις ερωτήσεις μας, που είναι πολύ συγκεκριμένες. Και τα ιδιωτικά νοσοκομεία έχουν το ίδιο και μεγαλύτερο πρόβλημα. Και όταν αυτό συμβαίνει στα δημόσια, ποιος εγγυάται τι έλεγχος γίνεται στα ιδιωτικά νοσοκομεία; Ξέρουμε τι γίνεται απ' ορισμένα που έχουμε επισκεφθεί. Δεν υπάρχουν ασφαλείς χώροι, υποδομές σ' όλα τα νοσοκομεία.

Τι μέτρα θα πάρετε, λοιπόν, για να υπάρξει ένα σύστημα για όλη τη χώρα; Δεν ξέρω αν θα είναι ο Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α., έτσι και αλλιώς τον έχετε διαλύσει και οι προηγούμενοι και εσείς. Θα μπορούσε να επιτελέσει ένα σωστό έργο. Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει δυνατότητα. Και ο Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α. τα δίνει σε ιδιώτες.

Τι μέτρα, λοιπόν, θα πάρετε; Χρειάζονται εργαζόμενοι εκπαιδευμένοι. Χρειάζονται εργαζόμενοι που να έχουν εξειδικευτεί, να υπάρχει εξοπλισμός, να έχουν κάνει διάφορες εξετάσεις ή και εμβολιασμούς ακόμη, για να μην υπάρχει ο άμεσος κίνδυνος. Δεν έχετε πάρει το παραμικρό μέτρο. Και μη μου λέτε ότι για όλα φταίνε οι προηγούμενοι. Οι προηγούμενοι φταίνε και ξέρετε ότι τους αποδίδουμε τις ευθύνες. Το πρόβλημα είναι τι κάνετε εσείς, τι μέτρα θα πάρετε, εάν θα σταματήσετε τους ιδιώτες.

(Στο σημείο αυτό, κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ολοκληρώστε παρακαλώ, κυρία Νικολαΐδου.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Έχουμε βρει τώρα μια καινούργια θα έλεγα φάμπρικα και τα δημόσια και τα ιδιωτικά να δίνουν όλη αυτήν την κατάσταση της διαχείρισης των επικινδύνων ιατρικών αποβλήτων σε ιδιώτες. Ποιος τα ελέγχει αυτά; Πάντως, μέσα στα νοσοκομεία η κατάσταση είναι πολύ χειρότερη απ' αυτήν που περιγράφετε και νομίζω ότι σας είναι γνωστό.

(Στο σημείο αυτό, η Βουλευτής κ. Βέρα Νικολαΐδου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κυρία Νικολαΐδου.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Εγώ χαίρομαι για την ερώτηση που έκανε η κυρία συνάδελφος αλλά παρά τις προσπάθειες που καταβάλλω, πιθανόν να μην μπορέσω να την πείσω και σ' αυτήν την ερώτηση. Διότι τα μέτρα τα οποία έχουμε λάβει στα νοσοκομεία αυτήν τη στιγμή, είναι μέτρα τα οποία στηρίζονται σε επιστημονική καθαρώς τεκμηρίωση.

Σας είπα ότι τα νοσοκομεία τα οποία διαθέτουν πυρολυτικούς αποτεφρωτικούς κλιβάνους, έχουν σωστή και πλήρη διαχείριση. Τα νοσοκομεία τα οποία δεν διαθέτουν ή αυτά τα οποία διέθεταν αποτεφρωτικούς κλιβάνους -τα νοσοκομεία των Αθηνών επί παραδείγματι- που καταργήθηκαν λόγω της μεγάλης ρύπανσης του οικοσυστήματος και η διαχείριση γίνεται είτε μέσω των άλλων εταιρειών, που εσείς τις αποκαλείτε ιδιωτικές -και, ιδιωτικές είναι, έχετε κάποιες προκαταλήψεις με τον ιδιωτικό τομέα- είτε μέσω της Ενώσεως του Συνδέσμου Δήμων και Κοινοτήτων του αποτεφρωτήρα αυτού, που υπάρχει στα Λιόσια.

Αλλά επειδή ενδιαφέρεσθε τόσο πολύ γι' αυτόν τον αποτεφρωτήρα, όπως βλέπω, καλό θα είναι να τον επισκεφθείτε, να δείτε ακριβώς σε τι κατάσταση βρίσκεται, που διατέθηκαν 5.000.000.000 και σας είπα ακριβώς τις δυνατότητες και τις

ανάγκες που έχει. Βεβαίως, θα πρέπει να ασχοληθούμε εδώ που δεν ασχολείσθε εσείς αλλά είναι μια υπόθεση δική μας, αφού την κληρονομήσαμε και αυτήν, για να διαχειρισθούμε το τοξικό βιομηχανικό κατάλοιπο – απόβλητο, μετά την αποτέφρωση η οποία γίνεται στο συγκεκριμένο αποτεφρωτήρα.

Όλα τα νοσοκομεία διαθέτουν συμπίεστικά containers, για να μπορούν τα μεν νοσοκομειακά να τα συμπιέζουν, να ελαχιστοποιούν τον όγκο τους και κατ' αυτόν τον τρόπο, να γίνεται η διαχείρισή τους στους Χ.Υ.Τ.Α.. Τα επικίνδυνα μολυσματικά ιατρικά με συγκεκριμένη χρωματική αποθήκευση γίνονται σε σάκους και οι επιτροπές ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων κάνουν συνεχή μαθήματα σε όλους τους εμπλεκόμενους, δηλαδή στους τραυματιοφορείς, στις νοσηλεύτριες και κυρίως από τα σημεία μεγάλης ευθύνης, που είναι τα χειρουργεία όπως και οι μονάδες AIDS, για να γίνεται η συγκεκριμένη διαχείριση όπως πρέπει να γίνεται.

Το συγκεκριμένο θέμα που αναφέρατε για το «Μεταξά», είναι για μια υπόθεση, που βρέθηκε μια σύριγγα. Εδώ είναι τα ραδιενεργά απόβλητα, τα οποία έχουν χρόνο υποδιπλασιασμού, πηγαίνουν σε ειδικούς κάδους και αφού αδραντοποιούνται πλέον, δεν έχουν καμμία τοξική ιδιότητα. Και για τα ιδιωτικά είτε αυτές λέγονται ιδιωτικές κλινικές είτε λέγονται εργαστήρια, υπάρχει έλεγχος και ασκείται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου και από τις υπηρεσίες των νομαρχιών. Η διαχείριση είναι ικανοποιητική και θα μπορούσε να είναι ακόμη καλύτερα, αν στο σχέδιο το οποίο επεξεργάζεται το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., θα δημιουργηθούν τρεις τέσσερις αντίστοιχοι κρατικοί αποτεφρωτήρες. Αυτή είναι ακριβώς η διαχείριση των επικίνδυνων ιατρικών απορριμμάτων.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Τρίτη είναι η με αριθμό 715/3-7-2007 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αθανασίου Λεβέντη προς τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με τη λήψη μέτρων και την προστασία των κατοίκων της Αττικής από τη χρήση εντομοκτόνων για ψεκασμούς σε κατοικημένες περιοχές.

Αναλυτικότερα η επίκαιρη ερώτηση του κ. Λεβέντη έχει ως εξής:

«Μετά από την προσβολή πάρα πολλών πευκών στην Αττική από την αρρώστια βαμβακίαση, ξεκίνησε ένα ευρύ πρόγραμμα ψεκασμών. Οι συνέπειές τους στα πεύκα είναι ακόμα ακαθόριστες, καθώς τα μικρόβια βρίσκουν τρόπους να επιβιώνουν, ακόμα και από τους πιο εντατικούς ψεκασμούς. Οι συνέπειές τους, όμως, στους ανθρώπους είναι πάρα πολύ επίφοβες.

Σύμφωνα μ' όλες τις οδηγίες που κουβαλάνε υποχρεωτικά τα εντομοκτόνα και σύμφωνα και με την κείμενη νομοθεσία, δεν πρέπει να γίνονται ψεκασμοί με εντομοκτόνα σε κατοικημένους χώρους. Σε κάθε περίπτωση, η κοινή λογική λέει ότι δεν πρέπει να ψεκάζονται σχολεία και παιδικές χαρές με εντομοκτόνα, καθώς οι επιπτώσεις στα παιδιά, μπορούν να αποδειχθούν φρικαστικές.

Φέτος αρκετοί δήμοι της Αττικής ψέκασαν τα πεύκα τους με εντομοκτόνα, και σε κάποιες περιπτώσεις με νεόκοπα εντομοκτόνα, για τα οποία υπάρχουν αυξημένες ενδείξεις επικινδυνότητας (Insegar και Triona). Το Υπουργείο επέτρεψε την χρήση τους για φέτος, αλλά προειδοποιεί ότι σε περίπτωση εμφάνισης βλαβών στην υγεία, οι υπεύθυνοι θα διωχθούν ποινικά. Οι ειδικοί, σε κάθε περίπτωση, προειδοποιούν, πως εντομοκτόνα με βάση τη δραστική ουσία φενοξικάρμπι πιθανόν να είναι εξαιρετικά επικίνδυνα για τον άνθρωπο και δεν είναι καν ιδιαίτερα αποτελεσματικά.

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί τι μέτρα προτίθενται να πάρουν, ώστε,

1. Να εξασφαλιστεί η υγεία των κατοίκων της Αττικής από τη χρήση εντομοκτόνων για ψεκασμούς σε κατοικημένες περιοχές;

2. Μπορούν να διαβεβαιώσουν τους κατοίκους της Αττικής ότι τα εντομοκτόνα που χρησιμοποιούνται δεν είναι επικίνδυνα;

να;».

Στην ερώτηση του κ. Λεβέντη θα απαντήσει ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Κοντός.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε, ζητώ την άδεια σας πριν απαντήσω στην επίκαιρη ερώτηση, να κάνω μία δήλωση σε σχέση μ' αυτά που ακούστηκαν προηγουμένως εδώ. Νομίζω πως έχω το δικαίωμα. Θέλω, λοιπόν, να πω στους συναδέλφους ότι εγώ είμαι ένας νέος κοινοβουλευτικός. Εκλέχτηκα για δεύτερη φορά το 2004 και για πρώτη φορά το 2000. Θεωρώ, όμως, απαράδεκτους τους απρεπείς χαρακτηρισμούς που εκτόξευσε πριν από λίγο ο Πρόεδρος του Συνασπισμού προς τον Πρωθυπουργό της χώρας.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Θέλω, επίσης, να πω ότι τέτοιου είδους χαρακτηρισμοί, δεν συμβάλλουν ούτε στην τόνωση του σεβασμού προς το Κοινοβούλιο, ούτε στην αναβάθμιση του πολιτικού πολιτισμού της χώρας μας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Εσείς το επιτρέπετε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Πιστεύω, κύριε Αργύρη, ότι συνηγόρους, δικηγόρους και υπερασπιστές, δεν χρειάζεται ο κ. Αλαβάνος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: (Δεν ακούστηκε).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Δεν χρειάζεται συνήγορο ο κ. Αλαβάνος, κύριε Αργύρη, και έχω το λόγο, γι' αυτό μη με διακόπτετε.

Πέρα απ' αυτό, απαντώντας στην επίκαιρη ερώτηση, σας λέω ότι για την αντιμετώπιση του εντόμου marshallina hellenica στα πεύκα των αστικών και περιαστικών περιοχών του Νομού Αττικής, εγκρίθηκε το 2007 κατ' εξαίρεση η χρήση έξι εντομοκτόνων σκευασμάτων από το Α.Σ.Υ.Γ.Ε.Φ., όπου μετέχουν και εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας.

Επίσης, πρέπει να ξέρετε ότι τα σκευάσματα αυτά, σε πιλοτικές εφαρμογές είχαν δοκιμαστεί επιτυχώς και το 2005 και το 2006. Οι πιλοτικές εφαρμογές έγιναν από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και με τους δήμους και είχαν πολύ ικανοποιητικά αποτελέσματα. Τα έξι σκευάσματα που εγκρίθηκαν, είναι χαμηλής τοξικότητας και επιτρέπεται η χρήση τους σε κατοικημένες περιοχές. Ειδικά για τα σχολεία, στα οποία αναφέρατε, σας λέω ότι αν και δεν υπάρχει κίνδυνος από τη χρήση των σκευασμάτων, η διενέργεια των ψεκασμών γίνεται σε ημέρες, που αυτά δεν λειτουργούν.

Επιπλέον, θέλω να σας πω ότι μετά από τις πιλοτικές εφαρμογές που έγιναν και το 2005 και το 2006, δεν έχει αναφερθεί κανένα περιστατικό δηλητηρίασης, ή έστω απλής αδιαθεσίας από οποιοδήποτε πολίτη.

Πρέπει δε να ξέρετε ότι ο Συνήγορος του Πολίτη με επιστολή που έστειλε στις 6-6-2007 στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μας ευχαριστεί για την ενημέρωση που του παρέχουμε, καθώς μάλιστα προκύπτει κινητοποίηση της διοίκησης για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Είναι ένα δυσάρεστο φαινόμενο. Γίνεται μια πολύ μεγάλη προσπάθεια αφ' ενός μεν από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σε συνεργασία με τους δήμους, που ουσιαστικά αναλαμβάνουν την εφαρμογή, και αφ' ετέρου από το Υπουργείο Υγείας για να αντιμετωπιστεί το θέμα. Λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε να μην έχουμε κανένα απολύτως πρόβλημα και δεν είχαμε κανένα απολύτως πρόβλημα. Σας λέω ότι τα φυτοφάρμακα τα οποία χρησιμοποιούνται, είναι φάρμακα που δεν έχουν τοξικότητα. Είναι φυτοφάρμακα τα οποία δεν προκαλούν πρόβλημα στην υγεία του ανθρώπου.

Μάλιστα, πρέπει να πούμε ότι εμείς επιβάλλουμε και προτρέπουμε τους δήμους οι ψεκασμοί να γίνονται πάντοτε, αφού λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα, με την παρουσία γεωπόνων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Το λόγο έχει ο ερωτών συνάδελφος κ. Λεβέντης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κύριε Υπουργέ, κατ' αρχάς, σχετικά με την έναρξη της ομιλίας του κυρίου Υπουργού: Δεν νομί-

ζω ότι δεν απάντησε ο κ. Παυλόπουλος, που ήταν και ο αρμόδιος για να απαντήσει. Και δεν χρειαζόταν η συνηγορία του κυρίου Υπουργού, απόντος μάλιστα και του κ. Αλαβάνου. Εγώ νομίζω ότι εδώ δεν θα έπρεπε να το επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, τη στιγμή που υποτίθεται ότι εσείς εφαρμόζετε και σχολαστικά τηρείτε τον Κανονισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Να σας απαντήσω. Ήταν παρών ο κ. Κοντός και είχε το δικαίωμα να ζητήσει το λόγο επί προσωπικού.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Θα μπορούσε να το κάνει, όταν γινόταν η συζήτηση, όχι τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ακούστε. Επί προσωπικού, διότι αισθάνθηκε προσβεβλημένος, όπως πρέπει να αισθάνεται ο κάθε Βουλευτής του Κοινοβουλίου, με τέτοιους χαρακτηρισμούς. Εγώ είμαι είκοσι τέσσερα χρόνια Βουλευτής και δεν άκουσα ποτέ τέτοιο χαρακτηρισμό, κύριε Λεβέντη. Ας αποφύγετε, λοιπόν, αναφορές σ' αυτό το θλιβερό περιστατικό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσε να πάρει τότε το λόγο και να μιλήσει, όχι τώρα. Νομίζω ότι εδώ είστε εν αδίκω.

Τώρα, όσον αφορά το συγκεκριμένο θέμα, μπορεί να θεωρηθεί πεζό και γήινο. Αλλά νομίζω ότι δεν είναι ήσσονος σημασίας ένα μεγάλο κεφάλαιο με τους ψεκασμούς με εντομοκτόνα μέσα σε κατοικημένες περιοχές. Και έρχεστε, κύριε Υπουργέ και λέτε ότι είναι ακίνδυνα. Έχουν γίνει πιλοτικοί –λέτε– ψεκασμοί και δεν παρατηρήθηκαν αδιαθεσίες.

Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, ότι από το DDT εκδηλώθηκαν οι επιπτώσεις ύστερα από σαράντα και πενήντα χρόνια και ακόμη διαρκούν οι επιπτώσεις και πληρώνει η ανθρωπότητα; Γιατί; Διότι υπήρξαν μεταλλάξεις. Αποδείχθηκαν ότι ήταν καρκινογόνα. Πώς εσείς το αποδεικνύετε αυτό το πράγμα; Μάλιστα το ίδιο το Υπουργείο σας, τι λέει; Λέτε, ναι μεν, να γίνουν οι ψεκασμοί, αλλά δεν έχουμε καμμία ευθύνη, αν υπάρξουν βλάβες στην υγεία. Τότε –λέτε– οι υπεύθυνοι θα διωχθούν ποινικά.

Εδώ, όπως καταλαβαίνετε, υπάρχουν σοβαρότατες ευθύνες. Λέτε μάλιστα ότι δεν επιτρέπεται να ψεκάζουν γύρω, ή μέσα στις αυλές των σχολείων, παρά μόνο όταν λείπουν τα παιδιά. Μα αυτά τα εντομοκτόνα, δεν εξαφανίζονται, κύριε Υπουργέ, μέσα σε λίγες ώρες. Μπορεί να κάτσουν εκεί για μέρες, μήνες ή και χρόνια, ενδεχομένως. Δεν ξέρω ποια είναι η σύνθεση των συγκεκριμένων εντομοκτόνων και πώς συμπεριφέρονται. Εμείς, λοιπόν, αυτό θέλουμε να επισημάνουμε. Γιατί εδώ συμπεριφέρομαστε σαν μαθητευόμενοι μάγοι, δυστυχώς και δεν είναι η πρώτη φορά. Και με το DDT και με τις τρελές αγελάδες και με τα μεταλλαγμένα και τώρα μ' αυτά τα εντομοκτόνα. Να μη σας πω τα άλλα τα φυτοφάρμακα, που έχει γίνει κατάχρηση και το έχουν πληρώσει χιλιάδες Έλληνες αγρότες, αλλά και άλλοι καταναλωτές. Επομένως αυτά είναι θέματα, τα οποία πρέπει να μας προβληματίσουν και σε καμμία περίπτωση, δεν θα είχε νόημα να γίνουν αυτά, εάν δεν φθάναμε σ' αυτόν τον άλλο απαράδεκτο παραλογισμό, που χρησιμοποιήσαμε τα έντομα αυτά, για να εμβολιάζουμε τα πεύκα να παράγουν περισσότερο μέλι. Φέραμε έντομα και εκ του εξωτερικού, γιατί δεν μας έκαναν τα δικά μας, με συνέπεια να αγριέψουν και να μη συμμαζεύονται.

Θέλω, κύριε Υπουργέ, να ρωτήσω το εξής: Εξακολουθούμε και τώρα ακόμα να χρησιμοποιούμε την ίδια μέθοδο; Δηλαδή, να μπολιάζουμε με έντομα βαμβακιάσης, αυτήν τη Marchallina helenica, και άλλα πεύκα, να συνεχίζεται αυτή η κατάσταση και να μην τελειώνει ποτέ; Εδώ, ποιος έχει τις ευθύνες; Πώς θα περιοριστούν αυτά τα φαινόμενα; Είμαστε σίγουροι ότι και μ' αυτό το μέλι, αυτό που παράγουμε τέλος πάντων, μ' αυτό το όποιο οικονομικό όφελος υπάρχει, αντισταθμίζονται οι συνέπειες που έχουμε και οι οικονομικές επιπτώσεις;

Όσον αφορά, όμως, την υγεία, στην οποία εγώ κατ' εξοχήν

θέλω να επιμείνω, υπάρχουν βαρύτατες ευθύνες, κύριε Υπουργέ, και προσέξτε, αυτά να μην τα βρούμε μπροστά μας και μην επικαλεστεί αύριο κάποιος, εάν αποδειχθούν συνέπειες για την υγεία στα δικαστήρια, τη συνηγορία σας, τη δική σας προσωπική ευθύνη και του Υπουργείου σας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ο Υφυπουργός κ. Κοντός έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κατ' αρχάς, κύριε συνάδελφε, εγώ δεν είπα ποτέ ότι είναι ήσσονος σημασίας η ερώτησή σας. Εγώ συμμερίζομαι τις αγωνίες που έχετε. Πρέπει να σας πω, όμως, ότι οι εφαρμογές που γίνονται και τα σκευάσματα που χρησιμοποιούνται, προκύπτουν από επιστημονικές αναλύσεις, προκύπτουν από συμπεράσματα επιστημονικών συμβουλίων, στα οποία συμμετέχουν και εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, προκύπτουν από πιλοτικές εφαρμογές που γίνονται και μάλιστα επί δύο χρόνια, για να πάρει ένα σκεύασμα άδεια κυκλοφορίας στη χώρα μας. Πρέπει να ξέρετε ότι με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, αλλά και τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα σκευάσματα χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες. Σ' αυτά τα οποία είναι επικίνδυνα και τοξικά και σ' αυτά τα οποία δεν είναι επικίνδυνα και τοξικά.

Σας λέμε, λοιπόν, ότι η επιστημονική κοινότητα –και χρησιμοποιήσαμε πολλούς επιστήμονες– έχει βγάλει το συμπέρασμα ότι τα συγκεκριμένα που χρησιμοποιούνται για τους ψεκασμούς, όσον αφορά τη Marchallina, δεν είναι τοξικά και δεν προκαλούν ζημιές στην υγεία των ανθρώπων.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: ... (δεν ακούστηκε).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Σας παρακαλώ, κύριε Λεβέντη.

Θέλω να σας πω επίσης, ότι τα σκευάσματα αυτά έχουν χρησιμοποιηθεί και στο εξωτερικό και δεν υπήρξε κανένα απολύτως πρόβλημα, δεν αφήνουν υπολειμματικότητα. Επειδή εσείς είπατε ότι στο σχολείο γίνεται ψεκασμός όταν δεν γίνεται μάθημα, σας λέω ότι δεν αφήνουν υπολειμματικότητα και κατά συνέπεια δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος, όσον αφορά την υγεία των πολιτών.

Πρέπει να λαμβάνονται όλες οι προφυλάξεις, πρέπει να γίνονται παρουσία γεωτεχνικών, έτσι ώστε οι αναλογίες να είναι αυτές που χρειάζονται, πρέπει, κατά συνέπεια, να γίνονται όλες εκείνες οι ενέργειες, έτσι ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος.

Όσον αφορά το πρόβλημα αυτό καθ' εαυτό, θέλω να συμφωνήσω μαζί σας ότι έχει διαταραχθεί η ισορροπία στη φύση, συνεπεία της μόλυνσης του περιβάλλοντος. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει εμείς να πάρουμε μέτρα. Έτσι ώστε στα επίπεδα που έχουμε τη δυνατότητα, να επαναφέρουμε αυτήν την ισορροπία.

Επίσης, θεωρώ ότι συμφωνείτε μαζί μου, πως το φαινόμενο πρέπει να καταπολεμηθεί, διότι διαφορετικά θα χάσουμε όλα τα πεύκα στο Λεκανοπέδιο. Έπρεπε, λοιπόν, να πάρουμε μέτρα σε συνεργασία με την επιστημονική κοινότητα, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και σε συνεργασία με τους δήμους, οι οποίοι έχουν αναλάβει να κάνουν και τις πιλοτικές εφαρμογές και τις κανονικές εφαρμογές. Παίρνουμε, λοιπόν, αυτά τα μέτρα και θεωρούμε ότι με αυτά, θα μπορέσουμε να σώσουμε τα πεύκα του Λεκανοπεδίου.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Με τους ανθρώπους τι θα κάνουμε, κύριε Υπουργέ ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικείμενων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη των

ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθεί η υπ' αριθμόν 79/36/8-6-2007 επερώτηση των Βουλευτών του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος, κυρίων Ευάγγελου Αργύρη, Αθανασίου Παπαγεωργίου, Αναστασίου Σιδηρόπουλου, Χρήστου Αηδόνη, Αντωνίας (Τόνιας) Αντωνίου, Γεωργίου Ανωμερίτη, Δημητρίου Βαρβαρίγου, Ιωάννη Βλατή, Ιωάννη Διαμαντίδη, Ιωάννη Δριβελέγκα, Σάββα Εμινίδη, Βασιλείου Έξαρχου, Ροδούλας Ζήσης, Μιχάλη Καρχιμάκη, Αποστόλου Κατσιφάρα, Βασιλείου Κεγκέρογλου, Θεόδωρου Κολιοπάνου, Δημητρίου Κουσελά, Γιάννη Κουτσούκου, Ανδρέα Μακρυπίδη, Ιωάννη Μανιάτη, Άγγελου Μανωλάκη, Χρύσας Μανωλιά, Αθανασίας Μερεντίτη, Αριστείδη Μουσιώνη, Μάρκου Μπολάρη, Εμμανουήλ Όθωνα, Γεωργίου Παπαγεωργίου, Ευαγγέλου Παπαχρήστου, Χρήστου Παπουτσή, Δημητρίου Πιπεργιά, Παναγιώτη Ρήγα, Κωνσταντίνου Ρόβλια, Νικολάου Σαλαγιάννη, Παναγιώτη Σγουριδή, Εμμανουήλ Σκουλάκη, Ιωάννη Σκουλά, Εμμανουήλ Στρατάκη, Θεοδώρας Τζάκη, Στέφανου Τζουμάκα, Βασιλείου Τόγια, Ιωάννη Τσακίδη, Θεοχάρη Τσιόκα, Ελπίδας Τσουρή, Μάνου Φραγκιαδουλάκη, Χρήστου Χαΐδου, Νικολάου-Φώτιου Χατζημυχάλη, Αναστασίου Χωρέμη, Γεωργίου Φλωρίδη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με τις κοινοτικές ενισχύσεις και τα δικαιώματα των Ελλήνων αγροτών.

Ο Γενικός Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Σταύρου, ορίζει Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον κ. Μιλτιάδη Βαρβιτιιώτη.

Ο Γραμματέας του Προεδρείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑ.ΣΟ.Κ., κ. Ρέππας ορίζει Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον κ. Ευάγγελο Αργύρη.

Το λόγο έχει ο πρώτος επερωτών, κ. Αθανάσιος Παπαγεωργίου.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αγροτική οικονομία της χώρας μας τα τελευταία χρόνια βρίσκεται στη βαθύτερη κρίση, που έζησε από συστάσεως του ελληνικού κράτους. Η κρίση αυτή, δυστυχώς, είναι η δεύτερη αλλά μεγαλύτερη απ' αυτήν, που έζησε η αγροτική οικονομία την περίοδο 1989-1993, όπου πάλι κυβέρνηση ήταν η Νέα Δημοκρατία.

Επειδή οι κύριοι συνάδελφοι και ο κύριος Υπουργός, ισχυρίζονται ότι δεν είναι έτσι τα πράγματα, θα ήθελα να ξεκινήσω από μερικά στοιχεία.

Έχουμε δραματική μείωση της αγροτικής παραγωγής. Επειδή πάντα ο κύριος Υπουργός και η Κυβέρνηση κρύβονται πίσω από στοιχεία, καταθέτω έναν πίνακα της Τράπεζας της Ελλάδας, όπου καταγράφεται η δραματική μείωση της παραγωγής της χώρας μας.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Παπαγεωργίου καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Έχουμε διαρκή αποεπένδυση, έχουμε μείωση των επενδύσεων και φυσικά έχουμε τη μικρότερη δυνατή συμμετοχή του ελληνικού δημοσίου στις επενδύσεις. Καταθέτω επίσης έναν πίνακα, κύριε Υπουργέ, όπου συγκρίνονται οι πόροι για την αγροτική ανάπτυξη και βλέπουμε μείωση της τάξης του 14% των επενδύσεων στην αγροτική οικονομία. Ζούμε, δηλαδή, πρωτοφανείς συνθήκες αποεπένδυσης του αγροτικού τομέα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Παπαγεωργίου καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Έχουμε δραματική μείωση της απασχόλησης και φυσικά αδυναμία ανανέωσης του εργατικού προσωπικού, των εργαζόμενων, των απασχολούμενων στη γεωργία. Έχουμε πτώση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας της αγροτικής παραγωγής. Έχουμε δραματική μείωση του αγροτικού εισοδήματος, εξαιτίας τριών λόγων: Της μείωσης του όγκου παραγωγής, της αύξησης του κόστους παραγωγής και της πτώσης των τιμών των αγροτικών προϊόντων.

Εδώ απλώς για να τεκμηριώσω τον ισχυρισμό μου και την άποψή μας, καταθέτω τον πίνακα της Ε.Σ.Υ.Ε., αυτόν που μαγείρεψε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, όπου φαίνεται ότι έχουμε δραματική αύξηση του κόστους παραγωγής, έχουμε δραματική μείωση των τιμών παραγωγής και φυσικά έχουμε και τη μείωση, που αυτοί ισχυρίζονται.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Παπαγεωργίου καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όμως το ερώτημα είναι, πώς είναι δυνατόν, κύριε Υπουργέ, να έχουμε αύξηση του εισοδήματος, όπως λέτε, όταν έχουμε –και τεκμαίρεται από τον πίνακα της Τράπεζας της Ελλάδος– δραματική μείωση του όγκου παραγωγής και ιδιαίτερα το 2006, όταν έχουμε αύξηση του κόστους παραγωγής, όταν έχουμε πτώση των τιμών; Αυτά μόνο οι αληθιείς της Κυβέρνησης και του Υπουργείου μπορούν να τα ισχυρισθούν ότι δηλαδή έχουμε βελτίωση της κατάστασης στον αγροτικό τομέα.

Έχουμε, λοιπόν, μείωση της απασχόλησης, μείωση των επενδύσεων, μείωση του εισοδήματος και φυσικά, έχουμε και μείωση του Α.Ε.Π.. Μόνο 3% είναι η συμβολή της γεωργίας στο Α.Ε.Π..

Δεν θέλω να μπω σ' άλλα στοιχεία και προβλήματα που είναι μόνιμα και διαρκή. Είναι τα μεγάλα διαρθρωτικά προβλήματα όπως η σχέση φυτικής και ζωικής παραγωγής και το εμπορικό ισοζύγιο. Επαίρεστε για το τελευταίο αλλά αλήθεια, εδώ δεν μαγειρεύονται τα στοιχεία; Θέλετε να δούμε στα αλήθεια τις εισαγωγές και εξαγωγές με σοβαρό τρόπο σ' αυτήν τη χώρα; Όλα, λοιπόν, τα στοιχεία δείχνουν ότι η κατάσταση στην αγροτική οικονομία είναι δραματική.

Να πάμε να δούμε τους Έλληνες αγρότες; Οι Έλληνες αγρότες, κύριε Υπουργέ και κύριοι συνάδελφοι, ζουν κι αυτοί σε πρωτοφανείς συνθήκες φτώχειας. Ζουν σε συνθήκες απόλυτης ανασφάλειας και αβεβαιότητας, έλλειψης ελπίδας για το μέλλον και προοπτικής, ζουν τη μοναξιά τους, διότι σ' αυτές τις συνθήκες οι Έλληνες αγρότες είναι μόνοι. Καλούνται μόνοι στις μεγάλες αλλαγές και σ' αυτό το περιβάλλον, που δημιουργήσατε ως Κυβέρνηση τα τελευταία χρόνια, να αντιπαλέψουν τον σκληρό ανταγωνισμό που δημιουργήθηκε εξαιτίας της παγκοσμιοποίησης και της πτώσης των οικονομικών συνόρων καθώς επίσης και στις νέες συνθήκες της αλλαγής της νέας Κ.Α.Π.. Αυτές οι δυο μεγάλες μεταβολές στην ουσία δημιούργησαν το νέο περιβάλλον, στο οποίο καλούνται να προσαρμοστούν οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις, οι αγρότες και οι επαγγελματίες, μόνοι τους, χωρίς βοήθεια, χωρίς ενημέρωση, χωρίς πληροφόρηση.

Η Κυβέρνηση στην ουσία είναι απούσα, είναι ανύπαρκτη από τα αγροτικά δρώμενα. Είναι ανύπαρκτη στην Ευρώπη, είναι ανύπαρκτη στα εσωτερικά της χώρας. Έτσι, λοιπόν, η αγωνία επιτείνεται, όπως επίσης η ανασφάλεια και η αβεβαιότητα. Το βλέπει κάποιος διά γυμνού οφθαλμού, όταν διατρέχει την ελληνική ύπαιθρο.

Η Κυβέρνηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρέλαβε από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και μετά τις επιτυχημένες διαπραγματεύσεις, ένα πλαίσιο στήριξης της γεωργίας μέχρι το 2013 με πόρους, οι οποίοι μπορούσαν και μπορούν να στηρίξουν την προσαρμογή στο νέο περιβάλλον του σκληρού ανταγωνισμού, στο νέο περιβάλλον της παγκοσμιοποίησης, στο νέο ανταγωνισμό. Παρέλαβε παράλληλα εργαλεία, που ήταν και αυτά απότοκα της καλής κατά τεκμήριο και επιτυχημένης διαπραγματεύσεως της κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Ωστόσο, όμως, δεν μπόρεσε τριάντισι χρόνια τώρα, δεν έκανε τίποτε η Κυβέρνηση για να προσαρμοστούν οι αγρότες στο νέο περιβάλλον.

Η κατάσταση απεδείχθη ότι ολοένα επιδεινώνεται και γίνεται επικίνδυνη για τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις στον αγροτικό τομέα της χώρας μας. Δεν μπορούν υπ' αυτές τις συνθήκες έλλειψης κυβερνητικής βούλησης, πολιτικής, σχεδίου, οράματος, με απούσα την Κυβέρνηση να προσαρμοστούν στο νέο περιβάλλον οι Έλληνες αγρότες. Και φυσικά, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απεδείχθη απόλυτα ανίκανη στην ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για τη νέα Κ.Α.Π. Δεν έχει, λοιπόν, η Κυβέρνηση διαπραγματευτική ισχύ και ικανότητα, δεν έχει πολιτική για το εσωτερικό όντας ανίκανη, δεν έχει έμπνευση, γι' αυτό τα πράγματα βαίνουν ολο-

ένα και περισσότερο σε τραγικές εξελίξεις.

Να θυμίσω λίγο για τις διαπραγματεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αφού, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση κατέστρεψε στην ουσία τον καπνό με τις διαπραγματεύσεις που έκανε, καθ' όσον μετά το 2009-2010 το 50% των επιδοτήσεων φεύγει στο δεύτερο πυλώνα και Κύριος οίδε τι θα γίνουν αυτά τα ποσά, αφού κατάφερε -και επιφέρει γι' αυτό η Κυβέρνηση, κάτι που δεν έκανε η Ισπανία- να διευρύνει τα στρέμματα στο βαμβάκι, για να πάρουν λιγότερα οι Έλληνες παραγωγοί, να συνδέσει το βαμβάκι μετά το 2009 με τις εξελίξεις στην Αφρική, τις διαπραγματεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις υποσαχάρειες χώρες. Αφού κατάφερε στην ουσία να καταδικάσει την τευτοπαραγωγή. Αφού κατάφερε στην ουσία να καταστρέψει έναν από τους πιο σοβαρούς κλάδους στη χώρα μας και τα εργοστάσια και τους απασχολούμενους γενικότερα σ' αυτόν τον τομέα. Αφού ήρθαν και τα αποτελέσματα των τελευταίων διαπραγματεύσεων -και αναφέρομαι στις διαπραγματεύσεις που έκανε για τα οπωροκηπευτικά- μας έδειξαν με επώδυνο τρόπο την πλήρη και πάλι ανικανότητα της Κυβέρνησης.

Είναι δε ή δεν είναι αλήθεια, κύριε Υπουργέ, ότι είχαμε απώλεια 30.000.000 ευρώ από τις διαπραγματεύσεις, που κάνατε στα οπωροκηπευτικά; Παίρναμε 221.000.000 ευρώ και θα πάρουμε 189.000.000 ευρώ. Είναι αλήθεια, κύριε Υπουργέ, ότι άλλες χώρες για τη βιομηχανική τομάτα, πήραν ευχέρεια για επιδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό, να στήριξουν τη βιομηχανική τομάτα σαν ένα από τα κρίσιμα προϊόντα;

Δεν θέλω να αναφερθώ σ' όλο το πακέτο των διαπραγματεύσεων, να αναφερθώ σε επί μέρους ζητήματα, που διαμορφώσαν τον πλαίσιο σε μια παραγωγή, που παράγει το 30% του αγροτικού Α.Ε.Π. στη χώρα μας. Θα έχουμε την ευκαιρία σ' άλλες συζητήσεις -γιατί θα χρειαστεί όντως μεγάλη συζήτηση και επειδή θα είναι μακρά η εφαρμογή της νέας Κ.Α.Π., ιδιαίτερα στα οπωροκηπευτικά μετά την αναθεώρηση της Κ.Ο.Α.- να συζητήσουμε λεπτομερώς και αυτήν την τραγική διαπραγματεύση, που κάνατε σε βάρος για τα οπωροκηπευτικά της χώρας.

Αφού η Κυβέρνηση και ο κύριος Πρωθυπουργός, προσωπικά, κατάφερε να απολέσει σοβαρούς πόρους από τις διαπραγματεύσεις στο Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, κινδυνεύουμε -και θα σας καταθέσω στη δευτερολογία μου τις απόψεις της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.- να χάσουμε πόρους από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και με τις περιφημες γέφυρες που κάνατε μεταξύ Γ' και Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης θα έχουν έτι περαιτέρω σμίκρυνση των πόρων για τη γεωργία. Αφού κατάφερε, λοιπόν, όλα αυτά η Κυβέρνηση και αφού ο κύριος Πρωθυπουργός δεν είχε τουλάχιστον τη στοιχειώδη συνέπεια, να εμφανιστεί έστω μια φορά στα ευρωπαϊκά fora για τη γεωργία ή στις ευρωπαϊκές συναντήσεις. Έχουμε να σας πούμε, κύριε Υπουργέ, και να σας καταλογίσουμε είναι ότι με υπολογισμούς που κάναμε, αυτές οι ατυχείς διαπραγματεύσεις οδήγησαν στην απώλεια 1,2 εκατομμυρίων ευρώ για τη χώρα μας, που περίπου κατά μέσο όρο αντιστοιχεί σε απώλεια 1.500 ευρώ για κάθε οικογένεια, για κάθε αγρότη. Δεν καταφέρατε τίποτα στις διαπραγματεύσεις. Δεν καταφέρατε τίποτα στο εσωτερικό με το εισόδημα, το κόστος, τις επενδύσεις. Αντίθετα, εκτεθήκατε στους αγρότες. Είστε εκτεθειμένοι με το Φ.Π.Α., με το πετρέλαιο και ούτω καθ' εξής.

Θα περίμενε κάποιος όμως, κύριε Υπουργέ και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να κάνετε κάτι στην εφαρμογή της νέας Κ.Α.Π. -ιδιαίτερα στο διαχειριστικό της κομμάτι- και αναφέρομαι πρώτα στην ενιαία ενίσχυση. Εδώ, δυστυχώς, στην ενιαία ενίσχυση τα πράγματα είναι πολύ χειρότερα, τα πράγματα είναι τραγικά. Εδώ, δυστυχώς, έχουμε εκτεθεί όχι σαν χώρα, αλλά έχετε καταφέρει να εξευτελίσετε τους Έλληνες αγρότες, τους περήφανους Έλληνες αγρότες, διότι επί ένα χρόνο τους βασανίζετε με το να πάνε να επισκέπτονται καθημερινά ενώσεις, τράπεζα, Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., ένας απόλυτος εξευτελισμός, χωρίς στο τέλος να δίνετε λύση στο πρόβλημα της ενιαίας ενίσχυσης.

Αυτή η διαχείριση που κάνατε, κύριε Υπουργέ, όχι μόνο εξευτέλισε τους Έλληνες αγρότες, στην ουσία δημιούργησε και δημιουργεί τεράστιους κινδύνους για απώλεια πόρων και πρόστιμα από την Ευρωπαϊκή Ένωση και έρχομαι πιο συγκεκριμένα. Είμαστε από τις λίγες χώρες, που αποφασίσαμε να εφαρ-

μόσουμε τη νέα ΚΑΠ ένα χρόνο αργότερα από ό,τι οι άλλες. Ξεκινήσαμε το 2006. Προχωρήσαμε στην κοινοποίηση εν πρώτοις, των ενισχύσεων στους αγρότες. Στη συνέχεια με απόλυτα αδιαφανή τρόπο και με μια κρίση πρωτοβάθμια, αφού αξιολογήσατε τις ενστάσεις, μας οδηγήσατε σ' ένα νούμερο δικαιούχων ένα εκατομμύριο εκατό χιλιάδες. Μετά από λίγο χρονικό διάστημα και αφού πήγαν οι άνθρωποι στην ενεργοποίηση, διαπιστώσαμε ότι δεν είναι ένα εκατομμύριο εκατό χιλιάδες αλλά είναι οκτακόσιες σαράντα χιλιάδες οι δικαιούχοι.

Τι κρύβετε πίσω απ' αυτήν την αλήθεια, κύριε Υπουργέ; Τι κάνατε; Ποιοι είναι αυτοί που υπέβαλαν αίτηση, αλλά δεν ενεργοποιούν τα δικαιώματα; Το κόστος της ενεργοποίησης, τεράστιο. Το κόστος της ενεργοποίησης το πλήρωσαν οι αγρότες. Ευτυχώς που βρήκατε τις ενώσεις και αφού τις ευτελίσατε, τις βάλατε κόντρα στους αγρότες, γιατί καθημερινά οι αγρότες βρίζουν τις ενώσεις. Προσπαθήσατε να διασωθείτε. Όμως, το κόστος της εφαρμογής είναι τεράστιο για τους αγρότες. Η πληρωμή, εδώ είναι το μεγάλο δράμα. Άλλοι πληρώθηκαν 75%, άλλοι πληρώθηκαν 80%, άλλοι δεν πληρώθηκαν, άλλοι 92%. Σ' άλλους πηγαίνουν και έρχονται λογαριασμοί. Τους βάζετε λεφτά, τους βγάζετε λεφτά. Τι είναι αυτό το χάλι, κύριε Υπουργέ; Τι είναι αυτό το χάλι; Δεν υπάρχει ντροπή και μας εγκαλείτε γιατί σας είπε ο κ. Παπανδρέου χτες για τσίπα; Δεν υπάρχει ντροπή πια σ' αυτήν τη χώρα;

Λέγατε ότι η ενιαία ενίσχυση θα πληρωθεί από 1ης Δεκεμβρίου έως το Μάιο. Είμαστε στον Ιούλιο και η ενιαία έγινε σπαστή, έγινε αμαξοστοιχία. Κι ακόμα οι αγρότες τον Ιούλιο δεν ξέρουν τι θα πάρουν. Δεν έχει γίνει εκκαθάριση. Στην πατρίδα μου που υπάρχουν πεντακόσιοι αγρότες οι εκατό είναι απλήρωτοι, δεν έχουν πάρει δραχμή ακόμα. Λέτε ότι άλλοι δεν έχουν Α.Φ.Μ.. Δικαιολογείστε. Ρωτάω την τράπεζα. Κανένας δεν ξέρει τι γίνεται. Πού θα πάει αυτό το χάλι, κύριε Υπουργέ;

Έληξε η ημερομηνία και κανένας δεν ξέρει. Μπαίνει η καινούργια χρονιά και υπέβαλαν πάλι αιτήσεις οι αγρότες, για να γίνουν μεταβιβάσεις και δεν έχουν οριστικά δικαιώματα. Δηλαδή ένας θέλει να πουλήσει και δεν έχει οριστικά δικαιώματα. Είναι ένα απερίγραπτο χάλι, μια απερίγραπτη ανικανότητα αλλά έτσι εξευτελίζονται οι αγρότες. Ήρθε μια κυρία στο γραφείο μου προχθές και μου λέει, «κύριε Παπαγεωργίου μου χρωστάμε 24.000 ευρώ, έκανα Χριστούγεννα, έκανα Πάσχα, πάντρεψα το παιδί μου και πήρα δανεικά 7.000 ευρώ. Πού θα πάει αυτή η κατάσταση;». Κανένας δεν σέβεται αυτήν την κυρία, η οποία κατέβηκε από τριάντα χιλιόμετρα τριάντα φορές στην Κατερίνη και κανένας δεν της λέει τι γίνεται. Δεν είναι αυτό ευτελισμός, δεν είναι εμπαιγμός του Έλληνα αγρότη και μιας γριάς που αναγκάστηκε ο στρατιωτικός γιος της να παραμείνει δυο μέρες πίσω από τη δουλειά του για να τα διευκρινίσει; Πώς να τα διευκρινίσει όμως; Κανένας δεν μπορεί να ξέρει για να τους απα- ντήσει οριστικά.

Έρχομαι στο άλλο μεγάλο ζήτημα της δυναμικής διαφοροποίησης και της πολλαπλής συμμόρφωσης. Σύστημα παροχής υπηρεσιών. Δεν κάνατε τίποτα κυριολεκτικά. Και έρχεται το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. που ο πρόεδρος του είναι και ομοιδεάτης σας και σας εγκαλεί και σας λέει «Τι είναι αυτό που κάνατε εδώ; Προσλάβετε χωρίς να το ξέρει κανένας χίλιους τετρακόσιους αφού υπέβαλαν αιτήσεις και δεν εφαρμόσατε τίποτα». «Τώρα μαθαίνω ότι ψάχνετε στις ενώσεις να βρείτε γραφεία να τους στεγάσετε». Τίποτα, λοιπόν, για τη δυναμική διαφοροποίηση. Είναι μέτρα που βοηθάνε την αναπτυξιακή λογική της γεωργίας. Είναι μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έτσι είναι τα πράγματα, κύριε Υπουργέ. Κάνετε προκήρυξη και πρόσληψη. Σας κατηγορεί το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. ότι δεν κάνατε τίποτα. Φυσικά ψάχνετε για χώρους.

Έρχομαι σε δυο μεγάλα ζητήματα. Αφού κρατήσατε από τους αγρότες τα ανώτερα που επιτρέπει ο κανονισμός 1782, δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο λάδι, δεκαεννέα στα βοοειδή, δεκαεννέα στα αροτραία, δεκατέσσερα στα αιγοπρόβατα, έντεκα στο καπνό, έρχεστε τώρα και με απόλυτα αδιαφανή τρόπο μοιράζετε από το απόθεμα χρήματα, σε πούους; Αυτό όμως δεν θα μείνει έτσι, κύριε Υπουργέ. Αρκετά έχουμε ανεχθεί αυτήν την αδιαφανή λειτουργία, τη λειτουργία του κομματισμού που ταπεινώνει τους Έλληνες αγρότες και δουλεύει για τους «γαλαζίους» αγρότες.

Κι όσον αφορά το ποιοτικό παρακράτημα τα κριτήρια που βάλατε είναι τραγικά. Στις περισσότερες των περιπτώσεων οι εταιρείες που αξιολογούν και πιστοποιούν είναι αυτές που θα πάρουν το ποιοτικό παρακράτημα. Για παράδειγμα, στον καπνό όλο το ποσό που δικαιούνται σαν ποιοτικό παρακράτημα θα το πάρουν οι εταιρείες και η ένωση που πιστοποιεί την ποιοτική παραγωγή του προϊόντος.

Όλα αυτά, κύριε Υπουργέ, είναι σε βάρος των αγροτών. Είμαστε υπό την απειλή της Επιτροπής. Ξέρετε την επιστολή. Κινδυνεύουμε να χάσουμε πόρους και να φάμε πρόστιμα γιατί χάθηκαν οι προθεσμίες. Οι αγρότες σήμερα δεν ξέρουν τι να κάνουν και έτσι το άγχος επιτείνεται μαζί με την ανασφάλεια και το θυμό. Τώρα οι Έλληνες αγρότες ξέρουν ποιοι είστε. Νιώθουν ότι τους κοροϊδέψατε και ότι είναι έρμαια στην τύχη τους και ότι η Κυβέρνηση είναι ανίκανη να διαπραγματευτεί και να εφαρμόσει στοιχειωδώς πολιτικές στο εσωτερικό της χώρας.

Πώς θα τους προστατεύσετε, κύριε Υπουργέ, όταν αναμένουν το πόρισμα από την Επιτροπή Ανταγωνισμού για τα γάλατα; Ακόμη δεν το είδαμε. Δεν τους έχετε προστατεύσει από τις πυρκαγιές. Τώρα ήρθε η ώρα να απαντήσουν οι Έλληνες πολίτες. Και οι απαντήσεις τους θα είναι πολύ σκληρές στις επόμενες εκλογές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Η κ. Αντωνίου έχει το λόγο.

ΤΟΝΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι αγρότες είχαν ακούσει πολλές προεκλογικές υποσχέσεις από την Κυβέρνηση και από τον Πρωθυπουργό προσωπικά.

Είχαν ακούσει ότι ο κ. Καραμανλής θα πάει να διαπραγματευθεί προσωπικά για τα συμφέροντα των αγροτών στις Βρυξέλλες. Είχαν ακούσει ότι θα πληρώνονται όλα τα λεφτά για όλα τα κιλά.

Είχατε πει στους αγρότες, κύριε Υπουργέ, ότι θα εφαρμόσετε μια νέα αγροτική πολιτική που θα δημιουργήσει μια δυνατή παραγωγική βάση στον αγροτικό τομέα. Είχατε μιλήσει για θεσμική και οργανωτική ανασυγκρότηση του αγροτικού χώρου, για εφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές, για τεχνολογική βελτίωση, για βελτίωση της πληροφορίας, των τεχνικών γνώσεων και των επιχειρηματικών ικανοτήτων των γεωργών και πολλά άλλα τέτοια.

Στα τρίαμιση χρόνια που κυβερνάτε τίποτε απ' όλα αυτά δεν έχουν δει οι αγρότες. Ούτε κανένα πρόγραμμα αναδιάρθρωσης καλλιεργειών έχουν δει ούτε πληροφόρηση για την ποιοτική στροφή και τυποποίηση ούτε ολοκληρωμένα προγράμματα ανάπτυξης. Αντίθετα, έχουν δει το εισόδημά τους να μειώνεται πάνω από 40%, τα δάνεια να τους πνίγουν και την Κυβέρνηση ανίκανη να διαχειριστεί ακόμα και τα στοιχειώδη και τα αυτονόητα, δηλαδή, την πληρωμή των επιδοτήσεων.

Επί τρίαμιση χρόνια ασχολείστε, κύριε Υπουργέ, μόνο μ' αυτό το θέμα, με κανένα άλλο. Και τελικά, τι έχετε καταφέρει; Ένα τεράστιο αλαλούμ! Η ανικανότητα και η ανευθυνότητα, με την οποία έχετε διαχειριστεί τα χρήματα της ενιαίας ενίσχυσης, έχει προκαλέσει οργή και αγανάκτηση στους αγρότες. Λάθη επί λαθών σ' όλο το σύστημα! Και πάνω απ' όλα βέβαια απόλυτη αδιαφάνεια.

Οι αγρότες ταλαιπωρήθηκαν πολύ για να μάθουν τελικά ποια είναι τα δικαιώματά τους. Ξοδεύτηκαν για την ενεργοποίησή τους. Πλήρωσαν πολλά. Ξαναταλαιπωρήθηκαν και συνεχίζουν να ταλαιπωρούνται με το πήγαινε έλα στις τράπεζες, για να πάρουν τα λεφτά τους. Βλέπουν χρήματα να μπαίνουν στους λογαριασμούς τους και μετά να βγαίνουν. Άκουγαν για ταμειακή διευκόλυνση και σήμερα βλέπουν τις τράπεζες να τους ζητούν και τόκο, κύριε Υπουργέ. Διότι καλείτε τώρα τους αγρότες το δικό σας λάθος, το λάθος της Αγροτικής, να το πληρώσουν με τόκο. Αυτό με ενημερώνουν οι αγρότες της Φθιώτιδας και μάλιστα από την περιοχή Δομοκού. Αυτό τους είπαν, ότι «θα επιστρέψετε τα λεφτά με τόκο 14,5%». Και ξέρετε τι ρωτούν, κύριε Υπουργέ; Τελικά, το βιβλιάρειο τους ανήκει ή το έχουν μαζί με τον Μηλιάκο; Κι εδώ έχω να καταθέσω αυτή τη στιγμή βιβλιάρια από αγρότες στην περιοχή μου, οι οποίοι δεν μπορούν να καταλάβουν τι συμβαίνει και σήμερα τους καλείτε να πληρώσουν.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Τόνια Αντωνίου καταθέτει

για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ακόμη και σήμερα που έχει λήξει η προθεσμία της πληρωμής των επιδοτήσεων κανένας δεν γνωρίζει πόσα ακριβώς δικαιούται, τι ποσό θα πάρει, ποιες είναι οι παρακρατήσεις και κυρίως για ποιο λόγο γίνονται παρακρατήσεις που, σε ορισμένες περιπτώσεις, υπερβαίνουν και το 25%. Οι αγρότες πλήρωσαν 70.000.000 ευρώ το 2006 και 70.000.000 ευρώ το 2007, δηλαδή 140.000.000 συνολικά για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων.

Κύριε Υπουργέ, το κόστος είναι τεράστιο. Και αν το δούμε κατά μέσο όρο, από τις οκτακόσιους πενήντα χιλιάδες αγρότες, που ενεργοποίησαν τα δικαιώματά τους, έχουν πληρώσει περίπου για το κόστος ο καθένας από 170 ευρώ τουλάχιστον. Φτιάξατε ένα απαράδεκτο σύστημα. Ακόμα ελέγχετε γι' αυτό. Βάλατε διαχειριστή τις ενώσεις και τους μεταβιβάζετε τις ευθύνες. Οι ενώσεις πρέπει να βρουν το δικό τους ρόλο κι εσείς γι' αυτό δεν κάνετε τίποτα. Οι ενώσεις, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να ασχολούνται με την εμπορία και την προώθηση των προϊόντων κι όχι μόνο με τη διαχείριση των δικαιωμάτων.

Βρήκατε από την προηγούμενη κυβέρνηση ένα Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, που ήταν πλήρες, για τα αροτρία, για το βαμβάκι, για τα καπνά και το βόειο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Το πιστεύετε αυτό που λέτε; Το λέτε ειλικρινά;

ΤΟΝΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ: Για να το λέω, κύριε Υπουργέ, από το Βήμα εδώ, σημαίνει ότι το πιστεύω.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Είναι ντροπή να το λέτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ μη διακόπτετε, εκτός αν το θέλει η συνάδελφος.

ΤΟΝΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ: Μπορείτε να πάρετε το λόγο και να απαντήσετε. Αλλά καταλαβαίνω ότι ενοχλείτε πάρα πολύ όταν ακούτε την αλήθεια. Είστε Υπουργός, έχετε είκοσι πέντε λεπτά και μπορείτε να απαντήσετε, όχι σ' εμένα αλλά στους αγρότες, γιατί αυτή τη στιγμή υπάρχει, όπως είπα, ένα τεράστιο αλαλούμ. Και είστε τρίαμιση χρόνια Κυβέρνηση! Έχετε είκοσι πέντε λεπτά για να πείσετε τον αγρότη, αλλά δεν νομίζω ότι θα τα καταφέρετε γιατί από το Δεκέμβρη, τόσους μήνες τώρα, έχετε βγάλει πάνω από είκοσι ανακοινώσεις και μας λέτε ότι πληρώνονται τα δικαιώματα. Και είναι όλοι απλήρωτοι ακόμα!

Έπρεπε, κύριε Υπουργέ, κατά την άποψή μας να μπει ακόμα το ελαιόλαδο και το αιγοπρόβειο. Δεν το κάνατε. Δεν θέλατε σύστημα αδιάβλητο και διαφανές. Θέλατε να είναι διάτρητο και να μπάζει από παντού, χωρίς διαφάνεια. Κανείς δεν μπορεί να το ελέγξει και δεν έχει συνολική εικόνα, παρά μόνο το γραφείο σας, κύριε Υπουργέ. Γιατί, όπως φαίνεται, τελικά το υπουργικό γραφείο μαζί με πολιτικά γραφεία των Βουλευτών καθορίζουν ποιος θα πάρει και πόσα θα πάρει, πού θα μοιραστεί το εθνικό απόθεμα και ποιο είναι το ποιοτικό παρακράτημα.

Ενώ σ' όλες της χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα στοιχεία είναι δημόσια και ο καθένας έχει πρόσβαση, στη χώρα μας δεν ξέρει κανείς τι γίνεται και σε ποιους πάνε τα χρήματα. Το ποιοτικό παρακράτημα δεν ξέρουμε ούτε πώς ούτε σε ποιους θα μοιραστεί.

Λέγατε ότι περιμένετε την απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να το μοιράσετε. Η απόφαση όμως εκδόθηκε το Μάιο και εσείς είχατε ήδη μοιράσει για τους σπόρους του σιταριού από τον Απρίλιο. Όπου υπάρχουν εμπορικά συμφέροντα, ξεπερνάτε και τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους κανονισμούς. Δηλαδή, πρώτα οι έμποροι και οι μεσάζοντες και μετά οι αγρότες.

Ούτε οι γεωργοί αλλά ούτε και οι κτηνοτρόφοι γνωρίζουν σήμερα τι πρέπει να κάνουν για να πάρουν μέρος από το ποιοτικό παρακράτημα. Ειδικά μάλιστα οι κτηνοτρόφοι που είναι έρμαια των καρτέλ, βλέπουν τις τιμές στο γάλα να έχουν πέσει στα επίπεδα που ήταν πριν από το 2000. Κανείς δεν τους έχει ενημερώσει ούτε αυτούς ούτε τα τυροκομεία για τις διαδικασίες απονομής μερίσματος από το ποιοτικό παρακράτημα. Τουλάχιστον, αυτά είναι τα μηνύματα από το Νομό μου, από το

Νομό Φθιώτιδας.

Εκδώσατε υπουργική απόφαση το Νοέμβριο του 2005 και ο ΕΛ.Ο.Γ. έβγαλε την ανακοίνωσή του τον Ιούνιο του 2006. Τι θα έπρεπε να κάνουν, κύριε Υπουργέ, οι κτηνοτρόφοι; Να μπαίνουν κάθε μέρα στο Internet από τη στάνη, για να διαβάζουν τα Φ.Ε.Κ. και να βλέπουν τις υπουργικές αποφάσεις;

Ούτε για το εθνικό απόθεμα ξέρουμε πώς μοιράστηκε και σε ποιους πήγε ούτε πόσο είναι δεν ξέραμε. Αρχικά μας λέγατε ότι ήταν 64.000.000 ευρώ. Μετά την κατάθεση της επερώτησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ανακαλύψατε ότι είναι 118.000.000 ευρώ και ανακοινώσατε νέα μοιρασιά.

Στην ανακοίνωσή σας λέτε ότι το δώσατε σε τρεις φάσεις σε τριάντα τρεις χιλιάδες νέους αγρότες και κανείς δεν ξέρει ποιοι είναι. Μετά λέτε, αφού εξαντλήθηκαν τα αιτήματα των νέων αγροτών, ότι το υπόλοιπο, δηλαδή 24.500.000 ευρώ, πήγε σε επενδυτές, οι οποίοι είχαν υποβάλλει σχετικό αίτημα. Ποιοι είναι αυτοί οι επενδυτές και πώς μοιράστηκαν αυτά τα χρήματα πάλι κανείς δεν ξέρει τίποτα. Στο μαύρο σκοτάδι είμασταν πάλι. Μπορεί να ξέρουν βέβαια τα πολιτικά σας γραφεία.

Μετά απ' όλα αυτά τα κατορθώματα των τριάμισι χρόνων που είσατε Κυβέρνηση, δεν είχατε –όπως φαίνεται– χρόνο να ασχοληθείτε ούτε με την αναδιάρθρωση των καλλιέργειών ούτε με την ενημέρωση των αγροτών ούτε με τη στροφή στην ποιότητα.

Κύριε Υπουργέ, δημιουργήσατε στους αγρότες φόβο και ανασφάλεια, ανασφάλεια αφού και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός συναίνεσε στο άνοιγμα των συζητήσεων για τη χρηματοδότηση της Κ.Α.Π. το 2008, όταν εμείς την είχαμε διασφαλίσει μέχρι το 2013.

Οι διαπραγματεύσεις που κάνατε είχαν ως αποτέλεσμα να χάσουν οι αγρότες 1.200.000.000 ευρώ, με το να καταστρέψουμε τον καπνό μετά το 2009, με πρόβλημα στον καπνό, με πρόβλημα στο τεύτλο, με πρόβλημα στα οπωροκηπευτικά. Αυτή είναι η πολιτική σας.

Και βέβαια την πολιτική σας, κύριε Υπουργέ –και μην εκνευρίζετε– δεν την καταδικάζουμε εμείς. Την καταδικάζουν όλοι οι Έλληνες αγρότες και οι Ελληνίδες αγρότισσες και τελικά θα βρείτε το λογαριασμό στην ώρα του. Όπως λέει ο κύριος Πρωθυπουργός ότι θα γίνουν οι εκλογές στην ώρα τους, έτσι και εσείς θα βρείτε το λογαριασμό για την πολιτική σας στους αγρότες στην ώρα του από τους αγρότες.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρία Αντωνίου, έχετε εξαντλήσει και το χρόνο της δευτερολογίας σας.

ΤΟΝΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Να υπολογίσετε και τη διακοπή του κυρίου Υπουργού.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ: Ένα λεπτό διακοπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Όχι, δεν ήταν ένα λεπτό η διακοπή.

Δόθηκε ένα λεπτό παραπάνω και μίλησε με άνεση.

Θα ήθελα να σας ανακοινώσω ότι ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Κολοζώφ ορίζει ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο για τη σημερινή συνεδρίαση τον κ. Τσιόγκα.

Το λόγο έχει ο επερωτών συνάδελφος κ. Βαρβαρίγος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ: Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο αγροτικός κόσμος της πατρίδας μας βρίσκεται σε δραματική κατάσταση. Σε καμμία περίοδο της μεταπολιτευτικής ζωής της χώρας δεν βρέθηκε σε παρόμοια κατάσταση. Ανασφάλεια, αβεβαιότητα, φτώχεια, δυσπραγία, το μέλλον κλειστό, το μέλλον αβέβαιο και η Κυβέρνηση αδιαφορεί, η Κυβέρνηση αδυνατεί να διαχειριστεί και τα στοιχειώδη ζητήματα τα οποία της δόθηκαν. Της δόθηκε διασφάλιση του εισοδήματος, των επιδοτήσεων μέχρι το 2013 και ούτε κι αυτό το ζήτημα δεν μπόρεσε να διεκπεραιωθεί. Δεν μιλάμε για πολιτική, δεν μιλάμε πλέον για πολιτική επάρκεια, για στόχους, για προοπτικές. Μιλάμε για στοιχειώδη διαχειριστική επάρκεια, μιλάμε για ανεπάρκεια σήμερα της Κυβέρνησης.

Κύριε Υπουργέ, από το Νοέμβριο, από το περσινό καλοκαίρι, δεσμευόσαστε ότι για πρώτη φορά θα δοθούν έγκαιρα οι επιδοτήσεις στους αγρότες. Πέρασε και ο Δεκέμβριος, πέρασε και

ο Γενάρης, φτάσαμε στο τέλος της περιόδου και ακόμα υπάρχουν εκκρεμότητες. Ακόμα οι αγρότες δεν έχουν πάρει τα λεφτά τους, ακόμα βασανίζονται, ακόμα πηγαίνουν στην τράπεζα και δεν ξέρουν τι πήραν, τι θα πάρουν, αν θα πάρουν.

Κύριε Υπουργέ, το Μάη σας είχα κάνει μια επίκαιρη ερώτηση και μου απάντησε ο κ. Κοντός ότι στη Ζάκυνθο, από επτά χιλιάδες διακόσιους πενήντα δικαιούχους μόνο ενενήντα τέσσερις εκκρεμότητες υπήρχαν. Μου είπατε ότι παραπληροφορώ, όταν σας είπα ότι πάνω από τους μισούς έχουν εκκρεμότητες.

Την τελευταία εβδομάδα, λοιπόν, έχουν έρθει στην Αγροτική Τράπεζα της Ζακύνθου εκατοντάδες εντολές πληρωμών και ακόμα υπάρχουν εκατοντάδες εκκρεμότητες. Και μάλιστα, μου είχατε πει και το περίφημο απόφθεγμα ότι δημιουργήσατε πλέον ένα σύστημα το οποίο θα καταβάλλει έγκαιρα τις επιδοτήσεις και ότι δεν θα πληρώνει πλέον η χώρα μας πρόστιμα.

Τώρα τι γίνεται, κύριε Υπουργέ; Θα πληρώσουμε πρόστιμα; Είναι εμπρόθεσμες οι καταβολές; Διασφαλίζονται; Αυτοί που δεν έχουν πληρωθεί θα πάρουν τα λεφτά τους; Σας ζήτησα το Μάιο να εγγυηθείτε ακριβώς την καταβολή και ότι δεν θα χάσουν οι αγρότες τα λεφτά τους. Δεν απαντήσατε. Σας ξαναρωτώ να μας πείτε σήμερα, τι θα γίνει μ' αυτές τις εκκρεμότητες. Θα πληρωθούν οι αγρότες ή όχι;

Κύριε Υπουργέ, τα στοιχεία είναι συντριπτικά και συγκλονιστικά. Ανέφερε προηγουμένως ο εισηγητής κ. Παπαγεωργίου αρκετά στοιχεία από την Τράπεζα της Ελλάδας. Αλλά έχω και εγώ να σας πω μερικά στοιχεία από την Τράπεζα της Ελλάδας και σε σχέση με προηγούμενες περιόδους. Το συνολικό ποσοστό, σε σχέση με τις εξαγωγές της χώρας το 2003 στα αγροτικά προϊόντα ήταν 22,7% και το 2006 έπεσε στο 19,3%. Αυτό, σε σχέση με τη φετινή έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδας που αναφέρει ότι η προστιθέμενη αξία του γεωργικού εισοδήματος μειώνεται σταδιακά 4,5% το 2004, 2,5% το 2005 και 8,4% το 2006. Μείωση παραγωγής, μείωση προστιθέμενης αξίας.

Αλλά να σας πω και τα στοιχεία του Οργανισμού Προώθησης Εξαγωγών, που είναι δικό σας άνθρωπο, που λεπτομερέστερα επιβεβαιώνουν αυτά τα πράγματα. Λέει ότι σε δώδεκα από τα δεκαοκτώ παραδοσιακά αγροτικά προϊόντα έχουμε συρρίκνωση της αξίας τους στη συνολική πίτα των εξαγωγών. Το 2006 για παράδειγμα, για το λάδι είχαμε μείωση από το 2,8% στο 2,7%, στα κρασιά από το 0,4% στο 0,3%, στα φρούτα από το 3,1% στο 2,6%, στον καπνό από το 2% στο 1,4%. Μόνο στη φέτα, στα τυριά έχουμε αύξηση και αυτό οφείλεται στο ότι κατοχυρώσαμε εμείς τη φέτα ως Προϊόν Ονομασίας Προέλευσης. Είναι μονοπωλιακό είδος στην παγκόσμια αγορά και γι' αυτό μπορούμε και πουλάμε και εξάγεται. Και για τα φρούτα μας ακόμα έχουμε πλεονέκτημα και υπάρχει αύξηση των εξαγωγών.

Κύριε Υπουργέ, η κατάσταση είναι δραματική. Η ίδια η έκθεση του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας αναφέρει στον τομέα των τροφίμων και επισημαίνει το ζήτημα της συγκέντρωσης που υπάρχει στην εμπορία. Και εδώ μιλάμε για την τεράστια συμπίεση των τιμών στον παραγωγό, το τεράστιο άνοιγμα μεταξύ τιμών παραγωγού και καταναλωτή. Ενώ έχουμε αύξηση στον καταναλωτή, έχουμε μείωση στον παραγωγό και έχουμε ζητήσει να ελέγξετε την αγορά. Υπάρχει συγκέντρωση, υπάρχουν εναρμονισμένες πρακτικές, υπάρχουν μονοπώλια που ελέγχουν και εσείς δεν παρεμβαίνετε. Το λάδι το πουλάνε σήμερα οι αγρότες 2,30 ευρώ το έξτρα παρθένο και όταν σας ρώτησα μου είπατε –απαντώντας ως έμπορος– ότι επιβαρύνει το κόστος τους εμπόρους. Μου είπατε δεκαπέντε παράγοντες, δεν έχω χρόνο να τους αναφέρω. Για τους αγρότες δεν υπάρχει κανένα κόστος να επιβαρύνει.

Τα εφόδια αυξήθηκαν, τα πάντα αυξήθηκαν. Έτσι, μόνο για τους εμπόρους υπάρχουν δεκαπέντε επιβαρυντικοί παράγοντες του κόστους. Για τους αγρότες τίποτα. Για τους αγρότες μηδέν.

Θα ήθελα, όμως, να αναφερθώ και σε ένα ζήτημα που αφορά την τελευταία απόφαση του Συμβουλίου Κορυφής για το τελευταίο κομμάτι της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, τα οπωροκηπευτικά. Στις 13 Ιουνίου αποφασίστηκε. Και ένα από τα προϊόντα που μας ενδιαφέρουν, κυρίως, στη Ζάκυνθο είναι η σταφίδα.

Εδώ, τα σενάρια είναι πολλαπλά, κύριε Υπουργέ. Η μια δυνατότητα είναι από 1.1.08 πλήρης αποδέσμευση. Αυτό θέλουν οι

σταφιδοπαραγωγοί –το γνωρίζετε- αλλά οι έμποροι δεν το θέλουν. Το άλλο σενάριο είναι μερική αποδέσμευση. Το τρίτο και χειρότερο είναι η συνέχιση της πλήρους δέσμευσης για τρία χρόνια.

Τι θα κάνετε; Πάρτε θέση. Και σας ρωτάμε: Με ποιους είστε, με τους εμπόρους ή με τους σταφιδοπαραγωγούς; Θα γίνει πλήρης αποδέσμευση από 1.1.08, ναι ή όχι; Απαντήστε μας. Δώστε μας μια καθαρή απάντηση.

Στη Ζάκυνθο μας έχει απασχολήσει, γιατί δυστυχώς η περίοδος διακυβέρνησής σας δεν έχει προηγούμενο. Κλείσανε το σφαγείο; Μα είμαστε νησί, ένας νομός απομονωμένος. Χίλιοι κτηνοτρόφοι είναι σε απόγνωση. Όλη η ζακυνθινή κοινωνία είναι σε απόγνωση. Υποχρεώνεται να καταναλώνει εισαγόμενα κρέατα κακής ποιότητας. Καταστρέψατε την κτηνοτροφία της Ζακύνθου.

Ο δήμαρχος στον οποίο ανήκει το σφαγείο, είναι δικός σας. Σας τα έχω πει χίλιες φορές με ερωτήσεις, ακόμη και επίκαιρη ερώτηση έκανα. Ο νομάρχης είναι δικός σας. Εσείς είστε Κυβέρνηση. Τα ηλιακά σφαγεία επικαλείστε ότι παρεμβαίνουν. Δεν ξέρω τι δουλειά έχουν τα ηλιακά σφαγεία με τη Ζάκυνθο, πάντως στελέχη της Νέας Δημοκρατίας είναι κι αυτοί.

Έχετε παίξει ένα παιχνίδι. Κάνετε μια συμπαγγινιά. Καταστρέφετε τη Ζάκυνθο, καταστρέφετε τους κτηνοτρόφους της Ζακύνθου και τη ζακυνθινή κοινωνία.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Το σφαγείο έγινε επί ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Είκοσι χρόνια το φτιάξατε το σφαγείο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ: Ο κ. Σκιαδάς ήρθε στη Ζάκυνθο το Μάρτιο και είπε ότι θα τα ανοίξετε. Μετά φέροντε τον κ. Μπαντάση, το διευθυντή του Υπουργείου, δίνει συνέντευξη με το νομάρχη και το δήμαρχο και λέτε: «θα τα ανοίξουμε».

Τα σφαγεία είναι κλειστά. Οι κτηνοτρόφοι καταστρέφονται, η κτηνοτροφία δεν υπάρχει, εξαφανίζεται στη Ζάκυνθο και εσείς κάνετε πως δεν καταλαβαίνετε.

Ισχύει το π.δ. 203 ή δεν ισχύει, κύριε Υπουργέ; Σας έχω ρωτήσει, αλλά δεν μου απαντάτε. Λέει για τις προβληματικές περιοχές, για τις νησιωτικές ή τις απομονωμένες, ότι υπάρχουν εξαιρέσεις. Έγινε μια παρέμβαση το καλοκαίρι, τα σφαγεία βελτιώθηκαν. Γιατί δεν τα ανοίγετε; Γνωρίζω –και δεν μπορώ να πω από πού, για ευνόητους λόγους- ότι υπάρχουν εντολές για άλλες περιοχές όπου έκλεισαν τα σφαγεία από εισαγγελείς. Για λόγους μείζονος κοινωνικού συμφέροντος πρέπει να ανοίξουν. Έχω ζητήσει έλεγχο για παράβαση καθήκοντος. Γιατί δεν απαντάτε; Γιατί κάνετε πως δεν καταλαβαίνετε;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα κλείσω με ένα ακόμη ζήτημα που θέλω να θέσω και είναι και επίκαιρο τούτη την ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε συνάδελφε, έχετε εξαντλήσει το χρόνο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ: Διαβάζω μια εγκύκλιο. Είναι μια υπουργική απόφαση δική σας, την έχετε υπογράψει, κύριε Υπουργέ, εσείς μαζί με τον Υφυπουργό κ. Δούκα. Έχει ημερομηνία 8 Μαΐου 2007 και αναφέρεται σε μέτρα υπερπαραγωγών της χώρας που οι γεωκτηνοτροφικές τους εκμεταλλεύσεις ζημιώθηκαν από πυρκαγιές κατά το έτος 2006.

Και εδώ ακούγεται το εξωφρενικό ότι οι ενισχύσεις χορηγούνται εφόσον έχει καεί μια ενιαία έκταση ίση ή μεγαλύτερη των πεντακοσίων στρεμμάτων.

Εγώ σας ερωτώ, κύριε Υπουργέ, το εξής: Ξέρετε ότι ο μέσος κλήρος στην Ελλάδα είναι γύρω στα τριάντα πέντε, με σαράντα στρέμματα; Και εσείς βάζετε όριο ότι πρέπει να καούν πεντακόσια στρέμματα για να αποζημιώσετε;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Ξέρετε ότι οι περισσότερες εκμεταλλεύσεις είναι κοντά σε δασικές εκτάσεις; Όταν πιάσει μια φωτιά, λοιπόν, ο αγρότης ή ο παραγωγός τι θα σκεφθεί; Αν θέλω να αποζημιωθώ, πρέπει να αφήσω να καεί και το δάσος, να πάω στα πεντακόσια στρέμματα για να πάρω αποζημίωση.

Κύριε Υπουργέ, αποσύρτε την! Είναι νερόνιος αυτή η εγκύκλιος!

Και εδώ έχω τα παραστατικά ενός άμοιρου κτηνοτρόφου. Έπεσε κεραυνός, έπιασε η αποθήκη του φωτιά, κάηκε, καταστρά-

φηκε. Και δεν τον αποζημιώνετε. Και του δώσατε ως απάντηση αυτήν την εγκύκλιο. Θα έπρεπε να αφήσει να καεί το δάσος, για να καούν πεντακόσια στρέμματα για να τον αποζημιώσετε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύουμε ότι ο λαός θα καταλογίσει ακριβώς τις ευθύνες που σας ανήκουν και δεν θα σας δώσει άλλη δυνατότητα να συνεχίσετε την καταστροφική σας πολιτική.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Βαρβαρίγο. Εσείς εξαντλήσατε τη δευτερολογία σας.

Το λόγο έχει ο κ. Δριβελέγκας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, πριν από τις φωτιές της Πάρνηθας, της Λάρισας, της Χαλκιδικής, του Πηλίου, αυτή η Κυβέρνηση και αυτή η ηγεσία του Υπουργείου, έκαψε, έβαλε φωτιά στις ελπίδες και στις προσδοκίες των Ελλήνων αγροτών.

Και ενώ για την Πάρνηθα διατείνεται ότι θα εφαρμόσει το μοντέλο της Χαλκιδικής, δηλαδή το απόλυτο τίποτα, ένα χρόνο μετά τις πυρκαγιές, φαίνεται ότι αυτό το μοντέλο εφαρμόζει και για τους αγρότες.

Ο κύριος Υπουργός, όλη η ηγεσία του Υπουργείου, έλεγαν ότι οι αγρότες θα πληρωθούν εγκαίρως τις αποζημιώσεις τους και τις ενισχύσεις τους. Επί ΠΑ.ΣΟ.Κ., παλιά, πληρωνόταν μέχρι τα Χριστούγεννα. Τότε, ο κ. Μπασιάκος και όλη η ηγεσία τότε της Νέας Δημοκρατίας που ασχολούνταν με τα αγροτικά, ξεσήκωναν τον κόσμο ότι τα λεφτά έχουν έρθει από την Ευρωπαϊκή Ένωση –διέδιδαν τέτοια στα καφενεία- και ότι δεν τα μοίραζαν στους αγρότες.

Τώρα, κύριε Υπουργέ, που φτάσαμε στις 6 Ιουλίου, τι έχετε να πείτε, εσείς κυρίως που δηλώνετε ότι 1η Νοέμβρη ή 1η Δεκέμβρη –κάθε μέρα το αλλάζατε- θα δινάτε τα λεφτά στους αγρότες; Θα τους ζητήσετε ένα συγγνώμη γι' αυτά που λέγατε πριν και γι' αυτά που λέτε και φέτος; Είναι δυνατόν να μην μπορείτε να καταλάβετε ότι αυτά τα χρήματα τα έχουν ανάγκη οι άνθρωποι; Λείπουν από τους αγρότες, από τις οικογένειές τους, λείπουν από την τοπική κοινωνία.

Επιτέλους, ακόμη και σήμερα που μιλάμε δεκάδες, εκατοντάδες άνθρωποι πηγαиноέρχονται από τα χωριά τους στις ενώσεις, από τις ενώσεις στην τράπεζα, από την τράπεζα στη Θεσσαλονίκη –μιλάω για τη Χαλκιδική- και από τη Θεσσαλονίκη στην Αθήνα. Δεν τους λυπάστε; Δεν καταλαβαίνετε τι ξοδεύουν αυτοί οι άνθρωποι μόνο στο χάσιμο του χρόνου και στο χάσιμο των χρημάτων;

Μήπως –κάνω μια πρόταση σε εσάς- πρέπει αυτές τις διαδρομές να τις εντάξετε στα δελτία κοινωνικού τουρισμού –τους αγρότες, όπως κάνετε στον Ο.Γ.Α.- μπας και γλυτώνουν τουλάχιστον τα εισιτήρια; Είναι ντροπή! Είναι ντροπή να έχουμε χιλιάδες κόσμο χωρίς χρήματα. Αλλά τι περιμένετε από ένα Υπουργείο που τα έχει κάνει μπάχαλο, τα έχει κάνει αλαλούμ σε όλα τα ζητήματα. Εδώ δεν μπορέσατε να βρείτε τη γαλοπούλα, δεν μπορέσατε να δώσετε τις επιδοτήσεις! Εδώ, με τις ενέργειές σας παραλίγο να βάλατε μπουρλότο σε όλη την Ελλάδα μ' εκείνη την περίφημη τροπολογία την οποία καταθέσατε και την οποία ευτυχώς πήρατε πίσω, κατόπιν πιέσεων ολόκληρου του κόσμου.

Κύριε Υπουργέ, θέλω να σας δώσω εδώ, όπως σας έδωσαν και οι συνάδελφοι, αντίγραφα βιβλιαρίων των αγροτών. Ξέρετε τι τους έχετε κάνει; Έχουν λύσει τα βιβλιάρια τους από το βάλει-βγάλει στα Α.Τ.Μ. της τράπεζας, στους υπολογιστές. Και όχι μόνο αυτό, αλλά τους κοροϊδεύετε κιόλας. Ειλικρινά τους κοροϊδεύετε. Κατάθεση 0,13 ευρώ, ανάληψη 0,13 ευρώ. Κατάθεση 0,53 ευρώ, ανάληψη 0,53 ευρώ. Αυτά θα τα καταθέσω στα Πρακτικά, σε περίπτωση που δεν τα ξέρετε, για να δείτε πού έχετε καταντήσει αυτούς τους ανθρώπους.

Υπάρχουν ζητήματα. Δεν έχουν πάρει τα λεφτά τους και τώρα τους λέτε –δεν το λέτε, αλλά καλείτε σε συσκέψεις, τα λέτε προφορικά- ότι θα πάρουν ατομικό φάκελο και αν τυχόν δεν μείνουν ικανοποιημένοι μ' αυτά που πήραν, να κάνουν ενστάσεις. Τι είναι αυτό το «φασούλι» πάλι; Πόσες φορές πρέπει να κάνουν ενστάσεις, κύριε Υπουργέ; Πόσες; Θα πληρώσουν και άλλα από πάνω;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κατάσταση είναι τραγική, ιδιαίτερα στους κτηνοτρόφους. Εδώ έχω –και θα σας τα καταθέσω– τιμολόγια αγοράς ζωοτροφών, πόσο τα έπαιρναν το 2002 και πόσο τα παίρνουν τώρα. Από 0,10 λεπτά έχουν φτάσει στα 0,12 λεπτά και στα 0,13 λεπτά. Εδώ είναι! Από την ΕΛ.Β.Ι.Ζ. και όχι από ιδιώτες.

Έχω δε να σας καταθέσω –κύριε Υπουργέ, να με ακούσετε και να μην γελάτε μ' αυτά– και για τους χοιροτρόφους της Χαλκιδικής, όπου εσείς τους πιέσατε να ενταχθούν στη βιολογική γεωργία, στην οικολογική κτηνοτροφία, αλλά δεν μπήκε κανείς –και το ξέρει ο κ. Κοντός– τους απορρίψατε όλους και τώρα οι εταιρείες –θα το καταθέσω και αυτό– έρχονται και τους ζητάνε 3.000 ευρώ να πληρώσουν για έξοδα για τα οποία δεν είχαν καμμία ευθύνη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει μια Κυβέρνηση η οποία λέει διαρκώς ψέματα. Μας μίλησαν για τους «κουμπάρους», είδαμε τις χειροπέδες, αλλά το πόρισμα της Επιτροπής Ανταγωνισμού δεν το είδαμε. Πότε, κύριε Υπουργέ;

Τι θα γίνει με το εισόδημα αυτών των κτηνοτρόφων; Ακόμη θα τους «δουλεύετε»; Θα κάνετε, επιτέλους, μια πράξη; Θα έχετε μια πράξη ευθύνης, έτσι ώστε τουλάχιστον να πουν οι αγρότες «ναι, λάθος κάναμε σ' αυτήν την Κυβέρνηση και σ' αυτό το Υπουργείο που εμπιστευθήκαμε την ψήφο μας, αλλά τουλάχιστον μας ζήτησαν μία συγγνώμη!».

Πρέπει να έχετε φιλότιμο η Κυβέρνηση και εσείς, έτσι ώστε, κύριε Υπουργέ, τουλάχιστον να τους δώσετε μια ελπίδα και μια προοπτική απ' αυτήν που τους αφαιρέσατε τα τριάντισι χρόνια της διακυβέρνησής σας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μιλάμε για την περιφέρεια. Δεν παίζουν στα μέσα ενημέρωσης τα μεγάλα. Όμως, παίζουν στα τοπικά κανάλια και στις τοπικές εφημερίδες. Είστε από περιφέρεια, κύριε Πρόεδρε, και ξέρετε την αγωνία των αγροτών και τι έχουν τραβήξει τόσον καιρό αυτοί οι άνθρωποι. Ο μόνος που βγήκε να πει σ' όλο το Κοινοβούλιο και σ' όλη τη χώρα ότι αυξήθηκε το εισόδημά τους είναι ο κύριος Υπουργός! Ακόμη και οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας βγαίνουν στα χωριά και λένε «Όχι, λάθος έκανα!».

Θα το αποσύρете, κύριε Υπουργέ, αυτό που είπατε στον προϋπολογισμό και λέγατε συνέχεια; Θα πείτε τώρα ότι δεν αυξήθηκε το εισόδημα, παρά μειώθηκε το εισόδημα αυτών των ανθρώπων;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, περιμένω αυτές τις απαντήσεις. Να μας πει τι θα γίνει και μ' αυτούς που συνταξιοδοτήθηκαν πρόωρα και δεν έχουν πάρει μία δραχμή ακόμη και είναι Ιούλιος μήνας. Θα περιμένω να ακούσω τον κύριο Υπουργό για να τοποθετηθώ και στη δευτερολογία μου, έτσι ώστε, επιτέλους, να βρούμε μια ρύθμιση, για να πληρωθούν κάποιοι άνθρωποι. Δεν πάει άλλο!

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Δριβελέγκας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Δριβελέγκα, για τη δευτερολογία σας έμεινε ένα λεπτό. Να ετοιμάζεστε να τα πείτε όλα σε ένα λεπτό!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε!

ΤΟΝΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ: Τελευταία μέρα σήμερα, κύριε Πρόεδρε. Μια ανοχή από το Προεδρείο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ένα λεπτό μόνο! Τι να κάνουμε; Αυτός είναι ο Κανονισμός.

Το λόγο έχει ο κ. Κουτσούκος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν πιστεύω, κύριε Υπουργέ, τώρα που θα πάρετε το λόγο, να μας πείτε πάλι αυτά τα γνωστά και τετριμμένα, ότι αυξήθηκε το αγροτικό εισόδημα. Γιατί είστε ο μόνος άνθρωπος που το ισχυρίζεστε!

Τελευταία που επισκεφθήκατε τη Θεσσαλία μαζί με τον Πρωθυπουργό παρακολούθησα ότι αρχίζετε και «τα μαζεύετε». Γιατί με τα επίσημα στοιχεία που σας έχουμε καταθέσει και είναι της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας φαίνεται ότι αυξήθηκε το κόστος παραγωγής, ότι καθηλώθηκαν οι τιμές και ότι άνοιξε η

ψαλίδα μεταξύ παραγωγού και καταναλωτή και ότι οι μόνοι ωφελημένοι από την πολιτική σας είναι οι μεσάζοντες.

Και σαν να μη φθάνει αυτό, που αφαιρείτε, δηλαδή, εισόδημα από τους αγρότες με μια καθαρά ανταγροτική πολιτική, τους στερήσατε και πόρους που ήταν δικοί τους και που τους είχε εξασφαλίσει με μια σπουδαία διαπραγμάτευση η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. από την εφαρμογή της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Είναι οι πόροι από την ενιαία ενίσχυση, που, ενώ θα έπρεπε με μια διαδικασία πάρα πολύ καθαρή, σύντομη και αντιγραφειοκρατική να είναι στις τσέπες τους, την καθορίσατε σαν μια εντελώς γραφειοκρατική και κοστοβόρα διαδικασία, μια διαδικασία που ξόδεψε και ταλαιπώρησε τους Έλληνες αγρότες.

Δυστυχώς, μεταβληθήκατε, κύριε Υπουργέ, σε γενικό διευθυντή επιδοτήσεων. Χάσατε το ρόλο σας, ως Υπουργός, που είναι να χαράζει πολιτικές προοπτικές για τον Έλληνα αγρότη. Μεταβληθήκατε –όλο το Υπουργείο– σε μια ατέλειωτη υπηρεσία στην οποία προϊστάστε εσείς και είμαι σε δίλημμα ποιος θα σας κρίνει –διότι τους διευθυντές και τους γενικούς διευθυντές τους κρίνει ένα υπηρεσιακό συμβούλιο– αν θα σας αξιολογούσε, δηλαδή, θετικά για το συντονισμό των υπηρεσιών. Εγώ, φυσικά, είμαι βέβαιος ότι αυτό θα το κάνει ο κ. Σουφλιάς, τώρα που ανέλαβε προϊστάμενος του Υπουργείου, με την ευκαιρία που δεν έμεινε τίποτα στα δάση και νομίζω ότι θα σας βαθμολογήσει πάρα πολύ άσχημα.

Το άλλο κομμάτι που αφαιρέσατε από τον Έλληνα παραγωγό, το οποίο είναι επίσης δικό του εισόδημα και προέρχεται από τις κρατήσεις για το εθνικό απόθεμα, για το ποιοτικό παρακράτημα, επίσης, και αυτό δεν το επιστρέψατε, ως οφείλατε, στον Έλληνα αγρότη.

Δεν φθάνει που αργήσατε να βγάλετε τις αποφάσεις και δεν ήξεραν οι άνθρωποι τα κριτήρια με τα οποία πρέπει να πάρουν το ποιοτικό παρακράτημα και έτσι είχαμε χιλιάδες κτηνοτρόφους στην Ηλεία να κόβονται από τις καταστάσεις του ΕΛ.Ο.Γ., αλλά προσπαθείτε και εφαρμόζετε με επιμέλεια –θα έλεγα– μια πολιτική αδιαφάνειας, σαν κάτι να φοβάστε, σαν κάτι να θέλετε να κρύψετε!

Έτσι προσπαθήσατε να κρύψετε και τα ομόλογα και ήρθαν όλα στο φως της δημοσιότητας. Να είστε βέβαιοι ότι έτσι θα αποκαλυφθεί και η πολιτική σας στη διάθεση του πολιτικού αποθέματος και του ποιοτικού παρακρατήματος.

Θέλω να σας θυμίσω ότι σ' αυτή την Αίθουσα είχε γίνει και δική σας παρέμβαση για την απρέπεια με την οποία ο κ. Καρατζόγλου απαντάει στους Βουλευτές της Αντιπολίτευσης. Κάνω μια ερώτηση πενήντα Βουλευτές της Αντιπολίτευσης να μας καταθέσετε τα έγγραφα με τα οποία μοιράστηκε το ποιοτικό παρακράτημα και το εθνικό απόθεμα και η απάντηση την οποία μας διαβίβάσατε είναι τα φύλλα των Εφημερίδων της Κυβερνήσεως. Λες και πενήντα Βουλευτές δεν έχουμε την υποδομή στα γραφεία μας να βρούμε τα Φ.Ε.Κ.. Αυτό είναι ντροπή και το καταγγέλλω για άλλη μια φορά γιατί ανέχεστε έναν κρατικό λειτουργό να υποβαθμίζει το ρόλο του Εθνικού Κοινοβουλίου.

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να το θέσετε στην Πρόεδρο της Βουλής. Δεν μπορεί να λέμε σε ερώτησή μας πενήντα Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. δώστε μας τα έγγραφα για το ποιοτικό απόθεμα και τα ποιοτικά παρακρατήματα και να μας στέλνει ο κ. Καρατζόγλου τα Φ.Ε.Κ.. Τι φοβάστε; Τι κρύβετε; Γιατί δεν τα βάζετε στα καφενεία; Γιατί δεν τα βάζετε στους συνεταιρισμούς να ξέρουμε ποιος παίρνει περιουσία από τον ένα και τη δίνει στον άλλο; Να είστε σίγουρος ότι αυτή η πολιτική της αδιαφάνειας θα αποκαλυφθεί και θα φανεί τι παιχνίδια παίζονται πίσω από τις πλάτες των αγροτών.

Βέβαια πέρα από το ότι δεν μπορείτε να μοιράσετε τις επιδοτήσεις ούτε να επιστρέψετε τα χρήματα που δικαιούνται οι αγρότες –τους αφαιρέσατε εισόδημα– υπάρχει θολό τοπίο σε όλα τα προϊόντα. Οι διαπραγματεύσεις τις οποίες έλεγε ο κ. Καραμανλής ότι θα κάνει και τις έκανε ο προκάτοχός σας ο κ. Τσιτουρίδης και εσείς, στέρησαν από τους Έλληνες παραγωγούς 1,2 δισεκατομμύρια από τον καπνό, από το βαμβάκι, από τα τεύτλα, από τα οπωροκηπευτικά και τώρα φοβάμαι και από τα αμπελοοινικά.

Είδα να πανηγυρίζετε για τη διαπραγμάτευση που κάνατε για τα οπωροκηπευτικά και δεν μπορέσατε να υποστηρίξετε προϊό-

να σε κρίση, όπως είναι η βιομηχανική ντομάτα, που τα υποστήριξαν οι Ιταλοί και πήραν τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσουν από τον κρατικό προϋπολογισμό. Δεν μπορείτε να απανηστείτε στους σταφιδοπαραγωγούς αν θα πάμε σε αποδέσμευση, όπως ζητάνε. Ακούω μάλιστα τον Υφυπουργό σας τον κ. Κοντό σε ορισμένες ομιλίες του να λέει ότι κακώς πήγαμε στην αποδέσμευση.

Πείτε μας τι επιτέλους πιστεύετε. Με ποιους είστε; Με τους παραγωγούς ή με τους μεσάζοντες;

Περιμένουμε τις δεκατρείς μελέτες. Και είδαμε μελέτες οι οποίες αποκλείουν περιοχές. Παρουσιάστηκε η μελέτη για την περιφέρεια της δυτικής Ελλάδας στη Ναύπακτο. Κάποιου είναι ιδιαίτερα πατριδα εκεί και δεν ξέρω τι πολιτικούς στόχους έχει, χωρίς να έχει λάβει υπόψη του τι γίνεται στην περιοχή. Και αποκλείει την Ηλεία. Πόσο κόστισε αυτή η μελέτη; Ποιους χρησιμοποίησαν;

Για να μη φθάσω να πω αυτό που είπε ο κ. Κοκκινούλης ότι προτείνετε στους αγρότες να βάζουν γαιδουράγκαθα.

Είναι βέβαιο ότι αυτό το θολό τοπίο θα το ξεκαθαρίσει ο ελληνικός λαός με αλλαγή πορείας. Δεν καθαρίζει αλλιώς. Αποδείχτηκε ότι είστε ανίκανοι, δεν έχετε όραμα, δεν μπορείτε να δώσετε προοπτική. Κι αυτό το ξεκαθάρισμα κι αυτή η αλλαγή πολιτικής θα γίνει σύντομα, θα γίνει στην ώρα της, όταν γίνουν οι εκλογές όπως λέει και ο Πρωθυπουργός.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Κουτσούκο.

Το λόγο έχει ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Μπασιάκος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μας δίδετε η ευκαιρία για μια ακόμη φορά να ασχοληθούμε με τα κρίσιμα ζητήματα του αγροτικού τομέα, την προιστορία, τις αιτίες, τους λόγους για τους οποίους ο αγροτικός τομέας βρίσκεται τα τελευταία είκοσι χρόνια σε κρίση και τελικά να απαντήσουμε σε επιχειρήματα «μία από τα ίδια».

Πάλι μία από τα ίδια ήταν αυτή η κουβέντα. Τα ίδια επιχειρήματα, η ίδια σύγχυση στους Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ., η ίδια διάθεση παραπληροφόρησης και διαστρέβλωσης της πραγματικότητας.

Το κόμμα εκείνο το οποίο καταψηφίστηκε με συντριπτική πλειοψηφία προς τη Νέα Δημοκρατία στις εκλογές του Μαρτίου, όφειλε πριν απ' όλα να κάνει μια αυτοκριτική γιατί ο αγροτικός τομέας τα τελευταία χρόνια έχει οδηγηθεί σε δεινή κρίση, όταν όπως έχω παραθέσει στοιχεία, ο ενεργός αγροτικός πληθυσμός από το 1994 έως το 2004 μειώθηκε κατά 33,8%. Τόσοι αγρότες έφυγαν ακριβώς γιατί δεν ανέχονταν την πολιτική σας.

Είναι μία ξεκάθαρη δεκαετία του ΠΑΣΟΚ 1994-2004. Από 20,5% ο ενεργός αγροτικός πληθυσμός μειώθηκε επί των ημερών σας στο 12,5%. Αντιλαμβάνεσθε, αν μένατε λίγα χρόνια ακόμη πού θα πήγαινε ο ενεργός αγροτικός πληθυσμός.

Αυτή, λοιπόν, η «φοβερή πολιτική», την οποία ασκήσατε, οδήγησε στην ραγδαία συρρίκνωση του ενεργού αγροτικού πληθυσμού και ως αποτέλεσμα αυτής της δεινής εξέλιξης ήταν η συντριπτική καταψήφιση την οποία υποστήκατε στις εκλογές του Μαρτίου του 2004.

Έρχομαι στο πραγματικό αγροτικό εισόδημα με στοιχεία, επί των ημερών σας. Μειώθηκε το πραγματικό αγροτικό εισόδημα την τελευταία πλήρη διετία σας, 2002-2003 κατά 11,2%. Αυτό συνέβη επί των ημερών σας, με στοιχεία δικά σας. Το 1994, το αγροτικό εισόδημα ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος ήταν της τάξης του 10,1%, για να πέσει ραγδαία το 2004 στο 4,4%. Αντιλαμβάνεσθε ότι αν μένατε λίγα χρόνια ακόμα, πόσο θα συρρικνώνατε το ποσοστό του αγροτικού εισοδήματος μέσα στο Α.Ε.Π.. Και βέβαια, υπάρχουν και άλλες αναπτυξιακές παράμετροι. Πώς πήγατε με την απορρόφηση των κοινοτικών κονδυλίων, γιατί μιλήσατε και για αποεπένδυση.

Ξέρετε, κύριοι, συνάδελφοι, τι ποσοστό απορρόφησης αφήσατε μετά από τέσσερα χρόνια εφαρμογής του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης; Αφήσατε 17%. Τέσσερα χρόνια με ΠΑ.ΣΟ.Κ.

17%, άλλα τρία της Νέας Δημοκρατίας 61% απορρόφηση. Αυτή είναι η αποεπένδυση, την οποία επικαλεστήκατε, κύριοι συνάδελφοι. Και αν δεν επιταχύνουμε τους ρυθμούς και αν δεν βάζουμε μία τάξη στη μεγάλη αταξία που επικρατούσε επί των ημερών σας στον ευαίσθητο τομέα της απορρόφησης κοινοτικών πόρων, είναι βέβαιο ότι θα χάναμε πόρους με βάση τον κανόνα που εσείς είχατε αποδεχθεί, του $v+2$.

Ήδη, κατηγορηματικά διαβεβαιώνουμε ότι δεν υπήρξε καμία απώλεια, ούτε ενός ευρώ επί των ημερών μας, ακριβώς, γιατί επιταχύνουμε με τόσο σημαντικούς ρυθμούς την απορρόφηση κοινοτικών πόρων.

Επί των ημερών σας, που κάνατε τις σοβαρές επενδύσεις από το 1997 έως το 2004, υπογράψατε συμβάσεις για τέσσερα μόνο εγγειοβελτιωτικά έργα. Το λέω μια και έχουμε το πρόβλημα της λειψυδρίας, το οποίο δεν αντιμετωπίζεται, ακριβώς γιατί δεν έχετε ξεκινήσει έργα, τα οποία δεν αποδίδουν όχι μόνον στα επόμενα δύο-τρία χρόνια, αλλά σε πολύ μακρύτερο χρονικό διάστημα. Εσείς, λοιπόν, υπογράψατε συμβάσεις τεσσάρων μόνο έργων ύψους 44.000.000 ευρώ, ενώ τα επίσημα στοιχεία τα δικά μας δείχνουν ότι έχουμε υπογράψει σαράντα έξι εγγειοβελτιωτικά έργα ύψους 470.000.000 ευρώ περίπου, που είναι μία πολύ σημαντική βελτίωση της κατανομής πόρων για εγγειοβελτιωτικά και άλλα σημαντικά έργα. Υπογράψαμε σαράντα έξι δημόσια έργα ύψους 470.000.000 ευρώ. Αυτά τα στοιχεία είναι που συγκλονίζουν την κοινή γνώμη και που οδήγησαν τον αγρότη να σας καταψηφίσει, κύριοι συνάδελφοι, του ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Βέβαια, πρέπει να πω εδώ ότι για τις εξαγωγές ή για την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής γεωργίας πρέπει λίγο να μελετήσετε ένα κρίσιμο στοιχείο. Δηλαδή, τι έγινε με τις εξαγωγές επί των ημερών σας, όταν την τελευταία χρονιά διακυβέρνησής σας μειώθηκαν κατά 7% και όταν είναι βέβαιο ότι τα δύο χρόνια της Νέας Δημοκρατίας αυξήθηκαν κατά 33,8%. Αυτή είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας, χάρις στα μέτρα μας, αλλά και τη συμβολή των φορέων και των εκπροσώπων των αγροτών.

Πρέπει ακόμα να πω ότι όλοι οι κοινοτικοί κανονισμοί που εφαρμόζονται ψηφίστηκαν, εγκρίθηκαν, εφαρμόστηκαν από τις κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ., χωρίς καμία εξαίρεση. Ακόμα και η ενιαία ενίσχυση, η οποία εφαρμόζεται επί των ημερών μας ανατρέχει σε χρόνο καταβολής επιδοτήσεων της δικής σας ιστορικής τετραετίας 1999-2002, της τετραετίας προς «αποφυγή». Ο μέσος όρος των επιδοτήσεων αυτών καταβάλλεται και σήμερα. Δεν υπάρχει καμία δυνατότητα αυξομειώσεων, κύριοι συνάδελφοι, του ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Εάν, λοιπόν, είναι λίγα ή πολλά, ανάγεται στη δική σας διαχείριση. Εάν κάποιοι κλέφτες κόβονται σήμερα, ανάγεται στη δική σας διαχείριση, ότι κάποιοι κλέφτες έπρεπε να κοπούν. Εμείς παραδείγματος χάριν δεν θα δίνουμε επιδοτήσεις σε πεθαμένους πεθαμένους του ελαιολάδου και πρέπει να ντρέπεστε γι' αυτό. Δίνετε επιδοτήσεις σε πεθαμένους και ζητάτε τώρα επιτακτικά να δώσουμε επιδότηση σε αγρότες, οι οποίοι είτε δεν έχουν τα χωράφια, είτε έχουν συγκρουόμενα αγροτεμάχια, είτε δηλώνουν το ίδιο αγροτεμάχιο δύο-τρεις, όπως κάνατε επί των ημερών σας. Πρέπει να ντρέπεστε και τουλάχιστον να σιωπάτε. Και όταν κόβουμε τους παράνομους, λέει, δεν παίρνουν επιδοτήσεις κάποιοι. Μα, προφανώς, όταν είναι παράνομοι δεν θα πάρουν επιδοτήσεις. Υπάρχει μία διαφορά νοοτροπίας, μία διαφορά ηθικής σε αυτήν την Κυβέρνηση και θα παραμείνει, έστω και αν διαμαρτυρηστέ.

Όσες φορές υπήρξαν παράπονα και όσες φορές καταγγέλθηκε στον Τύπο παράδειγμα, υπήρξε δελτίο τύπου σε τοπικό επίπεδο, το οποίο ανέφερε για ποιο λόγο κάποιοι κόβονται, γιατί είναι παράνομοι και δεν εκπληρώνουν τις προϋποθέσεις των κοινοτικών κανονισμών και ιδίως του κανονισμού 1782 που εσείς ψηφίσατε, που εσείς συμφωνήσατε τον Ιούνιο του 2003 και που είμαστε υποχρεωμένοι, ανεξαρτήτως ατελειών ή λαθών να εφαρμόσουμε. Και αυτό κάνουμε.

Και πρέπει να πω ότι η «χρηστή» σας διαχείριση, η νόμιμη, η έντιμη διαχείριση οδήγησε στην επιβολή κοινοτικών καταλογισμών και προστίμων ύψους 860.000.000 ευρώ για τη δική σας διαχείριση των τελευταίων ετών, τουλάχιστον. Πώς χάσαμε, λοι-

πόν, κοινοτικά χρήματα εμείς και δεν χάσαμε λόγω των δικών σας λαθών και παραλείψεων που οδήγησαν στην επιβολή αυτών των υψηλών κοινοτικών καταλογισμών ύψους 860.000.000 ευρώ;

Και πετύχαμε ραγδαία αύξηση της απορρόφησης των κοινοτικών κονδυλίων σε όλα τα προγράμματα. Κανένας κίνδυνος απώλειας, με βάση τον κανόνα ενίσχυσης που εσείς συμφωνήσατε. Αύξηση του πραγματικού αγροτικού εισοδήματος τη διετία της Νέας Δημοκρατίας 2005-2006 κατά 2%, σύμφωνα με στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε.. Και εδώ αντικρούω τα πλασματικά στοιχεία τα οποία δίνετε και αναφέρονται σε μείωση ή αύξηση τιμών και δεν λαμβάνουν υπ' όψιν τους ούτε τις επιδοτήσεις ούτε τις αποζημιώσεις ούτε τον όγκο παραγωγής. Κοροϊδεύετε τον κόσμο. Διότι όλα αυτά τα στοιχεία τα οποία επικαλείστε περί τιμών –δεν κρίνω αν είναι σωστά ή λάθος, μπορεί να είναι και σωστά– δεν συνεκτιμούν τον τεράστιο παράγοντα των αποζημιώσεων, των επιδοτήσεων, τον όγκο παραγωγής. Η Στατιστική Υπηρεσία εφαρμόζει κριτήρια τα οποία καθορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι η χώρα και είναι τα ίδια κριτήρια που εφαρμόζονταν επί των ημερών σας. Τώρα, εάν τα στοιχεία και τα κριτήρια αυτά οδηγούσαν στο συμπέρασμα ότι επί των ημερών σας υπήρχε ραγδαία μείωση του πραγματικού εισοδήματος των αγροτών και οριακή, μικρή αύξηση επί Νέας Δημοκρατίας, είναι δικό σας πρόβλημα.

Ερχόμαστε στην τέταρτη προγραμματική περίοδο. Υπάρχει επίτευξη της κατάθεσης του προσχεδίου, έγκριση του προγράμματος από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εξάντληση του περιθωρίου διαβουλεύσεων με τους εκπροσώπους των φορέων και η χώρα μας πολύ γρήγορα, πολύ νωρίτερα απ' ό,τι επί των ημερών σας, θα έχει εγκεκριμένο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης προς υλοποίηση. Διότι ένας από τους λόγους της καθυστέρησης άντλησης πόρων από εσάς, ήταν η καθυστέρηση εγκρίσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν συμφωνούσαν οι κοινοτικοί με ό,τι υποβάλλατε, γιατί γινόταν πρόχειρα χωρίς καμμία τεκμηρίωση και χωρίς καμμία ανταπόκριση στην ουσία των πραγμάτων και των προβλημάτων της χώρας.

Πρωτοθύμει προγράμματα προβολής και προώθησης σε ύψη πολύ μεγάλα. Να φανταστείτε ότι για την προβολή παίρνουμε το 10% του συνόλου των κοινοτικών πόρων για τον τομέα αυτό και δίνουμε την ευκαιρία σε πολλά προϊόντα, ελαιόλαδο, μήλα, αβγά, μεταποιημένα ροδάκινα, πατάτα Νευροκοπίου, κοτόπουλα, κρόκο, μαστίχα, αποξηραμένα σύκα, επιτραπέζια ελιά, τυριά, κρασί, μεταποιημένα φρούτα, να προβάλλονται με ικανοποιητικό τρόπο, ώστε να εξασφαλίζουν το μεριδίό τους στη διεθνή αγορά.

Η αναδιάρθρωση των καλλιεργειών προφανώς δεν είναι πανάκεια. Δεν είχατε τίποτα έτοιμο. Ξέρατε για την νέα Κ.Α.Π., εσείς την ψηφίσατε, εσείς την εγκρίνατε τον Ιούνιο 2003 με την Προεδρία της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν έχετε κάνει απολύτως τίποτα.

(Στο σημείο αυτό, την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ**.)

Προσπαθήσαμε και ολοκληρώσαμε όλες τις διαβουλεύσεις που αφορούν τις δεκαερείς μελέτες. Τις λοιδορούσατε τότε, που τις είχαμε εξαγγείλει. Όταν σε λίγο καιρό δημοσιοποιηθούν όλες αυτές στην τελική τους μορφή θα δούμε τι θα λέτε. Διότι εσείς δεν τις θέλατε. Άμα δεν τις θέλετε, να τις παραβλέψετε, να τις παρακάμψετε. Εμείς θα κάνουμε τη δουλειά μας και η δουλειά μας έγινε συστηματικά. Έγιναν διεθνείς διαγωνισμοί και για τις δεκαερείς περιοχές. Ανατέθηκαν με απόλυτα έντιμο τρόπο και όχι με αναθέσεις. Και αν με προκαλέσετε, εμείς δεν έχουμε κάνει καμμία ανάθεση, κύριοι του Π.Α.Σ.Ο.Κ. Μη με προκαλέσετε, γιατί θα φέρω στοιχεία σ' αυτήν την Αίθουσα.

Εμείς κάναμε εντιμότατους διαγωνισμούς και όλα αυτά θα λεχθούν στην ώρα τους. Όπως ο λογαριασμός που θα έρθει σ' εσάς στην ώρα του. Θα ακούσετε και στην ώρα τους ό,τι έχω να καταγγείλω για την κυβέρνηση σας.

Πρέπει να πω ότι αυτές οι μελέτες έγιναν συστηματικά με διαβουλεύσεις με δεκάδες τοπικούς φορείς και της Ηλείας, κύριε Βουλευτά, ώστε να βγάλουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Εκείνο που είναι πολύ σημαντικό και εντυπωσιακό είναι το μέγεθος της αύξησης των καλλιεργειών ολοκληρωμένης διαχείρισης. Αυξήθηκαν στις μέρες μας, την τελευταία τριετία, κατά 230% οι εκτάσεις αυτές, όπως αυξήθηκε πολύ σημαντικά η έκταση των βιολογικών καλλιεργειών από 0,8% που ήταν το Φεβρουάριο του 2004, σε πάνω από 3% τώρα, ενώ ο στόχος του 3% είχε τεθεί από τη Νέα Δημοκρατία για το 2010.

Έρχομαι στις δημόσιες επενδύσεις, κρίσιμο σημείο και αυτό. Από 433.000.000 εκατομμύρια ευρώ που δώσατε μόνον τη διετία 2002-2003, εμείς τη διετία 2004-2005 δώσαμε 823.000.000 ευρώ, σχεδόν διπλάσια.

Για το 2006 αυξήθηκε το ετήσιο ποσοστό, φθάσαμε στα 446.000.000 ευρώ. Για το 2007 το ποσό αυτό ανέρχεται στα 657.000.000 ευρώ. Δηλαδή, για το 2007, σε ένα χρόνο, δώσαμε παραπάνω μιάμιση φορά, απ' ό,τι δώσατε εσείς σε μία διετία, για έργα σημαντικά, εγχειρίσματα, και άλλα δημοσίων επενδύσεων.

Σε σχέση με τις επιδοτήσεις: Εμείς είπαμε, κύριοι συνάδελφοι, από την πρώτη Δεκεμβρίου και τελικά δώσαμε από 17 Νοεμβρίου –νωρίτερα απ' ό,τι είχαμε πει, γιατί αυτό επέτρεψε τελικώς η Ευρωπαϊκή Ένωση– το μεγαλύτερο ποσοστό επιδοτήσεων στους αγρότες, κάνοντας χρήση της ταμειακής διευκόλυνσης –και σας πόνεσε πάρα πολύ αυτή η δική μας πρακτική και πρωτοβουλία. Διότι δεν το είχατε σκεφτεί, δεν το είχατε υλοποιήσει ποτέ– όπου με βάση αυτή τη δυνατότητα πήραν οι αγρότες το μεγαλύτερο ποσοστό των επιδοτήσεων τους με απόλυτη διαφάνεια, πολύ νωρίτερα απ' ό,τι τους δώσατε εσείς και σας πονάει αυτό, τι να κάνουμε; Όμως, η τελική εκτίμηση και ο τελικός λογαριασμός για καθένα δώσαμε να γίνει με διαφάνεια, αφού ολοκληρωθούν όλες οι διορθώσεις που μας ήλθαν είτε από αγρότες, είτε από ενώσεις, είτε από διευθύνσεις αγροτικής ανάπτυξης. Ξέρετε πολύ καλά ότι είχαμε μία υστέρηση από ορισμένες διευθύνσεις αγροτικής ανάπτυξης –τι να κάνουμε, μεταφέρατε τις αρμοδιότητες στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και στις διευθύνσεις και αυτό δημιούργησε δυσλειτουργία– και θα έπρεπε με απόλυτη εντιμότητα να ολοκληρώσουμε αυτή τη διαδικασία με αποτέλεσμα σήμερα να μπορούμε να πούμε ότι ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες καταβολής της ενίσχυσης –όλα εισπράχθηκαν, το σύνολό τους– και των ποσοτικών παρακρατημάτων. Αυτό δεν το πιστεύατε, τρίβατε τα μάτια σας. Αυτή η διαδικασία έχει γίνει με απόλυτη συμφωνία με την Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. και ως προς τα κριτήρια. Υπάρχει συγκεκριμένο δελτίο Τύπου που λέει ότι –έρχομαι σε επόμενο θέμα– η κατανομή του εθνικού αποθέματος έγινε με απόλυτα αντικειμενικό τρόπο. Εγώ είχα πει στον κ. Παπανδρέου να μου καταγγείλει έστω και μία περίπτωση κακοδιαχείρισης. Δεν μου κατήγγειλε. Ας το κάνετε σήμερα. Έχουν περάσει πολλές εβδομάδες από τότε που προκάλεσα τον κ. Παπανδρέου και τηρεί σιγή ιχθύος. Ρίχνει το μελάνι και φεύγει....

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Για τη γαλοπούλα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Όχι, μην ευτελίζουμε το θέμα. Σας παρακαλώ πάρα πολύ, κύριε συνάδελφε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Αργύρη, η γαλοπούλα χάθηκε στο μυαλό σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κύριε Υπουργέ, συνεχίστε....

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Εγώ, κύριε Πρόεδρε, δεν θα ήθελα να επαναλάβω....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Όχι, δεν θα ευτελίζουμε το θέμα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ακριβώς.

Αγροτοσυνδικαλιστής είπε για τον κ. Αργύρη όταν τον απεκάλεσε «ψευδάργυρο». Δεν θα ήθελα να το θυμίσω αυτό. Βρίσκεστε σε σύγχυση. Στο μυαλό σας χάθηκε η γαλοπούλα, κύριε Αργύρη και σας αρέσει να δημιουργείτε εντυπώσεις. Να μας σχολιάσετε λίγο τι σας είχαν πει οι αγροτοσυνδικαλιστές επί εποχής σας, περί «ψευδάργυρου». Μη θέλετε να επαναφέρουμε σε αυτή την Αίθουσα κάποια πράγματα και θυμίζουν μνήμες,

τεράστιες αντιδικίες με τους αγρότες, υποβάθμιση του αγροτικού επαγγέλματος, μείωση του αγροτικού εισοδήματος, για τα οποία σας καταψήφισε ο ελληνικός λαός. Και δεν έχετε καν την «τσίπα» –γιατί αυτό θα επαναλάβω εντός εισαγωγικών, αυτό που ελέγχθη πριν από λίγες μέρες εδώ- να ζητήσετε μία συγγνώμη για τα λάθη και τις παραλείψεις σας που οδήγησαν στη δραματική συρρίκνωση του αγροτικού τομέα την τελευταία δεκαετία επί των ημερών σας.

Άρα, λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, το εθνικό απόθεμα προχώρησε με απόλυτη σύμπνοια και κατόπιν συμφωνίας με τους εκπροσώπους των αγροτών και την ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. και σήμερα βρισκόμαστε στην ευχάριστη θέση να πούμε ότι ολοκληρώθηκε η διαδικασία αυτή και παραμένει η ρεζέρβα του 4%, όπως προβλέπεται από τους κοινοτικούς κανονισμούς, ώστε αν υπάρχουν οποιαδήποτε προβλήματα ενστάσεων, αυτά να εκδικαστούν με απόλυτα εντιμότητα.

Είχατε δηλώσει ότι το Ο.Σ.Δ.Ε. θα ήταν έτοιμο από το 1997. Αυτά τα λάθη και τις παραλείψεις πληρώνουμε, κύριοι συνάδελφοι. Έπρεπε η χώρα μας να έχει το Ο.Σ.Δ.Ε., όχι από το 2004, όχι από το 2006, αλλά από το 1997. Δίνετε επιδοτήσεις «αέρα πατέρα», γι' αυτό πληρώνουμε τα πρόστιμα και λέτε ότι κινδυνεύουμε. Κινδυνεύουμε από το Ο.Σ.Δ.Ε., το δικό σας. Αυτό είναι το πρόβλημά μας; Δεν έχουμε μητρώο ούτε αμπελουργικό, ούτε ελαιοκομικό, δεν έχουμε σύστημα Ο.Σ.Δ.Ε., δεν έχουμε σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων, τα οποία οφείλατε να είχατε τελειώσει το 1997 και δηλώνατε με περισσό θράσος στην Ευρωπαϊκή Ένωση τον Οκτώβριο του 2003 ότι «έχουμε έτοιμα μητρώα». Για να δούμε, θα το ξαναπείτε σήμερα αυτό; Αφού είχαμε έτοιμα μητρώα, σε τι πάσχουμε, κύριοι συνάδελφοι;

Άρα, λοιπόν, έχει δοθεί με απόλυτη διαφάνεια το σύνολο των επιδοτήσεων και θα υπάρξει για κάθε παραγωγό η καρτέλα του παραγωγού, όπου θα καταγράφεται το σύνολο των επιδοτήσεων και των δικαιωμάτων τους, καθώς και του υπολογισμού αυτών των ποσών που εισπράττει, ώστε συντομότερα να γνωρίζει τι ακριβώς συμβαίνει.

Αλλά δεν μπορούμε να περιμένουμε όλες τις διευθύνσεις αγροτικής ανάπτυξης να διορθώσουν και όλους τους αγρότες, να βρουν λάθη, πολλές φορές αυτονόητα. Εδώ έχουμε κάνει μία αναγραφή στοιχείων που δεν μπορούσε να διανοηθεί ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., ο αρμόδιος φορέας για το ποια είναι τα σωστά.

Παραδείγματος χάριν, όταν υπάρχει λάθος στον αριθμό φορολογικού μητρώου, τι να κάνει ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.; Όταν υπάρχει λάθος σε κωδικούς αριθμούς δελτίου ταυτότητας, όταν υπάρχει λάθος λογαριασμού τράπεζας, όταν υπάρχουν εκτάσεις διπλογραμμένες ή ανύπαρκτες και καλείται να τις διορθώσει. Όταν υπάρχουν περιπτώσεις αλλαγών μεταβιβάσεων με αγορά, πώληση, γονική παροχή, δωρεά, κληρονομιά, όταν υπάρχουν λόγω ειδικών περιπτώσεων ανωτέρας βίας, ΕΛ.Γ.Α. και Π.Σ.Ε.Α.. Αυτές οι συγκεκριμένες περιπτώσεις οδήγησαν σε καθυστέρηση υπολογισμού για κάποιους, διότι πως θα δίνουμε σε ανύπαρκτο λογαριασμό τράπεζας επιδότηση, ή σε κάποιον που είχε διπλό αριθμό φορολογικού μητρώου; Αυτά μπορεί να τα κάνατε επί των ημερών σας, αλλά δεν πρόκειται να τα κάνουμε εμείς.

Όσον αφορά τώρα στη διαπραγμάτευση και την «απώλεια» πόρων, όπως ξέρετε τη διαπραγμάτευση για τη νέα κοινή αγροτική του Κανονισμού 1782/2003, την ολοκλήρωσε η κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ με την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Ιούνιο του 2003.

Το Σεπτέμβριο του 2003, ο κ. Δρυς, ως εκπρόσωπος της κυβέρνησης και η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου τότε, με τους δύο Υφυπουργούς είχε πανηγυρίσει. Και δεν είχε πανηγυρίσει μόνο για την επίτευξη συμφωνίας σε σχέση με τα προϊόντα τα οποία είχαν κλείσει με τη διαπραγμάτευση εκείνη, αλλά πανηγυρίζει και σε σχέση με τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που κατατέθηκαν το Σεπτέμβριο του 2003, για τα τρία μεσογειακά προϊόντα, βαμβάκι, λάδι, καπνό.

Ο κ. Δρυς έλεγε δε τότε: «Μα, δεν διαβάζετε τις προτάσεις; Είναι αυτονόητες και είναι και σωστές, διότι εξασφαλίζουν τους πόρους για τους Έλληνες αγρότες». Και ψήφισε τον Κανονισμό 1782 τον Ιουνίου του 2003 ο κ. Δρυς παρά τη ρητή εντολή της

ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.: «Μην ψηφίζεις τον Κανονισμό, εάν δεν έχει τα τρία μεσογειακά προϊόντα». Αυτό το παραβίαζε. Εγώ, όμως, τηρώ το λόγο μου. Και εφόσον η μείωση για τα τεύτλα ήταν πάνω από 25%, όπως είχαμε συμφωνήσει με την ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ., κατεψήφισα τον Κανονισμό, είχα την ψυχική δύναμη και καταψήφισα για πρώτη φορά ως Υπουργός τον Κανονισμό, ακριβώς, γιατί ήταν δυσμενής.

Όταν, λοιπόν, εσείς είχατε κατεύθυνση από την ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. να μην ψηφίσετε τον Κανονισμό, εάν δεν περιλάβει τα τρία μεσογειακά προϊόντα, εσείς τον ψηφίσατε. Άρα, περί ποιās συνεργασίας μιλάτε; Τώρα λυπάστε που υπάρχει συνεργασία με το σύνολο των φορέων των αγροτών.

Επίσης όσον αφορά και για το ΓΕΩΤ.Ε.Ε., κύριοι συνάδελφοι, γιατί μου είπατε και γι' αυτό, ο ΓΕΩΤ.Ε.Ε. σε σχέση με τους γεωργικούς συμβούλους –για να έλθω σε ένα άλλο θέμα το οποίο προχωρεί ομαλότατα και πολύ γρήγορα- λέει ότι έγινε με απόλυτη διαφάνεια το σύστημα αυτό. Ότι εξετάστηκαν όλες οι ενστάσεις και αντιρρήσεις που προβλήθηκαν από τους ενδιαφερόμενους, ότι ο Πρόεδρος του ΓΕΩΤ.Ε.Ε., εκπροσωπεί το Επιμελητήριο και όχι κομματικό χώρο ή έχει προκατάληψη, όπως λέτε και η επιστολή του της 13ης Ιουνίου 2007 ακριβώς επαινεί και στηρίζει το σύστημα το οποίο επελέγη πολύ έγκαιρα. Διότι είχαμε υποχρέωση να εγκαθιδρύσουμε μέχρι της 1-1-2007 το σύστημα και ήμασταν τότε η πέμπτη χώρα που είχε τέτοιο σύστημα, ενώ οι άλλες είχαν καθυστέρηση. Πολύ περισσότερο αφού στην ίδια κατηγορία με εμάς είναι η Γαλλία, η Ιταλία, ενώ οι χώρες που χρησιμοποιούν το παλιό σύστημα, και δεν έχουν προσχωρήσει στο καινούργιο σύστημα, είναι η Φιλανδία, η Ολλανδία, η Δανία, η Σουηδία, η Εσθονία.

Πρέπει να σας πω ότι ο τελευταίος Κοινοτικός Κανονισμός που έπρεπε να ληφθεί υπ' όψιν και να είναι συμβατός με τη δική μας διαδικασία ήταν της 15ης Δεκεμβρίου 2006. Και τα κάναμε όλα πάρα πολύ γρήγορα και πάρα πολύ αξιόπιστα και η διαδικασία βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη για να αξιοποιήσουμε κοινοτικούς πόρους.

Όσον αφορά το θέμα των διαπραγματεύσεων ο κ. Δρυς είχε πει τότε ότι οι αγρότες θα πάρουν το σύνολο των πόρων, ότι τα έχει εξασφαλίσει η κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. και τώρα ακούω ότι δεν διαπραγματεύθηκαν καλά, όταν εμείς εξασφαλίσαμε 65.000.000 ευρώ παραπάνω για το βαμβάκι, στη διαπραγμάτευση του Απριλίου, όταν για τον καπνό εξασφαλίσαμε διέξοδο και για την μετά το 2009 περίοδο, που δεν υπήρχε καμμία πρόβλεψη επί των ημερών σας. Όλα αυτά έγιναν με τη στήριξη του Πρωθυπουργού, ο οποίος όχι μόνο μετείχε στο Συμβούλιο Κορυφής, αλλά με κάθε τρόπο πίεζε και υποστήριζε την ελληνική θέση για την αξιοποίηση του συνόλου των κοινοτικών πόρων.

Εδώ θα επισημάνω μία αντίφαση που παρουσιάζει το κόμμα του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. το οποίο, μέχρι πριν από λίγο έλεγε ότι ο Πρωθυπουργός είναι απών, μάλιστα σε κάποια τελευταία δήλωση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. αναφέρεται, «εκτός από μία φορά στο Συμβούλιο Κορυφής». Τώρα αλλάξατε πλώρη. Λέγατε πριν ότι δεν πήγε καμμία φορά ο Πρωθυπουργός, και τώρα: Εκτός από μία φορά στο Συμβούλιο Κορυφής. Διαβάστε τις δηλώσεις των δικών σας εκπροσώπων, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.Σ.Ο.Κ., για να μην λέτε ότι δεν πήγε ποτέ.

Αντιφάσκετε με τους εαυτούς σας, όπως αντιφάσκετε και σε πολλά άλλα ζητήματα.

Επειδή κάνατε μείζον θέμα το αγροτικό εισόδημα, εγώ θέλω σε αυτή την Αίθουσα να αναφερθώ στις αντιφάσεις των δικών σας υπολογισμών, ενός σοβαρού, υποτίθεται, κόμματος της εξουσίας ως προς τη μείωση του αγροτικού εισοδήματος επί Νέας Δημοκρατίας. Είναι να γελάει κανείς.

Ξεκινώ απ' αυτά που είπε η κ. Αντωνίου σήμερα. Με έπιασαν τα γέλια. Είπε 40% η κ. Αντωνίου. Ο κ. Παπανδρέου το Φεβρουάριο του 2005 μίλησε για 50% μείωση επί των ημερών μας. Ο κ. Χρυσοχοϊδης τον Αύγουστο του 2006 είπε για 5% την τελευταία διετία. Ο κ. Χρυσοχοϊδης λίγες μέρες αργότερα, τον Οκτώβριο του 2006, μίλησε για 10%. Ο κ. Χρυσοχοϊδης στο τέλος Νοεμβρίου του 2006, λίγες μέρες αργότερα, μιλώντας στις Φέρες αναφέρθηκε στη μείωση του αγροτικού εισοδήματος τα δύο τελευταία χρόνια κατά 4%. Πολύ σοβαρό το κόμμα σας!

Με βλέπει τώρα η κ. Αντωνίου, που της χαλάει το επιχείρημα για 40%. Τι να κάνουμε; Ο κ. Χρυσόχοϊδης έλεγε για 5%, για 10%, για 4%. Η κ. Αντωνίου λέει 40%. Για βρείτε τα λίγο μεταξύ σας.

Ο κ. Πάγκαλος μίλησε για 11,2%. Το συγγέει με τη δική σας απώλεια. Στη συνέχεια, σε συνέντευξή του, είπε ότι επί ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν υπήρχε μικρότερος ρυθμός αύξησης από το 4,9% το 2002-2003. Δικά σας ήταν τα στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε., όμως.

Ο κ. Αργύρης μιλώντας στην ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. το Δεκέμβριο του 2006 μίλησε για 12% -αντικρούω την κ. Αντωνίου. Λίγες μέρες αργότερα, στις 16 Δεκεμβρίου του 2006, μιλώντας στο Νομό Τρικάλων, είπε για 20%, το μισό απ' αυτό που είπατε εσείς, κυρία Αντωνίου.

Ο κ. Ευθυμίου στη Βουλή στις 17 Δεκεμβρίου είπε για 17%. Έλεος, έλεος! Λυπάμαι που κυβερνούσατε αυτή τη χώρα με στελέχη που θήτευσαν σε κυβερνητικές θέσεις και δεν έχουν ένα μπουσούλα για να υπερασπιστούν, έστω μία παραπλάνηση, έστω ένα λάθος στοιχείο. Ούτε αυτό δεν μπορείτε να υπερασπιστείτε. Λέγατε ότι ο Πρωθυπουργός δεν έχει πάει καθόλου σε Σύνοδο. Τώρα λέτε ότι έχει πάει σε μία Σύνοδο Κορυφής. Μιλάτε για το αγροτικό εισόδημα και δεν ξέρετε τι σας γίνεται. Λυπάμαι που αρκείστε σε στοιχεία τιμών και δεν συνεκτιμάτε στο εισόδημα την επιδότηση, την αποζημίωση, τον όγκο παραγωγής. Λυπάμαι, γιατί είστε και οικονομολόγοι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ: Οι αγρότες ξέρουν καλύτερα απ' όλους τι συμβαίνει.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ο μέσος όρος τι σημαίνει; Ότι σε κάποιον προϊόν υπάρχει μείωση, σε κάποιο υπάρχει αύξηση. Παρατηρούμε τελευταία την αύξηση της τιμής στο καλαμπόκι και στο στάρι, που προκαλεί προβλήματα στον κτηνοτρόφο. Δεν είναι αύξηση αυτό; Υπάρχει αύξηση στο λάδι. Σε ορισμένα προϊόντα υπάρχει αύξηση, σε άλλα υπάρχει μείωση. Έτσι είναι το αγροτικό εισόδημα. Έτσι είναι το αγροτικό έσοδο. Δεν υπάρχει πλήρης εξασφάλιση του αγροτικού εισοδήματος για κάθε χρόνο. Λυπάμαι, διότι φέρεστε σαν να είστε Βουλευτές Αθηνών. Δεν υπάρχει σταθερό εισόδημα στον αγρότη. Υπάρχει αυξομείωση. Μια χρονιά πάει καλά, δύο δεν πάνε καλά. Και επί των ημερών σας και επί των ημερών μας ισχύει αυτό. Τι να κάνουμε; Μέσο όρο βγάζουμε.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, μην μουνιμίζετε. Θα έρθει η σειρά σας και θα γίνεται το ίδιο πράγμα. Το θέλετε; Αφήστε το κύριο Υπουργό να μιλήσει. Θα έρθει η σειρά σας και θα μιλήσετε.

Συνεχίστε, κύριε Μπασιάκο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Και βέβαια, κάτι ελέγχθη για τα δασικά, δηλαδή ότι δεν μπορούμε να τα διαχειριστούμε και ότι μπαίνει άλλο Υπουργείο. Ακούστε κάτι. Η νομοθεσία για την κατανομή αρμοδιοτήτων σε σχέση με τα Δασαρχεία καθορίστηκε με το ν. 2305/1997 επί ημερών σας, όταν το σύνολο των αρμοδιοτήτων των περιφερειακών υπηρεσιών των Δασαρχείων και Διευθύνσεων Δασών μεταφέρθηκε στις Γενικές Γραμματείες της περιφέρειας. Όλο το προσωπικό, όλες οι αρμοδιότητες, όλα τα μέσα, όλα τα έργα, όλες οι παρεμβάσεις γίνονται από τους Δασάρχες και Διευθυντές Δασών υπό την εποπτεία του περιφερειάρχη και όχι του Υπουργού Γεωργίας.

Και βέβαια, μεταφέρθηκε η δασοπυρόσβεση με νόμο του 1998, πολύ γρήγορα, πολύ βιαστικά τότε, χωρίς καμμία διαβούλευση, στο Πυροσβεστικό Σώμα.

Πρέπει δε να τονίσω εδώ και για τους πόρους που δίνονται για την προστασία και την ανάπτυξη των δασών, όταν με κριτήριο το 2003, που ήταν η τελευταία ατυχής χρονιά διακυβέρνησής σας, δώσατε 6.300.000 ευρώ για το σύνολο των Δασαρχείων της χώρας, όταν εμείς το 2007 δώσαμε 10.000.000 ευρώ, εκ των οποίων 7.900.000 ευρώ άμεσα και τα υπόλοιπα 2.000.000 ευρώ μέσω του «ΘΗΣΕΑ», στον οποίο προστέθηκε και το ποσό των 5.500.000 ευρώ, που πάει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, η οποία μπορεί να κάνει και αυτή σημαντικά αναπτυξιακά και άλλα προστατευτικά έργα και για τα δάση.

Άρα, λοιπόν, η Περιφέρεια αξιοποιεί ποσά για λειτουργικές δαπάνες, υλοτομίες, μισθούς, υπερωρίες και πόρους από τα Π.Ε.Π., όπως το είχατε καθορίσει εσείς.

Το ποσοστό απορρόφησης κονδυλίων για τη δασική προστασία και ανάπτυξη είναι πολύ σημαντικό. Τα προγράμματά μας έχουν σπάσει κάθε ρεκόρ. Αναφέρονται σε ποσοστό 70% και 75% και δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος απώλειας.

Και μια και έγινε λόγος και για τους δασικούς χάρτες, εγώ για μία φορά ακόμη θα πω, ότι ακριβώς, επειδή ψηφίσατε ένα νόμο που προσβλήθηκε στη συνέχεια στο Συμβούλιο της Επικρατείας, ο ν.3208/12/2003 του 2003, γι' αυτό το λόγο εκκρεμεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας και η όποια μεγάλη καθυστέρηση παρατηρήθηκε επί των ημερών σας στη σύνταξη, κατάρτιση και ανάρτηση των δασικών χαρτών, πάγωσε, ακριβώς γιατί εκκρεμεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας αυτή η διαδικασία.

Μην αναφέρεστε, λοιπόν, σε τέτοια θέματα, γιατί έχετε πλήρη την ευθύνη καθυστέρησης και πλήρη την ευθύνη για τη νομοθετική ρύθμιση, την οποία φέρατε. Δεν μένει, παρά να σεβαστούμε την όποια απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, ώστε να εφαρμόσουμε νομοθεσία που να προστατεύει τα δάση και τις δασικές εκτάσεις, πολύ καλύτερα απ' ό,τι κάνατε επί των ημερών σας.

Οι χρονιές της απώλειας δασών του ενάμισι εκατομμυρίου ετησίως έχει περάσει ανεπισημειωτή, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Υπουργέ.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Ευάγγελος Αργύρης.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούγοντας τον Υπουργό Γεωργίας, ξέρουν όλοι, γιατί τα ακούμε τώρα τελευταία και από την τηλεόραση -η οποία έχει μετατραπεί, γι' αυτό το θέμα της αγροτικής ενημέρωσης, σε πολύ χειρότερη από τις περιόδους της Υ.Ε.Ν.Ε.Δ.- ότι ο κ. Μπασιάκος δεν πρόλαβε να γράψει την καινούργια κασέτα και μας είπε στοιχεία, ή αν θέλετε, είχε λάθος ενημέρωση.

Την κασέτα, λοιπόν, να την αλλάξετε, κύριε Μπασιάκο και επίσης, όταν θέλετε να ερμηνεύσετε τα στελέχη του ΠΑ.ΣΟ.Κ., θα πρέπει να τα διαβάσετε καλά, αλλά θα πρέπει και να τα καταλαβαίνετε, που είναι λίγο δύσκολο. Επειδή, όμως, η δική σας συμμετοχή στο Υπουργείο σημαίνει δεινά για τον τόπο, θα πρέπει να σας πω ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας -ας το είπε και ο εισηγητής, αλλά και οι συνάδελφοι- έχει μαζί με την Πάρνηθα -αυτόν τον πιο σημαντικό δρυμό της χώρας- κάψει και τις ελπίδες των Ελλήνων αγροτών.

Κύριε Μπασιάκο, έχετε ξαναηθεύσει στο Υπουργείο Γεωργίας και μάλιστα υπεύθυνος για τα δάση. Θα έπρεπε να ντρέπεστε, μιας και χρησιμοποιήσατε αυτή τη λέξη και εσείς ο ίδιος και μάλιστα δεν θα έπρεπε να λέτε τίποτα για τη μεγάλη σας προσφορά στην προστασία των δασών. Γιατί τα χρήματα τα οποία προσφέρατε για την προστασία, ήταν ελάχιστα.

Κύριε Βαρβιτσιώτη, θα μπορούσατε να τα πάρετε γρηγορότερα τα στοιχεία από τον κ. Μπασιάκο, για να ακούει. Δεν φθάνει που δεν καταλαβαίνει, μα δεν ακούει κίολας, τότε θα ...

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, το Προεδρείο είναι αρμόδιο γι' αυτό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): ... (Δεν ακούστηκε).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κύριε Μπασιάκο, σας παρακαλώ.

Κύριε Αργύρη, τι υπονοούμενα είναι αυτά; Παρακαλώ πάρα πολύ!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Δεν υπονοούμε τίποτα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Μη φθάνουμε σε χαμηλό επίπεδο, εδώ είναι Κοινοβούλιο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι Κοινοβούλιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Δεν επιτρέπονται

προσωπικές αιχμές.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: ...τις ίδιες συστάσεις σε όλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Μπορείτε να πείτε ορισμένες σκέψεις, χωρίς να έχουν προσωπική αιχμή. Σας παρακαλώ, πολιτικά μιλάμε εδώ μέσα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αν θέλετε να μου κάνετε κάποια παρατήρηση, να σταματήσω, να μου την κάνετε. Αλλά πείτε μου, γιατί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Μα, σας παρακαλώ, καταλαβαίνετε πολύ καλά γιατί και δεν θέλω να επαναλάβω κάτι, το οποίο το αποδοκιμάζω.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Λέω λοιπόν, ότι μπροστά σε αυτό το εθνικό πένθος που κήρυξε με τη δήλωσή του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, θα έπρεπε να υπάρχει μεγάλος σεβασμός. Και πρέπει να είμαστε όλοι αυτή τη στιγμή σε θλίψη, γιατί δεν θα έχουμε τίποτα να παραδώσουμε στα παιδιά μας. Κάποιοι έχουν ευθύνη και ο κ. Μπασιάκος έχει τεράστια ευθύνη γι' αυτό.

Γιατί θα πρέπει να σας πω ότι αυτή η ευθύνη έχει μετακυλιστεί στο τι ακριβώς θα βιώσουμε στα επόμενα χρόνια, αλλά ευθύνεται και ο κύριος Πρωθυπουργός. Διότι ξέρετε πολύ καλά ότι ο κύριος Υπουργός της Γεωργίας και οι άλλοι Υπουργοί του, στις 20 Ιουνίου στο Υπουργικό Συμβούλιο πήγαν τις αποφάσεις για την πρόσληψη όλων εκείνων που θα καθάριζαν τους δρόμους στα δάση, εκείνων που θα καθάριζαν τα ξερά κλαδιά. Και δεν ξέραμε, όταν λέγαμε ότι από το Μάρτιο είμαστε έτοιμοι; Γι' αυτό, λοιπόν, σε μια τέτοια περίοδο θέλει πολύ μεγαλύτερη προσοχή.

Επίσης, επειδή είμαστε στην αρχή της περιόδου, δεν είμαστε στο τέλος, δεν κάνουμε απολογισμό -έχει και ο μεγαλύτερος και ο καλύτερος δρυμός που είχε η χώρα, ο πιο οργανωμένος δρυμός, όπως είναι η Πάρνηθα, έχει και το Πήλιο, η Χαλκιδική και έπεται συνέχεια- θέλει πολύ μεγάλη προσοχή και τουλάχιστον σεβασμό από όλους μας απέναντι στο περιβάλλον, το οποίο μας προειδοποιεί καθημερινά.

Πάμε τώρα στα σημερινά. Οι αγρότες περνάνε δύσκολες μέρες, γιατί από τη μία μεριά βιώνουν καθημερινά το πρόβλημα του να τα βγάλουν πέρα και από την άλλη μεριά δεν βλέπουν να έχουν μέλλον. Δεν έχουν μέλλον, γιατί δεν έχουν κανένα δίπλα τους. Δεν έχουν κανένα δίπλα τους γιατί τους υποσχεθήκατε εδώ και τριάντα χρόνια τις μελέτες, οι οποίες θα τους έδιναν διέξοδο και αυτές οι μελέτες δεν υπάρχουν. Και μας απειλείτε κιάλας.

Θα πρέπει να σας πω, λοιπόν, ότι έχετε κάνει αναθέσεις και δώσατε τις μελέτες αυτές σε ανθρώπους που δεν είχαν κανένα αντικείμενο, δεν είχαν κανένα προηγούμενο, δεν είχαν καμμία σχέση. Η γνωστή «ΝΟΙΣΙΣ» πήρε να κάνει τον απολογισμό και τις επιπτώσεις από την κοινή αγροτική πολιτική. Της αναθέσατε και μελέτες, αναθέσατε για την Ήπειρο τη μελέτη στη «ΝΟΙΣΙΣ», η οποία δεν έχει καμμία, μα καμμία προηγούμενη εμπειρία σ' αυτό το θέμα. Γι' αυτό, λοιπόν, καμιά φορά οι αναθέσεις είναι πολύ καλύτερες όταν δίνονται σ' εκείνους που μπορούν να κάνουν κάτι, παρά να κρύβεστε πίσω από τυπολατρείες.

Υπάρχει, λοιπόν, ένα μεγάλο θέμα. Σας το εξήγησε πριν ο εισηγητής μας. Επιμένετε εδώ στη Βουλή, ότι αυξήθηκε το εισόδημα, αλλά όταν πάτε στη Θεσσαλία λέτε ότι το εισόδημα μόνο στη Θεσσαλία μειώθηκε.

Κύριε Υπουργέ, εδώ έχω ένα υπόμνημα των κτηνοτρόφων της Βόρειας Ελλάδας, το οποίο απευθύνεται στον κ. Καραμανλή και ζητάνε την απομάκρυνσή σας. Ξέρετε γιατί ζητάνε την απομάκρυνσή σας; Ζητάνε την απομάκρυνσή σας, γιατί σ' αυτό το διάστημα τους κοροϊδεύετε. Τους λέτε ότι έχει αυξηθεί....

Ακούει κανένας, κύριε Πρόεδρε, που κάνετε σ' εμένα παρατηρήσεις; Υπάρχει κανένας εδώ από την Κυβέρνηση που να ακούει, που παραπονεθήκατε προηγουμένως, γιατί λέμε ότι δεν καταλαβαίνει; Ακούει κάποιος για να καταλάβει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ποιος δεν ακούει, κύριε συνάδελφε; Ο Υπουργός είναι απέναντί σας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Ποιος ακούει, κύριε Πρόεδρε;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Από πότε κάνετε εσείς τον έλεγχο της Αίθουσας;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Θέλω, λοιπόν, να διαβάσω το υπόμνημα των κτηνοτρόφων που λέει ότι ο κ. Μπασιάκος τους κοροϊδεύει, γιατί τους λέει ότι αυξήθηκε το εισόδημά τους. Λένε ότι το εισόδημά εκατόν πενήντα χιλιάδων οικογενειών έχει μειωθεί πάνω από 60%. Είναι οι κτηνοτρόφοι της Χαλκιδικής, της ανατολικής Θεσσαλονίκης, Ημαθίας, Κοζάνης, Σερρών, Κιλκίς, Δράμας, Καβάλας και άλλοι, που λένε να σας απομακρύνει ο κύριος Πρωθυπουργός, γιατί τους κοροϊδεύετε, όταν τους λέτε ότι αυξήθηκε το εισόδημα.

Καταθέτω στα Πρακτικά, λοιπόν, το υπόμνημά τους, που δηλώνουν ότι είχαν απώλεια εισοδήματος πάνω από 60%. Εσείς λέτε ότι αυξήθηκε το εισόδημα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ευάγγελος Αργύρης, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν υπόμνημα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Θα καταθέσω επίσης, άλλο ένα υπόμνημα κτηνοτρόφων, που μιλάνε για 60% απώλεια εισοδήματος.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ευάγγελος Αργύρης, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν υπόμνημα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Γι' αυτό, λοιπόν, σας καταθέτω και ένα πίνακα, γιατί σας τα δηλώσαμε αυτά τα πράγματα και δεν θέλατε να καταλάβετε, για να δείτε πόσο μειώθηκε το εισόδημα των κτηνοτρόφων με πραγματικά στοιχεία. Αυτός ο πίνακας δείχνει ακριβώς τι γίνεται με τα έσοδα-έξοδα -γιατί εσείς έχετε δικά σας νούμερα- να δείτε τι ακριβώς πληρώνουν σε ζωοτροφές, τι εισπράττουν από το κρέας και από το γάλα και τις υπόλοιπες δαπάνες οι κτηνοτρόφοι, σας τις χάρισαν.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ευάγγελος Αργύρης, καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Εδώ, δείχνει ότι ανάλογα με την περιοχή η μείωση του εισοδήματος των κτηνοτρόφων ξεκινάει από 49% και φθάνει μέχρι 70%. Εσείς επιμένετε ακόμα ότι αυξήθηκε το εισόδημα των αγροτών.

Πάμε, λοιπόν, σε ένα θέμα που αφορά τις ενισχύσεις. Δεν έχει ξανασυμβεί λέτε, γίνεται για πρώτη φορά. Τι εννοείτε για πρώτη φορά; Για πρώτη φορά που τελείωσε η περίοδος και δεν έχουν πάρει ακόμα τις επιδοτήσεις; Εδώ, υπάρχουν στοιχεία -βάζετε και τον Πρωθυπουργό να τα δηλώνει εδώ στη Βουλή- που λέγατε ότι είναι κατατεθειμένα στα βιβλιάρια των παραγωγών. Από τις ημερομηνίες φαίνεται -ενώ λέγατε 92%, 96%- ότι έχετε βάλει τα χρήματα στις 20 Ιουνίου. Αυτό είναι παντού. Εδώ είναι όλα. Αφήστε που χρειάζονται ορκωτό λογιστή για να δουν τι μπήκε, τι βγήκε, τι ξαναμπήκε, τι ξαναβγήκε στο βιβλιário τους. Σας το είπα πριν η συνάδελφος κ. Αντωνίου, που είπε ότι χρειάζονται να έχουν τον κ. Μηλιάκο για να τους εξηγήει τι ακριβώς συμβαίνει μ' αυτό το θέμα.

Πάμε, λοιπόν, σε ένα πολύ μεγαλύτερο θέμα. Είπατε ότι αυτή η Κυβέρνηση δίνει γρήγορα τις ενισχύσεις. Εμείς σας λέμε, κύριε Υπουργέ, ότι μετά από δύο χρόνια να μάθετε τουλάχιστον, να τις δώσετε στη νέα περίοδο. Μόνο που αυτή τη στιγμή οι παραγωγοί πλήρωσαν 149.000.000 για να πάρουν τα δικά τους χρήματα. Επίσης, τους κρατήσατε 300.000.000 ευρώ για να τα μοιράζετε ρουσφετολογικά.

Επειδή μας απειλείτε εδώ, κύριε Υπουργέ, να κάνετε αυτό που ορίζει το Σύνταγμα και αυτά που επιβάλλει ο κοινοβουλευτικός έλεγχος. Σας το είπα και ο κ. Κουτσούκος πριν και πρέπει να επιληφθεί και το Προεδρείο της Βουλής γι' αυτό, όταν δεν ανταποκρίνεται ο Υπουργός. Ζητήσαμε κατάθεση εγγράφων. Τι φοβάστε και δεν τα βάζετε στο διαδίκτυο;

Πού τα μοιράσατε αυτά τα 300.000.000; Σε ποιους τα μοιράσατε; Εγκαλείτε και απειλείτε εμάς, όταν ξέρατε ότι στο διαδίκτυο ήταν από πριν όλες οι ενισχύσεις και γνώριζε τι έπαιρνε ο καθένας και γινόταν έτσι ο κοινωνικός έλεγχος; Εσείς παραβιάζετε τον κανονισμό. Και αν λέτε ότι από παρατυπίες πληρώσαμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση 800.000.000, δηλαδή έγινε παρακράτηση από την Κομισιόν, εδώ απειλούμε με αναστολή των

πληρωμών. Έχετε προσωπική επιστολή από την Επίτροπο. Ήρθαν και ξαναήρθαν εδώ και έκαναν έλεγχο και σας είπαν ότι αν τον Οκτώβριο δεν συμμορφωθείτε, που δεν συμμορφωθήκατε, θα έχετε τεράστιες ευθύνες. Δεν θα έχετε εσείς. Θα έχει η χώρα.

Και ρωτάμε. Πώς μοιράστηκαν τα 300.000.000 ευρώ; Σε ποιους τα μοιράσατε; Δηλαδή πρέπει να πηγαίνουν σε συγκεκριμένα γραφεία για να ξέρουν τι θα πάρουν και αν θα πάρουν; Τι σας φοβίζει εσάς τους «σεμνά και ταπεινά», της «μηδενικής ανοχής», «της διαφάνειας» να δημοσιοποιήσετε αυτό που οφείλετε να δημοσιοποιήσετε;

Υπάρχει εδώ και μια άλλη επιστολή του συλλόγου των εργαζομένων. Ξέρετε γιατί δεν δημοσιοποιείτε τα στοιχεία; Δεν τα δημοσιοποιείτε, γιατί έχετε παρακάμψει τον Ο.Π.Ε.Κ.ΕΠ.Ε.. Έχετε μόνο τον διοικητικό μηχανισμό, τον κ. Καρατζόγλου, έχετε πάρει ειδικούς συμβούλους και τα έχετε εσείς στο γραφείο σας. Δεν ξέρω αν τα έχει και ο Υφυπουργός ή ο Γενικός Γραμματέας και οι σύμβουλοί σας. Δεν περνάνε μέσα από τον Ο.Π.Ε.Κ.ΕΠ.Ε.. Δεν γνωρίζουν οι διευθυντές τι γίνεται. Καταθέτω στα Πρακτικά το υπόμνημα που σας λένε με ομόφωνη απόφαση οι εργαζόμενοι τι παρατυπίες κάνουν.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ευάγγελος Αργύρης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αρα, λοιπόν, καταλαβαίνετε σε τι δύσκολη θέση βρίσκεται η χώρα εξαιτίας αυτών των δικών σας ενεργειών. Κατά τα άλλα απειλείτε εμάς ότι δήθεν πληρώναμε κάποιους οι οποίοι είχαν πρόβλημα. Ξέρετε πολύ καλά ότι τα στείλαμε όλα στον εισαγγελέα, μάλιστα έχουμε δημοσιοποιήσει και ποιοι παραβίαζαν τον κανονισμό, ποιοι ζητούσαν επαναγράψιμο και ποιοι έκαναν όλα αυτά τα προηγούμενα.

Λέτε δεν έχουμε χάσει ούτε ένα ευρώ. Γιατί λέτε ψέματα ότι δεν χάσαμε ούτε ένα ευρώ από τις επενδύσεις του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Δεν έχετε περικόψει 100.000.000 εθνική συμμετοχή για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης; Μα, υπάρχουν παρατηρήσεις. Εσείς λέτε ότι συνεργάζεστε με την Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.. Όταν συνεργάζεστε με την Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. για τις επιδοτήσεις είναι καλή η Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. και όταν σας κάνει παρατηρήσεις και σας λέει ότι χάνετε χρήματα τότε δεν είναι καλή και δεν την λαμβάνετε υπ' όψιν σας; Γι' αυτό, λοιπόν, είναι σημαντικό να λάβετε υπ' όψιν σας ότι χάθηκαν τεράστια ποσά, αλλά τα 100.000.000 είναι λίγα. Η «καλή» διαπραγμάτευση του κυρίου Πρωθυπουργού, η δική σας συμμετοχή στοιχίζει στους Έλληνες αγρότες 1.221.000.000 ευρώ. Είχατε μία συμμετοχή, την πρώτη μαζί με τον κ. Τσιτουρίδη στα μεσογειακά, στον καπνό και αφαιρέσατε τα μισά λεφτά από τους καπνοπαραγωγούς. Αντίθετα, εσείς εδώ μιλάτε για μεγάλη επιτυχία! Τους αφαιρείτε στρεμματική ενίσχυση από το βαμβάκι.

Πήγατε μετά εσείς ο ίδιος στη διαπραγμάτευση για τη ζάχαρη, εξαφανίστηκαν τα τεύτλα, κλείνουν τα εργοστάσια και μιλάτε για «ταμπούκα». Πήγατε και λέτε ότι καταψήφισατε. Μα, να μην πηγαίνετε καθόλου, κύριε Υπουργέ. Αν δεν πηγαίνετε θα ήταν καλύτερα τα πράγματα. Σας το ζήτησαν στη γενική συνέλευση της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.. Κάθε φορά που πηγαίνετε στις Βρυξέλες αναστενάζουν οι αγρότες. Ωχ, λένε, πήγε πάλι ο Μπασιάκος στις Βρυξέλες! Κάθε φορά που πάτε καταστρέφετε και ένα προϊόν. Πήγατε την τελευταία φορά για τα οπωροκηπευτικά και φέρατε 30.000.000 ευρώ λιγότερους πόρους. Και εγώ δεν λέω ότι δεν διαπραγματευθήκατε σωστά. Μα, το είχατε γραμμένο εσείς ο ίδιος. Την πρώτη φορά πήγατε και υπογράψατε μορατόριουμ με άλλες επτά χώρες να μείνουν τα πράγματα ως έχουν, κοιμόσασταν τον ύπνο του δικαίου και δεν κάνατε τίποτα. Όταν ήρθε η διαπραγμάτευση φτιάξατε ένα χαρτί, πήγατε εκεί και στο χαρτί το δικό σας είχατε 30.000.000 παραπάνω απ' αυτά που φέρατε. Ούτε αυτά δεν μπορέσατε να φέρετε. Όπως κάνατε και με την πτηνοτροφία. Πήγατε με αίτημα 90.000.000 ευρώ και φέρατε 18.000.000 ευρώ και ακόμα δεν μπορείτε να τα μοιράσετε, καταστρέφοντας έτσι έναν ολόκληρο κλάδο, γιατί είπατε πριν για τη γαλοπούλα που χάθηκε. Αν χάθηκε στο δικό μου το μυαλό, να πάτε να το πείτε στους Ηπειρώτες, πού

χάθηκε η γαλοπούλα. Καταστρέψατε την ελληνική πτηνοτροφία, την χρεώσατε με 150.000.000 ευρώ. Και ακόμα μιλάτε «για πρώτη φορά». Είναι αλήθεια ότι για πρώτη φορά συμβαίνουν αυτά στη χώρα. Δεν έχουν προηγούμενο.

Μας μιλάτε τώρα για κακοδιαχείριση. Για ποια κακοδιαχείριση; Και άλλη κακοδιαχείριση; Δηλαδή όταν εσείς με τη συμμετοχή σας, ο Πρωθυπουργός με τη συμμετοχή του αφαιρεί από τους παραγωγούς 1.221.000.000 ευρώ, μιλάτε για κακοδιαχείριση; Ψάχνετε να βρείτε και άλλη κακοδιαχείριση;

Τώρα πάμε στα υπόλοιπα. Τα υπόλοιπα είναι καταγεγραμμένα στα υπομνήματα που καταθέσαμε, είναι αυτά που σας παρουσιάζουμε και αυτά που σας λένε οι αγρότες. Δηλαδή για σας δεν υπάρχει καμμία αγωνία. Δεν υπάρχει καμμία αγωνία, γιατί έχετε κάνει «μεταρρύθμιση» στον αγροτικό τομέα.

Η μεταρρύθμιση στον αγροτικό τομέα είναι ότι ολοκληρώθηκε η μεγάλη μεταρρύθμιση γιατί θα πάρετε τους αγροφύλακες. Και περιμένετε να βγείτε και με τους αγροφύλακες -εκτός από το «γυαλί» που βγαίνετε συνέχεια, κάθε φορά μόνοι σας- για να σώσετε τον αγροτικό τομέα περνώντας μάλιστα την Αγοφουλκή μέσα από το περιβάλλον, γιατί είναι περιβαλλοντική αυτή η καινούργια μέθοδος, για να εισπράξετε τα χρήματα. Λοιπόν, θα τους πάτε εκεί για να μιλήσετε για αγροτική ανάπτυξη.

Και τώρα, ξέρετε πολύ καλά ότι η μισή αλήθεια είναι το μεγαλύτερο ψέμα. Γιατί δεν τολμάτε να μιλήσετε για το έλλειμα που υπάρχει στο ισοζύγιο μεταξύ εισαγωγών και εξαγωγών και μονίμως μιλάτε για τις εξαγωγές; Οι εξαγωγές μπορεί να είναι ένα τυχαίο φαινόμενο, να έχει καταστροφή στα οπωροκηπευτικά μια χώρα και να μην έχουν οπωροκηπευτικά και να κάνουν εισαγωγή. Για να δεις ακριβώς εάν πάει καλά ο αγροτικός τομέας, θα πρέπει να συγκρίνεις και τι ακριβώς γίνεται με τις εισαγωγές. Γιατί δεν αναφέρετε πουθενά τις εισαγωγές; Δεν αναφέρετε πουθενά τις εισαγωγές, γιατί έχουν σχεδόν διπλασιαστεί για ομοειδή προϊόντα, αυτά τα οποία εσείς επαίρεστε ότι έχουν αυξηθεί οι εξαγωγές. Και το κακό είναι ότι αυτά τα λέτε και στον Πρωθυπουργό. Τα λέτε στον Πρωθυπουργό και ο Πρωθυπουργός, από κεκτημένη ταχύτητα ή -δεν ξέρω- επειδή είστε κουμπάροι και σας εμπιστεύεται, τα διαβάζει και ο ίδιος και εκτίθεται.

Γι' αυτό λοιπόν, θέλω να πω και κάτι στον παριστάμενο -γιατί θα απαντήσει- Υφυπουργό. Βγήκε μια ανακοίνωση για τους κτηνοτρόφους όλης της Ελλάδας και ήρθατε και μου απαντήσατε και είπατε ότι «στο σπίτι του κρεμασμένου δεν μιλάνε για σκοινί». Τι εννοούσατε, κύριε Υφυπουργέ; Δηλαδή, για τους κτηνοτρόφους, για τα υπομνήματά τους ότι έχουν χάσει 60% μιλούσατε στο Π.Α.Σ.Ο.Κ. για σκοινί, ότι δηλαδή πρέπει να κρεμαστούμε; Να τη βάλετε στο λαιμό της Νέας Δημοκρατίας αυτή τη θηλιά, γιατί, αν δεν την βάλετε εσείς στον λαιμό το δικό σας που καταδείκνυτε καθημερινά από την πολιτική σας ότι τους καταστρέφετε, να είστε σίγουροι ότι τη θηλιά θα σας τη βάλουν οι αγρότες και όλοι οι πολίτες, όποτε και αν γίνουν εκλογές, στην ώρα τους. Θα είναι η θηλιά στον λαιμό της Νέας Δημοκρατίας για να απαλλαγεί ο τόπος.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ πολύ τον κ. Αργύρη.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εάν νομίζει το Π.Α.Σ.Ο.Κ. ότι ανεβάζοντας τους τόνους θα κερδίσει τους Έλληνες αγρότες, είναι γελασμένο, γιατί αυτό που θυμούνται οι Έλληνες αγρότες είναι μια περίοδος εγκατάλειψης, είναι μια περίοδος διαφθοράς, είναι μια περίοδος, στην οποία ο αγροτικός εισόδημα πλασματικά μεγαλουργούσε για να χρεώνεται το υπόλοιπο του λογαριασμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να έρχεται σήμερα να ζητάει πίσω από καταλογισμούς και από πρόστιμα περίπου 1.000.000.000 ευρώ.

Αυτή είναι η αλήθεια που εγκατέλειψε ο κ. Αργύρης και η συντροφιά του. Αυτή είναι η αλήθεια. Είναι η αλήθεια μίας Κ.Α.Π., που είχε εξαιρέσει σχεδόν το σύνολο των ελληνικών και των μεσογειακών προϊόντων, ήταν αυτό το οποίο πέτυχε τότε ο ίδιος ως μέλος της Κυβέρνησης Σημίτη, αλλά και ο ίδιος ο κ.

Σημίτης ως Προεδρεύων της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις διαπραγματεύσεις της Κ.Α.Π., που ήταν η χειρότερη δυνατή συμφωνία για τον Ελληνικό αγροτικό κόσμο και για την οποία σήμερα επι-airονται, έχοντας ξεχάσει ότι έχουν καταδικαστεί, όχι μόνο στην ψήφο και στην κάλπη μια και δύο φορές από τον αγροτικό κόσμο, αλλά, για να μπορέσουν να τον φιώσουν στις μεγάλες κινητοποιήσεις των αγροτών, χρησιμοποιούσαν προβοκάτορες, χρησιμοποιούσαν τα Μ.Α.Τ., χρησιμοποιούσαν όλους αυτούς που πήγαιναν και ξεφούσκωναν τα λάστιχα, τους κομματικούς εγκάθετους και τους πληρωμένους συνδικαλιστές. Αυτό έκαναν. Και σήμερα έρχονται να πούνε τι; Να πούνε ότι αυτή η Κυβέρνηση στο πλαίσιο που οι ίδιοι διαμόρφωσαν και για το οποίο σήμερα λένε ότι αξίζουν και συγχαρητήρια στο κείμενο της επερωτήσεώς τους, προσπάθησε να κάνει διορθωτικές κινήσεις;

Κυρία Πρόεδρε, λυπάμαι, διότι στην κατρακύλα χαρακτηρισμών που τους έχει παρασύρει ο κ. Παπανδρέου, παρασύρονται και άνθρωποι που θα έπρεπε να είναι πολύ πιο σεμνοί και σήμερα δεν θα έπρεπε να συζητάμε για πολιτικές ευθύνες, ιδιαίτερα απέναντι στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, σε ό,τι αφορά τον βασικό πλούτο της χώρας και αυτό γιατί μόνο οι πιστώσεις που φεύγουν από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και έχουν σχέση με την προστασία των δασών –και ξέρετε πολύ καλά ότι την ευθύνη εφαρμογής την έχουν οι περιφέρειες και οι νομαρχίες- ενώ το 2002 και το 2003 οι ενισχύσεις πήγαιναν στα μέσα Ιουνίου, φέτος, πέρυσι και πρόπερσι οι ενισχύσεις έχουν πάει από τις αρχές Μαΐου και έχουν μπει από τις αρχές Μαΐου τα χρήματα για να τα χρησιμοποιήσουν και να τα αξιοποιήσουν.

Δεν μπορεί να έρχεται σήμερα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Π.Α.Σ.Ο.Κ. να δημιουργεί εντυπώσεις περί πολιτικών και άλλων ευθυνών στα θέματα των εθνικών οικολογικών καταστροφών.

Γιατί αυτό το οποίο συντελέστηκε στην Πάρνηθα είναι μια εθνική οικολογική καταστροφή πάνω από την οποία δεν θα πρέπει να επιχαίρει το Π.Α.Σ.Ο.Κ. και δεν θα πρέπει να κάνει τη στάχτη το υλικό της λάσπης των εκλογών. Θα πρέπει να κάνει την αυτοκριτική του, γιατί τόσα χρόνια, όταν κάηκε η Πεντέλη, δεν ανέλαβε την ευθύνη για να την οριοθετήσει και να μην αποχαρακτηριστεί. Γιατί τόσα χρόνια διατήρησε ένα λανθασμένο καθεστώς στον τρόπο με τον οποίο αποχαρακτηρίζονταν οι δασικές εκτάσεις. Γιατί τόσα χρόνια –και αυτό είναι η συνολικότερη ευθύνη του ελληνικού πολιτικού συστήματος- φαίνεται η ευθύνη του Π.Α.Σ.Ο.Κ. πάνω στον τρόπο με τον οποίο αντιμετώπισε την αναθεώρηση του άρθρου 24, ενώ δεν έχει φανεί ότι το άρθρο 24 προστατεύει ουσιαστικά το δάσος. Γιατί από το 1974 μέχρι σήμερα έχουμε δει αυτήν την λαίλαπα των πυρκαγιών, αλλά δεν έχει καθίσει να συνομιλήσει με νηφαλιότητα και με ουσιαστικούς πολιτικούς όρους για το πώς θα προστατεύσουμε το δάσος και για το πώς θα κάνουμε έναν ορισμό του δάσους και έναν ορισμό του φυσικού περιβάλλοντος, τέτοιο ώστε να μην αμφισβητείται σήμερα στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Γιατί αυτό το οποίο αμφισβητείται στο Συμβούλιο της Επικρατείας δεν είναι ο δικός μας ορισμός. Είναι αυτό για το οποίο τότε σας είχαμε προειδοποιήσει και σήμερα φαίνονται τα αποτελέσματα μέσα από αυτήν τη μεγάλη δικαστική διαμάχη που έχει ανοιχτεί για τον ορισμό του δάσους και δίνει το δικαίωμα σε οποιονδήποτε επιβουλεύεται τις δασικές εκτάσεις να χρησιμοποιεί άνομα μέσα για να κάψει φυσικό πλούτο, ελπίζοντας ότι κάποια στιγμή θα γίνει οικόπεδο.

Ε, ως το ξεκαθαρίσουμε για ακόμη μια φορά ότι οικόπεδο δεν πρόκειται να γίνει, τίποτα από τον εθνικό δρυμό της Πάρνηθας. Δεν πρόκειται να επιτραπεί καμία παρανομία σε κανέναν καμένο δάσος. Εκεί θα είναι και η δική σας ευθύνη. Να μην έρθετε και να μην υποστηρίξετε τα οποιαδήποτε τοπικά ή περιφερειακά αιτήματα πάνω στην καμένη γη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν εσείς δεν ξέρατε να κάνετε σωστά τη δουλειά σας, αυτή η Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να συγκρουσθεί με μεγαλύτερα ή με μικρότερα συμφέροντα για να προστατεύσει και το φυσικό περιβάλλον, αλλά πάνω απ' όλα να προστατεύσει το μέλλον των Ελλήνων και των Ελληνί-

δων που θέλουν να βλέπουν τα παιδιά τους να μεγαλώνουν σ' ένα περιβάλλον, στο οποίο υπάρχει πράσινο, υπάρχει προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, υπάρχει πνοή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα ήθελα να αναφερθώ σε όλα αυτά, τα οποία αδικώς και χωρίς στοιχεία σήμερα έχουν ειπωθεί εις βάρος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Νομίζω ότι ο κύριος Υπουργός έχει δώσει με συνέπεια όλα αυτά τα χρόνια τα στοιχεία, τα οποία απαnantούν στοιχείο προς στοιχείο στα ερωτήματα της επερωτήσεως.

Θα ήθελα μόνο να θυμίσω σε όσους σήμερα μιλούν για λάθος κατανομή επενδύσεων ότι αν είχαμε βάλει τη δική τους αριθμητική, θα είχαμε βαμβάκι μέχρι και στον Παρθενώνα και θα είχαμε καλύψει και το ελατοδάσος της Πάρνηθας με ελιές, για το παραγόμενο λάδι, για το οποίο έπαιρναν επιδότηση. Αυτή είναι η ιστορία του παρελθόντος.

Μην έρχεστε σήμερα τιμητές της διαφάνειας στις επιδοτήσεις. Μην έρχεστε σήμερα ως τιμητές της σωστής διαχείρισης ευρωπαϊκών κονδυλίων. Αυτή είναι μια μαύρη σελίδα στην ιστορία της διακυβέρνησης του Π.Α.Σ.Ο.Κ.. Ελπίζαμε ότι θα είχατε βάλει μυαλό. Δυστυχώς, τα τρία χρόνια στην Αντιπολίτευση δεν σας έκαναν να επανααξιολογήσετε τα νούμερα που σκοπίμως λανθασμένα υποβάλατε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Νομίζω ότι σας αξίζει άλλη μια περίοδος στην αντιπολίτευση, ώστε να φτιάξετε τα κομπουτεράκια σας και να συμφωνούν τα νούμερα, με τις εκτάσεις και την πραγματική παραγωγή της χώρας, ώστε τότε να μιλάμε επί της ουσίας και όχι επί του ιδεατού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ο κ. Τσιόγκας έχει το λόγο ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Κύρια Υπουργέ, ασφαλώς θα θυμάστε ότι το κόμμα σας, αλλά και εσείς προσωπικά και ο κ. Μπασιάκος πριν γίνετε Κυβέρνηση χαρακτηρίζατε τη νέα Κ.Α.Π. που υπέγραψε η κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. το 2003 ως καταστροφική για τη χώρα μας.

Σίγουρα θα θυμάστε τις υποσχέσεις που έδινε το κόμμα σας στους αγρότες, ότι αν γίνετε κυβέρνηση θα επαναδιαπραγματευθείτε την Κ.Α.Π., με πρωτοβουλία του Αρχηγού σας, του σημερινού Πρωθυπουργού.

Σήμερα, τριάντισ χρόνια από τότε που γίνετε Κυβέρνηση, όχι μόνο δεν επαναδιαπραγματευθήκατε την νέα Κ.Α.Π., αλλά την εφαρμόζετε με ιδιαίτερο ζήλο. Μάλιστα, βιαστήκατε να την εφαρμόσετε ένα χρόνο πριν λήξει η μεταβατική περίοδος. Γι' αυτό είναι ανυπόστατη η κριτική του Π.Α.Σ.Ο.Κ. ότι πήρατε παράταση για την εφαρμογή της. Όμως ένα χρόνο μετά την εφαρμογή της νέας Κ.Α.Π. είναι σε όλους γνωστά, και ειδικότερα στους μικρομεσαίους αγρότες, τα καταστροφικά της αποτελέσματα, που δεν αφορούν μόνο τους καπνοπαραγωγούς και τευλοπαραγωγούς, αλλά όλους τους αγρότες και κτηνοτρόφους της χώρας μας.

Αυτά τα καταστροφικά αποτελέσματα είναι σίγουρο ότι θα γενικευθούν και θα οξυνθούν με την ολοκλήρωση της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, δηλαδή με την εφαρμογή του Κανονισμού για τα οπωροκηπευτικά, που πρόσφατα ψηφίσατε, αλλά και τον νέο Κανονισμό για το κρασί, που είναι σίγουρο ότι θα ψηφίσετε επειδή είστε ιδιαίτερα υπάκουοι στις επιταγές του Διευθυντηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα αδιέξοδα που δημιούργησε η νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική, για την οποία το Π.Α.Σ.Ο.Κ. αιθάνεται υπερήφανο, σας οδήγησαν στην κωμικοτραγική πρόταση για την αγροτική ανάπτυξη στη Θεσσαλία, που θα έχει σαν κύριες δραστηριότητες την εκτροφή βατράχων, τα γαϊδουράγκαθα, στρουθοκάμηλους και διάφορα άλλα προϊόντα, τα οποία είναι άγνωστα στην περιοχή της Θεσσαλίας. Και βέβαια, δεν ξέρουμε και ποια άλλα εξωτικά είδη θα μας φέρετε να καλλιεργήσουμε. Αυτή η πρόταση προκαλεί γέλιο, αλλά και αγανάκτηση στους αγρότες της Θεσσαλίας και όλης της Ελλάδας, που διαπιστώνουν στην πράξη ότι η Κοινή Αγροτική Πολιτική κι οι αναθεωρήσεις της αποτελούν το βασικό εργαλείο για να ξεκληριστούν.

Όσον αφορά στα μεσογειακά προϊόντα ασφαλώς, κύρια Υπουργέ, θα θυμάστε –κι αν δεν θυμάστε, σας διαβάω από τα Πρακτικά της Βουλής- τις θέσεις του κόμματός σας τον Οκτώ-

βριο του 2003 για τις προτάσεις της Επιτροπής. «Οι προτάσεις της Επιτροπής για τη μεταρρύθμιση των Κανονισμών των μεσογειακών προϊόντων –καπνός, λάδι, βαμβάκι- αποτελούν κόλαφο για τους αγρότες. Στην πραγματικότητα, η πρόταση αυτή δίνει την προοπτική μιας άμεσης, δραστηκής μείωσης στα τεύτλα, στα καπνά, που θα οδηγήσει σε μικρό χρονικό διάστημα στην εγκατάλειψη, αν και σε πολλές περιοχές της χώρας έχουμε πλήρη εγκατάλειψη. Ο αγώνας που πρέπει, έστω και τώρα, στο παρά πέντε, να ξεκινήσει είναι να σταματήσει η άνευ όρων και προϋποθέσεων αποδοχή αυτής της πρότασης». Αυτά έλεγε ο σημερινός Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τον Οκτώβριο του 2003, όταν ήταν στην Αντιπολίτευση. Τα διάβασα από τα Πρακτικά της Βουλής.

Όμως έξι μήνες μετά, αφού έγινε Κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία, υπερψήφισε τους Κανονισμούς για τα μεσογειακά προϊόντα, με επουσιώδεις αλλαγές, αντίθετες απ' αυτές που πρότεινε όταν ήταν αντιπολίτευση και σύμφωνες με αυτές που πρότεινε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. για μεγαλύτερη και πλήρη αποσύνδεση των επιδοτήσεων από την παραγωγή. Η στροφή και μάλιστα εκατόν ογδόντα μοιρών, που κάνατε όταν γίνετε κυβέρνηση, τόσο στον βασικό Κανονισμό της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής όσο και στους Κανονισμούς των μεσογειακών προϊόντων δείχνει τη διγλωσσία σας, την αναξιοπιστία και τη δημαγωγία σας, με στόχο να σφαρπάξετε την ψήφο των αγροτών και όχι μόνο.

Δείχνει επίσης τη δέσμευσή σας να υπηρετήσετε με συνέπεια τους εμποροβιομήχανους. Όμως, επειδή «το ψέμα έχει κοντά ποδάρια», ήρθε η ώρα να απολογηθείτε στους αγρότες γιατί όταν γίνετε Κυβέρνηση ψηφίσατε και εφαρμόζετε αυτά που καταγγέλλατε ως αντιπολίτευση.

Όμως η ίδια διγλωσσία και δημαγωγία υπάρχει και από την πλευρά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Τώρα που είναι στην Αντιπολίτευση κάνει κριτική για τους κανονισμούς των μεσογειακών προϊόντων. Όταν όμως ήταν κυβέρνηση θεωρούσε ότι ήταν πολύ καλές οι προτάσεις της επιτροπής.

Για να μην σας αδικήσω, κύριοι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ., διαβάζω την ανακοίνωση του κυρίου Υπουργού Γεωργίας, του κ. Δρυ, τον Οκτώβριο του 2003: «Οι προτεινόμενες αλλαγές της Κ.Ο.Α. για τα τρία μεσογειακά προϊόντα βαμβάκι, καπνός, λάδι, κινούνται σύμφωνα με τους στόχους και τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν το Συμβούλιο και η Επιτροπή στις 26 Ιουνίου στο Λουξεμβούργο, δηλαδή κινούνται στη λογική της νέας Κ.Α.Π.. Η μεταρρύθμιση των κανονισμών καπνού, βαμβακιού και λαδιού εγγυάται το εισόδημα των Ελλήνων αγροτών. Σαφώς και επιδέχονται βελτιώσεις ως προς το εφαρμοστικό τους σκέλος, για τις οποίες όμως η χώρα μας θα αγωνιστεί με συνέπεια και συνεργασία με τις άλλες μεσογειακές χώρες».

Αυτά έλεγε το ΠΑ.ΣΟ.Κ., όταν ήταν κυβέρνηση. Εντελώς διαφορετικά πράγματα λέει σήμερα, που είναι στην Αντιπολίτευση. Παρά το γεγονός ότι έγιναν οι εφαρμοστικές βελτιώσεις που επεδίωκε, στο βαμβάκι –για παράδειγμα- αυξήθηκε από το 60% στο 65% η αποδέσμευση επιδότησης και μειώθηκαν τα κονδύλια που πήγαν στο δεύτερο πυλώνα, στον καπνό αποδεσμεύτηκε ολόκληρη η επιδότηση από την παραγωγή κ.α..

Προφανής στόχος αυτής της διγλωσσίας είναι η αξιοποίηση των πολιτικών του ευθυνών και η εφαρμογή της αντιλαϊκής, αντιαγροτικής πολιτικής, αλλά και η υφαρπαγή της ψήφου των αγροτών.

Έχει δίκιο το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σήμερα που κατηγορεί την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας για τα παράνομα χαράτσια του Ο.Σ.Δ.Ε. που έχει επιβάλει στους αγρότες. Όμως, η κατηγορία του θα ήταν αξιόπιστη, εάν ξεκινούσε την αυτοκριτική του. Και αυτό γιατί τα παράνομα χαράτσια του Ο.Σ.Δ.Ε. τα επέβαλε η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και τα διατήρησε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Έχουμε κάνει σαν Κ.Κ.Ε. τουλάχιστον τέσσερις ερωτήσεις προς την Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και άλλες τέσσερις προς την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας για τα παράνομα χαράτσια και πήραμε την ίδια ακριβώς απάντηση.

Εκτός αυτού, κύριοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αν πραγματικά είστε αντίθετοι με αυτά τα χαράτσια, μπορείτε άμεσα να τα σταματήσετε. Και αυτό γιατί ηθικός αυτουργός αυτών των παρακρατήσεων

είναι οι κυβερνήσεις, φυσικός όμως αυτουργός είναι η διοίκηση της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ., στην οποία το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχει απόλυτη αυτοδυναμία. Η διγλωσσία σας αυτή δείχνει ότι δεν μετανιώσατε για τα χαράτσια, αλλά τα επικαλείστε για να ψηφοθηρίσετε, νομίζοντας ότι οι αγρότες ξεχασαν τα έργα και τις ημέρες σας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας πιστεύει ότι η αγροτική πολιτική της Νέας Δημοκρατίας είναι ταυτισμένη με την αγροτική πολιτική του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επειδή έχουν την ίδια μήτρα, την Κοινή Αγροτική Πολιτική. Η πολιτική αυτή, ανεξάρτητα από το χρώμα του διαχειριστή, έχει καταστροφικά αποτελέσματα για τους μικρομεσαίους αγρότες, αλλά προκλητικά οφέλη για τους εμποροβιομήχανους, στους οποίους εξασφαλίζει πάμφθην πρώτη ύλη, εγχώρια ή εισαγόμενη, ωφελεί τους μεγαλοαγρότες επιχειρηματίες, επειδή συγκεντρώνουν τη γη και την παραγωγή.

Το Κ.Κ.Ε. καλεί τους μικρομεσαίους αγρότες να αντισταθούν στην πολιτική και στα κόμματα που τους ξεκληρίζουν, να καταψηφίσουν τη Νέα Δημοκρατία και το ΠΑ.ΣΟ.Κ., τόσο για την αντιαγροτική τους πολιτική, όσο και για τη διγλωσσία τους, αλλά και τη δημαγωγία τους, να συσπειρωθούν στο Κ.Κ.Ε. και να δημιουργήσουν τις πολιτικές προϋποθέσεις, για να εφαρμοστεί μια αγροτική πολιτική, που έχει ανάγκη η χώρα και ο λαός μας, μια πολιτική που θα στηρίζεται στους παραγωγικούς συνεταιρισμούς των μικρομεσαίων αγροτών, θα αξιοποιεί όλες τις παραγωγικές δυνατότητες της χώρας, θα ανταποκρίνεται στις διαφορετικές ανάγκες του λαού, θα σέβεται το περιβάλλον, θα προστατεύει τη δημόσια υγεία. Και αυτό, γιατί μόνο στα πλαίσια μιας τέτοιας πολιτικής οι μικρομεσαίοι αγρότες μπορούν να ζήσουν με αξιοπρέπεια στα χωριά τους και στα χωράφια τους και μπορεί να αναζωογονηθεί οικονομικά και κοινωνικά η ύπαιθρος.

Είπε ο κ. Μπασιάκος –και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε- ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έδωσε 6.000.000 ευρώ για τη δασοπυρόσβεση, ενώ η Νέα Δημοκρατία έδωσε 10.000.000. Δεν είπα όμως ότι τα 3.000.000 από τα δέκα που έδωσε η Νέα Δημοκρατία, είναι παλιές οφειλές προηγούμενων ετών. Άρα, λοιπόν, εσείς δώσατε 7.000.000 ευρώ.

Συνεπώς, λοιπόν, οι πιστώσεις, τα χρήματα που δίνετε είναι πολύ λιγότερα από αυτά που μας παρουσιάζετε και οι δύο έχετε σοβαρές ευθύνες για τη διάλυση των δασικών υπηρεσιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κλείστε, κύριε Τσιόγκα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Όσο γι' αυτά που είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας ότι τα καμμένα θα ξαναγίνουν δάσος, ας μας πει γιατί δεν έγιναν δάσος όσα κήκαν στα τριάντισι χρόνια που κυβερνά η Νέα Δημοκρατία και ας μας πουν και οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. γιατί αυτά που κήκαν επί ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι ακόμα καψάλες ή έχουν κτιστεί, όπως κτίζονται βίλες και αυτά που κήκαν επί Νέας Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ κύριε Τσιόγκα.

Ο πρώτος του καταλόγου των ομιλητών κ. Αθανάσιος Παπαγεωργίου έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ: Μας μέμφεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Υπουργός γιατί επαναλαμβάνουμε, όπως έχουμε χρέος, τα ίδια επιχειρήματα.

Το κάναμε, κύριε Υπουργέ, γιατί δυστυχώς παρ' ότι σας επισημαίνουμε τα δεινά που έχουν επέλθει εξαιτίας της δικής σας κακής διακυβέρνησης, δεν τα αντιλαμβάνεσθε και φυσικά, αφού δεν τα αντιλαμβάνεσθε, δεν μπορείτε να τα θεραπεύσετε. Και είσθε της γνωστής θεωρίας «αν είναι κακή η πραγματικότητα, τόσο κακό για την πραγματικότητα». Είναι αυτή η κλασική παλιά θεωρία «αν είναι κακά τα πράγματα, τόσο κακά για τα πράγματα». Αυτή είναι η θεωρία σας.

Και έρχομαι στο εισόδημα. Ισχυρισθήκατε ότι κάνατε θαύμα και οι αγρότες φωνάζουν «θαύμα, θαύμα» για το αγροτικό εισόδημα, ότι έχει βελτιωθεί. Ακούστε όμως με τι επιχειρήματα,

κύριε Υπουργέ. Λέτε ότι δεν λαμβάνουμε υπόψη στον υπολογισμό του αγροτικού εισοδήματος, πρώτον τον όγκο παραγωγής και δεύτερον το μέσο όρο των επιδοτήσεων. Στην προηγούμενη, όμως, αποστοφή του λόγου σας είπατε το εξής: «Μα, ο μέσος όρος των επιδοτήσεων ίδιος ήταν και με το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ίδιος και με τη Νέα Δημοκρατία». Τι έχει προστεθεί, δηλαδή, στις επιδοτήσεις; Σας κατέθεσα δε ένα στοιχείο όπου καταδεικνύεται η δραματική μείωση του όγκου παραγωγής.

Εγώ έμαθα από τα λίγα οικονομικά μου, κύριε Υπουργέ, ότι το εισόδημα είναι συνάρτηση του όγκου παραγωγής επί την τιμή του προϊόντος. Αυτό είναι το εισόδημα, αυτή είναι η κλασική θεωρία. Όταν έχετε μειωμένο όγκο και όταν έχετε μειωμένες τιμές, δεν μπορείτε να έχετε αύξηση του εισοδήματος. Μόνο εσείς μπορείτε να ανακαλύψετε κάτι τέτοιο, έτσι για να ισχυριστείτε και να προβάλετε ότι έχετε αυξήσει το εισόδημα, αλλά οι αγρότες από κάτω ειρωνικά φωνάζουν «θαύμα, θαύμα, συνετέλεσθη θαύμα». Ξέρουν, όμως, ότι δεν είναι έτσι τα πράγματα.

Δεύτερον, πληρωμές. Ακούτε τι μας λέγατε και είναι το δεύτερο θαύμα. «Μας ζηλεύετε» -λέει- «γιατί πληρώσαμε νωρίτερα. Νιώθετε μια ζήλια σαν ΠΑ.ΣΟ.Κ. επειδή πληρώσαμε νωρίτερα τις επιδοτήσεις». Μα, είναι δυνατόν να λέτε τέτοια πράγματα, όταν οι επιδοτήσεις με βάση τους κανονισμούς της Ε.Ο.Κ. πληρώνονταν κατά πάγιο τρόπο από 15 Νοέμβρη, που άρχιζαν οι επιδοτήσεις και οι τελευταίες από το σύστημα του Ο.Σ.Δ.Ε. στα σιτηρά πληρώνονταν το Φλεβάρη; Και γινόταν χαλασμός Κυρίου και καλά κάνανε και διαμαρτύρονταν οι αγρότες τότε.

Τώρα βρισκόμαστε στον Ιούλιο. Δεν έχουν πληρωθεί οι επιδοτήσεις και εσείς λέτε ότι πληρώνονται σε συντομότερο χρόνο. Είναι δυνατόν να μη φωνάζουν οι αγρότες «θαύμα, θαύμα»; Και φυσικά, τι ισχυρίζεσθε και τι λέτε; Λέτε το καταπληκτικό «μα, δεν είχαμε το Ο.Σ.Δ.Ε.». Όμως, είσθε τριάμισι χρόνια, κύριε Υπουργέ, στην Κυβέρνηση. Αν ήταν ελλειμματικό το Ο.Σ.Δ.Ε., έπρεπε να το ολοκληρώσετε. Δεν είναι δικαιολογία αυτή, κύριε Υπουργέ.

Τρίτον, «οι επιδοτήσεις», λέτε, «είναι ίδιες». Αυτό είναι το επιχείρημα που σας ανέφερα νωρίτερα. Πότε πληρώνονται, κύριε Υπουργέ, οι επιδοτήσεις; Αυτό έχει σημασία.

Τέταρτον, λέτε: «έχουμε προβλήματα, γιατί πολλοί αγρότες δεν έχουν Α.Φ.Μ.». Θα σας πω το εξής, κύριε Υπουργέ. Είναι απλήρωτοι πεντακόσιοι αγρότες περίπου στην Πιερία. Όντως, εκατό από αυτούς δεν έχουν σωστό το Α.Φ.Μ. ή δεν είχαν σωστό το Α.Φ.Μ., άλλοι τόσοι το λογαριασμό τους στην Αγροτική Τράπεζα, άλλοι τόσοι είναι στην πρόωρη συνταξιοδότηση.

Και σας λέω: Είναι τόσο δύσκολο να πείτε στον κύριο Νομάρχη ή να πείτε στο διευθυντή της τράπεζας: «βρε άνθρωπε του Θεού, πάρε τους εκατό και κάνε τους ένα τηλέφωνο να 'ρθούν να δώσουν το σωστό λογαριασμό»; Εδώ και οχτώ μήνες δεν μπορέσατε; Ένα κομματικό στέλεχος ας βάζατε, κύριε Υπουργέ. Είναι δυνατόν να μη βάζετε έναν της Εφορίας, να του δώσετε την κατάσταση και να του πείτε: «αυτούς τους εκατό πάρε τους, γιατί δεν έχουν σωστό Α.Φ.Μ.»; Και τους έχετε επί οκτώ μήνες εδώ και δεν τους λέτε την αλήθεια, τους κοροϊδεύετε.

Και λέτε και το τελευταίο, για την πρόωρη συνταξιοδότηση. Λέτε ότι το αφήσατε τελευταίο για να κάνετε αντικριστά τον έλεγχο. Είναι τόσο απλό. Και επειδή είναι και ο κ. Σκιαδάς εδώ, παλιός μου φίλος, θα ρωτήσω: είναι τόσο δύσκολο να πάρετε τη δισκέτα από την Αγροτική Τράπεζα και από εκεί και πέρα να κάνετε διασταύρωση; Θέλετε να βρείτε ποιοι είναι οι ανάδοχοι; Υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι έχουν δώσει την επιδότησή τους, την εκμετάλλευσή της, σε δικούς τους και δεν μπορείτε να τους βρείτε εδώ και ένα χρόνο; Αν δεν είναι ανικανότητα αυτό, τι είναι; Και δεν θα φωνάξουν ειρωνικά «θαύμα, θαύμα» οι αγρότες;

Έρχεσθε και λέτε κάτι άλλο και πρέπει να το ανακαλέσετε αυτό, κύριε Υπουργέ. Εμείς ποτέ δεν είπαμε να δοθούν παράνομες επιδοτήσεις. Πού το είδατε αυτό; Ποιο στέλεχος είπε να δοθούν οι παράνομες επιδοτήσεις; Είναι το ίδιο να λέμε να έρθουν γρήγορα οι επιδοτήσεις με το να δίδονται οι επιδοτήσεις, όποτε εσείς θεωρείτε ότι είναι σωστό; Λέμε να δοθούν γρήγορα οι επιδοτήσεις σε αυτούς που είναι νόμιμοι δικαιούχοι των επιδοτήσεων. Ποτέ δεν είπαμε και δεν θα το πούμε ποτέ να

δοθούν παράνομες επιδοτήσεις στους αγρότες.

Έρχομαι σε ένα άλλο ζήτημα. Επενδύσεις. Ακούστε, κύριε Υπουργέ. Εγώ θα σας καταθέσω την επιστολή της ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ., η οποία όπου υπήρξε σωστή προαγωγή των θεμάτων, το αναφέρει στην ανακοίνωσή της. Τι λέει όμως η ανακοίνωση της ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.; Λέει: «Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλούν οι εξελίξεις στο επιχειρησιακό πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, το οποίο αδυνατεί να χειρισθεί αποτελεσματικά τις επενδύσεις στον πρωτογενή τομέα».

Παραπάνω λέει ότι το ποσοστό της κάλυψης είναι 61%. Επειδή δεν υπάρχει δημόσια δαπάνη, έχουν χαθεί πάρα πολλά λεφτά από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Δεν το λέμε εμείς. Εσείς λέτε ότι είστε σε αगाστή συνεργασία και επικοινωνία. Η ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. λέει ότι κινδυνεύουν να χαθούν πάρα πολλά λεφτά. Και μη φέροντε το επιχείρημα και λέτε ότι στον τρίτο χρόνο ή στον τέταρτο χρόνο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν είχε μεγάλη απορροφητικότητα. Το ξέρετε πολύ καλά ότι ως προς τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης, μέχρι να ωριμάσουν τον πρώτο χρόνο, μέχρι να ενταχθούν οι επενδύσεις, μέχρι να βγουν οι οδηγίες, υπάρχει μια υστέρηση. Και με γεωμετρική πρόοδο στη συνέχεια, γίνονται οι εκταμιεύσεις και προάγονται οι επενδύσεις. Και φαίνονται, ότι τότε πάνε ψηλά οι επενδύσεις.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Παπαγεωργίου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν Δελτίο Τύπου, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Έρχομαι σ' ένα άλλο θέμα. Κύριε Υπουργέ -και σας το είπα και άλλη φορά- επί ΠΑ.ΣΟ.Κ. έγιναν τρεις προκηρύξεις για τα σχέδια βελτίωσης στην κτηνοτροφία. Τρεις προκηρύξεις! Και εντάχθηκαν δεκάδες στην περιοχή ιδιαίτερα της Μακεδονίας, που την ξέρω πάρα πολύ καλά. Έχετε κάνει μια προκήρυξη για τρεισήμισι χιλιάδες επενδυτικά σχέδια, σχέδια βελτίωσης στην κτηνοτροφία. Και τώρα αρχίζουν και παίρνουν τις αποφάσεις οι κτηνοτρόφοι. Αφού έκαναν υποστατικά, πήραν αρμεκτικές μηχανές, τώρα πήραν τις εγκρίσεις.

Μα, σε έξι μήνες μπορούν να υλοποιήσουν τις επενδύσεις; Γιατί μέχρι 30.6.2008 πρέπει να κάνουν τις επενδύσεις με το «ν+2», για να μπορούν να πάρουν τα λεφτά.

Ποιον κοροϊδεύετε, κύριε Υπουργέ; Αποεπενδύεται από δική σας ευθύνη ο αγροτικός τομέας.

Σύστημα προβολής, λέει. Ξέρετε τι κάνατε, κύριε Υπουργέ; Αυτήν την κατάπτωση εκπομπή της Ε.Ρ.Τ. 3, η οποία χαρακτηρίζεται δικαίως από τους αγρότες Υ.Ε.Ν.Ε.Δ.. Είναι Υ.Ε.Ν.Ε.Δ.! Αν είχατε λίγο φιλότιμο, θα λέγατε «ας κάνει και καμιά δήλωση ο κ. Αργύρης ή κάποιος άλλος από τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης».

Είναι μια αισχρή προπαγάνδα. Και πήρατε τα λεφτά από τα εκπαιδευτικά προγράμματα και τα πήγατε στη μαύρη προπαγάνδα της Ε.Ρ.Τ.3. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): (Δεν ακούστηκε)

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ: Και φυσικά, κύριε Υπουργέ, θα σας πω το εξής. Εμείς λέμε ψέματα για το Σύστημα Συμβουλών; Διαβάστε τι λέει ο κ. Παπαβασιλείου.

Πιο συγκεκριμένα, το Μάιο, πριν από ενάμισι μήνα, είπε ότι δεν έχει προχωρήσει μέχρι στιγμής η σύνταξη των Οδηγών Εφαρμογής, εργαλείο απαραίτητο για την υλοποίηση του προγράμματος.

Παρακάτω, λέει ότι το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του Συστήματος Γεωργικών Συμβουλών, το οποίο πρέπει να είναι απόρροια των Οδηγών Εφαρμογής, δεν έχει ολοκληρωθεί.

Και παρακάτω λέει: «Τέλος, τονίζοντας ότι η καθυστέρηση υλοποίησης όλων των προαναφερμένων, είναι πιθανόν να προξενήσει προβλήματα στην ομαλή εφαρμογή της νέας Κ.Α.Π.. Παρακαλούμε για τις δικές σας άμεσες ενέργειες...».

Αυτή είναι η επιστολή του προβεβλημένου κομματικού στελέχους και Προέδρου του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.. Και καλά κάνει ο κ. Παπαβασιλείου και είναι κομματικό στέλεχος. Και καλά κάνει και σας το επισημαίνει.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Παπαγεωργίου

καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα επιστολή, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ένα προτελευταίο είναι το εξής: Μιλάτε για τις μελέτες και για τη μελέτη Θεσσαλίας, αυτή τη μελέτη με την οποία γελάει ακόμη ο κόσμος για τις γενικολογίες τις οποίες παρουσιάσατε. Γελάνε ακόμη οι Θεσσαλοί. Και πολύ σωστά σας είπε ο κ. Κοκκινούλης. Ξέρετε από πού την πληρώσατε; Από το 30% του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης.

Πού θα βρείτε να πληρώσετε όλες τις άλλες μελέτες που παραγγέλλετε, κύριε Υπουργέ; Εγώ δεν μπαίνω στα ζητήματα της διαφάνειας ή του ήθους. Κανένας δεν μπορεί να κατηγορήσει εκ προοιμίου κανέναν από τους συναδέλφους ή τους διαχειριστές του δημοσίου χρήματος.

Το τελευταίο, κύριε Υπουργέ, είναι το εξής: Το πρόγραμμα για τη βιολογική γεωργία για το οποίο επιείσατε ότι έχει προχωρήσει, το υπέβαλε το Π.Α.Σ.Ο.Κ.. Το κατάρτισε και το υπέβαλε το Π.Α.Σ.Ο.Κ.. Μην επιείσατε, λοιπόν, για ένα πρόγραμμα και μη θυμάστε ξαφνικά ότι υπήρξαν λάθη και παραλείψεις κατά την περίοδο του Π.Α.Σ.Ο.Κ. και τις μεγεθύνετε. Υπήρξαν και πάντα θα υπάρχουν. Κανένας δεν μπορεί να είναι απόλυτος γνώστης και κανένας απόλυτα αποτελεσματικός λειτουργός στα δημόσια πράγματα. Και ξαφνικά, όταν είναι ένα έργο του άλλου, το οικειοποιούμαστε και το διατρανώνουμε και το παρουσιάζουμε σαν δικιά μας πολιτική.

Κλείνοντας –κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ για τη μικρή ανοχή- θέλω να σας πω, κύριε Υπουργέ, ότι εμείς παρουσιάζουμε αυθεντικά με αγωνία και με πόνο ψυχής τη σκληρή πραγματικότητα. Δεν είχαμε και δεν έχουμε απαίτηση να λύσετε όλα τα προβλήματα. Έχουμε απαίτηση όμως να ακούτε, να αφουγκράζεστε την πραγματικότητα και τουλάχιστον να είστε σεμνοί, όταν η Αξιωματική Αντιπολίτευση και τα άλλα κόμματα σας μεταφέρουν αυθεντικά αυτή την πραγματικότητα. Σταματήστε να κλείνετε τα αυτιά, διότι δεν προσφέρετε τίποτα στην αγροτική οικονομία.

Και φυσικά, επειδή δεν έχετε και χρόνο τώρα, ήρθε η ώρα να σας απαντήσει ο ελληνικός λαός. Και θα σας απαντήσουν οι Έλληνες αγρότες. Και μην επικαλείστε πια το ότι μας τιμώρησε. Το πολιτικό μας σύστημα, δικοματικό, πολυκομματικό, έχει αυτές τις εναλλαγές. Τώρα θα είναι σκληρή η απάντηση και θα το δείτε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Παπαγεωργίου.

Θα δώσω το λόγο στον κ. Δριβελέγκα.

Κύριε Δριβελέγκα, έχετε ένα λεπτό, αλλά θα σας δώσω δύο λεπτά. Σας κάνω 50% αύξηση!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, εκ προοιμίου, αλλά δεν θα κάνω χρήση των δύο λεπτών.

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι εδώ βεβαίως ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, ο κ. Βαρβιτσιώτης, ο οποίος ορθώς επέδειξε ευαισθησία για την Πάρνηθα. Μόνο που όταν τα έλεγε αυτά –γιατί είναι άλλωστε και Βουλευτής Β' Αθήνας- απευθυνόταν και ήταν γυρισμένος προς εμάς.

Το καλύτερο θα ήταν να απευθύνεται στον κύριο Υπουργό, γιατί αυτός πριν από λίγες μέρες είχε φέρει την τροπολογία, όταν έλεγε για τις βίλες κ.λπ..

Δεύτερον, δεν θα πω τίποτα, βέβαια, στον κύριο Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο για τα αγροτικά θέματα. Άλλωστε, όπως είπα, είναι Βουλευτής Β' Αθήνας, δεν ξέρει από αγρότες, δεν έχει ερεθίσματα και έτσι, λοιπόν, τον απαλλάσσω από την απάντηση.

Κύριε Υπουργέ, δεν θα πω πολλά πράγματα. Δύο μόνο. Είπατε επί λέξει –το έχω σημειώσει- ότι στις 17 Νοέμβρη, νωρίτερα από κάθε άλλη φορά, οι αγρότες πήραν τις επιδοτήσεις και εισπράχθηκαν όλα. Δεν πήραν μόνο οι πεθαμένοι, όπως έκανε το Π.Α.Σ.Ο.Κ., και οι παράνομοι.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Είπα αυτά;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ: Αυτά ακριβώς είπατε!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Να ακούτε καλύτερα!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ: Επικαλούμαι τα Πρακτικά.

Ε, λοιπόν, εγώ, όταν θα έρθουν στη Χαλκιδική –όπου θα πάω σήμερα- στο γραφείο, θα τους πω ότι πήρατε όλα τα λεφτά και ότι εφόσον δεν είστε πεθαμένοι, είστε ζωντανοί και διαμαρτύρεστε, τότε είστε παράνομοι. Αυτά είπε ο κύριος Υπουργός. Αυτό είναι το ένα.

Δεύτερον, δεν μετανοείτε για το εισόδημα. Δεν καταλαβαίνετε ότι δεν αυξήθηκε το εισόδημα και ότι δεν σας υποστηρίζει κανείς Βουλευτής; Πάρτε ένα Βουλευτή της Συμπολίτευσης, ένα δικό σας Βουλευτή, ιδιαίτερα της επαρχίας, να βγει εδώ δημόσια και να πει ότι αυξήθηκε το εισόδημα.

Παρ' όλα αυτά, εγώ σ' αυτά μένω. Θα πάρω τα Πρακτικά, μ' αυτά θα πάω στη Χαλκιδική και στην επαρχία και να είστε βέβαιοι ότι με τους δικούς σας λόγους, ο ελληνικός λαός στην ώρα του, θα σας δώσει την απάντηση και μάλιστα, θα σας τη δώσει με τόκο, όπως είχατε υποσχεθεί ότι θα δίνετε έντοκα τις αποζημιώσεις του ΕΛ.Γ.Α..

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το λόγο έχει ο κ. Κουτσούκος.

Κύριε Κουτσούκο, έχετε δύο λεπτά.

ΓΙΩΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι δεν μπορούμε να συνεννοηθούμε σ' αυτή την Αίθουσα. Άλλα λέμε εμείς στον κύριο Υπουργό και άλλα μας απαντάει αυτός. Του λέμε ότι μειώθηκε το αγροτικό εισόδημα και αυτός προσπαθεί να μας αποδείξει ότι διαφωνούμε μεταξύ μας για το πόσο μειώθηκε. Ε, πείτε μας εσείς, πόσο μειώθηκε, κύριε Υπουργέ! Βγάλτε εσείς ένα νούμερο, αν εμείς διαφωνούμε, λέει ο κ. Αργύρης δεκαεπτά, λέω εγώ δεκάξι. Πείτε μας πόσο μειώθηκε.

Εκείνο, όμως, που δεν μπορείτε να ισχυρίζεστε ακόμα είναι ότι αυξήθηκε το αγροτικό εισόδημα. Αυτό που προσπαθούμε να σας πούμε είναι ότι πρέπει να πάψετε να το λέτε, διότι έτσι προκαλείτε τους αγρότες.

Σας είπαμε για την αδιαφάνεια με την οποία διαχειρίζεστε το εθνικό απόθεμα και τα ποιοτικά παρακαταθήματα και έχω προκαλέσει τον Αρχηγό της Αντιπολίτευσης να καταγγείλει μία κακοδιαχείριση. Πώς να καταγγείλει την κακοδιαχείριση, όταν έχετε ορθώσει ένα πέπλο αδιαφάνειας, όταν στη Βουλή των Ελλήνων δεν δίνετε τα στοιχεία που σας ζητάμε και μας στέλνετε τα φύλλα των εφημερίδων της Κυβέρνησης;

Κύριε Υπουργέ, μου θυμίζατε τον πατροκτόνο που εκλιπαρεί το δικαστήριο για επιείκεια επειδή είναι ορφανός. Διότι αναφερθήκατε στο Π.Α.Σ.Ο.Κ. για τα μητρώα –τα ελαιοκομικά και τα αμπελουργικά- αλλά ξεχάσατε ότι είστε τριάντισι χρόνια Υπουργός. Αν ήταν κανένας Βουλευτής της Αντιπολίτευσης ή κανένα δικό σας περιφερειακό στέλεχος, τότε να το καταλάβω. Όμως, θεωρώ απαράδεκτο να τα λέει αυτά ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης.

Όσον αφορά στην κατάσταση που επικρατεί στη διαχείριση των δικαιωμάτων, ο κ. Αργύρης κατέθεσε το υπόμνημα του Συλλόγου του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., το οποίο τα λέει όλα. Λέει ότι έχετε μεταφέρει το κέντρο των αποφάσεων στο γραφείο σας για να το ελέγχετε, μην τυχόν υπάρξει καμιά διαρροή.

Και θέλω να σας παρακαλέσω να μη στείλετε τους ανθρώπους σε κανένα πειθαρχικό, όπως στείλατε τον κ. Κατζηλάκη, τον άλλον υπάλληλο που αρνήθηκε να υποκύψει στις πιέσεις σας για την αλλαγή των χρήσεων γης. Τη γνώμη τους λένε οι άνθρωποι και είναι κατοχυρωμένο δικαίωμα να λένε τη γνώμη τους ως υπάλληλοι.

Τώρα, όσον αφορά αυτά που μας απαντήσατε για τα Κέντρα Αγροτικής Ανάπτυξης, για τους γεωργικούς συμβούλους, εγώ θέλω να σας παραπέμψω στην ίδια την επιστολή του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου, που μιλάει για τις καθυστερήσεις.

Θέλω να δείτε την εικονική πραγματικότητα στην οποία ζείτε, διότι τα Κέντρα Αγροτικής Ανάπτυξης δεν έχουν γίνει πουθενά και θέλω να σας καλέσω για άλλη μια φορά να ξεδιαλύνετε το θαλό τοπίο για τα προϊόντα που είναι σε κρίση και τα οποία δεν διαπραγματευτήκατε σωστά, ώστε να ξέρουν οι παραγωγοί αν θα καλλιεργήσουν βιομηχανική ντομάτα. Τι θα κάνουν οι σταφι-

δοπαραγωγοί που σας ζητούν αποδέσμευση; Πώς θα πάνε οι εσπεριδοκαλλιεργητές σε αναδιρθρώσεις, όταν δεν ξέρουν το καθεστώς των επιδοτήσεων;

Και, κύριε Πρόεδρε, θέλω να κλείσω με τούτο. Θα πω και εγώ στους διαμαρτυρόμενους αγρότες της Ηλείας, που δεν πήραν επιδοτήσεις ότι είναι είτε παράνομοι είτε πεθαμένοι.

Τους έστειλε νωρίτερα ο κ. Μπασιάκος, όπως έστειλε ο κ. Κοντοπουράκης όλους αυτούς που χρησιμοποίησε για τη μείωση του αγροτικού πληθυσμού. Δηλαδή «εξόντωσε» το 10%- για να αυξήσει το αγροτικό εισόδημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας. Δυστυχώς, και αυτή η συζήτηση σε ό,τι αφορά την επιχειρηματολογία και την πολιτική του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης δεν νομίζω ότι προσέφερε τίποτα στους αγρότες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Κουτσούκο.

Κατ' εξαίρεση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα δώσω ένα λεπτό το λόγο στον κ. Βαρβαρίγο, ο οποίος τον ζήτησε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, έθεσα δυο ερωτήματα πολύ σαφή και συγκεκριμένα και δεν πήρα απάντηση. Τι θα κάνετε με τους σταφιδοπαραγωγούς;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Πλήρης αποδέσμευση. Το έχω πει εκατό φορές!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ: Δεν απαντήσατε. Πλήρης από πότε; Από το 2008;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Μάλιστα. Άμεσα

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ: Ωραία.

Το δεύτερο. Με τα σφαγεία της Ζακύνθου τι θα γίνει; Θα τα ανοίξετε, ναι ή όχι; Οκτώ μήνες είναι κλειστά. Υπάρχει μια κατάσταση απελπιστική. Επιτέλους, ζητάμε τη βοήθειά σας! Κράτος είστε, Κυβέρνηση είστε. Πάρτε και εσείς την ευθύνη που σας αναλογεί και ελάτε εκεί να δούμε τι θα γίνει. Πρέπει να ανοίξουν τα σφαγεία.

Ένα τρίτο ζήτημα που θέλω να θέσω είναι το εξής: Στο Δήμο Αρτεμισίων υπάρχει ένα κέντρο το οποίο έχει δημιουργηθεί εδώ και δυόμισι χρόνια. Είναι κέντρο παροχής πληροφοριών με τη χρήση νέων τεχνολογιών για τους αγρότες. Είναι τραγικό, κύριε Υπουργέ. Δεν υπάρχει άνθρωπος να το λειτουργήσει. Ο δήμος έχει ένα γεωπόνο, που δεν μπορεί να το λειτουργήσει. Ζήτησε να του δώσετε τη δυνατότητα εσείς, η Κυβέρνηση, να πάρει –έστω με το πρόγραμμα «STAGE»– ένα άτομο. Υπήρχε γεωπόνος ενδιαφερόμενος να πάει να δουλέψει και δεν του δώσατε αυτή τη δυνατότητα, ενώ έχουν προσληφθεί τριάντα άτομα με «STAGE!» Είναι εντελώς παράλογο αυτό το πράγμα! Θα σας παρακολουσά να δείξετε το ενδιαφέρον σας γι' αυτό το ζήτημα.

Το άλλο που σας ζήτησα και δεν μου απαντήσατε είναι το εξής: Ο κακόμοιρος, ο άτυχος κτηνοτρόφος που του κήκε η αποθήκη, επειδή έπεσε ένας κεραυνός, δεν υπάρχει τρόπος να αποζημιωθεί; Θα πρέπει με βάση την υπουργική σας απόφαση να αφήσει να καεί και δάσος πεντακοσίων στρεμμάτων, για να μπορείτε να τον αποζημιώσετε; Είναι παράλογο αυτό το πράγμα! Η απόφασή σας είναι και άδικη και επικίνδυνη για τα δάση, κύριε Υπουργέ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Μισό λεπτό, κύριε Υπουργέ. Θα σας δώσω το λόγο, αφού πρώτα κάνω μια ανακοίνωση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κατέθεσε σχέδιο νόμου: «Ανάληψη και άσκηση δραστηριοτήτων από τα Πιστωτικά Ιδρύματα, επάρκεια ιδίων κεφαλαίων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και λοιπές διατάξεις».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Η Διακομματική Επιτροπή «για την παρακολούθηση της πολιτικής της μετανάστευσης» καταθέτει την έκθεσή της, σύμφωνα

με το άρθρο 45, παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής.

(Η προαναφερθείσα έκθεση καταχωρίζεται στα Πρακτικά και έχει ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΑ' – ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'
ΔΙΑΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
«ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ»

ΕΚΘΕΣΗ
ΤΗΣ ΔΙΑΚΟΜΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
«ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διακομματική Επιτροπή «Για την παρακολούθηση της πολιτικής της μετανάστευσης», συνεστήθη με ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, που ελήφθη κατά τη συνεδρίαση της 19ης Δεκεμβρίου 2005, μετά από πρόταση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος, κ. Γεωργίου Παπανδρέου, η οποία κατετέθη στις 10 Νοεμβρίου 2005.

Η Επιτροπή συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. 782/621/ από 31 Ιανουαρίου 2006 απόφαση της Προέδρου της Βουλής, κυρίας Άννας Μπενάκη – Ψαρούδα, σύμφωνα με τα άρθρα 44 και 45 του Κανονισμού της Βουλής.

Ως αντικείμενο εργασιών της Επιτροπής ορίζεται η παρακολούθηση της εφαρμοζόμενης πολιτικής για τους μετανάστες και η διαμόρφωση και η διατύπωση προτάσεων προς τη Βουλή και την Κυβέρνηση για την ουσιαστική αντιμετώπιση των προβλημάτων, που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες, που διαβιούν στην Ελλάδα.

Η Επιτροπή αποτελέσθηκε από 15 μέλη – Βουλευτές, ως ακολούθως, κατά Κοινοβουλευτική Ομάδα:

Νέα Δημοκρατία:

Κωνσταντίνος Αγοραστός
Θεόφιλος Βασιλείου
Ξενοφών Βεργίνης
Γεώργιος Βλάχος
Ελευθέριος Ζαγορίτης
Ανδρέας Λυκουρέντζος
Ελισάβετ (Ελσα) Παπαδημητρίου
Θεόδωρος Σκρέκας

Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα:

Χρύσα Αράπογλου
Ιωάννης Βλατής
Σωκράτης Κοσμίδης
Άγγελος Μανωλάκης
Γεώργιος Παπαγεωργίου

Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας:

Βαρβάρα (Βέρα) Νικολαΐδου

Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς:

Φώτιος Κουβέλης

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής συμμετείχαν, σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση της Προέδρου της Βουλής, με δικαίωμα λόγου οι Έλληνες Ευρωβουλευτές:

Γεώργιος Δημητρακόπουλος
Ρόδη Κράτσα

Κωνσταντίνος Χατζηδάκης
Σταύρος Λαμπρινίδης
Αθανάσιος Παφίλης
Δημήτριος Παπαδημούλης

Πρόεδρος της Επιτροπής εξέλεξε η κυρία Ελισάβετ (Έλσα) Παπαδημητρίου, ενώ το αξίωμα του Αντιπροέδρου κατέλαβε ο κ. Γεώργιος Παπαγεωργίου και της Γραμματέως η κυρία Βαρέβα (Βέρα) Νικολαΐδου.

Η Επιτροπή πραγματοποίησε είκοσι εννέα (29) συνεδριάσεις, κατά τις οποίες κλήθηκαν σε ακρόαση Υπουργοί, δημόσιοι λειτουργοί, εκπρόσωποι Φορέων Μεταναστευτικών Κοινοτήτων και ειδικοί επιστήμονες, όπως εμφανίζεται, αναλυτικότερα, στο αντίστοιχο κεφάλαιο της Έκθεσης.

Μετά από αποφάσεις της Ολομέλειας της Βουλής, κατά τις συνεδριάσεις της 16ης Ιουνίου 2006, της 8ης Δεκεμβρίου 2006, της 29ης Μαρτίου 2007 και της 30ης Μαΐου 2007, οι εργασίες της Επιτροπής για την υποβολή των προτάσεων της οποίας είχε οριστεί, αρχικά, προθεσμία λειτουργίας μέχρι τέλους της Β' Συνόδου, παρετάθησαν, διαδοχικά, μέχρι τέλους της Γ' Συνόδου.

Οι εργασίες της Επιτροπής διήρκεσαν από 2 Φεβρουαρίου 2006 μέχρι 6 Ιουλίου 2007, ημερομηνία, κατά την οποία κατετέθη, στην Ολομέλεια της Βουλής, η Έκθεση.

2. ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΣΤΗΣΑΝ ΣΕ ΑΚΡΟΑΣΗ ΘΕΜΑΤΑ ΜΕ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΑΣΧΟΛΗΘΗΚΕ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΛΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΑΚΡΟΑΣΗ

1. Συνεδρίαση της 2ας Φεβρουαρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Εκλογή Προεδρείου.

2. Συνεδρίαση της 1ης Μαρτίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Προγραμματισμός του έργου της Επιτροπής

3. Συνεδρίαση της 27ης Μαρτίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Ενημέρωση από τους κ.κ. Δανιήλ Εσδρά, Διευθυντή του Γραφείου Ελλάδος του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης και Αλέξανδρο Ζαβό, Πρόεδρο του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής (Ι.ΜΕ.ΠΟ.) για θέματα της αρμοδιότητάς τους.

4. Συνεδρίαση της 7ης Απριλίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Ενημέρωση από τους κ.κ. Πέτρο Ρυλμόν – Λινάρδο, Επιστημονικό Σύμβουλο του Ινστιτούτου Εργασίας της Γ.Σ.Ε.Ε. και Αθανάσιο Θεοδωρίδη, Διευθυντή του Κέντρου Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για το Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη μη Βία, για θέματα της αρμοδιότητάς τους.

5. Συνεδρίαση της 14ης Απριλίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Ενημέρωση από τους κ.κ. Αλέξανδρο Ζαβό, Πρόεδρο του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής (Ι.ΜΕ.ΠΟ.) και Μοαβία Αχμέτ, Συντονιστή του Ελληνικού Forum Μεταναστών, για θέματα της αρμοδιότητάς τους.

6. Συνεδρίαση της 22ας Μαΐου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Ενημέρωση από τον Συνήγορο του Πολίτη, κ. Γεώργιο Καμίη και τον Βοηθό Συνήγορο, κ. Ανδρέα Τάκη (Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου).

7. Συνεδρίαση της 26ης Μαΐου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Ενημέρωση από τους Ευρωβουλευτές και τους Βουλευτές PACE για την ευρωπαϊκή διάσταση της πολιτικής για τη μετανάστευση.

8. Συνεδρίαση της 30ης Μαΐου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Γυναίκες και Μετανάστευση: Εμπορία ανθρώπων και καταναγκαστική πορνεία.*

Στη συνεδρίαση μετέσχε Αντιπροσωπεία της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

9. Συνεδρίαση της 14ης Ιουνίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Ενημέρωση από τον κ. Γιοβάν Μεχίλλι, Πρόεδρο της Ομοσπονδίας Αλβανών Μεταναστών και την κυρία Δήμητρα Μάλλιου, Πρόεδρο του Πανελλαδικού Δικτύου Γυναικών Μεταναστών και εκπρόσωπο του Συνδέσμου "Οι Γυναίκες από την Αλβανία".

10. Συνεδρίαση της 23ης Ιουνίου 2006

Θέματα ημερήσιας διάταξης:
 α) Ενημέρωση από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κ. Προκόπη Παυλόπουλο.
 β) Συζήτηση επί της πορείας των εργασιών της Επιτροπής.

11. Συνεδρίαση της 19ης Ιουλίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Συζήτηση επί της πορείας των εργασιών της Επιτροπής.

12. Συνεδρίαση της 27ης Ιουλίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Ενημέρωση από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, κ. Βύρωνα Πολύδωρα.

* Κοινή συνεδρίαση με την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και την Ειδική Διάρκη Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

13. Συνεδρίαση της 24ης Αυγούστου 2006

Θέματα ημερήσιας διάταξης:
 α) Συνέχεια της ενημέρωσης από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, κ. Βύρωνα Πολύδωρα.
 β) Εισήγηση της Προέδρου της Επιτροπής, σχετικά με τη δομή της Έκθεσης της Επιτροπής.

14. Συνεδρίαση της 29ης Αυγούστου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Ενημέρωση από τους κ.κ. Χασά Μωχάμεντ, εκπρόσωπο της Συντονιστικής Επιτροπής Μεταναστευτικών Συλλόγων και Ηλία Αχμέτ, εκπρόσωπο της Ένωσης Εργαζομένων Μεταναστών Μπαγκλαντές.

15. Συνεδρίαση της 10ης Οκτωβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Συζήτηση μεταξύ των μελών της Επιτροπής για την ενημέρωση, τη διαχείριση των πληροφοριών και την -στη βάση αυτών- συντονισμένη δράση για το μεταναστευτικό ζήτημα.

16. Συνεδρίαση της 21ης Νοεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Ενημέρωση από τον κ. Γεώργιο Τσαρμπόπουλο, εκπρόσωπο του Γραφείου της Αθήνας της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και τις κυρίες Καλλιόπη Στεφανάκη, Υπεύθυνη του Τομέα Προστασίας Προσφύγων και Καίτη Κεχαγιόγλου, Υπεύθυνη του Τομέα Ενημέρωσης.

17. Συνεδρίαση της 28ης Νοεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Ανταλλαγή απόψεων, σχετικά με τη σύνταξη της Έκθεσης της Επιτροπής.

18. Συνεδρίαση της 1ης Δεκεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:
 Ενημέρωση από την κυρία Χαριτίνη Δίπλα, Καθηγήτρια του

Διεθνούς Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πρόληψη των βασανιστηρίων και κάθε απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης.

19. Συνεδρίαση της 12ης Δεκεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης :

Ενημέρωση από τον κ. Γεώργιο Ιωακειμίδη, Δήμαρχο Αγίου Ιωάννη Ρέντη, εκπρόσωπο της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

20. Συνεδρίαση της 9ης Ιανουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης :

Ενημέρωση, σύμφωνα με το άρθρο 41 Α του Κανονισμού της Βουλής, από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κ. Προκόπη Παυλόπουλο, σχετικά με ζητήματα μεταναστευτικής πολιτικής και χορήγησης της ελληνικής ιθαγένειας.*

21. Συνεδρίαση της 15ης Φεβρουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης :

Ενημέρωση από τον κ. Δημήτριο Κοντό, Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

22. Συνεδρίαση της 28ης Φεβρουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης :

Συζήτηση, σχετικά με τη σύνταξη της προβλεπόμενης από τον Κανονισμό της Βουλής Έκθεσης της Επιτροπής.

23. Συνεδρίαση της 6ης Μαρτίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από την κυρία Ισμήνη Κριάρη, Ειδική Γραμματέα Παιδείας Ομογενών και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

24. Συνεδρίαση της 21ης Μαρτίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συζήτηση, σχετικά με τη σύνταξη της Έκθεσης της Επιτροπής.

* Κοινή συνεδρίαση με τη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης.

25. Συνεδρίαση της 11ης Μαΐου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συζήτηση, σχετικά με ζητήματα προσφύγων στα Δυτικά Βαλκάνια.*

(Παρουσίαση και υπερψήφιση της Κοινής Δήλωσης για την ίδρυση του Ευρω-Μεσογειακού Παρατηρητηρίου Μετανάστευσης, με έδρα την Ελλάδα).

26. Συνεδρίαση της 18ης Μαΐου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συζήτηση, σχετικά με τη σύνταξη της Έκθεσης της Επιτροπής.

27. Συνεδρίαση της 30ης Μαΐου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συζήτηση επί των εισηγήσεων, που θα συμπεριληφθούν στην Έκθεση της Επιτροπής.

28. Συνεδρίαση της 15ης Ιουνίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συζήτηση επί των εισηγήσεων, που θα συμπεριληφθούν στην Έκθεση της Επιτροπής.

29. Συνεδρίαση της 5ης Ιουλίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Έγκριση του σχεδίου Έκθεσης της Επιτροπής.

*Κοινή συνεδρίαση με την Επιτροπή Μετανάστευσης, Προσφύγων και Δημογραφίας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εισαγωγικό Σημείωμα

της κυρίας Έλσας Παπαδημητρίου, Προέδρου της Διακομματικής Επιτροπής

«Για την παρακολούθηση της πολιτικής της μετανάστευσης»

Κλείνοντας, με την Έκθεση αυτή, ένα δεκαεξάμηνο μιας εξαιρετικά ενδιαφέρουσας κοινοβουλευτικής έρευνας και διαβούλευσης, θέλω να εκφράσω την ευγνωμοσύνη και την ειλικρινή μου εκτίμηση σε όλους τους συναδέλφους - μέλη της Επιτροπής για τη συμβολή τους. Ευχαριστώ, θερμά, επίσης, τα άτομα και τους φορείς, που ανταποκρίθηκαν στην πρόσκλησή μας και συζήτησαν μαζί μας, φωτίζοντας με τις γνώσεις τους, τις εμπειρίες τους και τους προβληματισμούς τους, όλες τις πλευρές (θεατές και αθέατες) του μεγάλου μεταναστευτικού ζητήματος. Αισθάνομαι την υποχρέωση να ευχαριστήσω, όπως ιδιαίτερα, μεταξύ των καλών και συνεπών συναδέλφων μας, τον κ. Σωκράτη Κοσμίδη, για την πολύτιμη συνδρομή του, καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας της Επιτροπής, αλλά, κυρίως, για τη σύνταξη του σχεδίου αξιολόγησης και των προτάσεων, στη βάση του οποίου συζητήσαν τα μέλη και το οποίο, με ελάχιστες προσθαφαίρεσεις, υιοθετήσαν ως συλλογικό κείμενο (με εξαίρεση το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, του οποίου οι απόψεις συνυποβάλλονταν).

Στόχος κοινός είναι η συγκρότηση και η εφαρμογή πολιτικών τεχνουσών όλες τις άλλες πολιτικές που συνάδουν με μια σύγχρονη δημοκρατική χώρα, που ασκεί το δικαίωμά της για συμμετοχή στην αναπτυξιακή ανέλιξη του συνεχώς παγκοσμιοποιούμενου κόσμου μας, αλλά και τις υποχρεώσεις της απέναντι στις ανθρωπιστικές αξίες και στις θεμελιώδεις αρχές που υπηρετούμε: Δημοκρατία, Ανθρώπινα Δικαιώματα, Κράτος Δικαίου.

Ζούμε σε έναν εξαιρετικά σύνθετο και επικίνδυνο κόσμο. Οι ανισότητες και οι αδικίες εμπεδώνουν διαμετρικά αντίθετες αντιλήψεις, με αποτέλεσμα να απειλείται η διεθνής ειρήνη και σταθερότητα από βία και συγκρούσεις. Τα γεγονότα των τελευταίων ετών έχουν εγκαταστήσει την καχυποψία, ως κύριο χαρακτηριστικό των σχέσεων μεταξύ των δυτικών κοινωνιών και του τρίτου, κυρίως μουσουλμανικού, κόσμου. Αυτό το περιβάλλον εύκολα δανείζει σε κάθε είδους εξτρεμισμό. Η ανάγκη για γεφυροποίηση των επιμέρους κοινωνιών μας, για προώθηση αλληλοσεβασμού και ειλικρινούς διαλόγου μεταξύ των λαών, αλλά, κυρίως, για εδραίωση μιας ευρύτατης συλλογικής πολιτικής βούλησης για επιτέλους αντιμετώπιση των πολυεπίπεδων διαχωριστικών δεν υπήρξε ποτέ μεγαλύτερη. Είναι αυτό το έργο, που καθορίζει το "raison d' être" της παγκόσμιας συμμαχίας για πολιτισμικό συνασπισμό, για περιβαλλοντική βιωσιμότητα, για ειρήνη και αλληλεγγύη.

Υπό αυτό το πρίσμα, το παγκόσμιο και ευρωπαϊκό τοπίο διαγράφεται σε καμβά, που υφαίνουν οι διεθνείς συνθήκες για ανθρώπινα δικαιώματα, για επίτευξη των στόχων της χιλιετίας, για τάχιση εξεύρεση τρόπων διαπολιτισμικής συμβίωσης.

Ένα από τα ισχυρά και συνεχώς μεγενθυνόμενα χαρακτηριστικά της εποχής μας είναι η ανθρώπινη κινητικότητα. Η Ευρώπη, που αναγνωρίζεται απ' όλους ως περιοχή σταθερότητας και ευημερίας, αποτελεί σήμερα και θα αποτελεί όλο και περισσότερο αύριο, εξαιρετικά θετικό προορισμό για τους πολίτες, πολλών από τις μειονοτικές περιοχές σε ανάπτυξη, ποιότητα ζωής, δυνατότητα για επιβίωση και αποτελεί τόπο αναζήτησης ασύλου ατόμων, που πασχίζουν να εγκαταλείψουν πατρίδες συγκρούσεων ή απλά διακυβέρνηση με ανοχή ή και ενθάρρυνση συνθηκών καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η χώρα μας, ως ανατολική πύλη της Ευρώπης, κατέστη τόπος υποδοχής μεγάλου ποσοστού μεταναστών, μεγάλου σε σχέση με τον πληθυσμό της, αλλά, κυρίως, σε συνδυασμό με τον περιορισμένο χρόνο μιας μαζικής «επέλασης».

Αξίζει να σημειωθεί ότι στην Ελλάδα ο ρατσισμός και η ξενοφοβία ήταν όχι μόνο άγνωστες έννοιες, αλλά φαινόμενα απόλυτα καταδικαστέα από όλους τους ελληνικούς πληθυσμούς πολλών δεκαετιών.

Κι όμως! Ένας λαός, που κατάφερε να επιβιώσει, παρά τη μακρά και πολύ δύσκολη ιστορία του, κρατώντας ισχυρό και

υπερήφανο το δικό του στίγμα, αλλά και εκπέμποντας, προσλαμβάνοντας και αξιοποιώντας για το καλύτερο αλληλεπιδράσεις ομόρων, συναλλασσόμενων, φίλων και εχθρών, χωρίς ποτέ να «μολυνθεί» από τη σύγχρονη κοινωνική ασθένεια – ίσως και επιδημία – του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, αυτός ο ίδιος λαός παρουσίασε την τελευταία δεκαπενταετία ανησυχητικές τάσεις προς αυτήν την κατεύθυνση. Και αν αυτό δεν είναι ακριβές – όπως θα ευχόμουν – έχει σίγουρα «μουδιάσει» και στέκεται αμήχανος, χωρίς να ανταποκρίνεται στην επιτακτική ανάγκη να κατανοήσει το πρόβλημα, να αναζητήσει την ειλικρινή και κρυστάλλινη καταγραφή όλων των συνιστωσών του και να διεκδικήσει άμεσες λύσεις.

Η μετανάστευση, ως προβληματική των σύγχρονων κοινωνιών, αλλά και ως πρόκληση για συγκρότηση εθνικών πολιτικών και στρατηγικών, απασχολεί και το Ελληνικό Κοινοβούλιο, όπως εξάλλου οφείλουμε στη βάση των αποφάσεων και των Οδηγιών όλων των διακυβερνητικών και διακοινοβουλευτικών οργανισμών.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι την ενίσχυση της κοινοβουλευτικής διάστασης της διακυβέρνησης κρατών και συνασπισμών κρατών την ενθαρρύνουν όλοι, την υπόσχονται όλες οι κυβερνήσεις, αλλά στην πράξη καθημερινώς βιώνουμε την προσπάθεια της εκτελεστικής εξουσίας να ελαχιστοποιεί τις δυνατότητες, άρα και τα δικαιώματα της νομοθετικής εξουσίας. Το κεκτημένο των αποφάσεων της Διάσκεψης της χλιετίας από τους Προέδρους όλων των Κοινοβουλίων, αλλά και η σθεναρή κατεύθυνση που χάραξε το Συμβούλιο της Ευρώπης, μας δίνει το δικαίωμα και την υποχρέωση να διεκδικήσουμε την άσκηση του χρέους μας προς τους πολίτες που εκπροσωπούμε, αυτούς που έχουν δικαίωμα ψήφου, αλλά και αυτούς που δεν έχουν, αλλά ζουν και εργάζονται στις χώρες μας.

Εμείς, ως Έλληνες Βουλευτές, ως νομοθέτες και ως φωνή του Ελληνικού Λαού, προωθούμε -και εισηγούμενοι προς τις κυβερνήσεις, αλλά και ανοίγοντας έναν έντιμο, θαρραλό και δημιουργικό δημόσιο διάλογο- το απαραίτητο θεσμικό οπλοστάσιο και τη συμβατότητά του με τη διεθνή έννομη τάξη.

Επίσης, στηρίζουμε και παρακολουθούμε την ενσωμάτωση των θεσμικών κεκτημένων στην καθημερινότητα των πολιτών μας, των Ελλήνων-Ευρωπαίων πολιτών, αλλά και των μεταναστών, νομίμων και παρανόμων, ώστε να γνωρίζουν και να απολαμβάνουν τα δικαιώματά τους, αλλά και να αποδέχονται, έχοντας τις εμπεδώσει με τη δική μας βοήθεια, τις υποχρεώσεις τους.

Το φαινόμενο της Μετανάστευσης τρέχει από το 1990 και μετά, με ταχύτητες αναντίστοιχες της κατανόησής μας, της γνώσης μας, των διαθέσιμων μέσων αντιμετώπισής του. Διαπιστώσαμε ότι έπρεπε να ανταποκριθούμε με τη διαμόρφωση και προώθηση σύγχρονης και μακρόπνοης Μεταναστευτικής Πολιτικής, συνεχώς επικαιροποιούμενης, εντεταγμένης στην ευρύτερη Εθνική -και Ευρωπαϊκή εξάλλου- στρατηγική για την εμπέδωση της κοινωνικής σύγκλισης και συνοχής στο πνεύμα και της Στρατηγικής της Λισσαβόνας.

Οι Ελληνικές Κυβερνήσεις των τελευταίων 17 ετών προσπάθησαν να αντιμετωπίσουν το φαινόμενο της Μετανάστευσης και τις πολυτομεακές και πολυεπίπεδες επιπτώσεις του. Το προσπάθησαν με αξιοσύνη και σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα. Το προσπάθησαν με αίσθημα ευθύνης, απέναντι στον Ελληνικό Λαό και τη βιώσιμη προοπτική του στη νέα πραγματικότητα.

Στο Κοινοβούλιό μας, μέχρι και το 2005, η Μετανάστευση και οι νομοθετικές πρωτοβουλίες, που αφορούσαν σε αυτήν, ανήκαν στη Διарκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης.

Από τον Ιανουάριο του 2006, η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου μας ίδρυσε τη Διακομματική Επιτροπή «Για την παρακολούθηση της πολιτικής της μετανάστευσης», που τελείωσε το έργο της, καταθέτοντας την παρούσα Έκθεση.

Κρίναμε σκόπιμο για τους συναδέλφους μας, παραλήπτες αυτής της Έκθεσης, να συμπεριλάβουμε μια περίληψη των ανά συνεδρίαση διαμειφθέντων, που όχι μόνο υπήρξαν ενδιαφέροντα και κατατοπιστικά, αλλά και αποτελούν το υπόβαθρο που

στήριξε την αξιολόγηση των μέχρι σήμερα κυβερνητικών δράσεων και πρωτοβουλιών, την αποτίμηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών μας και των ελλείψεών τους. Ακούσαμε καλόπιστα και κριτικά τις απόψεις των ίδιων των μεταναστών, αλλά και των φορέων, εθνικών και διεθνών, που εμπλέκονται στην άσκηση μεταναστευτικής πολιτικής και, κυρίως, με τον έλεγχο για την εφαρμογή της. Συνδράμαμε σε θεσμικές τροποποιήσεις για τη βελτίωση των πολιτικών μας.

Θέλω να ευχαριστήσω τον αρμόδιο Υπουργό, κ. Προκόπη Παυλόπουλο, που - σε αντίθεση με την πεπατημένη - όχι μόνο δέχτηκε, αλλά και προκάλεσε την κριτική και προτάσεις μας στις πρωτοβουλίες του τομέα ευθύνης του. Πιστεύω ότι υπήρξαμε χρήσιμοι.

Το θέμα, όμως, της Μετανάστευσης είναι τεράστιο και χρειάζεται την κατ' εξακολούθηση παρακολούθηση και από το Κοινοβουλευτικό Σώμα. Επιπλέον, υπάρχουν επιμέρους τομείς, που δεν αγγίξαμε παρά ονομαστικά, όπως η στεγαστική πολιτική, που αποτελεί, για την ένταξη των μεταναστών, ένα εξαιρετικά αποτελεσματικό εργαλείο.

Από τις πρώτες συνεδριάσεις της Επιτροπής όλα τα μέλη της ενδυνάμωσαν την πεποίθησή τους ότι - και για την εκτελεστική και για τη νομοθετική εξουσία - η Μετανάστευση και οι πολιτικο-οικονομικο-κοινωνικές επιπτώσεις της αποτελούν τη μεγαλύτερη πρόκληση για το σήμερα και το αύριο του τόπου και για την εύορκη άσκηση του χρέους μας, απέναντι στον Ελληνικό Λαό, ως μέλους και ενός ταχύτατα - και άναρχα - παγκοσμιοποιούμενου συνόλου ίσων και ισότιμων πολιτών, κατοίκων αυτού του πλανήτη.

Κοινή η πεποίθηση και ομόφωνη η πρόταση ότι η Διακομματική Επιτροπή πρέπει να γίνει Ειδική Μόνιμη Επιτροπή και να ασχολείται, ίσως, και με τα ανθρώπινα δικαιώματα, που μέχρι σήμερα συσχετίζονται αμήχανα με την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

4α. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΦΟΡΕΩΝ: ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΡΟΣΕΚΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΑΜΕΙΦΘΕΝΤΑ

Συνεδρίαση 27ης Μαρτίου 2006

Ενημέρωση από - και συζήτηση με - τους κ.κ. **Δανιήλ Εσδρά, Διευθυντή του Γραφείου Ελλάδος του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης και Αλέξανδρο Ζαβό, Πρόεδρο του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής (Ι.ΜΕ.ΠΟ.)**

1. Περίληψη ομιλίας κ. Δανιήλ Εσδρά και σημεία, που ανέδειξε η συζήτηση:

Ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης είναι ένας διακρατικός Οργανισμός, που ιδρύθηκε το 1951, στις Βρυξέλλες, αρχικά ως Ευρωπαϊκός, αλλά εξελίχθηκε σε παγκόσμιο. Η χώρα μας είναι από τα ιδρυτικά μέλη και άνοιξε το Γραφείο της Αθήνας το 1954, που παρακολουθεί διαχρονικά τα της μετανάστευσης (στην αρχή ως χώρας αποστολής, κατά τη δεκαετία '70 -'80, ως χώρας transit, κυρίως, προσφύγων από την πρώην ανατολική Ευρώπη, Αφρική - Μέση Ανατολή, ενώ από τις αρχές του '90, ως χώρας υποδοχής). Το Γραφείο συνδράμει τις αρχές της χώρας για τη δημιουργία ενός σύγχρονου νομοθετικού πλαισίου, αλλά και για την εφαρμογή των θεσμικών προβλέψεων και των οδηγιών των διεθνών οργάνων. Καίτοι κατεβλήθη προσπάθεια ο Δ.Ο.Μ. δεν ενσωματώθηκε στον Ο.Η.Ε., που ασχολείται μόνο με τους πρόσφυγες και, κατά καιρούς, προσπαθεί να δημιουργήσει τμήμα μεταναστών που, όμως, αρνούνται χώρες όπως οι Η.Π.Α. Είναι Οργανισμός εξαιρετικά ευέλικτος και αποτελεσματικός, που η Ε.Ε. φαίνεται να στηρίζει ως ανεξάρτητο του Ο.Η.Ε., ενώ θα αποφασιστεί σύντομα ο τρόπος συνεργασίας και συμπληρωματικότητας.

Ο Οργανισμός έχει 280 Γραφεία στον κόσμο, με την ανάλογη σύγχρονη διατύπωση που υπηρετεί τα μέγιστα τα κράτη και προέλευσης και υποδοχής. Το Γραφείο του Δ.Ο.Μ. στην Ελλάδα απασχολεί 16 άτομα. Λειτουργεί υλοποιώντας προγράμματα, που χρηματοδοτούν η Ε.Ε. και η Ελληνική Κυβέρνηση. Στο μέτρο που οι αποφάσεις παίρνονται στη Γενεύη, η Μόνιμη Εθνική Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στη Γενεύη παίρνει τις αποφά-

σεις. Το πρόγραμμα που υλοποιεί αυτή τη στιγμή είναι αυτό της «Απασχόλησης και Επαγγελματικής Κατάρτισης» (Ε.Κ.Τ.), καθώς και εξελιγμένα προγράμματα επαναπατρισμού, που στηρίζει το Υπουργείο Εξωτερικών. Σε συνεργασία με τον Ο.Ε.Κ. δίδονται επαγγελματικά πιστοποιητικά σε μετανάστες. Το πρόγραμμα EQUAL στη διακίνηση και εμπορία ανθρώπων.

Ο Δ.Ο.Μ. στηρίζει τις Δημόσιες Αρχές, αλλά και τους Μετανάστες.

Σημεία:

- Η ανάγκη των πολιτών μιας χώρας να αναζητήσουν ένα καλύτερο οικονομικό μέλλον σ' άλλη χώρα συνταιριάζεται με την ανάγκη της δεύτερης για εργατικό δυναμικό.

- Καλόν θα ήτο να υπήρχαν, και στις δύο πλευρές, τράπεζες στοιχείων που θα διευκόλυναν τη νόμιμη ροή.

- Αγρεργάτες και ανειδίκευτους εργάτες θα συνεχίσει να χρειάζεται η Ελλάδα, αλλά πρέπει να μεθοδεύσει και να οργανώσει την υποδοχή τους.

- Η έννοια της Ευρώπης «φρούριο» δεν θα λειτουργήσει αποτελεσματικά, καθώς οι αναζητούντες διέξοδο επιβίωσης σε άλλη χώρα θα τα καταφέρουν, ενώ θα βρουν δουλειά σε κάποιο τομέα. Πρέπει να εκλογικευτεί το σύστημα με επίσημη καταγραφή στον Ο.Α.Ε.Δ. των αναγκών της αγοράς εργασίας.

- Ο τελευταίος νόμος για τη μετανάστευση έχει πολύ λιγότερες εγγραφές απ' ό,τι αναμενόταν. Με τα ζητούμενα αποδεικτικά στοιχεία (βίζα-Α.Φ.Μ.) η νομιμοποίηση γίνεται πολύ δύσκολη και δεν περιλαμβάνει τους χωρίς διαβατήριο και «μαύρα» εργαζομένους, που βρίσκονται πολλά χρόνια στη χώρα μας. Πέραν της απώλειας και φορολογητέας ύλης και εσόδων για τα ασφαλιστικά ταμεία κλείνουμε τα μάτια, ανεχόμενοι μια κατηγορία συμπολιτών μας, που είναι ευάλωτοι για εκμετάλλευση και αισθάνονται αδικημένοι, απομονωμένοι και αδύναμοι για ενσωμάτωση - των ίδιων και συχνά των παιδιών τους - στην Ελληνική Κοινωνία.

- Χρειάζεται από σήμερα η Πολιτική μας να προβληματιστεί για τις επόμενες γενιές των μεταναστών, οι οποίες και παρουσιάζουν τα σοβαρότερα χαρακτηριστικά της κοινωνικής περιθωριοποίησης και της δημιουργίας πυρήνων αμφισβήτησης της έννομης τάξης.

- Οι πολιτικές ένταξης, που συμβαδίζουν με τις πολιτικές της ενίσχυσης των χωρών προέλευσης για την επιστροφή των μεταναστών στις πατρίδες τους, απαιτούν την επένδυση στην παιδεία των παιδιών και, κυρίως, στην εκμάθηση της μητρικής τους γλώσσας, της ιστορίας και του πολιτισμού. Το εδώ ή το εκεί πρέπει ως εναλλακτικές λύσεις να ενισχύουν κοινωνίες συνοχής και πολυπολιτισμικότητας.

- Το φαινόμενο της Μετανάστευσης θα καμφθεί όταν οι ανεπαισθημένοι λαοί τηρήσουν τις υποσχέσεις τους για εξάλειψη της φτώχειας και για συνδρομή στην Ανάπτυξη του τρίτου κόσμου.

- Πρέπει να στήριχθεί η οικονομική ενδυνάμωση των χωρών προέλευσης: κανένας που μπορεί να ζήσει στη χώρα του δεν φεύγει προς άγνωστη κατεύθυνση.

- Πρέπει να μας απασχολήσει το trafficking, η εμπορία βρεφών, η εμπορία οργάνων, αλλά και η δυσάρεστη διαπίστωση ότι συνήθως η «αναπτυξιακή βοήθεια» συνιστά τη μεταφορά του μόχθου φτωχών ανθρώπων πλουσίων χωρών στις τσέπες ολιγών πλουσίων των φτωχών χωρών!

- Πρέπει να διδάσκονται τα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης, μαζί με τα στοιχεία και τις θετικές προοπτικές ενός πολυπολιτισμικού παγκοσμιοποιημένου κόσμου.

2. Παρεμβάσεις κ. Αλέξανδρου Ζαβού (Η εισήγησή του κατετέθη στην επόμενη συνεδρίαση):

- Ο Δ.Ο.Μ. στηρίζει την ΔΑΣΚ και την Υ.Δ.Α.Σ. για υλοποίηση προγραμμάτων σε τρίτες χώρες (π.χ. προγράμματα για trafficking στη Μολδαβία: εντοπισμό των ατόμων, κατάρτιση, ψυχολογική στήριξη, επανένταξη σε ομαλό τρόπο ζωής).

- Υπάρχει, όντως, ακόμη πρόβλημα στην κοινή Ευρωπαϊκή πλεύση. Ακόμα και στις ορολογίες:

Μετανάστες: Δεν υπάρχει διεθνώς αποδεκτός όρος «Μετανάστης». Εμείς θεωρούμε ως μετανάστη τον προερχόμενο από

τρίτη - πέραν της Ε.Ε. - χώρα. Πολλές ευρωπαϊκές χώρες θεωρούν μετανάστη και τον ερχόμενο από άλλη χώρα της Ε.Ε. Αυτό έχει σχέση με τη συγκρότηση των αριθμών και την κατανομή των κονδυλίων.

Πρόσφυγας (Συνθήκη της Γενεύης, άρθρο 1): Άτομο που διώκεται για λόγους θρησκευτικούς, πολιτικούς, κοινωνικούς ή άλλους και που πρέπει να αποδείξει ότι διώκεται γι' αυτό. Η εφαρμογή είναι, από χώρα σε χώρα, ελαστική.

Υπό ανθρωπιστικό καθεστώς : Μπαίνουν όλες οι άλλες κατηγορίες, που δεν συνιστούν «πρόσφυγα».

Αφομοίωση : Γαλλικό μοντέλο – όλοι ίσοι (ίσως και ίδιοι; π.χ. μαντήλα) δεν αναγνωρίζει μειονότητες.

Ένταξη : Ελληνική άποψη – διαπολιτισμικό μοντέλο.

Σημεία:

- Το 67,2% του πληθυσμού της Ευρώπης βρίσκεται σε εργασιακή ηλικία. Το 2050 θα έχει πέσει στο 56,7%. Από το 2010 και μετά ο συνολικός αριθμός των θανάτων θα υπερβαίνει τις γεννήσεις.

- Τα εμβάσματα από τις χώρες υποδοχής στις χώρες προέλευσης αφορούν σε τεράστια ποσά και σοβαρά ποσοστά του Α.Ε.Π. (τα εμβάσματα προς Αλβανία από Ελλάδα φτάνουν το 21% του Α.Ε.Π. της Αλβανίας!).

Αυτή η πραγματικότητα πρέπει να μπει σε μια διαχειριστική συνεργασία για εφαρμογή των διακρατικών συμφωνιών.

- Η ένταξη των βαλκανικών χωρών στην Ε.Ε. μειώνει τους «μετανάστες» από την χώρα μας. π.χ. σήμερα έχουμε μόνο 5% από τη Βουλγαρία.

- Η Ελλάδα πρότεινε ότι όλες οι διακρατικές - διασυνοριακές συμφωνίες να συνοπογράφονται και από την Ε.Ε. στη λογική ότι η μη τήρησή τους να έχει σοβαρότερες επιπτώσεις. Αυτή η πολιτική προωθείται σήμερα από την Ε.Ε.

- Ανετέθη από την Ε.Ε. στην Ελλάδα η παρακολούθηση της τήρησης των συμφωνιών και της παράνομης μετανάστευσης στα Βαλκάνια και στη Μεσόγειο.

- Αξιοσημείωτο το παράδειγμα των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, όπου η ευρεία συνεργασία μεταξύ πολλών κρατών και φορέων είχε ως επίπτωση και τη σημαντική μείωση του συνολικού αριθμού των παρανόμων μεταναστεύσεων.

- Η αδυναμία να προσεγγισθεί με κάποιο βαθμό ακρίβειας ο πραγματικός αριθμός των αλλοδαπών στην Ελλάδα (νομίμων και παρανόμων) οφείλεται, κυρίως, στη δυσκολία διασταύρωσης στοιχείων μεταξύ φορέων (διαφορετικά λογισμικά, Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων κ.ά.). Το Ι.ΜΕ.ΠΟ. πήρε από το τελευταίο άδεια και προχωρεί στη δημιουργία βάσης δεδομένων. Από πολλά στοιχεία (π.χ. μαθητές, Ι.Κ.Α. κ.ά.) γίνονται αρκετά ρεαλιστικές αναγωγές. Υπάρχουν ελλείψεις: σοβαρή αυτή του Ο.Α.Ε.Δ., που δεν έχει μηχανογραφημένα στοιχεία για τους μετανάστες.

- Υπάρχει βάση συνεργασίας μεταξύ του Ινστιτούτου, των αρμοδίων Υπουργείων, της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., της Γ.Σ.Ε.Ε., αλλά και του Δ.Ο.Μ. και της Ε.Ε. για την ανάπτυξη και αξιοποίηση ενός σύγχρονου ηλεκτρονικού υποβάθρου για όλες τις ανάγκες του υποστηρικτικού έργου για την εφαρμογή των πολιτικών για τη Μετανάστευση.

Συνεδρίαση 7ης Απριλίου 2006

Ενημέρωση από τους κ.κ. Πέτρο Ρυλμόν-Λινάρδο, Επιστημονικό Σύμβουλο του Ινστιτούτου Εργασίας της Γ.Σ.Ε.Ε., και Αθανάσιο Θεοδωρίδη, Διευθυντή του Κέντρου Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για το Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη Μη Βία.

1. Σημεία ομιλίας κ. Πέτρου Ρυλμόν-Λινάρδου:

- Το Ινστιτούτο της Γ.Σ.Ε.Ε. παρακολουθεί, αναλύει και αξιολογεί τις πολιτικές για τη Μετανάστευση, την εφαρμογή τους και τις νομοθετικές ρυθμίσεις που γίνονται από την εμφάνιση του φαινομένου στην Ελλάδα.

- Το φαινόμενο της αύξησης των μεταναστευτικών ροών δημιούργησε και συντηρεί μια διεθνοποιημένη αγορά εργασίας που βασίζεται, κυρίως, στην αδήλωτη απασχόληση: στην απασχόληση χωρίς δικαιώματα κοινωνικά, εργασιακά και πολλές

φορές ατομικά.

- Το ζητούμενο-διεθνώς για τα κράτη και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις- είναι η αναστολή της τάσης για διεύρυνση μιας αγοράς εργασίας, χωρίς δικαιώματα και η υπεράσπιση και εξασφάλιση των δικαιωμάτων κάθε μετανάστη.

- Η μείωση της γεννητικότητας, η γήρανση του πληθυσμού και οι πιέσεις της «αγοράς» συνηγορούν για ενσωμάτωση και αύξηση των μεταναστών στην Ευρώπη και στην Ελλάδα. Άρα οι πολιτικές μας για υποδοχή, ενσωμάτωση και επιβολή συνθηκών κοινωνικής συνοχής με τους μετανάστες – αυριανούς Έλληνες πολίτες – είναι καθοριστικές για τις επόμενες δεκαετίες.

- Οι μέχρι σήμερα εφαρμοσθείσες πολιτικές είχαν δύο κατευθύνσεις. Πρώτη αυτή του ελέγχου των ροών και δεύτερη αυτή της -δια νομοθετημάτων- προσπάθειας νομιμοποίησης αυτών που, ήδη, βρίσκονται εδώ.

- Στόχος η νομιμοποίηση όσο γίνεται περισσότερων για διεύρυνση της νόμιμης αγοράς εργασίας και υπηρετήση μαζικότερης και βαθύτερης ένταξης.

- Προβλήματα:

- Υψηλά παράβολα, υποχρέωση για αγορά ενσήμων, που φτάνουν σε πολύ σημαντικά ποσά.

- Σε σχέση με τους επί μακρόν διαμένοντες (εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Οδηγίας) πολύ δαπανηρή η διαδικασία των 900 ευρώ, που, μάλιστα, δεν επιστρέφονται αν απορριφθεί η αίτηση.

- Είναι αρκετά αυστηρό το ζήτημα της επαρκούς γνώσης της ελληνικής και στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού. Πρέπει να απαιτηθούν με τρόπο ευέλικτο και σε ανετότερο χρονικό ορίζοντα.

- Η οικογενειακή επανένωση εκκρεμεί, ενώ η ανανέωση με 200 ένησημα είναι συχνά απαγορευτική.

- Ελλειμματική η πολιτική μας για το σημαντικό ζήτημα της δεύτερης γενιάς μεταναστών: Παιδιά που τελείωσαν ελληνικά σχολεία αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο, όπως οι «παράνομοι» γονείς τους.

- Η ελλειμματική πολιτική μας οδηγεί τους μετανάστες στην παράνομη αγορά εργασίας, χωρίς δικαιώματα κοινωνικά, εργασιακά και ατομικά, με κίνδυνο ή να απελαθούν ή να συνεχίζουν να ζουν στην παρανομία.

- Η εξασφάλιση της νομιμότητας στην αγορά εργασίας οδηγεί στον έλεγχο της ροής των παράνομων μεταναστών.

2. Σημεία ομιλίας κ. Αθανάσιου Θεοδωρίδη:

- Το Κέντρο (Κ.Π.Τ.) είναι ο εθνικός φορέας, που συνεργάζεται με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για το Ρατσισμό και τη Ξενοφοβία (Ανεξάρτητη Διοικητική αρχή της Ε.Ε.).

- Σε συνεργασία με άλλες Μ.Κ.Ο. επεξεργάζεται τα προβλήματα του φαινομένου της μετανάστευσης και διατυπώνει θεσμικές προτάσεις.

- Οι πολιτικές της χώρας μας ήταν πάντα αποσπασματικές και συμπληρωματικές. Ποτέ δεν υπήρξε ολοκληρωμένος εθνικός σχεδιασμός, κάτι που συμβαίνει και με το μεταναστευτικό ζήτημα σήμερα.

- Οι τομείς στους οποίους εστιάζουμε τις έρευνές μας: απασχόληση, εκπαίδευση, στέγαση, νομοθεσία και ρατσιστική βία (οι οποίοι είναι αλληλοσυνδεδεμένοι-συγκοινωνούντα δοχεία).

- Ανυπαρξία επίσημων στατιστικών δεδομένων, που να καταγράφουν πράξεις και διακρίσεις σε βάρος των μεταναστών στην εργασία και απασχόληση.

- Στην Ελλάδα τρεις διαφορετικοί φορείς ασχολούνται με την προώθηση της ίσης μεταχείρισης: ο Συνήγορος του Πολίτη (για το δημόσιο τομέα), η Επιτροπή του Υπουργείου Δικαιοσύνης (για τις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών), το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (για τον εργασιακό τομέα). Οι τρεις αυτοί φορείς οδηγούν σε πολυδιάσπαση του αντικειμένου καταγραφής στοιχείων διάκρισης σε βάρος των μεταναστών.

- Απουσία ειδικών θεσμικών διατάξεων για τις θρησκευτικές ανάγκες των μεταναστών στους χώρους εργασίας ή τη δυνατότητα άδειας απουσίας από την εργασία, κατά την περίοδο θρησκευτικών εορτών (κυρίως, για τους μουσουλμάνους).

- Ανάγκη στελέχωσης του Σ.Ε.Π.Ε. με εξειδικευμένο προσωπικό

κό μια και επιφορτίστηκε με το καθήκον της παρακολούθησης των διακρίσεων στους εργασιακούς χώρους.

- Προβλήματα της μεταναστευτικής πολιτικής, που συνδέονται με την απασχόληση:

- Η διαρκής σύνδεση της άδειας παραμονής με τον αριθμό των ενσήμων, εξαιτίας της μη καταβολής των ενσήμων από τους εργοδότες. Η Πολιτεία οφείλει να βρει εναλλακτικούς τρόπους για να διαπιστώσει αν ο μετανάστης εργάστηκε ή όχι για κάποιο χρονικό διάστημα, ώστε να αποσυνδεθεί η παραμονή του από τον αριθμό των ενσήμων.

- Η υπερβολική και ανεξέλεγκτη χρήση του όρου της «επικινδυνότητας», δημόσιας τάξης και ασφάλειας έχει ως αποτέλεσμα οι περισσότερες άδειες παραμονής να απορρίπτονται γι' αυτό το λόγο.

- Υπέρμετρη αυστηρότητα στην επιβολή των κυρώσεων (υπερβολικό μέτρο η διοικητική απέλαση για το παραμικρό στραβοπάτημα. Ανάγκη αντικατάστασής της από ηπιότερα μέτρα).

- Παρακώλυση της επικοινωνίας των αλλοδαπών κρατούμενων με τους δικηγόρους τους.

- Αδυναμία πρόσβασης στην υγεία, για όσους δεν έχουν νομιμοποιητικά έγγραφα (οι γιατροί, ορθώς από ηθικής απόψεως, αλλά «παράνομως» προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Ανάγκη ρύθμισης του νομικού πλαισίου).

- Περιορισμός της ευελιξίας της αλλοδαπής εργατικής δύναμης. Δηλαδή: α) απαγορεύεται η αλλαγή ειδικότητας κατά τη διάρκεια της άδειας παραμονής, β) απαγορεύεται η μετακίνηση σε άλλη περιφέρεια, γ) απαγορεύεται η ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, αν δεν υπάρχει το ποσό των 60.000 ευρώ. Αυτό έχει ως συνέπεια οι μετανάστες να μη θέλουν να ενταχθούν στη διαδικασία νομιμοποίησης.

- Οι εξαιρέσεις των μεταναστών από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που δεν ισχύουν για τους Έλληνες, δυσκολεύουν τις σχέσεις τους με τη Δημόσια Διοίκηση.

- Συνωστισμός και χειροτέρευση των συνθηκών κράτησης των αλλοδαπών στα κρατητήρια της νέας Υποδιεύθυνσης Αλλοδαπών Αθηνών.

- Η ελλιπής ενημέρωση των δημοσίων υπαλλήλων για τα δικαιώματα μεταναστών έχει ως συνέπεια να δίνουν λάθος οδηγίες στους μετανάστες, με αποτέλεσμα να χάνουν τη διαδικασία του ασύλου και να μη μπορούν να ενταχθούν στη διαδικασία νομιμοποίησης.

- Προτάσεις για τη διαδικασία νομιμοποίησης:

- Για αλλοδαπούς που εισήλθαν στη χώρα μας από άλλη χώρα της Συνθήκης του ΣΕΝΓΚΕΝ και που διαθέτουν σφραγίδα διαβατηριακού ελέγχου να ισχύσει το τεκμήριο της νόμιμης εισόδου στην Ελλάδα, αν έχουν θεώρηση εισόδου στη χώρα ΣΕΝΓΚΕΝ στο διάστημα των τριών μηνών.

- Να μην απαιτείται η εξαγορά των 150 ενσήμων για κάποιες ειδικές ευαίσθητες κατηγορίες αλλοδαπών (ενηλικιωθέντες στην Ελλάδα, αυτοί που έλαβαν ελληνική παιδεία, σύζυγοι νομίμως διαμενόντων αλλοδαπών, μέλη οικογένειας ημεδαπού ομογενούς ή πολίτη της Ε.Ε.). Να μην απαιτείται από αυτές τις κατηγορίες το σχετικό παράβολο για τη χορήγηση άδειας διαμονής.

- Οι δικαστικές απελάσεις να μην κωλύουν επ' αόριστον τη χορήγηση άδειας διαμονής.

- Ενοποίηση στις 150 μέρες ασφάλισης της υποχρεωτικής εξαγοράς ενσήμων, προκειμένου να ενταχθούν στη διαδικασία ανανέωσης (σήμερα χρειάζονται 300 ένησημα οι παλιοί, που έχουν εκτέσει της νομιμοποίησης και 150 ένησημα οι καινούργιοι).

- Να μην επιβάλλεται στους αιτούντες άσυλο η υποχρέωση να παραιτηθούν από τη διαδικασία ασύλου σε κανένα στάδιο της διαδικασίας νομιμοποίησης.

- Εκπαίδευση-Νομοθεσία-Στέγαση-Ρατσιστική Βία:

- Να υπάρχουν συγκεκριμένες αναφορές στα σχολικά βιβλία, που να εξηγούν τα αίτια του φαινομένου της μετανάστευσης παγκοσμίως.

- Διδασκαλία της μητρικής γλώσσας των μεταναστών.

- Αύξηση των τάξεων υποδοχής, διότι κάνουν όλο το προπα-

ρασκευαστικό έργο πριν ο μαθητής ενταχθεί στη διαδικασία της προστασίας του πληθυσμού.

- Επέκταση της ποσόστωσης του 0,5% που δόθηκε στους μουσουλμάνους της Θράκης για την εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. και στα παιδιά των μεταναστών.

- Αντί για τη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών να εισαχθεί η διδασκαλία μαθήματος με θρησκευολογικό περιεχόμενο. Θα βοηθούσε να αισθανθούν πιο άνετα τα παιδιά των μεταναστών, αλλά και τα Ελληνόπουλα να καταλάβουν τις πολιτισμικές και θρησκευτικές διαστάσεις του Ισλάμ.

- Κρατική στήριξη των πρωτοβουλιών για τη διδασκαλία των ελληνικών στους μετανάστες (π.χ. ο «ΟΔΥΣΣΕΑΣ» στη Θεσ/νίκη, στην Αθήνα στα γραφεία του Συνασπισμού το Ανοικτό Σχολείο Μεταναστών, το Διαπολιτισμικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων, διάφοροι σύλλογοι μεταναστών, ο σταθμός των Φιλιππινέζων κ.λπ.).

- Να μην αποτελεί καθοριστικό κριτήριο η ελληνική γλώσσα για τη λήψη της άδειας μακροχρόνιας διαμονής.

- Θέσπιση ευνοϊκών στεγαστικών δανείων για τους μετανάστες, όπως ισχύει για τους Roma.

- Υποχρεωτική τήρηση στατιστικών στοιχείων από τον Ο.Ε.Κ. για καταγραφή του αριθμού των δικαιούχων μεταναστών.

- Απουσία στατιστικών δεδομένων για τη ρατσιστική βία σε βάρος των μεταναστών.

- Ανάγκη για καλύτερη εκπαίδευση των αστυνομικών.

- Ανάγκη για εκσυγχρονισμό του Ποινικού Δικαίου και τροποποίηση της ποινικής νομοθεσίας, ώστε να θεωρείται το ρατσιστικό κίνητρο ως επιβαρυντικός παράγοντας.

- Τρεις μορφές κοινωνικής ένταξης των μεταναστών:

α) Χώρος θρησκευτικής λατρείας,

β) Ψήφος στις τοπικές εκλογές,

γ) Απλοποίηση των διαδικασιών ιθαγένειας.

- Υπάρχουν σήμερα στην Αθήνα 200.000 μουσουλμάνοι, οι οποίοι δυσκολεύονται στην άσκηση των θρησκευτικών τους καθηκόντων. Θα πρέπει να παραχωρηθούν λατρευτικοί χώροι, που βρίσκονται στο κέντρο της πόλης, ώστε να ασκούν μία φορά την εβδομάδα τα θρησκευτικά τους καθήκοντα.

- Η ψήφος στις τοπικές εκλογές θα έχει ως αποτέλεσμα να μπορούν οι μετανάστες να επιλέγουν τους τοπικούς τους αρχόντες, να σεβαστούν και αυτοί με τη σειρά τους τα δικαιώματά τους και να επιλυθούν τα γραφειοκρατικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν με τις υπηρεσίες των δήμων.

- Είμαστε η μοναδική χώρα, που διατηρεί μέχρι σήμερα το δικαίο του αίματος. Δηλαδή, έχει την ελληνική ιθαγένεια όποιος έχει ελληνική καταγωγή είτε από πατέρα είτε από μητέρα. Άρα, θα πρέπει να γίνει μία προσθήκη ενός αυξημένου χρονικού ορίου πέραν του οποίου θα υπάρχει μία, κατ' αρχήν, δέσμη αρμοδιότητα και όχι διακριτική ευχέρεια της διοίκησης για απονομή ιθαγένειας, εκτός αν συντρέχει σοβαρός λόγος περί του αντιθέτου.

- Ακριβό το παράβολο των 1500 ευρώ που καταβάλλουν, όταν υποβάλλουν αίτηση για την απόκτηση της ιθαγένειας.

- Στα νομοθετικά κείμενα να μην αποκαλούνται «λαθρομετανάστες» ή «παράνομοι μετανάστες», αλλά «ανεπίσημοι ή μη καταγεγραμμένοι μετανάστες».

- Καμία ζωή δεν μπορεί να είναι λαθραία.

Συνεδρίαση 14ης Απριλίου 2006

Ενημέρωση από τους κ.κ. Αλέξανδρο Ζαβό, Πρόεδρο του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής (Ι.ΜΕ.ΠΟ.) και Μοαβία Αχμέτ, Συντονιστή του Ελληνικού Forum Μεταναστών.

1. Περίληψη ομιλίας κ. Αλέξανδρου Ζαβού :

Οι σκοποί του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής είναι :

- Η διενέργεια επιστημονικών ερευνών, με αντικείμενο τη διάρθρωση και τη δυναμική των ρευμάτων, εκπόνηση μελετών για θέματα μεταναστευτικής πολιτικής, όπως η κοινωνική και πολιτιστική ένταξη των μεταναστών, η εκπαίδευση, ο πολιτισμός, η κοινωνική μέριμνα, οι όροι εισόδου και παραμονής, δικαιώματα και υποχρεώσεις των μεταναστών.

- Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση επικοινωνιακής πολιτικής για

την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών σε θέματα μετανάστευσης.

- Η ερευνητική συνεργασία με ινστιτούτα, ιδρύματα και οργανισμούς του ιδίου αντικείμενου στην Ελλάδα, την Ε.Ε. και τις Τρίτες Χώρες. Στο πλαίσιο της μεταναστευτικής πολιτικής, η κατάρτιση και η εποπτεία αντίστοιχων επιχειρησιακών προγραμμάτων, καθώς και η υλοποίηση μέτρων και δράσεων που εντάσσονται στα ανωτέρω προγράμματα.

- Η οργάνωση βιβλιοθήκης και η έκδοση περιοδικών, βιβλίων και επιστημονικών μελετών.

- Η οργάνωση δημοσίων συζητήσεων, διαλέξεων, συνεδρίων-σεμιναρίων κ.λπ.,

- Η υποστήριξη και η συνεχής λειτουργία βάσης δεδομένων για θέματα μεταναστευτικής πολιτικής.

Προγράμματα δράσης (σε εξέλιξη αυτή τη στιγμή):

- Υποβοήθηση ατόμων - θυμάτων trafficking στη Μολδαβία, χρηματοδοτούμενο από την ΥΔΑΣ.

- Υποβοήθηση θυμάτων trafficking στην Ελλάδα, σε συνεργασία με άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Συμβολή στην κατάρτιση του νόμου 3386/2005 , που αφορά τους μετανάστες. Συζήτηση με οργανώσεις μεταναστών, με συνδικαλιστικές οργανώσεις, με μη κυβερνητικές οργανώσεις και με το Συνήγορο του Πολίτη. Καταγραφή προτάσεων. Εκπόνηση μελετών.

Καταγραφή μαθητών στα σχολεία

Χώρα προέλευσης, πόσα χρόνια έχουν στην Ελλάδα, επίδοση (και σε σύγκριση με τους Έλληνες μαθητές).

Οργάνωση αθλητικών - καλλιτεχνικών εκδηλώσεων , που έχουν ως αποτέλεσμα την επικοινωνία των μαθητών και το πλίσσασμα Ελλήνων και μεταναστών.

Προληπτική ιατρική , ιδιαίτερα σε θέματα καρκίνου, όπως το τεστ ΠΑΠ και η ψηλάφηση στήθους και όλα τα υπόλοιπα, που θα μπορούσαν να βοηθήσουν αυτά τα άτομα να νιώσουν ότι στη χώρα που βρίσκονται υπάρχει μια πολύ καλύτερη υποδοχή και μια αντιμετώπιση πιο ανθρώπινη.

Περίληψη ομιλίας κ. Μοαβία Αχμέτ :

Το **Ελληνικό Forum Μεταναστών** είναι μια Ένωση ή Δίκτυο Κοινοτήτων και Μεταναστευτικών Οργανώσεων.

Ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 2002 και σήμερα αποτελείται από 35 οργανώσεις-μέλη, σχεδόν από όλες τις χώρες, Αφγανιστάν, Ινδία, Πακιστάν, Βουλγαρία, Ιαπωνία, Ουκρανία, Μολδαβία, Η.Π.Α. κ.ά..

Στόχος του είναι η συμβολή στη διαδικασία ένταξης των μεταναστών.

Δράση σε τέσσερα επίπεδα :

Υπομνήματα, συναντήσεις με πολιτικούς, συνδικαλιστικούς φορείς κ.λπ..

Συμμετοχή σε εκδηλώσεις, συνέδρια, ημερίδες κυρίως, με την Τ.Α. και με μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Εσωτερική δράση. Ενθάρρυνση ομάδων μεταναστών να οργανώνονται και να πληροφορούνται για τα τρέχοντα ζητήματα, που τους αφορούν. Εκπαίδευση στελεχών, σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του ελληνικού συστήματος, της ελληνικής νομοθεσίας.

Δράσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το Forum είναι μέλος σε τέσσερα από τα μεγαλύτερα δίκτυα της Ε.Ε. Κάθε δίκτυο έχει τουλάχιστον 300 οργανώσεις-μέλη από όλα τα κράτη της Ε.Ε.

Κύριο εργαλείο του Forum Μεταναστών :

Εβδομαδιαία συνεδρίαση, που καθιερώθηκε από τις πρώτες ημέρες ύπαρξής του και η ιστοσελίδα, η οποία είναι η πρώτη ελληνική πολύγλωσση ιστοσελίδα (7 γλώσσες).

Συνεδρίαση 22ης Μαΐου 2006

Ενημέρωση από τον Συνήγορο του Πολίτη, κ. Γεώργιο Καμίνη και τον Βοηθό Συνήγορο κ. Ανδρέα Τάκη (Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου).

Σημεία από την τοποθέτηση των καλεσμένων:

- Ο Συνήγορος του Πολίτη ασχολείται με το μεταναστευτικό ζήτημα από την έναρξη της λειτουργίας του θεσμού (9 χρόνια).

- Η εμπειρία του είναι αποσπασματική, καθώς επιλαμβάνεται αναφορών που καταθέτουν αλλοδαποί οικονομικοί μετανάστες.

- Υπάρχει σαφέστατα ανοδική τάση του αριθμού των αναφορών: 1,3% το 1999, 3,7% το 2000, 5,3% το 2001, 5,3% το 2002, 5,9% το 2003, 8,9% το 2004, 10,4% το 2005. Φαίνεται ότι σταθεροποιείται το ποσοστό που είναι και αυτό που εικάζεται ότι κατέχουν οι αλλοδαποί οικονομικοί μετανάστες, στο σύνολο του πληθυσμού της χώρας.

- Και οι πολίτες και η Πολιτεία πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι **το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού των μεταναστών θα παραμείνει στην Ελλάδα**. Η συνειδητοποίηση αυτής της προοπτικής πρέπει να καθοδηγήσει τις πράξεις μας και τις πρακτικές μας: πυρήνας αναφοράς για χάραξη πολιτικής.

- Επί μία οκταετία ('89 - '97) προτιμήσαμε να μην αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα της παράνομης - καίτοι ογκώδους - μετανάστευσης. Το '97 παρενέβημεν με δύο Προεδρικά Διατάγματα (πράσινη κάρτα), που εξουσιοδότησαν τον Ο.Α.Ε.Δ. να νομιμοποιεί τους οικονομικούς μετανάστες (εγκαταλείποντας τους άλλους στις Αστυνομικές Αρχές). Ο Ο.Α.Ε.Δ. απεδείχθη ανέτοιμος και ανεπαρκής να ανταπεξέλθει.

- Ο Ν. 1975/1991, με το άρθρο 5, δίνει το δικαίωμα επανεξέτασης σε δεύτερο βαθμό των αιτημάτων που απορρίπτονται. Φράκαρε, όμως, το σύστημα από 300.000 αιτήσεις προς εξέταση, αλλά διόρθωσε αδικίες και παραλογισμούς, που επέβαλαν τα κενά του μέχρι τότε πλαισίου.

- Ο Ν. 2910/2001 ένωσε σε μία δημόσια αρχή (το Υπουργείο Εξωτερικών) το συνολικό χειρισμό του φαινομένου: στη διαδικασία νομιμοποίησης, η οποία δυσκολεύει και περιπλέκει τα πράγματα. Οι Δήμοι δέχονται τις αιτήσεις, οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις δίνουν την άδεια εργασίας, οι Περιφέρειες, μετά την έκδοση άδειας εργασίας, δίνουν άδεια παραμονής. Πέραν των προφανών καθυστερήσεων, λάθος απετέλεσε και η ίδια μεταχείριση για όσους έρχονται για λίγους μήνες και για όσους αποδεδειγμένα βρίσκονται στην Ελλάδα αρκετά χρόνια.

- Ο ισχύον Ν.3386/2005 προβλέπει ενιαία άδεια διαμονής και εργασίας, ενώ μειώνει σε δύο τους αρμόδιους φορείς (Δήμοι και Περιφέρειες). Ενσωματώνει για τους επί μακρόν διαμένοντες τις κοινοτικές οδηγίες. Γίνεται για πρώτη φορά μνεία για την κοινωνική ένταξη, στόχο, που αγκαλιάζουν όλες οι πολιτικές δυνάμεις και οι αιρετοί της Αυτοδιοίκησης.

Παρατηρήσεις - ελλείψεις - προβλήματα στο νομοθετικό πλαίσιο και στην εφαρμογή του.

- Πριμοδοτείται περισσότερο ο ευκαιριακά ερχόμενος στη χώρα από εκείνον, που βρίσκεται, ήδη, εδώ.

- Στα απαιτούμενα βασικά νομιμοποιητικά έγγραφα (θεώρηση εισόδου στο διαβατήριο, απόρριψη αιτήματος ασύλου, υποβολή αίτησης για ανθρωπιστικούς λόγους, Α.Φ.Μ., ένσημα) δεν περιλαμβάνεται η έκπτωση (για διάφορους λόγους) του μεταναστή σε παλαιότερη διαδικασία και, κυρίως, το να έχει σπουδάσει κάποιος για πολλά χρόνια σε ελληνικό σχολείο.

- Το κόστος του παραβόλου είναι αποθαρρυντικός παράγοντας για να ενταχθεί κάποιος στις διαδικασίες νομιμοποίησης. Έπρεπε να είναι χαμηλότερο και να υπάρχουν εξαιρέσεις για μετανάστες δεύτερης γενιάς, για έχοντες ισχυρούς δεσμούς με τη χώρα, ως κίνητρο σε ανθρώπους, που θα 'πρεπε να ενταχθούν πρώτοι.

- Για τους αιτούντες οικογενειακή συνένωση έχουν φρακάρει τα χαρτιά τους στις Περιφέρειες. Το αναμενόμενο διάταγμα θα λύσει το πρόβλημα.

- Για τους αιτούντες ασύλου θα 'πρεπε να αλλάξουμε πολιτική: να δεχτούμε όσους έχουν υποβάλει αίτηση και, παράλληλα, να λειτουργούν οι επιτροπές ασύλου.

- Η διαδικασία νομιμοποίησης δεν προσκρούει στο νομοθετικό, αλλά στις ελλείψεις της υποδομής και των στελεχών. Τεράστιος όγκος δουλειάς και αμχανιά στους υπεύθυνους της διοίκησης και της Αστυνομίας.

- Προβληματική η έλλειψη μηχανοργάνωσης και ο συντονισμός όλων των υπηρεσιών και φορέων, που ασχολούνται με τη Μετανάστευση.

- Πρέπει γρήγορα να υπάρξει ολοκληρωμένο Μητρώο Μεταναστών.

- Πρέπει να υπάρξει διαδικασία εξέτασης των περιπτώσεων,

που για διάφορους λόγους εξέπεσαν της «νομιμοποίησης», για λόγους, που αφορούν στο «κομφούζιο» των προβλέψεων, όπως αλλαγή δουλειάς ή νομού εγκατάστασης, που πρέπει να ανακοινωθούν για να τύχουν νέας εργασίας. Το θέμα των ενσήμων είναι ο βασικός λόγος έκπτωσης από τη νομιμότητα (τα 200 ή 150 ένσημα δεν συμβαδίζουν με την πραγματικότητα).

- Για τη δεύτερη γενιά η νομοθεσία βελτιώθηκε, σε σχέση με την παλιά, αλλά και πάλι χρειάζεται βελτίωση και εκλογίκευση. Δεν μπορεί να πρέπει να φύγει ο έχων σπουδάσει και να ξαναέλθει στη χώρα για να κάνει διδακτορικό! Ούτε μπορεί να απαιτείται ο ίδιος αριθμός ενσήμων από ένα νέο παιδί στο σημερινό περιβάλλον της αγοράς εργασίας.

- Οι μετανάστες που βρίσκονται σε αναμονή εγκρίσεων πρέπει να μπορούν να ταξιδεύουν στις χώρες προέλευσης για τις γιορτές ή άλλους λόγους με μια βεβαίωση παραμονής.

- Το ζήτημα της ιθαγένειας είναι θέμα άσκησης κρατικής κυριαρχίας και έντονα αμφιλεγόμενο.

- Ο άνθρωπος προστατεύεται αποτελεσματικά κι έχει την πλήρη συνταγματική προστασία ως προσωπικότητα, όταν έχει και τα πολιτικά δικαιώματα να υπερασπιστεί τα άλλα του δικαιώματα. Το θέμα της ψήφου στις τοπικές εκλογές είναι εξαιρετικό βήμα και διαμορφώθηκε με συναίνεση.

- Σε σχέση με τον ισχύοντα νόμο, ο Ν. 2910 είχε σωστότερη σύλληψη, δίνοντας αρμοδιότητα στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας να αποφαινεται σε προσφυγή κατά απελάσεως. Τώρα η αρμοδιότητα επανήλθε στην Αστυνομία. Το να κρίνει η ίδια αρχή σε δεύτερο βαθμό είναι προβληματικό.

- Το να κρίνεται κάποιος επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη, χωρίς τεκμηρίωση δεν είναι επιτρεπτό. Κάθε δυσμενής πράξη, όπως η απέλαση, πρέπει να έχει αιτιολογία. Οι εισηγήσεις των αστυνομικών αρχών είναι, συνήθως, ανατιολογήτες. Είναι δε πολύ μικρό και το χρονικό διάστημα προσφυγής, μόνο τρεις ημέρες.

- Στο ζήτημα εφαρμογής της αρχής της μη επαναπροώθησης αφορά μόνο τους παρανόμως εισελθόντες, που έχουν ζητήσει άσυλο. Επαναπροωθούνται χωρίς να εγγράφονται και συνεχίζουν να προσπαθούν να ξαναμπούν στη χώρα.

- Για την ιθαγένεια το πρόβλημα είναι τεράστιο στην Ελλάδα. Ο νομοθέτης δεν θέτει χρονικό περιορισμό στην Πολιτεία για να απαντήσει σε αιτήσεις ιθαγένειας και η άρνηση μπορεί να είναι ανατιολογήτη. Στο βαθμό που θα αποσυρθεί το μεταναστευτικό με μια πολιτική ένταξη, θα εκλείψει σε σημαντικό βαθμό το πρόβλημα της ιθαγένειας.

- Στις οδηγίες της Ε.Ε., που μεταφέρονται και στην ελληνική νομοθεσία μέσω του Ν.3304/2005, υπάρχει ειδική ρήτρα, που επιτρέπει τη διάκριση, η οποία διενεργείται επί τη βάσει ιθαγένειας: διαφορετική μεταχείριση στους αλλοδαπούς είναι αποδεκτή, ακόμα και για ζητήματα απασχόλησης. Αυτό καλύπτει ανάγκες, που μόνον Έλληνες πολίτες μπορούν να έχουν πρόσβαση. Εδώ υπάρχει κίνδυνος να υποκρύπτεται εθνικιστική ή φυλετική διάκριση.

- Υπάρχουν σημεία, όπου ο νομοθέτης είναι πολύ αυστηρός. Όμως όποια πολιτική υιοθετείται, αυστηρή ή όχι, πρέπει να εφαρμόζεται και να ελέγχεται αυστηρά η τήρηση της εφαρμογής της. Όπου δεν υπάρχει έλεγχος ανθεί η παρανομία, τα κυκλώματα εκμετάλλευσης του μετανάστη. Τα μεγάλα προβλήματα εντοπίζονται εκεί που συσσωρεύονται πολλές υποθέσεις.

- Η κοινοτική νομοθεσία είναι - και η ίδια - στα σπάργανα στο πεδίο της Μετανάστευσης. Είναι, όμως, ένας καθοριστικός παράγων, όχι μόνο της νομοθέτησης, αλλά και ένα πλαίσιο καθοδήγησης και της διοικητικής πρακτικής αρχών στη χώρα μας.

- Μείζονες αποκλίσεις από το κοινοτικό δίκαιο δεν έχουμε, αλλά τα ζητήματα που προκαλούν εδώ μια συλλογική αμχανιά βρίσκουν τον καταλύτη τους σε έξωθεν πιέσεις.

- Η υποδοχή - νομιμοποίηση μπορεί να βελτιωθούν. Αλλά η ένταξη των μεταναστών θα παιχθεί στα γκισέ των γραφείων, στην εξέταση κάθε φακέλου.

- Πρέπει να υπάρξουν σαφείς κατευθύνσεις και, κυρίως, συντονιστικές πρωτοβουλίες, ιδίως του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σε συνεργασία με

το Υπουργείο Παιδείας και το Υπουργείο Απασχόλησης, για να επιτύχει ο νόμος 3386/2005 και να υπάρξει, πρώτον, κανονικότητα και, στη συνέχεια, κοινωνική συνοχή στη νέα Ελληνική και Ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

Συνεδρίαση 26ης Μαΐου 2006

Παρουσίαση των θέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σημείωμα από τους Ευρωβουλευτές, κυρία Ρόδη Κράτσα και κ. Σταύρο Λαμπρινίδη) και του Συμβουλίου της Ευρώπης (Σημείωμα του Βουλευτού, κ. Νικολάου Δένδια).

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΟΥ ΚΥΡΙΑΣ ΡΟΔΗΣ ΚΡΑΤΣΑ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

- "Διεθνή ζευγάρια" στην Ε.Ε. - Νομικά προβλήματα για το διαζύγιο.

Με αφορμή, πρόσφατη απόφαση δικαστηρίου στη Φρανκφούρτη, να μην εκδικάσει αίτηση διαζυγίου Γερμανίδας υπηκόου, μαροκινής καταγωγής, η οποία προσέφυγε εναντίον του Μαροκινού συζύγου της για άσκηση συζυγικής βίας (απειλή κατά της ζωής της), ετέθη το θέμα των προβλημάτων έκδοσης διαζυγίου "διεθνών" ζευγαριών, που διαβιούν εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο δικαστής απέρριψε να εξετάσει την υπόθεση, εφόσον και οι δύο "αντίδικοι" είναι μαροκινής καταγωγής και μουσουλμανικού θρησκευματος και η εφαρμογή της γερμανικής νομοθεσίας δεν μπορεί να θεμελιωθεί, αφού η συμπεριφορά του συζύγου δεν αντίκειται στην πρακτική του Κορανίου. Η Ελληνίδα Ευρωβουλευτής ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή άμεσες πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της καταπάτησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων υπηκόων κρατών - μέλους της Ε.Ε. από τη μη εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας και του κοινοτικού κεκτημένου.

Για τη διόρθωση αυτών των ανεπαρειών η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει παρουσιάσει πρόταση, που θα θεσπίζει κοινούς κανόνες για τον προσδιορισμό του δικαίου που εφαρμόζεται σε θέματα διαζυγίου και διάστασης.

Η πρόταση αυτή, που βρίσκεται υπό διαπραγμάτευση, δεν εναρμονίζει τις εθνικές νομοθεσίες, σχετικά με το διαζύγιο, οι οποίες παραμένουν στα 27 κράτη-μέλη διαφορετικές, για πολιτιστικούς και ιστορικούς λόγους, αλλά στόχο έχει να δημιουργηθεί νομική βεβαιότητα για να μπορούν τα ζευγάρια να γνωρίζουν εκ των προτέρων πιο δίκαιο θα εφαρμόζεται στη διαδικασία του διαζυγίου τους. Οι διατάξεις θα προβλέπουν να παρέχεται στους συζύγους η δυνατότητα να επιλέγουν το δίκαιο που θα εφαρμόζεται, έχοντας επίγνωση των συνεπειών της επιλογής τους, ενώ εν απουσία επιλογής το εφαρμοζόμενο δίκαιο θα βασίζεται στο συνήθη τόπο διαμονής τους.

Ουσιαστική, όμως, ρύθμιση είναι η αποκαλούμενη "ρήτρα πολιτικής", διάταξη, που θα επιτρέπει σε ένα δικαστήριο να αρνηθεί την εφαρμογή "ξένου" δικαίου εν μέρει ή εξ' ολοκλήρου, στην περίπτωση που το αίτημα αυτό είναι καταφανώς αντίθετο με τη δημόσια πολιτική και τις αρχές του κράτους του δικαστηρίου (όπως π.χ. νόμοι, που διέπονται από τη Σαρία).

- Ανάγκη Αξιολόγησης - Απολογισμού πολιτικών, που έχουν εφαρμοσθεί στα κράτη - μέλη, αλλά και των κοινοτικών πρωτοβουλιών

Από τις Εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά και από τα κοινωνικά αδιέξοδα, που δημιουργούνται σε πολλές χώρες σε σημαντικές κοινότητες μεταναστών, προκύπτει η ανάγκη σοβαρής αξιολόγησης των πολιτικών, που έχουν εφαρμοσθεί και απολογισμού της απορρόφησης και της αξιοποίησης των κοινοτικών πόρων.

- Ανάγκη βελτίωσης της υπάρχουσας κοινοτικής νομοθεσίας και καλύτερης εφαρμογής της.

Η οδηγία 2003/86 ΕΚ δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί κατά τρόπο ικανοποιητικό από όλα τα κράτη - μέλη, αφήνοντας σημαντικά περιθώρια διακριτικής μεταχείρισης κατά των μεταναστών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα πλαίσια της Έκθεσης Αξιολόγησης που υποβάλει, θα πρέπει να διατυπώσει προτάσεις τροποποιήσεων σχετικών άρθρων της οδηγίας, με σκοπό τη σημαντική μείωση του απαιτούμενου χρόνου απόκτησης, για τον/τη σύντροφο, αυτόνομου και ανεξάρτητου καθεστώτος, σε σχέση

με τον/τη σύζυγο (ει δυνατόν εντός ενός έτους από την άφιξή τους), τη διασφάλιση ότι θα μπορούν να το διατηρούν, ακόμη και σε περίπτωση ρήξης του δεσμού με το σύζυγό τους (διάσταση, διαζύγιο, χρεία), αλλά και την άρση της πιθανότητας επιβολής περιορισμών, ως προς την πρόσβαση στην αγορά εργασίας και όλες τις κοινωνικές υπηρεσίες.

- Ανάγκη προετοιμασίας μεταναστών.

Μία σειρά μέτρων για καλύτερη γνώση και αποδοχή των θεμελιωδών αξιών και κανόνων των κοινωνιών υποδοχής από τους μετανάστες, καθώς και η εκμάθηση της γλώσσας της χώρας προορισμού, σε συνεργασία με τις ευρωπαϊκές χώρες, είναι απαραίτητα. Τα κράτη - μέλη και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να προβλέψουν για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων, ειδικά για γυναίκες, τα οποία θα παρέχουν πληροφόρηση, σχετικά με τις προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν οι μετανάστες για την είσοδο και διαμονή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να ενισχυθούν οι προξενικές και διπλωματικές δομές για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των αναγκών που δημιουργεί η μετανάστευση.

- Υλοποίηση στοχευόμενων πολιτικών ένταξης.

Κύρια προτεραιότητα αποτελεί η πρόσβαση των μεταναστριών στην αγορά εργασίας και στην επαγγελματική κατάρτιση, με ισότιμα εργασιακά δικαιώματα (αμοιβή, ασφάλιση, συνταξιοδότηση), παράγοντας που τους εξασφαλίζει αυτονομία και ανεξαρτησία. Ανάγκη να ορισθεί καθαρά η ευθύνη και ο ρόλος των κρατών-μελών, για να ενθαρρύνουν την πρόσβαση των γυναικών στην αγορά εργασίας και το σεβασμό των εργασιακών δικαιωμάτων τους, το ρόλο των κοινωνικών εταίρων και το ρόλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον έλεγχο εφαρμογής του κοινοτικού κεκτημένου.

Τα κράτη - μέλη, στα πλαίσια των εθνικών σχεδίων δράσης για την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν μέτρα, με στόχο την προώθηση της συμμετοχής των ηλικιωμένων μεταναστριών από τη φτώχεια και τον αποκλεισμό, αλλά και την προώθηση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων και των συνδικαλιστικών ενώσεων στις διαδικασίες κοινωνικής και οικονομικής ένταξης των γυναικών.

- Ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Κρίνεται αναγκαίο να λαμβάνονται υπόψη τα ειδικά προβλήματα των νεαρών μεταναστριών, στο πλαίσιο μέτρων που στοχεύουν στην πρόληψη της αποτυχίας και της εγκατάλειψης της σχολικής εκπαίδευσης. Παράλληλα, η βελτίωση της πρόσβασης των νέων μεταναστριών στην ανώτερη εκπαίδευση με μέτρα θετικής διάκρισης, ίσως να αποτελούσε κίνητρο για τις νέες μετανάστριες.

Ως προς την επαγγελματική κατάρτιση, η πρόβλεψη νέων τρόπων αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων, της κατάρτισης και της επαγγελματικής εμπειρίας των νεοαφικνούμενων, θα πρέπει να συμπληρώσει την ισχύουσα νομοθεσία.

- Κοινωνική συμμετοχή - Δικτύωση.

Η ενίσχυση της συμμετοχής των μεταναστριών σε όλες τις εκφράσεις της κοινωνικής ζωής, τις βγάζει από τις συνθήκες απομόνωσης και αποξένωσης στην κοινωνία υποδοχής. Η προώθηση της συμμετοχής τους στα κοινά, σε όλα τα επίπεδα και με όλες τις δυνατότητες που προσφέρουν οι εθνικές νομοθεσίες είναι απαραίτητη. Επίσης, η βελτίωση του διαλόγου, μεταξύ των διαφόρων ομάδων υπηκόων τρίτων χωρών με τις αρχές, τους κοινωνικούς εταίρους και τις Μ.Κ.Ο. των κοινωνιών υποδοχής αποτελεί σημαντικό στοιχείο κοινωνικής ενσωμάτωσής τους.

Παράλληλα, η ενθάρρυνση λειτουργίας σωματείων μεταναστών που θα είναι σε θέση να δίνουν πληροφόρηση και συμπαράσταση στους νεοαφικνούμενους και η συμμετοχή των εκπροσώπων τους, στα προγράμματα ως εκπαιδευτών. Ιδίως μετανάστριες είναι χρήσιμο να απευθύνονται στις νεοαφικνούμενες γυναίκες. Περαιτέρω, τα σωματεία αυτά θα πρέπει να αποτελέ-

σουν ένα σημείο διαλόγου με την κοινωνία υποδοχής και για αυτό το λόγο ακριβώς η συμμετοχή των γυναικών σε αυτά κρίνεται απαραίτητη.

- Ευαισθητοποίηση της κοινωνίας υποδοχής.

Η επίτευξη των στόχων μας απαιτεί τη θετική διάθεση και συνεργασία της κοινωνίας υποδοχής. Για το λόγο αυτό πρέπει να προωθηθούν δράσεις ευαισθητοποίησης των ευρωπαϊκών λαών για τη σημασία της μετανάστευσης, του ρόλου των μεταναστών, των ιδιαίτερων προβλημάτων τους και των τρόπων αντιμετώπισής τους.

- Ανταλλαγή καλών πρακτικών.

Στα κράτη - μέλη της Ε.Ε. υπάρχουν διαφορετικές εμπειρίες και πολιτικές στον τομέα της μετανάστευσης. Στην προσπάθεια να εφαρμόσουμε μια ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική βασισμένη στους κοινούς στόχους και κοινές προκλήσεις, πρέπει η Ε.Ε. να προωθήσει την ανταλλαγή πρακτικών και προβληματισμών, όπου θα περιλαμβάνεται και η διάσταση του φύλου.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ ΚΥΡΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΛΑΜΠΡΙΝΙΔΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Η Έκθεση Λαμπρινίδη υπογραμμίζει ότι τα 40 και πλέον εκατομμύρια μετανάστες στην Ε.Ε. αποτελούν, πληθυσμιακά, ένα 28ο κράτος - μέλος της Ε.Ε. και επικρίνει την Ένωση ότι, για την ομαλή τους ένταξη (σε αντίθεση με την ομαλή ένταξη των υποψήφιων προς ένταξη χωρών), έχει διαθέσει ελάχιστο προσωπικό κι ακόμα λιγότερα κονδύλια. Τονίζει τον ουσιαστικό ρόλο των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών, των οποίων οι αρμοδιότητες έχουν άμεσες επιπτώσεις στη διαδικασία ένταξης και προτρέπει αυτές τις αρχές να συμμετάσχουν σε μεγαλύτερο βαθμό στη συζήτηση που διεξάγεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όμως, ταυτόχρονα υπογραμμίζει την ανάγκη χάραξης κεντρικής και συνολικής ευρωπαϊκής στρατηγικής, καθώς και παρακολούθησης της αποτελεσματικότητάς της, διασφαλίζοντας έτσι την υλοποίηση πολιτικών ένταξης, των οποίων τα αποτελέσματα προάγουν τα κοινά συμφέροντα της Ένωσης.

Η Έκθεση, που υιοθετήθηκε με διακομματική πλειοψηφία από την Ολομέλεια του ΕΚ το Μάιο του 2006 περιέχει προτάσεις προς την Επιτροπή και τα κράτη - μέλη. Ενδεικτικά:

- Θέσπιση Μηχανισμών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Προγραμμάτων Ένταξης - Ανεξάρτητοι Εμπειρογνώμονες - Συλλογή Δεδομένων.

Καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει αυστηρούς μηχανισμούς παρακολούθησης για την αξιολόγηση των προγραμμάτων ένταξης των κρατών - μελών, μεταξύ άλλων με τη χρήση ανεξάρτητων εμπειρογνομώνων. Ανάγκη διενέργειας εκτιμήσεων, σχετικά με την αποδοτικότητα των προγραμμάτων, που χρηματοδοτούνται από την Επιτροπή και άμεση προτεραιότητα στη διάδοση και προσαρμογή των βέλτιστων πρακτικών των εν λόγω προγραμμάτων προς χρήση σε άλλα κράτη - μέλη. Ανταλλαγές βέλτιστων πρακτικών. Να καταστεί υποχρεωτική για τα κράτη - μέλη η υποβολή εκθέσεων, με ακριβή και πλήρη στοιχεία, ελλείψει τέτοιων στοιχείων, πρέπει να αναπτύσσονται εναλλακτικά μέσα συγκέντρωσης δεδομένων.

- Δικαίωμα Ιθαγένειας σε παιδιά.

Τονίζεται η σημασία της πρόβλεψης του δικαιώματος ιθαγένειας σε όλους τους επί μακρόν διαμένοντες μετανάστες και, ιδίως, στα παιδιά μεταναστών, που έχουν γεννηθεί και μεγαλώσει στα κράτη - μέλη.

- Μελέτη σχετικά με την εκχώρηση δικαιώματος ψήφου.

Καλεί την Επιτροπή να προβεί άμεσα σε μια καταγραφή των υφιστάμενων πρακτικών των κρατών - μελών, σχετικά με την εκχώρηση δικαιώματος ψήφου στις τοπικές και δημοτικές εκλογές στους επί μακρόν διαμένοντες μετανάστες.

- Ενθάρρυνση εκμάθησης γλώσσας.

Τονίζει ότι η ένταξη των μεταναστών συνεπάγεται τόσο υποχρεώσεις όσο και δικαιώματα για τους μετανάστες, αλλά και για τους πολίτες των κρατών - μελών. Τονίζεται, ιδιαίτερα, η σημασία ενθάρρυνσης της εκμάθησης της γλώσσας της χώρας υποδοχής και της λειτουργίας των πολιτειακών θεσμών. Ανάγκη για προγράμματα, που απευθύνονται σε απογόνους μεταναστών

δεύτερης και τρίτης γενεάς.

Μέτρα θετικής δράσης - Συμμετοχή - Διάλογος - Μετανάστες δεύτερης και τρίτης γενιάς.

Επισημαίνεται η σημασία υιοθέτησης μέτρων "θετικής δράσης" για την ένταξη μεταναστών στις εκπαιδευτικές και εργασιακές δομές των κρατών - μελών.

Ενθαρρύνει τα πολιτικά κόμματα, τις συνδικαλιστικές ενώσεις και το σύνολο της κοινωνίας των πολιτών σε εθνικό επίπεδο να συμπεριλάβουν μετανάστες ως πλήρη μέλη, σε όλα τα επίπεδα των αντίστοιχων δομών τους. Τα κράτη - μέλη και οι περιφερειακές και τοπικές αρχές καλούνται να τονώσουν την αλληλεπίδραση, μεταξύ των μεταναστών και της κοινωνίας υποδοχής προωθώντας, μεταξύ άλλων, κοινά φόρουμ, το διαπολιτισμικό διάλογο, σεμινάρια, εκθέσεις και αθλητικές δραστηριότητες_ ζητεί, επίσης, τη δημιουργία νέων ή τη στήριξη των υφιστάμενων δομών, προκειμένου να επιτραπεί σε μετανάστες να ενταχθούν στην κοινωνία υποδοχής, ούτως ώστε να αποτραπεί ο κοινωνικός αποκλεισμός των νεοαφικνούμενων και των, ήδη, εγκαταστημένων, οι οποίοι εξακολουθούν ωστόσο να αντιμετωπίζουν δυσκολίες ένταξης. Τονίζεται, επομένως, η ανάγκη για προγράμματα που απευθύνονται σε απογόνους μεταναστών δεύτερης και τρίτης γενεάς, καθώς και η στήριξη των οργανώσεων μεταναστών στις επικράτειές τους και η ενίσχυση των δεσμών με τις χώρες καταγωγής των μεταναστών.

- Εκστρατείες Πληροφόρησης - Ευαισθητοποίησης.

Καλεί, την Επιτροπή και τα κράτη - μέλη να αρχίσουν εκστρατείες πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης, με σκοπό να βελτιωθεί η κατανόηση του μεταναστευτικού φαινομένου και της συμβολής των μεταναστών στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα. Να δοθεί έμφαση στην προώθηση της μετανάστευσης και της ποικιλομορφίας στην Ε.Ε., καθώς και στη συνεκτίμηση της κοινωνικής ένταξης ανά πάσα στιγμή, μέσω των πρωτοβουλιών και της στρατηγικής επικοινωνίας που εφαρμόζει.

- Αποσαφηνισμός Αρμοδιοτήτων.

Τα κράτη - μέλη ενθαρρύνονται να αναθέσουν σε συγκεκριμένο υπουργό την αρμοδιότητα παρακολούθησης των πολιτικών ένταξης των μεταναστών, αλλά και να εξετάσουν το ενδεχόμενο διορισμού Εθνικού Ύπατου Αρμοστή ή Διαμεσολαβητή για την κοινωνική ένταξη, ο οποίος θα συντονίζει την εφαρμογή των πολιτικών, θα παρέχει πληροφόρηση στους μετανάστες, θα επανεξετάζει καταγγελίες μεταναστών και θα αναλαμβάνει δράση για την επίλυση προβλημάτων.

- Ανάγκη καλύτερης εφαρμογής της υπάρχουσας κοινοτικής νομοθεσίας.

Ζητείται από τα κράτη - μέλη να εφαρμόσουν άμεσα, δίκαια, και χωρίς απαγορευτικούς περιορισμούς τις υπάρχουσες Οδηγίες για την οικογενειακή επανένωση, την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και το καθεστώς των επί μακρόν διαμενόντων μεταναστών, καθώς και να ενισχύσουν τη νομοθεσία τους, σχετικά με την καταπολέμηση των διακρίσεων και του ρατσισμού.

- Ετήσιο Φόρουμ για την Ένταξη.

Προώθηση ενός Ετήσιου Φόρουμ για την Ένταξη, το οποίο θα διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, ιδίως, σε τομείς στους οποίους η Ε.Ε. καλείται να διαδραματίσει περιορισμένο ρόλο, αλλά ορισμένα κράτη - μέλη ασκούν πολιτικές, που θα μπορούσαν να προσφέρουν καθοδήγηση σε άλλους; Στο ετήσιο φόρουμ για την ένταξη πρέπει να συμμετάσχουν εκπρόσωποι όλων των αρχών, που ενέχονται στην ένταξη, είτε είναι τοπικές, περιφερειακές, εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και οι ίδιοι οι μετανάστες.

ΚΟΙΝΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ

- Άρθρο 13 της Συνθήκης ΕΚ για την καταπολέμηση των διακρίσεων.

- Άρθρο 63 της Συνθήκης ΕΚ, το οποίο αναθέτει στην Κοινότητα εξουσίες και αρμοδιότητες στους τομείς της μετανάστευσης και του ασύλου.

ΠΑΡΑΓΩΓΟ ΔΙΚΑΙΟ

- Οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2000, για την εφαρμογή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ατόμων, ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής,
- Οδηγία 2003/86/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με το δικαίωμα της επανένωσης των οικογενειών,
- Οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με το καθεστώς κατοίκου μακράς διάρκειας, υπέρ των υπηκόων τρίτων χωρών,
- Οδηγία 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων, που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους,
- Οδηγία 2004/81/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου, σχετικά με τον τίτλο παραμονής που χορηγείται στους υπηκόους τρίτων χωρών θύματα εμπορίας ανθρώπων ή συνέργειας στη λαθρομετανάστευση, οι οποίοι συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές,
- Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση του Ταμείου Προσφύγων για την περίοδο 2008-2013 στο πλαίσιο του γενικού προγράμματος "Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών" (COM(2005)0123 - 2005/0046 (COD)),
- Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων για την περίοδο 2007-2013 στο πλαίσιο του γενικού προγράμματος "Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών" (COM(2005)0123 - 2005/0047 (COD)),
- Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών για την περίοδο 2007-2013, στο πλαίσιο του γενικού προγράμματος "Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών" (COM(2005)0123 - 2005/0048(CNS)),
- Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επιστροφών για την περίοδο 2008-2013 στο πλαίσιο του γενικού προγράμματος "Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών" (COM(2005)0123 - 2005/0049(COD)),
- Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για τη μετανάστευση και τη διεθνή προστασία (COM(2005)0375 - 2005/0156(COD)),
- Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, θέσπιση μηχανισμού σύστασης ομάδων ταχείας επέμβασης στα σύνορα και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 του Συμβουλίου όσον αφορά τον εν λόγω μηχανισμό COM(2006) 401.

ΧΑΡΤΑ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

- Η Χάρτα των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με ιδιαίτερη αναφορά στα άρθρα του 18, 20, 21 και 22.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

- Πράσινη Βίβλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο "Για μια κοινοτική προσέγγιση της διαχείρισης της οικονομικής μετανάστευσης" (COM(2004)0811),
- Πράσινη Βίβλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο "Για το μέλλον του ευρωπαϊκού δικτύου μετανάστευσης" (COM(2005)0606),
- Συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε της 15ης και 16ης Οκτωβρίου 1999, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Λάκεν της 14ης και 15ης Δεκεμβρίου 2001, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Σεβίλλης της 21ης και 22ας Ιουνίου 2002 και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Θεσσαλονίκης της 19ης και 20ης Ιουνίου 2003, τα οποία τόνισαν τη σημασία ανάπτυξης συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών, στο πλαίσιο της συσταθείσας ομάδας εθνικών σημείων

επαφής για την ένταξη, ιδίως, με σκοπό την ενίσχυση του συντονισμού των σχετικών πολιτικών τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης,

- Οι κοινές βασικές αρχές για την ένταξη, που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 19 Νοεμβρίου 2004, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ένα ολοκληρωμένο σύνολο συστάσεων, που θα πρέπει να αποτελέσουν τα θεμέλια της πολιτικής ένταξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- Η άτυπη υπουργική συνάντηση στο Groningen, στις 9 Νοεμβρίου 2004, όπου συναντήθηκαν για πρώτη φορά υπουργοί αρμόδιοι για την πολιτική ένταξης,
- Πρόγραμμα της Χάγης, το οποίο εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στις 4 Νοεμβρίου 2004 και ορίζει τους στόχους προς υλοποίηση στο χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης για την περίοδο 2005-2010. Το πρόγραμμα της Χάγης καθορίζει τις δράσεις, που πρέπει να αναληφθούν για την καταπολέμηση όλων αυτών των μορφών παράνομης μετανάστευσης σε ορισμένους τομείς πολιτικής: την ασφάλεια των συνόρων, παράνομη απασχόληση, επιστροφές και συνεργασία με τις τρίτες χώρες,
- Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο "Μετανάστευση, ένταξη και απασχόληση" (COM(2003)0336),
- Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο "Κοινό πρόγραμμα για την ένταξη. Πλαίσιο σχετικά με την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση" (COM(2005)0389),
- Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο "Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων - ολοκληρωμένη προσέγγιση και προτάσεις για σχέδιο δράσης" (COM(2005)514),
- Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής "Σχέδιο πολιτικής για τη νόμιμη μετανάστευση" (COM(2005)0669),
- Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής "Μέτρα προτεραιότητας για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της μετανάστευσης: Πρώτος απολογισμός μετά το Hampton Court" (COM(2005)0621),
- Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος-πλασιού για την αλληλεγγύη και τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών κατά την περίοδο 2007-2013 (COM(2005)0123),
- Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με τίτλο "Η σχέση μετανάστευσης-ανάπτυξης: ορισμένες συγκεκριμένες κατευθύνσεις" (COM(2005)0390),
- Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο "Θεματικό πρόγραμμα για τη συνεργασία με τρίτες χώρες στους τομείς της μετανάστευσης και του ασύλου" (COM(2006)0026),
- Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις προτεραιότητες πολιτικής για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης υπηκόων τρίτων χωρών (COM(2006)0402).

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

- Ψήφισμα της 22ας Ιανουαρίου 2007, σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που αφορά τις κοινοτικές στατιστικές για τη μετανάστευση και τη διεθνή προστασία,
- Ψήφισμα της 29ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με την πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που αφορά τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων για την περίοδο 2008-2013 στο πλαίσιο του γενικού προγράμματος "Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών",
- Ψήφισμα της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, σχετικά με τη γυναικεία μετανάστευση: ο ρόλος και η θέση των μεταναστριών στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- Ψήφισμα της 17ης Μαΐου 2006, σχετικά με στρατηγικές και μέσα για την ένταξη των μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Εισηγητής: Σταύρος Λαμπρινίδης)
- Ψήφισμα της 17ης Μαΐου 2006, σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για την καθιέρωση διαδικασίας αμοιβαίας πληροφόρησης, σχετικά με τα μέτρα των κρατών - μελών στους τομείς του ασύλου και της μετανάστευσης,

- Ψήφισμα της 13ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την ένταξη των μεταναστών στην Ευρώπη με τη βοήθεια της πολυγλωσσικής εκπαίδευσης και των σχολείων,
- Ψήφισμα της 9ης Ιουνίου 2005, σχετικά με τις σχέσεις μεταξύ νόμιμης και παράνομης μετανάστευσης και με την ένταξη των μεταναστών,
- Ψήφισμα της 10ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με μια κοινοτική προσέγγιση της διαχείρισης της οικονομικής μετανάστευσης,
- Ψήφισμα της 15ης Ιανουαρίου 2004, σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής, με θέμα τη μετανάστευση, την ένταξη και την απασχόληση,
- Ψήφισμα της 9ης Μαρτίου 2004 για την κατάσταση των γυναικών που προσέρχονται από μειονοτικές ομάδες στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΚΥΡΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΕΝΔΙΑ

1. Προτεραιότητες του Συμβουλίου της Ευρώπης και μέτρα για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Μετανάστευση, τους Πρόσφυγες και τον Πληθυσμό δίνει ιδιαίτερη προσοχή στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας των μεταναστών, των προσφύγων και αυτών, που επιζητούν άσυλο.

Η Επιτροπή, βέβαια, αναφέρεται και στη στάθμιση της ανάγκης για γρήγορη και αποτελεσματική προώθηση των αιτήσεων για παροχή ασύλου, με την υποχρέωση παροχής μιας δίκαιης διαδικασίας προσδιορισμού του ασύλου γι' αυτούς, που χρήζουν διεθνούς προστασίας.

Η Κοινοβουλευτική Σύνοδος του Συμβουλίου της Ευρώπης συμφώνησε απόλυτα με τα ζητήματα, που έθεσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και υιοθέτησε το 2004 μία Έκθεση για την κοινή πολιτική, αναφορικά με τη μετανάστευση και το άσυλο, στην οποία παρουσιάζει ένα πλέγμα προτάσεων για τον έλεγχο των συνόρων, την κράτηση, τις διαδικασίες μετανάστευσης και παροχής ασύλου, την πρόσβαση σε διεκδικημένα και νομικές συμβουλές, την απέλαση.

2. Πρόσφατες προτάσεις της Κοινοβουλευτικής Συνόδου για τα ελάχιστα δικαιώματα των παράνομων μεταναστών και πρόσφατες εργασίες για τα προγράμματα νομιμοποίησης και την οικονομική μετανάστευση.

Η Κοινοβουλευτική Σύνοδος θεωρεί ότι τα διεθνή μέτρα για τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να εφαρμόζονται για κάθε άνθρωπο, ανεξάρτητα από την εθνικότητα ή τη θέση του. Ιδιαίτερα, οι παράνομοι μετανάστες έχουν ανάγκη προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, συμπεριλαμβανομένων των βασικών πολιτιστικών, πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.

Στα πλαίσια της εξεύρεσης λύσεων, αναφορικά με την κατάσταση χιλιάδων παρανόμων μεταναστών στην Ευρώπη, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή εξερευνά τα αποτελέσματα των προγραμμάτων νομιμοποίησης. Για τη μείωση της παράνομης μετανάστευσης πρέπει να προαχθεί ο διάλογος με τα Κοινοβούλια των χωρών εκτός της Ευρώπης, στις οποίες παρατηρείται κύμα μετανάστευσης προς την Ευρώπη. Απαιτείται συνεργασία μεταξύ των χωρών προέλευσης, των ενδιάμεσων χωρών και των χωρών προορισμού.

Γι' αυτό το λόγο, το Συμβούλιο της Ευρώπης σκοπεύει να οργανώσει την επόμενη Ευρωπαϊκή Σύνοδο των Υπουργών, που είναι υπεύθυνοι για ζητήματα μετανάστευσης, στο Κίεβο της Ουκρανίας, το Φθινόπωρο του 2008.

3. Περιφερειακά θέματα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Ιδιαίτερα, όσον αφορά τα Βαλκάνια, η κατάσταση των προσφύγων παρακολουθείται στενά από την Επιτροπή Μετανάστευσης και Προσφύγων, από την έναρξη των συγκρούσεων το 1991 και 1992. Με την πάροδο των χρόνων, η Κοινοβουλευτική Σύνοδος έχει προωθήσει πολιτικές και τεχνικές προτάσεις προς τις Κυβερνήσεις της Κοινότητας και, γενικά, προς τη διεθνή κοινότητα, αναφορικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την επιστροφή των προσφύγων στην Κροατία, τη

Βοσνία και Ερζεγοβίνη, τη Σερβία και Μαυροβούνιο, το Κόσοβο.

Αναφορικά με το ζήτημα της αναγκαστικής επιστροφής των προσφύγων το κύριο ενδιαφέρον εστιάζεται στη νομιμότητα των αποφάσεων απέλασης και στις συνθήκες, υπό τις οποίες πραγματοποιείται η αναγκαστική επιστροφή.

Είναι, ιδιαίτερος, ανησυχητικό το γεγονός ότι οι συμφωνίες επαναφοράς δεν προσδιορίζουν με ακρίβεια τις συνθήκες υποδοχής των ατόμων που επιστρέφουν, ούτε αποδίδουν ευθύνες στη χώρα υποδοχής. Ένα σοβαρό πρόβλημα είναι η έλλειψη οικονομικής υποστήριξης για την επανένταξη των μεταναστών, που έπρεπε να συνοδεύει τις συμφωνίες επαναφοράς.

Πολλά νομικά ζητήματα, αναφορικά με τους πρόσφυγες στα Βαλκάνια παραμένουν άλυτα σήμερα. Υπάρχουν πολλά σοβαρά εμπόδια για την πλήρη ενσωμάτωση των προσφύγων. Πολλοί πρόσφυγες δεν έχουν ξεκάθαρη νομική κατάσταση, κατάλληλο καταφύγιο ή στέγαση, αντιμετωπίζουν προβλήματα με την εκπαίδευση των παιδιών, επίμονες διακρίσεις εναντίον τους και το μεγάλο πρόβλημα της ανεργίας.

Στο πλαίσιο παρακολούθησης αυτών των θεμάτων, η Επιτροπή Μετανάστευσης έχει, ήδη, εγκρίνει Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Συνόδου για τα θέματα των προσφύγων στα Δυτικά Βαλκάνια, η οποία θα συζητηθεί τον Ιούνιο.

4. Κοινοβουλευτική συνεργασία πέραν της κεντρικής Ευρώπης: Ευρωπαϊκή Ασία και Μεσόγειος.

Όσον αφορά τις Μεσογειακές χώρες και, ιδιαίτερα, τις παραλιακές περιοχές της Ελλάδας, της Ιταλίας και της Ισπανίας, αυτές υπόκεινται σε συνεχείς πιέσεις από μεγάλα ρεύματα μετανάστευσης και παράνομων μεταναστών.

Γι' αυτό το λόγο, η Κοινοβουλευτική Σύνοδος πραγματοποίησε δύο Euro – Μεσογειακά Κοινοβουλευτικά Φόρα για τη Μετανάστευση στην Κύπρο, τον Οκτώβριο του 2003 και στη Ρώμη, το Μάιο του 2005 και σκοπεύει να επιδιώξει αυτού του είδους τη συνεργασία και στο μέλλον.

Το πρώτο Euro – Ασιατικό Κοινοβουλευτικό Φόρουμ για τη Μετανάστευση οργανώθηκε από κοινού από την Κοινοβουλευτική Σύνοδο του Συμβουλίου της Ευρώπης και από το Κοινοβούλιο της Δημοκρατίας του Καζακστάν.

Στον παρόντα χρόνο, η Επιτροπή εξετάζει την κατάσταση της ροής μετανάστευσης στο γεωγραφικό χώρο της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

5. Το Συμβούλιο της Ευρώπης, δι' ενός εκ των σημαντικότερων θεσμών του οργάνου, της Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και κάθε Απάνθρωπης Συμπεριφοράς (CPT) παρακολουθεί την κατάσταση των κέντρων κράτησης των αλλοδαπών, στα κράτη - μέλη, και τις συμπεριφορές των αρμοδίων αρχών, παρεμβαίνοντας για τη βελτίωσή τους.

6. Παραμένει πάντα σημαντικός ο στόχος για την **ίδρυση του Ευρω-Μεσογειακού Κέντρου για τη Μετανάστευση**, που απετέλεσε κεντρικό θέμα κατά τη Σύγκληση της Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης «για τη Μετανάστευση, τους Πρόσφυγες και το Δημογραφικό» στην Αθήνα, στις 10 και 11/5/2007, όπου και συνεφωνήθη η προώθηση της συζήτησης με την Ε.Ε. και το Συμβούλιο Υπουργών.

Συνεδρίαση 30ης Μαΐου 2006

Με τη συμμετοχή αντιπροσωπείας της Επιτροπής Ισότητας των φύλων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συνήλθαν η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η Ειδική Διαρκής Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και η Διακομματική Επιτροπή «Για την παρακολούθηση της πολιτικής της μετανάστευσης», με θέμα ημερήσιας διάταξης: «Γυναίκες και Μετανάστευση: εμπορία ανθρώπων και καταναγκαστική πορνεία»

Συζητήθηκε, κυρίως, η γυναικεία μετανάστευση και το σωματεμπόριο γυναικών και παιδιών για σεξουαλική εκμετάλλευση.

Σημεία εισηγήσεων:

- Ξεκίνησε, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μία εκστρατεία κατά της καταναγκαστικής πορνείας, κυρίως, κατά τη διεξαγωγή αθλητικών γεγονότων.
- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει εγκρίνει σειρά νόμων για την προστασία της γυναίκας μετανάστριας.
- Το θέμα είναι παγκόσμιο και χρειάζεται παγκόσμια αντιμε-

τώπιση. Είμαστε πολύ πίσω και σε νομικά φίλτρα και σε διακρατικές συμφωνίες και σε πρακτικό επίπεδο.

- Το trafficking αναπτύσσεται στα «κενά», μεταξύ των νόμων και των πρακτικών των διαφόρων υπηρεσιών.

- Η Ελληνική Γενική Γραμματεία Ισότητας υλοποιεί προγράμματα στις χώρες προέλευσης των «θυμάτων» (Μολδαβία, Γεωργία, Βοσνία, Ερζεγοβίνη κ.λπ.), θέλοντας να χτυπήσει το φαινόμενο στη ρίζα του.

- Η Ελληνική Πολιτεία, θεωρώντας ότι η «εκπαίδευση» είναι το κύριο εργαλείο «ένταξης», δέχεται στα σχολεία τα παιδιά των μεταναστών, ακόμα και αν οι γονείς τους στερούνται απολύτως οποιασδήποτε νόμιμης μορφής παρουσίας.

- Χρειάζεται να υπάρξουν πολιτικές στήριξης των κοινωνιών προέλευσης των θυμάτων του trafficking, όπου η αναζήτηση της επιβίωσης έχει εξαθλιώσει την ίδια την έννοια του «ανθρώπου».

- Πρέπει να ενθαρρυνθούν και να στηριχθούν ισχυρά οι γυναίκες και τα παιδιά, που καταγγέλλουν τα κέντρα εκμετάλλευσής τους.

- Πρέπει να υπάρξει μια στενή και αποτελεσματική συνεργασία, μεταξύ των χωρών, που γεωγραφικά είναι πιο εκτεθειμένες από άλλες στο φαινόμενο παράνομης μετανάστευσης.

- Πρέπει το Συμβούλιο της Ευρώπης (των 47 κρατών - μελών) να στηριχθεί από όλα τα κράτη για να ολοκληρώσει την πολιτική διαχείρισης των μεταναστευτικών ρευμάτων: Το ζητούμενο δεν είναι φυλάσσοντας τα σύνορα μιας χώρας να στρέφουμε τη ροή των παρανόμως κινουμένων σε άλλη χώρα. Πρέπει να κατανοήσουμε τις ρίζες του προβλήματος και να τις ξεριζώσουμε.

- Πρέπει όλες οι χώρες να κυρώσουν τη Σύμβαση κατά του trafficking.

- Πρέπει να δημιουργηθούν μερικές δωρεάν τηλεφωνικές γραμμές, στις οποίες να καταφεύγουν τα θύματα της σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Οι γραμμές αυτές πρέπει να έχουν τους ίδιους αριθμούς, σε όλες τις χώρες για να είναι εύχρηστες για όσες (και όσα παιδιά) μετακινούνται βίαια από χώρα σε χώρα.

- Πρέπει να ασχοληθούμε σοβαρά κα με τους «χρήστες των υπηρεσιών» του trafficking, που μόνο στην Ελλάδα είναι 700.000 άνδρες! Μια υγιής κοινωνία αντιδρά όταν ενημερώνεται για τους κινδύνους, το κοινωνικό στίγμα, αλλά, κυρίως, την ηθική πλευρά του ζητήματος.

- Πρέπει να υπάρξει αρμονία μεταξύ της εθνικής νομοθεσίας (άρθρο 46 του ν. 3386/2005) και της κοινοτικής (άρθρο 3 παρ. 1). Στην εθνική νομοθεσία το θύμα αντιμετωπίζεται ως θύμα, εφόσον ο εισαγγελέας το ορίσει. Μέχρι τότε κρατείται χωρίς στήριξη. Πρέπει και πριν την έκδοση της κάρτας παραμονής να αντιμετωπίζεται ως θύμα σωματεμπορίας (άρθρο 7 κοινοτικής νομοθεσίας).

- Πρέπει να στηριχθεί η συνεργασία με Μ.Κ.Ο., σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Συνεδρίαση 14ης Ιουνίου 2006

Ενημέρωση από τον κ. Γιοβάν Μεχίλλι, Πρόεδρο της Ομοσπονδίας Αλβανών Μεταναστών και από την κυρία Δήμητρα Μάλλιου, Πρόεδρο του Πανελλαδικού Δικτύου Γυναϊκών Μεταναστριών.

Γιοβάν Μεχίλλι:

- Η Ομοσπονδία τους αποτελείται από 21 συλλόγους και ως στόχο έχει την εκπροσώπησή τους και την ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία.

- Η Ομοσπονδία προσπαθεί να βελτιώσει τις σχέσεις, μεταξύ Αλβανών και Ελλήνων.

- 650.000 Αλβανοί μετανάστες ζουν σήμερα στην Ελλάδα και αποτελούν το 65% των μεταναστών της χώρας.

- Πολλοί Αλβανοί συνεχίζουν να θέλουν να έρθουν στην Ελλάδα.

- Τα περισσότερα στατιστικά στοιχεία για τους μετανάστες είναι ανεπίσημα.

- Στα 15 χρόνια διαμονής στην Ελλάδα έχουν γεννηθεί 35.000 παιδιά, ενώ έχουν πραγματοποιηθεί πάρα πολλοί γάμοι, μεταξύ Ελλήνων και Αλβανών.

- Το 60% των εργατών στα Ολυμπιακά έργα ήταν Αλβανοί

μετανάστες.

- Προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Αλβανοί μετανάστες:

- * Πράσινη κάρτα (υψηλός αριθμός ενσήμων, γραφειοκρατία, υψηλά παράβολα, καθυστερημένη επίδοση της άδειας παραμονής, διαφορετικά δικαιολογητικά από δήμο σε δήμο, δυσκολία στις μετακινήσεις τους εντός της χώρας).

- * Οικογενειακή συνένωση.

- * Περιορισμένη δυνατότητα διδασκαλίας της μητρικής τους γλώσσας.

Θέλουν τη στήριξη της Πολιτείας για την επέκταση της διδασκαλίας της μητρικής τους γλώσσας, για επιτάχυνση των διαδικασιών εφαρμογής των νόμων.

Δήμητρα Μάλλιου:

- Η Οργάνωσή της εκπροσωπεί όλες τις μετανάστριες, που ζουν στη χώρα μας.

- Οι γυναίκες μετανάστριες είναι πάνω από το 50% του συνόλου των μεταναστών.

- Υποεκπροσωπούνται στους συλλόγους των μεταναστών, ακόμα και σε κοινότητες, που είναι η συντριπτική πλειοψηφία (ανισότητα μεταξύ των δύο φύλων).

- Διαφορετικά τα προβλήματα των γυναικών μεταναστριών, σε σχέση με τα γενικά προβλήματα των μεταναστών.

- Οι περισσότερες εργάζονται ανασφάλιστες, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να συγκεντρώσουν τα απαιτούμενα έσοδα για την άδεια παραμονής (μαύρη εργασία-ανασφάλιστη οικιακή εργασία).

- Υπάρχουν γυναίκες - θύματα trafficking, που πρέπει να βοηθούνται.

- Υπάρχουν μονογονεϊκές οικογένειες, που δεν έχουν ειδική μεταχείριση.

- Πρόβλημα με τη μετακίνηση των παιδιών τα καλοκαίρια προς την πατρίδα τους.

- Γραφειοκρατικά προβλήματα αντιμετωπίζουν, κυρίως, τα παιδιά των Αλβανών μεταναστών, σχετικά με την παραμονή τους στη χώρα, μετά τη συμπλήρωσης του 18ου έτους.

- Προβλήματα με την άδεια παραμονής των γυναικών, ακόμα και όταν παντρεύονται Έλληνες.

- Πολλοί Αλβανοί συνεχίζουν να θέλουν να έρθουν στην Ελλάδα.

- Οι Οργανώσεις των μεταναστευτικών κοινοτήτων μπορεί να παίξουν ένα πολύ θετικό ρόλο για την ένταξή τους και τη συνεργασία τους με την Ελληνική κοινωνία.

- Ανυπαρξία πόρων για τη στήριξη των οργανώσεών τους.

- Θετική η ίδρυση FORUM μεταναστών, που εντάχθηκε σε ένα πρόγραμμα του Υπουργείου Εργασίας «Equal» και δημιουργία κέντρου ενημέρωσης μεταναστών.

- Αυτά τα 15 χρόνια υπάρχει αργή, αλλά σταθερή άνοδος του βιοτικού επιπέδου των Αλβανών μεταναστών.

- Θέλουν τη στήριξη της Πολιτείας για την επέκταση της διδασκαλίας της μητρικής τους γλώσσας.

- Δημιουργία τηλεφωνικής γραμμής για την πληροφόρηση των δικαιωμάτων των μεταναστριών.

- Προτείνουν την αξιοποίηση και την παρουσία μεταναστών σε όλες τις υπηρεσίες που πληροφορούν ή και διαχειρίζονται ζητήματα μετανάστευσης.

Συνεδρίαση 23ης Ιουνίου 2006

Ενημέρωση από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κ. Προκόπη Παυλόπουλο με θέμα: «Μεταναστευτική πολιτική της χώρας - Γενική θεώρηση».

Η χώρα μας αιφνιδιάστηκε από το φαινόμενο της μετανάστευσης. Στη στροφή της δεκαετίας του '90, από χώρα αποστολής μεταναστών, έγινε χώρα υποδοχής υπηκόων τρίτων χωρών και, μάλιστα, με βίαιο και άναρχο τρόπο.

Όσο τα σύνορα χάνουν την παραδοσιακή τους σημασία, η συνεργασία συντελεί στην πρόοδο των κοινωνιών, την ανάπτυξη των οικονομιών και στον εμπλουτισμό του πολιτισμού.

Η Κυβέρνηση ψήφισε αρχικώς το νόμο 3386/2005, με στόχο να διαμορφώσει με συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελλάδα.

Για την Κυβέρνηση δεν νοείται μια δημοκρατική χώρα – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να έχει παράνομους μετανάστες.

Ήδη, ένας αριθμός μεγαλύτερος των 150.000 μεταναστών νομιμοποιήθηκε ή νομιμοποιείται με την εφαρμογή του νόμου 3386/2005. Τα ενδεχόμενα κενά, τα οποία υπάρχουν θα αντιμετωπιστούν με τη διδαχή της εμπειρίας, σε επόμενη νομοθετική πρωτοβουλία.

Αποφύγαμε, όπως συνέβη σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, λόγω ανυπαρξίας κανόνων, την προσέλκυση ανεξέλεγκτου κύματος παράνομων μεταναστών.

ΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3386/2005

- Ενοποίηση άδειας παραμονής και εργασίας.
- Σχέδιο χρηματοδότησης και εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης μεταναστών.
- Δεν επιθυμούμε την αφομοίωση, αλλά την ομαλή κοινωνική ένταξη.
- Ακολουθούμε τις αρχές, οι οποίες διαμορφώθηκαν στο Κρόνικεν τον Νοέμβριο του 2004.
- Ενσωματώσαμε εγκαίρως τις κοινοτικές οδηγίες στην ελληνική έννομη τάξη.
- Εκδίδονται τα Προεδρικά Διατάγματα σε εφαρμογή του ν. 3386/2005:

* Οικογενειακής επανένωσης.

- Καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος.
- Δικαίωμα πολιτών Ε.Ε., που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, να διαμένουν και να κυκλοφορούν ελεύθερα στην Ελλάδα.

Εφαρμόζουμε το Πρόγραμμα «ΑΙΝΕΙΑΣ», το οποίο έχει ευεργετικά αποτελέσματα στη χώρα προέλευσης των μεταναστών, με στόχο να επιστρέψουν εφόσον δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις.

Πρωθυμία τη συνεργασία στο πλαίσιο της Ε.Ε. για τη χρηματοδότηση, μέσω νέων ταμείων, προγραμμάτων, ιδίως, στο Δ' Κ.Π.Σ., που αφορούν την κοινωνική ένταξη των μεταναστών, πολιτική την οποία δεν είχε ακολουθήσει μέχρι τώρα η Ε.Ε.

Αρνηθήκαμε το σχέδιο της Γερμανίας και αποτρέψαμε να υιοθετηθεί από την Ε.Ε. παρά το γεγονός ότι συζητήθηκε σε επίπεδο Υπουργών, για τη δημιουργία campus για τους λαθρομετανάστες εκτός Ευρώπης.

Η συνολική πολιτική της Κυβέρνησης Κ. Καραμανλή, με τη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργού, κ. Προκόπη Παυλόπουλου και σε συνέχεια αυτής, η έκδοση των προβλεπόμενων Προεδρικών Διαταγμάτων των Υπουργικών Αποφάσεων, αποτυπώνεται στο ενημερωτικό σημείωμα, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στο παράρτημα της Έκθεσης της Επιτροπής μας.

Συνεδρίαση 27ης Ιουλίου 2006

Ενημέρωση των μελών της Επιτροπής από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, κ. Βύρωνα Πολύδωρα.

- Διαφορετικού τύπου μετανάστευση προς τη χώρα μας (λαθρομετανάστευση), σε σχέση μ' αυτή προς Γερμανία, Αυστραλία, Αμερική κ.λπ..
- Δεχόμαστε 500 μετανάστες κάθε εβδομάδα και ένα πλοίο με 51 λαθρομετανάστες κάθε δύο με τρεις ημέρες.
- Ανάγκη χάραξης μιας ενιαίας ευρωπαϊκής πολιτικής αντιμετώπισης της μετανάστευσης.
- Η πολιτική του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης ως προς τη μετανάστευση αφορά σε τρία στοιχεία:

α) ανθρωπισμός - ανθρωπια δικαιώματα.

β) φιλοξενία - υγεία - υγιεινή και κοινωνική πρόνοια.

γ) νομιμότητα με το μετανάστη.

- Εχθρός μας είναι :

α) ρατσισμός.

β) ξενοφοβία.

γ) βία της Αστυνομίας.

- **Νόμιμη μετανάστευση:**

α) Μέχρι 17/6/2006, 487 άδειες παραμονής σε αλλοδαπούς διαφόρων υπηκοοτήτων.

β) άλλοι 150.000 υπέβαλλαν αίτηση για νομιμοποίηση.

γ) 600.000 προς αναγνώριση στο Τμήμα Ασύλου.

δ) 35.000 αιτήσεις για χορήγηση πολιτικού ασύλου.

ε) 200.000 ομογενείς από την Αλβανία με ειδικό δελτίο ταυτότητας.

Άρα, 1.000.000 περίπου υπήκοοι εκτός Ε.Ε. φιλοξενούνται και έχουν καταγραφεί - νομιμοποιηθεί επίσημα.

- Παράνομη μετανάστευση:

α) Από το 2005 (ημερομηνία λήξης της προθεσμίας νομιμοποίησης) μέχρι σήμερα συνελήφθησαν 60.694.

β) Απελάθηκαν 29.690.

γ) Σε ενάμιση χρόνο δημιουργήθηκαν 30.000 νέοι καταγεγραμμένοι παράνομοι αλλοδαποί.

δ) Περίπου 60.000 – 80.000 παράνομοι αλλοδαποί, κατά μέσο όρο, ετησίως, με $\pm 2\%$ απόκλιση.

ε) Οι αλλοδαποί στον τόπο μας είναι άνω του 10% του συνολικού πληθυσμού της απογραφής του 1990.

- Τρόπος εισόδου:

Τη δεκαετία 1991-2001 με τη διαδικασία της μετάκλησης (που σημαίνει πρόσκληση) ήρθαν περίπου 6.000, οι οποίοι ήταν, κυρίως, Φιλιππινέζοι.

- Χώρες προέλευσης: Νομιμοποιημένοι 598.477: α) 369.443 άνδρες, β) 229.000 γυναίκες.

Βασικότερες υπηκοότητες:

Αλβανοί	340.000
Βούλγαροι	66.000
Ρουμάνοι	26.000
Ουκρανοί	21.000
Πακιστανοί	17.000
Γεωργιανοί	14.000
Αιγύπτιοι	12.000
Ρώσοι	11.000
Ινδοί	10.000
Μολδαβοί	10.000

Περιοχές διαμονής αλλοδαπών (ενδεικτικά):

Αττική	111.000 Αλβανοί
	11.000 Βούλγαροι
Ιόνια Νησιά	10.000 Αλβανοί
	663 Βούλγαροι
	423 Ουκρανοί
	232 Ρουμάνοι
	153 Ρώσοι
Βόρειο Αιγαίο	5367 Αλβανοί
	641 Βούλγαροι
	243 Ουκρανοί
	156 Μολδαβοί
	141 Ρουμάνοι
Νότιο Αιγαίο	12.000 Αλβανοί
	1.700 Βούλγαροι
	981 Ουκρανοί
	576 Ρουμάνοι
	486 Μολδαβοί

Αιτήσεις ασύλου:	2002	5.644 αιτήσεις
	2003	8.178 »
	2004	4.469 »
	2005	9.050 »
	2006	3.809 »

Ικανοποιήθηκαν	2002	36 αιτήσεις
	2003	4 »
	2004	11 »
	2005	39 »
	2006	46 »

- Σταδιακή αύξηση του ποσοστού ικανοποίησης αιτήσεων ασύλου.

- Πολλοί οικονομικοί μετανάστες προκειμένου να νομιμοποιηθούν θέτουν θέμα παραχώρησης πολιτικού ασύλου, χωρίς να υπάρχει λόγος.

- Ανάγκη θεσμοθέτησης όρων για τη νομιμοποίηση και την παραχώρηση ασύλου.

- Ικανοποιούνται πολλές αιτήσεις για ανθρωπιστικούς λόγους και όχι ευθέως για άσυλο.

- Σημαντικός ο ρόλος της Διεθνούς Συγκυρίας, ως προς τη χορήγηση πολιτικού ασύλου.

- Ανάλυση ευθύνης εξέτασης ασύλου:

2003-2006: Διαβιβάστηκαν 3.677 αιτήσεις και αποδεχθήκαμε την ευθύνη για 3.087. Για το ίδιο διάστημα διαβίβασαμε 76 αιτήματα εκ των οποίων τα 36 έγιναν αποδεκτά.

- Κέντρο προσωρινής διαμονής αιτούντων άσυλο αλλοδαπών στο Λαύριο: Μπορούν να φιλοξενηθούν μέχρι 350 άτομα.

Σήμερα φιλοξενοούνται 300 άτομα: 130 Τούρκοι
70 Αφγανοί
60 Ιρακινοί
13 Ιρανοί κ.λπ.

Πρόβλημα το «Λαύριο» για την ΕΛ.ΑΣ., διότι υπάρχουν κομματικές – πολιτικές – εθνικές έριδες, που δυσχεραίνουν την καθημερινότητα και τη διοίκηση του Κέντρου.

Ανάλογες περιπτώσεις κέντρων υποδοχής, όπως το Λαύριο υπάρχουν:

α) Στη Σπερχειάδα (δυναμικότητας 130 ατόμων – αρμοδιότητα Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού).

β) Στο Ρέθυμνο (Κέντρο Υποδοχής Ανηλίκων Ανωγείων) αρμοδιότητας Ε.Ι.Ν. (δυναμικότητας 25 ατόμων).

γ) Ελληνικό Ινστιτούτο Αλληλεγγύης και Συνεργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Α.Σ) στον Ασπρόπυργο, χωρητικότητας 130 ατόμων, ενηλίκων και ασυνόδευτων ανηλίκων, που ζητούν άσυλο.

δ) Κοινωνική Αλληλεγγύη Θεσσαλονίκης, δυναμικότητας 90 ατόμων, που ζητούν άσυλο.

ε) Κέντρα φιλοξενίας με ενοικιαζόμενα διαμερίσματα στην Αθήνα (εποπτεία του Υπουργείου Υγείας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης) για οικογένειες.

στ) Ελληνική Μέριμνα Βόλου (χωρητικότητα 40 ατόμων).

ζ) Σύλλογος Μερίμνης Ανηλίκων στα Εξάρχεια για 10 ασυνόδευτους ανηλίκους, που ζητούν άσυλο.

Απασχόληση αλλοδαπών:

Κυρίως σε : αγροτικές εργασίες,
κατασκευαστικά έργα,
πτηνοτροφικές μονάδες,
κτηνοτροφικές μονάδες,
ιχθυοκαλλιέργειες,
οικιακοί βοηθοί.

Ειδικές διατάξεις για τους εποχικούς μετανάστες για άφιξη, παραμονή και επιστροφή, καθώς, επίσης, και για αυτούς με ειδικά προσόντα και δεξιότητες.

Έχουμε μεγάλη συνεργασία για το trafficking σε όλα τα επίπεδα (ευρωπαϊκό και διεθνές).

Εγκληματικότητα:

Αλβανοί: Μεγάλο ποσοστό στις υποθέσεις ναρκωτικών, οργανωμένου εγκλήματος, κλοπές τροχοφόρων, ληστείες, πλαστογραφίες, σεξουαλική εκμετάλλευση, κατοχή όπλων, επαιτεία, βιασμούς.

Βούλγαροι: Κλοπές, πλαστογραφία, ναρκωτικά.

Ρουμάνοι: Κλοπές.

Ρώσοι: Κλοπές, ναρκωτικά, σεξουαλική εκμετάλλευση και λαθρεμπόριο.

Ιρακινοί: Πλαστογραφία, λαθρεμπόριο.

Πακιστανοί: Πλαστογραφία, εγκλήματα κατά της πνευματικής ιδιοκτησίας (κασέτες, cd κ.λπ.).

Νιγηριανοί: Εγκλήματα κατά της πνευματικής ιδιοκτησίας (κασέτες, cd κ.λπ.).

Διακινήτες:

Πολωνοί: Κλοπές, διαρρήξεις, ναρκωτικά.

Τούρκοι: Πλαστογραφία και ναρκωτικά.

Το 2005 η συμμετοχή των σημαντικότερων υπηκοοτήτων σε σοβαρά αδικήματα έχει ως εξής:

Ανθρωποκτονίες: Ημεδαποί 195, αλλοδαποί 65 (Αλβανοί 56-Ιρακινοί 9) και αυτά όταν κάνουμε σύγκριση με την Ευρώπη είναι πολύ σοβαρά, γιατί είναι η μαθηματική αναλογία.

Ναρκωτικά: Ημεδαποί 11.000, αλλοδαποί 1.900.

Ληστείες: Ημεδαποί 2.289, αλλοδαποί 300.

Βιασμοί: Ημεδαποί 134, αλλοδαποί 69.

Κλοπές, διαρρήξεις: Ημεδαποί 5.291, αλλοδαποί 2.020.

Περί όπλων: Ημεδαποί 1.726, αλλοδαποί 344.

Σεξουαλική εκμετάλλευση: Ημεδαποί 402, αλλοδαποί 269.

Σε σύνολο 10.058 κρατούμενων στις ελληνικές φυλακές:

5.656 Έλληνες

4.402 αλλοδαποί (41,6%)

Οι αλλοδαποί προς απέλαση κρατούνται στη Διεύθυνση

Αλλοδαπών Αττικής δυναμικότητας: 208 ανδρών,
150 γυναικών,
20 ανηλίκων.

Σε χώρους δυναμικότητας 2.300 ατόμων κρατούνται προς απέλαση 2.583 αλλοδαποί (συνωστισμός).

- Παράνομη είσοδος και παραμονή :

Συνελήφθησαν: το	2002	58.230
	2003	51.000
	2004	44.000
	2005	66.000
	2006	30.000

Απελάσεις:

το 2002 11.000 άτομα/στις 58.000 συλλήψεις,

2003 14.000 άτομα/στις 51.000 συλλήψεις,

2004 21.000 άτομα/στις 6.000 συλλήψεις,

2005 8.000 άτομα/στις 30.000 συλλήψεις.

Είμαστε στα όρια της ανοχής μας ως χώρα, όσον αφορά την ποσότητα ανθρώπων που έχουμε δεχτεί και θα πρέπει να λάβουμε άμεσα μέτρα, διότι σε λίγο δεν θα μπορούμε να διαχειριστούμε την κατάσταση.

Το λαθρεμπόριο στον Έβρο και τα νησιά του Αιγαίου είναι στα όριά του.

Ανάγκη για κοινή Ευρωπαϊκή Πολιτική και μετάθεση των γραμμών αμύνης.

Ουσιαστικός έλεγχος στα σύνορα διερχομένων ατόμων και επιτήρηση των χερσαίων συνόρων από την Ειδική Υπηρεσία Συνοριακής Φύλαξης.

Καλή συνεργασία σ' αυτό τον τομέα με Π.Γ.Δ.Μ., Βουλγαρία και Αλβανία.

Προσπάθεια για κρατητήρια, με ποιοτικά χαρακτηριστικά, που αρμόζουν στον πολιτισμό μας.

Επιφυλάξεις για την ίδρυση Υπουργείου Μετανάστευσης.

Πολύτιμη η προσφορά των συνοριοφυλάκων ως προς την απώθηση και την επαναπροώθηση (αριθμοί, που δεν καταγράφονται).

Λήψη άμεσων μέτρων για τους αδήλωτους μετανάστες, τους φυλακισμένους μετανάστες, τους προς απέλαση.

Στατιστικά για το άσυλο είμαστε σε καλό επίπεδο.

Ως οργανωμένη Πολιτεία και κοινωνία θέλουμε να κρατήσουμε τις αξίες υποδοχής των ανθρώπων και της ένταξης.

Κάνουμε το καλύτερο δυνατό για την υποδοχή και την ένταξη των μεταναστών.

Βελτιωνόμαστε συνεχώς σύμφωνα με τις υποδείξεις του Συνήγορου του Πολίτη και της Ύπατης Αρμοστείας.

Τα νομιμοποιηθέντα παιδιά δεν θα απελαθούν.

Εξετάζεται το ενδεχόμενο ενός φορέα συντονισμού, ώστε να ξεπεραστούν τα εμπόδια μεταξύ Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

Επαναλαμβάνω το κεφάλαιο των αντοχών μας ως προς τον αριθμό που δεχόμαστε ως χώρα και να μην το ξεχνάμε αν θέλουμε να λειτουργούμε ως συντεταγμένη ευρωπαϊκή κοινωνία.

Συνεδρίαση 24ης Αυγούστου 2006

Ενημέρωση των μελών της Επιτροπής από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, κ. Βύρωνα Πολύδωρα.

Το μεταναστευτικό ζήτημα έχει δύο όψεις:

α) Πολιτικός – κοινωνικός πολιτισμός (πολιτικές ανθρωπιάς, περίθαλψη, υποδοχής ανθρώπων).

β) Αντιμετώπιση εισβολής των λαθρομεταναστών.

Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης συμμορφώνεται, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Συνηγόρου του Πολίτη και των Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. και του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Αύξηση του αριθμού ικανοποίησης αιτήσεων ασύλου το τελευταίο εξάμηνο.

Από 27/6/2006 – 23/8/2006 δεχθήκαμε μεγάλη πίεση από 4.318 μετανάστες.

Γίνεται προσπάθεια για την ευρωπαϊκή πολιτική συνεργασία, για την υιοθέτηση κοινών αρχών, για αστυνομία και λαθρομετανάστευση.

Προχωρούμε προς την ταχύτερη εκκαθάριση των αιτήσεων για τη χορήγηση πολιτικού ασύλου.

Δεν συνεργάζονται εύκολα οι χώρες από τις οποίες προέρχονται οι μετανάστες, ακόμα και αν υπάρχει συμφωνία, γιατί δεν θέλουν την επαναπροώθηση. Εξαιρείται η Αίγυπτος.

Οι περισσότεροι διακινητές είναι Έλληνες.

Σταδιακή συμμόρφωση προς τις Οδηγίες, με σειρά Προεδρικών Διαταγμάτων για την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης και της χορήγησης ασύλου.

Προβλήματα με την επαναπροώθηση των λαθρομεταναστών προς τις χώρες απ' όπου προήλθαν (κυρίως με την Τουρκία).

Η απώθηση λαθρομεταναστών δε σημαίνει ότι δε θα ξαναέλθουν από άλλο μονοπάτι, «σοκάκι», μετά από μερικές ημέρες.

On line σύνδεση της ΕΛ.ΑΣ. με το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με το πρόγραμμα «Police on line», για τον αριθμό των μεταναστών.

Προσπάθεια δημιουργίας Γραφείου Υποδοχής αναφορών στην Ε.Ε. (μέχρι σήμερα γίνεται «χειρονακτικά»).

Τακτική εκπαίδευση για τη μετανάστευση των στελεχών της ΕΛ.ΑΣ. σε όλες τις βαθμίδες.

Σύμφωνα με το Συνήγορο του Πολίτη, το προσωπικό του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και της ΕΛ.ΑΣ. ανταποκρίνεται με επιμέλεια για την επικαιροποίηση και την αναβάθμιση των στοιχείων στα θέματα μετανάστευσης.

Μεγάλο το πρόβλημα της «εισβολής» μεταναστών από χώρες της Αφρικής, που γίνεται από 2 δρόμους, με μεγαλύτερο αυτό μέσω Τουρκίας.

Κακή συνεννόηση με την Τουρκία.

Ζητείται εφαρμογή του Νόμου για τους διακινητές και όχι νέος πιο αυστηρός νόμος.

Τρεις τύποι χώρων υποδοχής λαθρομεταναστών: Σταθμοί υποδοχής (αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Νομαρχιών), Λαύριο, Κρατητήρια.

Παρακολούθηση των λαθρομεταναστών μέχρι τα κρατητήρια, μετά το δήμενο παρακολουθούνται μόνο από τη γραμμή της παραβατικότητας.

Προσπάθεια ομογενοποίησης των τριών Σωμάτων (αστυνομικών, ειδικών φρουρών και συνοριοφυλάκων, για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης).

Ανάγκη ύπαρξης κοινής μεταναστευτικής πολιτικής στην Ε.Ε. και αντιμετώπιση του προβλήματος με την Τουρκία σ' αυτό το θέμα.

Εκφράζεται αντίθεση στη γκετοποίηση των μεταναστών.

Λαμβάνονται συνεχώς μέτρα, ώστε να μην υπάρξει εισαγόμενη τρομοκρατία μέσω της μετανάστευσης.

Συνεδρίαση 29ης Αυγούστου 2006

Ενημέρωση από τους κ.κ. Χασά Μωχάμεντ, Εκπρόσωπο της Συντονιστικής Επιτροπής Μεταναστευτικών Συλλόγων και Ηλία Αχμέτ, Εκπρόσωπο της Ένωσης Εργαζομένων Μεταναστών Μπαγκλαντές.

Περίληψη ομιλίας κ. Χασά Μωχάμεντ :

Ως εκπρόσωπος της Συντονιστικής Επιτροπής Μεταναστευτικών Συλλόγων αντιμετωπίζει καθημερινά αρκετά προβλήματα, σχετικά με την εφαρμογή του ν. 3386/05. Το ζήτημα της νομιμοποίησης των μεταναστών στην Ελλάδα, αντί να λύνεται, οξύνεται ακόμη περισσότερο, αφού παραμένουν ως απαραίτητες προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας παραμονής, η σύμβαση εργασίας και τα έτη (150 το χρόνο). Μεγάλος όγκος μετα-

ναστών παραμένει έρμαιο στη διάθεση των εργοδοτών και των οργάνων που είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή της μεταναστευτικής πολιτικής στην Ελλάδα.

Περίπου 140.000 μετανάστες κατάφεραν να συγκεντρώσουν τα δικαιολογητικά που ορίζει ο νόμος, αριθμός που δεν ξεπερνά το 10% των παράνομα ευρισκομένων μεταναστών στην Ελλάδα. Το σύνολό τους υπολογίζεται περίπου σε 1.200.000. Το υπόλοιπο 90%, δεν μπορεί να αποδείξει την παραμονή του στην Ελλάδα και διαιωνίζεται η πολιτική ομηρία.

Ένα από τα προβλήματα, που αντιμετωπίζουν είναι η οικογενειακή επανένωση. Απαιτείται υψηλό ετήσιο εισόδημα -για τετραμελή οικογένεια 12.750 ευρώ- ποσό που είναι αδύνατο να συγκεντρώσει ένας μετανάστης.

Διαφορετικοί όροι ισχύουν και στον τομέα της περίθαλψης:

Ένας ημεδαπός χρειάζεται 51 έτη για να έχει βιβλιάριο ασθενείας και 120 για να πάρει ταμείο ανεργίας. Για τους μετανάστες απαιτείται άδεια παραμονής για να έχουν περίθαλψη. Αυτό σημαίνει 150 έτη.

Ζητούν τη νομιμοποίηση όλων των μεταναστών, άνω των 65 ετών, που συντηρούνται από τα παιδιά τους, για ανθρωπιστικούς λόγους.

Ένα από τα αιτήματά τους είναι η κατάργηση των παραβόλων χορήγησης και ανανέωσης αδειών. Ως εργαζόμενοι καταβάλουν φόρους, όπως όλοι οι Έλληνες πολίτες.

Το σημαντικότερο, όμως, είναι η σύσταση πολυγλωσσων κέντρων πληροφόρησης και υποστήριξης, καθώς και κέντρων ταχύρυθμης εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας. Πολλοί υπάλληλοι σε κρατικές υπηρεσίες δεν γνωρίζουν άλλες γλώσσες κι έτσι είναι αδύνατη η συνεννόηση. Η παραπληροφόρηση και η ληστική οικονομική εκμετάλλευση από διάφορα παράκεντρα, έξω από τις νομαρχίες και τα αστυνομικά τμήματα, πρέπει να σταματήσουν.

Περίληψη ομιλίας κ. Ηλία Αχμέτ :

Επιβεβαιώνοντας τον κ. Χασά Μωχάμεντ, δήλωσε ότι από το 1,5 εκατομμύριο μετανάστες που ζουν στην Ελλάδα οι περισσότεροι είναι παράνομοι.

Δεν ήρθαν στην Ελλάδα ως μετανάστες, επειδή ήθελαν να αφήσουν τη χώρα τους, αλλά διότι αντιμετώπιζαν πολλά προβλήματα. Οι νόμοι δεν τους βοηθούν. Οι εργοδότες τους εκμεταλλεύονται. Είναι, όμως, υποχρεωμένοι να δουλέψουν για να ζήσουν.

Ο ν. 3386/2005 προβλέπει ποσό 2000 για τη νομιμοποίηση. Δεν θέλουν να αγοράσουν την άδεια παραμονής-διαμονής, γιατί την δικαιούνται, όπως ισχυρίζεται. Είναι άδικο να πληρώνουν τόσα χρήματα και να βάζουν δικηγόρους ή μεσάζοντες, επειδή δεν γνωρίζουν τη γλώσσα και τους νόμους, και να ταλαιπωρούνται καθημερινά στα αρμόδια γραφεία, περιμένοντας μήνες για να πάρουν τις άδειες.

Επίσης, θα έπρεπε να έχουν δικαίωμα εξόδου-εισόδου στη χώρα όλοι όσοι έχουν καταθέσει αίτηση ανανέωσης και περιμένουν την απάντηση της υπηρεσίας. Είναι εγκλωβισμένοι στη χώρα, μη μπορώντας να επισκεφθούν κάποιον δικό τους στην πατρίδα τους, ο οποίος είναι άρρωστος ή έχει ανάγκη.

Όσοι έρχονται από το Αφγανιστάν και το Ιράκ, ως πρόσφυγες, αντιμετωπίζονται σαν ζώα. Το Τμήμα Αλλοδαπών δεν δέχεται τις αιτήσεις τους και τους διώχνουν.

Κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων, πολλοί μετανάστες υπέστησαν κάποιο ατύχημα. Κανένας φορέας δεν ενδιαφέρθηκε γι' αυτούς και κανένας δεν σκέφτηκε πώς θα ζήσουν και τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειάς τους. Στην περίπτωση αυτή θα έπρεπε να πάρουν άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς ή εξαιρετικούς λόγους.

Όσον αφορά την οικογενειακή επανένωση, αν και βγήκε απόφαση ότι μπορούν να φέρουν τα μέλη της οικογένειάς τους, αντιμετωπίζουν πρόβλημα με την πρεσβεία στο Δελχί (δεν υπάρχει πρεσβεία στο Μπαγκλαντές), η οποία δεν τους χορηγεί βίζα για οικογενειακή επανένωση.

Συνεδρίαση 10ης Οκτωβρίου 2006

Συζήτηση, μεταξύ των μελών της Επιτροπής για την ενημέρωση, τη διαχείριση των πληροφοριών και τη -στη βάση

αυτών- συντονισμένη δράση για το μεταναστευτικό ζήτημα.

Η Πρόεδρος της Επιτροπής, ανταποκρινόμενη στη διάχυτη πεποίθηση όλων των μελών, κατά την εξέλιξη των συζητήσεων στα πλαίσια των συνεδριάσεων ότι η ενημέρωση, η ευχερής πρόσβαση σε κάθε πληροφορία, σχετική με το Μεταναστευτικό και, κυρίως, η αξιοποίησή του για συντονισμένη δράση είναι μία βασική παράμετρος για επιτυχία των πολιτικών μας, κυρίως για το στάδιο της ένταξης-ενσωμάτωσης του μετανάστη στην Ευρωπαϊκή - και Ελληνική - κοινωνία, έφερε για συζήτηση το θέμα της ίδρυσης του «**Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τη Μετανάστευση**» - στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης - και έλαβε ομόφωνη απόφαση της Επιτροπής να το παρουσιάσει στο Συμβούλιο της Ευρώπης, ως και πρόταση της Ελληνικής Διακομματικής Επιτροπής «Για την παρακολούθηση της πολιτικής της μετανάστευσης», παράλληλα με την επίσημη Κυβερνητική θέση, που στη συνέχεια αποτυπώθηκε με επιστολή του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, αλλά και με την τοποθέτηση του ίδιου του Πρωθυπουργού στο Στρασβούργο (Ιανουάριος 2007).

Υπήρξε, ήδη, η πρόταση του Υπουργού, κ. Παυλόπουλου (από το 2004) για την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, που η κυρία Παπαδημητρίου επανέφερε στην Εκτελεστική Επιτροπή της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, το 2006, στο μέτρο που, παρά την τότε απόφαση της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης για την ίδρυση του Παρατηρητηρίου στην Ελλάδα, το Συμβούλιο Υπουργών έκρινε ότι πρέπει πρώτα να δοκιμαστεί αν ένα Υπουργικό forum μπορούσε να καλύψει το στόχο, προς αποφυγή των εξόδων δημιουργίας και λειτουργίας ενός νέου φορέα.

Τα δύο μεσολαβήσαντα χρόνια (2004-2006) - χωρίς ουσιαστικό έργο και αποτέλεσμα - έπεισαν εύκολα το Συμβούλιο της Ευρώπης για επαναφορά του θέματος και η Επιτροπή για τη Μετανάστευση, τους Πρόσφυγες και το Δημογραφικό πήρε εντολή για συζήτηση και κατάθεση πρότασης στη βάση της Ελληνικής πρότασης.

Εξέλιξη σημαντική υπήρξε η σύγκληση κοινής Επιτροπής (της Ελληνικής Διακομματικής Επιτροπής και αυτής του Συμβουλίου της Ευρώπης) στην Αθήνα, στις 10 και 11 Μαΐου του 2007, στην οποία λεπτομερώς αναφερόμαστε στη συνέχεια της παρούσας Έκθεσης.

Συνεδρίαση 21ης Νοεμβρίου 2006

Ενημέρωση από τον κ. Γεώργιο Τσαρμπόπουλο, Εκπρόσωπο του Γραφείου της Αθήνας της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και την κυρία Καλλιόπη Στεφανάνη, Υπεύθυνη του Τομέα Προστασίας Προσφύγων.

Περίληψη ομιλίας του κ. Γεωργίου Τσαρμπόπουλου :

Σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης δικαίωμα να ζητήσει άσυλο έχει ένα άτομο, που διώκεται ή που προβάλει βάσιμους λόγους δίωξης, για λόγους φυλετικούς, εθνικούς, θρησκευτικούς, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής του σε μία ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, που δεν βρίσκει προστασία στη χώρα του.

Κανείς δεν μπορεί να αγνοήσει το ζήτημα των προσφύγων, των ατόμων, δηλαδή, που ζητούν άσυλο για λόγους δίωξης που υφίστανται στη χώρα καταγωγής τους. Το ζήτημα των αιτούντων άσυλου ή των καθ' εαυτόν προσφύγων προσπαθεί να επιλύσει η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε., ζήτημα το οποίο χρειάζεται ειδική εθνική πολιτική. Η διάκριση, μεταξύ του οικονομικού μετανάστη και του πρόσφυγα, είναι πολύ δύσκολη. Πολλές φορές χρησιμοποιείται λαθεμένα η μία ή η άλλη λέξη.

Η συντριπτική πλειοψηφία των παρανόμως εισερχομένων σήμερα στην Ευρώπη είναι οικονομικοί μετανάστες. Υπάρχουν, όμως, έστω και σε μειοψηφία, άνθρωποι κυνηγημένοι, οι λεγόμενοι πρόσφυγες.

Κανένα τείχος και κανένα εμπόδιο δεν είναι αρκετό να αποτρέψει απεγνωσμένα στήθη απελπισμένων φτωχών ανθρώπων να μπουν σε κάποιο σαπιοκάραβο - πέφτοντας θύματα λαθρεμπόρων-δουλεμπόρων, οι οποίοι κάνουν την ανάγκη επικερδές επάγγελμα - προκειμένου να αναζητήσουν μια καλύτερη τύχη, όσο υπάρχει φτώχεια στη χώρα τους.

Μέγιστο πρόβλημα στην Ελλάδα αποτελεί η εξασφάλιση της απρόσκοπτης πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου, καθώς και η διασφάλιση ποιότητας των διαδικασιών, ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις για δίκαιη, αντικειμενική και ταχεία εξέταση των αιτημάτων του ασύλου.

Στόχος της Ύπατης Αρμοστείας, αλλά και των εκπροσώπων του Εθνικού Κοινοβουλίου είναι να συνδράμουν στην πολιτική αντιμετώπιση της μετανάστευσης, ώστε να μη θίγει τα δικαιώματα των ανθρώπων, που δικαιούνται διεθνούς προστασίας, επειδή φεύγουν κυνηγημένοι από τη χώρα τους. Ο έγκαιρος εντοπισμός των ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας ως πρόσφυγες και η κατοχύρωση των δικαιωμάτων που ορίζει το διεθνές δίκαιο και η ελληνική νομοθεσία στέλνει μήνυμα σε όσους προσπαθούν να εισέλθουν παράνομα στη χώρα ότι το άσυλο παρέχεται μόνο στα άτομα, που πραγματικά το δικαιούνται.

Από την 1.1.2007 το Γραφείο της Αθήνας υπάγεται στο Περιφερειακό Γραφείο της Ρώμης, του οποίου αντιπρόσωπος είναι ο Walter Irvin. Στο ίδιο Γραφείο της Ρώμης υπάρχουν η Ιταλία, η Κύπρος, η Μάλτα και η Πορτογαλία. Αυτό συμβάλλει σε μια καλύτερη ανταλλαγή πληροφοριών και έχει σαν στόχο τη χάραξη μιας κοινής στρατηγικής από πλευράς Ύπατης Αρμοστείας απέναντι στα προβλήματα, που είναι κοινά.

Περίληψη ομιλίας της κυρίας Καλλιόπης Στεφανάνη :

Πρώτον: Διαπίστωση έλλειψης στρατηγικού σχεδίου που καθορίζει με σαφήνεια τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων στην υποδοχή των παράνομα εισερχομένων αλλοδαπών.

Είναι μεγάλος ο αριθμός των παράνομα εισερχομένων μεταναστών στα σημεία εισόδου της χώρας. Το μεγαλύτερο βάρος δέχονται τα νησιά του Ν.Α. Αιγαίου. Εκεί η Νομαρχία έχει παραχωρήσει κέντρα, τα οποία σπάνια πληρούν τις βασικές προϋποθέσεις αξιοπρεπούς διαβίωσης για να στεγαστούν αυτοί οι κρατούμενοι, οι οποίοι τελούν υπό διοικητική κράτηση, μετά από έκδοση απόφασης απέλασης και δεν μπορούν να στεγαστούν στα ήδη υπάρχοντα κρατητήρια των αστυνομικών αρχών.

Με διάφορες διατάξεις και σχέδια για την πάταξη της λαθρομετανάστευσης, όπως το «ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΟ», η Πολιτεία προσπαθεί να ρυθμίσει τις αρμοδιότητες αυτές.

Η Ύπατη Αρμοστεία πραγματοποιεί επισκέψεις σ' αυτά τα κέντρα, παρακολουθεί το σεβασμό των δικαιωμάτων των κρατούμενων, με έμφαση στην ενημέρωση για τα δικαιώματά τους.

Δεύτερον: Πολύ σημαντικό πρόβλημα είναι η πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου και η ποιότητα των διαδικασιών που εφαρμόζονται για την αναγνώριση κάποιου ως πρόσφυγα. Ο δρόμος του ασύλου, που πολλοί οικονομικοί μετανάστες διαλέγουν, προκειμένου να εξασφαλίσουν έστω μια προσωρινή νομιμοποίηση της παραμονής τους στη χώρα, οδηγεί την Αστυνομία - η οποία ελέγχει την παράνομη μετανάστευση και, ταυτόχρονα, είναι εκείνη η αρμόδια για την παραλαβή, εξέταση και διεκπεραίωση του αιτήματος - στην εξεύρεση τρόπων αποφυγής υποβολής αιτημάτων.

Σχετικά με την ποιότητα των διαδικασιών διαπιστώνονται πολλά ελλείμματα στη διερμηνεία. Χωρίς διερμηνέα δεν υπάρχει αξιόπιστη διαδικασία ασύλου. Το αίτημα εξετάζεται σε α' και β' βαθμό. Οι αποφάσεις του α' βαθμού έχουν καταλήξει να είναι μια τυποποιημένη διαδικασία απόρριψης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να φορτώνεται το δεύτερο στάδιο, όπου υπάρχει και η γνωμοδοτική επιτροπή του ασύλου και, τελικά, να καταλήγουν στο Σ.τ.Ε., το οποίο είναι, ίσως, και το μόνο όργανο που αποφαίνεται επί της ουσίας. Χωρίς να είναι αυτή η αρμοδιότητά του, αλλά διαμέσου του ελέγχου της αιτιολογίας να αποφαίνεται επί της ουσίας του αιτήματος. Εκεί η Ύπατη Αρμοστεία έχει μια πολύ στενή συνεργασία με το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης.

Το τρίτο σημαντικό θέμα είναι η προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων, όπου ως χώρα έχουμε ελλείμματα, είτε ζητούν άσυλο είτε όχι. Ένα παιδί, που μπαίνει παράνομα στην Ελλάδα και είναι κάτω των 18 ετών είναι εντελώς απροστάτευτο. Δεν υπάρχουν κέντρα υποδοχής και φεύγουν. Άλλα πέφτουν θύματα κυκλωμάτων. Πρέπει να ληφθεί μέριμνα, ώστε να μην εξαφανίζεται κανένα. Το κράτος πρέπει να γνωρίζει την τύχη όλων και όχι του

1/5 ή του 1/4. Το νομοθετικό πλαίσιο είναι ανεπαρκές.

Η Ύπατη Αρμοστεία ασχολείται και με τους ανιθαγενείς. Εντάσσονται στην εντολή της με αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. Ωστόσο το πρόβλημα δεν είναι έντονο, γιατί δεν υπάρχουν πολλοί ανιθαγενείς.

Συνεδρίαση 1ης Δεκεμβρίου 2006

Ενημέρωση από την κυρία Χαριτίνη Δίπλα, Καθηγήτρια του Διεθνούς Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πρόληψη των βασανιστηρίων και κάθε απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης (CPT).

Περίληψη της ομιλίας της κυρίας Χαριτίνης Δίπλα :

Το 1985, στα πλαίσια του Ο.Η.Ε., υιοθετήθηκε η Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων.

Το 1987, στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης, υιοθετήθηκε η Σύμβαση για την πρόληψη των βασανιστηρίων και ιδρύθηκε η Επιτροπή CPT για την πρόληψη των συμπεριφορών και μεταχειρίσεων που απαγορεύονται από το άρθρο 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα δικαιώματα του ανθρώπου (1950) και που ελέγχονται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Κρίθηκε σκόπιμη η ίδρυση της Επιτροπής CPT για την πρόληψη όσων διαπιστώνει και τιμωρεί το δικαστήριο, ως δικαιοδοτικό όργανο, αφού έχει λάβει χώρα η απαγορευμένη πράξη και αφού το θύμα έχει υποστεί βλάβη μεταχείριση ή ταπεινωτική συμπεριφορά.

Έτσι το CPT, ανεγνωρισμένο, πλέον, θεσμικό όργανο, επισκέπτεται τόπους κράτησης, συζητεί με τους κρατούμενους, τις Δημόσιες Αρχές, αλλά και με Μ.Κ.Ο. Δέχεται εκθέσεις, καταγγελίες, πληροφορίες και κάνει πορίσματα και εκθέσεις, υποβάλλοντας τελικά προτάσεις προς τα 47 κράτη - μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών κράτησης των ατόμων, που έχουν στερηθεί την ελευθερία τους. Οι χώροι που επισκέπτονται είναι: φυλακές, κέντρα υποδοχής και κράτησης αλλοδαπών, κρατητήρια ανηλίκων, αστυνομικά τμήματα, ψυχιατρικά ιδρύματα, τόπους κράτησης υπό τη δικαιοδοσία του Λιμενικού Σώματος.

Οι αποστολές της CPT είναι περιοδικές, ανά τέσσερα χρόνια. Όταν, όμως, κρίνεται απαραίτητο διεξάγονται και οι «ειδικές αποστολές» ad hoc.

Η διαδικασία είναι: α) προκαταρκτικές συζητήσεις με τις Αρχές,

β) επισκέψεις στους χώρους κράτησης (χωρίς συνοδεία από εκπροσώπους του κράτους!)

γ) διαπίστωση συνθηκών και εάν διαπιστώνεται καμία ανωμαλία, ελευθερία για σύσταση μετακίνησης ή λήψη ειδικών μέτρων,

δ) επίσημη συνάντηση, ανακοίνωση των πρώτων 2εντυπώσεων-εκτιμήσεων,

ε) σύνταξη της Έκθεσης της Επιτροπής, που υιοθετείται από την Ολομέλεια και αποστέλλεται στο κράτος - μέλος,

στ) απάντηση του κράτους - μέλους εντός 6 μηνών και δημοσίευση της έκθεσης (με τη συγκατάθεση του κράτους).

Η CPT στηρίζεται στην αρχή της Εμπιστευτικότητας και της Συνεργασίας και αποδίδει καρπούς. Τα κράτη - μέλη συνεργάζονται, βελτιώνουν τις συνθήκες κράτησης και της συμπεριφοράς τους και επιτρέπουν τη δημοσίευση των εκθέσεών τους. Εξάιρεση αποτελεί η Ρωσία (για την Τσετσενία) και παλαιότερα η Τουρκία. Όταν τα κράτη δυστροπούν ή παρουσιάζουν αδιαφορία, τους γίνεται δημόσια καταγγελία, που είναι και το μεγάλο «όπλο» της Επιτροπής.

Στο μέτρο που η Επιτροπή δεν είναι δικαστήριο, οι παρατηρήσεις της συνιστούν αρχές και στάνταρτς και δημιουργούν «νομολογία» για το δικαστήριο.

Η οιοσδήποτε νομολογία αναδεικνύει τα κάτωθι:

- Οι φυλακές δεν είναι κατάλληλος χώρος κράτησης αλλοδαπών (μη καταδίκων του κοινού ποινικού δικαίου).

- Χρειάζονται ειδικά κέντρα, ειδικά σχεδιασμένα, με κατάλληλες υλικές συνθήκες και επιδεχόμενα δραστηριότητες προσαρμοσμένες στη νομική κατάσταση αυτών των ατόμων.

- Απαιτείται ειδική και επαρκής στελέχωση.

- Πρόσβαση σε γιατρό.

- Καθημερινή παρουσία νοσοκόμου.

- Απαγορεύεται η επιθετική ή προσβλητική συμπεριφορά και όταν πιστοποιηθεί πρέπει να προωθείται η έκθεση του γιατρού στις δικαστικές αρχές.

- Απαγορεύονται τα μέσα εξαναγκασμού κατά τη διαδικασία απέλασης.

- Οι τρόποι της φυσικής απομάκρυνσης δεν πρέπει να περιλαμβάνουν υπέρμετρη βία.

- Οι αρχές καταστολής δεν πρέπει να φορούν μάσκες ή κουκούλες, ούτε να κάνουν χρήση αερίων ή ουσιών, που μπορεί να βλάψουν τα άτομα υπό απέλαση.

Οι μετανάστες κρατούμενοι -αιτούντες άσυλο ή όχι- πρέπει να απολαμβάνουν του δικαιώματός τους να πληροφορηθούν ένα άτομο της επιλογής τους για την κατάστασή τους, να έχουν πρόσβαση σε δικηγόρο, γιατρό και διερμηνέα. Και, βεβαίως, να λαμβάνουν γραπτώς γνώση των δικαιωμάτων τους.

Υλικές συνθήκες : Εγκαταστάσεις ευπρεπείς, με χώρους κατάλληλα επιπλωμένους, καθαροί χώροι υγιεινής, επαρκής παροχή ζεστού-κρύου νερού, κατάλληλη θέρμανση, ένα κρεβάτι ανά κρατούμενο, με καθαρές κουβέρτες. Πρέπει να τους δίδονται ειδή υγιεινής, αλλά και ρούχα και παπούτσια. Η τροφή πρέπει να είναι αρκετή, με σεβασμό στις θρησκευτικές τους απαιτήσεις.

Δραστηριότητες : Οι άνθρωποι που φιλοξενούνται σε κέντρα κράτησης (συχνά για μεγάλο διάστημα) οφείλουν να προαυλίζονται κάποιες ώρες της ημέρας και να έχουν πρόσβαση σε μια κοινόχρηστη αίθουσα συνάντησης με τηλεόραση, ράδιο και κάποια παίγνια. Επιβάλλεται και η ύπαρξη τηλεφώνων, ενώ επιτρέπονται και τα κινητά τηλέφωνα.

Τέλος, η κυρία Δίπλα, απαντώντας και σε ερωτήσεις μελών της Επιτροπής ανεφέρθη στην κατάσταση της χώρας μας, όπως την έχει πιστοποιήσει η CPT.

Η CPT έχει μέχρι σήμερα κάνει τέσσερις περιοδικές επισκέψεις στην Ελλάδα (1993, 1997, 2001 και 2005) και δύο στοχευμένες (το 1996 και το 1999). Οι εκθέσεις της έχουν δημοσιευθεί, εκτός από την τελευταία, που αναμένεται.

Γενικά η Επιτροπή απεφάνθη για κακές συνθήκες κράτησης των παρανόμως εισερχομένων στη χώρα μας, για έλλειψη εγγυήσεων (πρόσβαση σε δικηγόρο, γιατρό ή κάποιο γνωστό άτομο) και για κακομεταχείριση, εκ μέρους των Σωμάτων Ασφαλείας. Επιστημάνθηκε πάντα η μακρά κράτηση και το «στοίβαγμα» των μεταναστών χωρίς προαυλισμό, άσκηση και κάποια δραστηριότητα. Πάντως επιστημάνεται διαδοχικά η εξελικτική βελτίωση των συνθηκών που, όμως, ακόμη δεν συνάδουν με τα προβλεπόμενα από το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Στη λογική ερώτηση αν τα κράτη πρέπει να ετοιμάζονται για να υποδεχθούν περισσότερους μετανάστες ή να ενισχύουν τις δυνατότητές τους για απώθηση του ρεύματος η κυρία Δίπλα απήντησε ότι τα Ευρωπαϊκά κράτη πρέπει να αντιμετωπίσουν με **συλλογικό τρόπο**, μέσα από συνεργασία (μέσα - μέτρα) το φαινόμενο και να μοιραστούν το φορτίο και το κόστος, ενώ, κυρίως, πρέπει πάλι να συνεργαστούν συλλογικά, χτυπώντας το φαινόμενο στη ρίζα του, με διμερείς και πολυμερείς συμβάσεις.

Συνεδρίαση 12ης Δεκεμβρίου 2006

Ενημέρωση από τον κ. Γεώργιο Ιωακείμδη, Δήμαρχο Αγ. Ιωάννη - Ρέντη και εκπρόσωπο της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε..

Σε ολόκληρη την Ευρώπη, η Αυτοδιοίκηση αναγνωρίζεται ως ένας από τους πλέον κρίσιμους παράγοντες στη διαμόρφωση και εφαρμογή των εθνικών μεταναστευτικών πολιτικών. Όλα τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προωθούν την ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε προγράμματα ένταξης μεταναστών.

Σε πολλές χώρες, όπως Ελλάδα και στην Ελλάδα, οι Δήμοι έχουν την αρμοδιότητα για τη χορήγηση αδειών διαμονής, στοιχειώδες προαπαιτούμενο για την αποτελεσματικότητα οποιασδήποτε περαιτέρω πολιτικής.

Στο σημείο αυτό να αναφέρουμε ότι οι διοικητικές ευθύνες για την έκδοση αδειών διαμονής και εργασίας αξιολογούνται ως το ίδιο σημαντικές με εκείνες της κοινωνικής ένταξης. Για το λόγο αυτό, όλες οι παραπάνω λειτουργίες πρέπει να συνεχό-

νται σε ένα ενιαίο σχέδιο διαχείρισης του μεταναστευτικού φαινομένου.

Είναι φανερό ότι οι διοικητικές ευθύνες, που ανατίθενται στην Αυτοδιοίκηση, δεν πρέπει να θεωρούνται πάρεργο. Η σωστή διοικητική λειτουργία εξυπηρετεί στην ουσία σε μεγάλο βαθμό το στόχο της κοινωνικής ένταξης.

Στις αρχές της δεκαετίας του '90, οι ελληνικές αρχές αιφνιδιασθηκαν από τα αυξανόμενα κύματα μεταναστών προς τη χώρα μας. Αυτό αποδεικνύεται από τις τότε νομοθετικές ρυθμίσεις, σύμφωνα με τις οποίες, η μετανάστευση αντιμετωπίστηκε ως ένα πρόβλημα δημόσιας ασφάλειας και οι σχετικές αρμοδιότητες για τις άδειες διαμονής είχαν ανατεθεί στις αστυνομικές αρχές.

Ιστορική στιγμή για την αλλαγή στην προσέγγιση του μεταναστευτικού φαινομένου υπήρξε ο ν.2910/2001, με τον οποίο μεταβιβάστηκε η αρμοδιότητα για το συντονισμό της μεταναστευτικής πολιτικής στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και αποκεντρώθηκε η αρμοδιότητα για την έκδοση αδειών διαμονής στις Περιφέρειες, με σχετική συμμετοχή της Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι αλήθεια ότι δεν ήταν κατάλληλα προετοιμασμένη και δεν είχε αναπτύξει την αναγκαία υποδομή για την ανάλυση αυτών των αρμοδιοτήτων, ιδιαιτέρως, σε περιοχές με αυξημένα ποσοστά μεταναστών. Την πρώτη περίοδο εφαρμογής του νόμου παρατηρήθηκαν δυσλειτουργίες, που συν τω χρόνω αμβλύνονται. Ωστόσο, οι ανεπάρκειες συνεχίζουν να υφίστανται, μαζί με την αδήριτη ανάγκη, για περαιτέρω εμπλοκή της Αυτοδιοίκησης στην εφαρμοζόμενη εθνική πολιτική. Με το ν.3386/2005 ενοποιήθηκε σε ενιαία διοικητική πράξη η άδεια διαμονής και η άδεια εργασίας και ενισχύθηκε η εμπλοκή της Αυτοδιοίκησης.

Βασική ήταν η διαπίστωση του Δημάρχου ότι η Αυτοδιοίκηση, αντιμετώπιζε τις σχετικές αρμοδιότητες σε αρκετές περιπτώσεις ως «εξαναγκασμό», καθώς δεν υπήρξε προετοιμασία, εκπαίδευση αιρετών και υπαλλήλων και εξασφάλιση των απαιτούμενων πόρων, αλλά και προσαρμογή των διοικητικών οργανογραμμάτων.

Ωστόσο, ουδέποτε τέθηκε θέμα μεταβίβασης των σχετικών αρμοδιοτήτων. Αντίθετα, το Ινστιτούτο Αυτοδιοίκησης της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., συγκρότησε σχετικές επιτροπές, που ασχολήθηκαν με συστηματικό τρόπο, καταγράφοντας τα προβλήματα και προβάλλοντας συγκεκριμένες προτάσεις.

Ο κ. Ιωακειμίδης διένειμε στα μέλη της Επιτροπής τα αποτελέσματα ερευνητικού προγράμματος του Ινστιτούτου Τοπικής Ανάπτυξης της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. με θέμα «Τοπική Αυτοδιοίκηση και Μετανάστευση», που αφορούν στην αναδιοργάνωση και αναβάθμιση των υπηρεσιών των Δήμων για τους αλλοδαπούς, στη δημιουργία υποδομών και χώρων, με σκοπό τη διάδραση, την επικοινωνία και την αλληλογνωριμία, ανάμεσα στο γηγενή πληθυσμό και στους μετανάστες στο πλαίσιο της τοπικής κοινωνίας και σε προγράμματα ευαισθητοποίησης μαθητών σε ζητήματα καταπολέμησης ξενοφοβίας, ρατσισμού και μισαλλοδοξίας.

- Αξιολογώντας ως, ιδιαιτέρως, σημαντική την ανάγκη βελτίωσης των παρεχομένων υπηρεσιών διοικητικής φύσης, η ερευνητική ομάδα της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. προτείνει την ίδρυση Κέντρων Εξυπηρέτησης Αλλοδαπών, με αρμοδιότητες α) παροχής πληροφόρησης και υποστήριξης για τις άδειες διαμονής και εργασίας β) παραλαβής και προώθησης αιτήσεων για πολιτογράφηση και γ) προοπτικά, ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον τομέα των δράσεων κοινωνικής ένταξης.

Τα Κέντρα αυτά προτείνεται να ιδρυθούν ανά Δήμο ή ομάδα Καποδιστριακών.

- Ως προϋπόθεση ανάπτυξης οργανωμένης μεταναστευτικής πολιτικής τονίζεται η ανάγκη απόδοσης στην Αυτοδιοίκηση μεγαλύτερου ποσοστού από το 30%, που αποδίδεται σήμερα, από το ετήσιο παράβολο των μεταναστών. Τα ποσά αυτά πρέπει να εισάγονται σε ξεχωριστό κωδικό και να δαπανώνται μόνον για τις ασκούμενες μεταναστευτικές πολιτικές.

Από την ερευνητική εργασία της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. αλλά και τη συζήτηση που έγινε στην Επιτροπή ξεχωρίζουμε ως, ιδιαιτέρως, σημαντικές τις παρακάτω παρατηρήσεις:

- Καταγράφεται σημαντικό έλλειμμα εκπαίδευσης των Ελλήνων, σχετικά με τη μετανάστευση. Οι εχθρικές σχέσεις και οι προκαταλήψεις πολλές φορές οφείλονται στην έλλειψη ενημέρωσης και αλληλογνωριμίας. Μέχρι σήμερα δεν έχει ληφθεί η απαιτούμενη μέριμνα διαπολιτισμικής αγωγής στους Έλληνες μαθητές. Για το λόγο αυτό, προτείνεται η εισαγωγή σχετικών μαθημάτων και η αξιοποίηση εποπτικού υλικού.

Από την άλλη πλευρά, διαπιστώνεται μια αίσθηση αποξένωσης, που εκφράζουν οι ίδιοι οι αλλοδαποί.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στα συμπεράσματα, παρατηρείται: «μια διάχυτη αμφιθυμία εκ μέρους τόσο των Ελλήνων όσο και των αλλοδαπών».

- Σημειώνεται η επείγουσα ανάγκη αντιμετώπισης της προϋούσας τάσης για τη δημιουργία «μεταναστευτικών γειτονιών» στις μεγάλες πόλεις, όπως και της δημιουργίας «μονοεθνικών σχολείων».

- Τονίζεται η επιτακτική ανάγκη διαμόρφωσης ιδιαίτερων πολιτικών για τη δεύτερη γενιά ή τη μια-μισή γενιά των μεταναστών. (η «μια-μισή» γενιά αφορά σε παιδιά, που ήρθαν μικρά στην Ελλάδα και μεγάλωσαν εδώ, όπως και παιδιά μεταναστών, που γεννήθηκαν στην Ελλάδα).

Η δεύτερη γενιά έχει διαφορετικά χαρακτηριστικά από την πρώτη και για το λόγο αυτό πρέπει να σχεδιαστούν και διαφορετικές πολιτικές. Η γενιά αυτή γνωρίζει τη γλώσσα, το ελληνικό περιβάλλον και διεκδικεί με επιμονή την ισοτιμία. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στην Έκθεση: «η βίωση της καταγωγής ως στίγμα, θα οδηγήσει τα μέλη αυτής της γενιάς στη συγκρότηση μιας ταυτότητας-γκέτο και όχι μιας ταυτότητας-νοσταλγία, όπως συνέβαινε με τους γονείς τους».

Συνεδρίαση 9ης Ιανουαρίου 2007

Ενημέρωση από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κ. Προκόπη Παυλόπουλο με θέμα «Απονομή ελληνικής ιθαγένειας στους Ομογενείς από τη Βόρειο Ήπειρο»

Στις 7 Νοεμβρίου 2006, η Κυβερνητική Επιτροπή, μετά από εισήγηση των Υπουργείων Εξωτερικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, αποφάσισε ότι πρέπει να προχωρήσουμε στην απονομή της ιθαγένειας, ανταποκρινόμενοι σε αίτημα καθολικής προβολής από το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων της χώρας.

Από πλευράς θεσμικών εγγυήσεων στην Αλβανία, υπάρχει πάντοτε η διάταξη του αλβανικού συντάγματος, η οποία αναγνωρίζει τη διπλή ιθαγένεια και δεσμεύει τη γείτονα χώρα.

Παρά το γεγονός ότι η διάταξη αυτή προϋπήρχε από το 1998, λόγω της πολιτικής κατάστασης στην Αλβανία, αλλά και η στάση της αλβανικής κυβέρνησης, δεν μας επέτρεπαν να ξεκαθαρίσουμε ότι η απονομή της ελληνικής ιθαγένειας δεν θα ήταν δυνατόν να δημιουργήσει προβλήματα στην ταυτόχρονη κατοχή διπλής ιθαγένειας.

Οι πολιτικές αλλαγές, εκδημοκρατισμός και ομαλή πολιτική πορεία και οι επαφές των δύο κυβερνήσεων επέτρεψαν να ξεκινήσουμε τη διαδικασία. Θεωρούμε ότι στηριζόμενοι στη νομοθεσία της χώρας αυτής, η απονομή της ιθαγένειας στην Ελλάδα δεν διακυβεύει δικαιώματα των Ομογενών μας.

Η Ελλάδα είναι σήμερα σε θέση, λόγω των γενικότερων πολιτικών της δυνατοτήτων, να θεωρεί ότι μπορεί να αποκρουστεί ο οποιοσδήποτε κίνδυνος στην περίπτωση κατά την οποία η Αλβανία δεν ήθελε να τηρήσει τις δεσμεύσεις της.

Η απονομή της ελληνικής ιθαγένειας θα γίνει με την εφαρμογή της διαδικασίας του Κώδικα Ιθαγένειας, άρθρα 5 έως 12 του ν. 3284 «περί πολιτογράφησης Ομογενών».

Η εξέταση των αιτήσεων γίνεται σε συνεργασία με το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, το οποίο τηρεί αρχείο όλων των φακέλων, οι οποίοι αφορούν ζητήματα των Ομογενών και όχι μόνο, βεβαίως, των Ομογενών από τη Βόρειο Ήπειρο.

Η βάση για την πολιτογράφηση είναι η κατοχή κάρτας Ομογενούς. Οι Ομογενείς μπορούν να ζητήσουν την επικαιροποίηση των φακέλων. Ήδη το ένα τέταρτο από τους 28.856 ενδιαφερόμενους έχει υποβάλει αίτηση επικαιροποίησης.

Τηρούνται οι διαδικασίες και σημειώνεται χρονική καθυστέρηση.

ρηση, λόγω της τεκμηρίωσης των στοιχείων, αλλά κατόπιν ενίσχυσης των υποδομών μηχανοργάνωσης και προσωπικού είναι βέβαιο ότι θα εξελιχθούν ταχύτερα, πάντα με την ακριβή τήρηση του νόμου.

Δεν υπάρχει επιδίωξη της Κυβέρνησης να αξιοποιήσει για λόγους κομματικού οφέλους την απονομή της ελληνικής ιθαγένειας. Στόχος της Κυβέρνησης είναι η απαρέγκλιτη τήρηση των διαδικασιών, όπως προβλέπει ο κώδικας και όταν ολοκληρωθούν και σε όσους έχουν δικαίωμα θα απονεμηθεί η ελληνική ιθαγένεια.

Συνεδρίαση 15ης Φεβρουαρίου 2007

Ενημέρωση από τον κ. Δημήτριο Κοντό, Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Περίληψη της ομιλίας του Γενικού Γραμματέα, κ. Δημήτρου Κοντού :

Η μετανάστευση αποτελεί σήμερα μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της εποχής μας. Επιφέρει θετικές επιπτώσεις στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας υποδοχής, αποτελεί πηγή πολιτισμικού και κοινωνικού εμπλουτισμού, μπορεί, όμως, να προκαλέσει σοβαρά προβλήματα, όπως η υπονόμηση της κοινωνικής συνοχής και ο κοινωνικός αποκλεισμός.

Από τις αρχές του 1990 είναι τεράστια η αύξηση του ρυθμού μεταναστευτικών ροών στη χώρα μας. Οι αλλοδαποί εργαζόμενοι στην Ελλάδα παρουσιάζουν μικρότερα ποσοστά ανεργίας, σε σχέση με το συνολικό πληθυσμό (κατά 1,5 περίπου μονάδα).

Οι βασικοί τομείς, στους οποίους απασχολούνται οι οικονομικοί μετανάστες είναι οι κατασκευές, η γεωργία, οι οικιακές υπηρεσίες και ο τουρισμός.

Η επίδραση της μετανάστευσης στην αγορά εργασίας ήταν και είναι σημαντική. Οδήγησε το Υπουργείο Απασχόλησης σε συνεργασία και με άλλα Υπουργεία, στη σταδιακή διαχρονική διαμόρφωση και εφαρμογή μιας σειράς πολιτικών για τη διαχείριση του φαινομένου της μετανάστευσης. Οι πολιτικές αυτές περνάνε μέσα από μια σειρά νομοθετικών ρυθμίσεων που έχουν γίνει στη χώρα από τη δεκαετία του '90 μέχρι σήμερα. Ο πρώτος νόμος για την μετανάστευση είναι ο ν.1975/91. Στη συνέχεια, το 1997, τα Π.Δ. 358, 359, με τα οποία καθιερώθηκε η πράσινη κάρτα και ο σημαντικός ν. 2910/2001, για τον οποίο, όμως, διαπιστώθηκαν πολλές αδυναμίες κατά την εφαρμογή του, τόσο λόγω νομοθετικών κενών και ασαφειών, όσο και λόγω διοικητικών προβλημάτων.

Τα διοικητικά προβλήματα ήταν η ανεπάρκεια σε σχεδιασμό και συντονισμό. Η οργάνωση, η στελέχωση, η εκπαίδευση, η ελλιπής ενημέρωση, καθώς και η επιβάρυνση για την απόκτηση απαιτούμενων δικαιολογητικών επέδρασαν αρνητικά στην αποτελεσματικότητα του νομοθετικού αυτού πλαισίου.

Η νέα Κυβέρνηση, προκειμένου να άρει αυτές τις δυσλείτουργιες, να απλοποιήσει τις διαδικασίες, αλλά και να εναρμονιστεί η χώρα μας με το κοινοτικό δίκαιο, προχώρησε στην ψήφιση του νέου μεταναστευτικού νόμου ν.3386/2005, με τον οποίο τέθηκαν οι όροι για την προώθηση της νόμιμης απασχόλησης των αλλοδαπών, για την προστασία των εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων, αλλά και την καταπολέμηση της παράνομης απασχόλησης. Σημαντική θεωρείται η καινοτομία της ενοποίησης της άδειας παραμονής με την άδεια εργασίας.

Βασικός στόχος της Κυβέρνησης είναι η ομαλή προσαρμογή της αγοράς εργασίας στην πρόκληση του αυξανόμενου μεταναστευτικού ρεύματος. Κεντρική προτεραιότητα είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση πολιτικών, που θα μεγιστοποιήσουν τα οφέλη της μετανάστευσης και θα εξασφαλίσουν κοινωνική συνοχή.

Η μετανάστευση δεν είναι φαινόμενο στατικό, αλλά διαπνέεται από μια συνεχή δυναμική και διαπερνά οριζόντια όλη την ελληνική νομοθεσία, με ποικίλες κοινωνικές προεκτάσεις.

Με το νέο νόμο η Κυβέρνηση έρχεται να θεραπεύσει φαινόμενα και να απλοποιήσει τις διαδικασίες σε όλα τα επίπεδα. Με την ψήφιση του ν.3304/2005 συντελέστηκε ένα αποφασιστικό βήμα στον τομέα της καταπολέμησης των διακρίσεων. Απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση διάκριση ατόμων, λόγω θρησκευτι-

κών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας κ.α., στον τομέα της απασχόλησης.

Για την τήρηση του νόμου αυτού έχουν οριστεί ως αρμόδιοι φορείς ο Συνήγορος του Πολίτη, το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας για τις περιπτώσεις παραβίασης στον τομέα της απασχόλησης, αλλά και η Επιτροπή Ίσης Μεταχείρισης του Υπουργείου Δικαιοσύνης, στις περιπτώσεις παραβίασης από φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Υιοθετήθηκαν συγκεκριμένες πολιτικές, με στόχο την κοινωνική ένταξη των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Όλοι οι νόμιμα διαμένοντες στη χώρα μας υπήκοοι τρίτων χωρών έχουν ίση πρόσβαση με τους Έλληνες πολίτες, τόσο στις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης όσο και στις παθητικές, δηλαδή, στα επιδόματα που χορηγούνται, με σκοπό την οικονομική στήριξη των ατόμων σε μειονεκτική θέση.

Με την προώθηση της απασχόλησης των μεταναστών και τη βελτίωση των εργασιακών τους δεξιοτήτων, αλλά και στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος: «Απασχόληση και επαγγελματική κατάρτιση», που συγχρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους και από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, υλοποιούνται προγράμματα για την εκμάθηση ελληνικής γλώσσας από μετανάστες.

Στο πρώτο στάδιο υλοποίησης ωφελήθηκαν 2500 περίπου μετανάστες και στο δεύτερο αναμένεται να ωφεληθούν, συνολικά, άλλοι 1600 μετανάστες. Εκδόθηκαν ειδικά φυλλάδια στα Ελληνικά, Αγγλικά, Γαλλικά, Ρωσικά, Αλβανικά, Βουλγαρικά και Πολωνικά, με πληροφορίες για τις προϋποθέσεις συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης για την ελληνική γλώσσα, αλλά και τις παροχές και τις επιχορηγήσεις από τους αρμόδιους φορείς. Τα φυλλάδια αυτά διανέμονται από τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης, τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, αλλά και από τους φορείς παροχής συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών.

Υλοποιούνται προγράμματα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, στις οποίες ανήκουν και οι μετανάστες. Όλοι οι άνεργοι μετανάστες μπορούν, επίσης, να συμμετέχουν στη διαδικασία της εξατομικευμένης παρέμβασης και στα προγράμματα προώθησης στην απασχόληση, τα οποία αφορούν επιχορήγηση επιχειρήσεων για νέες θέσεις εργασίας, νέους ελεύθερους επαγγελματίες και stage (επιδότηση απόκτησης εργασιακής εμπειρίας). Σημαντική είναι και η κοινοτική πρωτοβουλία equal, η οποία δημιουργήθηκε, προκειμένου να δοκιμαστούν νέοι τρόποι καταπολέμησης όλων των διακρίσεων και ανισοτήτων. Απώτερος στόχος της πρωτοβουλίας equal είναι η καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.

Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για τους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες.

Συνεδρίαση 27ης Φεβρουαρίου 2007

Η Επιτροπή μας κάλεσε αρκετές φορές τον Υπουργό Δικαιοσύνης, κ. Αναστάσιο Παπαληγούρα για να μας ενημερώσει για θέματα αρμοδιότητάς του, αλλά δεν κατέστη δυνατόν, για λόγους ανεξάρτητους της θέλησής του, να πραγματοποιηθεί αυτή η συνάντηση.

Παρ' όλα αυτά ο κ. Υπουργός απέστειλε στην Πρόεδρο της Βουλής το υπόμνημα «**Εφαρμογή αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου** (Ε.Δ.Δ.Α.)», που αφορά απάντηση των Ελληνικών Αρχών σε επιστολή του Προέδρου του Συμβουλίου της Ευρώπης κ. Van der Linden προς την Πρόεδρο της Βουλής, κυρία Άννα Μπενάκη – Φαρούδα, η οποία προκάλεσε άμεσα τη σύγκληση κοινής συνάντησης των Επιτροπών Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με τα μέλη της Ελληνικής Αντιπροσωπείας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Κατά τη συνάντηση αυτή (στο μέτρο, που τα περισσότερα μέλη της Διακομματικής Επιτροπής «Για την παρακολούθηση της πολιτικής της μετανάστευσης» παρέστησαν, υπό την ιδιότητά τους ως μελών άλλων Επιτροπών) ο κ. Υπουργός απήγγειλε σε πολλές ερωτήσεις, που αφορούσαν στα κέντρα κράτη-

σης, στους αλλοδαπούς κρατούμενους και στην εφαρμογή αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α.).

Ακολουθως συμπεριλαμβάνεται ολόκληρο το Υπόμνημα του κ. Υπουργού, καθώς κρίνεται εξαιρετικά χρήσιμο για την ενημέρωση των Αρχών και των Βουλευτών-παραληπτών της παρούσας Έκθεσης.

Επιγραμματικά σημειώνουμε:

α) Λαμβάνονται μέτρα για την επιτάχυνση της Ποινικής, Πολιτικής και Διοικητικής Δικαιοσύνης.

β) Στόχος είναι η συνταγματική κατοχύρωση του δικαιώματος σε προσωρινή δικαστική προστασία, διευρύνοντας έτσι τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών, βάσει και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και του Ευρωπαϊκού κεκτημένου.

γ) Το Σωφρονιστικό μας σύστημα εξανθρωπίζεται:

1. Με αποσυμφόρηση των φυλακών, βάσει και του υλοποιούμενου προγράμματος ανέγερσης νέων.

2. Το διαχωρισμό των κρατούμενων, ανάλογα με το είδος του αδικήματος και το ύψος της ποινής.

3. Αναβάθμιση της επιμόρφωσης των κρατούμενων, που σε αναφορά με τους αλλοδαπούς αφορά στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και ευρείας θεματολογίας επαγγελματικής κατάρτισης.

4. Ιατρική περίθαλψη και προγράμματα απεξάρτησης.

δ) Παρακολούθηση και εμμονή στην Εθνική πρωτοβουλία προς την Υπουργική Διάσκεψη του Συμβουλίου της Ευρώπης, για μεταφορά των αλλοδαπών κρατούμενων προς έκτιση της ποινής στις χώρες καταγωγής ή μόνιμης διαμονής τους.

ε) Στήριξη από πλευράς Υπουργείου Δικαιοσύνης της πρότασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για εγκαθίδρυση από τα Εθνικά Κοινοβούλια ενός εσωτερικού συστήματος για την παρακολούθηση της εφαρμογής των αποφάσεων του Ε.Δ.Δ.Α., στη βάση του Βρετανικού Μοντέλου.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ
ΔΙΕΘΝΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ
ΔΙΕΘΝΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Αθήνα, 23 Μαρτίου 2007

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ).

ΓΕΝΙΚΑ:

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) αποτελεί μια διεθνή πολυμερή σύμβαση, στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης, με ιδιαίτερη σημασία. Και αυτό, γιατί με αυτήν όχι μόνο εξαγγέλλεται μια σειρά θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, αλλά προβλέπονται τα όργανα και οι διαδικασίες εκείνες που είναι απαραίτητες για την προστασία αυτών των δικαιωμάτων. Έτσι, θεσπίζεται ένα σύστημα δικαστικής προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων με πυλώνα το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), οι αποφάσεις του οποίου είναι δεσμευτικές. Η χώρα μας, ως συμβαλλόμενο μέρος, υποχρεούται, σύμφωνα με το άρθρο 46 της ΕΣΔΑ, να συμμορφώνεται προς τις αποφάσεις του Δικαστηρίου, χρησιμοποιώντας κάθε πρόσφορο μέσο για την παύση της παραβίασης, την άρση των συνεπειών της και την παράλειψή της στο μέλλον. Η Ελλάδα από το 1985 αποδέχθηκε το δικαίωμα της ατομικής προσφυγής που καθιερώνει η ΕΣΔΑ, ενώ το 1991 εκδόθηκε από το ΕΔΔΑ η πρώτη καταδικαστική απόφαση κατά της Ελλάδας.

Σήμερα, το μεγαλύτερο ποσοστό των ελληνικών υποθέσεων

αφορά σε παραβιάσεις του άρθρου 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ για θέματα υπερβολικής διάρκειας των δικών ενώπιον των εθνικών Δικαστηρίων, αλλά και του άρθρου 13 της ΕΣΔΑ λόγω μη πρόβλεψης σε εθνικό επίπεδο ειδικού ενδίκου ή άλλου βοηθήματος για την ικανοποίηση του θιγόμενου διαδίκου από την υπερβολική διάρκεια μιας πολιτικής, ποινικής ή διοικητικής δίκης.

Ενδεικτικά, κατά το έτος 2005 το ΕΔΔΑ εξέδωσε 100 καταδικαστικές αποφάσεις κατά της χώρας μας, οι οποίες κοινοποιήθηκαν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης λόγω αρμοδιότητας. Με τις 84 από τις αποφάσεις αυτές δέχεται παραβίαση του άρθρου 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, λόγω υπέρβασης του εύλογου χρόνου εκδίκασης των υποθέσεων ενώπιον των δικαστηρίων της χώρας, στις 34 δε από αυτές δέχεται και παραβίαση του άρθρου 13 της ΕΣΔΑ, λόγω έλλειψης αποτελεσματικής προσφυγής σε εθνικό επίπεδο για τον έλεγχο της υπέρβασης του εύλογου χρόνου. Από τις 84 ως άνω αποφάσεις οι περισσότερες αφορούν στη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και των Διοικητικών Δικαστηρίων. Από τις υπόλοιπες 16, οι 7 αφορούν σε παραβιάσεις του δικαιώματος δίκαιης υπό τις ειδικότερες μορφές της πρόσβασης σε δικαστήριο και της μη συμμόρφωσης της διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις (άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ), οι 3 αφορούν σε παραβιάσεις του δικαιώματος δίκαιης δίκης και ειδικότερα του δικαιώματος αποζημίωσης των προσφευγόντων, οι οποίοι κρατήθηκαν και μετέπειτα αθωώθηκαν (άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ), οι 3 αφορούν σε παραβιάσεις περιουσιακών δικαιωμάτων (άρθρο 1 του 1ου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στην ΕΣΔΑ), η 1 σε παραβίαση της αρχής του τεκμηρίου αθωότητας (άρθρο 6 παρ. 2 της ΕΣΔΑ), η 1 σε παραβίαση του δικαιώματος στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι (άρθρο 11 της ΕΣΔΑ) και η 1 σε παραβίαση του δικαιώματος να μην υπόκειται σε απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση (άρθρο 3 της ΕΣΔΑ). Επίσης, σε 6 από τις παραπάνω 16 αποφάσεις διαπιστώθηκε και παραβίαση του άρθρου 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ λόγω υπέρβασης του εύλογου χρόνου.

Σημειώνεται ότι οι ως άνω προσφυγές ασκήθηκαν ως ακολούθως : οι 17 το έτος 2001, οι 45 το έτος 2002 και οι 38 το έτος 2003.

Επίσης, κατά το έτος 2006 ο αριθμός των καταδικαστικών αποφάσεων σε βάρος της χώρας μας μειώθηκε στο ήμισυ περίπου σε σχέση με τον αντίστοιχο αριθμό κατά το έτος 2005. Ειδικότερα το ΕΔΔΑ εξέδωσε 54 αποφάσεις σε βάρος της χώρας μας, από τις οποίες οι 30 αφορούν σε υπέρβαση του εύλογου χρόνου ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και την απουσία εθνικού ενδίκου μέσου για την προβολή του σχετικού παραπόνου (άρθρα 6 παρ. 1 και 13 της ΕΣΔΑ, αντίστοιχα), οι 11 σε παραβιάσεις του δικαιώματος δίκαιης δίκης υπό την ειδικότερη μορφή της πρόσβασης σε δικαστήριο (ομοίως άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ), οι 7 σε παραβιάσεις περιουσιακών δικαιωμάτων (άρθρο 1 του 1ου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου), οι 2 σε παραβιάσεις του δικαιώματος θρησκευτικής ελευθερίας (άρθρο 9 της ΕΣΔΑ), οι 2 σε παραβιάσεις του δικαιώματος να μην υπόκειται σε απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση (άρθρο 3 της ΕΣΔΑ), η 1 σε παραβίαση του δικαιώματος για ελεύθερες εκλογές (άρθρο 3 του 1ου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ), η 1 για παράνομη κράτηση του προσφευγόντος (άρθρο 5 παρ. 1 της ΕΣΔΑ) και τέλος μία αφορά σε διαγραφή της προσφυγής από το πινάκιο του ΕΔΔΑ λόγω επίτευξης φιλικού διακανονισμού. Από τις ως άνω αποφάσεις έχουν κοινοποιηθεί μέχρι σήμερα στο Υπουργείο Δικαιοσύνης λόγω αρμοδιότητας οι 36.

Σημειώνεται ότι οι ως άνω προσφυγές ασκήθηκαν ως ακολούθως : μία το έτος 2000, 10 το έτος 2002, 12 το έτος 2003 και 13 το έτος 2004.

Είναι σαφές ότι τα πραγματικά περιστατικά των ως άνω υποθέσεων ανάγονται σε χρόνο πολύ προγενέστερο από αυτόν της άσκησης των προσφυγών.

Ι. Ως προς το γενικότερο ζήτημα συμμόρφωσης της χώρας μας προς τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ και όσον αφορά ειδικότερα σε παραβιάσεις του άρθρου 6 παρ. 1 για θέματα υπερβολικής διάρκειας των δικών ενώπιον των εθνικών Δικαστηρίων, αλλά

και του άρθρου 13 της ΕΣΔΑ λόγω μη πρόβλεψης σε εθνικό επίπεδο ειδικού ενδίκου ή άλλου βοηθήματος για την ικανοποίηση του θιγόμενου διαδικίου από την υπερβολική διάρκεια μιας πολιτικής, ποινικής ή διοικητικής δίκης, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

Στο πλαίσιο των γενικών μέτρων συμμόρφωσης της χώρας μας προς τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ, το Υπουργείο Δικαιοσύνης κοινοποιεί τις αποφάσεις αυτές στους Προέδρους των Ανωτάτων Δικαστηρίων, οι οποίοι και ενημερώνουν τους δικαστικούς λειτουργούς της χώρας. Επίσης, λαμβάνει νομοθετικά και άλλα μέτρα συμμόρφωσης προς τις αποφάσεις του Δικαστηρίου.

Αναλυτικά:

A. Μέτρα για την επιτάχυνση της Ποινικής, Πολιτικής και Διοικητικής Δικαιοσύνης

Η επιτάχυνση των ρυθμών απονομής της Δικαιοσύνης αποτελεί πρωταρχική προτεραιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, το οποίο επιχειρεί, με νομοθετικές παρεμβάσεις, την απλούστευση και την επιτάχυνση των διαδικασιών ενώπιον των Δικαστηρίων της χώρας.

Πέραν των μέτρων που έχουν ληφθεί κατά το παρελθόν για την επιτάχυνση των δικών, ο νέος νόμος που ισχύει ήδη από τον Ιούνιο του 2005 (Ν. 3346/2005), προβλέπει μέτρα που εξασφαλίζουν ταχύτερη περαίωση των υποθέσεων, αισθητή βελτίωση της λειτουργίας των δικαστηρίων, επίσπευση και απλούστευση της ποινικής διαδικασίας. Μεταξύ άλλων:

- Προβλέπεται ανώτατο χρονικό όριο για τον προσδιορισμό των υποθέσεων προς εκδίκαση στα Δικαστήρια 6 μηνών για τις ειδικές διαδικασίες και 12 για την τακτική διαδικασία.

- Περιορίζονται αυστηρά σε 2 το πολύ οι αναβολές των υποθέσεων.

- Διασφαλίζεται η έκδοση απόφασης μέσα σε 8 μήνες από τη συζήτηση κάθε πολιτικής υπόθεσης. Μετά την παρέλευση του διαστήματος αυτού αφαιρείται υποχρεωτικά η δικογραφία και διώκεται πειθαρχικά ο δικαστής.

- Αποποινικοποιείται η οφειλή μέχρι 2.000 ευρώ στα Ασφαλιστικά Ταμεία και το Δημόσιο.

- Επιταχύνεται η έκδοση συναινετικών διαζυγίων.

- Δεν διώκεται αυτεπαγγέλτως η απλή χρεοκοπία.

- Επιταχύνεται η διαδικασία ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, με τον ορισμό εξειδικευμένων και ικανών δικαστών οι οποίοι θα προεδρεύουν αποκλειστικά στα Ποινικά Δικαστήρια.

- Διευρύνεται ο αριθμός των εγκλημάτων για τα οποία παύει η ποινική διαδικασία όταν ικανοποιηθεί ο ζημιωθείς.

Τα αποτελέσματα είναι ήδη αισθητά:

- Με την παραγραφή για το αξιόποιν, την παύση της ποινικής δίωξης για τα πλημμελήματα με μικρή κοινωνική απαξία και τη μη εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, λόγω υπ' όρον παραγραφής των επιβεβλημένων ποινών, μόνο στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, τέθηκαν στο αρχείο 130.000 δικογραφίες, δηλαδή περίπου το μισό του συνολικού όγκου. **Σε όλη τη χώρα, για τους ίδιους λόγους, σε σύνολο 1.000.000 υποθέσεων απαλλάξαμε τα δικαστήρια από τις μισές – 500.000 περίπου τέθηκαν στο αρχείο.**

- Στο Πρωτοδικείο της Αθήνας, ο προσδιορισμός των ποινικών υποθέσεων το 2005 επιταχύνθηκε κατά 14 μήνες. Και βέβαια ανάλογη ήταν και η επιτάχυνση στο δεύτερο βαθμό, τουλάχιστον στα Τριμελή Εφετεία Πλημμελημάτων.

Αλλά και η τρέχουσα ροή των εκδικαζομένων υποθέσεων επιταχύνθηκε.

- Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, **ο μέσος όρος προσδιορισμού δικασίμων στα πλημμελήματα μειώθηκε από 15 μήνες το 2005 σε 11 μήνες το 2006, ο δε μέσος χρόνος προσδιορισμού ποινικών υποθέσεων ελαττώθηκε κατά 2 μήνες.** Ακόμη, ο ρυθμός κίνησης των ανακριτικών δικογραφιών επιταχύνθηκε από μέσο όρο χρόνου περαίωσης 5 μηνών το 2005, σε 4 μήνες το 2006.

- **Ο αριθμός των εκδοθέντων βουλευμάτων αυξήθηκε σε ποσοστό 35%.**

- Αντίστοιχα αποτελέσματα είχαμε και για τις πολιτικές υποθέσεις. Και εκεί, η προσπάθειά μας για επιτάχυνση απέδωσε. Το

δικαστικό έργο αυξήθηκε, αφού αυξήθηκε ο αριθμός των αποφάσεων που εκδόθηκαν. **Το πρώτο τετράμηνο του 2006 εκδόθηκαν 96.500 πολιτικές αποφάσεις, έναντι 89.000 την αντίστοιχη περίοδο του έτους 2005** (αύξηση περίπου 10%).

- Ειδικά για το Πρωτοδικείο Αθηνών, το μεγαλύτερο δικαστικό σχηματισμό της χώρας, κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους 2006, οι υποθέσεις τακτικής διαδικασίας αρμοδιότητας **Μονομελούς Πρωτοδικείου, προσδιορίζονται για εκδίκαση κατά μέσο όρο 12 μήνες μετά την κατάθεση της αγωγής, ενώ για τον αντίστοιχο χρόνο του 2005, 17 μήνες από την κατάθεση της αγωγής.** Ο προσδιορισμός των υποθέσεων τακτικής διαδικασίας αρμοδιότητας **Πολυμελούς Πρωτοδικείου, επιταχύνθηκε από 16 μήνες το 2005 σε 10 μήνες για το 2006,** ενώ ο προσδιορισμός για **συζήτηση υποθέσεων ειδικών διαδικασιών επιταχύνθηκε από 7 σε 5 μήνες** από την κατάθεση της αγωγής.

Προσδοκούμε περαιτέρω επιτάχυνση, η οποία θα επέλθει:

- με την **αποποινικοποίηση της απλής χρεοκοπίας** στις συνήθεις μορφές της, όπως προβλέπεται από το νέο Πτωχευτικό Κώδικα,

- με την **αποποινικοποίηση μεγάλου αριθμού τροχαίων παραβάσεων** που επισύρουν πλέον μόνον διοικητικές κυρώσεις, όπως προβλέπεται στο νέο Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας,

- με την **αποποινικοποίηση σειράς ελαφρών Υγειονομικών και Αγορανομικών παραβάσεων,** που επίσης επισύρουν πλέον μόνον διοικητικές κυρώσεις,

- **και κυρίως με την επιτάχυνση της απονομής της Διοικητικής Δικαιοσύνης, με σχετικό σχέδιο νόμου που έχει ολοκληρωθεί και θα κατατεθεί σύντομα στη Βουλή προς ψήφιση. Στο νομοσχέδιο αυτό προβλέπονται, εκτός των άλλων, τα εξής :**

- 1) Επεκτείνεται και στις διοικητικές διαφορές ουσίας ο θεσμός της απόρριψης ή παραπομπής, με απόφαση που λαμβάνεται σε συμβούλιο, των ενδίκων μέσων που είναι προφανώς απαράδεκτα ή αβάσιμα ή έχουν εισαχθεί αναρμοδίως.

- 2) Περιορίζεται η δυνατότητα των διαδίκων να ζητούν συνεχώς αναβολές κατά τη συζήτηση μιας υπόθεσης. Η συζήτηση πλέον μπορεί να αναβληθεί με αίτηση του διαδίκου μόνο μία φορά, με δυνατότητα μάλιστα του δικαστηρίου να επιδικάσει σε βάρος του τα έξοδα της δίκης.

- 3) Καταργούνται όλες οι διατάξεις, οι οποίες προβλέπουν υπέρ του Δημοσίου και των ν.π.δ.δ., κατά παραβίαση της αρχής της δικονομικής ισότητας, την αναστολή εκτέλεσης τελεσίδικων κατ' αυτών δικαστικών αποφάσεων μέχρις ότου καταστούν αμετάκλητες.

- 4) Δεν επιτρέπεται, εκτός ειδικών περιπτώσεων, η άσκηση αίτησης αναίρεσης όταν το ποσό της διαφοράς είναι κατώτερο των 20.000 ευρώ, ενώ δεν υπόκειται σε αναιρέση κατηγορίες διοικητικών διαφορών, οι οποίες, κατά τη δικαστηριακή εμπειρία, παρουσιάζουν εντελώς εξαιρουμένο χαρακτήρα, δηλαδή δεν θέτουν ζητήματα ευρύτερης νομικής σημασίας.

- 5) Το όριο του εκκλητού των πρωτοβάθμιων αποφάσεων, εκτός ειδικών

περιπτώσεων, ορίζεται στις 4.000 ευρώ, ενώ προβλέπεται λελογισμένη αύξηση των παραβόλων, σε σημείο, όμως, που να μην τίθενται φραγμοί στο δικαίωμα δικαστικής προστασίας του πολίτη.

- 6) Αντιμετωπίζεται το πρόβλημα των περιορισμένης χρονικής ισχύος διοικητικών πράξεων, το οποίο προκαλεί τη δημιουργία περισσότερων άσκοπων δικών για την αυτή αιτία. Προβλέπεται ότι, όταν η διοικητική πράξη αντικαθίσταται από νεώτερη, όμοιου περιεχομένου (π.χ. πολλαπλές αποσπάσεις υπαλλήλου), διατηρείται το αρχικό αντικείμενο της δίκης, δηλαδή αρκεί η προσβολή της αρχικής πράξης.

- 7) Εισάγεται αντίστοιχη ρύθμιση με αυτήν που έχει υιοθετηθεί με το άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 3327/2005, κατά την οποία, σε περίπτωση που συμπληρωθεί οκτάμηνο χωρίς ο δικαστής να εκδώσει απόφαση, υποχρεούται να επιστρέψει τη δικογραφία, άλλως αυτή αφαιρείται αμέσως, με πράξη του διευθύνοντος το δικαστήριο, δικαστή.

- 8) Παρέχεται στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας των Διοι-

κητικών Δικαστηρίων, σε περιπτώσεις όπου ανακύπτουν νέα νομικά ζητήματα, τα οποία χαρακτηρίζονται από μείζονα σπουδαιότητα ή αφορούν σε μεγάλο αριθμό εκκρεμών υποθέσεων, η δυνατότητα να ζητήσει κατά προτίμηση προσδιορισμό δικαστή, ώστε η υπόθεση, σε συντομότερες προθεσμίες, να αχθεί ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και να επιλυθεί αμετακλήτως.

9) Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει σε βάρος της Διοίκησης δικαστικά έξοδα εκάτο έως πεντακοσίων ευρώ, σε περίπτωση αναβολής της δίκης εξαιτίας καθυστέρησης της διοίκησης να αποστείλει τον φάκελο της υπόθεσης ή τις απόψεις της για την υπόθεση.

Β. Λοιπά νομοθετικά μέτρα εφαρμογής των αποφάσεων του ΕΔΔΑ

1. Κατ' αρχήν υπενθυμίζουμε ότι στην προωθούμενη από το κυβερνητικό κόμμα Συνταγματική Αναθεώρηση, προβλέπεται η **ρητή συνταγματική κατοχύρωση του δικαιώματος σε προσωπική δικαστική προστασία**. Η προσθετική και καινοτόμος για την εποχή της διάταξη του άρθρου 20 παρ. 1 του Συντάγματος για το δικαίωμα του καθενός στην παροχή έννομης προστασίας από τα Δικαστήρια, συμπληρώνεται με την προσθήκη του δικαιώματος στην προσωρινή δικαστική προστασία και μάλιστα σε εύλογο χρόνο. Η αξίωση παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας θα αποτελεί πλέον μια αυτοτελή μορφή απονομής της Δικαιοσύνης, ισότιμη προς την προσφυγή στη διαγνωστική διαδικασία κατά την αναγνωριστική, την καταψηφιστική ή τη διαπλαστική της μορφή, καθώς επίσης και προς την αξίωση για την πραγματοποίηση της αναγκαστικής εκτέλεσης της δικαστικής απόφασης. **Διευρύνονται έτσι τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών, συμπορεύεται πλέον η χώρα μας με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και το ευρωπαϊκό κεκτημένο, και επιβάλλεται ο περιορισμός του παθολογικού φαινομένου της καθυστέρησης στην απονομή της Δικαιοσύνης που έχει επιταχυνθεί, αλλά παρά τη σημαντική της επιτάχυνση, παραμένει αργή.**

2. Με το νόμο 3346/2005 επήλθαν οι ακόλουθες ρυθμίσεις που αποτελούν εναρμόνιση στην ΕΣΔΑ και προσαρμογή σε αποφάσεις του ΕΔΔΑ :

- με το άρθρο 12 αντικαταστάθηκε η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 287 του ΚΠοινΔ και θεσπίστηκε η υποχρέωση ακρόασης του κατηγορουμένου από το Δικαστικό Συμβούλιο, όταν πρόκειται να αποφασισθεί η παράταση ή μη της προσωρινής του κράτησης.

- με το άρθρο 13 αντικαταστάθηκε η παρ. 2 του άρθρου 340 του ΚΠοινΔ, ώστε να επιτρέπεται πλέον αδιακρίτως η εκπροσώπηση του κατηγορουμένου ενώπιον των δικαστηρίων σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 3 περ. γ' της ΕΣΔΑ.

- με το άρθρο 14 επήλθε προσθήκη στο άρθρο 340 του ΚΠοινΔ, με την οποία θεσπίζεται δικαίωμα του αιτούντος να εκπροσωπηθεί από συνήγορο σχετικά με την ακύρωση της διαδικασίας, την ακύρωση της απόφασης, την αναστολή εκτέλεσης απόφασης λόγω ασκήσεως έφεσης ή αναίρεσης και τον καθορισμό συνολικής εκτιμίας ποινής.

- με το άρθρο 18 παρ. 3 καταργήθηκε το άρθρο 508 του ΚΠοινΔ, ώστε να μην εξαρτάται το παραδεκτό της αναίρεσης από την υποβολή του αναρreseϊόντος στην εκτέλεση της καταδικαστικής απόφασης.

3. Με το άρθρο 12 του νόμου 3514/2006 αντικαταστάθηκε διάταξη του Κώδικος περί δικών του Δημοσίου, ώστε η αναστολή των προθεσμιών κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών να ισχύει για όλους τους διαδίκους, στις δίκες όπου μετέχει ως διάδικος το Δημόσιο, κατοχυρώνοντας έτσι και σε νομοθετικό επίπεδο την ίση μεταχείριση των διαδίκων.

Ακόμη, βρίσκονται στο στάδιο της τελικής τους επεξεργασίας δύο σχέδια νόμου:

α) **Σχέδιο νόμου για την «αποζημίωση των διαδίκων λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της δίκης»**. Με το νομοσχέδιο αυτό καθιερώνεται η αγωγή της αποζημίωσης λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της δίκης σύμφωνα και με

τη Σύσταση Rec (2004) του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία αφορά στη βελτίωση των εσωτερικών ενδίκων και λοιπών μέτρων προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 13 της ΕΣΔΑ, και στην οποία επισημαίνεται ιδιαίτερα η ανάγκη πρόβλεψης ειδικού ενδίκου ή άλλου βοηθήματος για την ικανοποίηση του θιγόμενου διαδίκου από την υπερβολική διάρκεια μιας πολιτικής, ποινικής ή διοικητικής δίκης.

β) Σχέδιο νόμου με το οποίο εναρμονίζονται διατάξεις της νομοθεσίας μας και ειδικότερα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σε καταδικαστικές αποφάσεις του ΕΔΔΑ.

II. Περαιτέρω, στη με αριθμό 1516 (2006) απόφαση της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (Resolution 1516 (2006) η Ελλάδα αναφέρεται μεταξύ πολλών άλλων χωρών στις οποίες διαπιστώθηκε πρόβλημα συμμόρφωσης προς τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ και ύπαρξη εκκρεμοτήτων στο πλαίσιο αυτό (παρ.6 της απόφασης).

Η αναφορά αυτή γίνεται με αφορμή τις υποθέσεις Peers & Dougoz για τις οποίες σημειώνουμε τα εξής:

- Στην υπόθεση Peers το ΕΔΔΑ με την από 19 Απριλίου 2001 απόφασή του έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ διότι οι συνθήκες κράτησης του προσφεύγοντος στις Φυλακές Κορυδαλλού συνιστούσαν εξευτελιστική μεταχείριση και του άρθρου 8 διότι ο έλεγχος της αλληλογραφίας του προσφεύγοντος με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ήταν μη αναγκαίο μέτρο σε μία δημοκρατική κοινωνία.

- Στην υπόθεση Dougoz το ΕΔΔΑ με την από 19 Οκτωβρίου 2000 απόφασή του έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ διότι οι συνθήκες κράτησης του προσφεύγοντος επί 17 μήνες στα κρατητήρια της Αστυνομίας, εν αναμονή της δικαστικής απέλασής του συνιστούσαν εξευτελιστική μεταχείριση και του άρθρου 5 της ΕΣΔΑ διότι η κράτησή του στους ως άνω χώρους για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα δεν ήταν νόμιμη, δεν είχε δε στη διάθεσή του τα απαραίτητα ένδικα μέσα για να αμφοβητήσει τη νομιμότητα της κράτησης.

Επισημαίνουμε ότι τα πραγματικά περιστατικά των δύο ως άνω υποθέσεων ανάγονται στο χρονικό διάστημα 1994 – 1998.

Τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν αναφορικά με τις υποθέσεις αυτές εστιάζονται από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση στην επίλυση του διαρθρωτικού προβλήματος του υπερπληθυσμού των Καταστημάτων Κράτησης. Για την επίλυση του ως άνω προβλήματος και γενικότερα για τη βελτίωση των συνθηκών κράτησης των κρατουμένων έχουμε λάβει και πρόκειται να λάβουμε τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρα για τον εξανθρωπισμό του Σωφρονιστικού μας Συστήματος

1. Αποσυμφόρηση φυλακών – Πρόγραμμα ανέγερσης νέων
Προκειμένου να ανταποκριθούμε στις τραγικές ανάγκες από τη χρόνια εγκατάλειψη του σωφρονιστικού συστήματος της χώρας, υιοθετήσαμε ευθύς εξαρχής –και συστηματικά υλοποιούμε– ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα σωφρονιστικής πολιτικής, με κύριους άξονες την αποσυμφόρηση των υπερκορεσμένων φυλακών της χώρας και τον εξανθρωπισμό του σωφρονιστικού μας συστήματος. Οι ακόλουθες καίριες δράσεις προς την κατεύθυνση αυτή αποτυπώνουν το σχεδιασμό της πολιτικής μας και τα αποτελέσματα που έχουμε ήδη επιφέρει:

1. Σχεδιάσαμε και εφαρμόζουμε –παρά τη δύσκολη δημοσιονομική συγκυρία– ένα ταχύρρυθμο πρόγραμμα κατασκευής 7 νέων Φυλακών δυναμικότητας 2.700 κρατουμένων.

Το πρώτο από τα 7 Καταστήματα Κράτησης, στα Τρίκαλα –που κατασκευάστηκε σε χρόνο ρεκόρ– άρχισε να λειτουργεί τον Ιούνιο του 2006. Από τον Ιανουάριο του 2007, έχει παραδοθεί το δεύτερο νέο Κατάστημα Κράτησης Δομοκού, δυναμικότητας 400 κρατουμένων και αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία στις 30 Μαρτίου του 2007. Στις αρχές του καλοκαιριού του 2007, παραδίδεται και το τρίτο Κατάστημα Κράτησης Γρεβε-

νών, δυναμικότητας 400 κρατουμένων επίσης.

Ήδη, υπεγράφησαν και δημοσιεύθηκαν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως τα Προεδρικά Διατάγματα για την ίδρυση των ως άνω Καταστημάτων Κράτησης Δομοκού και Γρεβενών και για τη διάρθρωση των υπηρεσιών τους.

Ακόμη, το καλοκαίρι του 2007 ολοκληρώνονται οι εργασίες στο νέο Κατάστημα Κράτησης Γυναικών «ΑΤΤΙΚΗ Ι» στον Ελαιώνα Θηβών. Εντός του 2007, ολοκληρώνονται οι εργασίες στα Καταστήματα Κράτησης Νικηφόρου Δράμας, Νιγρίτας Σερρών και ακολούθως, αρχές του 2008 των Χανίων, δυναμικότητας 400 κρατουμένων έκαστο.

Με την ολοκλήρωση των ανωτέρω Καταστημάτων Κράτησης προστίθενται 2700 νέες θέσεις κρατουμένων στο Σωφρονιστικό Σύστημα.

2. Έχουμε δρομολογήσει τη σε δεύτερη φάση κατασκευή 5 επιπλέον νέων συγκροτημάτων Καταστημάτων Κράτησης συνολικής δυναμικότητας 4.000 κρατουμένων, 2 εκ των οποίων θα καλύπτουν τις ανάγκες του Νομού Αττικής. Ήδη, εντάχθηκε στο πρόγραμμα έργων Σύμπραξης Δημόσιου και Ιδιωτικού

Τομέα (ΣΔΙΤ) η κατασκευή 3 εκ των παραπάνω 5 νέων Φυλακών και προχωρά η προβλεπόμενη από το νόμο διαδικασία της ανάδειξης των συμβούλων.

Με την ολοκλήρωση της ανέγερσης και αυτών των 5 Καταστημάτων Κράτησης, θα καλυφθεί πλήρως το έλλειμμα θέσεων κρατουμένων και θα αρχίσει η κατάργηση υφισταμένων Φυλακών, που εκτιμάται ότι δεν πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις, τόσο για εύρυθμη λειτουργία με βάση τα νέα σωφρονιστικά πρότυπα, όσο και για τη λειτουργική τους σύνδεση με το ευρύτερο περιβάλλον.

3. Τροποποιήσαμε, ακόμα, τον καθιερωμένο τύπο Φυλακών έτσι ώστε να αυξηθεί η δυναμικότητα από 280 σε 400 κρατουμένους ανά Φυλακή, αυξάνοντας παράλληλα αισθητά τα διαθέσιμα τετραγωνικά μέτρα ανά άτομο. Συγκεκριμένα, οι 6 ανδρικές νέες Φυλακές θα έχουν από 200 κελιά με εμβαδόν 15 τ.μ. το καθένα και κοινόχρηστους χώρους (για την ψυχαγωγία, την άθληση και τις δυνατότητες επαγγελματικής κατάρτισης των κρατουμένων) που θα βελτιώσουν αισθητά τις σημερινές συνθήκες διαβίωσης και φύλαξης.

4. Ελαστικοποιήσαμε τα κριτήρια μεταφοράς κρατουμένων από τις «κλειστές» στις λιγότερο ασφυκτιούσες, αναξιοποίητες μέχρι πρόσφατα, Αγροτικές Φυλακές. Ήδη, έχουν μεταφερθεί 700 περίπου πρόσθετοι κρατούμενοι στις Αγροτικές Φυλακές.

5. Ο νόμος μας για την επιτάχυνση της απονομής της Δικαιοσύνης (Ν. 3346/2005) και τα ευεργετικά μέτρα για τους καταδικασθέντες για πλημμελήματα, την ποινή των οποίων έχουν εν μέρει εκτίσει, επέτρεψαν την αποφυλάκιση άλλων 400 περίπου κρατουμένων.

6. Έχουμε ξεκινήσει εδώ και δύο περίπου χρόνια μια πρωτοβουλία για τη **μεταφορά των αλλοδαπών κρατουμένων προς έκτιση της ποινής στις χώρες καταγωγής τους**, πρώτα σε επίπεδο **Ευρωπαϊκής Ένωσης** και τώρα σε επίπεδο Συμβουλίου της Ευρώπης. Είναι πρόδηλο ότι τόσο ο σωφρονισμός όσο και η κοινωνική επανένταξη των αλλοδαπών κρατουμένων είναι ευχερέστερο να γίνει στις χώρες καταγωγής ή μόνιμης διαμονής τους. Σε σύμπραξη με την Αυστριακή προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ξεκίνησαμε τη σχετική πρωτοβουλία, η οποία ήδη μετουσιώνεται σε απόφαση - πλαίσιο των 27, αναφορικά με κρατουμένους προερχόμενους από κράτη - μέλη της Ένωσης.

Παράλληλα, στην τελευταία Υπουργική διάσκεψη του **Συμβουλίου της Ευρώπης** προτείνουμε την υιοθέτηση του μέτρου αυτού και στα 46 κράτη - μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η πρωτοβουλία αυτή αντιμετωπίστηκε ιδιαίτερα θετικά και υπήρξαν διαβεβαιώσεις από πολλούς ομολόγους μας σημαντικών κρατών του Συμβουλίου της Ευρώπης για την περαιτέρω στήριξή της. Το Δεκέμβριο του 2006 το θέμα αυτό συζητήσαμε διεξοδικά και με την Υπουργό Δικαιοσύνης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, η οποία από 1ης Ιανουαρίου 2007 ανέλαβε την Προεδρία της Ε.Ε. Συμφωνήθηκε από κοινού συνεργασία για την προώθηση της πρωτοβουλίας αυτής, που ενδιαφέρει άμεσα τη χώρα μας, στην οποία το 40% των κρατουμένων είναι αλλοδαποί και το 90% εξ αυτών προέρχονται

από κράτη - μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Διαχωρισμός κρατουμένων

Ολοκληρώσαμε το διαχωρισμό των κρατουμένων, ανάλογα με το είδος του αδικήματος και το ύψος της ποινής τους. Παλαιότερα, σε κάθε φυλακή συνωστίζονταν αδιακρίτως, στα ίδια κελιά, κατάδικοι με υποδίκους, βαρυποινίτες με νεαρούς μικροπαραβάτες, έμποροι ναρκωτικών με κατάδικους του κοινού ποινικού νόμου. Έτσι, οι Φυλακές όχι απλώς αδυνατούσαν να ανταποκριθούν στοιχειωδώς στο σωφρονιστικό τους ρόλο, αλλά είχαν μετατραπεί σε σχολεία διαφθοράς και εγκλήματος.

Αποφασίσαμε και εφαρμόζουμε τη σταδιακή **κατάργηση του διαχωριστικού υαλοπίνακα** μεταξύ κρατουμένων και δικηγόρων. Ήδη, στον Κορυδαλλό δεν υπάρχει διαχωριστικό τζάμι. Πήραμε μία απόφαση που δεν ήταν τόσο απλή, ούτε τόσο εύκολη, όσο φαίνεται. Καταργήσαμε ένα διαχωριστικό «τζάμι» ανάμεσα στο Σωφρονιστικό σύστημα και στο σύγχρονο ευρωπαϊκό κεκτημένο στο πλαίσιο της προστασίας της αξίας του ανθρώπου.

Ακόμη, συστήσαμε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης Ειδική Γραμματεία για την ασφάλεια των σωφρονιστικών καταστημάτων με στόχο τον καλύτερο συντονισμό σε θέματα ασφάλειας.

3. Εκπαίδευση - Επιμόρφωση - Επαγγελματική Κατάρτιση

Αναβαθμίσαμε την επιμόρφωση των κρατουμένων. Σε αυτό το πλαίσιο, εγκαινιάσαμε, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, και ήδη λειτουργούν κανονικά τέσσερα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας στη Δικαστική Φυλακή Κορυδαλλού, στο Κατάστημα Κράτησης Γυναικών Κορυδαλλού, στη Δικαστική Φυλακή Λάρισας και στη Δικαστική Φυλακή Θεσσαλονίκης. Για την επόμενη σχολική χρονιά το Υπουργείο Δικαιοσύνης προγραμματίζει τη λειτουργία Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας στο Κατάστημα Κράτησης Τρικάλων. Ήδη δρομολογείται η σταδιακή επέκταση του θεσμού των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας σε όλα τα Καταστήματα Κράτησης της χώρας. Έχουν προβλεφθεί οι απαιτούμενοι χώροι για τη δημιουργία Σχολείου Β' Ευκαιρίας και στις 7 νέες φυλακές (Τρικάλων, Δομοκού, Γρεβενών, Ελαιώνα, Σερρών, Δράμας και Χανίων). Ακόμη, διασκευάσαμε και λειτουργεί ένα πλήρες πρότυπο σχολείο - Δημοτικό, Γυμνάσιο και Λύκειο - στο Ειδικό Κατάστημα Κράτησης Νέων Αυλώνας, καθώς και Δημοτικό Σχολείο στο Κατάστημα Κράτησης Κομοτηνής.

Παράλληλα, για να καταστήσουμε ελκυστικότερη την παρακολούθηση των σχολείων στις Φυλακές, με το υπ' αριθμ. 75/2005 Προεδρικό Διάταγμα διασφάλισαμε τον ευεργετικό υπολογισμό κάθε ημέρας εκπαίδευσης ως δύο ημέρες κράτησης για τους κρατούμενους που φοιτούν στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας.

Επιπλέον, σχεδιάσαμε και ήδη εφαρμόζονται, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, πρόσθετα Προγράμματα Δημογραφικής Απασχόλησης και Ενημέρωσης κρατουμένων στα μεγάλα Καταστήματα Κράτησης της χώρας. Αυτά περιλαμβάνουν άθληση, ενημέρωση των κρατουμένων σε θέματα υγείας κ.ά.

Ακόμη, εφαρμόζονται εκπαιδευτικά προγράμματα σε 20 Καταστήματα Κράτησης, τα οποία σχετίζονται με την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, στοιχείων μαθηματικών, χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών, μουσικής κ.ά.

Αναβαθμίζουμε την επαγγελματική κατάρτιση των κρατουμένων. Σ' αυτό το πλαίσιο, σχεδιάσαμε από κοινού με το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας νέα Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης σε 24 Καταστήματα Κράτησης. Τα Προγράμματα αυτά έχουν ήδη αρχίσει να εφαρμόζονται με κριτήριο τις κενές θέσεις ανά ειδικότητα στην αγορά εργασίας (σύμφωνα με έρευνα του Παρατηρητηρίου Απασχόλησης -όπως π.χ. για αρτοποιούς, τυπογράφους, βιβλιοδέτες κ.ά.). Για το σκοπό αυτό αναμορφώσαμε τις σχετικές αίδουσες των Καταστημάτων Κράτησης που θα λειτουργήσουν ως επαγγελματικά εργαστήρια για τους κρατουμένους.

Εντάξαμε 68 νέους φορείς -όπως Δήμους, Κοινότητες και Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων- στο θεσμό της Κοινωνικής Εργασίας των κρατουμένων, ως εναλλακτική μορφή έκτισης της ποινής τους. Έτσι, μπορούν πληρέστερα να προετοιμασθούν για την κοινωνική επανένταξή τους.

Ειδικότερα, ο θεσμός της μετατροπής της ποινής σε παροχή κοινωνικού έργου αντικαθίσταται υπό προϋποθέσεις τις βραχυχρόνιες στερητικές της ελευθερίας ποινές που έχουν μετατραπεί σε χρηματική ποινή ή πρόστιμο. Την εκτέλεση της κοινωνικού έργου επιβλέπει επιμελητής κοινωνικής αρωγής.

Για την οργάνωση και λειτουργία των Υπηρεσιών Επιμελητών Κοινωνικής Αρωγής (ΥΕΚΑ) εκδόθηκε το Προεδρικό Διάταγμα 195/2006. Οι Επιμελητές Κοινωνικής Αρωγής (ΕΚΑ), επικουρούν και εποπτεύουν αυτούς που: α) καταδικάζονται με αναστολή εκτέλεσης της ποινής υπό επιτήρηση (άρθρο 100Α του Π.Κ.), β) καταδικάζονται σε ποινή που έχει μετατραπεί σε υποχρέωση παροχής κοινωνικού έργου (άρθρο 82 του Π.Κ) και γ) απολύονται υπό όρους (άρθρο 105 επ. του Π.Κ). Ακόμη οι Ε.Κ.Α. μπορούν, μετά από παραγγελία του αρμόδιου εισαγγελέα, να διενεργούν κοινωνική έρευνα για άτομα που είναι προσωρινά κρατούμενοι ή τους έχουν επιβληθεί περιοριστικοί όροι σύμφωνα με το άρθρο 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ώστε όταν δικαστούν να υπάρχει μια σαφέστερη εικόνα που θα βοηθήσει το δικαστήριο κατά την επιμέτρηση της ποινής ή τη μετατροπή της σε εναλλακτική ποινή ή την αναστολή της υπό όρους.

Ήδη, ολοκληρώθηκε η διαδικασία πρόσληψης 56 Επιμελητών Κοινωνικής Αρωγής, οι οποίοι θα στελεχώσουν, κατά την πρώτη εφαρμογή του μέτρου αυτού, 14 Υπηρεσίες και θα συμβάλλουν στην καλύτερη λειτουργία της εφαρμογής των ως άνω θεσμών, με αποτέλεσμα την αποσυμφόρηση των Καταστημάτων Κράτησης και κυρίως την άσκηση μιας οπωσδήποτε περισσότερο δίκαιης και αποτελεσματικής σωφρονιστικής πολιτικής.

Επιχειρούμε να διαψεύσουμε τις στατιστικές κατά τις οποίες η πλειονότητα των αποφυλακισμένων καταλήγει ξανά στη φυλακή, διασφαλίζοντας τη δυνατότητα ο αποφυλακισμένος να μπορεί να κερδίσει ένα τίμιο μεροκάματο και να διευκολυνθεί έτσι στην ομαλή επανένταξή του στην κοινωνία. Αρνούμαστε, έτσι, να ξεγράψουμε αυτούς που γεύθηκαν το οδυνηρό βάμμα της φυλακής και πεισματικά αγωνιζόμαστε να τους προσφέρουμε μια δεύτερη ευκαιρία στη ζωή.

4. Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη και Προγράμματα Απεξάρτησης

Ενισχύουμε το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό των Καταστημάτων Κράτησης της χώρας. Ήδη, ολοκληρώνεται η διαδικασία διορισμού 42 υπαλλήλων κατηγορίας ΠΕ Ιατρών και Ψυχολόγων, 27 υπαλλήλων του κλάδου ΤΕ Υγείας Πρόνοιας και 8 υπαλλήλων κατηγορίας ΔΕ Νοσηλευτών - 77 συνολικά «υγειονομικών».

- Δημιουργήσαμε οδοντιατρεία σε 7 φυλακές της χώρας. Ήδη, έχει εγκατασταθεί ο απαραίτητος εξοπλισμός και λειτουργούν οδοντιατρεία σε 5 φυλακές, ενώ προχωρούν οι εργασίες για την ολοκλήρωση των οδοντιατρείων και στις άλλες 2 φυλακές.

- Συζητούμε με το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης το ενδεχόμενο ένταξης των θεραπευτικών μονάδων όλων των Καταστημάτων Κράτησης στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.).

- Βελτιώσαμε τη σίτιση των κρατουμένων - φορέων του AIDS, αυξάνοντας το κόστος της διατροφής τους στο διπλάσιο.

Ενισχύουμε το Κέντρο Απεξάρτησης Τοξικομανών Κρατουμένων στον Ελαιώνα Θηβών, ώστε πέραν της μονάδας απεξάρτησης ανδρών να λειτουργήσει για πρώτη φορά και μονάδα απεξάρτησης γυναικών κρατουμένων στις αρχές του καινούργιου χρόνου. Ακόμη, σχεδιάζεται η ολοκλήρωση της ανέγερσης τμήματος του Κέντρου Απεξάρτησης Τοξικομανών Κρατουμένων στη Βόρεια Ελλάδα -στη Χαλκιδική- και της αγοράς του εξοπλισμού για την λειτουργία του.

6. «Η Ζωή είναι Παντού»

Με τον τίτλο-μήνυμα «Η Ζωή είναι Παντού», καθιερώσαμε από τον Οκτώβριο του 2005 το θεσμό διοργάνωσης κύκλων πολιτιστικών εκδηλώσεων στα σωφρονιστικά καταστήματα της χώρας, με τη συμμετοχή γνωστών ονομάτων της τέχνης, των γραμμάτων και του αθλητισμού. Με την πρωτοβουλία αυτή (πάνω από 300 εκδηλώσεις), το Υπουργείο Δικαιοσύνης άνοιξε τις φυλακές και έτεινε το χέρι στους έγκλειστους συνανθρώ-

πους μας για να τους δώσει θάρρος, πίστη, ελπίδα, προοπτική. Βάλαμε για πρώτη φορά το φως και το οξυγόνο στις μέχρι τώρα καταδικασμένες στη σκιά και στη λήθη φυλακές. Μεταδίδουμε σε χιλιάδες κρατουμένους το μήνυμα, ότι η στέρηση της ελευθερίας που τους έχει επιβληθεί δεν τους στερεί και το δικαίωμα στη ζωή. Ότι η ΖΩΗ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΟΥ όπου υπάρχουν άνθρωποι που δεν παραιτούνται από το δικαίωμά τους στο μέλλον.

III. Άλλα μέτρα:

α) Για την παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων συμμόρφωσης προς τις αποφάσεις της ΕΔΔΑ με την αριθμ. 66330/10-7-2006 απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Δικαιοσύνης συστάθηκε Ομάδα Εργασίας (ΦΕΚ Β' 967/21-7-2006), η οποία πραγματοποίησε την πρώτη της συνεδρίαση στις 8-12-2006.

β) Τέλος, σε ό,τι αφορά την πρόταση που διατυπώνεται από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης για εγκαθίδρυση από τα Εθνικά Κοινοβούλια ενός εσωτερικού συστήματος για την παρακολούθηση της εφαρμογής, από τις εθνικές αρχές, των αποφάσεων του ΕΔΔΑ, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

- Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η ενημέρωση που πραγματοποιήθηκε από τον Υπουργό Δικαιοσύνης κ. Αναστάση Παπαληγούρα κατά την 27-2-2007 των Επιτροπών της Βουλής: της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, καθώς και των μελών της Αντιπροσωπείας της Βουλής των Ελλήνων στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Ασφαλώς, εναπόκειται στην κρίση του Κοινοβουλίου να αποφασίσει τη θέσπιση ενός μηχανισμού αποτελεσματικής κοινοβουλευτικής επίβλεψης της εφαρμογής των αποφάσεων του ΕΔΔΑ, καθώς και του εύρους των αρμοδιοτήτων του.

Στο πλαίσιο μιας εποικοδομητικής προσπάθειας προώθησης μιας τέτοιας ιδέας, θα προτείνουμε να ακολουθηθεί από το Κοινοβούλιό μας το μοντέλο το οποίο εφάρμοσε το Βρετανικό Κοινοβούλιο και το οποίο συνίσταται στην έκδοση από την Κοινή Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Βρετανικού Κοινοβουλίου ετήσιας αναφοράς για την «Εφαρμογή των Δικαστικών Αποφάσεων του Στρασβούργου». Το μοντέλο αυτό εξαίρει η Κοινοβουλευτική Συνέλευση και προτείνεται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Συνέλευσης, κ. Reni van der Linden, ως πρότυπο εδραίωσης από τα άλλα Εθνικά Κοινοβούλια του δικού τους μηχανισμού καταγραφής.

Η Προϊσταμένη της Γεν. Διεύθυνσης
Ε. Μπουντουρά

Συνεδρίαση 6ης Μαρτίου 2007

Ενημέρωση από την κυρία Ισμήνη Κριάρη, Ειδική Γραμματέα Παιδείας Ομογενών και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Περλήψη της ομιλίας της Ειδικής Γραμματέως, κυρίας Ισμήνης Κριάρη:

Τα παιδιά αλλοδαπής καταγωγής αποτελούν το 1/10 του μαθητικού πληθυσμού. Σε ορισμένα χωριά το ποσοστό των αλλοδαπών στα σχολεία μπορεί να ξεπερνά και το 50% της τάξης. Στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση έχουμε 46.000 αλλοδαπούς και 10.105 παλιννοστούντες. Άλλοι τόσοι είναι στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων επιδιώκει να υπάρχει ισορροπία στα σχολεία, τα παιδιά αυτά να μάθουν καλά ελληνικά, να γνωρίσουν τον τόπο και την ιστορία του και να αισθάνονται ότι και ο τόπος αυτός σέβεται τη δική τους ιστορία και τις δικές τους πολιτιστικές παραδόσεις.

Το πρόβλημα πια δεν είναι τόσο οξύ, όσο προ 15ετίας. Τα πρώτα κύματα μαθητών, που δεν γνώριζαν τα ελληνικά έχουν φύγει. Έχουμε, πλέον, παιδιά, που γεννήθηκαν στην Ελλάδα και έχουν αποφασίσει ότι θα μείνουν στην Ελλάδα, οπότε έχουν άλλη διάθεση για ενσωμάτωση μέσα στη σχολική τάξη. Τα αποτελέσματα κάθε χρόνο είναι καλύτερα.

Στόχοι του Υπουργείου είναι:

- να υπάρχει ισότητα στη σχολική τάξη και
- σεβασμός στις πολιτισμικές, θρησκευτικές και φιλοσοφικές αξίες που φέρνουν μαζί τους από τις χώρες καταγωγής τους.

Αυτούς τους δύο στόχους προσπαθεί το Υπουργείο να πραγματοποιήσει, με ένα σύνολο ενεργειών με τις οποίες επιδιώκεται:

- ανύψωση του επιπέδου των μαθητών,
- ελληνομάθεια,
- γενικότερη συνειδητοποίηση, σχετικά με την αξία άλλων πολιτισμών,
- επιμόρφωση εκπαιδευτικών,
- ευαισθητοποίηση της σχολικής κοινότητας και της κοινωνίας, γενικότερα.

Οι στόχοι αυτοί προσπαθούν να υλοποιηθούν με ένα σύνολο μέτρων:

- άλλα έχουν αμιγώς εκπαιδευτικό χαρακτήρα,
- άλλα αναφέρονται στην ευρύτερη κοινότητα,
- άλλα έχουν πιλοτικό εκπαιδευτικό χαρακτήρα και
- άλλα αναφέρονται στις γενικότερες αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

Βασικοί θεσμοί, με τους οποίους το σχολείο προσπαθεί να ανταποκριθεί στην πρόκληση, είναι οι θεσμοί της ενισχυτικής διδασκαλίας και οι θεσμοί, κατά τους οποίους προσφέρεται επιπλέον διδακτική στήριξη.

Επιδιώκεται η κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών των παιδιών, που έχουν ελάχιστες και ανεπαρκείς γνώσεις της ελληνικής, διότι χωρίς να υπάρχει επαρκής γνώση δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του σχολικού περιβάλλοντος.

Τα βιβλία του Δημοτικού (Γλώσσα - Μελέτη Περιβάλλοντος - Μαθηματικά) αλλάζουν. Οι ήρωες των σχολικών διηγήσεων μπορεί να είναι παιδιά, που έρχονται από άλλες χώρες. Υπάρχουν παιχνίδια και τραγούδια, που αναφέρονται σε άλλους πολιτισμούς και άλλες λαϊκές παραδόσεις.

Όσον αφορά την Ιστορία και τα Θρησκευτικά, δεν προβλέπεται η διδασκαλία άλλων βιβλίων. Στο μάθημα των Θρησκευτικών παραμένουν στην τάξη μόνο όσοι είναι Χριστιανοί Ορθόδοξοι. Όσοι δεν είναι, είτε είναι μάρτυρες του Ιεχωβά είτε είναι Καθολικοί είτε είναι Μουσουλμάνοι, μπορούν να μείνουν μόνο εάν οι ίδιοι το ζητήσουν.

Δεν υπάρχει πρόθεση αφομοιώσεως. Πρόθεση ενσωματώσεως υπάρχει, υπό την έννοια ότι οι άνθρωποι που ήρθαν στη χώρα μας το έκαναν, γιατί πίστευαν ότι εδώ μπορούν να ζήσουν καλύτερα και οι ίδιοι και τα παιδιά τους.

Για να διαχυθεί αυτή η διάθεση όχι μόνο στους μαθητές, αλλά και στους γονείς οργανώνονται Ημέρες Φιλίας στα σχολεία, υπό την αιγίδα και την πρόνοια του γυμνασιάρχη ή του λυκειάρχη, όπου συγκεντρώνονται οι γονείς και των αλλοδαπών παιδιών και των γηγενών και παρουσιάζονται τα τραγούδια τους, διηγήματα, χοροί και ένα τραπέζι με κοινά φαγητά και από τη μία χώρα και από την άλλη, ώστε με τον τρόπο αυτό τα παιδιά να γνωριστούν εκτός του σχολικού κλίματος, κατ' επέκταση και οι γονείς τους.

Σύστημα αξιολόγησης εκπαιδευτικών δεν έχει εισαχθεί ακόμη στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το Υπουργείο προσπαθεί να καλύψει τα κενά μέσω επιμορφώσεων. Τα τελευταία χρόνια τα πανεπιστήμια εισάγουν στα προγράμματά τους ειδικό μάθημα διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας, όπως και μαθήματα διαπολιτισμικής αγωγής. Οι νέοι καθηγητές έχουν αυτού του είδους την παιδεία. Οι παλαιότεροι δεν την είχαν, γι' αυτό γίνεται προσπάθεια να καλυφθούν τα κενά με επιμορφώσεις.

Αλλα μέτρα, γενικότερης φύσης, είναι:

- το Πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ», σε συνέχεια του παλιού προγράμματος «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ», το οποίο αναφέρεται στην ανάγκη εμπέδωσης ορισμένων αρχών, όπως της ισότητας, του σεβασμού των άλλων παιδιών, της αλληλοβοήθειας και του αθλητισμού.

- το Πρόγραμμα Ενεργού Πολίτη, το οποίο γίνεται στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης και έχει σαν στόχο να δώσει

στα παιδιά μια ιδιαίτερη ευαισθητοποίηση σε θέματα δικαιωμάτων.

Συνεδρίαση 10ης και 11ης Μαΐου 2007

Κοινή συνεδρίαση της Επιτροπής Μετανάστευσης, Προσφύγων και Δημογραφίας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης με τη Διακομματική Επιτροπή «Για την παρακολούθηση της πολιτικής της μετανάστευσης» της Ελληνικής Βουλής.

Οι εργασίες της επιτυχημένης Συνάντησης των δύο Επιτροπών διήρκεσαν δύο ημέρες, 10 και 11 Μαΐου 2007.

Η πρώτη αφορούσε σε Σεμινάριο, για την κατάσταση των μεταναστών και των προσφύγων στην Ελλάδα.

Οι εναρκτήριες ομιλίες έγιναν από τους:

1. κ. Σωτήρη Χατζηγάκη, Α' Αντιπροέδρου της Βουλής.

2. κυρία Έλσα Παπαδημητρίου, Βουλευτή Ν.Δ., Επικεφαλής της Ελληνικής Αντιπροσωπείας στην Κ.Σ. του Συμβουλίου της Ευρώπης και Πρόεδρο της Διακομματικής Επιτροπής «Για την παρακολούθηση της πολιτικής της μετανάστευσης» της Βουλής των Ελλήνων.

3. κ. Νικόλαο Δένδια, Βουλευτή Ν.Δ., Μέλος της Επιτροπής Μετανάστευσης, Προσφύγων και Δημογραφίας.

Στην πρώτη Συνεδρίαση «Ευρω-Μεσογειακό Παρατηρητήριο για τη Μετανάστευση» κύριοι ομιλητές ήταν οι:

1. κ. Tadeusz Iwinski, Βουλευτής Πολωνίας, Μέλος της Επιτροπής Μετανάστευσης, Εισηγητής για το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο και τη Μετανάστευση.

2. κυρία Έλσα Παπαδημητρίου, Βουλευτής Ν.Δ.

3. κ. Σωκράτης Κοσμίδης, Βουλευτής ΠΑ.ΣΟ.Κ.

και στη δεύτερη Συνεδρίαση «Η κατάσταση των Λαθρομεταναστών», κύριοι ομιλητές ήταν οι:

1. κ. Βύρων Πολύδωρας, Υπουργός Δημόσιας Τάξης.

2. κ. Γεώργιος Καμίνης, Συνήγορος του Πολίτη.

3. κ. Αλέξανδρος Ζαβός, Πρόεδρος του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Στη συζήτηση έλαβαν μέρος οι:

1. κ. Taulant Dedja, Βουλευτής (Αλβανία)

2. κ. John Greenway, Βουλευτής (Ηνωμένο Βασίλειο)

3. κ. Morten Ostergaard, Βουλευτής (Δανία)

4. κ. Dusan Propokovic, Βουλευτής (Σερβία)

5. κ. Daniel Ezdras, IOM, Γραφείο στην Ελλάδα.

6. κυρία Ηρώ Νικολακοπούλου - Στεφάνου, Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες.

7. κ. Κώστας Παπαϊωάννου, Πρόεδρος της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

8. κυρία Καλλιόπη Στεφανάκη, Υπάτη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Γραφείο στην Ελλάδα.

9. κ. Γεώργιος Τσαρμπόπουλος, Υπάτη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Εκπρόσωπος από τον Ελληνικό Τομέα της Διεθνούς Αμνηστίας, Εκπρόσωπος ICRC, Γραφείο στην Ελλάδα.

Το Σεμινάριο έκλεισε ο κ. Νικόλαος Δένδιας, Βουλευτής, Μέλος της Επιτροπής Μετανάστευσης, Προσφύγων και Δημογραφίας με τα συμπεράσματα της συνεδρίασης.

Τη δεύτερη ημέρα συνεδρίασε η Επιτροπή Μετανάστευσης, Προσφύγων και Δημογραφίας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης με τη Διακομματική Επιτροπή «Για την παρακολούθηση της πολιτικής της μετανάστευσης» της Βουλής των Ελλήνων με ομιλητές την κυρία Έλσα Παπαδημητρίου, τον κ. Φώτη Κουβέλη, την κυρία Βέρα Νικολαΐδου και τον κ. Ανδρέα Λυκουρέντζο.

Μετά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συζήτησε τα θέματα της δικής της ημερήσιας διάταξης. Στο τέλος, η κυρία Έλσα Παπαδημητρίου παρουσίασε την Κοινή Δήλωση για ίδρυση του Ευρω-Μεσογειακού Παρατηρητηρίου Μετανάστευσης, με έδρα την Ελλάδα, υπογραφής του Τούρκου Προέδρου της Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης κ. Mevlut Cavusoglu και της κυρίας Έλσας Παπαδημητρίου, Προέδρου της Ελληνικής Διακομματικής Επιτροπής.

Η Κοινή Δήλωση (declaration) έχει κατατεθεί από την κυρία Έλσα Παπαδημητρίου, στη Μικτή Επιτροπή του Συμβουλίου

της Ευρώπης στο Στρασβούργο (μέλη της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης και Μόνιμοι Αντιπρόσωποι των Υπουργών των 47 κρατών-μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης) και προωθείται σε όλα τα επίπεδα.

ΕΥΡΩΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ, ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 11 Μαΐου 2007

Οι συμμετέχοντες στη συνάντηση των δύο Επιτροπών στην Αθήνα, στις 10-11 Μαΐου 2007, παρακολούθησαν Σεμινάριο για την Κατάσταση των Προσφύγων στην Ελλάδα και πραγματοποίησαν κοινή συνάντηση. Άκουσαν τις εισηγήσεις των κ.κ Σωτήριου Χατζηγάκη, Αντιπροέδρου της Βουλής των Ελλήνων, Βύρωνος Πολύδωρα, Υπουργού Δημόσιας Τάξης, Γεωργίου Καμίνη, Έλληνα Διαμεσολαβητή (Ombudsman) και Αλέξανδρου Ζαβού, Προέδρου του Ινστιτούτου για την Πολιτική Μετανάστευσης της Ελλάδας.

Οι συμμετέχοντες συμφώνησαν στην ακόλουθη δήλωση:

1. Η μετανάστευση στην Ευρω-μεσογειακή περιοχή έχει προσλάβει νέες διαστάσεις σε σχέση με τον αριθμό νόμιμων και παράνομων μεταναστών, οι οποίοι εισέρχονται ή επιζητούν να εισέλθουν στην Ευρώπη, ή διέρχονται μέσω χωρών ευρισκομένων στα Νότια και Ανατολικά Μεσογειακά παράλια.

2. Οι μαζικές αφίξεις λαθρομεταναστών και αναζητητών ασύλου εγείρουν συγκεκριμένα προβλήματα, όσον αφορά στην παροχή πρόσβασής τους στις διαδικασίες ασύλου και, όπου κρίνεται σκόπιμο, την αποπομπή τους στις χώρες προέλευσης ή τις χώρες διεύθυνσης.

3. Τα μέτρα για την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης θα πρέπει να εστιασθούν στην καταπολέμηση εγκληματικών οπειρών που ενέχονται στην παράνομη διακίνηση και κυκλοφορία των μεταναστών, αλλά και στην παροχή πληροφόρησης πιθανών θυμάτων παράνομης διακίνησης και κυκλοφορίας για τους σχετικούς κινδύνους.

4. Κάποιες χώρες οι οποίες δέχονται σημαντικό αριθμό λαθρομεταναστών στο έδαφός τους έχουν εφαρμόσει ρυθμιστικά προγράμματα. Αυτά περιλαμβάνουν στην παροχή δυνατότητας παραμονής και απασχόλησης στους λαθρομετανάστες, καθώς και καθεστώς νομιμοποίησης, και τα οποία επίσης επιτρέπουν στους μετανάστες να μετέχουν σε σχήματα κοινωνικής ασφάλισης και να καταβάλλουν φορολογικές εισφορές.

5. Πολλές Ευρωπαϊκές χώρες έχουν ανάγκη εργαζομένων σε διάφορους τομείς της οικονομίας ή υπηρεσίες, είτε εποχιακές είτε μόνιμες, μακροπρόθεσμες ή ορισμένου χρόνου. Αυτές οι χώρες μπορούν να προσφέρουν ευκαιρίες νόμιμης εργασιακής μετανάστευσης.

6. Ο πληθυσμός της Ευρώπης θα συρρικνωθεί κατά 67 εκατομμύρια μέχρι το έτος 2050 σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση των Ηνωμένων Εθνών. Επίσης, ο πληθυσμός θα γεράσει. 30% του πληθυσμού θα είναι πάνω από 65 ετών μέχρι το έτος 2050, σε σύγκριση με το 15% σήμερα. Συνεπώς, η Ευρώπη θα χρειάζεται την μετανάστευση εάν επιθυμεί να διασφαλίσει τα συστήματα της οικονομίας, κοινωνικής ασφάλισης και συντα-

ξιοδότησης.

7. Τα Νοτιο-ανατολικά παράλια της Μεσογείου θα αντιμετωπίσουν επίσης ουσιώδεις δημογραφικές μεταβολές λόγω των μειωμένων ποσοστών γονιμότητας και της γήρανσης του πληθυσμού, όμως θα έχουν μεγαλύτερο μερίδιο νέων ανθρώπων, κάποιοι από τους οποίους θα αναζητούν ευκαιρίες στο εξωτερικό.

8. Είναι, ως εκ τούτου, προς όφελος των Ευρω-μεσογειακών χωρών να συνεργασθούν στενότερα για τον έλεγχο και την παρακολούθηση των διαδικασιών μετανάστευσης και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των μεταναστών, καθώς και για την ενσωμάτωσή τους στη φιλοξενούσα χώρα και όσον αφορά στις δυνατότητες παλιννόστησής τους (κυκλική μετανάστευση).

9. Κοινές αναπτυξιακές πολιτικές, συμπεριλαμβανομένων και της μεταφοράς και χρήσης εμβασμάτων, αλλά και προγραμματικών ενίσχυσης της κυκλικής μετανάστευσης, τα οποία θα καταστήσουν τη μετανάστευση διαδικασία «έξυπνου οφέλους», καθώς και διαδικασία ενίσχυσης του διαπολιτισμικού εμπλουτισμού και κατανόησης, μπορούν να θεωρηθούν ως συνεργατικά εγχειρήματα.

10. Ένας μηχανισμός που μπορεί να βοηθήσει τα διαφορετικά ενδιαφερόμενα μέρη να βελτιώσουν τη συνεργασία τους σε ζητήματα μετανάστευσης, θα ήταν η σύσταση ενός Ευρω-μεσογειακού Παρατηρητηρίου Μετανάστευσης, όπως ζητήθηκε με τη Σύσταση 1737 (2006) της Συνέλευσης, που αφορά στις *Νέες Τάσεις και Προκλήσεις για τις Ευρω-μεσογειακές πολιτικές μετανάστευσης*, και όπως αναλύθηκε στη Σύσταση 1655(2004) που αφορά στο *Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο/Φορέα Μετανάστευσης*.

11. Οι συμμετέχοντες σημείωσαν ότι οι Ελληνικές Αρχές το 2004, σε επιστολή τους προς το γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, προσφέρθηκαν να φιλοξενήσουν ένα τέτοιο Παρατηρητήριο/Φορέα/Κέντρο. Ο Προεδρεύων της Ελληνικής Αντιπροσωπείας στη Συνέλευση τον Οκτώβριο του 2006, σε επιστολή του προς το Προεδρείο της Συνέλευσης, ζήτησε την υποστήριξη της Συνέλευσης για αυτή την πρωτοβουλία. Ο Έλληνας πρωθυπουργός, κος Καραμανλής, απευθυνόμενος προς την Κοινοβουλευτική Συνέλευση στις 24 Ιανουαρίου 2007, έκανε την ακόλουθη δήλωση:

« Αφού η Ελλάδα βρίσκεται στην Νοτιο-ανατολική Ευρώπη, στα σύνορα της (Ευρωπαϊκής) Ένωσης, αντιμετωπίζει την απειλητική πρόκληση να διαχειρισθεί ισχυρά μεταναστευτικά κύματα. Είναι, συνεπώς, φυσικό για την κυβέρνηση μου να αποδίδει μεγάλη σημασία στο να καταστούν υψηλή προτεραιότητα τα ζητήματα μετανάστευσης. Μετέχουμε σε όλα τα σχετικά φόρα και η ευρεία εμπειρία μας στο πεδίο αυτό υποδηλώνει ότι υπάρχει μεγάλο περιθώριο βελτίωσης της συνεργασίας μεταξύ εθνικών και διεθνών πολιτικών μετανάστευσης κατά μήκος της Ευρώπης. Η μετανάστευση συνδέεται με μία από τις υψηλότερες προτεραιότητες του Συμβουλίου της Ευρώπης: την προαγωγή της κοινωνικής συνοχής. Είμαστε πεπεισμένοι ότι αυτός ο Οργανισμός, ως το μόνο αμιγώς πανευρωπαϊκό σώμα επί της ηγεσίας, πρόκειται να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο σε αυτό το πλαίσιο. Αυτός είναι ο λόγος που, από κοινού με την Κοινοβουλευτική Συνέλευση, εξακολουθούμε αν υποστηρίζουμε την ιδέα σύστασης ενός Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου/ Φορέα Μετανάστευσης υπό την αιγίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ένα τέτοιο σώμα θα μπορούσε να συνεργασθεί άμεσα με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τέλος, η Ελλάδα έχει προσφερθεί – και επιμένουμε σε αυτό – να φιλοξενήσει το φορέα αυτό. Γνωρίζουμε τους περιορισμούς τους προϋπολογισμού του Συμβουλίου της Ευρώπης, ωστόσο πιστεύουμε πως τα ζητήματα μετανάστευσης, ιδιαίτερα αυτό το σχέδιο, αξίζουν περαιτέρω εξέτασης και συζήτησης».

12. Οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι το Παρατηρητήριο

αυτό θα πρέπει να αποτελέσει κοινό εγχείρημα διαφορετικών οργανισμών με συγκεκριμένο ενδιαφέρον στα ζητήματα μετανάστευσης, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, ο Διεθνής Οργανισμός για τη Μετανάστευση και ο Διεθνής Οργανισμός Απασχόλησης, το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, μη εξαιρουμένων και των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των μη-κυβερνητικών οργανισμών, εργατικών σωματείων, εργοδοτικών συλλόγων και του ιδιωτικού τομέα.

13. Η συμμετοχή του Συμβουλίου της Ευρώπης θα πρέπει να βασίζεται στην κύρια αποστολή του στον τομέα της μετανάστευσης, η οποία είναι να εκπονεί σχέδια, στρατηγικές και κανόνες, με ιδιαίτερη έμφαση στην πρωταρχική του αποστολή, που αποτελείται από την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αξιοπρέπειας, την ενίσχυση της δημοκρατίας και την εφαρμογή του κράτους δικαίου.

14. Η συνεισφορά του Συμβουλίου της Ευρώπης στην αποστολή του Παρατηρητηρίου, ως εκ τούτου, θα έγκειται στη διαχείριση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των μεταναστών, συμπεριλαμβανομένων και των λαθρομεταναστών, και στην προαγωγή των δημοκρατικών διαδικασιών που αφορούν στους μετανάστες, η οποία θα ευνοεί την ανάπτυξη της δημοκρατίας στις χώρες προέλευσης και θα προάγει την ενσωμάτωση των μεταναστών στις χώρες φιλοξενίας.

15. Οι δύο Επιτροπές συμφώνησαν με τον Πρωθυπουργό ότι η δημιουργία ενός τέτοιου Παρατηρητηρίου θα πρέπει να συμφωνηθεί και εκφράζουν την υποστήριξή τους προς τις Ελληνικές Αρχές για να επιδιώξουν τις προσπάθειές τους με στόχο τη **δημιουργία ενός Ευρω-μεσογειακού Παρατηρητηρίου Μεταναστεύσεως στην Ελλάδα**. Το Συμβούλιο της Ευρώπης, η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο Διεθνής Οργανισμός για τη Μετανάστευση παρακαλούνται να υποστηρίξουν πλήρως την πρωτοβουλία αυτή και να συνδράμουν στη δημιουργία ενός τέτοιου Παρατηρητηρίου, καθώς και στον ορισμό της αποστολής του και την οργανωτική δομή του.

Υπογραφές

Mr. Melvut Cavusoglu Πρόεδρος, Επιτροπή Μετανάστευσης, Προσφύγων και Πληθυσμού, ΚΣ Συμβουλίου Ευρώπης	Κα Έλσα Παπαδημητρίου Πρόεδρος, Επιτροπή Μετανάστευσης Βουλή των Ελλήνων
--	---

4β. ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΑΣΥΛΟ

Πρόσφυγας θεωρείται ο άνθρωπος, που επιδιώκει την εγκατάστασή του σε άλλη χώρα επειδή διώκεται στη δική του για λόγους πολιτικούς, θρησκευτικούς, κοινωνικούς και άλλους.

Ο πρόσφυγας ζητά άσυλο σε άλλη χώρα, για να αποφύγει τη δίωξη για τους λόγους αυτούς. Η αποδοχή του αιτήματος χορήγησης ασύλου πρέπει να διέπεται από αρχές και κανόνες, με ελαστική εφαρμογή και καλή πίστη, με το δεδομένο ότι η απόδειξη της ιδιότητας του πολιτικού πρόσφυγα στις περισσότερες περιπτώσεις είναι δυσχερής, λόγω των αντικειμενικών συνθηκών, ενώπι της δυσχέρειας αδιαμφισβήτητης απόδειξης της ιδιότητας του πρόσφυγα.

Οφείλουμε την παροχή ανθρωπίνων συνθηκών διαμονής σε όσους ζητούν άσυλο, με ειδικούς χώρους για γυναίκες και παιδιά. Οφείλουμε διαφανείς διαδικασίες εξέτασης των αιτήσεων χορήγησης ασύλου, με αντικειμενικότητα εντός ευλόγου χρόνου, έτσι ώστε να μην συντηρούνται εκκρεμότητες που πλήττουν την ελευθερία των αιτούντων.

Οφείλουμε υποστήριξη στα ασυνόδευτα ανήλικα προσφυγόπουλα.

Οφείλουμε ανεμπόδιστη νομική υποστήριξη.

Όπου είναι φανερό ότι πρόκειται περί οικονομικού μετανάστη και είναι ανέφικτη η επιστροφή στη χώρα προέλευσης, προτείνεται η χορήγηση άδειας παραμονής υπό ανθρωπιστικό καθε-

σώς και, ενδεχομένως, η διευκόλυνση της νομιμοποίησής του ως οικονομικού μετανάστη.

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ – ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ – ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΩΝ (ΣΕ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ) ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ανέκαθεν οι άνθρωποι μετακινούνται από την πατρίδα τους γη σε άλλους τόπους ή χώρες. Είτε εγκαταλείποντες εμπόλεμες περιοχές είτε διωκόμενοι από αυταρχικά καθεστώτα είτε πιεζόμενοι από την ένδεια και την ανεργία είτε καθιστάμενοι - στη βάση και του σύγχρονου όρου- «περιβαλλοντικοί πρόσφυγες». Συμπερασματικά, οι άνθρωποι μεταναστεύουν όταν είναι αδύνατο να ζήσουν ως «άνθρωποι» εκεί που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν.

Ανέκαθεν οι χώρες προέλευσης φέρονται ανακουφιζόμενες από την απομάκρυνση ανεπιθύμητων ή υπεράριθμων ανθρώπων και οι χώρες προορισμού αιφνιδιαζόμενες και απειλούμενες, στο βαθμό που η εισροή είναι ανεπιθύμητη και επικίνδυνη για τη συνοχή τους.

Ανέκαθεν οι χώρες υποδοχής – κατά κανόνα ανεπτυγμένες χώρες – υποχρεώνονται και διαμορφώνουν πολιτική για τη μετανάστευση, προκειμένου σχεδιασμένα να αντιμετωπίσουν το φαινόμενο.

Στον πυρήνα κάθε πολιτικής για τη μετανάστευση πρέπει να ιστάται ο άνθρωπος και τα ανθρώπινα δικαιώματα, ως απόλυτες και καθολικές αξίες και ως κατακτήσεις απέναντι σε καταπιεστικές και αυταρχικές δομές, καθώς και σε προκαταλήψεις θρησκευτικές, φυλετικές, πολιτιστικές, κοινωνικές, εθνотικές. Ο μετανάστης είναι δυνάμει συμπολίτης και όχι ζήτημα ασφάλειας.

Σε κάθε περίπτωση, τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να είναι σεβαστά στη διαφορετικότητά τους, με βάση τις αρχές της ισολοιτείας, πάντοτε μέσα σε πλαίσιο σεβασμού της έννομης τάξης της χώρας προορισμού. Το Ελληνικό Σύνταγμα, άλλωστε, ορίζει ότι κάθε πολίτης που βρίσκεται στη χώρα μας έχει τα ίδια δικαιώματα με κάθε Έλληνα πολίτη.

Αρκετές ανεπτυγμένες χώρες (Η.Π.Α., Γερμανία, κ.λπ.) οφείλουν την ανάπτυξή τους και στη σχεδιασμένη και στοχευμένη μεταναστευτική πολιτική.

Η Ελλάδα ήταν χώρα «εξαγωγής» μεταναστών. Αθλήτα, απρόσμενα, αιφνιδιαστικά, ασχεδίαστα μετατράπηκε στις αρχές της δεκαετίας του '90 σε χώρα εισόδου μεταναστών. Ήταν κεραυνός εν αιθρία, ένα σοκ, που έθεσε σε δοκιμασία τις αντοχές της κοινωνίας και, μάλιστα, στα χρόνια που η χώρα κατέβαλε σύντομες προσπάθειες μέσα σε λίγα χρόνια να επιτύχει τα κριτήρια της ένταξής της στην Ο.Ν.Ε. και στην Ευρωζώνη το 1999.

Η Ελλάδα βρέθηκε σε ελάχιστο χρόνο να έχει το υψηλότερο ποσοστό αλλοδαπών στο σύνολο του πληθυσμού από κάθε άλλη χώρα. Το ποσοστό είναι ακόμη μεγαλύτερο, αν υπολογισθεί στον ενεργό πληθυσμό.

Η Πολιτεία ήταν ανέτοιμη να υποδεχθεί τα κύματα των μεταναστών, που στη συντριπτική τους πλειοψηφία ήταν λαθραίοι. Αθωράκιστη θεσμικά και ευάλωτη στα σύνορα, κυρίως, λόγω της τεράστιας θαλάσσιας ακτογραμμής και του εύρους των χερσαίων συνόρων με κράτη που είναι και χώρες προέλευσης.

Η κοινωνία ήταν ακόμη εμφανέστερα ανέτοιμη να αντικρύσει δίπλα της τη μεγάλη και ετερόκλητη ομάδα αλλοδαπών, που αναζητούσαν στέγη, ασφάλεια, εργασία. Εμφανίσθηκαν φαινόμενα εκμετάλλευσης της ανάγκης των μεταναστών από τη μια μεριά και φαινόμενα ξενοφοβίας και ανασφάλειας από την άλλη. Τα κύματα της μετανάστευσης για άλλους ήταν ευλογία, για άλλους κατάρρα.

Είναι, πάντως, θετικό το γεγονός ότι σχετικά σύντομα η Πολιτεία απέκτησε θεσμικό πλαίσιο νομιμοποίησης των μεταναστών το 1997, ως πρώτο βήμα και μεταναστευτικής πολιτικής το 2001. Ακολούθησαν και άλλες χρήσιμες θεσμικές παρεμβάσεις: Ο νόμος 3386/2005 (με 47 εγκυκλίους για την εφαρμογή του και 24 Υπουργικές ή κοινές αποφάσεις) και ο νόμος 3536/2007. Σημαντικό, επίσης, είναι ότι η χώρα μας μετέχει στην υλοποίη-

ση σοβαρών διακρατικών προγραμμάτων, αλλά και αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, που υιοθετούνται από τους εταίρους μας. Είναι καλό που η μεταναστευτική πολιτική δεν αποτελεί αιχμή κομματικής αντιπαράθεσης.

Η κοινωνία, μετά πολλές αντιφάσεις, διακυμάνσεις και εκδηλώσεις φοβίας, ανασφάλειας και ξενοφοβίας, που σπάνια άγγιζαν τα όρια του ρατσισμού, συμβίωσε με το φαινόμενο, έστω με κάποια τραύματα.

Η Ελλάδα είναι εξωτερικό όριο της Ε.Ε. Έτσι, είναι χώρα που γειτονεύει πιο κοντά από κάθε άλλη ευρωπαϊκή με τις χώρες προέλευσης. Επίσης, είναι και χώρα διέλευσης και είναι τεράστιο το κόστος φύλαξης των συνόρων. Γι' αυτό εδώ και πολλά χρόνια έχει ζητηθεί η συνδρομή της Ε.Ε. στο κόστος αυτό, στο πλαίσιο της αρχής ότι οι κοινοτικές πολιτικές αντιμετωπίζονται με κοινούς πόρους.

Υπάρχει ανάγκη και για κάτι άλλο, δηλαδή, για κοινή ευρωπαϊκή πολιτική, στρατηγική και δράση για το φαινόμενο και την αντιμετώπισή του. Με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, στη διαφορετικότητα και στις αρχές της ισοπολιτείας. Με στόχο την κοινωνική ένταξη (όχι την αφομοίωση), μέσα σε πλαίσιο σεβασμού της ελληνικής έννομης τάξης.

Σε λίγα χρόνια, όλα αυτά θα αποτελούν παρελθόν, εάν η ελληνική ιθαγένεια χορηγείται με σύνεση σε όσους το επιθυμούν και πληρούν τις προϋποθέσεις. Οι μετανάστες θα είναι συμπολίτες μας καθόλα.

Παράλληλα, εκτός από τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία που, ήδη, εντάχθηκαν στην Ε.Ε., σε προβλέψιμο χρόνο θα ενταχθούν και οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, κυρίως, η Αλβανία, που είναι μακράν η πρώτη χώρα προέλευσης μεταναστών. Τότε, δεν θα ομιλούμε για μεταναστευτική πολιτική, έναντι των χωρών αυτών, αλλά για ελεύθερη διακίνηση πολιτών της Ε.Ε..

Τα μέτρα, που κατά καιρούς λήφθηκαν από τις κυβερνήσεις αξιολογούνται ως βηματισμοί στην κατεύθυνση νομιμοποίησης των αλλοδαπών μεταναστών υπό προϋποθέσεις, όχι πάντοτε ελαστικές, και μερικές φορές απαγορευτικές.

Το μεταναστευτικό πρόβλημα είναι κλίμακας, η οποία υπερβαίνει τις δυνατότητες μιας χώρας. Είναι ευεργετικό το γεγονός ότι η Ε.Ε. αντιμετωπίζει το πρόβλημα ως δικό της, και όχι ως πρόβλημα κάποιων Κρατών - Μελών.

Είναι θετικό το γεγονός ότι η Ε.Ε. λαμβάνει θεσμικά μέτρα, όπως οι οδηγίες για τους επί μακρόν διαμένοντες, την οικογενειακή επανένωση, την εμπορία προσώπων. Ωστόσο, η έως τώρα Ευρωπαϊκή Πολιτική παραμένει έμφοβη και «προστατευτική» και, λιγότερο, «ενταξιακή», με μέτρια, μάλιστα, αποτελέσματα, λόγω έλλειψης συντονισμού και προώθησης πρακτικών σταθερής και συλλογικής Ευρωπαϊκής δράσης.

Αξιολόγηση:

Τα μέτρα που οι κυβερνήσεις έλαβαν τα τελευταία δέκα χρόνια αξιολογούνται και κρίνονται εκ του αποτελέσματος.

Είναι θετικό το γεγονός ότι υπερπεντακάσιες χιλιάδες αλλοδαπών είναι νομιμοποιημένοι, αν και δεν είναι ακόμη γνωστός ο ακριβής αριθμός των «νόμιμων» και «μη νόμιμων» μεταναστών. Έχουν κάποια απασχόληση μισθωτή ή ανεξάρτητη, είναι ασφαλισμένοι, αποκτούν ιδιόκτητη στέγη, στέλνουν τα παιδιά τους σε σχολεία όλων των επιπέδων, επανενώνονται ως οικογένειες, ζουν δίπλα και ανάμεσά μας, ενσωματώνονται και εντάσσονται στην κοινωνία μας, με αργά, αλλά σταθερά βήματα.

Είναι θετικό το γεγονός ότι η ιατρική φροντίδα προσφέρεται σε όλους και, μάλιστα, παραβλέποντας και το κατά περίπτωση παράνομο status του μετανάστη ασθενούς.

Είναι θετικό το γεγονός ότι οι Βορειοηπειρώτες και οι λοιποί ομογενείς θα αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια, με εξατομικευμένη εξέταση κάθε περίπτωσης.

Είναι θετικό το γεγονός ότι σιγά - σιγά και άλλοι αλλοδαποί, που συμπληρώνουν τις προϋποθέσεις και το επιθυμούν, ζητούν την πολιτογράφησή τους.

Είναι θετικό το γεγονός ότι η Πολιτεία διαθέτει θεσμικό πλαίσιο και υπηρεσίες για την άσκηση μεταναστευτικής πολιτικής.

Είναι θετικό το γεγονός ότι η ίδια Πολιτεία έχει θωρακίσει όσο επιτρέπουν οι γεωγραφικές συνθήκες τα σύνορά της.

Είναι θετικό το γεγονός ότι η κοινωνία συνολικά, μετά από

διακυμάνσεις και αντιφάσεις, ρατσιστικού και ξενοφοβικού χαρακτήρα, που καλλιεργήθηκε και από τη συμπεριφορά πολλών αλλοδαπών, αποδέχθηκε τελικά τη συμβίωση.

Είναι γεγονός ότι ο απολογισμός ως τώρα της συμβολής των αλλοδαπών στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου είναι θετικός.

Όμως, είναι αρνητικό το γεγονός ότι, προφανώς, εκατοντάδες χιλιάδες αλλοδαπών, που ζουν στην Ελλάδα δεν νομιμοποιήθηκαν είτε γιατί οι προϋποθέσεις είναι αυστηρές και απαιτητικές είτε γιατί δεν το επιθυμούν για διάφορους λόγους.

Η διαβίωση και κινητικότητα των αλλοδαπών σε καθεστώς παρανομίας τους καθιστά ευάλωτους σε εκμετάλλευση, αλλά και, συχνά, ασύδοτους προς την Ελληνική Κοινωνία και έννομη τάξη. Παράλληλα, η διαδικασία ενσωμάτωσής τους καθίσταται ατελέσφορη έως απαγορευτική. Ενώ και τα δικαιώματα των πολιτών στην ασφαλή διαβίωση, που πρέπει η Πολιτεία να προστατεύει, απειλούνται - ή υπάρχουν φόβοι ότι απειλούνται - από άτομα ή ομάδες, χωρίς ταυτότητα και χωρίς αναφορά στις ελεγκτικές υπηρεσίες του κράτους.

Είναι αρνητικό το γεγονός ότι, παρά τα ληφθέντα την τελευταία δεκαετία μέτρα, το φαινόμενο της λαθραίας εισόδου μεταναστών, αν δεν ανθεί, εξακολουθεί και υπάρχει. Η συμφωνία επανεισδοχής με την Τουρκία αντιμετωπίζει προβλήματα εφαρμογής. Καθημερινά στους αδήλωτους και ανομιμοποίητους αλλοδαπούς προστίθενται και άλλοι.

Έτσι, η Ελληνική Πολιτεία και Κοινωνία, αντί να εστιάσει την προσοχή της στην κοινωνική ενσωμάτωση των νομιμοποιημένων, έχει να αντιμετωπίσει και το πρόβλημα της συνεχούς εισροής νέων μεταναστών.

Περατέρω είναι θετικό το γεγονός ότι η Ε.Ε. - και όχι μόνο - αρχίζει να αντιμετωπίζει με σοβαρότητα το πρόβλημα της μετανάστευσης, εκδίδοντας οδηγίες και διαμορφώνοντας ενιαία ευρωπαϊκή πολιτική για το θέμα.

Είναι αρνητικό, όμως, το γεγονός ότι η διεθνής κοινότητα δεν προβαίνει στη λήψη μέτρων, τα οποία θα ανατρέσουν τους κυρίαρχους λόγους της αθρόας μη νόμιμης μετακίνησης και εισόδου. Δηλαδή, της ανασφάλειας - εμφύλιοι πόλεμοι, διώξεις, κ.λπ. - και της ακραίας ένδειας στους τόπους προέλευσης. Μέτρα, που θα συμβάλουν σε κλίμα ασφάλειας και ανάπτυξης επί τόπου, μέτρα, εξάλλου, που η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υποσχεθεί και επανυποσχεθεί σε όλα τα fora των Ηνωμένων Εθνών ότι θα αναλάβει, χωρίς, όμως, οι πράξεις της να το πιστοποιούν προς το παρόν.

Ερωτήματα :

Οι προτάσεις της Διακομματικής Επιτροπής «Για την παρακολούθηση της πολιτικής της μετανάστευσης» πρέπει να απαντούν σε ερωτήματα, όπως:

α' Τι θα γίνει με τους αλλοδαπούς, που εδώ και χρόνια βρίσκονται στην Ελλάδα, αλλά για διάφορους λόγους δεν έχουν νομιμοποιηθεί;

β' Τι θα γίνει με τους νεοεισερχόμενους λαθραία αλλοδαπούς, κυρίως, με αυτούς των οποίων η επαναπροώθηση είναι ανέφικτη;

Για τις δύο αυτές κατηγορίες, θα υπάρξει νέος κύκλος - ευκαιρία, για νομιμοποίηση; Ή θα εκδιωχθούν με αστυνομικά μέτρα;

γ' Η Χώρα μας θα ορθώσει τείχη ενάντια στην παράνομη είσοδο, με όποιο κόστος; Ή θα επιμένει για τη συνδρομή της Ε.Ε. στη φύλαξη των εξωτερικών συνόρων της, που είναι τα σύνορά μας;

δ' Θα αποδοθούν - έμπρακτα - στους αλλοδαπούς μετανάστες τα ίδια ανθρώπινα δικαιώματα, που έχουν οι Έλληνες υπήκοοι, κατά το Σύνταγμα και τους νόμους; Ή θα αντιμετωπίζονται οι αλλοδαποί ως ξένα σώματα, δυνάμει παράνομοι;

ε' Θα ενθαρρυνθεί η απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας, με βάση βατές προϋποθέσεις;

στ' Θα παταχθεί το φαινόμενο της αδήλωτης εργασίας αλλοδαπών, προκειμένου να διευκολυνθεί η νομιμοποίησή τους και να διασφαλισθούν τα εργασιακά και ασφαλιστικά τους δικαιώματα;

ζ' Η μετανάστευση θα αντιμετωπίζεται με αμυντικά μέτρα και ως ζήτημα πολιτικό ή και ως θέμα ηθικής και νομικής τάξης, στο

βαθμό που απαιτεί η προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (άρθρα 2 παρ. 1 και 5 παρ. 2 του Συντάγματος), η οποία προβλέπεται για κάθε πρόσωπο, που βρίσκεται στην Ελλάδα, χωρίς διάκριση εθνικότητας, φυλής, γλώσσας και θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων;

η' Η μετανάστευση θα αντιμετωπίζεται ως κατάρα ή ως πρόκληση και ευκαιρία για οφέλη και στη χώρα προέλευσης και στη χώρα υποδοχής;

Είναι πρόβλημα ή ευκαιρία, αν τύχει της κατάλληλης διαχείρισης, σε διεθνή συνεργασία;

θ' Πώς θα διασφαλιστεί η συγκρότηση και, κυρίως, η εφαρμογή πολιτικών μετανάστευσης, χωρίς να παρατηρείται σύγχυση σε σχέση με τις κοινές ευρωπαϊκές και διεθνείς πολιτικές, που πηγάζουν από τη συμμετοχή μας στον παγκόσμιο συνασπισμό κατά της τρομοκρατίας;

ι' Τι θα γίνει με τη δεύτερη γενιά μεταναστών, δηλαδή, τα παιδιά που γεννιούνται και σπουδάζουν εδώ και με την ενηλικίωση τους μεθίστανται στην κατηγορία του «παράνομου»;

Προτάσεις :

α' Η διεθνής κοινότητα συντονισμένα, συνεργατικά και σχεδιασμένα οφείλει να φροντίσει για τον περιορισμό έως την εξάλειψη των αιτίων που δημιουργούν τα μεταναστευτικά ρεύματα, κυρίως, από την Αφρική και την Ασία. Δηλαδή, οφείλει να βοηθήσει την ανάπτυξη και τον εκδημοκρατισμό επί τόπου. Το οφείλει όχι μόνο ως μέτρο ελέγχου της μεταναστευτικής ροής, αλλά και ως δίκαιο αντιστάθμισμα στο όφελος, που επί αιώνες έχει αποκομίσει με την αφάιμαξη πρώτων υλών, κ.λπ.. Το οφείλει, επίσης, και γιατί το έχει συνυπογράψει ως χρέος της σε πολλές Αποφάσεις, Οδηγίες, Συνθήκες.

Ειδικότερα, η Ε.Ε. οφείλει επί πλέον να εναρμονίσει τις πολιτικές και τη στρατηγική για τη μετανάστευση, στην κατεύθυνση του ελέγχου ροής, της κοινωνικής ένταξης και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Υπολογίζεται ότι στην Ευρώπη κυκλοφορούν 5 εκατομμύρια αλλοδαποί, χωρίς χαρτιά.

Ακόμη, ειδικότερα, η Ελλάδα οφείλει να συνεχίσει να συμμετέχει ενεργά και πρωταγωνιστικά στη διαμόρφωση αυτής της πολιτικής, σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Οφείλει να μην ενεργεί αμυντικά, αλλά με σχέδιο και μετρήσιμους στόχους.

β' Η Ελλάδα και η Κοινωνία της οφείλουν να αποδεικνύουν καθημερινά ότι μάχονται το ρατσισμό, την ξενοφοβία, την αστυνομική βία. Ότι σέβονται αδιάκριτα τα ανθρώπινα δικαιώματα καθενός ευρισκόμενου, με οποιοδήποτε τρόπο στην Ελλάδα. Καθώς και τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα, το δικαίωμα παροχής υπηρεσιών υγείας και εκπαίδευσης και πρόσβασης στη δημόσια διοίκηση.

Ο μετανάστης δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ευλογία, όταν παρέχει φθηνά την εργασία του και δαπάνα εδώ το οποίο εισόδημά του. Και ως κατάρα, όταν διεκδικεί ίσα δικαιώματα. Ο μετανάστης πρέπει να αντιμετωπίζεται ως δύναμη συμπλοκής μας, σε πνεύμα και προοπτική συνύπαρξης και όχι ανοχής. Είναι αδιανόητη η ομηρία του μετανάστη από εκμεταλλευτή εργοδότη. Γι' αυτό, αντί του όρου «λαθρομετανάστες» προτείνεται ο όρος «μη καταγεγραμμένοι ή αναπόγραφοι μετανάστες».

Η Ελλάδα πρέπει να αξιολογήσει το γεγονός ότι οι αλλοδαποί συνέβαλαν κατά 1,4 % στην αύξηση του Α.Ε.Π. και δημιούργησαν 115.000 νέες θέσεις εργασίας, τις οποίες, κατά τα φαινόμενα, ποτέ δεν θα κάλυπταν Έλληνες, άλλως η ανεργία στην Ελλάδα θα ήταν μηδενική.

Παράλληλα, πρέπει να αποκρυσταλλώσει μια μεταναστευτική πολιτική, ως πλαίσιο αρχών και κανόνων, που ρυθμίζει το μεταναστευτικό φαινόμενο, η οποία θα λαμβάνει υπόψη και συνειδητοποιεί ότι το φαινόμενο δεν θα ανακοπεί – ίσως αλλάζουν οι πηγές προέλευσης – και οι αναπόγραφοι θα παραμείνουν αορίστως δίπλα μας.

Η Ελλάδα οφείλει να ενθαρρύνει και στηρίζει την προοπτική ένταξης των Δυτικών Βαλκανίων στην Ε.Ε.. Με την ένταξη αυτή – ιδίως, της Αλβανίας, μακράν πρώτης πηγής μετανάστευσης προς την Ελλάδα – η μετανάστευση θα μετουσιωθεί σε διακίνηση και η κατάσταση εκείθεν θα ομαλοποιηθεί.

Η Ελληνική Πολιτεία οφείλει να διατηρεί θωρακισμένα τα σύνορά της, με αυξημένη ευθύνη από το γεγονός ότι αυτά απο-

τελούν και εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε.* Όσοι αλλοδαποί βρέθηκαν ή βρίσκονται εδώ πρέπει να διευκολυνθούν στη νομιμοποίησή τους, χωρίς θέσπιση απαγορευτικών προϋποθέσεων, όπως ο υψηλός αριθμός ενσήμων και παραβόλου, η θεώρηση εισόδου, η γραφειοκρατία.

Η πάταξη της μαύρης εργασίας είναι υποχρέωση της Πολιτείας, η οποία αφορά και σε Έλληνες και σε αλλοδαπούς εργαζόμενους. Δεν μπορεί να μετακυλύεται στις πλάτες των μεταναστών.

Περαιτέρω προτείνεται:

- η χορήγηση άδειας παραμονής και εργασίας στη δεύτερη γενιά μεταναστών, χωρίς όρους,

- η χωρίς όρους παραμονή στη χώρα, όσων συμπληρώνουν το 65ο έτος της ηλικίας και συντηρούνται από τα παιδιά τους,

- η σύνταξη ληξιαρχικών πράξεων, για όσους γεννώνται στη χώρα μας,

- η δυνατότητα αλλαγής επαγγέλματος, η άσκηση δραστηριότητας αυτοαπασχολούμενων χωρίς ειδικότερους - από ότι για Έλληνες - όρους, η ελεύθερη μετακίνηση.

Προτείνεται παράλληλα:

- η παροχή πρόσβασης σε όλες τις υπηρεσίες (υγείας, εκπαίδευσης, κατάρτισης, δημόσιας διοίκησης, κ.λπ.), όπως ισχύει για όλους τους Έλληνες,

- η παροχή δυνατότητας άσκησης των λατρευτικών τους καθηκόντων, σύμφωνα με το θρήσκευμά τους, σε χώρους επαρκείς και κατάλληλους,

- μαθήματα θρησκευολογίας (πέραν των θρησκευτικών), για ξένους και Έλληνες,

- η διδασκαλία της μητρικής τους γλώσσας, στη βάση διακρατικών συμφωνιών,

- η παροχή δικαιώματος ψήφου στις τοπικές εκλογές, σε όσους συμπληρώνουν πενταετή νόμιμη παραμονή στη χώρα,

- η χωρίς όρους διευκόλυνση της οικογενειακής επανένωσης,

- η δημιουργία σαφούς διαδρομής με σταθμούς ως την απόκτηση της ιδιότητας του επί μακρόν διαμένοντος και της ιθαγένειας, χωρίς παράλογα εισπρακτικά βάρη,

- η απαίτηση της επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού να προβάλλεται στο ύστερο στάδιο πολιτογράφησης,

- η σύντομη απάντηση στο αίτημα απόκτησης ιθαγένειας και η παροχή της με ευελιξία, χωρίς υπερβολικές απαιτήσεις,

- οι μειωμένες απαιτήσεις για παιδιά, που γεννώνται και μεγαλώνουν εδώ.

*Η διαφωνία του Βουλευτού, κ. Φώτιου Κουβέλη καταγράφεται ως εξής: «Δεν συμφωνώ με τον όρο «θωρακισμένα σύνορα». Παραπέμπει σε πολιτικές απόψεις – και όχι μόνο – ξενοφοβικές, αποτρεπτικές υποδοχής μεταναστών και πολιτικών προσφύγων».

Ο κύκλος της νομιμοποίησης με τον τελευταίο νόμο πρέπει να κλείσει σύντομα. Να γίνει απογραφική αποτελεσματική. Να υπάρξουν στοιχεία ακριβέστερα και πιο αξιόπιστα.

Τέλος, επειδή είναι βέβαιο ότι το μεταναστευτικό φαινόμενο δεν θα υποχωρήσει στο ορατό μέλλον και η διεθνής και ευρωπαϊκή κοινότητα θα ασχολείται με αυτό, ως μείζον θέμα, προτείνεται η μετατροπή της Διακομματικής Επιτροπής «Για την παρακολούθηση της πολιτικής της μετανάστευσης της Βουλής των Ελλήνων σε Ειδική Μόνιμη Επιτροπή.

Ένας, επιπλέον, σοβαρός λόγος για την άμεση ίδρυση Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής για τη Μετανάστευση είναι και η ανάγκη στήριξης της ποιοτικής προσπάθειας που απαιτείται για την εξέλιξη των διαδικασιών ίδρυσης – και στην Ελλάδα χωροθέτησης – του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τη Μετανάστευση. Αξίζει να σημειωθεί ότι σημαντικότερη υπήρξε η συμβολή της Επιτροπής μας για τη μέχρι σήμερα πορεία του Παρατηρητηρίου.

6. ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Οι παρατηρήσεις και οι προτάσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, περιλαμβάνονται σε ιδιαίτερο Υπόμνημα που κατέθεσε η Βουλευτής, κυρία Βέρα Νικολαΐδου και έχει ως ακολούθως:

Α. ΣΥΝΤΟΜΟ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Το Κ.Κ.Ε. θεωρεί ότι το φαινόμενο της μετανάστευσης δεν μπορεί να ιδωθεί αποκομμένο από τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές αιτίες που το δημιουργούν και το αναπαράγουν, δεδομένου ότι είναι σύμφυτο με τον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστεί ολοκληρωμένα εντός των πλαισίων του.

Ειδικότερα, οι βασικοί παράγοντες, που προκαλούν το φαινόμενο της μετανάστευσης μπορούν να κωδικοποιηθούν συνοπτικά στους ακόλουθους:

α) Οι εκτεταμένες ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις σε χώρες της Αφρικής, της Ασίας, της Λατινικής Αμερικής και, γενικότερα, οι πόλεμοι και οι εμφύλιες συγκρούσεις που είναι αποτέλεσμα των επεμβάσεων αυτών.

β) Η καταλήστευση των οικονομιών των χωρών αυτών, στα πλαίσια των γενικότερων ιμπεριαλιστικών σχεδιασμών.

γ) Το μεγάλο εξωτερικό χρέος, που οι χώρες αυτές είναι υποχρεωμένες να αποπληρώσουν, στα πλαίσια του παγκόσμιου καπιταλιστικού καταμερισμού, σε βάρος της οικονομικής ανάπτυξής τους.

δ) Οι ανατροπές στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και η καπιταλιστική παλινόρθωση με τραγικές συνέπειες για τους λαούς των χωρών αυτών.

ε) Οι γενικότερες αντιλαϊκές πολιτικές των αστικών κυβερνήσεων κ.λπ..

Απόρροια όλων των προαναφερομένων είναι η οικονομική εξαθλίωση μεγάλων τμημάτων του παγκόσμιου πληθυσμού, η οποία προκαλεί τη μαζική μετανάστευση. Άλλωστε, το γεγονός ότι κύρια αιτία της μετανάστευσης είναι η φτώχεια συνομολογείται υποκριτικά και από την ίδια την Ε.Ε., ωστόσο τεχνηέντως αποκρύπτεται η βασική αιτία της, που δεν είναι άλλη από τον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής, τον οποίο προωθεί με συνέπεια η Ε.Ε., ως βασικός στυλοβάτης των γενικότερων ιμπεριαλιστικών σχεδιασμών.

Σήμερα στην Ελλάδα ζουν και εργάζονται «νόμιμα» ή «παράνομα», τουλάχιστον 2.000.000 μετανάστες, οι οποίοι, εκτός από τα προβλήματα Άδειας Διαμονής και Εργασίας, αντιμετωπίζουν και άλλα σοβαρά προβλήματα, όπως Πρόνοιας, Υγείας, εκπαίδευσης, κατοικίας, εργασίας κ.λπ..

Βασική θέση του Κ.Κ.Ε. είναι ότι το δικαίωμα στη ζωή, ως στοιχειώδες ανθρώπινο δικαίωμα, είναι αναφαίρετο και αποτελεί βασική υποχρέωση της Πολιτείας η διασφάλιση και η κατοχύρωσή του, ανεξάρτητα από χρώμα, φυλή ή θρησκεία.

Εντούτοις, παρά το γεγονός ότι υφίστανται διεθνείς συμβάσεις και συμφωνίες, που κατοχυρώνουν το δικαίωμα αυτό, η καταπάτηση στοιχειωδών ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων των μεταναστών αποτελεί καθημερινό φαινόμενο τόσο διεθνώς όσο και στη χώρα μας και σχετίζεται με τον κεντρικό άξονα της πολιτικής της Ε.Ε., που είναι η εκμετάλλευση των μεταναστών ως φτηνό και ευέλικτο εργατικό δυναμικό, χωρίς ουσιαστικά δικαιώματα, τους οποίους, μάλιστα, χρησιμοποιεί και σαν μοχλό πίεσης εναντίον της εργατικής τάξης των χωρών της Ευρώπης, στην κατεύθυνση της αφαίρεσης κατακτήσεων και δικαιωμάτων τους.

Για την επίτευξη των ανωτέρω σκοπών η Ε.Ε. έχει διαμορφώσει ένα ολοκληρωμένο αντιμεταναστευτικό θεσμικό πλαίσιο, το οποίο θωρακίζεται και με αντίστοιχους κατασταλτικούς μηχανισμούς. Πρόκειται για μία εκπεφρασμένη πολιτική «κλειστών συνόρων», η οποία επισημοποιήθηκε στις Συνόδους Κορυφής της Σεβίλλης και της Θεσσαλονίκης, με την ταυτόχρονη πρόωθηση μιας σειράς αποφάσεων για συνριοφύλακες, ακτοφύλακες, κοινές προδιαγραφές και ελέγχους στα σύνορα, βιομετρικά δεδομένα, κοινές βίζες, συμφωνίες επανεισδοχής με τρίτες χώρες κ.λπ.. Νέα ώθηση στην αντιμεταναστευτική πολιτική δόθηκε με το Πρόγραμμα της Χάγης που αποτελεί τη συνέχεια του Προγράμματος του Τάμπερε.

Σε ό,τι αφορά την εγχώρια έννομη τάξη όλοι οι νόμοι που ψηφίστηκαν για τους μετανάστες από το 2001 και μετέπειτα, τόσο από το Π.Α.Σ.Ο.Κ., όσο και από την Ν.Δ. κινούνται, ακριβώς, στη λογική της ενσωμάτωσης στο ελληνικό δίκαιο του αντιμεταναστευτικού θεσμικού πλαισίου της Ε.Ε.. Πιο συγκεκριμένα,

τόσο ο νόμος 2910/2001, που ψηφίστηκε από το Π.Α.Σ.Ο.Κ., όσο και οι νόμοι 3386/2005 και 3536/2007, που ψηφίστηκαν από την Ν.Δ. και αποτελούν συνέχεια, αλλά και μετεξέλιξη σε αντιδραστικότερη κατεύθυνση του προηγούμενου νόμου του Π.Α.Σ.Ο.Κ., κινούνται στην ίδια κατεύθυνση της χρησιμοποίησης των μεταναστών ως φτηνού και ευέλικτου εργατικού δυναμικού στην υπηρεσία του κεφαλαίου, χωρίς ουσιαστικά δικαιώματα, καθώς:

- διαιωνίζεται το καθεστώς ανασφάλειας και ομηρίας από τους εργοδότες και το κράτος

- ενισχύεται και συστηματοποιείται ο κρατικός έλεγχος και το ηλεκτρονικό φακέλωμα, με τον ταυτόχρονο περιορισμό των πολιτικών και συνδικαλιστικών δραστηριοτήτων (βλ. Κανονισμός ΕΚ 1030/2002, αρ. 23 παρ. 3 ν. 3320/05 κ.λπ..)

- εμποδίζεται επί της ουσίας η οικογενειακή επανένωση, με την εισαγωγή χρονοβόρων διαδικασιών και οικονομικών επιβαρύνσεων στο μετανάστη

- συντηρείται και αναπαράγεται η εκμετάλλευση των μεταναστών, με την επιβολή «χαράτσιού» κ.λπ..

Β. ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε.

Καταρχήν, το Κ.Κ.Ε. στηρίζει και υιοθετεί τα δίκαια αιτήματα των μεταναστών, τα οποία, άλλωστε, κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή της Βουλής και στα αρμόδια Υπουργεία. Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη τις κύριες αιτίες της μετανάστευσης και τις πραγματικές ανάγκες των μεταναστών, οι βασικές μας θέσεις για τα προβλήματα των μεταναστών είναι οι ακόλουθες:

- Νομιμοποίηση των μεταναστών, που βρίσκονται στην Ελλάδα. Απλοποίηση των διαδικασιών χορήγησης και ανανέωσης των αδειών παραμονής και εργασίας, με κατάργηση κάθε οικονομικής επιβάρυνσης και γραφειοκρατίας. Επανένωση των οικογενειών.

- Πλήρη – σταθερή εργασία, ίσα δικαιώματα Ελλήνων και μεταναστών, σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

- Κατάργηση των αντιδραστικών εγκυκλίων, που βάζουν εμπόδια στη νοσηλεία μεταναστών στα νοσοκομεία. Αποκλειστικά δημόσιες – δωρεάν υπηρεσίες Υγείας, Πρόνοιας. Στελέχωση όλων των ιατρικών και κοινωνικών υπηρεσιών με διερμηνείς. Ειδικά μέτρα στήριξης των παιδιών, των γυναικών, των ηλικιωμένων, των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

- Ενιαίο, αποκλειστικό, δημόσιο – δωρεάν σχολείο για όλα τα παιδιά, με ειδική μέριμνα για τη διδασκαλία της μητρικής γλώσσας των παιδιών των μεταναστών και την ιστορία της πρώτης πατρίδας τους. Εξασφάλιση δωρεάν όλων των προϋποθέσεων για την ανεμπόδιστη φοίτησή τους, όπως σίτιση, παροχή βιβλίων και άλλων εκπαιδευτικών μέσων, χώρους διαβάσματος. Πολύγλωσσα δημόσια κέντρα στήριξης των μεταναστών, που θα συμβάλουν και στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

- Δημόσιοι - Δωρεάν βρεφικοί και παιδικοί σταθμοί.

- Δημιουργία δημόσιων οργανωμένων – ανθρώπινων χώρων υποδοχής των μεταναστών, με υπηρεσίες προληπτικής ιατρικής και πλήρη υγειονομική και ψυχολογική στήριξη για την αντιμετώπιση των πρώτων αναγκών.

- Κοινωνική ασφάλιση για όλους, καταπολέμηση – κατάργηση της ανασφάλιστης εργασίας. Δικαίωμα μεταφοράς των ασφαλιστικών δικαιωμάτων στη χώρα προέλευσης. Σύνταξη στα 55 χρόνια για τις γυναίκες και τα 60 για τους άνδρες, στα 55 και τα 50 χρόνια, αντίστοιχα, για τα βαρέα – ανθυγιεινά επαγγέλματα.

- Ουσιαστικά μέτρα Υγιεινής και Ασφάλειας. Αποζημίωση των θυμάτων των εργατικών ατυχημάτων. Άμεση δωρεάν περίθαλψη και αποκατάστασή τους, στήριξη των οικογενειών τους.

- Σεβασμό των πολιτιστικών παραδόσεων των μεταναστών.

- Υπεράσπιση και διεύρυνση των δημοκρατικών δικαιωμάτων, κατάργηση του φακέλωματος, των τρομονόμων, των αντιδραστικών μέτρων και διώξεων σε βάρος των μεταναστών και των πολιτικών προσφύγων.

- Μέτρα ενάντια στα κυκλώματα, που εκμεταλλεύονται τους μετανάστες. Κρατική στήριξη των γυναικών θυμάτων της δουλεμπορίας και πορνείας. Περίθαλψη, οικονομική και ψυχολογική στήριξη.

Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνουμε ότι το μεταναστευτικό πρόβλημα δεν είναι δυνατόν να επιλυθεί ολοκληρωτικά μέσα στα πλαίσια του καπιταλιστικού συστήματος, το οποίο το δημι-

ουργεί και το αναπαράγει. Ωστόσο, θεωρούμε ότι οι προτάσεις μας είναι, απολύτως, ρεαλιστικές και άμεσα εφαρμόσιμες και βοηθάνε τη λύση ορισμένων βασικών προβλημάτων των μεταναστών, διευκολύνουν την ομαλή ένταξη τους στην ελληνική κοινωνία, προς το συμφέρον όχι μόνο των ίδιων, αλλά και των Ελλήνων εργαζομένων και της ελληνικής κοινωνίας γενικότερα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ**

**Αθήνα, 29/5/2007
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΝΟΜΙΜΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ**

I. Βασική προτεραιότητα της Κυβέρνησης αποτελεί η διαμόρφωση συνθηκών πλήρους διασφάλισης και εγγύησης των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων όλων των ατόμων που ζουν και εργάζονται στη Χώρα μας. Το επίπεδο αυτής της προστασίας αποτελεί, άλλωστε, έναν από τους βασικούς δείκτες για το επίπεδο Δημοκρατίας και πολιτισμού, το οποίο έχουμε κατακτήσει. Για τον σκοπό αυτόν, το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης διαμόρφωσε και προωθεί σύγχρονη και μακρόπνοη μεταναστευτική πολιτική για τη Χώρα μας, η οποία τα τελευταία χρόνια μετατράπηκε με ραγδαίους ρυθμούς από Χώρα αποστολής σε Χώρα υποδοχής μεταναστών, χωρίς να μπορέσει να αντιμετωπίσει αμέσως την εξέλιξη αυτή με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο. Η νέα μεταναστευτική πολιτική εντάσσεται στην ευρύτερη εθνική στρατηγική μας για την εμπέδωση της κοινωνικής σύγκλισης και συνοχής, στο πνεύμα και της Στρατηγικής της Λισσαβόνας. Θεμέλιό της αποτελεί η βασική παραδοχή ότι η μετανάστευση όχι μόνο δεν είναι πρόβλημα, αλλά, αντίθετα, αποτελεί προσόν που επιτρέπει, μεταξύ άλλων, στα κράτη υποδοχής ν' αναδεικνύουν τους ανθρώπους που ζουν μέσα στα σύνορά τους, χωρίς καμία διάκριση, αντλώντας παράλληλα και οι ίδιοι σημαντικά οφέλη και εμπλουτίζοντας τον πολιτισμό τους.

II. Η προώθηση των παραπάνω πολιτικών κοινωνικής συνοχής συνδέεται άρρηκτα και με την υιοθέτηση του νέου, σύγχρονου, θεσμικού πλαισίου για τη μεταναστευτική πολιτική. Όπως είναι γνωστό, στις 23.8.2005 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο νόμος 3386/2005 «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια», ο οποίος έρχεται να καλύψει κενά και παραλείψεις τουλάχιστον μιας δεκαετίας.

Με τον νόμο αυτό η Κυβέρνηση αναλαμβάνει στρατηγική πρωτοβουλία ως προς τη διαχείριση της μεταναστευτικής ροής, υπό το φως των εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θεσμοθετώντας, για πρώτη φορά στη Χώρα μας, ρυθμίσεις για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία. Παράλληλα, θεσπίζεται ένα σύστημα διαχείρισης μη γραφειοκρατικό, επωφελές για την εθνική μας οικονομία και ασφαλές για τα κάθε είδους δικαιώματα των οικονομικών μεταναστών στη Χώρα μας.

Οι βασικοί άξονες, πάνω στους οποίους κινείται ο ν. 3386/2005, για την καθιέρωση μιας σύγχρονης, μακροπρόθεσμης και κοινωνικώς δίκαιης μεταναστευτικής πολιτικής, είναι οι

ακόλουθοι:

- Ο ορθολογικός προγραμματισμός της εισόδου των μεταναστών στην Ελληνική Επικράτεια, με βάση συγκεκριμένες ιδιότητες και λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα και τις ανάγκες της κοινωνικής και οικονομικής μας ζωής.

- Η αποφυγή περιστασιακών και ανεξέλεγκτων αλλαγών του καθεστώτος, με το οποίο εγκαθίσταται νομίμως ο αλλοδαπός στην Ελλάδα.

- Η διασφάλιση των όρων εργασίας των αλλοδαπών που έρχονται στην Ελλάδα, προκειμένου να εργασθούν υπό συνθήκες που αρμόζουν σ' ένα σύγχρονο κράτος δικαίου.

- Η εισαγωγή ενός σύγχρονου καθεστώτος κοινωνικής ένταξης των μεταναστών.

- Η θεσμοθέτηση των κατάλληλων εγγυήσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ελληνικής έννομης τάξης, ώστε ν' αποφευχθούν τα φαινόμενα ανεξέλεγκτης εισόδου και εξόδου αλλοδαπών στη Χώρα.

- Η διασφάλιση, ιδίως, πρόσφορων συνθηκών για την ακώλυτη άσκηση των κάθε είδους δικαιωμάτων των αλλοδαπών και κυρίως εκείνων που αφορούν την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους, την ελεύθερη συμμετοχή τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή της Χώρας υπό καθεστώς κοινωνικής δικαιοσύνης και τον σεβασμό των ιδιαιτεροτήτων τους, πρωτίτως δε αυτών που απορρέουν από την καταγωγή τους.

Ειδικότερα, ο ν. 3386/2006 **εισήγαγε πολλές** καινοτομίες, οι σημαντικότερες εκ των οποίων είναι οι εξής:

- α) Δημιουργία Διυπουργικού Οργάνου για τον συντονισμό της μεταναστευτικής πολιτικής.

- β) Ενοποίηση της άδειας διαμονής και εργασίας σε μία πράξη, η οποία εκδίδεται από το Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

- γ) Εξορθολογισμός του συστήματος μετακλήσεων αλλοδαπών για εργασία στην Ελλάδα, με την ενδυνάμωση και ουσιαστική ενεργοποίηση των Περιφερειακών Επιτροπών Μετανάστευσης, που θα καθορίζουν τις ανάγκες του εργατικού δυναμικού σ' επίπεδο Περιφέρειας και αναλυτικά για κάθε νομό της Χώρας, σε συνάρτηση με την προσφορά και ζήτηση της εργασίας ανά κατηγορίες ειδικοτήτων και πάντοτε, βεβαίως, σε συνάρτηση με το υπάρχον αντίστοιχο ημεδαπό εργατικό δυναμικό.

- δ) Εξορθολογισμός των χορηγούμενων τύπων αδειών διαμονής και μείωση των αντίστοιχων κατηγοριών. Πλήρης οριοθέτηση των περιπτώσεων, στις οποίες χορηγείται άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, ώστε ν' αποφευχθεί η κατάχρηση.

- ε) Εισαγωγή του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας στην Ελλάδα και καθορισμός των κριτηρίων για τη χορήγησή του.

- στ) **Πρόβλεψη βασικών αρχών για την ομαλή προσαρμογή και ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική κοινωνία στο πλαίσιο ενός Ολοκληρωμένου Προγράμματος Δράσης (Ο.Π.Δ.)**, το οποίο υποστηρίζει την εφαρμογή των έντεκα (11) Κοινών Βασικών Αρχών που συμφωνήθηκαν αρχικά στην Συνδιάσκεψη των αρμοδίων για την ένταξη Υπουργών στο Groningen της Ολλανδίας στις 9.11.2004 στο πλαίσιο της Ολλανδικής Προεδρίας. (έγγραφο Συμπερασμάτων Συμβουλίου Δ.Ε.Υ, β' εξαμήνου 2004) και επιβεβαιώθηκαν αργότερα με την υιοθέτηση της Κοινής Ατζέντας για την Ένταξη (έγγραφο Συμπερασμάτων Συμβουλίου Δ.Ε.Υ, β' εξαμήνου 2005 και σχετική Ανακοίνωση).

- ζ) Καθιέρωση σαφών προϋποθέσεων για τη διευκόλυνση της οικογενειακής επανένωσης.

- η) Πρόβλεψη βασικών αρχών για την προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και των ασυνόδευτων ανηλίκων, σύμφωνα με το «ευρωπαϊκό κεκτημένο».

- θ) Διευκόλυνση της άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας και πραγματοποίησης μεγάλων επενδύσεων, από πλευράς χορήγησης άδειας διαμονής.

- ι) Εντατικοποίηση των ελέγχων, προς την κατεύθυνση του περιορισμού της εισόδου και διαμονής παράνομων αλλοδαπών στη Χώρα.

- ια) Πλήρης και έγκαιρη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας

με το ισχύον ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο.

Εξαιρετικά σημαντική είναι η ευκαιρία που δόθηκε με τις μεταβατικές διατάξεις του παραπάνω νόμου για νομιμοποίηση, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, αλλοδαπών που διέμεναν παράνομα στη Χώρα. Επιπρόσθετα, δόθηκε η ευκαιρία σε αλλοδαπούς, οι οποίοι διέμεναν νόμιμα στη Χώρα, αλλά, λόγω μη εκπλήρωσης των προϋποθέσεων που προβλέπονται στον νόμο, περιήλθαν σε καθεστώς παρανομίας, να προβούν στην ανανέωση των αδειών διαμονής τους. Μάλιστα, προκειμένου να διευκολυνθούν οι μετανάστες και να μην ταλαιπωρηθούν ιδιαίτερα δόθηκαν 3 παρατάσεις των σχετικών προθεσμιών, η τελευταία από τις οποίες έληξε στις 30.4.2006.

- Σύμφωνα με τα στοιχεία των υπηρεσιών μας, ο αριθμός των αλλοδαπών που επωφελήθηκαν των παραπάνω διαδικασιών ανέρχεται σε περίπου 180.000.

- Για την εύρυθμη εφαρμογή τόσο των διατάξεων αυτών όσο και των λοιπών διατάξεων του ν. 3386/2005 δόθηκαν εγκαίρως οι ακόλουθες εγκύκλιες οδηγίες προς τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και ενημερώθηκαν τα συναρμόδια υπουργεία ως ακολούθως:

Α) Εγκύκλιοι

1. Αρ. Εγκ. 26/2005- (Αρ. Πρωτ. 15888/1.9.2005)
Σχετικά με την εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων του ν. 3386/05.
2. Αρ. Εγκ. 30/2005- (Αρ. Πρωτ. 19470/20.10.2005)
Συμπληρωματική εγκύκλιος σχετικά με την εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων του ν. 3386/05.
3. Αρ. Εγκ. 31/2005- (Αρ. Πρωτ. 20123/31.10.2005)
Παραλαβή αιτήσεων για χορήγηση άδειας εργασίας και διαμονής, βάσει των διατάξεων της παρ. 10 του αρθρ. 91 του ν. 3386/2005.
4. Αρ. Εγκ. 38/2005 (Αρ. Πρωτ. 24696/23.12.05)
Σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3386/05.
5. Αρ. Εγκ. 1/2006 (Αρ. Πρωτ. 349/5.1.2006)
Παράταση προθεσμίας υποβολής αιτήσεων
6. Αρ. Εγκ. 5/2006 (Αρ. Πρωτ. 3032/22.2.2006)
Συμπλήρωση της εγκυκλίου 38/2005 για την εφαρμογή του ν. 3386/05.
7. Αρ. Εγκ. 6/2006 (Αρ. Πρωτ. 11018/1.3.06)
Προθεσμίες υποβολής αίτησης για υπαγωγή στις ρυθμίσεις των παρ. 10 και 11 του αρθ. 91 του ν. 3386/2005.
8. Αρ. Εγκ. 12/2006 (Αρ. Πρωτ. 8065/10.5.2006)
Εκπροσώπηση αλλοδαπών κατά την υποβολή αίτησης για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής.
9. Αρ. Εγκ. 17/2006 (Αρ. Πρωτ. 10433/6.6.06)
Ανανέωση αδειών διαμονής για παροχή εξαρτημένης απασχόλησης και παροχής υπηρεσιών ή έργου- Υπολογισμός ελάχιστων ημερών ασφάλισης.
10. Αρ. Εγκ. 33/2006 (Αρ. Πρωτ. 17684/8.9.06)
Εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 131/2006 για το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης.
11. Αρ. Εγκ. 47/06 (Αρ. Πρωτ. 21585/7.11.06)
Εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 150/06 σχετικά με το καθεστώς των επί μακρόν διαμενόντων.
12. Αρ. Εγκ. 54/06 (Αρ. Πρωτ. 22898/22.12.06)
Διαδικασία χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής για την παρακολούθηση αδιαβάθητου εκπαιδευτικού επιπέδου προγραμμάτων σε εργαστήρια ελευθέρων σπουδών.
13. Αρ. Εγκ. 22/07 (Αρ. Πρωτ. 5515/13.3.07)
Σχετικά με την ένταξη της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ε.Ε.
14. Αρ. Εγκ. 30/2007 (Αρ. Πρωτ. 8173/17.4.07)
Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής- Εφαρμογή διατάξεων του ν. 3536/07

Σημαντικά έγγραφα

1. Αρ. Πρωτ. 21453/21.11.2005
Πρόσβαση στην αγορά εργασίας όσων έχουν καταθέσει αίτηση για την υπαγωγή στις ρυθμίσεις της παρ. 11 του αρθρ. 91 του ν. 3386/2005
2. Αρ. Πρωτ. 20798/23.11.05
Δυνατότητα υπαγωγής στις διατάξεις της παρ. 11 του αρθ.

91 του ν. 3386/05 όσων έχουν εισέλθει με ομαδική θεώρηση εισόδου.

3. Αρ. Πρωτ. 21571/23.11.05
Σχετικά με την υπαγωγή στις διατάξεις της παρ. 11 του αρθ. 91 του ν. 3386/05, με αποδεικτικό στοιχείο διαμονής τους το διαβατήριο που εκδόθηκε από αλλοδαπή προξενική αρχή στην Ελλάδα.
4. Αρ. Πρωτ. 21572/23.11.2005
Υπαγωγή στις ρυθμίσεις της παρ. 11 του αρθ. 91 του ν. 3386/05 με αποδεικτικό στοιχείο αίτημα χορήγησης άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους.
5. Αρ. Πρωτ. 22409/5.12.05
Υπαγωγή στις ρυθμίσεις της παρ. 11 του αρθ. 91 του ν. 3386/05 με αποδεικτικό στοιχείο θεώρηση εισόδου που εκδόθηκε από ελληνική προξενική αρχή.
6. Αρ. Πρωτ. 427/6.1.06
Εξέταση αιτήσεων μετάκλησης υπηκόων τρίτων χωρών.
7. Αρ. Πρωτ. 1912/2.2.2006
Διαδικασία μετάκλησης
8. Αρ. Πρωτ. 2860/16.2.2006
Διαδικασία μετάκλησης για εποχιακή απασχόλησης.
9. Αρ. Πρωτ. 3352/10.3.06
Μετάκληση Αιγυπτίων αλιεργατών
10. Αρ. Πρωτ. 5266/29.3.06
Διαδικασία μετάκλησης.
11. Αρ. Πρωτ. 6500/11.4.2006
Διευκρινίσεις για την υποβολή πλαστών θεωρήσεων και διαβατηρίων.
12. Αρ. Πρωτ. 7218/25.4.2006
Διαδικασία κατάθεσης αιτήματος για αρχική άδεια διαμονής.
13. Αρ. Πρωτ. 7219/25.4.2006
Υποβολή πλαστών δικαιολογητικών.
14. Αρ. Πρωτ. 5974/5.5.06
Άδεια διαμονής για λόγους σπουδών- Επαρκείς πόροι.
15. Αρ. Πρωτ. 9835/31.5.06
Εφαρμογή Κ.Υ.Α. για επαρκείς πόρους.
16. Αρ. Πρωτ. 9223/15.6.2006
Μεταφορά αρχείου αδειών εργασίας υπηκόων τρίτων χωρών.
17. Αρ. Πρωτ. 11682/23.6.06
Παράβολα για άδεια διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών.
18. Αρ. Πρωτ. 7391/2.8.06
Δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας- Βεβαίωση κατάθεσης δικαιολογητικών- Νόμιμη διαμονή υπηκόων τρίτων χωρών.
19. Αρ. Πρωτ. 18497/20.9.06
Συμπλήρωση της αριθ. 33/2006 εγκυκλίου.
20. Αρ. Πρωτ. 18875/26.9.06
Παροχή διευκρινίσεων για την ανανέωση των αδειών διαμονής που έχουν εκδοθεί βάσει των διατάξεων της παρ. 11 του αρθ. 91 του ν. 3386/05.
21. Αρ. Πρωτ. 18049/29.9.06
Επιστροφή εγγυητικών επιστολών.
22. Αρ. Πρωτ. 19654/5.10.06
Παραλαβή αιτήσεων ανανέωσης αδειών διαμονής με ελλιπή δικαιολογητικά- Εξέταση εκκρεμών αιτήσεων αδειών διαμονής.
23. Αρ. Πρωτ. 20310/31.10.06
Ανανέωση αυτοτελούς άδειας διαμονής
24. Αρ. Πρωτ. 23094/24.11.06
Ανανέωση αδειών διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών που υπάγονται στις διατάξεις της παρ. 11 του αρθ. 91 του ν. 3386/05 και ασφαρίζονται στον ΟΓΑ.
25. Αρ. Πρωτ. 23951/6.12.06
Σπουδές σε στρατιωτικές σχολές και συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα.
26. Αρ. Πρωτ. 479/8.1.07
Απόρριψη αιτήσεων για εγγραφή στα μητρώα ασφαλισμένων του κλάδου κύριας ασφάλισης του ΟΓΑ.
27. Αρ. Πρωτ. 871/12.1.07

Συμμόρφωση της Διοίκησης σε δικαστικές αποφάσεις- Καθορισμός τύπου «ειδικής βεβαίωσης νόμιμης διαμονής».

28. Αρ. Πρωτ. 1619/26.1.07

Επιστροφή εγγυητικών επιστολών.

29. Αρ. Πρωτ. 1897/30.1.07

Παροχή διευκρινίσεων για την υποβολή αίτησης για έγκριση οικογενειακής επανένωσης.

30. Αρ. Πρωτ. 3628/15.2.07

Παροχή οδηγιών σχετικά με τη διαδικασία των μετακλήσεων.

31. Αρ. Πρωτ. 3592/9.3.07

Απόδειξη επαρκών πόρων για οικογενειακή επανένωση.

32. Αρ. Πρωτ. 7060/11.4.07

Συμπλήρωση της εγκυκλίου 22/2007

33. Αρ. Πρωτ. 10876/22.5.2007

Συμπλήρωση εγκυκλίου 33/2006 – Διόρθωση δικαιολογητικών

III. Περαιτέρω, το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., σε συνεργασία με τις υπηρεσίες των άλλων συναρμοδίων Υπουργείων, είχε προβεί στις αναγκαίες βασικές ενέργειες για την εφαρμογή του ν. 3386/2005. Επίσης έχει προωθήσει όλες τις εκτελεστικές πράξεις του ν. 3386/2005. Ειδικότερα εκδόθηκαν οι παρακάτω υπουργικές ή κοινές υπουργικές αποφάσεις:

1. Αριθ. 15887/1.9.2005 (ΦΕΚ 1256 Β')

«Καθορισμός πρόσθετων δικαιολογητικών για τη χορήγηση άδειας διαμονής, σύμφωνα με το άρθρο 91, παρ. 11α του ν. 3386/05. Ανακαθορισμός οικείων δικαιολογητικών για ειδικές κατηγορίες προσώπων που υπάγονται στην ανωτέρω διάταξη.»

2. Αριθ. 24103/15.12.2005 (ΦΕΚ 1804 Β')

«Καθορισμός απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη χορήγηση και ανανέωση της άδειας διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3386/2005.»

3. Αριθ. 24530/21.12.2005 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 1832 Β')

«Καθορισμός δικαιολογητικών για τη χορήγηση άδειας διαμονής για ανάπτυξη επενδυτικής δραστηριότητας.»

4. Αριθ. 160/3.1.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 6 Β')

«Καθορισμός ελάχιστου αριθμού ημερομισθίων ή ελάχιστου χρονικού διαστήματος ασφάλισης ανά έτος και ασφαλιστικό φορέα για την ανανέωση άδειας διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών καθώς και των όρων και προϋποθέσεων πρόσβασης στη μισθωτή εργασία και σε ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα της περίπτωσης β του άρθρου 59 του ν. 3386/05.»

5. Αριθ. 1751/9.2.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 218 Β')

«Καθορισμός προϋποθέσεων για την υποβολή δήλωσης έναρξης/ μεταβολής εργασιών από υπηκόους τρίτων χωρών.»

6. Αριθ. 4415/17.3.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 398 Β')

«Καθορισμός ύψους και τρόπου απόδειξης διάθεσης επαρκών πόρων, που προβλέπονται ως προϋπόθεση στις διατάξεις του ν. 3386/05.»

7. Αριθ. 5301/29.3.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 436 Β')

«Καθορισμός της διαδικασίας και των προϋποθέσεων υπαγωγής στις διατάξεις του Ν. 3386/05 των εκπαιδευτικών της Ιαπωνικής Σχολής Αθηνών, των εκπαιδευτηρίων των Σχολών Αμερικανικής Παροικίας Αθηνών και των Τούρκων μετακλητών εκπαιδευτικών στα μειονοτικά σχολεία της Θράκης.»

8. Αριθ. 7393/25.4.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 574 Β')

«Υπαγωγή στις ρυθμίσεις του άρθρου 17 του Ν. 3386/05 των υπηκόων τρίτων χωρών, μελών διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστών και ανώτατων διευθυντικών στελεχών επιχειρήσεων της αλλοδαπής που συνδέονται, κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 42ε του ν. 2190/1920 "περί ανωνύμων εταιρειών", με επιχείρηση νομίμως ασκούμενη εμπορική δραστηριότητα στην ημεδαπή.»

9. Αριθ. 7395/28.4.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 559 Β')

«Υπαγωγή στις ρυθμίσεις του άρθρου 17 του ν. 3386/05 των υπηκόων τρίτων χωρών διευθυντών και στελεχών του Γραφείου της Αντιπροσωπείας της αλλοδαπής τράπεζας Philippine Commercial International Bank που λειτουργεί στην Ελλάδα σύμφωνα με την αριθ. 548/25.9.11.94 (ΦΕΚ 200 Α') απόφαση της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων, η οποία εξακολουθεί και ισχύει και μετά την αλλαγή της επωνυμίας της

σε EQUITABLE PCI BANK.»

10. Αριθ. 8966/16.5.2006 (ΦΕΚ 692 Β')

«Καθορισμός του τύπου της βεβαίωσης της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του ν. 3386/2005.»

11. Αριθ. 8901/17.5.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 695 Β')

«Υπαγωγή στις ρυθμίσεις του άρθρου 17 του ν. 3386/2005 των υπηκόων τρίτων χωρών χειριστών και τεχνικών συντηρήσεως υδροπλάνων που απασχολούνται στην εταιρεία "ΠΗΓΑΣΟΣ ΑΕΡΟΠΛΟΪΑ ΕΠΕ" με δ.τ. "PEGASUS AVIATION" .»

12. Αριθ. 9408/25.5.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 669 Β')

«Υπαγωγή στις ρυθμίσεις του άρθρου 17 του ν. 3386/2005 των υπηκόων τρίτων χωρών εργαζομένων στις εταιρείες που λειτουργούν σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις των ν. 378/1976, ν. 2299/1995 και ν. 2364/1995.»

13. Αριθ. 10976/14.6.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 798 Β')

«Υπαγωγή στις ρυθμίσεις του άρθρου 17 του ν. 3386/2005 των υπηκόων τρίτων χωρών διευθυντών και εργαζομένων στο Γραφείο του Ιαπωνικού Οργανισμού Εξωτερικού Εμπορίου (Japan External Trade Organization- JETRO), που λειτουργεί στην Αθήνα σύμφωνα με την Νο Ε1023/ΙΑΝ- 8/18.5.1965 Ρηματική Διακοίνωση του Υπουργείου Εξωτερικών και την Α.Ε. 16/65/12.05.1965 Ρηματική Διακοίνωση της Πρεσβείας της Ιαπωνίας στην Ελλάδα.»

14. Αριθ. 10977/14.6.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 803 Β')

«Υπαγωγή στις ρυθμίσεις του άρθρου 17 του ν. 3386/2005 των υπηκόων τρίτων χωρών διευθυντών και στελεχών που εργάζονται στην εταιρεία "KONCAR POWER PLANT AND ELECTRIC TRACTION ENGINEERING Co Ltd", η οποία συμμετέχει στην Κοινοπραξία που υπέγραψε με τη ΔΕΗ τη σύμβαση ΔΑΥΕ/ΜΕΗ- 3/99131 για την προμήθεια και εγκατάσταση του κύριου Η/Μ εξοπλισμού για το ΥΗΕ Μεσοχωράς.»

15. Αριθ. 11702/23.6.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 892 Β')

«Καθορισμός της διαδικασίας και των προϋποθέσεων υπαγωγής στις ρυθμίσεις του ν. 3386/2005 των υπηκόων τρίτων χωρών που φοιτούν ή έχουν αποφοιτήσει από δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα.»

16. Αριθ. 11962/28.6.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 928 Β')

«Υπαγωγή στις ρυθμίσεις του άρθρου 17 του ν. 3386/2005 των υπηκόων τρίτων χωρών διευθυντών, στελεχών και τεχνικών της εταιρείας "THE LOUIS BERGER GROUP INC", η οποία έχει προσληφθεί ως "Σύμβουλος Διαχείρισης του ΠΑΘΕ", δυνάμει της από 30 Νοεμβρίου 2001 Δημόσιας Σύμβασης Υπηρεσιών μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανωτέρω εταιρείας.»

17. Αριθ. 12760/6.7.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 881 Β')

«Υπαγωγή στις ρυθμίσεις του άρθρου 17 του ν. 3386/2005 των υπηκόων τρίτων χωρών διευθυντών, στελεχών και λοιπών εργαζομένων στις αεροπορικές εταιρείες που λειτουργούν δυνάμει των διακρατικών συμφωνιών που έχουν κυρωθεί με το ν. 464/1976, ν. 3077/2002, ν. 2541/1997 και ν. 3120/2003, καθώς και της εταιρείας "Royal Jordanian", που λειτουργεί στην Ελλάδα δυνάμει της διακρατικής συμφωνίας που έχει κυρωθεί με το ν. 753/1978 και στο πλαίσιο του από 5.3.2003 μνημονίου που υπεγράφη μεταξύ αυτής και της "Athens International Airport S.A."».

18. Αριθ. 12762/6.7.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 881 Β')

«Υπαγωγή στις ρυθμίσεις του άρθρου 17 του ν. 3386/2005 των υπηκόων τρίτων χωρών εργαζομένων στην "Κοινοπραξία HANWHA- ROTEM", η οποία έχει αναλάβει το έργο "Προμήθεια Νέων Συρμών Μετρό", δυνάμει της από 23.4.2002 κύριας σύμβασης προμήθειας CON- 02/002 και της από 26.7.2002 συμπληρωματικής σύμβασης προμήθειας συρμών διπλής τάσης, οι οποίες υπεγράφησαν μεταξύ της ανωτέρω Κοινοπραξίας και της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.»

19. Αριθ. 18829/26.9.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 1426 Β')

«Υπαγωγή στις ρυθμίσεις του άρθρου 17 του ν. 3386/2005 των υπηκόων τρίτων χωρών διευθυντών, στελεχών και εργαζομένων στην εταιρεία "NIPPON KAIJI KYOKAI" που λειτουργεί σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του Π.Δ. 32/1997 (ΦΕΚ 35 Α'), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 330/2001 (ΦΕΚ 219 Α') και την αριθ. 4113.157/01/29.11.2001 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας.»

20. Αριθ. 21535/8.11.2006 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 1677 Β')

«Καθορισμός του τύπου ειδικής βεβαίωσης που χορηγείται σε υπηκόους τρίτων χωρών, για τους οποίους έχει εκδοθεί προσωρινή διαταγή αναστολής ή έχει χορηγηθεί αναστολή από το Διοικητικό Πρωτοδικείο.»

21. Αριθ. 30183/31.1.2007 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 119/Β')

«Καθορισμός ανώτατου αριθμού αδειών διαμονής για εργασία υπηκόων τρίτων χωρών για το έτος 2007.»

22. Αριθ. 5652/14.3.2007 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 416 Β')

«Παράταση της προθεσμίας υπαγωγής στις διατάξεις της υπ'αριθμ. 11702/23.6.2006 (ΦΕΚ 892 Β') κοινής υπουργικής απόφασης.»

23. Αριθ. 7921/13.4.2007 (ΦΕΚ 687 Β')

«Καθορισμός δικαιολογητικών για τη χορήγηση άδειας διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 18, παρ. 4 του ν. 3536/2007.»

24. Αριθ. 10486/14.5.2007 Κ.Υ.Α. (εκκρεμεί δημοσίευση)

«Καθορισμός του αρμόδιου οργάνου και της διαδικασίας βεβαίωσης των προστίμων του ν. 3386/2005.»

Σχεδιάστηκε **νέος τύπος αίτησης**, ο οποίος επιτρέπει τη συλλογή και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων. Εκδόθηκε **έντυπο με οδηγίες συμπλήρωσης της αίτησης** για την υποβολή των ενδιαφερομένων αλλοδαπών. Οι σχετικές οδηγίες μάλιστα είναι **μεταφρασμένες σε 7 γλώσσες**: αγγλικά, γαλλικά, ρωσικά, αλβανικά, βουλγαρικά, ρουμανικά και αραβικά. Οι αιτήσεις αυτές διατίθενται από τους Δήμους και τις Κοινότητες της Χώρας, ενώ ενημερωτικά έντυπα και αιτήσεις μπορούν να προμηθευθούν οι ενδιαφερόμενοι και από τα ΚΕΠ.

Σε συνεργασία με το **Ίδρυμα Έκδοσης Τραπεζογραμματίων** της Τράπεζας της Ελλάδος **εκδόθηκε το έντυπο της βεβαίωσης**, η οποία παρέχεται από τους Δήμους στους αλλοδαπούς κατά την υποβολή αίτησης για τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής. Πρόκειται **για βεβαίωση που, για πρώτη φορά, έχει εξαιρετικά υψηλές προδιαγραφές ασφαλείας** (εκτύπωση σε υδατογραφημένο χαρτί που χρησιμοποιείται από το Υπουργείο Οικονομικών για την έκδοση εντόκων τραπεζογραμματίων). Και τούτο διότι η βεβαίωση αποδεικνύει τη νόμιμη διαμονή του αλλοδαπού στην Χώρα μέχρι να εκδοθεί η άδεια διαμονής του, οπότε θα πρέπει να παρέχει επαρκή εγγύεια για την αποφυγή φαινομένων πλαστογραφίας, αλλοίωσης κλπ. Σημειώνεται ότι, προς διευκόλυνση και επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών, έχουμε δύο τύπους βεβαιώσεων, διαφορετικού χρώματος: Μία βεβαίωση για όσους καταθέτουν όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (χρώματος γαλάζιου) και μία άλλη, ισχύος ενός μήνα, για όσους καταθέτουν ελλιπή δικαιολογητικά (χρώματος ροζ), η οποία τους δίνει τη δυνατότητα να τα προσκομίσουν.

Επιπλέον, κατ' εφαρμογή της αριθμ. 21535/8.11.06 Κ.Υ.Α., έχει γίνει σχετική προεργασία από την υπηρεσία μας για την παραγωγή και εκτύπωση ειδικών βεβαιώσεων νόμιμης διαμονής που θα πληρούν ομοίως προδιαγραφές ασφαλείας και θα χορηγηθούν σε υπηκόους τρίτων χωρών για τους οποίους έχει εκδοθεί προσωρινή διαταγή αναστολής ή έχει χορηγηθεί αναστολή από το Διοικητικό Πρωτοδικείο.

Έκδοση **ενημερωτικού φυλλαδίου σε 8 γλώσσες**: ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά, ρωσικά, αλβανικά, βουλγαρικά, αραβικά και ρουμανικά με τη μορφή τρίπτυχου **που δίνει οδηγίες, βήμα προς βήμα**, για τις ενέργειες στις οποίες έπρεπε να προβούν οι ενδιαφερόμενοι αλλοδαποί για να υπαχθούν στις παραπάνω μεταβατικές διατάξεις. Το τρίπτυχο διατίθεται ευρέως (και από τα ΚΕΠ) προς ενημέρωση των μεταναστών.

Δημιουργία ιστοσελίδας της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., στην οποία μπορεί να βρει κανείς όλο το παραπάνω υλικό καθώς και πληροφορίες και διευκρινίσεις για την πορεία εφαρμογής του νόμου.

Παράλληλα, **με γνώμονα την επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών και την εξυπηρέτηση των μεταναστών**, προωθήθηκαν από το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. οι ακόλουθες ενέργειες:

1. Βελτίωση των κτηρίων, των υποδομών και του εξοπλισμού των εμπλεκόμενων υπηρεσιών. Ειδικότερα έχουν εγκατασταθεί σε νέα σύγχρονα κτίρια που τους παρέχουν όλη την απαραίτητη υποδομή, **τόσο η Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης**

της του Υπουργείου μας όσο και η Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας Αττικής, υπηρεσίες που εξυπηρετούν καθημερινά εκατοντάδες μετανάστες και μέχρι πρότινος στεγαζόταν σε χώρους που δεν αρμόζουν σε μία χώρα που εφαρμόζει σύγχρονη μεταναστευτική πολιτική. Παράλληλα προγραμματίζουμε τη βελτίωση του χώρου και άλλων εμπλεκόμενων υπηρεσιών, όπου αυτό είναι απαραίτητο.

2. Προμήθεια δύο λειτουργικών συστημάτων (software), των οποίων προωθείται σταδιακά η εγκατάσταση σε όλους τους Δήμους και τις Κοινότητες, καθώς και στις Διευθύνσεις Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Περιφερειών της Χώρας για την επιτάχυνση της διεκπεραίωσης των αιτήσεων των υπηκόων τρίτων χωρών ως προς τη χορήγηση άδειας διαμονής. Με τα συστήματα αυτά διασφαλίζεται η διαρκής συνεργασία των συναρμόδιων φορέων στη διαχείριση των φακέλων των υπηκόων τρίτων χωρών, οπότε αφενός απλουστεύονται και επιταχύνονται σημαντικά οι σχετικές διαδικασίες, αφετέρου συντομεύεται θεαματικά ο χρόνος που απαιτείται για την έκδοση της άδειας διαμονής. Ειδικότερα:

Το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., στο πλαίσιο εφαρμογής του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για τη διαμονή των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελλάδα, έχει προχωρήσει στην υπογραφή σύμβασης με την Περιφέρεια Αττικής, τον Δήμο Αθηναίων και τη Δ.Α.Ε.Μ. για την **εγκατάσταση Ολοκληρωμένου Μηχανοργα - φικού Προγράμματος**, με σκοπό την υποβολή του έργου των Περιφερειών της Χώρας και των ΟΤΑ πρώτου βαθμού για την υποδοχή των αιτήσεων και την έκδοση αδειών διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών. Το ανωτέρω μηχανογραφικό πρόγραμμα αποτελείται από δύο υποσυστήματα, το ένα για τις Περιφέρειες της Χώρας και το άλλο τους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ. **Το σύστημα των Περιφερειών, που καλύπτει αυτή τη στιγμή το 81,5% του συνόλου των Υπηρεσιών Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Χώρας**, παρέχει τις εξής δυνατότητες:

- Εξυπηρετεί τη διαχείριση των αιτήσεων που υποβάλλονται με βάση τον ν. 3386/2005.

- Συνδέει όλες τις Διευθύνσεις Αλλοδαπών και Μετανάστευσης και τις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Περιφερειών της Χώρας με τη Διεύθυνση Μηχανοργάνωσης και Ηλεκτρονικής Επεξεργασίας Στοιχείων του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., όπου είναι εγκατεστημένες οι βάσεις δεδομένων κάθε Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, καθώς και η κεντρική βάση δεδομένων για το σύνολο της Χώρας.

- Επιτυγχάνεται η σε πραγματικό χρόνο (on line real time) απόδοση του Ειδικού Κωδικού Αλλοδαπού και η έκδοση της άδειας διαμονής.

- Δίνεται η δυνατότητα παροχής αναλυτικής στατιστικής πληροφόρησης για την παροχή σχετικών στατιστικών στοιχείων σε διεθνείς οργανισμούς (π.χ. EUROSTAT), καθώς και των απαραίτητων στοιχείων για την επεξεργασία και τη χάραξη εθνικής μεταναστευτικής πολιτικής, παρακολούθησης της πορείας εφαρμογής του νομοθετικού πλαισίου κ.λ.π.

- Συνδέει τις Περιφέρειες της Χώρας, μέσω της κεντρικής βάσης δεδομένων που τηρείται στο ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., με το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης (έχει ήδη γίνει η σύνδεση και αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία τις προσεχείς ημέρες). Το υποσύστημα των ΟΤΑ πρώτου βαθμού, που έχει εγκατασταθεί και βρίσκεται σε επιχειρησιακή λειτουργία σε 210 Δήμους, δίνει τη δυνατότητα τοπικής διαχείρισης των αιτήσεων των υπηκόων τρίτων χωρών και υποβολής σε ηλεκτρονική μορφή των αιτήσεων, καθώς και παροχής πληροφοριών στους ενδιαφερόμενους για την πορεία της αίτησής τους, μέσω της ηλεκτρονικής διασύνδεσης με την αντίστοιχη Περιφέρεια.

Αλλά και περαιτέρω είμαστε σε καθημερινή επαφή με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και σε διαρκή ετοιμότητα για την αντιμετώπιση όποιων δυσλειτουργιών και προβλημάτων τυχόν ανακύψουν.

3. Διενέργεια σειράς σεμιναρίων (ημερίδων) για τους υπαλλήλους των αρμόδιων υπηρεσιών στους Δήμους και τις Περιφέρειες, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, τα οποία θα συνεχισθούν.

4. Έχουν προωθηθεί σχέδια Προεδρικών Διαταγμάτων α) για

τη σύσταση από μίας ακόμη Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης στην Περιφέρεια Αττικής και στο Νομό Θεσσαλονίκης αντίστοιχα και β) για τη σύσταση ενός επιπλέον Τμήματος για την έκδοση των αδειών διαμονής των στελεχών εταιρειών στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Κ.Υ. του ΥΠΕΣΔΔΑ, με στόχο την μείωση του χρόνου έκδοσης των αδειών και τη διευκόλυνση των υπηκόων τρίτων χωρών.

5. Επαύξηση μέχρι δύο, επιπλέον των υφιστάμενων, Επιτροπών Μετανάστευσης στην Περιφέρεια Αττικής, προκειμένου να ανταποκριθούν στον εξαιρετικά μεγάλο φόρτο εργασίας που παρατηρείται, λόγω της υπαγωγής σ' αυτές του μεγαλύτερου μέρους των υπηκόων τρίτων χωρών, που διαβιούν στη Χώρα μας. Είναι προφανές, ότι η ρύθμιση αυτή κατατείνει, κυρίως, στην ταχεία και απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των αλλοδαπών, που αιτούνται χορήγηση άδειας διαμονής. Όμοια ρύθμιση συμπεριλαμβάνεται στο ν.3536/2007 και για το νομό Θεσσαλονίκης.

Τροποποίηση ν. 3386/2005

Κατά την μετάβαση από το καθεστώς εφαρμογής του ν. 2910/2001 στο ισχύον καθεστώς του ν. 3386/2005 διαπιστώθηκαν δυσλειτουργίες, τις οποίες επιχειρεί να θεραπεύσει ο ν.3536/2007, που κινείται προς την κατεύθυνση της απλούστευσης και της επιτάχυνσης των διαδικασιών για την χορήγηση και ανανέωση των αδειών διαμονής και που θα έχει ως αποτέλεσμα την ευκολότερη ένταξη των μεταναστών στην Ελληνική κοινωνία.

Οι σημαντικότερες παρεμβάσεις, που περιλαμβάνονται στο νέο νόμο, είναι οι ακόλουθες :

1. Στη Διυπουργική Επιτροπή Παρακολούθησης της Μεταναστευτικής Πολιτικής του άρθρου 3 προβλέπεται και η συμμετοχή των Υπουργών Ανάπτυξης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Πολιτισμού, δοθέντος, ότι η μέχρι τώρα εμπειρία ανέδειξε, ότι είναι αναγκαία η συμβολή τους στον σχεδιασμό και την υλοποίηση της Μεταναστευτικής πολιτικής και ιδιαίτερα σε θέματα κοινωνικής ένταξης των μεταναστών.

2. Προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης για την ανανέωση της άδειας διαμονής σε χρονικό διάστημα δυο μηνών πριν από τη λήξη της. Σε περίπτωση που δεν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, οι οποίοι συνεπάγονται αναστολή του ανωτέρω δίμηνου χρονικού διαστήματος, παρέχεται η δυνατότητα υποβολής και εκπροθέσμων αιτήσεων με απώτατο χρονικό σημείο την παρέλευση ενός μηνός από τη λήξη ισχύος της σχετικής άδειας διαμονής. Η δυνατότητα εκπρόθεσμης υποβολής, προς το σκοπό αποφυγής καταχρήσεων, συνεπάγεται την επιβολή προστίμου ίσου με το 1/3 του προβλεπόμενου παραβόλου για επήρεια άδεια διαμονής.

3. Προβλέπεται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης, με την οποία θα απλουστεύεται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις για την διενέργεια των μετακλήσεων, ώστε να καταστεί ικανά συντομότερη και λειτουργικότερη.

4. Θεσμοθετείται πάγια ρύθμιση για δυνατότητα εξαγοράς αριθμού ημερών ασφάλισης μέχρι και το 20% του απαιτούμενου αριθμού, δεδομένου, ότι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα για την ανανέωση των αδειών διαμονής, υπήρξε η αδυναμία συμπλήρωσης του απαιτούμενου, ανά ασφαλιστικό φορέα, αριθμού ενσήμων, λόγω διακεκομμένων χρονικών διαστημάτων απασχόλησης.

5. Θεσμοθετούνται αυτοτελείς ρυθμίσεις για την κατηγορία των αλιεργατών, δοθέντος, ότι η ανωτέρω κατηγορία, εμφανίζει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και προβλήματα, που δεν μπορούν αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο των υφιστάμενων διατάξεων για την εξαρτημένη ή την εποχιακή εργασία.

6. Ρυθμίζεται το θέμα των υπηκόων τρίτων χωρών, που είχαν γίνει δεκτοί για λόγους οικογενειακής επανένωσης, στη συνέχεια αδειοδοτήθηκαν ως εργαζόμενοι και με βάση τον ισχύοντα νόμο δεν μπορούσαν να μεταβάλουν την αδειά τους για λόγους σπουδών αν και έχουν εισαχθεί σε αντίστοιχα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

7. Ρυθμίζονται οι δυσλειτουργίες που παρουσιάστηκαν για την ειδική θέωση εισόδου και τη χορήγηση αδειών διαμονής

φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με σκοπό την αμοιβόμενη πρακτική άσκηση, στο αντικείμενο των σπουδών τους, και σε φορείς της ημεδαπής στο πλαίσιο συγκεκριμένων προγραμμάτων ανταλλαγών.

8. Βελτιώνονται οι ρυθμίσεις για την κατάθεση αιτήσεων για εξαιρετικούς λόγους, με την πρόβλεψη επισύναψης εγγράφων αποδεικτικών στοιχείων, που πιθανολογούν βασιμότητα συνδρομής επιτακτικής ανάγκης για την παραμονή τους στη Χώρα.

9. Καταργείται η υποχρέωση εξέτασης των αιτουμένων την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος, από την Επιτροπή Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας ως προς τη επαρκή γνώση της γλώσσας καθώς και στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού. Για το σκοπό αυτό στο πλαίσιο λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με σχετική κ.υ.α. καθορίζεται αυτοτελής διαδικασία πιστοποίησης της επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας, της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού.

10. Απαλλάσσονται όλοι οι ανήλικοι από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου, ενώ με τον ισχύοντα νόμο η απαλλαγή αυτή αφορούσε μόνο τους ανήλικους μέχρι το δέκατο τέταρτο έτος της ηλικίας τους.

11. Επιτρέπεται η κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων από υπήκοο τρίτης χώρας εφόσον έχει καταθέσει όλα τα νόμιμα δικαιολογητικά για την έκδοση άδειας διαμονής και κατέχει σχετική βεβαίωση, ενώ με τις ισχύουσες διατάξεις απαιτείτο η προηγούμενη έκδοση άδειας διαμονής.

12. Επιλύεται το πρόβλημα που αντιμετώπιζαν οι στερούμενοι διαβατηρίου, κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής τους, εφόσον συντρέχει αντικειμενική αδυναμία έκδοσής τους. Για την ύπαρξη της αντικειμενικής αδυναμίας κρίνει η υφιστάμενη σχετική Επιτροπή του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από σχετική βεβαίωση του αρμόδιου Υπουργείου Εξωτερικών.

13. Αυστηροποιούνται οι ποινικές κυρώσεις και οι χρηματικές ποινές που επιβάλλονται σε αυτούς που διευκολύνουν την είσοδο παράνομων αλλοδαπών στη χώρα.

14. Καθορίζεται η αναζήτηση ασφαλιστικής ενημερότητας για το σύνολο της διετούς διάρκειας της προηγούμενης άδειας διαμονής, δηλαδή αθροιστικά και όχι σε ετήσια βάση, προς διευκόλυνση των αλλοδαπών, οι οποίοι, ενδεχομένως, το ένα έτος, να έχουν υπερβεί το ασφαλιστικό όριο, ενώ το επόμενο να υπολείπονται αυτού.

15. Διευρύνεται το δικαίωμα νομιμοποίησης σε ειδικές κατηγορίες υπηκόων τρίτων χωρών που διέμεναν στη Χώρα μέχρι την 31.12.2004 με βάση δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την προηγούμενη διαμονή τους στη Χώρα. Τα δικαιολογητικά αυτά είναι ειδικότερα τα ακόλουθα:

α. βεβαίωση εγγραφής ή βεβαίωσης εγγραφής τέκνου σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εφόσον αυτό ενεγράφη πριν την 31.12.2004 και συνεχίζει να φοιτά μέχρι την έναρξη ισχύος του νέου νόμου

β. ληξιαρχική πράξη γέννησης ή ληξιαρχική πράξη γέννησης τέκνου στην Ελλάδα, εφόσον ο ένας των συζύγων διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα ή

γ. ληξιαρχική πράξη γάμου που τελέστηκε στην Ελλάδα εφόσον ο ένας εκ των συζύγων είναι Έλληνας ή πολίτης άλλου κράτους-μέλους της Ε.Ε. ή υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα ή

δ. απορριπτική απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για ανανέωση άδειας διαμονής, με εξαίρεση τις απορριπτικές αποφάσεις για λόγους δημόσιας τάξης και ασφαλείας, εφόσον η σχετική αίτηση υποβλήθηκε μέχρι 31.12.2004 ή

ε. άδεια διαμονής, για την οποία καίτοι συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις υπαγωγής της στο ν. 2910/2001 δεν ανανεώθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού ή

στ. απορριπτική απόφαση για τη χορήγηση Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.), εφόσον η σχετική αίτηση υποβλήθηκε μέχρι 31.12.2004 ή Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.), το οποίο έληξε μέχρι την ίδια ημερομηνία και

δεν ανανεώθηκε.

16. Κατά την πρώτη ανανέωση των αδειών διαμονής, βάσει του ν.3386/2005, παρέχεται, σε μεταβατικό επίπεδο, στον υπήκοο τρίτης χώρας το δικαίωμα εξαγοράς του συνόλου των ενσήμων που του λείπουν, με στόχο την ομαλή και ουσιαστική επανένταξή του στις διατάξεις του νόμου, ώστε να διασφαλισθεί, πλήρως, η νομιμοποίησή του.

17. Επίσης, για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου, κατά την πρώτη ανανέωση των αδειών διαμονής που αφορούν οικογενειακή επανένωση βάσει του ν.3386/2005 και προς διευκόλυνση της δεν απαιτείται η απόδειξη επαρκών πόρων.

IV. Κοινωνική ένταξη

Με το Κεφάλαιο ΙΒ' (άρθρα 65, 66) του ν. 3386/2005, **θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά πολιτική κοινωνικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών**, προκειμένου να διασφαλισθεί η ομαλή προσαρμογή και η αναλογικά ισότιμη συμμετοχή τους σε όλες τις πλευρές της ελληνικής κοινωνίας (κοινωνική, οικονομική, πολιτιστική, κ.λ.π.).

Από τις διατάξεις των άρθρων αυτών γίνεται φανερό ότι για την Ελληνική Πολιτεία ένταξη σημαίνει υποστήριξη της συμβίωσης υπό όρους ισότητας, δικαιοσύνης και δημοκρατίας στην κοινωνία υποδοχής. Υπό αυτή την έννοια η ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών γίνεται ένας από τους βασικούς στόχους της μεταναστευτικής μας πολιτικής, πέρα από την απλή διευκόλυνση της εισόδου και την αριθμητική και μόνο καταγραφή τους.

Οι **γενικές αρχές** για την ομαλή προσαρμογή και ένταξη στην ελληνική κοινωνία των νόμιμα διαμενόντων στη χώρα μας υπηκόων τρίτων χωρών, οι οποίες κατοχυρώνονται με τις διατάξεις του ν. 3386/05 στο πνεύμα των έντεκα Κοινών Βασικών Αρχών του Groningen, είναι οι ακόλουθες:

- Η αποφυγή οποιασδήποτε μορφής διακρίσεων σε βάρος υπηκόων τρίτων χωρών.
- Η επιδίωξη εφαρμογής ίσης μεταχείρισης, σε κάθε πτυχή της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής.
- Ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους.
- Η υποστήριξη, ανάδειξη και προβολή της προσωπικής τους συμβολής.
- Η υποβοήθηση της συνοχής των οικογενειών τους και η ενίσχυση των υφιστάμενων υποστηρικτικών κοινωνικών δικτύων.
- Η συμμετοχή τους στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των πολιτικών κοινωνικής ένταξης και η ανάπτυξη ισχυρών συμβουλευτικών δομών.

Είναι σαφές ότι η κοινωνική ένταξη προσλαμβάνεται ως μια δυναμική και αμφίδρομη διαδικασία η οποία υποστηρίζει τη χορήγηση δικαιωμάτων στους υπηκόους τρίτων χωρών για αναλογικά ισότιμη συμμετοχή στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ζωή και ζωή της κοινωνίας των πολιτών, λαμβάνοντας υπόψη υπόψη αφενός τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, αφετέρου τις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας, υπό την προϋπόθεση σεβασμού από πλευράς των μεταναστών, των θεμελιωδών κανόνων και αξιών της κοινωνίας μας που τους υποδέχεται.

Προς την κατεύθυνση αυτή, συστήθηκε στο ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. Ομάδα Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ), με συμμετοχή εκπροσώπων, τόσο σε πολιτικό (Γενικοί Γραμματείς), όσο και σε ανώτατο υπηρεσιακό επίπεδο, όλων των συναρμόδιων Υπουργείων, με αντικείμενο **την εκπόνηση του Ολοκληρωμένου Προγράμματος Δράσης (ΟΠΔ)**, στο πλαίσιο του οποίου, λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα και θα υλοποιούνται οι ενδεδειγμένες δράσεις, τόσο σε θεσμικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο υποδομών και υπηρεσιών, μέσω επιχειρησιακών υποπρογραμμάτων ανά τομέα ένταξης για την Πληροφόρηση – Συμβουλευτική - Εξυπηρέτηση, τον Απασχόληση, την εκπαίδευση, την Υγεία και τις στέγασης, τον Πολιτισμό, την πρόληψη της παραβατικής συμπεριφοράς, κ.λ.π.

Το Ο.Π.Δ. παρουσιάστηκε στην άτυπη συνδιάσκεψη των Υπουργών Ένταξης στο Potsdam της Γερμανίας στις 10-11 Μαΐου 2007, όπου και διανεμήθηκε σχετικό CD.

Με το νέο μεταναστευτικό νόμο 3536/2007 θεσπίζεται Εθνική Επιτροπή για την Κοινωνική Ένταξη των Μεταναστών με έργο α) την εισήγηση σχετικών προτάσεων, β) τη διεξαγωγή του δια-

λόγου με τη μεταναστευτική κοινότητα και τους εκπροσώπους της και γ) την ανάληψη πρωτοβουλιών στο πλαίσιο του Ολοκληρωμένου Προγράμματος Δράσης. Στην Επιτροπή που έχει έδρα στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης εκπροσωπούνται όλοι οι συναρμόδιοι κρατικοί φορείς, η Τοπική Αυτοδιοίκηση, η Εκκλησία, η πανεπιστημιακή κοινότητα, το Κοινοβούλιο, κυρίως όμως, και σε πρώτη φάση, οι παραγωγικοί φορείς που δραστηριοποιούνται στην αγορά εργασίας, λόγω του ότι η απασχόληση αποτελεί τον κύριο τομέα της κοινωνικής ένταξης. Εκπροσωπείται επίσης η μεταναστευτική κοινότητα, αλλά και η κοινωνία των πολιτών, διαμέσου του ΙΜΕΠΟ, το οποίο αναλαμβάνει το ρόλο του διαμεσολαβητικού συνδέσμου.

Κατά τα λοιπά και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, **προγράμματα κοινωνικής ένταξης, χρηματοδοτούμενα από το Γ' Κ.Π.Σ., έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή** : α) Από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας, ιδίως για τα θύματα trafficking, αλλά και για τις γυναίκες μετανάστριες, β) από το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, για την επαγγελματική επιμόρφωση και κατάρτιση ανέργων μεταναστών και προσφύγων και την ανάδειξη των προσόντων και της εμπειρίας τους, προκειμένου να υποβοηθηθεί η προώθηση τους στην αγορά εργασίας, γ) από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας - τόσο από ανήλικους όσο και από ενήλικες - και την προσαρμογή των παιδιών των μεταναστών στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, δ) από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών (στέγη, περίθαλψη, νοσηλεία, βοηθήματα), ιδίως σε πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο, ε) από το Υπουργείο Πολιτισμού, για την αλληλεπίδραση του ελληνικού πολιτισμού με τα ιδιαίτερα πολιτισμικά τους χαρακτηριστικά, στ) από το Υπουργείο Δικαιοσύνης για την σωφρονιστική και μετασσωφρονιστική πολιτική, την πρόληψη της εγκληματικότητας, ιδίως των ανηλίκων και την παροχή ψυχολογικής υποστήριξης και νομικής βοήθειας σε αλλοδαπούς κρατούμενους, κ.λ.π.

Λοιπές οργανωτικές αλλαγές αναμένεται να αναληφθούν ενόψει της έναρξης της λειτουργίας των τεσσάρων (4) χρηματοδοτικών εργαλείων, ήτοι των Ταμείων για τους Πρόσφυγες, τα Εξωτερικά Σύνορα, τις Επιστροφές και την Κοινωνική Ένταξη, αρμοδιότητας αποκλειστικά των υπηρεσιών του ΥΠΕΣΔΔΑ.. Ειδική Ομάδα Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ) έχει ήδη ξεκινήσει τις συναντήσεις της μεταξύ των εκπροσώπων των συναρμόδιων φορέων (Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας), για την εφαρμογή πρωτίστως των διατάξεων σχετικά με τη σύσταση και λειτουργία των Αρχών Διαχείρισης και Ελέγχου (Υπεύθυνη Αρχή, Αρχή Ελέγχου και Αρχή Πιστοποίησης) του Ταμείου, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Να σημειωθεί ότι η χώρα μας συμμετέχει στις ομάδες εργασίας του Συμβουλίου και της Επιτροπής και σε όλα τα λοιπά Fora που διενεργούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο για θέματα σχετικά με τις νέες προσεγγίσεις της κοινωνικής ένταξης.

Συγκεκριμένα: α) συμμετέχει στην ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών μεταξύ των κ-μ για τα διαπολιτισμικά θέματα, β) στις διεργασίες για την ανάδειξη του νέου ρόλου που θα κληθούν να αναλάβουν τα μέλη του Δικτύου των Εθνικών Σημείων Επαφής για την ένταξη (NCPs), γ) στη συζήτηση για ανάπτυξη δεικτών αποτίμησης των ενταξιακών πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, δ) στη συζήτηση για τη σύνδεση μετανάστευσης, ένταξης και ανάπτυξης ε) στις συζητήσεις για τη διακυβερνητική διάσταση της ένταξης, στ) στην ανταλλαγή ιδεών για την σύνδεση της ένταξης με τον περιορισμό φαινομένων ριζοσπαστικοποίησης και περιθωριοποίησης, ήτοι για την σύνδεση της ένταξης με την τρομοκρατία και τέλος για την εξωτερική διάσταση της ένταξης και τη βελτίωση μέσω αυτών των διπλωματικών σχέσεων με τις χώρες καταγωγής των μεταναστών.

Τέλος, σχετικές με την κοινωνική ένταξη διατάξεις του ν. 3386/2005 αφορούν την οικογενειακή επανένωση, καθώς και τη

δημιουργία του νέου καθεστώτος των επί μακρόν διαμενόντων, διευκολύνοντας περαιτέρω την ένταξή τους σε μεγάλο βαθμό στην ελληνική κοινωνία.

V. Ενσωμάτωση κοινοτικών οδηγιών

Περαιτέρω **προωθήσαμε 3 βασικά προεδρικά διατάγματα**, με τα οποία ενσωματώνονται πλήρως στην Ελληνική έννομη τάξη (εν μέρει ενσωμάτωση είχε ήδη επέλθει με τις διατάξεις του ν. 3386/2005). Όπως προαναφέρθηκε, τα π.δ. αυτά συνδέονται άρρηκτα με την κοινωνική ένταξη – ορθότερα αποτελούν προϋπόθεσή της - αφού διευκολύνουν τη διαμονή ειδικών ομάδων μεταναστών στη Χώρα μας και τη συνένωσή τους με τις οικογένειές τους, υπό συνθήκες αξιοπρέπειας και σεβασμού των κάθε είδους δικαιωμάτων τους. Ειδικότερα:

1. Το υπ. αριθμ. 131/06 (ΦΕΚ 143 Α') Προεδρικό Διάταγμα για τη διευκόλυνση της οικογενειακής επανένωσης (σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2003/86/ΕΚ). Βασική προϋπόθεση είναι ο συντηρών να έχει συμπληρώσει δύο χρόνια νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα, να έχει από τον ασφαλιστικό φορέα του βεβαίωση για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και για τα μέλη της οικογένειάς του, να διαθέτει κατάλυμα και ετήσιο εισόδημα τουλάχιστον 8.500 ευρώ (ετήσιες αποδοχές ανειδίκευτου εργάτη), προσυζητημένο κατά 20% για τη σύζυγο και κατά 15% για κάθε τέκνο, εκτός αν και οι δύο σύζυγοι μένουν νόμιμα στη Χώρα. Επίσης για την εφαρμογή του εν λόγω Προεδρικού Διατάγματος και τη διευκόλυνση του έργου των Περιφερειών της Χώρας, εκδόθηκε και η ερμηνευτική εγκύκλιος υπ. αριθμ 33/06 Α.Π. 17684/8.9.2006.

2. Το υπ. αριθμ. 150/06 (ΦΕΚ 160 Α') Προεδρικό Διάταγμα για τους επί μακρόν διαμένοντες σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2003/109/ΕΚ.

Με αυτό το π.δ. **εισάγεται, για πρώτη φορά, στην ελληνική έννομη τάξη ολοκληρωμένο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος, το οποίο παρέχει στους υπηκόους τρίτων χωρών αυξημένη προστασία και περισσότερα δικαιώματα και τους επιφυλάσσει ίση μεταχείριση με τους ημεδαπούς σε ένα ευρύ φάσμα τομέων του οικονομικού και κοινωνικού γίνεσθαι της Χώρας.** Άλλωστε, η χορήγηση καθεστώτος επί μακρόν διαμενόντων αποτελεί το πρώτο στάδιο για την κοινωνική τους ένταξη, σε συνδυασμό με τη διευκόλυνση της οικογενειακής τους επανένωσης και προετοιμάζει τη μετέπειτα απόκτηση και πολιτικών δικαιωμάτων.

Για την πληρέστερη εφαρμογή του ως άνω π.δ. έχει συνταχθεί και προωθείται για υπογραφή στα συναρμόδια υπουργεία σχετική Κ.Υ.Α που αφορά στην διαδικασία πιστοποίησης της επάρκειας της γνώσης της ελληνικής γλώσσας καθώς και τις γνώσεις στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού.

Για την εφαρμογή του εν λόγω Προεδρικού Διατάγματος και τη διευκόλυνση του έργου των Περιφερειών της Χώρας, εκδόθηκε και η ερμηνευτική εγκύκλιος υπ. αριθμ 47/06 Α.Π. 21585/7.11.2006. Τέλος, για την πληρέστερη ενημέρωση των ενδιαφερομένων υπηκόων τρίτων χωρών, ως προς τους όρους και τις διαδικασίες απόκτησης του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος, το Υπουργείο προχωρά στην εκτύπωση φυλλαδίων σε έξι γλώσσες (Ελληνικά, Αγγλικά, Γαλλικά, Αλβανικά, Ρώσικα κι Αραβικά).

3. Στο στάδιο αποστολής προς υπογραφή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, βρίσκεται το σχέδιο π.δ. που αφορά στην εναρμόνιση με την υπ' αριθμ. 2004/38/ΕΚ κοινοτική οδηγία για το δικαίωμα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους, που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην Ελληνική επικράτεια. Στα μέλη οικογένειας πολίτη της Ένωσης που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών χορηγείται **Δελτίο Διαμονής διάρκειας πέντε ετών**, που ανανεώνεται ως **Δελτίο Μόνιμης Διαμονής ανά δεκαετία και τους παρέχει ελευθερία κίνησης και εγκατάστασης στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας και καθώς και ελευθερία πρόσβασης στην αγορά εργασίας**. Σημειώνεται ότι η έκδοση των Δελτίων Διαμονής και Μόνιμης Διαμονής δεν υπόκειται στην καταβολή παραβόλου.

4. Η τέταρτη κοινοτική οδηγία στον τομέα της μετανάστευ-

σης, η Οδηγία 2004/81/ΕΚ, που αφορά **τα θύματα εμπορίας ανθρώπων**, έχει ενσωματωθεί ήδη στην ελληνική έννομη τάξη με τα άρθρα 46 έως 52 του ν. 3386/2005. Με τις διατάξεις αυτές επιτυγχάνεται η διαμόρφωση **ενός ειδικού καθεστώτος διαμονής, για υπηκόους τρίτων χωρών που χαρακτηρίζονται ως θύματα εμπορίας ανθρώπων και συνεργάζονται με τις αρχές για την καταπολέμηση των κυκλωμάτων εμπορίας ανθρώπων. Στόχος των εν λόγω διατάξεων είναι προστασία των προσώπων αυτών τόσο κατά τη διαδικασία διεξαγωγής των σχετικών ερευνών από τις αρμόδιες αρχές όσο και κατά την μετέπειτα διαμονή τους.** Οι σχετικές ρυθμίσεις αφορούν ιδίως:

- Την παροχή, για πρώτη φορά, περιόδου περίσκεψης, κατά την οποία τα θύματα θα μπορέσουν να διαφύγουν από την επιρροή των κυκλωμάτων και να συνεργασθούν με τις αρχές.

- Τη χορήγηση ανανεώσιμης άδειας διαμονής διάρκειας ενός έτους με δικαίωμα εργασίας, πρόσβασης στην εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση.

- Την πλήρη υγειονομική περίθαλψή τους τόσο κατά την διάρκεια της προθεσμίας περίσκεψης όσο και μετά τη χορήγηση της άδειας διαμονής.

- Τη παροχή της δυνατότητας, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας συνεργασίας τους με τις αρχές, να ζητήσουν και να λάβουν άδειας διαμονής για κάποιον από τους λοιπούς λόγους του ν. 3386/2005, εφόσον το επιθυμούν και εφόσον πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις.

- Την παροχή αυξημένης προστασίας **στους ασυνόδευτους ανηλίκους** που χαρακτηρίζονται ως θύματα εμπορίας ανθρώπων.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί ότι η Γενική Γραμματεία Ισότητας προωθεί, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες δράσεις για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων:

- Εφαρμογή, σε συνεργασία με το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.) και τον Ελληνικό Σύνδεσμο Οικογενειακού Προγραμματισμού, εκπαιδευτικού προγράμματος αναπτυξιακής βοήθειας και συνεργασίας με χώρες προέλευσης οικονομικών μεταναστών και θυμάτων εμπορίας. Το 2005 εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «Εκπαίδευση – κοινωνικός αποκλεισμός-πορνεία- μετανάστευση» στην Αλβανία, Μολδαβία, Ουκρανία και Γεωργία, συνολικού κόστους 150.000 ευρώ.

- Παροχή αρωγής στα θύματα εμπορίας, μέσω των δύο Συμβουλευτικών Κέντρων (Αθηνών και Πειραιώς) για τη βία κατά γυναικών και του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας, τα οποία αφενός παρέχουν συμβουλευτική, ψυχολογική και νομική, υποστηρίξη και αφετέρου αντιμετωπίζουν, σε συνεργασία με τον Ο.Α.Ε.Δ., προβλήματα απασχόλησης και κοινωνικής ένταξης των γυναικών αυτών.

5. Η πέμπτη κοινοτική οδηγία στον τομέα της μετανάστευσης, η Οδηγία 2004/114/ΕΚ, που αφορά στις προϋποθέσεις εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την ανταλλαγή μαθητών, την άμιση πρακτική άσκηση ή την εθελοντική υπηρεσία, βρίσκεται στη διαδικασία ενσωμάτωσής στην ελληνική νομοθεσία με την προώθηση σχετικού σχεδίου προεδρικού διατάγματος.

6. Επίσης στο στάδιο της επεξεργασίας σχεδίου προεδρικού διατάγματος για την ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία και την έκδοση π.δ. βρίσκεται και η έκτη κοινοτική οδηγία στον τομέα της μετανάστευσης, η Οδηγία 2005/71/ΕΚ, που αφορά στην ειδική διαδικασία εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών για σκοπούς επιστημονικής έρευνας.

VI. Ευρωπαϊκές και διεθνείς πρωτοβουλίες

A. Ανάλυση από την Ελλάδα κεντρικού συντονιστικού ρόλου για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα μετανάστευσης, προκειμένου να στηρίξει την Ευρωπαϊκή Στρατηγική μεταναστευτικής πολιτικής στην περιοχή της Μεσογείου και των Βαλκανίων. Η σχετική πρόταση έγινε από τον Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Frattini αποδεχθήκαμε τη σχετική πρόταση, αναλαμβάνοντας σχετικές πρωτοβουλίες. Έτσι, η Ελλάδα αποκτά έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο, **γεγονός που αποδεικνύει στην πράξη την ισχυροποίηση της Χώρας στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.**

B. Διοργάνωση Διάσκεψης στην Αθήνα (30 Μαΐου – 1 Ιουνίου

2007), του Συνδέσμου Γενικών Δ/ντων και Δ/ντων Μετανάστευσης και Ασύλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (GDISC) για τη διαχείριση της μετανάστευσης.

Η διάσκεψη για τη διαχείριση της μετανάστευσης στην Αθήνα, θα συνδιοργανωθεί από πλευράς του GDISC, από το Στατιστικό Τμήμα της Υπηρεσίας Μετανάστευσης και Πολιτογράφησης της Ολλανδίας και από ελληνικής πλευράς, από το ΥΠΕΣΔΔΑ και το Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής. Το πρόγραμμα θα χρηματοδοτηθεί κατά ποσοστό 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Κοινοτικό Πρόγραμμα ARGO. Το υπόλοιπο 40% θα πρέπει να καταβληθεί, ως ίδια συμμετοχή, από το κράτος μέλος (Ελλάδα). Στην εν λόγω Διάσκεψη θα λάβουν μέρος 32 κράτη (εκτός από τα 25 κράτη μέλη της Ε.Ε.) απ' όλη την Ευρώπη.

Γ. Συμμετοχή του ΥΠΕΣΔΔΑ από πλευράς Ελλάδας, στην Ομάδα Εργασίας Υψηλού Επιπέδου (HLWG) του Συνδέσμου Γενικών Δ/ντων Μεταναστευτικών Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (GDISC). Στην ομάδα αυτή γίνεται συζήτηση για όλα τα θέματα που αφορούν στην διαχείριση της μετανάστευσης (ενθάρρυνση επιθυμητής μετανάστευσης – υψηλά εξειδικευμένοι δηλ. – αποτροπή ανεπιθύμητης μετανάστευσης – λαθρομετανάστες – ενδοευρωπαϊκή μετανάστευση, ηλεκτρονική διαδικασία εγγράφων κ.α.). Στο πλαίσιο της συμμετοχής μας στην εν λόγω Ομάδα θα πραγματοποιηθεί και η Διάσκεψη για τη διαχείριση της μετανάστευσης, στην Αθήνα (30 Μαΐου – 1 Ιουνίου 2007).

Δ. Στο πλαίσιο της εκπροσώπησης της χώρας στους διεθνείς οργανισμούς που ασχολούνται με θέματα Μετανάστευσης, το ΥΠΕΣΔΔΑ μέσω της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μεταναστευτικής συμμετέχει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη Μετανάστευση (CDMG) του Συμβουλίου της Ευρώπης, της οποίας προεδρεύει από τον Απρίλιο του 2006.

Ήδη, τον Οκτώβριο του 2005, η χώρα μας φιλοξένησε την 50η πανηγυρική συνάντηση της Επιτροπής στην Αθήνα, στο Ζάππειο Μέγαρο (19-21/10/2005), κατά τις εργασίες της οποίας ο Υπουργός, κ. Πρ. Παυλόπουλος είχε την ευκαιρία να παρουσιάσει το νέο μεταναστευτικό Νόμο της χώρας κι ευρύτερα τη νέα μεταναστευτική πολιτική. Ένα μέρος της συνάντησης ήταν επίσης αφιερωμένο στη συνολική παρουσίαση των επιμέρους πολιτικών για όλες τις πλευρές του μεταναστευτικού φαινομένου με συμμετοχή εκπροσώπων απ' όλα τα καθ' ύλην συναρμόδια Υπουργεία. Η πρακτική αυτή που εγκαινιάστηκε στην Αθήνα, υιοθετήθηκε από την Επιτροπή, στην ατζέντα της οποίας, έκτοτε, περιλαμβάνεται η παρουσίαση εθνικών πολιτικών για τη Μετανάστευση των κρατών-μελών του Συμβουλίου, στο πλαίσιο ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών.

Κατά τη διάρκεια του 2006, η Ελλάδα δραστηριοποιήθηκε σε δύο σημαντικές Επιτροπές της CDMG:

- την Επιτροπή για την εκπόνηση της Στρατηγικής για τη Μετανάστευση του Συμβουλίου από πλευράς των χωρών προέλευσης, στην οποία προήδρευε και,

- την Επιτροπή για την Παράνομη Μετανάστευση. Και οι δύο επιτροπές ολοκλήρωσαν τις εργασίες τους και τα αποτελέσματά τους τελούν υπό δημοσίευση και θα συμπεριληφθούν στις εκδόσεις του Συμβουλίου στους τομείς της Στρατηγικής για τη Μετανάστευση και της Ανταλλαγής Καλών Πρακτικών για τη Αντιμετώπιση της Παράνομης Μετανάστευσης.

Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη Μετανάστευση δραστηριοποιήθηκε σε έναν ακόμη σημαντικό τομέα: στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των χωρών προέλευσης, διέλευσης και υποδοχής των μεταναστών, στο πλαίσιο της Πολιτικής Πλατφόρμας για τη Μετανάστευση του Συμβουλίου, στην οποία συμμετέχουν εκτός των χωρών-μελών και χώρες προέλευσης μεταναστών-μη μέλη.

Η θεματική στην οποία δραστηριοποιήθηκε στον τομέα αυτό, το 2006 αφορούσε τη σχέση μεταξύ Μετανάστευσης κι Ανάπτυξης με ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα «συν-ανάπτυξης» (co-development). Με στόχο την προαγωγή του διαλόγου για το θέμα αυτό, αφενός οργανώθηκε μια σειρά σεμιναρίων σε συνεργασία με το Κέντρο Βορρά-Νότου (Λισσαβόνα) για θέματα Ανάπτυξης και Μετανάστευσης, τα αποτελέσματα των οποί-

ων περιλαμβάνονται σε ομώνυμη έκδοση του Συμβουλίου της Ευρώπης, αφετέρου συντάχθηκε μια Σύσταση που τέλει υπό την έγκριση των Υπουργών.

Το Υπουργείο μας συμμετείχε ενεργά με εισηγήσεις στα σεμινάρια αυτά καθώς και στην επεξεργασία της συνεισφοράς του Συμβουλίου στο Διάλογο Υψηλού Επιπέδου για τη Μετανάστευση και την Ανάπτυξη του Γ. Γ. των Ην. Εθνών (Σεπτέμβριος 2006).

Η ίδια θεματική συζητήθηκε και στις δύο συνεδρίες της Πολιτικής Πλατφόρμας σε συνεργασία με την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία προγραμματίζει συνέχιση των δράσεων αυτών σε επίπεδο βουλευτών των χωρών-μελών του Συμβουλίου.

Επίσης, το 2006, επανήλθε προς συζήτηση, με πρωτοβουλία των Ελλήνων βουλευτών στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου, η πρόταση του Υπουργού ΕΣΔΔΑ κ. Παυλόπουλου, για τη φιλοξενία στη Ελλάδα, ενός Παρατηρητηρίου για τη Μετανάστευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, θέμα το οποίο είχε συζητηθεί κι εξετασθεί εκτενώς (feasibility study) στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Μετανάστευση από το 2003 χωρίς όμως να υπάρξει τελική απόφαση (λόγω οικονομικών δυσχερειών).

Τέλος, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη Μετανάστευση (CDMG) δραστηριοποιήθηκε στη συλλογή Καλών Πρακτικών σε θέματα Διαπολιτισμικού Διαλόγου σε σχέση με τη Μετανάστευση και θα συμμετάσχει ενεργά στην επεξεργασία μιας «Λευκής Βίβλου» για το θέμα αυτό από το Συμβούλιο.

Ε. Έκδοση του δελτίου διαμονής και δελτίου μόνιμης διαμονής για τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα μέλη των οικογενειών τους, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της Οδηγίας 2004/38/ΕΚ. Τα δελτία αυτά θα αποσταλούν στις Περιφέρειες της Χώρας και θα δοθούν όταν ολοκληρωθεί η έκδοση του σχετικού προεδρικού διατάγματος και τεθεί σε ισχύ η Οδηγία.

ΣΤ. Ρύθμιση του ζητήματος της έκδοσης αδειών διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών, των οποίων η Ελλάδα δεν αναγνωρίζει τα ταξιδιωτικά έγγραφα, π.χ. Π.Γ.Δ.Μ. και της επικόλλησης των αδειών αυτών επί ειδικού φύλλου χαρτιού, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες προδιαγραφές ασφαλείας.

Ζ. Ενίσχυση του ρόλου του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής (Ι.ΜΕ.ΠΟ.) τόσο στο εσωτερικό, ιδίως με την οργάνωση και συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια, ερευνητικά προγράμματα σχετικά με τη μετανάστευση και με την εκπόνηση μελετών αναφορικά με τις ειδικότερες εκφάνσεις του μεταναστευτικού φαινομένου στη Χώρα μας, όσο και στο εξωτερικό, με τη συνεργασία με Ευρωπαϊκούς αλλά και Διεθνείς φορείς εγνωσμένου κύρους.

VII. Υλοποίηση του Κοινοτικού Προγράμματος για την «Οικονομική και τεχνική βοήθεια προς τρίτες χώρες στους τομείς του ασύλου και της μετανάστευσης – ΑΙΝΕΙΑΣ » (20/4/2006 – 20/4/2008)

Έχοντας αναλάβει συντονιστικό ρόλο σε θέματα μετανάστευσης και προκειμένου να αξιοποιήσει Κοινοτικά κονδύλια που διατίθενται για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης, το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. υπέβαλε, το Μάρτιο 2005, πρόταση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την υλοποίηση δράσεων στην Αλβανία στο πλαίσιο της πρώτης προκήρυξης του Κοινοτικού Προγράμματος «Οικονομική και τεχνική βοήθεια προς τρίτες χώρες στους τομείς του ασύλου και της μετανάστευσης – ΑΙΝΕΙΑΣ».

Το εν λόγω Πρόγραμμα βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 491/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 10η Μαρτίου 2004 και στόχος του είναι η παροχή ειδικής και συμπληρωματικής χρηματοδοτικής και τεχνικής βοήθειας προς τρίτες χώρες ώστε να ενισχυθούν στην προσπάθειά τους για αποτελεσματικότερη διαχείριση των ποικίλων διαστάσεων των μεταναστευτικών ροών. Ο σχεδιασμός του Προγράμματος ΑΙΝΕΙΑΣ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ως βασικό χρηματοδοτικό εργαλείο σε θέματα μετανάστευσης, στηρίζεται σε συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, κατά την ειδική σύνοδό του στο Τάμπερε στις 15-16/10/1999 και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Σεβίλλης στις 21-

22/6/2002, σύμφωνα με τα οποία η ενισχυμένη συνεργασία των κρατών μελών με τρίτες χώρες έχει καθοριστική σημασία για την αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών και κυρίως για την πρόληψη και την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης.

Η πρόταση του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. εγκρίθηκε από το αρμόδιο όργανο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μεταξύ άλλων ανταγωνιστικών προτάσεων και στις 15/12/2005 υπεγράφη σχετική «Σύμβαση Επιχορήγησης Ενέργειας» μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (EuropaiAid Cooperation Office) και του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. ως υπεύθυνου διαχείρισης, διοίκησης και συντονισμού του έργου, το οποίο βρίσκεται πλέον σε εξέλιξη.

Το εγκριθέν πρόγραμμα τιτλοφορείται: «**Δημιουργία μηχανισμών με σκοπό την αποτελεσματική και βιώσιμη υλοποίηση της Συμφωνίας Επανεισδοχής μεταξύ της Αλβανίας, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ενδιαφερομένων τρίτων χωρών**», είναι διετούς διάρκειας (20 Απριλίου 2006 – 20 Απριλίου 2008) και συνολικού κόστους 1.818.460 €, εκ των οποίων το 80% χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το 20% από πόρους των εταίρων.

Εταίροι του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. για την υλοποίηση των δράσεων του προγράμματος είναι:

- το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης της Ελλάδας,
- ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (Δ.Ο.Μ.) – Αποστολή Αλβανίας,
- το Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής (Ι.ΜΕ.ΠΟ.) και
- η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.).

Όπως προκύπτει από τον τίτλο του, το πρόγραμμα δράσεων επικεντρώνεται στην Αλβανία ως τρίτη χώρα δεδομένου ότι αποτελεί τη χώρα προέλευσης της πλειονότητας των μεταναστών προς τη Χώρα μας (οι Αλβανοί μετανάστες αποτελούν περίπου 60% των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα). Στο πλαίσιο αυτό, **βασικός στόχος** του προγράμματος είναι η υποστήριξη των αρμόδιων Αλβανικών Αρχών για την αποτελεσματική υλοποίηση της «**Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας για την επανεισδοχή προσώπων που διαμένουν χωρίς άδεια**».

Η εν λόγω Συμφωνία τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 2006 και προσδιορίζει τους όρους σύμφωνα με τους οποίους το κάθε μέρος θα πρέπει να κάνει δεκτά στο έδαφός του άτομα που διαμένουν χωρίς άδεια στο έδαφος του άλλου μέρους και τις σχετικές αμοιβαίες υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών. Όπως επισημαίνεται στο ίδιο το κείμενο της Συμφωνίας, στόχος της είναι η ενίσχυση της συνεργασίας των συμβαλλόμενων μερών προκειμένου να καταπολεμήσουν αποτελεσματικότερα την παράνομη μετανάστευση. Γενικότερα, η Ε.Ε. αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη διαπραγμάτευση και σύναψη κοινοτικών Συμφωνιών Επανεισδοχής με τρίτες χώρες ως μέσο καταπολέμησης της παράνομης μετανάστευσης και διασφάλισης της συνεργασίας των χωρών αποστολής στην προσπάθεια αυτή.

Στο πλαίσιο αυτό **επιμέρους στόχοι** του προγράμματος είναι:

- Η υποστήριξη των αρμόδιων κρατικών φορέων της Αλβανίας στο σχεδιασμό και την προώθηση της πολιτικής επανεισδοχής και, γενικότερα, της πολιτικής επιστροφής Αλβανών υπηκόων, καθώς και στην επεξεργασία του απαραίτητου νομοθετικού πλαισίου για την υλοποίηση της Συμφωνίας Επανεισδοχής μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας.
- Ο εντοπισμός καλών πρακτικών στην υλοποίηση διμερών ή πολυμερών Συμφωνιών και πρωτοκόλλων Επανεισδοχής και η προσαρμογή των πρακτικών αυτών στην Αλβανική περίπτωση.
- Η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των Ελληνικών και Αλβανικών υπηρεσιών που εμπλέκονται άμεσα στην υλοποίηση της Συμφωνίας Επανεισδοχής και η μεταφορά σχετικής τεχνογνωσίας στην Αλβανική διοίκηση.
- Η προετοιμασία των απαραίτητων διμερών Συμφωνιών Επανεισδοχής μεταξύ της Αλβανίας και γειτονικών χωρών.
- Η προώθηση της κοινωνικο-οικονομικής επανένταξης Αλβανών υπηκόων που αναμένεται να επιστρέψουν στη γειτονική χώρα (είτε μέσω της Συμφωνίας Επανεισδοχής, είτε εκτός του

πλαισίου της) μέσω της αναβάθμισης των υπηρεσιών που παρέχονται από τα Περιφερειακά και Τοπικά Γραφεία Απασχόλησης της Αλβανίας.

Στην παρούσα φάση, το πρόγραμμα βρίσκεται σε εξέλιξη και ολοκληρώνονται οι απαραίτητες προπαρασκευαστικές δράσεις. Εκπρόσωποι των εταίρων είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν από κοινού θέματα προγραμματισμού του έργου και εταιρικής συνεργασίας στις δύο συναντήσεις που διοργάνωσε το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. στην Αθήνα, στις 11-12 Ιουλίου 2006 και στις 31 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 2006, ενώ προβλέπεται να έχουν τακτικές συναντήσεις κατά την διάρκεια του έργου, με σκοπό τη συστηματική παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων, τόσο στην Αθήνα, όσο και στα Τίρανα.

Κύριος επωφελούμενος από το πρόγραμμα φορέας είναι το Υπουργείο Εσωτερικών της Αλβανίας και ειδικότερα οι κεντρικές και περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου που εμπλέκονται, άμεσα ή έμμεσα, στην υλοποίηση της Συμφωνίας Επανεισδοχής: Διεύθυνση Συνόρων και Μετανάστευσης, Διεύθυνση Προσφύγων, Διεύθυνση κατά του Οργανωμένου Εγκλήματος και κατά της Εμπορίας, Υπηρεσία Δικαστικών και Νομικών Θεμάτων, καθώς και οι Περιφερειακές Αστυνομικές Μονάδες κατά της Εμπορίας, η Αστυνομία Συνόρων και συνοριακοί υπάλληλοι και φύλακες.

Επιπλέον, από δράσεις του προγράμματος επωφελούνται άμεσα στελέχη επιλεγμένων Υπηρεσιών των Υπουργείων με αρμοδιότητα σε θέματα μετανάστευσης (Υπουργείων Εξωτερικών, Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων), καθώς και το προσωπικό επιλεγμένων Περιφερειακών και Τοπικών Γραφείων της Εθνικής Υπηρεσίας Απασχόλησης της Αλβανίας.

Βάσει των ανωτέρω, ο συνολικός αριθμός των **άμεσα επωφελούμενων** εκτιμάται σε περίπου 650 άτομα.

Ο πληθυσμός των **έμμεσα επωφελούμενων** του προγράμματος δεν είναι δυνατό να προσδιορισθεί αριθμητικά αλλά περιλαμβάνει:

α) τους Αλβανούς υπηκόους που διαμένουν χωρίς άδεια στο έδαφος των κρατών-μελών και επιστρέφουν στην Αλβανία στο πλαίσιο της Συμφωνίας Επανεισδοχής Ε.Κ./Αλβανίας που ισχύει από 1η Μαΐου 2006.

β) τους υπηκόους των τρίτων χωρών (μη Αλβανούς υπηκόους) που διαμένουν χωρίς άδεια στο έδαφος των κρατών-μελών της Ε.Ε. και θα είναι δυνατή, υπό προϋποθέσεις, η επαναπροώθησή τους στην Αλβανία, βάσει ειδικότερης ρήτηρας της Συμφωνίας Επανεισδοχής Ε.Κ./Αλβανίας η οποία θα τεθεί σε ισχύ την 1η Μαΐου 2008.

γ) γενικότερα, τους Αλβανούς υπηκόους που επιστρέφουν στην Αλβανία, εθελούσια ή μη, με σκοπό την επανεγκατάσταση και κοινωνικο-οικονομική επανένταξή τους.

Είναι φανερό ότι **η Χώρα μας επωφελείται από το εν λόγω πρόγραμμα** περισσότερο από κάθε άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε., καθώς αποτελεί προνομιακό προορισμό των Αλβανών μεταναστών. Πιο συγκεκριμένα, η Χώρα μας επωφελείται τόσο από τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών της Αλβανίας που χειρίζονται θέματα επιστροφής των υπηκόων της, όσο και από την αναβάθμιση των υπηρεσιών απασχόλησης στην Αλβανία που καλούνται να υποστηρίξουν την οικονομική επανένταξη των Αλβανών υπηκόων που επιστρέφουν στη γειτονική χώρα και, κατά συνέπεια, να διασφαλίσουν το μόνιμο χαρακτήρα της επιστροφής.

Τέλος, σημαντική είναι και **η προβολή της Χώρας μας** και ειδικότερα του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. μέσω του προγράμματος και της σχετικής δημοσιότητας που θα λάβει, τόσο στη γειτονική χώρα, όσο και στα Ευρωπαϊκά όργανα που διαθέτουν κονδύλια για την προώθηση της Ευρωπαϊκής στρατηγικής για τη μετανάστευση.

VIII. Συνεργασία με Εθνικούς και Διεθνείς Οργανισμούς για την υλοποίηση Κοινοτικών Προγραμμάτων σε θέματα μετανάστευσης.

Α. Στις 20 Σεπτεμβρίου 2006 ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα με τίτλο «**Καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης στην Αλβανία και την ευρύτερη περιοχή: υποστήριξη στην ανάπτυξη και υλοποίηση της πολιτικής επανεισδοχής**», το οποίο υλο-

ποιήθηκε από το Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης – Αποστολή Αλβανίας υπό τη χρηματοδοτική γραμμή της Ε.Ε. «Συνεργασία με τρίτες χώρες στους τομείς του ασύλου και της μετανάστευσης» (B7-667). Τη χρηματοδότηση του προγράμματος ανέλαβαν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. κατά το 80% και το 20% του συνολικού κόστους αντίστοιχα.

Το πρόγραμμα διήρκεσε 21 μήνες (Δεκέμβριος 2004 – Σεπτέμβριος 2006) και ο Δ.Ο.Μ. – Αποστολή Αλβανίας ήταν ο υπεύθυνος για τη διαχείριση του έργου και την υλοποίηση των δράσεων, ενώ βάσει του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. και του Δ.Ο.Μ. που υπεγράφη στις 9/2/2005, το Υπουργείο, ως βασικός συγχρηματοδότης, ανέλαβε και σημαντικό εποπτικό ρόλο κατά την υλοποίηση των δράσεων.

Κεντρικός στόχος του προγράμματος υπήρξε η προετοιμασία και υποστήριξη της Αλβανικής Διοίκησης για την επιτυχή υλοποίηση της «**Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας για την επανεισδοχή προσώπων που διαμένουν χωρίς άδεια**», η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 2006 και προσδιορίζει τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία το κάθε μέρος θα πρέπει να κάνει δεκτά στο έδαφός του άτομα που διαμένουν χωρίς άδεια στο έδαφος του άλλου μέρους και τις σχετικές αμοιβαίες υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών.

Κύριοι επωφελούμενοι από το πρόγραμμα φορέας ήταν το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο Εσωτερικών της Αλβανίας, στελέχη του οποίου έλαβαν επιμόρφωση στα θέματα που διαπραγματεύτηκε το πρόγραμμα και επωφελήθηκαν από τη μεταφορά τεχνολογίας από κράτη μέλη της Ε.Ε. μέσω σεμιναρίων, επισκέψεων εμπειρογνομήμων κτλ. Ενισχύθηκαν ιδιαίτερα η «Διεύθυνση Συνόρων και Μετανάστευσης» του εν λόγω Υπουργείου, καθώς και η Νομική Υπηρεσία του Υπουργείου. **Έμμεσα επωφελούμενοι φορείς** ήταν τα συναρμόδια Υπουργεία Εξωτερικών, Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθώς και η Εθνική Υπηρεσία Απασχόλησης.

Οι δράσεις του προγράμματος περιελάμβαναν:

- διενέργεια ερευνών σε σχέση με τις υφιστάμενες πρακτικές επιστροφής Αλβανών υπηκόων στη χώρα προέλευσής τους από επιλεγμένα κράτη μέλη (Ελλάδα, Ιταλία, Ηνωμένο Βασίλειο και Βέλγιο), τις υφιστάμενες διαδικασίες επανεισδοχής των προσώπων αυτών στην Αλβανία και τους μηχανισμούς κοινωνικοοικονομικής επανένταξής τους,

- εντοπισμός των ελλείψεων στην Αλβανική διοίκηση και των κενών στην Αλβανική νομοθεσία ενόψει της υλοποίησης της Συμφωνίας Επανεισδοχής Ε.Κ. /Αλβανίας και γενικότερα ενόψει της διαμόρφωσης μιας αποτελεσματικής Πολιτικής Επιστροφής Αλβανών υπηκόων.

- θεσμική και υλικοτεχνική υποστήριξη των αρμόδιων Υπηρεσιών του Αλβανικού Υπουργείου Εσωτερικών

- επιμόρφωση του προσωπικού του Αλβανικού Υπουργείου Εσωτερικών που εμπλέκεται άμεσα στην υλοποίηση της Συμφωνίας Επανεισδοχής.

- θεσμική και τεχνική υποστήριξη των Γραφείων Απασχόλησης σε τρεις πόλεις (Τίρανα, Δυράχιο, Αυλώνα).

Οι δράσεις αυτές ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και τα βασικά αποτελέσματα παρουσιάστηκαν σε σχετική εκδήλωση που διοργανώθηκε στα Τίρανα στις 20/9/2006 από το Δ.Ο.Μ. Η εκδήλωση έλαβε ευρεία δημοσιότητα και την παρακολούθησαν εκπρόσωποι των Αλβανικών Υπουργείων, της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα Τίρανα, Πρεσβειών στην Αλβανία κρατών-μελών της Ε.Ε. (Ιταλία, Γερμανία, Γαλλία, Αυστρία, Ολλανδία Σουηδία) και τρίτων χωρών (ΗΠΑ, Ελβετία, Νορβηγία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Τουρκία, Σερβία-Μαυροβούνιο), Διεθνών Οργανισμών (ΟΗΕ, UNICEF, Διεθνής Οργανισμός Εργασίας, Διεθνής Τράπεζα, PAMECA), Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και Αλβανικών Μέσων Ενημέρωσης. Την ελληνική πλευρά εκπροσώπησε επίσημα ο Πρέσβης της Ελλάδας στην Αλβανία κος Ιωάννης Κοκόσης, ενώ στη συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

Μεταξύ των **κυριότερων αποτελεσμάτων** του προγράμματος επισημαίνονται τα εξής:

- **η δημοσίευση πέντε εγχειριδίων και μελετών, ιδιαίτερης χρηστικής αξίας**, οι οποίες θα παραδοθούν στους ενδιαφερόμενους φορείς του Αλβανικού Κράτους, τα αρμόδια όργανα της Ε.Ε., αλλά θα είναι και στη διάθεση των Αρχών άλλων τρίτων χωρών με τις οποίες η Ευρωπαϊκή Κοινότητα διαπραγματεύεται τη σύναψη Συμφωνιών Επανεισδοχής. Οι δημοσιεύσεις αυτές επικεντρώνονται, μεταξύ άλλων, σε ζητήματα διοικητικού χαρακτήρα που ανακύπτουν κατά τη διαδικασία επανεισδοχής, καθώς και στις βέλτιστες πρακτικές σε θέματα επιστροφής και κοινωνικο-οικονομικής επανένταξης προσώπων που επιστρέφουν στη χώρα προέλευσής τους μετά από νόμιμη ή μη διαμονή σε άλλο κράτος.

- **η ολοκλήρωση αρχιτεκτονικής μελέτης για τη σύσταση Κέντρου προσωρινής διαμονής αλλοδαπών χωρίς άδεια στην Αλβανία**. Βάσει της μελέτης αυτής, η οποία παραδόθηκε στις Αλβανικές αρχές και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα κατασκευαστεί στο μέλλον και με Κοινοτικούς πόρους το εν λόγω κέντρο. Το Αλβανικό Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο θα έχει την αρμοδιότητα για τη λειτουργία του κέντρου, αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη δράση αυτή δεδομένου ότι η σύσταση κέντρου προσωρινής διαμονής λαθρομεταναστών είναι απαραίτητη για την υλοποίηση, από 1ης Μαΐου 2008, της ρήτρας της Συμφωνίας Επανεισδοχής μεταξύ Ευρωπαϊκής Κοινότητας και Αλβανίας που αφορά ειδικότερα στην επανεισδοχή στην Αλβανία υπηκόων τρίτων χωρών (μη Αλβανών υπηκόων).

Συμπερασματικά, **το πρόγραμμα ωφέλησε άμεσα και πρακτικά την Αλβανική πλευρά** στα θέματα τα οποία πραγματεύτηκε, ενώ η εμπειρία αυτή αναμένεται να αξιοποιηθεί από άλλες τρίτες χώρες που καλούνται, επίσης, να αντιμετωπίσουν την επανεισδοχή και επανένταξη υπηκόων τους οι οποίοι επιστρέφουν από κράτη μέλη της Ε.Ε., είτε αναγκαστικά, είτε εθελούσια.

Τέλος, η διακρατική συνεργασία που αναπτύχθηκε με αφορμή το πρόγραμμα αυτό, **προέβαλε το θετικό ρόλο που μπορεί να παίξει η Χώρα μας** και ειδικότερα του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. σε θέματα μετανάστευσης στην περιοχή. Επιπλέον, η συνεργασία αυτή αξιοποιείται, ήδη, για την αποτελεσματική υλοποίηση του προγράμματος που έχει αναλάβει το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. στο πλαίσιο του Κοινοτικού Προγράμματος «Οικονομικής και τεχνικής βοήθειας προς τρίτες χώρες στους τομείς του ασύλου και της μετανάστευσης - ΑΙΝΕΙΑΣ» που περιγράφηκε στην προηγούμενη ενότητα.

Β. Το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., σε συνεργασία με το Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ) που εποπτεύεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, υπέβαλε το Νοέμβριο του 2004 για λογαριασμό της χώρας μας **πρόταση προγράμματος «PHARE Institution Building» στη Δημοκρατία της Ουγγαρίας με αντικείμενο την κοινωνική ένταξη των προσφύγων και των υπηκόων τρίτων χωρών στη χώρα αυτή.**

Η ελληνική πρόταση υπερίσχυσε των υπολοίπων και επελέγη από την ηγεσία του αρμόδιου Ουγγρικού Υπουργείου Δικαιοσύνης (πρώην Εσωτερικών, το οποίο καταργήθηκε μετά τις τελευταίες εκλογές τον Απρίλιο του 2006), με αποτέλεσμα να ανατεθεί στη χώρα μας η υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος, με υπεύθυνο διαχείρισης το Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου, και συνεργαζόμενους φορείς το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α, το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες.

Ο σκοπός των προγραμμάτων Twinning γενικά είναι η ενίσχυση των θεσμών των υποψήφιων προς ένταξη και των άρτι ενταγμένων χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. **Το συγκεκριμένο πρόγραμμα** περιελάμβανε την αποστολή στην Ουγγαρία Ελλήνων εμπειρογνομήμων για τη μελέτη και ανάλυση της ισχύουσας νομοθεσίας, την καταγραφή των υφιστάμενων υπηρεσιών, καθώς και την εκπόνηση της «**Λευκής Βίβλου**» (**White Paper**) με προτάσεις για τους τρόπους σχεδιασμού και υλοποίησης της ενταξιακής διαδικασίας. Το πρόγραμμα περιελάμβανε επίσης επίσκεψη Ούγγρων στελεχών στην Ελλάδα (έλαβε χώρα στις 26.9.2006 παρουσία του κ. Γενικού Γραμματέα), προκειμένου να ενημερωθούν για τον τρόπο αντιμετώπισης των ζητημά-

των κοινωνικής ένταξης από πλευράς της χώρας μας.

Συγκεκριμένα, **οι δυο πρώτες δραστηριότητες** του προγράμματος στις οποίες συμμετείχαμε είχαν ως αντικείμενο έρευνα και σύνταξη έκθεσης αξιολόγησης αποτελεσμάτων, αναφορικά με το ισχύον νομοθετικό και οργανωτικό πλαίσιο στην Ουγγαρία και την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των εμπλεκόμενων δημόσιων φορέων στο τομέα της κοινωνικής ένταξης, καθώς και την αποτίμηση της ικανότητας και των δεξιοτήτων των υπηρεσιών να εφαρμόσουν μια εθνική στρατηγική πρωτίστως για την κοινωνική ένταξη των προσφύγων και των προσώπων με καθεστώς προσωρινής προστασίας, αλλά και μεταγενέστερα των λοιπών υπηκόων τρίτων χωρών.

Τέλος, **η τρίτη δραστηριότητα** του προγράμματος, στην οποία συμμετείχε εκπρόσωπος του Υπουργείου μας, ήταν η οργάνωση γενικών και ειδικών ομάδων εργασίας (working groups) με εκπροσώπους των κρατικών φορέων, της περιφερειακής και τοπικής διοίκησης και της κοινωνίας των πολιτών, η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους και τέλος, η εκπόνηση της προαναφερθείσας «Λευκής Βίβλου» και μέσω αυτής, η υποβολή προτάσεων ανά τομέα ένταξης στην πολιτική ηγεσία του αρμοδίου Υπουργείου Δικαιοσύνης. Η εν λόγω «Λευκή Βίβλος» ολοκληρώθηκε το Νοέμβριο τρέχοντος έτους και παραδόθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης της Βουδαπέστης στις 4.12.2006.

Σημειώνουμε ότι το όλο **εγχείρημα θεωρείται μεγάλης σημασίας** και για την Ουγγαρία, αλλά και για τον ελληνικό φορέα που ανέλαβε την εκπόνησή του. Αποτελεί **ιδιαίτερη προβολή για την Ελλάδα** και παράλληλα ενισχύει και τη θέση της χώρας μας έναντι των υπολοίπων χωρών μελών της Ε.Ε. Επιπλέον αποτελεί μια καλή **ευκαιρία ανάδειξης του αρμόδιου Ελληνικού Υπουργείου Εσωτερικών** στα θέματα αυτά, αλλά και **σύσφιξης σχέσεων** με τις αντίστοιχες υπηρεσίες της Ουγγαρίας με την προοπτική ανάπτυξης περαιτέρω συνεργασίας.

Η Έκθεση έγινε δεκτή, με ευρύτατη πλειοψηφία και υποβάλλεται προς τη Βουλή και την Κυβέρνηση.

Αθήνα, 6 Ιουλίου 2007

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΛΙΣΑΒΕΤ (ΕΛΣΑ) ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑ (ΒΕΡΑ) ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ
--	--

ΤΑ ΜΕΛΗ

Αγοραστής Κωνσταντίνος
Βασιλείου Θεόφιλος
Βεργίνης Ξενοφών
Βλάχος Γεώργιος
Ζαγορίτης Ελευθέριος
Λυκουρέντζος Ανδρέας
Σκρέκας Θεόδωρος
Αράπογλου Χρυσή
Βλατής Ιωάννης
Κοσμίδης Σωκράτης
Μανωλάκης Άγγελος
Κουβέλης Φώτιος »)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Οι Ειδικές Μόνιμες Επιτροπές Απόδημου Ελληνισμού, Θεσμών και Διαφάνειας, Έρευνας και Τεχνολογίας, Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Περιφερειών και Προστασίας Περιβάλλοντος καταθέτουν τις εκθέσεις τους, σύμφωνα με το άρθρο 43 Α, παράγραφος 6 του Κανονισμού της Βουλής.

(Οι προαναφερθείσες εκθέσεις καταχωρίζονται στα Πρακτικά και έχουν ως εξής:

**«ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΑ' – ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'
ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ**

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Κατά τη Γ' Τακτική Σύνοδο της ΙΑ' Περιόδου, η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Απόδημου Ελληνισμού συνεστήθη με την υπ' αριθμ. 8266/6597/2.11.2006 απόφαση της Προέδρου της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 43 Α' του Κανονισμού της Βουλής.

Η Επιτροπή συγκροτείται από 30 μέλη και αποτελέσθηκε από τους Βουλευτές κ.κ. Ανέστη Αγγελή, Θεόφιλο Βασιλείου, Ιωάννη Γιαννέλλη-Θεοδοσιάδη, Σταύρο Δαϊλάκη, Σταύρο Καλαφάτη, Γεώργιο Καρασμάνη, Κωνσταντίνο Καρρά, Σταύρο Κελέτση, Κωνσταντίνο Κιλτίδη, Νικόλαο Κορτσάρη, Θεόφιλο Λεονταρίδη, Βασίλειο Πάππα, Παναγιώτη Σκανδαλάκη, Παρθένια Φουντουκίδου, Αντώνιο Φούσα, Ηλία Φωτιάδη, Ευγένιο Χαϊτίδη, Βασίλειο Γερανόδη, Ιωάννη Μαγκριώτη, Χρυσάνθη Μανωλιά, Αθανάσιο Μωραϊτή, Γρηγόριο Νιώτη, Γεώργιο Ντόλιο, Αικατερίνη Περγεπέ – Σηφουνάκη, Εμμανουήλ Στρατάκη, Ευαγγελία Σχοιναράκη – Ηλιάκη, Ανδρέα Φούρα, Απόστολο Φωτιάδη, Νικόλαο Γκατζή και Νικόλαο Κωνσταντόπουλο.

Πρόεδρος της Επιτροπής εξελέγη, στις 8 Νοεμβρίου 2006, ο κ. Ευγένιος Χαϊτίδης. Το αξίωμα του Α' Αντιπροέδρου της Επιτροπής κατέλαβε ο κ. Γρηγόριος Νιώτης, του Β' Αντιπροέδρου ο κ. Νικόλαος Γκατζής και του Γραμματέως ο κ. Νικόλαος Κωνσταντόπουλος.

Ο Βουλευτής, κ. Ανδρέας Φούρας και η Βουλευτής, κυρία Ευαγγελία Σχοιναράκη – Ηλιάκη, που περιλαμβάνονταν στην αρχική σύνθεση της Επιτροπής, αντικαταστάθηκαν από τους Βουλευτές κ.κ. Παναγιώτη Αντωνακόπουλο και Ιωάννη Σκουλά αντίστοιχα, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 595/436, από 18 Ιανουαρίου 2007 απόφαση της Προέδρου της Βουλής.

Αντικείμενο της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 43Α' του Κανονισμού της Βουλής, είναι:

«η διατήρηση και προαγωγή των σχέσεων και των δεσμών της Εθνικής Αντιστάσεως και του Ελληνικού Λαού με τον απανταχού Ελληνισμό, ο συντονισμός των δράσεων της Βουλής των Ελλήνων και του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού, η μελέτη των προβλημάτων των Αποδήμων Ελλήνων, η προώθηση της επίλυσής τους, καθώς και η ενίσχυση των σχέσεων με τα ελληνικά καταγωγής μέλη άλλων κοινοβουλίων».

Η δράση της Επιτροπής αποσκοπεί στην ανάδειξη του ενδιαφέροντος του Ελληνικού Κοινοβουλίου για τον Οικουμενικό Ελληνισμό, ενώ προτεραιότητά της αποτελούν τα εκπαιδευτικά και πολιτιστικά ζητήματα, τα θέματα επικοινωνίας και η προβολή των ελληνικών θέσεων στο Εξωτερικό.

Η Επιτροπή πραγματοποίησε 17 συνεδριάσεις, συνολικής διάρκειας 34 ωρών, κατά τις οποίες κλήθηκαν σε ακρόαση, προς ενημέρωση των μελών της, Υπουργοί και Υφυπουργοί, δημόσιοι λειτουργοί, Ακαδημαϊκοί Καθηγητές και εκπρόσωποι Φορέων και Οργανώσεων, όπως εμφανίζεται στο αντίστοιχο κεφάλαιο της Έκθεσης.

II. ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΛΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΑΚΡΟΑΣΗ

1.Συνεδρίαση της 24ης Οκτωβρίου 2006

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

α) Ενημέρωση από τον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού, κ. Ιωάννη Κυπαρισσίδη, για το Συνέδριο Περιφέρειας Καναδά.

β) Ενημέρωση από τον κ. Στέλιο Ελληνιάδη, Δημοσιογράφο – Ερευνητή, για θέματα Ελλήνων Ομογενών.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν οι κ.κ. Αντρίου Άθηνς, Πρόεδρος του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού και Charles Mouratidis, Διευθυντής Επικοινωνίας του Γραφείου του κ. Άθηνς.

2. Συνεδρίαση της 30ης Οκτωβρίου 2006

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

α) Ενημέρωση για την Περιφερειακή Συνέλευση του Σ.Α.Ε. των Χωρών της τέως Σοβιετικής Ένωσης.

β) Τρόποι συντονισμού της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Απόδημου Ελληνισμού με σωματεία και φορείς, που ασχολούνται με θέματα Απόδημου Ελληνισμού.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν ο κ. Ιωάννης Παργινός, Δημοσιο

γράφος - Εκπρόσωπος του Εκδοτικού Οίκου «Αλέξανδρος», ο κ. Μιχαήλ Σιώψης, Πρόεδρος του Οργανισμού Προβολής Ελληνικού Πολιτισμού και ο κ. Γεώργιος Κοντορίνης, Αντιπρόεδρος Δικτύου Ελλήνων Αιρετών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη.

3. Συνεδρίαση της 14ης Νοεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από τον κ. Λάζαρο Εφραίμογλου, Πρόεδρο του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού, τον κ. Σταύρο Πανουσόπουλο, Πρόεδρο του Προγράμματος «Οικουμενικός Ελληνισμός», τον κ. Δημήτριο Αλεξάνδρου, Πρόεδρο της Πολιτιστικής Εταιρείας Πανελλήνων «Μακεδόνες» και τον κ. Χαράλαμπο Μουρατίδη, Εκπρόσωπο Σ.Α.Ε..

4. Συνεδρίαση της 28ης Νοεμβρίου 2006

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

α) Ενημέρωση από την κυρία Ειρήνη Σακελλάρη, Διευθύντρια Αμερικής της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού, σχετικά με την Περιφερειακή Συνέλευση Αμερικής και τις λοιπές Περιφερειακές Συνελεύσεις, καθώς και επί του προγράμματος διεξαγωγής της Παγκόσμιας Συνέλευσης του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού στη Θεσσαλονίκη.

β) Ενημέρωση από τη δημοσιογράφο, κυρία Άννα Βαλαβανίδου, σχετικά με τα νέα προγράμματα του Ελληνικού Ραδιοσταθμού του Λονδίνου.

5. Συνεδρίαση της 16ης Ιανουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση των μελών της Επιτροπής, σχετικά με την Έκρη Παγκόσμια Συνέλευση του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού.

6. Συνεδρίαση της 18ης Ιανουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Εισηγήσεις των μελών για την επίλυση των προβλημάτων, που αντιμετωπίζουν οι Ελληνικές Κοινότητες του Εξωτερικού και προτάσεις για την συγκρότηση Επιτροπών.

7. Συνεδρίαση της 13ης Φεβρουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση των μελών της Επιτροπής, από το Προεδρείο της, για τις εργασίες και τις αποφάσεις της Πρώτης Συνεδρίασης του νέου Προεδρείου του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού, στη Θεσσαλονίκη.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν ο κ. Ιωάννης Κυπαρισσίδης, Γενικός Γραμματέας της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού, ο κ. Στέφανος Ταμβάκης, Πρόεδρος του Σ.Α.Ε., ο κ. Θεόδωρος Σπυρόπουλος, Αναπληρωτής Πρόεδρος και Συντονιστής Σ.Α.Ε. Η.Π.Α., ο κ. Κώστας Μενεγάκης, Συντονιστής Σ.Α.Ε. Καναδά, ο κ. Χρήστος Γερονικολός, Αντιπρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας Τορόντο και ο κ. Χάρης Γκουβέλης, Συντονιστής Περιφέρειας Αφρικής και Μέσης Ανατολής.

8. Συνεδρίαση της 21ης Φεβρουαρίου 2007

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

α) Ενημέρωση από τον κ. Γεώργιο Καραγιάννη, Καθηγητή του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου, Πρόεδρο του Ερευνητικού Κέντρου «ΑΘΗΝΑ» και Διευθυντή του Ινστιτούτου Επεξεργασίας Λόγου, σχετικά με την εφαρμογή των νέων τεχνολογιών σε θέματα Απόδημου Ελληνισμού.

β) Ενημέρωση από την κυρία Δήμητρα Ήγκαν, πρώην Γενική Διευθύντρια επί θεμάτων Απόδημου Ελληνισμού της Οργανωτικής Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων «ΑΘΗΝΑ 2004», σχετικά με θέματα επικοινωνίας και συνεργασίας με Έλληνες Ομογενείς, οι οποίοι έλαβαν μέρος ως θελοντές στην προετοιμασία και διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων.

9. Συνεδρίαση της 13ης Μαρτίου 2007

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

α) Παρουσίαση στην Επιτροπή του ειδικού προγράμματος του Ο.Τ.Ε., για την επικοινωνία με Έλληνες επιχειρηματίες του Εξωτερικού, από την κυρία Δήμητρα Ήγκαν, Ειδική Σύμβουλο INFOTE.

β) Λήψη απόφασης για τη δυνατότητα συζήτησης στην Επιτροπή εκθέσεων, αναφορών και προβλημάτων των Ελληνικών Κοινοτήτων του Εξωτερικού.

10. Συνεδρίαση της 21ης Μαρτίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση των μελών της Επιτροπής για τις δυνατότητες συνεργασίας με Έλληνες Ομογενείς επιχειρηματίες, που δραστηριοποιούνται σε χώρες του Εξωτερικού.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν οι κ.κ. Αθανάσιος Λαβίδας, Γενικός Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), Ιωάννης Πατσιαβός, Συντονιστής Διεθνών Σχέσεων του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), Βασίλειος Θωμαΐδης, Πρόεδρος του Συνδέσμου Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος (Σ.Ε.Β.Ε.), Παναγιώτης Παπασταύρου, Πρόεδρος του Οργανισμού Προώθησης Εξαγωγών (Ο.Π.Ε.) και Γεώργιος Κασσιμάτης, Πρόεδρος της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων και Πρόεδρος του Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πειραιά.

11. Συνεδρίαση της 24ης Απριλίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από τον κ. Άγγελο Καραγιάννη, Αντιπρόεδρο του Ελληνοαμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου, την κυρία Αικατερίνη Κατώπη, Γενική Διευθύντρια του Ελληνοϊαπωνικού Εμπορικού Επιμελητηρίου και τον κ. Αναστάσιο Αντωνόπουλο, Πρόεδρο του Αραβοελληνικού Επιμελητηρίου Εμπορίου και Αναπτύξεως, σχετικά με τη δυνατότητα συμβολής της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Απόδημου Ελληνισμού στην προώθηση των επιχειρηματικών σχέσεων Ελλάδος και αντιστοίχων Χωρών.

12. Συνεδρίαση της 26ης Απριλίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συζήτηση επί του προσχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών «Άσκηση του εκλογικού δικαιώματος, κατά τις γενικές βουλευτικές εκλογές, από τους Έλληνες εκλογείς, που κατοικούν στο εξωτερικό».

Στη συνεδρίαση παρέστη ο Υφυπουργός Εξωτερικών, κ. Θεόδωρος Κασσίμης.

13. Συνεδρίαση της 9ης Μαΐου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από τον κ. Ευάγγελο Τζιαβό, Γενικό Πρόξενο της Σλοβενίας και Πρόεδρο του Ελληνοσλοβενικού Επιμελητηρίου, τον κ. Ιωάννη Τσαμίχα, Πρόεδρο της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ελληνοϊταλικού Επιμελητηρίου και τον κ. Χριστόφορο Χατζόπουλο, Πρόεδρο του Ελληνογαλλικού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, σχετικά με τη δυνατότητα συμβολής της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Απόδημου Ελληνισμού στην προώθηση των επιχειρηματικών σχέσεων της Ελλάδας και των αντιστοίχων Χωρών.

14. Συνεδρίαση της 22ης Μαΐου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συζήτηση επί του προσχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών «Άσκηση του εκλογικού δικαιώματος, κατά τις γενικές βουλευτικές εκλογές, από τους Έλληνες εκλογείς, που κατοικούν στο εξωτερικό».

Την Επιτροπή ενημέρωσε ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κ. Προκόπης Παυλόπουλος.

15. Συνεδρίαση της 6ης Ιουνίου 2007

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

α) Ενημέρωση από την κυρία Μιχαέλα Μπαλή, Υπεύθυνη Τμήματος Οικονομικών Σχέσεων του Ελληνογερμανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου.

β) Ορισμός Εισηγητών κατά θέματα, σχετικά με τη σύνταξη της Έκθεσης της Επιτροπής.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν ο κ. Δημήτριος Τομπουλίδης, Πρόεδρος της Παγκόσμιας Συνομοσπονδίας Ποντιακού Ελληνισμού, ο κ. Απόστολος Αποστολίδης, Ταμίας της Παγκόσμιας Συνομοσπονδίας Ποντιακού Ελληνισμού και ο κ. Σταύρος Κιβωτίδης, Ειδικός Σύμβουλος της Παγκόσμιας Συνομοσπονδίας Ποντιακού Ελληνισμού.

16. Συνεδρίαση της 7ης Ιουνίου 2007

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

α) Ενημέρωση από τον κ. Γεώργιο Παύλο, Καθηγητή στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και Πρόεδρο της Διεθνούς Ακαδημίας Πολιτισμού και Επικοινωνίας.

β) Ενημέρωση από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, κ. Ευγένιο Χαϊτίδη, για τη συνεδρίαση των εκπροσώπων των Ομοσπονδιών Ελληνικών Κοινοτήτων Ευρώπης, που πραγματοποιήθηκε στο

Παρίσι (26 & 27 Μαΐου 2007)

17.Συνεδρίαση της 5ης Ιουλίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συζήτηση επί των Εισηγήσεων, που θα περιληφθούν στην Έκθεση της Επιτροπής.

III. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Απόδημου Ελληνισμού, με ομόφωνη απόφασή της, κατά τη συνεδρίαση της 21ης Φεβρουαρίου 2007, συγκρότησε εννέα (9) Υποεπιτροπές, αντικείμενο των οποίων είναι η μελέτη και επεξεργασία των προβλημάτων των Ομογενών σε όλο τον κόσμο, καθώς και η υποβολή σχετικών εισηγήσεων.

Η σύνθεση των Υποεπιτροπών έχει ως ακολούθως:

1) Βόρεια Γερμανία

1. Νικόλαος Κορτσάρης
2. Κωνσταντίνος Κιλτίδης
3. Αντώνιος Φούσας
4. Κωνσταντίνος Καρράς
5. Βασίλειος Πάππας
6. Απόστολος Φωτιάδης

2) Νότια Γερμανία

1. Σταύρος Κελέτης
2. Ιωάννης Μαγκριώτης
3. Εμμανουήλ Στρατάκης
4. Γεώργιος Ντόλιος
5. Αντώνιος Φούσας
6. Κωνσταντίνος Καρράς

3) Σκανδιναβικές χώρες

1. Ηλίας Φωτιάδης
2. Παναγιώτης Αντωνάκοπουλος
3. Κωνσταντίνος Κιλτίδης
4. Θεόφιλος Βασιλείου
5. Ανέστης Αγγελής
6. Αθανάσιος Μωραΐτης

4) Λοιπές Ευρωπαϊκές Χώρες

1. Ιωάννης Μαγκριώτης
2. Γεώργιος Ντόλιος
3. Βασίλειος Γερανίδης
4. Ιωάννης Σκουλάς
5. Βασίλειος Πάππας
6. Θεόφιλος Βασιλείου

5) Καναδάς, Κεντρική και Νότια Αμερική

1. Γεώργιος Καρασμάνης
2. Νικόλαος Κορτσάρης
3. Χρυσάνθη Μανωλιά
4. Σταύρος Καλαφάτης
5. Θεόφιλος Λεονταρίδης
6. Βασίλειος Γερανίδης

6) Η.Π.Α.

1. Σταύρος Δαϊλάκης
2. Παναγιώτης Σκανδαλάκης
3. Εμμανουήλ Στρατάκης
4. Σταύρος Καλαφάτης
5. Θεόφιλος Λεονταρίδης
6. Ιωάννης Σκουλάς

7) Αυστραλία, Ασία και Άπω Ανατολή

1. Ηλίας Φωτιάδης
2. Χρυσάνθη Μανωλιά
3. Αθανάσιος Μωραΐτης
4. Απόστολος Φωτιάδης
5. Ανέστης Αγγελής
6. Παναγιώτης Σκανδαλάκης

8) Αφρική

1. Αικατερίνη Περλεπέ – Σηφουνάκη
2. Σταύρος Δαϊλάκης
3. Γεώργιος Καρασμάνης
4. Παναγιώτης Αντωνάκοπουλος
5. Ιωάννης Γιαννέλλης – Θεοδοσιάδης
6. Παρθένα Φουντουκίδου

9) Παρευξείνιες Χώρες και Χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης

1. Σταύρος Κελέτης
2. Ιωάννης Γιαννέλλης – Θεοδοσιάδης
3. Αικατερίνη Περλεπέ – Σηφουνάκη
4. Παρθένα Φουντουκίδου

IV. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ «ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΚΛΟΓΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΤΟΙΚΟΥΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ».

A. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ

ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Οι Έλληνες Ομογενείς, αδιαμφισβήτητα, αποτελούν κομμάτι του Ελληνικού Έθνους, αλλά κυρίως κατέχουν ένα ιδιαίτερο κομμάτι στις καρδιές όλων, όσοι ζούμε στην πατρίδα μας, την Ελλάδα. Τους σκεφτόμαστε συνεχώς, ακόμα και όταν καίρια ζητήματα απασχολούν την χώρα μας και πάντα επιθυμούμε να μπορούσαν και αυτοί να συνεισφέρουν, καταθέτοντας την δική τους άποψη αναφορικά με αυτά. Μπορεί να βρίσκονται μακριά μας - κάποιοι, ίσως, πουν και μακριά από την κατάσταση που επικρατεί στην Χώρα μας - αλλά δεν παύουν να ενημερώνονται συνεχώς και να προσπαθούν να διατηρούν άρρηκτους τους δεσμούς τους με την Ελλάδα.

Το Σύνταγμα, άλλωστε, λαμβάνοντας σοβαρά υπ' όψιν αυτήν την ιδιαίτερη κατηγορία Ελλήνων, με τα οριζόμενα στα άρθρα 108 και 51, μεριμνά για αυτούς. Αρχικά με την σύσταση και λειτουργία του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού, αλλά και με την προσπάθεια σύνταξης του κατάλληλου Νόμου, που θα τους παρέχει την δυνατότητα άσκησης του εκλογικού τους δικαιώματος στις εθνικές εκλογές.

Σε αυτό το σημείο, θα ήθελα να συγχαρώ την Κυβέρνηση για την πρωτοβουλία της να φέρει στο προσκήνιο το θέμα αυτό της δυνατότητας άσκησης του εκλογικού δικαιώματος των Απόδημων Ελλήνων.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Απόδημου Ελληνισμού, που πραγματοποιήθηκαν την 26η Απριλίου 2007 και την 22α Μαΐου 2007, συζητήθηκαν πολλά ζητήματα σχετικά με τη συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία, τα οποία απασχολούν τα Κόμματα και τους Βουλευτές, με σκοπό να ακουστούν οι απόψεις όλων πάνω στο Προσχέδιο Νόμου, που παρουσίασε η Κυβέρνηση, ώστε να προκύψει τελικά ένα, όσο το δυνατόν καλύτερο, σχέδιο νόμου, όπου μετέπειτα θα γίνει και Νόμος του Κράτους. Τα ζητήματα, στα οποία αναφέρθηκαν, ο Υπουργός Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κ. Παυλόπουλος, ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Κασσίμης, και οι περισσότεροι Βουλευτές στις δύο αυτές συνεδριάσεις ήταν, ανεξαρτήτως σειράς, σοβαρότητας ή προτεραιότητας, τα εξής, τα οποία, επιγραμματικά, αναφέρω:

- Ο καθορισμός βασικών θεμάτων-ενοιών, όπως, π.χ., ποιοι πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους, ποιοι θεωρούνται μόνιμοι κάτοικοι Εξωτερικού και ποιοι γενικά έχουν δικαίωμα ψήφου.

- Τα πολλά προβλήματα, που προκύπτουν από την παγκόσμια προεκλογική εκστρατεία, που θα καλούνται πλέον να διεξάγουν οι υποψήφιοι Βουλευτές, είτε Έλληνες, είτε Απόδημοι.

- Το αν τελικά, θα συμπεριληφθούν στα ψηφοδέλτια Επικρατείας και Απόδημοι Έλληνες.

- Η λειτουργία, σαν συνέπεια, των «κομματαρχών», κάτι το οποίο βέβαια παρουσιάστηκε περισσότερο για τα αρνητικά, παρά για τα θετικά, που μπορεί να επιφέρει.

- Η ανακατανομή των εδρών, αλλά και η γενικότερη αλλαγή στο πολιτικό σκηνικό της Χώρας, καθώς ο αριθμός των ψηφοφόρων θα αυξηθεί κατά πολύ.

- Ο προβληματισμός αναφορικά με το ότι, να μην θα μπορούν να έχουν δικαίωμα ψήφου οι Απόδημοι και να διατηρούν περισσότερο ισχυρούς δεσμούς με την Ελλάδα, αλλά πώς θα μπορούν να καθορίζουν, το μέλλον της, όντας μακριά από την

Ελληνική πραγματικότητα. Με τι κριτήρια θα παίρνουν τόσο σημαντικές αποφάσεις για την χώρα, όταν δεν έχουν άμεση επαφή, παρά μόνο από όσα επιγραμματικά αναφέρονται από τα διάφορα δορυφορικά προγράμματα κάποιων Ελληνικών Μέσων.

- Ο τρόπος που θα λαμβάνει χώρα η ψηφοφορία, με κανονικά ψηφοδέλτια και κάλπες ή με επιστολική ψήφο. Σημειώνεται, ότι η πρόταση της Κυβέρνησης είναι να διεξάγονται οι εκλογές με ψηφοδέλτια και κάλπες. Ετέθη, επίσης, ο προβληματισμός, αν οι Απόδημοι θα πρέπει να επιλέγουν Κόμμα μόνον ή και τους υποψηφίους (σταυροδοσία).

Αποψη κάποιων είναι, προτού καταλήξουμε, να μελετήσουμε και εν μέρει να παραδειγματιστούμε από τους αντίστοιχους εκλογικούς Νόμους για τους Απόδημους, που, ήδη, ισχύουν σε άλλα κράτη, όπως, π.χ., σε Ιταλία και Γαλλία.

Εκτιμώ ότι η Διακομματική μας Επιτροπή συζήτησε και προβληματίστηκε πολύ σοβαρά και άκρως παραγωγικά, για πρώτη φορά, πάνω σε ένα τόσο σπουδαίο εθνικό και πολιτικό ζήτημα. Σε αυτό έπαιξε ρόλο η πρωτοβουλία της Κυβέρνησης, να την ενημερώσει και να επιζητήσει διάλογο με κατάθεση ιδεών και σύνθεση απόψεων, πράγμα που, ασφαλώς, έγινε.

Οι εκφρασθείσες απόψεις συντελούν στην διαμόρφωση ενός Σχεδίου Νόμου που, εκτός από την ειδική πλειοψηφία των 2/3 της Βουλής για την ψήφισή του, όπως ορίζεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 51 του Συντάγματος, μπορεί να εκφράσει ομόψυχα το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων της Βουλής των Ελλήνων και να δώσει την ευκαιρία στους Ομογενείς μας να ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα στον τόπο διαμονής τους, ή κοντά σε αυτόν.

Β. ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΨΗΦΟΥ ΤΩΝ ΑΠΟΔΗΜΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ

Η ρύθμιση του τρόπου άσκησης του εκλογικού δικαιώματος των Ελλήνων της Διασποράς, δια νόμου, αποτελεί βασική συνταγματική υποχρέωση, που προκύπτει από τα άρθρα 108 και 51 παρ. 4 του Συντάγματος. Ταυτόχρονα, αποτελεί δείγμα προόδου και ωρίμανσης της δημοκρατίας μας και του πολιτικού μας συστήματος. Είναι ένα σημαντικό άνοιγμα της Χώρας μας στον κόσμο.

Σημειώνεται ότι ο σχετικός νόμος, για να τεθεί σε ισχύ, θα πρέπει να συγκεντρώσει όχι την απλή πλειοψηφία των Βουλευτών, αλλά τα 2/3 του όλου αριθμού των Βουλευτών. Δηλαδή, απαιτείται ειδική ενισχυμένη πλειοψηφία, που μπορεί να προκύψει μόνο μέσα από πνεύμα συναίνεσης, σύνθεσης και συνεργασίας των πολιτικών δυνάμεων. Η σχετική ρύθμιση αποτελεί επιθυμία και απαίτηση των Ελλήνων της Διασποράς.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι όλες οι πολιτικές δυνάμεις πρέπει να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων και να καταλήξουμε σε ένα σχέδιο νόμου, που να μπορεί να συγκεντρώσει την ειδική πλειοψηφία, που απαιτείται. Σε διαφορετική περίπτωση θα προκαλέσουμε την έντονη απογοήτευση των Ομογενών μας και αυτό θα είναι εις βάρος της αξιοπιστίας του πολιτικού κόσμου της Ελλάδας, αλλά και του πολιτικού μας συστήματος στο σύνολό του.

Αναμφισβήτητα το προσχέδιο νόμου, που η Κυβέρνηση έφερε στην Επιτροπή μας για ανταλλαγή απόψεων επ' αυτού, είναι ένα σημαντικό βήμα στην προσπάθεια αναζήτησης μιας φόρμουλας, προκειμένου να υλοποιηθεί η επιταγή του Συντάγματος. Από την πλευρά της Αντιπολίτευσης, έγινε φανερό ότι υπάρχουν σημαντικές διαφωνίες σε σχέση με το προσχέδιο νόμου, ενώ, κυρίως από την πλευρά του Κ.Κ.Ε., υπήρξε κάθετη αντίθεση.

Το προσχέδιο νόμου έχει πολλές θετικές ρυθμίσεις. Είναι αλήθεια, όμως, ότι δεν αντιμετωπίζει ορισμένα σημαντικά προβλήματα, που θα δημιουργηθούν στην πράξη, όπως είναι η αύξηση σε δυσβάστακτα επίπεδα των εξόδων και του κόστους της καμπάνιας για τους υποψηφίους Βουλευτές. Υπάρχουν εκλογικές περιφέρειες – νομοί της Χώρας, που έχουν έξω από τα σύνορα της Ελλάδας πολλαπλάσιο πληθυσμό απ' αυτόν που

κατοικεί στο εσωτερικό τους. Είναι βέβαιο ότι ο μέσος οικονομικά υποψήφιος δεν θα μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις ενός τέτοιου προεκλογικού αγώνα και δεν θα μπορεί να απευθυνθεί σε τεράστιες μάζες εκλογέων εκτός συνόρων.

Ταυτόχρονα, μπορεί να παρουσιαστούν προβλήματα αντισυνταγματικότητας στη διενέργεια των εκλογών, αφού θα υπάρξει αναντιστοιχία μεταξύ πραγματικού εκλογικού σώματος και εδρών των εκλογικών περιφερειών. Συγκεκριμένα οι έδρες των εκλογικών περιφερειών καθορίζονται με βάση τον πληθυσμό της τελευταίας απογραφής. Οι Απόδημοι Έλληνες μπορεί να είναι εγγεγραμμένοι στα δημοτολόγια και έτσι να αποκτούν δικαίωμα ψήφου, συνήθως, όμως, δεν καταγράφονται κατά την ημέρα της απογραφής. Αυτό σημαίνει ότι το εκλογικό σώμα, βάσει του οποίου γίνεται η κατανομή των εδρών στις εκλογικές περιφέρειες, που έχουν πολλούς Απόδημους, είναι πλασματικό και κατά πολύ μικρότερο από το πραγματικό, που θα ψηφίσει στις εκλογές. Άρα, οι περιφέρειες αυτές από πλευράς εδρών θα υποεκπροσωπούνται.

Όλα τα παραπάνω μας οδηγούν στις παρακάτω διαπιστώσεις:

1. Η ρύθμιση του τρόπου άσκησης του δικαιώματος της ψήφου των Ελλήνων Ομογενών αποτελεί ρητή συνταγματική επιταγή και πρέπει να υλοποιηθεί.

2. Απαιτείται σύνθεση απόψεων, συναίνεση και συνεργασία των πολιτικών δυνάμεων, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ειδική πλειοψηφία, ώστε να ψηφιστεί ο νόμος. Είναι πολύ σημαντική η πρωτοβουλία της Ελληνικής Κυβέρνησης να φέρει στη Βουλή προσχέδιο νόμου, προκειμένου να ξεκινήσει ο διάλογος. Πρέπει ο διάλογος με τις πολιτικές δυνάμεις να συνεχιστεί μέσα και έξω από την Βουλή. Ταυτόχρονα, να ξεκινήσει διάλογος με το Σ.Α.Ε. και τις ομογενειακές οργανώσεις.

3. Θα πρέπει να ληφθούν υπ' όψη παρενέργειες, που έχουν να κάνουν με το κόστος των εκλογικών δαπανών των υποψηφίων Βουλευτών και ενδεχομένως να πρέπει να διευρευνηθεί η δυνατότητα, σε αρμονία με το Σύνταγμα, παροχής ψήφου, μόνο για την επιλογή Κόμματος (άρα και Κυβέρνησης) και όχι και Βουλευτών ή εκλογής Βουλευτών από ειδική λίστα (ενδεχομένως από τη λίστα επικρατείας).

4. Θα πρέπει να ληφθούν υπ' όψη, τυχόν παρενέργειες πιθανής αντισυνταγματικότητας στο θέμα της αναντιστοιχίας πραγματικού εκλογικού σώματος και εδρών στις εκλογικές περιφέρειες και να γίνουν οι σχετικές προσαρμογές στο νόμο και το Σύνταγμα, για την απόλυτη διασφάλιση του κύρους των εκλογών.

5. Τέλος, υπάρχει η έτσι κι αλλιώς διακηρυγμένη βούληση της Κυβέρνησης ο νόμος να εφαρμοστεί από τις μεθεπόμενες εκλογές, να μην προχωρήσουμε βεβιασμένα, αλλά να εκμεταλλευτούμε την άνεση χρόνου, προκειμένου να καταλήξουμε στο καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ- ΤΡΟΠΟΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΜΕ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΙΛΤΙΔΗΣ

Η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Απόδημου Ελληνισμού, συνεδρίασε αρκετές φορές με περιεχόμενο το αντίστοιχο θέμα. Έγιναν ακρόασεις πολλών φορέων και ακούστηκαν πολλές προτάσεις από τους προσκεκλημένους, ιδίως, όμως, από τα μέλη της Επιτροπής. Εκτιμώ ότι είναι καιρός να αξιοποιηθούν η φύση και το περιεχόμενο του αντικειμένου της Επιτροπής, στη διασύνδεση των Ελλήνων της Διασποράς με τον εν γένει ελλαδικό χώρο και την Ελληνική Πολιτεία. Αναμφίβολα υπάρχουν οι εντεταλμένοι φορείς εκτελεστικής εξουσίας, που έχουν και τις αρμοδιότητες για την επίλυση τυχόν ζητημάτων, όπου η Ελληνική Πολιτεία οφείλει να δώσει λύσεις.

Είναι γνωστό, όμως, ότι η σύσταση της Επιτροπής στο Κοινοβούλιο έγινε, για να υπηρετήσει αντικειμενικούς σκοπούς διά της κοινοβουλευτικής και μάλιστα διακομματικής συνθέσεως. Είναι δεδομένο εξάλλου, ότι ο Ελληνισμός της Διασποράς βρί-

σκεται πολλαπλά ανά τη γη.

Με όλα τα παραπάνω δεδομένα, εκτιμώ, ότι η Επιτροπή μας πρέπει να σταματήσει την βυζαντινολογία, αναζητώντας ρόλο ή ρόλους στην αυτονομία ανάγκη επαφής του Ελληνισμού της Διασποράς με την εν γένει Ελληνική Πολιτεία, που τμήμα της, προφανώς, είναι το Κοινοβούλιο.

Επιβάλλεται, σε συνεργασία με το Προεδρείο της Βουλής, να προσδιοριστούν οι τρόποι και το περιεχόμενο της επαφής της Επιτροπής μας με τους φορείς, σωματεία και κοινότητες του Απόδημου Ελληνισμού. Αυτό, ως συμπέρασμα, να γνωστοποιηθεί στα αρμόδια Υπουργεία και να υλοποιηθεί με σχεδιασμό και αποτίμηση.

Οι προταθείσες εξαιρέσεις επιτροπές, ανά γεωγραφική ενότητα της Διασποράς, να λειτουργήσουν επισκεπτόμενες τις αντίστοιχες περιοχές τουλάχιστον μία φορά το εξάμηνο, κάθε φορά συμμετέχοντας με δύο ή τρία μέλη, για να τονίζεται ο διακομματικός χαρακτήρας. Αφού γίνεται η επαφή, κατόπιν, με τα αρμόδια Υπουργεία, να γνωστοποιείται το αποτέλεσμα στην Ολομέλεια της Επιτροπής και να ασκείται τυχόν έλεγχος.

Είναι επιτακτική ανάγκη, στο δια ταύτα, να επιδειχθεί διακομματική πολιτική βούληση και ουσιαστική επαφή για την αποτελεσματική επίλυση των προβλημάτων των Ελλήνων της Διασποράς. Ο λόγος βρίσκεται σε μας, αλλά ιδίως στο Προεδρείο της Βουλής και στα Κόμματα για τυχόν αλλαγές, που αφορούν τη λειτουργία της Βουλής.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΟΝ ΑΠΟΔΗΜΟ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΡΑΣ

- Προγράμματα Ελληνικού Ραδιοφωνικού σταθμού Λονδίνου:

Αποτελεί την φωνή της Ελλάδας στο Λονδίνο. Είναι ο καθημερινός δεσμός των Ελλήνων και των Ελληνοκυπρίων της Μεγάλης Βρετανίας με το Εθνικό τους Κέντρο και επομένως, η ευθύνη για την σοβαρότητα των προγραμμάτων του είναι μεγάλη. Ο διαχωρισμός του προγράμματος σε τρεις κύριους τομείς, την γλωσσική κληρονομιά, τον αθλητισμό και το βιβλίο αποτελεί το εφαλτήριο για την ποιοτική αναβάθμιση του Σταθμού. Είναι, όμως, αναγκαίο να γίνουν πολλά ακόμα.

Πρώτον, η Επιτροπή Απόδημου Ελληνισμού θα πρέπει να προσανατολιστεί σε μια πιο άμεση και πιο αποτελεσματική στήριξη. Η παρουσία και οι ομιλίες Βουλευτών σε εκδηλώσεις του Σταθμού, η πραγματοποίηση κάποιων προγραμμάτων και από την Ελλάδα ή την Κύπρο, η προβολή και παρουσίαση του Σταθμού και η πολιτική υποστήριξή του είναι, ίσως, τα πρώτα βήματα για την περαιτέρω εδραίωση αυτής της σημαντικής πρωτοβουλίας.

Δεύτερον, περισσότερα θέματα πολιτιστικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου θα πρέπει να συμπεριληφθούν στον ραδιοφωνικό σταθμό. Στόχος είναι η διατήρηση και η συνεχής ενημέρωση του Απόδημου Ελληνισμού σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς και παιδείας. Άλλωστε, αυτοί οι δύο τομείς αποτελούν την πλέον ασφαλή οδό για την διατήρηση της πολιτισμικής και εθνικής ταυτότητας των Ελλήνων του Εξωτερικού. Για παράδειγμα, η παρουσία θεατρικών εκπομπών στο πρόγραμμα του Ραδιοφωνικού Σταθμού και οι συνεντεύξεις μεγάλων και διεθνούς φήμης ελλήνων ηθοποιών και μουσικών αποτελεί σημαντικό τρόπο προβολής του ελληνικού πολιτισμού, ενώ παράλληλα επιτρέπει την διατήρηση της επαφής της Ομογένειας με τις πολιτιστικές εξελίξεις, που λαμβάνουν χώρα στην πατρίδα τους.

Τρίτον, η περίπτωση του Ελληνικού Σταθμού του Λονδίνου αποτελεί πρώτης τάξεως ευκαιρία για την ανάληψη παρόμοιων πρωτοβουλιών και σε άλλες χώρες του Εξωτερικού, όπου ζει και εργάζεται ο Ελληνισμός.

Τέταρτον, η ενημερωτική ζώνη του σταθμού θα πρέπει να στοχεύει στην προβολή και παρουσίαση των ελληνικών θέσεων, πάνω σε θέματα παγκόσμιου ενδιαφέροντος. Μην ξεχνάμε, πως το ραδιόφωνο που εκπέμπει σε χώρες του Εξωτερικού είναι ένα εργαλείο εξωτερικής πολιτικής. Θέματα αμιγώς ελληνικού ενδιαφέροντος μπορούν να προβληθούν σφαιρικά μέσα από

έναν ελληνικό σταθμό του Εξωτερικού.

- Πολιτιστική Εταιρεία Πανελλήνων «Μακεδόνες»

Ο σύλλογος έχει κάνει, ήδη, πολλά. Έχει βοηθήσει εκατοντάδες άτομα με ελληνικές ρίζες να προσεγγίσουν τον πολιτισμό των προγόνων τους. Όλα αυτά, όμως, γίνονται με ατομικές οικονομικές ενισχύσεις.

Αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να ασχοληθούμε με μεγαλύτερη προσοχή για ένα θέμα, που φαίνεται τολμηρό και παράλληλα γοητευτικό. Η Εταιρεία ασχολείται με ανθρώπους από τα μακρινά Ιμαλάια μέχρι την γειτονία των Βαλκανίων, οι οποίοι έχουν ιστορικά αποδεδειγμένα ελληνικές ρίζες. Στόχος μας θα πρέπει να είναι η προσέγγιση αυτών των ατόμων, όχι ο προσηλυτισμός τους, αλλά η διδαχή της σωστής ιστορίας της Ελλάδας και η επαφή με τις ρίζες τους. Για να γίνει αυτό χρειάζονται χρήματα, αλλά σίγουρα αξίζει να χρηματοδοτούνται τέτοιες πρωτοβουλίες.

Ταυτόχρονα, χρειάζεται μια πιο συγκροτημένη παρουσίαση και προβολή των στόχων, των αποστολών και των σκοπών της πολιτιστικής εταιρείας. Η έκδοση και προβολή ενός τακτικού περιοδικού ή φυλλαδίου θα είναι ιδιαίτερος ενδιαφέρουσα και συνάμα χρήσιμη τόσο για την ενημέρωση των Βουλευτών και των πολιτών όσο και για την αναγνώριση της Εταιρείας από το ευρύ κοινό. Η πραγματοποίηση ημερίδων ή συνεδρίων πολιτιστικής και ενημερωτικής υφής με την οικονομική υποστήριξη του Δημοσίου θα είναι, επίσης, σημαντική για την παρουσίαση και στήριξη του έργου, που επιτελείται από την Πολιτιστική Εταιρεία Πανελλήνων «Μακεδόνες».

- Πρόγραμμα «Οικουμενικός Ελληνισμός»

Το έργο του προγράμματος «Οικουμενικός Ελληνισμός» είναι συγκεκριμένο και πολύ σημαντικό. Αφορά όχι μόνο την στήριξη και ενίσχυση της ελληνικής εθνικής ταυτότητας, αλλά και την διδασκαλία της ορθής ελληνικής ιστορίας μέσα από τα ξένα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Έχοντας, ήδη, διανύσει την πρώτη δεκαετία ύπαρξής του έχει να αναφέρει πολλά για την διάδοση της ελληνικής ιστορίας στο εξωτερικό. Αυτό, που και σε αυτή την περίπτωση δεν ισχύει είναι η ευρεία προβολή των δράσεων και ο συντονισμός και συγχρονισμός του προγράμματος με άλλα αντίστοιχα προγράμματα.

Είναι αλήθεια ότι χρειαζόμαστε χρήματα, αλλά χρειαζόμαστε και έναν συγκεκριμένο στρατηγικό προγραμματισμό δράσεων. Για παράδειγμα, θα ήταν πολύ ενδιαφέρουσα η πραγματοποίηση ενός Συνεδρίου στο Εξωτερικό, που θα αφορούσε την προβολή και παρουσίαση των δράσεων για θέματα Απόδημου Ελληνισμού. Η θεσμοθέτηση ενός τέτοιου Συνεδρίου, με αποκλειστική θεματολογία, τις ενέργειες αυτών των προγραμμάτων θα ήταν, ίσως, ένα επιστέγασμα των πρωτοβουλιών τους, αλλά και μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για την προβολή των δράσεων τους στους Έλληνες, που ζουν και εργάζονται στο Εξωτερικό.

Μια άλλη, εξ ίσου, ενδιαφέρουσα πρόταση είναι η δραστηριοποίηση των εν λόγω προγραμμάτων στον τομέα του τουριστικού πολιτισμού. Αν πραγματικά επιθυμούμε να εξαγάγουμε πολιτισμό, αλλά και να καταστήσουμε την Ομογένεια μας κοινωνό στις πολιτιστικές δράσεις της Ελλάδας, θα πρέπει να οργανώσουμε αποστολές πολιτιστικού σκοπού, που θα συνδυάζουν την ψυχαγωγία και την διασκέδαση με πολιτιστικές εκδηλώσεις, όπως το θέατρο, τις συναυλίες, τις χοροεσπερίδες, τις φιλοπεριβαλλοντικές δράσεις και άλλες εκδηλώσεις.

- Προγράμματα του Ερευνητικού Κέντρου «Αθηνά» και του Ινστιτούτου Επεξεργασίας Λόγου

Η διαφορετικότητα του συγκεκριμένου προγράμματος έγκειται στο γεγονός ότι η επιτυχία του εξαρτάται από τις δυνατότητες, που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες και από την εκμετάλλευση του διαδικτύου και των πολυμέσων για την διάδοση της ελληνικής γλώσσας.

Σκοπός είναι η εξάπλωση της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού στο Εξωτερικό. Το διαδίκτυο και τα πολυμέσα είναι οι σύμμαχοι μας σε αυτή την προσπάθεια. Αυτό που εμείς οφείλουμε να κάνουμε είναι η παροχή βοήθειας και στήριξης στην επιτυχία του προγράμματος των σκοπών του. Είναι απαραίτητως αναγκαίο να δημιουργήσουμε ένα ολοκληρωμένο πλάνο εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, μέσω των

νέων τεχνολογιών για τους ξένους πολίτες, που ενδιαφέρονται να μάθουν την γλώσσα μας, αλλά και για τους Ομογενείς, που θέλουν να διατηρήσουν την επαφή τους με την Ελλάδα, την γλώσσα και τον πολιτισμό της. Η δημιουργία ενός τέτοιου προγράμματος είναι επιτακτική, όπου μέσω cd, dvd και διαδικτύου, θα αποτελέσει μια ολοκληρωμένη και συγκροτημένη προσπάθεια ανάδειξης της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού.

Σήμερα, η ομάδα των πολιτών, που θα πρέπει να αποτελούν το στόχο είναι οι νέοι. Οι νέοι που ασχολούνται με τις νέες τεχνολογίες και που τους είναι αρκούντως κατανοητές. Η δημιουργία μιας πλήρως ενημερωμένης σειράς dvd με εντατικά προγράμματα εκμάθησης της γλώσσας, αλλά και με ιστορικές, κοινωνικές και πολιτισμικές αναφορές είναι, ίσως, ένας καλός τρόπος, για να προσεγγίσουμε νέους του Εξωτερικού, που ενδιαφέρονται να μάθουν την γλώσσα μας, την ιστορία μας και τον πολιτισμό μας.

Οι θέσεις και προτάσεις του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος περιλαμβάνονται σε ιδιαίτερο υπόμνημα, που κατετέθη από τον Α' Αντιπρόεδρο της Επιτροπής, κ. Γρηγόριο Νιώτη και έχει ως ακολούθως:

ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Οι θέσεις και προτάσεις μας, κατ' αρχήν, σκοπεύουν στο να δοθεί έμφαση σε σημεία, που κρίνεται αναγκαίο να αναληφθούν πρωτοβουλίες ή να ληφθούν ορισμένα μέτρα. Επίσης, συμπληρώνουν τα σημεία, όπου καταγράφεται συμφωνία απόψεων.

Οι θέσεις της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κρίνονται ιδιαίτερα χρήσιμες, καθώς συμπληρώνεται ο πρώτος δεκαετής κύκλος λειτουργίας της Επιτροπής, κατ' άρθρο 43 Α, του Κανονισμού της Βουλής.

Τα θέματα, στα οποία θα γίνει συνοπτική αναφορά είναι τα ακόλουθα:

Α) Τα εκλογικά δικαιώματα των εκτός Επικρατείας Ελλήνων.

Β) Η Παιδεία, η Εκπαίδευση και η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στους Αποδήμιους.

Γ) Οι λειτουργικές επιπτώσεις, που απορρέουν από το θεσμικό πλαίσιο του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού (Σ.Α.Ε.), και, ιδίως, τα προβλήματα που συνδέονται με την Περιφέρεια του Σ.Α.Ε., που περιλάμβανε τις χώρες της τέως Σοβιετικής Ένωσης, η έλλειψη ελαστικότητας στη διαδικασία γνωμοδοτήσεων - εισηγήσεων και η λειτουργία των Δικτύων.

Δ) Τα προβλήματα των Κοινοτικών Σχολείων Μόντρεαλ και Λαβάλ και της Μητροπόλεως Τορόντο.

Ε) Τα προβλήματα της Αρχιεπισκοπής Αμερικής για τις κατασκηνώσεις στο Βαρθολομίο και η αναβάθμιση της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Βοστώνης.

ΣΤ) Ο θεσμός της «Ελληνιάδας».

Ζ) Το πρόβλημα, που δημιουργείται από την κατάργηση της θέσης του Γενικού Γραμματέα Απόδημου και το ζήτημα της ανάγκης αναβάθμισης της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού.

Η) Το πρόβλημα της αποδυνάμωσης του ρόλου της Επιτροπής μας.

1. Ως προς το ζήτημα των πολιτικών δικαιωμάτων των εκτός Επικρατείας Ελλήνων καταθέτουμε την συμφωνία μας επί της αρχής και τη διαφωνία μας ως προς τα άρθρα του σχεδίου νόμου, που κατέθεσε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Με δεδομένη τη διαφωνία όλων των Κομμάτων επί του σχεδίου νόμου και την συνταγματική ρήτρα - απαίτηση για την υπερψήφιση του από τα 2/3 της Βουλής, παραθέτουμε τις θέσεις της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης για την νομοθετική ρύθμιση των πολιτικών δικαιωμάτων των εκτός Επικρατείας Ελλήνων υπηκόων: Το Π.Α.Σ.Ο.Κ., με τη μεγάλη εισφορά του στα θέματα των Αποδήμων και των πολιτικών τους δικαιωμάτων (Συνταγματική αναθεώρηση του 2001), πιστεύει στην εκπροσώπηση των Αποδήμων στη Βουλή των Ελλήνων **ως διακριτής κατηγορίας και στην ουσιαστική και, πραγματικά, ισότιμη πολιτική και εκλογική συμμετοχή τους.** Θεωρούμε ότι αυτό επιτυγχάνεται, στο πνεύμα και το γράμμα της ισχύουσας συνταγματικής επιταγής, με την καθιέρωση της επιστολικής ψήφου, που θα επιτρέψει να διασφαλίσουμε το αδιάβλητο της εκλογικής διαδικασίας, με μικρό κόστος και χωρίς περιττές μετακινήσεις των ψηφοφόρων.

Προτείνουμε τη δημιουργία τριών (3) χωριστών εκλογικών περιφερειών για τους εκτός επικρατείας Έλληνες πολίτες, που θα εκλέξουν περιορισμένο αριθμό Βουλευτών, οι οποίοι θα προέρχονται, επίσης, από τους Αποδήμιους Έλληνες. Εμείς, ως Π.Α.Σ.Ο.Κ., έχουμε τοποθετηθεί ευθέως υπέρ της ψήφου των Αποδήμων, υπό προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να είναι συναινετικές και ομόφωνες.

2. Έχοντας υπ' όψη τα στοιχεία για την κατάσταση της Παιδείας (ακροάσεις εξωκοινοβουλευτικών προσώπων ενώπιον της Επιτροπής - αποστολές Βουλευτών - αξιολογήσεις) προτείνουμε την ανάληψη μιας συνολικής πρωτοβουλίας για την Παιδεία από την Ελληνική Πολιτεία, με κινητήρια ώθηση από τις δύο αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής, την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων και την Επιτροπή Απόδημου Ελληνισμού. Με βάση την απαραίτητη συναίνεση των Κομμάτων μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα Forum για την Παιδεία στον 21ο αιώνα, με ευρύτατη συμμετοχή παραγόντων για να παραμένει το θέμα διαρκώς αντικείμενο προσοχής, κυρίως, από το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας. Είναι απαραίτητο να αξιοποιηθούν, τόσο η εμπειρία της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού, όσο και το πρόγραμμα Παιδείας Ομογενών του Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ. του Πανεπιστημίου της Κρήτης, καθώς και τα αποτελέσματα των πολυετών ερευνών και τα πορίσματα του πρόσφατου (Ιούνιος 2007) Συνεδρίου του.

3. Ως προς τα προβλήματα του Σ.Α.Ε. Περιφέρειας των Χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, ενώ στηρίζουμε τις προσπάθειες του Υφυπουργού Εξωτερικών, προτείνουμε την επανεξέταση της πρότασης δημιουργίας αυτοτελούς Σ.Α.Ε..

4. Ως προς την λειτουργία του Σ.Α.Ε., μετά τον μονομερώς ψηφισθέντα από την Νέα Δημοκρατία εκτελεστικό νόμο, καταγράφουμε κενά, έλλειψη ευελιξίας (συνεδριάσεις δύο φορές το χρόνο), ατελή αξιοποίηση της εισηγητικής - γνωμοδοτικής του αρμοδιότητας, που συνδέει τη βάση με την Ελληνική Πολιτεία, καθώς και περιθωριοποίηση των **Δικτύων**.

5. Διατυπώνουμε, κατ' αρχήν, τη γενική μας επιφύλαξη για τον τρόπο που, διαχρονικά, εξελίσσεται η αδυναμία της Ελληνικής Πολιτείας και του Υπουργείου Παιδείας να επιλύσει τα προβλήματα της Ελληνικής Παιδείας στην Ευρώπη και την Γερμανία, ειδικότερα. Το ίδιο ισχύει για τα προβλήματα των Κοινοτικών Σχολείων Μόντρεαλ και Λαβάλ και της Μητροπόλεως Τορόντο. Επισημαίνουμε την εκπαιδευτική κρίση στις Η.Π.Α. και την ανάγκη ισχυρότερου πλαισίου στήριξης του εκπαιδευτικού μοντέλου, που έχει υποστηριχθεί μέχρι τώρα από την Αρχιεπισκοπή. Στηρίζουμε το αίτημα της Αρχιεπισκοπής για την ενίσχυση των κατασκηνώσεων της στο Βαρθολομίο, καθώς και για την αναβάθμιση της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Βοστώνης. Καλούμε τους αρμοδίους να εξετάσουν τα θέματα και να πράξουν τα δέοντα.

6. Διαπιστώνουμε τη μη υλοποίηση του προγράμματος της «**Ελληνιάδας**» και καλούμε τους αρμοδίους να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις, που έχουν αναλάβει.

7. Έχουμε εκφράσει τη διαφωνία μας για την κατάργηση της θέσης του Γενικού Γραμματέα Απόδημου Ελληνισμού, που οδήγησε στην αποδυνάμωση του ρόλου της Γραμματείας και την μη αξιοποίηση της εμπειρίας της για την άσκηση των συντονιστικών αρμοδιοτήτων της, όπως, π.χ. στα θέματα της ελληνόγλωσσας εκπαίδευσης.

8. Τέλος, ως προς τη λειτουργία της Επιτροπής Απόδημου Ελληνισμού, διαπιστώνουμε ότι, παρά την καλή θέληση και τη στήριξη όλων των μελών της Επιτροπής, όσο και της ίδιας της Προέδρου της Βουλής και του προκατόχου της, κρίνουμε ότι ο δεκαετής κύκλος οδηγεί σε σταδιακή αποδυνάμωση, διότι καθίσταται μια γραφειοκρατική διαδικασία εντός της Βουλής και αποσυνδέεται από την βάση του Απόδημου Ελληνισμού. Ζητάμε τον επαναπροσδιορισμό του ρόλου της Επιτροπής με σαφήνεια, στον Κανονισμό, όποτε αποφασισθεί η τροποποίησή του.

Οι θέσεις και προτάσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, σχετικά με το προσχέδιο νόμου για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος των Ελλήνων του Εξωτερικού, περιλαμβάνονται σε ιδιαίτερο υπόμνημα, που κατετέθη από τον Β' Αντιπρόεδρο της Επιτροπής, κ. Νικόλαο Γκατζή και έχει ως ακολούθως:

ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Όλοι γνωρίζουμε το περιεχόμενο του προσχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών. Επίσης, γνωρίζουμε και τις απόψεις των Κομμάτων. Υπάρχουν διάφορες απόψεις. Η μία είναι να μπορέσουν οι Απόδημοι να εξασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα με επιστολική ψήφο. Θα ήθελα να αναφέρω ότι, το ζητήσαμε όχι εμείς μόνο, αλλά ομόφωνα όλα τα Κόμματα της Βουλής. Αμέσως μετά τη Μεταπολίτευση, με την κατάργηση του ν. 330, καταργήθηκε και η επιστολική ψήφος στα συνδικάτα και στους συνεταιρισμούς. Γιατί; Γιατί και τότε, εάν πάρτε τα πρακτικά και τα διαβάσετε, θα δείτε ότι ειπώθηκε από όλα τα Κόμματα ότι γίνεται μια παραποίηση της έκφρασης των ψηφοφόρων, όπου εκτός από επιστολή είχαμε και εξουσιοδοτήσεις. Από την άποψη αυτή, εμείς θεωρούμε ότι δεν μπορούμε να πάμε πίσω σε τέτοιες μεθόδους, που είχε εφαρμόσει η Χούντα.

Το δεύτερο θέμα είναι το πώς θα ψηφίσουν. Θα ψηφίσουν εκεί που είναι; Τι εγγυάται αυτό; Πόσοι θα ψηφίσουν; Ποιοι θα ψηφίσουν; Αυτοί που είναι εγγεγραμμένοι σήμερα; Ή όταν θα ψηφιστεί ο νόμος -εάν ψηφιστεί ο εκτελεστικός νόμος και δώσει ένα περιθώριο να πάνε να εγγραφούν- θα δούμε ότι, ενώ σήμερα είναι εγγεγραμμένοι, απ' ό,τι λέγεται, τουλάχιστον, γύρω στους 300 - 400 χιλιάδες, θα εμφανιστούν 2 εκατομμύρια; Εμείς είμαστε αντίθετοι και σε αυτό. Είμαστε αντίθετοι με το γεγονός, διότι μπορεί να επέλθει αλλοίωση του εκλογικού σώματος στη Χώρα και άλλοι παράγοντες, εκτός της Ελλάδος, με τη ψήφο τους, να καθορίζουν την πολιτική, που θα ακολουθήσει η Χώρα.

Και από την άποψη αυτή, εμείς θεωρούμε ότι δεν μπορούν, τελικά, να καθορίζουν την πολιτική της Χώρας άλλοι, χωρίς να έχουν τις συνέπειες της πολιτικής, που εφαρμόζεται στη Χώρα και ενώ θα δέχονται τις συνέπειες αυτές οι εντός της Χώρας, οι οποίοι δεν έχουν καμία ευθύνη για την πολιτική, που ακολουθείται, ούτε την επέλεξαν.

Το τρίτο θέμα είναι η εκλογή Αποδήμων, ανεξάρτητα από τον τρόπο ψηφοφορίας. Ακούστηκε ότι μπορεί να εκλέγονται πέντε ή έξι Βουλευτές, ακούστηκε ότι μπορεί -μέσα από προτάσεις που έχουν κάνει και οι ομοσπονδίες- οι υποψήφιοι ή οι εκλεγμένοι να προέρχονται από το ψηφοδέλτιο Επικρατείας. Οποιοσδήποτε πολίτης, απ' ό,τι μας είπαν οι συνταγματολόγοι, μπορεί να προσφύγει στο Εκλογικό δικαιο και να ακυρώσει, ως αντισυνταγματική αυτή τη διαδικασία, λόγω της ανισοτιμίας της ψήφου. Δηλαδή, ενώ οι εκλογείς θα είναι 1,5 - 2 εκατομμύρια, θα εκλέγουν μόνο πέντε, έξι, επτά ή δέκα Βουλευτές ανάλογα, ενώ οι υπόλοιποι εκλέγουν 300. Είναι ανισοτιμία. Και επειδή θεωρήθηκε άρνηση, από τους Εισηγητές, η θέση του Κ.Κ.Ε., σας λέω ότι δεν είμαστε αρνητικοί στο να εκφράσουν τη ψήφο τους οι Έλληνες του Εξωτερικού.

Εάν θέλετε, η παράταξή μας ήταν η πρώτη, από τη δεκαετία του '65 - '70, -ιδιαίτερα, όμως, από τη δεκαετία του '70, όταν άρχισαν να στέκονται στα πόδια τους οι Έλληνες μετανάστες- που έθεσε το θέμα δικαιώματος ψήφου στο μετανάστη. Μιλούσαμε, όμως, τότε για τον ευρωπαϊκό μετανάστη -όχι για τις λοιπές Ηπείρους- ο οποίος πηγαινοέρχεται στη Χώρα και ζει καθημερινά τα προβλήματα και την πορεία της οικονομίας και της πολιτικής, που εφαρμόζεται στη χώρα. Έτσι, λοιπόν, θεωρούσαμε ότι μπορούν οι Έλληνες μετανάστες να έχουν δικαίωμα ψήφου και να διευκολύνονται από την Πολιτεία. Θα αναρωτηθείτε: Δεν είχαν δικαίωμα; Είχαν δικαίωμα, αλλά ζητούσαμε μια άλλη διαδικασία.

Αν θυμάστε και στις προηγούμενες εκλογές είχαμε πει, ότι μπορούν να ψηφίσουν, όπως έγινε και στις ευρωεκλογές. Όμως, εδώ το θέμα δεν τίθεται για τους μετανάστες της Ευρώπης, αλλά γενικότερα. Από την άποψη αυτή, οι άνθρωποι που βρίσκονται στην άλλη άκρη του Ωκεανού και δεν ζουν τα προβλήματα της Χώρας, από πού κι ως πού, μπορούμε να πούμε ότι θα εγγραφούν «με γενεές δεκατέσσερις»; Από πού κι ως πού μπορούμε να πούμε ότι οι άνθρωποι αυτοί θα μπορούν να καθορίζουν την πολιτική της Χώρας; Από αυτήν την άποψη δεν μπορούμε να κάνουμε εξαίρεση και να πούμε ότι η Ευρώπη σήμερα μπορεί να ψηφίζει, ενώ οι άλλοι δεν μπορούν να ψηφίζουν. Αυτό δεν θα ήταν ούτε τίμιο, ούτε σωστό. Γι' αυτό λέμε ότι η Πολιτεία

πρέπει να φροντίσει να δώσει όλες τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες να έλθουν οι Έλληνες, οι οποίοι έχουν δικαίωμα να ψηφίζουν στη Χώρα. Επίσης, είναι απαραίτητο να τους πληρώσει τα εισιτήρια και να κάνει διακρατικές σχέσεις με τις Χώρες, όπου υπάρχει μαζικός Ελληνισμός, ώστε οι μετανάστες να διευκολυνθούν με άδειες και να έλθουν να ασκήσουν το δικαίωμα της ψήφου.

Αυτή είναι η πρότασή μας, αλλά δεν λέμε ότι είναι η μοναδική. Συζητάμε το θέμα, ώστε να βρεθεί μία λύση, η οποία, όμως, δεν θα είναι λύση που θα αλλοιώνει, ουσιαστικά, τη βούληση του ελληνικού εκλογικού σώματος με ψήφους, που θα έρχονται από ανθρώπους, που δεν θα έχουν καμία σχέση και καμία συνέπεια για τις πολιτικές, που ακολουθούνται μέσα στη Χώρα.

Τέλος, η Επιτροπή, κατά τη συνεδρίαση της 5ης Ιουλίου 2007, ενέκρινε, κατά πλειοψηφία, τις Εισηγήσεις και με ομοφωνία της Συμπολίτευσης και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης την Εισηγήση του Βουλευτού, κ. Κωνσταντίνου Κιλτίδη. Διαφωνία ως προς τις ανωτέρω Εισηγήσεις εξέφρασε ο Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, Βουλευτής κ. Νικόλαος Γκατζής.

Αθήνα, 6 Ιουλίου 2007

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ**

**Ο Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΝΙΩΤΗΣ**

**Ο Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ**

ΤΑ ΜΕΛΗ
ΑΝΕΣΤΗΣ ΑΓΓΕΛΗΣ
ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ
ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΕΛΛΗΣ-ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ
ΗΛΙΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΑΪΛΑΚΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΤΩΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΡΑΣ
ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΜΑΝΩΛΙΑ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΙΛΤΙΔΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΤΟΛΙΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΡΤΣΑΡΗΣ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΕΡΛΕΠΕ - ΣΗΦΟΥΝΑΚΗ
ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΚΟΥΛΑΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΑΝΔΑΛΑΚΗΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ »

«ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΑ' - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'
ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ
ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Κατά την Γ' Τακτική Σύνοδο της ΙΑ' Περιόδου, η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, συνεστήθη με την υπ' αριθμ. 8266/6597 από 2 Νοεμβρίου 2006 απόφαση της Προέ-

δρου της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 43Α του Κανονισμού της Βουλής.

Η Επιτροπή συγκροτείται από 13 μέλη και αποτελέστηκε από τους Βουλευτές κ.κ. Μιλτιάδη Έβερτ, Χρήστο Ζώη, Αναστάσιο Καραμάριο, Ιωάννη Κεφαλογιάννη, Βασίλειο Μαγγίνα, Απόστολο Σταύρου, Τζαννή Τζαννετάκη, Ευάγγελο Βενιζέλο, Απόστολο Κακλαμάνη, Μιλτιάδη Παπαϊωάννου, Φίλιππο Πετσάλνικο, Γαρυφαλλιά (Λιάνα) Κανέλλη και Φώτιο Κουβέλη.

Πρόεδρος της Επιτροπής εξελέγη, στις 8 Νοεμβρίου 2006, ο κ. Αναστάσιος Καραμάριος. Το αξίωμα του Α' Αντιπροέδρου της Επιτροπής κατέλαβε ο κ. Φίλιππος Πετσάλνικος, Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής, του Β' Αντιπροέδρου, η κυρία Γαρυφαλλιά (Λιάνα) Κανέλλη και του Γραμματέως, ο κ. Φώτιος Κουβέλης.

Ο Βουλευτής, κ. Βασίλειος Μαγγίνας, που περιλαμβάνετο στην αρχική σύνθεση της Επιτροπής, αντικατεστάθη από τη Βουλευτή, κυρία Σοφία Βούλτεψη, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 4875/3253 από 14 Μαΐου 2007 απόφαση της Προέδρου της Βουλής.

Αντικείμενο της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 43Α' του Κανονισμού της Βουλής, είναι:

«ο κοινοβουλευτικός έλεγχος επί των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών, σύμφωνα με το άρθρο 138 Α', καθώς και η έρευνα και αξιολόγηση κάθε στοιχείου χρήσιμου για τη μελέτη και επεξεργασία προτάσεων, που συμβάλλουν στη διαφάνεια της πολιτικής και γενικότερα της δημόσιας ζωής της χώρας και η παρακολούθηση της εφαρμογής τους. Στην ίδια Επιτροπή ανήκει και ο κατ' άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος κοινοβουλευτικός έλεγχος επί των ηλεκτρονικών μέσων μαζικής ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.).

Σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος:

«η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπόγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπόγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως ο νόμος ορίζει.

Ο άμεσος έλεγχος του Κράτους, που λαμβάνει και τη μορφή του καθεστώτος της προηγούμενης άδειας, έχει ως σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας, καθώς και τον σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας».

Η Επιτροπή πραγματοποίησε δεκαεννέα (19) συνεδριάσεις, συνολικής διάρκειας 40 ωρών, κατά τις οποίες κλήθηκαν σε ακρόαση, προς ενημέρωση των μελών της, Υπουργοί, στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης, καθώς και οι επικεφαλής και μέλη Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών, όπως εμφανίζεται στο αντίστοιχο κεφάλαιο της Έκθεσης.

II. ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΛΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΑΚΡΟΑΣΗ

1. Συνεδρίαση της 31ης Οκτωβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ακρόαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Τα μέλη της Επιτροπής ενημέρωσαν οι κ.κ.: Σπυρίδων Ζησιμόπουλος, Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, Αριστομένης Κομισσόπουλος, Γαρυφαλιά Αθανασίου, Βασίλειος – Σπυρίδωνας Χριστιανός, Απόστολος Ρεφενές, Δημήτριος Γιαννέλης και Φαίδωνας Στράτος, Τακτικά Μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού και Κυριάκος Μακαρώνης, Αναπληρωματικό Μέλος της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

2. Συνεδρίαση της 8ης Νοεμβρίου 2006

Εκλογή Προεδρείου

3. Συνεδρίαση της 22ας Νοεμβρίου 2006

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

α) Κατάθεση της Έκθεσης της Επιτροπής, σχετικά με το ζήτημα των τηλεφωνικών υποκλοπών.

β) Συζήτηση, σχετικά με την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές πράξεις, εν αναφορά και προς την έρευνα υπόπτων τραπεζικών συναλλαγών, κατά το

υπόμνημα, προς την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, του Β' Αντιπροέδρου της Βουλής, κ. Γεωργίου Σούρλα.

4. Συνεδρίαση της 30ης Νοεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συζήτηση επί της Έκθεσης της Επιτροπής, σχετικά με το ζήτημα των τηλεφωνικών υποκλοπών.

5. Συνεδρίαση της 13ης Δεκεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συζήτηση, αναφορικά με την από 6 Δεκεμβρίου 2006 επιστολή των μελών της Επιτροπής, κ.κ. Απόστολου Κακλαμάνη, Ευάγγελου Βενιζέλου, Φίλιππου Πετσάλνικου, Μιλτιάδη Παπαϊωάννου, Λιάνας Κανέλλη και Φώτη Κουβέλη.

6. Συνεδρίαση της 18ης Δεκεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ακρόαση, σύμφωνα με τα άρθρα 43Α και 49Α του Κανονισμού της Βουλής, σε συνδυασμό με το άρθρο 3, παρ. 1 του ν. 3090/2002, του προτεινόμενου, από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, για διορισμό στη θέση του Προϊσταμένου του Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου των Καταστημάτων Κράτησης.

7. Συνεδρίαση της 11ης Ιανουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ακρόαση του Προέδρου της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, κ. Δημητρίου Γουργουράκη, καθώς και του μέλους αυτής, κ. Νικολάου Φραγκάκη.

8. Συνεδρίαση της 7ης Φεβρουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συνέχιση της συζήτησης, σχετικά με τη θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για τις δημοσκοπήσεις. *

9. Συνεδρίαση της 21ης Φεβρουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συνέχιση της συζήτησης, σχετικά με τη θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για τις δημοσκοπήσεις.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν οι κ.κ.: Χρύσα Σαλαβράκου, Νομική Σύμβουλος της Ένωσης Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών, Σπυρίδων Ζαβιτσάνος, Πρόεδρος του Συνδέσμου Εταιρειών Δημοσκόπησης και Έρευνας Αγοράς, Χριστίνα Καράμπελα, Αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Εταιρειών Δημοσκόπησης και Έρευνας Αγοράς, Δημήτριος Μαύρος, Επίτιμος Πρόεδρος του Συνδέσμου Εταιρειών Δημοσκόπησης και Έρευνας Αγοράς, Κωνσταντίνος Κηπουρόπουλος, Πρόεδρος της Ένωσης Ιδιωτικών Τηλεοπτικών Σταθμών Εθνικής Εμβέλειας και Πέτρος Κωστόπουλος, Πρόεδρος της Ένωσης Ιδιοκτητών Ιδιωτικών Ραδιοσταθμών Αθηνών.

*Η πρώτη συνεδρίαση για το θέμα έγινε κατά τη Β' Σύνοδο, 14/6/2006.

10. Συνεδρίαση της 13ης Μαρτίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από τον Συνήγορο του Πολίτη, κ. Γεώργιο Καμίνη και τους Βοηθούς Συνηγόρους, κ. Ανδρέα Τάκη (Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου), κυρία Πατρίνα Παπαρηγοπούλου (Κύκλος Κοινωνικής Προστασίας), κυρία Χρυσή Χατζή (Κύκλος Ποιότητας Ζωής), κυρία Καλλιόπη Σπανού (Κύκλος Σχέσεων Κράτους- Πολίτη) και κ. Γεώργιο Μόσχο (Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού).

11. Συνεδρίαση της 14ης Μαρτίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συζήτηση επί των, από 7 Μαρτίου 2007, εγγράφων-επιστολών των μελών της Επιτροπής κ.κ. Απόστολου Κακλαμάνη, Ευάγγελου Βενιζέλου, Φίλιππου Πετσάλνικου, Μιλτιάδη Παπαϊωάννου, Φώτιου Κουβέλη και της κυρίας Λιάνας Κανέλλη, σχετικά με το θέμα της διαχείρισης των αποθεματικών των Ασφαλιστικών Ταμείων.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν ο κ. Παναγιώτης Θωμόπουλος, Υποδιοικητής της Τράπεζας Ελλάδος και Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου Αξιοποίησης Περιουσίας των Ασφαλιστικών Ταμείων, ο κ. Μιχαήλ Μιχαλόπουλος, Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Εργασιών Δημοσίου, ο κ. Στέργιος Στάγκος, Υποδιευθυντής της Διεύθυνσης Εργασιών Δημοσίου, ο κ. Δημοσθένης Αλεξίου, Προϊστάμενος του Γραφείου Μελέτης - Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εργασιών και η κυρία Δέσποινα Δεληπέτρου, δικηγόρος της Τράπεζας Ελλάδος.

12. Συνεδρίαση της 18ης Απριλίου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Ακρόαση του Προέδρου της Εθνικής Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, κ. Γεωργίου Ζορμπά.

13. Συνεδρίαση της 19ης Απριλίου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Ακρόαση του Διευθυντού της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας, κ. Βασιλείου Δασκαλάκη και του Διευθυντού του Γραφείου Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, κ. Ματθαίου Φλωράκη.

14. Συνεδρίαση της 9ης Μαΐου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Συζήτηση, σχετικά με τη θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για τις δημοσκοπήσεις.

15. Συνεδρίαση της 17ης Μαΐου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Ενημέρωση από τον Υπουργό Επικρατείας, κ. Θεόδωρο Ρουσόπουλο, σχετικά με τη θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για τις δημοσκοπήσεις.

16. Συνεδρίαση της 29ης Μαΐου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Ακρόαση του Προέδρου και των μελών της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) για θέματα της αρμοδιότητάς τους και, ειδικότερα, για το ενεργειακό πρόβλημα των νησιωτικών περιοχών.

Στην Επιτροπή παρέστησαν οι εκπρόσωποι της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας κ.κ.: Μιχαήλ Καραμανής, Πρόεδρος, Θεόδωρος Πανάγος, Α' Αντιπρόεδρος, Μιχαήλ Θωμαδάκης, Β' Αντιπρόεδρος, Πρόδρομος Ευθύμολου, μέλος, Κυριάκος Βλάχος, μέλος και Νικόλαος Μπουλαξής, ειδικός σύμβουλος για νησιωτικά θέματα.

17. Συνεδρίαση της 30ης Μαΐου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Ακρόαση του Προέδρου και των μελών του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (Ε.Σ.Ρ.), επί της Εκθέσεως Πεπραγμένων έτους 2006 και για γενικότερα θέματα της αρμοδιότητάς τους.

18. Συνεδρίαση της 20ης Ιουνίου 2007**Θέματα ημερήσιας διάταξης:**

α) Ακρόαση του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, κ. Σπυριδώνος Ζησιμόπουλου.

β) Ορισμός Εισηγητών, κατά θέματα και συζήτηση, σχετικά με τη σύνταξη της Έκθεσης της Επιτροπής.

19. Συνεδρίαση της 4ης Ιουλίου 2007**Θέματα ημερήσιας διάταξης:**

α) Υποβολή Εισηγήσεων Μελών της Επιτροπής επί υποθέσεων, οι οποίες ηρευνήθηκαν.

β) Σύνταξη της Έκθεσης της Επιτροπής.

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΩΝ
ΥΠΟΚΛΟΠΩΝ ΤΩΝ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΝ ΣΥΝΔΙΑΛΕΞΕΩΝ
ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ:**

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΓΓΙΝΑΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ
ΜΕΡΟΣ Ι - ΙΣΤΟΡΙΚΟ**

Την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, στα πλαίσια της αρμοδιότητάς της και σε διαδοχικές συνεδριάσεις, απασχόλησε με πολλή προσοχή, το γνωστό θέμα των τηλεφωνικών υποκλοπών.

Ειδικότερα, προκειμένου να το ερευνήσει σε όλες του τις πτυχές, με στόχο την ανεύρεση της αλήθειας και των δραστηριοτήτων που προέβησαν στις παράνομες αυτές ενέργειες, σε βάρος, κυρίως του ίδιου του Πρωθυπουργού της χώρας, Υπουργών της Κυβέρνησης και άλλων ατόμων, η Επιτροπή συνήλθε σε Ολομέλεια στις παρακάτω συνεδριάσεις της, όπου εκλήθησαν και εξετάστηκαν οι παρακάτω:

1. Την 7η Φεβρουαρίου 2006, οι κ.κ. Γεώργιος Βουλγαράκης, Υπουργός Δημόσιας Τάξης και Αναστάσιος Παπαληγούρας,

Υπουργός Δικαιοσύνης.

2. Την 21η Φεβρουαρίου 2006, ο Πρόεδρος της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, κ. Ανδρέας Λαμπρινόπουλος και τα μέλη της κ.κ. Χρήστος Καψάλης, Ιάκωβος Βενέρης και Χρήστος Δουληγέρης.

3. Την 9η Μαρτίου 2006, ο κ. Γεώργιος Κορωνιάς, Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας VODAFONE, του οποίου η ακρόαση διήρκεσε 6 ώρες, και επανελήφθη την επομένη, 10 Μαρτίου 2006, επί 3ωρο.

4. Την 15η Μαρτίου 2006, ο κ. Bill Ζίκου, Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας ERICSSON, του οποίου η εξέταση διήρκεσε επί 7ωρο και πλέον.

5. Την 6η Απριλίου 2006, ο κ. Ιωάννης Αγγέλου, Διευθυντής του Γραφείου του Πρωθυπουργού, και, στη συνέχεια, αφού περαιώθηκε η εξέτασή του, η Επιτροπή διέκοψε τη συζήτηση επ' ολίγον, και επανελήφθη με την κατ' αντιπαράσταση εξέταση των κ.κ. Γεωργίου Κορωνιά και Bill Ζίκου, η οποία και έληξε αργά το απόγευμα στις 17.35' της ίδιας ημέρας.

6. Την 4η Μαΐου 2006, εκ νέου, ο Πρόεδρος της Α.Δ.Α.Ε., κ. Ανδρέας Λαμπρινόπουλος και τα Μέλη της κ.κ. Χρήστος Καψάλης, Ιάκωβος Βενέρης και Χρήστος Δουληγέρης, προκειμένου να καταθέσουν και ερωτηθούν, σχετικά με την υποβληθείσα στην Επιτροπή μας δεύτερη έκθεση της Α.Δ.Α.Ε..

7. Την 10η Μαΐου 2006, ο νυν και ο πρώην Διοικητής της Ε.Υ.Π. κ.κ. Ιωάννης Κοραντής και Παύλος Αποστολίδης, των οποίων η εξέταση διήρκεσε πλέον των 6 ωρών.

8. Την 20η Ιουνίου 2006, οι τεχνικοί των εταιριών VODAFONE και ERICSSON κ.κ. Νικόλαος Μαστοράκης (VODAFONE), Τεχνικός Διευθυντής, Νικόλαος Πλεύρης (VODAFONE) Διευθυντής Ανάπτυξης Δικτύου και Νικόλαος Μπάμπης (VODAFONE) Διευθυντής Κορμού και Χρήστος Ξανθόπουλος (ERICSSON) Τεχνικός Διευθυντής. Στη συνεδρίαση αυτή εξετάσθηκε μόνο ο κ. Νικόλαος Μαστοράκης, αφού η συνεδρίαση διεκόπη λόγω παρέλευσης της ώρας.

9. Την επομένη 21 Ιουνίου 2006, εκλήθησαν και πάλι στην Επιτροπή μας οι αυτοί ως άνω τεχνικοί των εταιριών, τελικά, όμως, εξετάσθηκαν μόνο οι κ.κ. Νικόλαος Μαστοράκης και Χρήστος Ξανθόπουλος, αφού, κατά δήλωσή τους, οι άλλοι τεχνικοί δεν θα είχαν να καταθέσουν τίποτα περισσότερο από ό,τι κατάθεσαν οι ίδιοι επί του θέματος που εξετάσθηκαν.

10. Την 5η Ιουλίου 2006, η Επιτροπή μας συνήλθε σε ειδική συνεδρίαση, προκειμένου να εξετάσει διαδικαστικά θέματα, που ετέθησαν από Μέλη της Επιτροπής μας.

11. Την 26η Ιουλίου 2006 εκλήθη και πάλι η Α.Δ.Α.Ε. με τεχνικούς της συμβούλους, προκειμένου να υποβληθούν προς αυτήν ερωτήματα, τα οποία ζήτησαν Μέλη της Επιτροπής μας.

12. Τέλος, την επομένη, 27 Ιουλίου 2006, η Επιτροπή μας ακροάσθηκε και πάλι το Διοικητή της Ε.Υ.Π., κ. Ιωάννη Κοραντή και τον Υποδιοικητή της, κ. Σερραφείμ Τσιτσιμπί και μετά το πέρας των ακροάσεων τους, η Επιτροπή μας έκλεισε τη συζήτηση του όλου θέματος των υποκλοπών κατά πλειοψηφία, προβαίνοντας στη συνέχεια, και ύστερα από πρόταση του Προέδρου της, στη σύσταση πενταμελούς Επιτροπής για τη σύνταξη της σχετικής Έκθεσης – Πορίσματος, διαφωνούντων των κ.κ. Ευάγγελου Βενιζέλου και Φίλιππου Πετσάλνικου, οι οποίοι και εδήλωσαν ότι θα υποβάλουν δική τους Έκθεση.

Συνολικώς πραγματοποιήθηκαν 13 συνεδριάσεις, συνολικής διάρκειας 66 ωρών και εξετάσθηκαν 25 πρόσωπα καθ' οιονδήποτε τρόπο σχετιζόμενα με την υπόθεση και δυνάμενα να διαφωτίσουν την Επιτροπή.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ**α. ΑΚΡΟΑΣΕΙΣ**

1. Όπως προαναφέρθη, η Επιτροπή μας, προκειμένου να διαμορφώσει γνώμη πάνω στο θέμα των υποκλοπών και να μπορέσει να συμβάλει στη διαλεύκανση της υπόθεσης, ακροάστηκε αρχικά τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, κ. Γεώργιο Βουλγαράκη, στον οποίο στις 10 Μαρτίου 2006 ο Διευθύνων Σύμβουλος της VODAFONE, κ. Γεώργιος Κορωνιάς, απεκάλυψε τις παράνομες υποκλοπές, μέσω της κινητής τηλεφωνίας. Από την ακρόαση του κ. Υπουργού, η Επιτροπή μας ενημερώθηκε για όλες τις λεπτομέρειες των υποκλοπών και όπως ο Διευθύνων Σύμβου-

λος της VODAFONE τού τις απεκάλυψε. Στη συνέχεια, και στην ίδια συνεδρίασή της η Επιτροπή μας, ακροάστηκε τον Υπουργό Δικαιοσύνης, κ. Αναστάσιο Παπαληγούρα, ο οποίος και εξέθεσε τις απόψεις του σε ότι αφορά την ανάθεση της έρευνας της υπόθεσης των υποκλοπών στη Δικαιοσύνη, κατόπιν σχετικής τηλεφωνικής εντολής του Πρωθυπουργού, ο οποίος ευρίσκεται στο εξωτερικό. Τόσο από την ακρόαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, όσο και από την ακρόαση του Υπουργού Δικαιοσύνης συνάγεται ότι η Κυβέρνηση θεώρησε σκόπιμο, πριν να δημοσιοποιηθεί η όλη υπόθεση, να τη διαβιβάσει στη Δικαιοσύνη, προκειμένου με μυστικότητα να ερευνηθεί, εν όψει του γεγονότος ότι το θέμα ήτο ευθέως συνυφασμένο με την εθνική μας ασφάλεια. Την δε ανάμιξη της Α.Δ.Α.Ε. στην όλη έρευνα του θέματος, απέφυγαν κατά τους ισχυρισμούς τους, εξαιτίας του γεγονότος ότι η Α.Δ.Α.Ε. μέχρι τότε δεν ήτο επαρκώς στελεχωμένη με επιστημονικό προσωπικό και δεν θα ήταν σε θέση να συνδράμει στη διερεύνηση της υπόθεσης.

2. Την 21η Μαρτίου 2006 ο Πρόεδρος της Α.Δ.Α.Ε., εκθέτοντας τις απόψεις του, διαβεβαίωσε την Επιτροπή μας, ότι η Επιτροπή της Α.Δ.Α.Ε. με επιστημονικό προσωπικό στελεχώθηκε μόλις τον Ιανουάριο του 2005 και ότι μέχρι τότε λειτουργούσε υποτυπωδώς. Σ' αυτό βοήθησε και το Π.Δ. 47, που δημοσιεύθηκε μόλις την 10η Μαρτίου 2005, η δε ανάμιξη της Α.Δ.Α.Ε. στη διερεύνηση του θέματος των υποκλοπών άρχισε αμέσως μετά τη δημοσιοποίηση του θέματος. Από την έρευνα που στη συνέχεια διενεργήθη, εξακριβώθηκε μεν από ποια κέντρα ξεκινούσαν οι υποκλοπές και ειδικά από το κέντρο της VODAFONE στην Παιανία, πλην, όμως, μέχρι τότε δεν είχαν ακόμη αποκαλύψει τους αποδέκτες της συνακρόασης.

Στην αυτή συνεδρίαση τα άλλα μέλη της Α.Δ.Α.Ε., τεχνικοί επιστήμονες, διαβεβαίωσαν την Επιτροπή ότι εάν δεν απενεργοποιείτο το παράνομο λογισμικό, θα μπορούσαν να εντοπίσουν τους υποκλοπείς, ενώ μετά την απενεργοποίησή του, η διαδικασία εντοπισμού κατόπιν της δυσκολότερη. Λόγω δε της ανάγκης κλήτευσης εκ νέου της Α.Δ.Α.Ε., προκειμένου να απαντήσει σε συγκεκριμένες ερωτήσεις που υπεβλήθησαν από μέλη της Επιτροπής, αποφασίστηκε η εκ νέου κλήτευση της Α.Δ.Α.Ε. και η αποστολή από μέρους της συγκεκριμένων εγγράφων, τα οποία και απεστάλησαν.

3. Την 9η Μαρτίου 2006 και 10η Μαρτίου 2006 ο Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας VODAFONE, Γεώργιος Κορωνιάς εξέθεσε λεπτομερώς ό,τι γνώριζε για την όλη υπόθεση των υποκλοπών και το ιστορικό της επίσκεψής του στο ιδιαίτερο γραφείο του Πρωθυπουργού, όπου και έγινε η συνάντησή του με τους κ.κ. Γεώργιο Βουλγαράκη και Γιάννη Αγγέλου. Ο κ. Γεώργιος Κορωνιάς, αφού τόνισε τη σημασία και σοβαρότητα της όλης υπόθεσης και την υποχρέωση της εταιρείας του απέναντι στους εργαζομένους και την κοινωνία, τόνισε εξαιρετικά ότι όλο τον εξοπλισμό των κέντρων της εταιρείας του προμηθεύονται από την εταιρεία ERICSSON και ότι το λογισμικό που χρησιμοποιείται στα ψηφιακά της κέντρα, είναι σε γνώση μόνο των εταιριών που τα κατασκευάζουν (δηλαδή των ERICSSON, SIEMENS, ALCATEL, NOKIA, LOUSAN TECHNOLOGY), και ότι οι πάροχοι των τηλεπικοινωνιών δεν έχουν γνώση του πηγαίου κώδικα της εταιρείας. Συμπλήρωσε δε ότι το λογισμικό της νόμιμης συνακρόασης που δεν είχαν παραγγείλει αλλά η ERICSSON τοποθέτησε, οφείλετο στα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 στις Η.Π.Α., η δε ανακάλυψη του παράνομου λογισμικού έγινε το βράδυ της 7ης Μαρτίου 2005, από τον τεχνικό της ERICSSON, κ. Ξανθόπουλο και, στη συνέχεια, το ανέφερε τηλεφωνικά στον τεχνικό της VODAFONE, κ. Πλεύρη, και τότε με εντολή του κ. Γεωργίου Κορωνιάς απενεργοποιήθηκε το παράνομο λογισμικό, την επομένη, 8 Μαρτίου 2005 το μεσημέρι. Για ό,τι αφορά τους υποκλοπείς ή υποκλοπέα, δήλωσε ότι δεν τους γνωρίζει και ότι: **«από την πολυπλοκότητα του πράγματος δείχνει κάποιον ο οποίος έχει υψηλότερη τεχνολογία, οι δε δικοί μας άνθρωποι δεν είχαν καμιά τέτοια τεχνολογία».**

4. Την 15η Μαρτίου 2006, ο Διευθύνων Σύμβουλος της ERICSSON, κ. Bill Ζίκου, εξέθεσε την ανάμιξη της εταιρείας του στην όλη υπόθεση των υποκλοπών, με τη δήλωσή του ότι **«αυτό**

το παρείσακτο λογισμικό δεν σχεδιάστηκε, ούτε αναπτύχθηκε, ούτε τοποθετήθηκε και ούτε χρησιμοποιήθηκε από την εταιρεία ERICSSON στο δίκτυο της VODAFONE, και ότι το δίκτυο που διαθέτει η εταιρεία για τις νόμιμες συνακρόασεις είχε παραγγελθεί μετά την 31.10.2005, και ότι η ERICSSON παρέδωσε το πλήρες λογισμικό πακέτο στη VODAFONE στις 18 Νοεμβρίου 2005 και όχι νωρίτερα». Σε ερώτηση δε του Προέδρου της Επιτροπής, κ. Αναστάσιου Καραμάριου, ποιος και πώς έγιναν οι υποκλοπές ο κ. Bill Ζίκου απάντησε ότι: **«Υπάρχουν τρεις τρόποι πρόσβασης στο δίκτυο. Καταρχήν, οι άνθρωποι που δουλεύουν εκεί σαφώς και έχουν πρόσβαση στο δίκτυο. Ο δεύτερος τρόπος είναι να υπάρχει μια τηλεπρόσβαση, μια απομακρυσμένη πρόσβαση στο δίκτυο, και ο τρίτος τρόπος είναι μέσω του διαδικτύου, δηλαδή μέσα από την τοπική περιφερειακή σύνδεση στο διαδίκτυο, το LAN».** Πάντως και ο εκπρόσωπος της ERICSSON, δεν μπόρεσε να διαφωτίσει πλήρως την Επιτροπή, για το ποιος ήταν ο υποκλέπτης, ισχυριζόμενος ότι η εταιρεία του δεν ήταν εκείνη που τοποθέτησε το παράνομο λογισμικό.

5. Στη συνέχεια, στις 6 Απριλίου 2006, προσήλθαν στην Επιτροπή μας για ακρόαση, αρχικά ο Διευθυντής του Γραφείου του Πρωθυπουργού, κ. Ιωάννης Αγγέλου και, μετέπειτα, στην ίδια συνεδρίαση εξετάστηκαν κατ' αντιπαράσταση οι εκπρόσωποι της VODAFONE και ERICSSON, κ.κ. Γεώργιος Κορωνιάς και Bill Ζίκου.

Ο κ. Ιωάννης Αγγέλου, εξιστόρησε την όλη επίσκεψη του κ. Γεωργίου Κορωνιά στο γραφείο του, στις 10 Μαρτίου 2005 παρουσία και του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, κ. Γεωργίου Βουλγαράκη. Ο κ. Κορωνιάς τους απεκάλυψε με λεπτομέρειες τις παράνομες τηλεφωνικές υποκλοπές, μεταξύ των οποίων και των τηλεφώνων του ίδιου του Πρωθυπουργού και μελών της Κυβέρνησης. Του ζητήθηκε τότε αν γνώριζε ακριβώς τα τηλέφωνα που παρακολουθούντο, πλην, όμως, δεν είχε μαζί του τη λίστα, την οποία, όμως, θα έδινε αργότερα στον κ. Βουλγαράκη. Προσέθεσε δε ότι όταν ενημερώθηκε ο Πρωθυπουργός στο Εξωτερικό όπου ευρίσκετο, του απάντησε ότι ο ίδιος στη συνέχεια θα ενημέρωνε τους αρμοδίους Υπουργούς, κ.κ. Γεώργιο Βουλγαράκη και Αναστάσιο Παπαληγούρα.

Στην κατ' αντιπαράσταση εξέταση των εκπροσώπων των εταιριών VODAFONE και ERICSSON, κ.κ. Γεωργίου Κορωνιά και Bill Ζίκου, όλα τα Μέλη της Επιτροπής με ερωτήσεις τους προσπάθησαν να διευκρινισθεί πώς και ποιος, επιτέλους, ευθύνεται για την τοποθέτηση του παράνομου λογισμικού, πλην, όμως, αυτό δεν κατέστη δυνατόν, αφού και οι δύο ισχυρίστηκαν ότι το SOFTWARE υπήρχε μεν κατά την παράδοση, αλλά ήταν ανενεργό. Και όπως χαρακτηριστικά κατέθεσε ο κ. Γεώργιος Κορωνιάς: «στην κατάσταση, την οποία εμείς έχουμε, έχουμε τις βασικές λειτουργίες, τις οποίες αγοράσαμε και εγκαταστήσαμε και μια σειρά από προαιρετικές λειτουργίες. Αυτές οι προαιρετικές λειτουργίες συμπεριλαμβάνονται στο SOFTWARE, εκτός από το REMOTE CONTROL EQUIPMENT». Ο δε Bill Ζίκου, ερωτηθείς επ' αυτού είπε χαρακτηριστικά: «Απλώς, κάνω τη δήλωση ότι τα έγγραφα μας περιελάμβαναν τον ορισμό του γεγονότος ότι αυτό το συγκεκριμένο, αυτή η συγκεκριμένη λειτουργία υπήρχε στο πακέτο. Αυτή είναι η δήλωσή μου. Δεν ισχυρίζομαι ότι το TOP MANAGMENT, η διοίκηση ενημερώθηκε ξεχωριστά, όπως είπα και σε προηγούμενη κατάθεσή μου».

6. Στις 4 Μαΐου 2006, η Επιτροπή μας επανακροάστηκε την Α.Δ.Α.Ε. με τον Πρόεδρό της, κ. Ανδρέα Λαμπρινόπουλο και τα μέλη της, κ.κ. Χρήστο Καψάλη, Ιάκωβο Βενέρη και Χρήστο Δουληγέρη, προκειμένου να συζητηθεί το από 10.4.06 πρώτο μερικό πόρισμα της Α.Δ.Α.Ε. και το δεύτερο υπόμνημα – έκθεσή της. Τόσο με το πρώτο υπόμνημα – έκθεση, όσο και με το δεύτερο, ο Πρόεδρος της Α.Δ.Α.Ε., ισχυρίσθηκε ότι το παρείσακτο λογισμικό που χρησιμοποιήθηκε ήταν λογισμικό γενικής χρήσης και όχι για την Ελλάδα, και ότι πρόκειται για ένα ιδιαίτερης, πρωτοφανούς ευφυΐας λογισμικό και εξέφρασε την άποψη ότι η μητρική ERICSSON δεν μπορεί να μην γνωρίζει ποιοι έχουν αυτή την εξαιρετική δυνατότητα. Πολύ περισσότερο γιατί, όπως κατετέθη, οι υποκλοπές έγιναν όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και με επικοινωνίες προς χώρες του Εξωτερικού

(Η.Π.Α., Αυστραλία, Μ. Βρετανία, Σουηδία) με SMS και κλήσεις από καρτοτηλέφωνο της TIM προς τις Η.Π.Α..

Πάντως και μέσα από τα πρώτα πορίσματα – εκθέσεις τους, όπως ισχυρίστηκαν τα μέλη της Α.Δ.Α.Ε. πιστεύουν ότι από τα στοιχεία που δόθηκαν θα μπορούν να καταδειχθούν ποιοι βρίσκονται πίσω από τα τηλέφωνα – σκιές και ότι αν υπάρχει σύστημα δορυφορικής παρακολούθησης, δεν έχουν τη δυνατότητα έρευνας. Σε κάθε περίπτωση, ο κ. Λαμπρινόπουλος δήλωσε ρητά ότι όλο το σύστημα δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει χωρίς την τεχνολογία της ERICSSON και **χωρίς την «από μέσα» εσωτερική πρόσβαση, άρα της VODAFONE**. Και ακόμα ότι ελέγχοντας τα στιγμιότυπα του κέντρου Παιανίας πέσανε πάνω στους 73 κωδικούς και ένας από αυτούς έλεγε TSALIKI, άρα ο Τσαλικίδης είχε δουλέψει ως μηχανικός του κέντρου, αφού είχε δικαίωμα πρόσβασης μέσα στο κέντρο.

7. Στις 10 Μαΐου 2006, η Επιτροπή μας ακροάσθηκε το Διοικητή της Ε.Υ.Π., κ. Ιωάννη Κοραντή και τον πρώην Διοικητή της, κ. Παύλο Αποστολίδη, προκειμένου και οι δύο να γνωρίσουν προς την Επιτροπή μας το ρόλο γενικά της Ε.Υ.Π. στο θέμα που ανέκυψε και ποιες έρευνες έκαναν, αλλά και, ιδιαίτερα, να μας πουν τις δυνατότητες παρακολούθησης νόμιμων συνακροάσεων ή και υποκλοπών. Επ' αυτού τόσο ο κ. Αποστολίδης, όσο και ο κ. Κοραντής διαβεβαίωσαν ότι οι συζητήσεις για τη δυνατότητα νόμιμης παρακολούθησης, πέραν της σταθερής τηλεφωνίας, αλλά και της κινητής τηλεφωνίας ξεκίνησαν από την ανάληψη των καθηκόντων του κ. Αποστολίδη (1999) και εντάθηκαν το 2001, εν όψει των Ολυμπιακών αγώνων, το δε 2003 απεκτήθη, με την υπόδειξη των Αμερικανών, και ένα μηχανήμα εντοπισμού κλήσεων κινητών, δηλαδή μόνο του καλούντος.

Αυτά επιβεβαίωσε και ο κ. Κοραντής, με τη διευκρίνιση ότι αυτό το μηχανήμα «το βαλιτσάκι» είναι ένα μηχανήμα, που τοποθετείται σε όχημα με στόχο τον εντοπισμό του κινητού του ατόμου που τους ενδιαφέρει. Βεβαίως, και ο κ. Κοραντής επιβεβαίωσε τις συνομιλίες του και με την Α.Δ.Α.Ε., όταν προέκυψε το θέμα των υποκλοπών. Και διευκρίνισε ότι έγιναν ιδιαίτερες συνομιλίες με τους Αμερικανούς, οι οποίοι έφεραν και μηχανήματα με ειδικά κοντέινερς τα οποία εγκαταστάθηκαν προ της διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων στον προαύλιο χώρο του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. Για ό,τι αφορά τη δυνάμει της έρευνας για την ανακάλυψη των δραστηριοτήτων των υποκλοπών, ο κ. Κοραντής δήλωσε ότι από πλευράς τους έκαναν ό,τι ήτο δυνατόν, αλλά δεν κατέστη δυνατό να καταλήξουν σε θετικά αποτελέσματα. Εκείνο δε που μπορεί να εγγυηθεί η Ε.Υ.Π. είναι η ασφάλεια των εθνικών επικοινωνιών, δηλαδή τις κυβερνητικές επικοινωνίες. Το δε τελικό πόρισμά της για το θέμα των υποκλοπών το έχει καταθέσει στη Δικαιοσύνη. Για ό,τι δε αφορά **το παράνομο λογισμικό, δήλωσε ότι αυτό ήτο εγκατεστημένο στα κέντρα μεταγωγής της VODAFONE** και ήτο της σειράς ERICSSON R4 και ότι, κατά τον κ. Κοραντή, **οι παράνομες υποκλοπές μπορεί να έγιναν είτε από κάποιους σχεδιαστές του συστήματος, χωρίς την έγκριση της ERICSSON και να ήλθε στην Ελλάδα μαζί με την έκδοση R4, είτε εκ του μακρόθεν, είτε από τον πάροχο, δηλαδή τη VODAFONE, η δε εισαγωγή των στοιχείων, δηλαδή των 104 στόχων, από κάποιο μηχανικό ή μηχανικούς που είχαν πρόσβαση στο σύστημα, με οδηγίες που τους είχαν δοθεί πάλι μέσω τηλεχειρισμού, με τα 14 κινητά τηλέφωνα – καρτοκινητά, τα οποία ενεργοποιήθηκαν σε δύο συγκεκριμένες περιοχές, δηλαδή στην περιοχή «ΗΒΗ» Αμαρουσίου την 8η Ιουνίου 2004, τρία, επίσης, στην ίδια περιοχή Νέας Ιωνίας την 4η Αυγούστου 2004 και τα οποία εξυπηρετούντο από τις κεραίες της VODAFONE στην πλατεία Μαβίλη, στον Πύργο Αθηνών, στο Ανατολικό Κολωνάκι, στο Λευκό Σταυρό και στους «ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ» του Λυκαβηττού.**

8. Την 20η Ιουνίου 2006, εκλήθησαν για ακρόαση οι τεχνικοί κ.κ. Νικόλαος Μαστοράκης, Νικόλαος Πλεύρης και Νικόλαος Μπάμπαλης, της VODAFONE και ο κ. Χρήστος Ξανθόπουλος της ERICSSON, πλην, όμως, τελικά εξετάστηκαν οι κ.κ. Νικόλαος Μαστοράκης και Χρήστος Ξανθόπουλος, αφού οι άλλοι δύο δεν είχαν να καταθέσουν ο,τιδήποτε άλλο, που να μπορεί να βοηθήσει τις καταθέσεις των δύο άλλων τεχνικών, όπως οι ίδιοι

δήλωσαν. Η εξέτασή τους κάλυψε δύο συνεδριάσεις, την 20η και 21η Ιουνίου 2006 και από τις καταθέσεις τους διευκρινίστηκαν όλα τα τεχνικά θέματα και οι πάσης φύσης άλλες λεπτομέρειες που ζήτησαν τα μέλη της Επιτροπής.

9. Στη συνεδρίαση της 5ης Ιουλίου 2006, η Επιτροπή μας συζήτησε το τελικό πόρισμα της Α.Δ.Α.Ε. και προκειμένου να καταλήξει στο τελικό συμπέρασμα της, αποφασίσθηκε να κληθεί και πάλι η Α.Δ.Α.Ε., αφού, προηγουμένως, αποσταλούν τα έγγραφα που ζητήθηκαν από την Επιτροπή.

10. Τελικά η Επιτροπή μας, στις 26 Ιουλίου 2006, ακροάσθηκε και πάλι την Α.Δ.Α.Ε., με την παρουσία του κ. Ανδρέα Λαμπρινόπουλου, Προέδρου, του μέλους της κ. Χρήστου Καψάλη και των τεχνικών της, κ.κ. Γεωργίου Μπράνη και Παναγιώτη Τρακάδα, οι οποίοι και παρουσίασαν, αναλυτικά πλέον, τα νούμερα των τηλεφώνων που υπεκλέπτοντο οι επικοινωνίες τους και τους ιδιοκτήτες τους, χωρίς την κάλυψη τηλεοράσεως και την παρουσία δημοσιογράφων, με βάση το τελικό πόρισμα της Α.Δ.Α.Ε..

11. Τέλος, την επομένη, 27 Ιουλίου 2006, επανήλθαν για συμπληρωματική ακρόαση ο Διοικητής και Υποδιοικητής της Ε.Υ.Π. κ.κ. Ιωάννης Κοραντής και Σερραφείμ Τσιτσιμπής και μετά το πέρας των καταθέσεών τους, με πρόταση του Προέδρου της Επιτροπής, κ. Αναστάσιου Καραμάριου, συστήθηκε πενταμελής επιτροπή για τη σύνταξη πορίσματος, αποτελούμενη από τους κ.κ. Αναστάσιο Καραμάριο, Βασίλειο Μαγγίνα, Απόστολο Σταύρου και δύο μέλη από τη μειοψηφία. Η πρόταση αυτή έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Β. ΕΓΓΡΑΦΑ

1. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω η Επιτροπή μας ακροάσθηκε και εξέτασε όλους τους εμπλεκόμενους στο πρόβλημα των υποκλοπών και ιδιαίτερα τους επικεφαλής των δύο εταιρειών, κ. Γεώργιο Κορωνιά, Διευθύνοντα Σύμβουλο της VODAFONE και κ. Bill Ζίκου, Διευθύνοντα Σύμβουλο της ERICSSON. Εκείνο, που προέκυψε, αναμφισβήτητα, ήτο ότι, πράγματι, συντελέσθηκαν οι υποκλοπές και ότι αυτές έγιναν μέσα από τις εγκαταστάσεις-κέντρα της εταιρείας VODAFONE. Ποιοι ήσαν οι παρακολουθούμενοι αριθμοί τηλεφώνων (και οι παρακολουθούντες αυτούς αριθμοί), μας γνωστοποιήθηκαν αρχικά με το εμπιστευτικό έγγραφο της VODAFONE, με ημερομηνία 10 Μαρτίου 2006, αντίγραφο του οποίου και κοινοποιήθηκε και στην Α.Δ.Α.Ε..

Στο έγγραφο αυτό αναφέρονται, αναλυτικά, οι αριθμοί των κινητών τηλεφώνων, που παρακολουθούντο και τα σταθερά τηλέφωνα, από τα οποία εγίνοντο οι παρακολουθήσεις. Το έγγραφο αυτό βρίσκεται στο αρχείο της Επιτροπής με την ένδειξη **«ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ-ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ»**.

2. Με το με Α.Π. 93/8.3.06 έγγραφο της Α.Δ.Α.Ε., απεστάλησαν, σε συνοπτική μορφή, τα μέχρι τότε ευρήματα του ελέγχου που διεξήχθη από την Α.Δ.Α.Ε. στην εταιρεία VODAFONE, με τις εξής παρατηρήσεις: α) ότι το παρείσακτο λογισμικό χαρακτηρίζεται ως γενικού σκοπού, και συνεπώς θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σε οποιαδήποτε Χώρα, όπου υπάρχει εγκατεστημένο το αντίστοιχο σύστημα της ERICSSON, β) ότι υπήρχαν τρία (3) ψηφιακά κέντρα, τα οποία περιείχαν το παρείσακτο λογισμικό και όχι δύο (2), όπως αρχικά ήταν γνωστά (δηλαδή τα MEAPA, MEAKS I και MEAKF), γ) ότι ο εντοπισμός του τρίτου κέντρου (το οποίο αναβαθμίσθηκε σε έκδοση R.10, στις 11.2.05, από R9.1 που ήτο και που αυτό, το R9.1 περιείχε το παρείσακτο λογισμικό) βασίστηκε στην ανεύρεση 67 αριθμών υπό παρακολούθηση, αφού το παρείσακτο λογισμικό είχε καταστραφεί αυτόματα με την αναβάθμιση και καταλήγει, ότι κατόπιν ανάλυσης και σύγκρισης διαφόρων στιγμιότυπων των ψηφιακών κέντρων της Παιανίας (MEAPA) και του Κηφισού (MEAKS) προκύπτει ότι είχαν πραγματοποιηθεί προσθήκες και μεταβολές στο παρείσακτο λογισμικό, μετά την εγκατάσταση του και τη λειτουργία του. Και το έγγραφο αυτό, βρίσκεται καταχωρημένο στο αρχείο της Επιτροπής, με την ένδειξη ΑΠΟΡΡΗΤΟ.

3. Με το με Α.Π. 480/10.4.06 έγγραφό της, η Α.Δ.Α.Ε. μας γνωστοποίησε το δεύτερο υπόμνημά της, σε συνέχεια του προηγούμενου εγγράφου της.

Στο υπόμνημα της αυτό η Α.Δ.Α.Ε., **περιγράφει με λεπτομέ-**

ρειες τα αποτελέσματα της ανάλυσης στιγμιότυπων ψηφιακών κέντρων (dumps), **την εύρεση** τέταρτου κέντρου με το παρείσκατο λογισμικό (Πειραιώς- MEAPS), **την ανάλυση** των αριθμών, που έχουν βρεθεί σε κέντρα, **τη σύγκριση** blocs και corrections στα ψηφιακά κέντρα, **τα πρόσθετα** δεδομένα στα ψηφιακά κέντρα, **την ανάλυση** καταλόγων παρακολουθούμενων τηλεφώνων, **τα αποτελέσματα** ανάλυσης των δεδομένων κλήσεων των καρτοκινητών- σκιών, **τις ημερομηνίες** και κυψέλες εξυπηρέτησης πρώτης εισαγωγής μονάδων χρόνου ομιλίας, **τα συμπεράσματα** της έρευνας των δεδομένων κλήσεων, **την απεικόνιση** περιοχών εξυπηρέτησης κλήσεων των καρτοκινητών - σκιών, **τα αποτελέσματα** εξομοίωσης, **τη λειτουργία** του παρείσκατο λογισμικού, **τον τρόπο** εισαγωγής του παρείσκατο λογισμικού και τα ίχνη του, (εισαγωγή με τοπική επικοινωνία- σύνδεση στο ψηφιακό κέντρο, εισαγωγή με απομακρυσμένη πρόσβαση δια μέσου της πλατφόρμας διαχείρισης OSS και εισαγωγής με πλατφόρμα NICS), **τα αποτελέσματα** έρευνας φυσικής και λογικής πρόσβασης στο MEAPA 24-1-05, **τα σημαντικά** για την έρευνα στοιχεία και **τις περιοχές** κάλυψης των ψηφιακών κέντρων ((Κηφισός 1, (MEAKS), Κηφισός 2, (MEAKF), Παιανία 1,(MEAPA), Πειραιώς (MEAPS).

Από τη μελέτη αυτού του πορίσματος εξάγεται ο ακριβής αριθμός των τηλεφώνων που παρακολουθούντο, απ' όλα τα παραπάνω ψηφιακά κέντρα και η λίστα των 67 αριθμών που παρέδωσε η ERICSSON στον εκπρόσωπο της VODAFONE και από ποια καρτοκινητά τηλέφωνα και ότι το παρείσκατο λογισμικό θα μπορούσε να τοποθετηθεί στα ψηφιακά κέντρα της VODAFONE, **είτε με τοπική επικοινωνία - σύνδεση**, στο ψηφιακό κέντρο, **είτε μέσω απομακρυσμένης σύνδεσης**, στο ψηφιακό κέντρο μέσω πλατφόρμας διαχείρισης των συγκεκριμένων κέντρων.

Εκείνο δε που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής είναι ότι η Α.Δ.Α.Ε., στο υπόμνημα της αυτό, καταλήγει στο συμπέρασμα (σελ. 20), ότι «από τη μελέτη των στοιχείων που παρέδωσε η εταιρεία VODAFONE για το χρονικό διάστημα 19.00' έως και 19.56' (αρχεία καταγραφής εισόδου στο σύστημα OSS και αρχεία καταγραφής εντολών στο κέντρο της Παιανίας) **διαπιστώνεται ότι 5 υπάλληλοι της εταιρείας είχαν πρόσβαση στο ψηφιακό κέντρο της Παιανίας**, μέσω του υποσυστήματος OSS, στις 19.56» και ότι «η τελευταία πρόσβαση πραγματοποιήθηκε στις 16:15:46 **από πρόσωπο με κάρτα εισόδου Visitor**», πλην όμως «**η ταυτοποίηση των προσώπων με κάρτα visitor**, για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο είναι αδύνατη, λόγω καταστροφής των βιβλίων καταγραφής εισόδου-εξόδου, όπως δηλώθηκε από την VODAFONE».

Είναι δε χαρακτηριστικό ότι στην αλληλογραφία της ERICSSON προς την VODAFONE, σχετικά με την περιγραφή των χαρακτηριστικών του λογισμικού R9.1, το υποσύστημα νόμιμης συνακρόασης περιλαμβάνεται στην περιγραφή των δυνατοτήτων του R9.1 ως Remote Control Equipment και η σχετική επιστολή, συνοδευόμενη από δίσκετα με την περιγραφή, εστάλη από την ERICSSON στη VODAFONE, την 31η Ιανουαρίου 2002, με παραλήπτη του σχετικού υλικού τον Τσαλικίδη, ενώ η επιστολή τίθεται υπόψη των κ.κ. Πλεύρη και Αθανασιάδη.

4. Στις 28 Ιουνίου 2006 η Α.Δ.Α.Ε. αποστέλλει το τελικό πόρισμά της, με το οποίο γνωστοποιεί στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας ότι τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα των ελέγχων της, είναι ικανά να οδηγήσουν στην εξιχνίαση της υπόθεσης των υποκλοπών.

Ειδικότερα:

α. Στην πρώτη ενότητα του πορίσματος περιγράφονται τα αποτελέσματα της εξομοίωσης, που πραγματοποιήθηκε για την κατανόηση και μελέτη του παρείσκατο λογισμικού. Δηλαδή, διαπιστώθηκε ότι επρόκειτο για ένα πολύ εξελιγμένο λογισμικό, το οποίο εκμεταλλεύεται εσωτερικές λειτουργίες του λογισμικού της ERICSSON στη έκδοση R9.1, με σκοπό την πραγματοποίηση υποκλοπών και απόκρυψη της ύπαρξης του από τον εκάστοτε χειριστή του ψηφιακού κέντρου, ότι ήταν γενικής χρήσης, απαιτούσε γνώση της έκδοσης λογισμικού R9.1 της εταιρείας ERICSSON, καθώς και του υποσυστήματος νόμιμης συνακρόασης (RES) της εταιρείας ERICSSON, ότι το παρείσκα-

το λογισμικό θα μπορούσε να εγκατασταθεί σε ένα ψηφιακό κέντρο της VODAFONE είτε με τοπική επικοινωνία-σύνδεση στο ψηφιακό κέντρο, είτε μέσω της πλατφόρμας διαχείρισης των ψηφιακών κέντρων OSS, είτε μέσω του συστήματος διαχείρισης κέντρων, το οποίο είχε κατασκευαστεί από την VODAFONE UK και ονομάζεται NICS και κατά την εγκατάστασή του θα αφήσει ανιχνεύσιμα ίχνη, ότι από το περιεχόμενο των συναγερωμένων διαπιστώθηκε ότι οι εντολές που είχαν σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία των προαναφερθέντων συναγερωμένων **εισήχθησαν στα ψηφιακά κέντρα από το σύστημα διαχείρισης OSS** και, συνεπώς, από το προαναφερθέν εύρημα μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα **ότι η εισαγωγή, τουλάχιστον, του παρείσκατο λογισμικού στα ψηφιακά κέντρα της εταιρείας VODAFONE**, τη συγκεκριμένη ημερομηνία, πραγματοποιήθηκε μέσω του συστήματος OSS.

β. Στη δεύτερη ενότητα, περιγράφεται η μεθοδολογία, που χρησιμοποιήθηκε για την ανάλυση των κατασχεθέντων από τη VODAFONE στιγμιότυπων (162) και τα αποτελέσματα της ανάλυσης. **Η αρχή των υποκλοπών εντοπίζεται στις αρχές Αυγούστου 2004.** Αξίζει να σημειωθεί ότι στο κέντρο MEAPA της Παιανίας, την 24η Ιανουαρίου 2005, 19.56' και 31η Ιανουαρίου 2005, 08.00', πραγματοποιήθηκε εισαγωγή τροποποίησης του παρείσκατο λογισμικού.

Σημαντικό εύρημα χαρακτηρίζεται η έλλειψη πόρων του ψηφιακού κέντρου της Παιανίας MEAPA, την 25η Ιανουαρίου 2005, που καθιστούσε αδύνατη την εισαγωγή υπό παρακολούθηση αριθμών στο σύστημα και η αύξηση τους τις αμέσως προηγούμενες μέρες, χωρίς να γίνει αντιληπτό από την εταιρεία VODAFONE (Διαδικασία ανεξάρτητη της λειτουργίας του παρείσκατο λογισμικού).

γ. **Στην τρίτη ενότητα** παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ανάλυσης των αρχείων δεδομένων κλήσεων, δηλαδή την ανάλυση στα αρχεία δεδομένων κλήσεων των καρτοκινητών - σκιών, από 1.6.2004 έως και 31.3.2005, από την οποία προέκυψαν:

1. Δύο (2) καρτοκινητά - σκίες, που ενεργοποιήθηκαν στις 8.6.2004, τρία (3) στις 9.6.2004 και εννέα (9) στις 4.8.2004, σε διαδοχικές χρονικές στιγμές.

2. Ότι τα **14 καρτοκινητά - σκίες** χωρίζονται σε δύο ομάδες, επτά καρτοκινητών κάθε μια, για τις οποίες οποιαδήποτε κλήση, μήνυμα SMS και προώθηση κλήσης μεταξύ τους πραγματοποιείται, μόνον, μεταξύ καρτοκινητών - σκιών της ίδιας ομάδας.

3. Στις κλήσεις και προωθήσεις κλήσεων που πραγματοποιούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες **φαίνονται και κλήσεις από καρτοκινητά της εταιρείας TIM.**

4. Παρατηρούνται **εισερχόμενα μηνύματα SMS από κέντρα μηνυμάτων SMS της Μεγάλης Βρετανίας, Αυστραλίας, Σουηδίας και Ινδίας** προς καρτοκινητά -σκίες, από 1.7.2004 έως 26.1.2005.

5.. Τρεις (3) εισερχόμενες κλήσεις από συνδρομητή των Η.Π.Α. στις 31.8.2004 και έξι (6) από συνδρομητή της Αλβανίας στις 5.1.2005.

6. Έξι (6) εισερχόμενες κλήσεις από συνδρομητή INMARSAT προς άλλο καρτοκινητό -σκιά στις 7.12.2004 κ.λ.π..

Κλήση διάρκειας 944 δευτερολέπτων, στις 28.8.2004 και συνδρομητής, με 14 κλήσεις, προς καρτοκινητό-σκιά.

δ. **Στην τέταρτη ενότητα** περιγράφονται οι αλλαγές, που πραγματοποιήθηκαν στο παρείσκατο λογισμικό, ανά κέντρο και ημερομηνία και η ανάλυση των υπό παρακολούθηση αριθμών.

ε. **Στην πέμπτη ενότητα** αναφέρονται τα αποτελέσματα της έρευνας φυσικής και λογικής πρόσβασης στο MEAPA, την 24η Ιανουαρίου 2005, όπου διαφαίνεται ότι για την εισαγωγή - ενεργοποίηση του παρείσκατο λογισμικού στην συγκεκριμένη ημέρα **κρίνεται απαραίτητη η συνδρομή προσώπου με απα-ραίτητα δικαιώματα λογικής - φυσικής πρόσβασης στο δίκτυο της VODAFONE.**

Και τέλος:

στ. Στην έκκτη ενότητα παρουσιάζονται οι χάρτες των περιοχών κάλυψης των ψηφιακών κέντρων της VODAFONE, που βρέθηκε το παρείσκατο λογισμικό.

Και εδώ αξίζει να σημειωθεί ότι επαναλαμβάνεται ο ίδιος

βασικός ισχυρισμός της Α.Δ.Α.Ε. για το γεγονός ότι πέντε (5) υπάλληλοι της VODAFONE είχαν λογική πρόσβαση στο ψηφιακό κέντρο της Παιανίας, μέσω του υποσυστήματος OSS, στις 19.56 και ότι τα συγκεκριμένα usernames, καθώς και η ταυτοποίηση τους θα τεθούν στη διάθεση του αρμοδίου Ανακριτή.

Και φυσικά στο συνοδευτικό έγγραφο της Α.Δ.Α.Ε. (28.6.2006) του παραπάνω πορίσματος της, στους αναφερόμενους σε αυτό πίνακες 1 έως και 7 περιγράφονται λεπτομερώς η κατανομή των 67 υπό παρακολούθηση αριθμών, που εμφανίστηκαν στα τηλεπικοινωνιακά κέντρα της εταιρείας VODAFONE και η αντιστοίχιση αυτών με τα καρτοκινητά – τηλέφωνα.

Όλα τα παραπάνω έγγραφα βρίσκονται στο αρχείο της Επιτροπής με την ένδειξη **ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ**.

5. Τέλος, με το με Α.Π. 560/11-07-06 έγγραφό της η Α.Δ.Α.Ε., μας ενημέρωσε ότι αποφάσισε ομόφωνα την έγκριση του παραπάνω τελικού Πορίσματος Ελέγχου, για το θέμα των υποκλοπών μέσω του δικτύου της εταιρείας VODAFONE και την αποστολή του στον 24ο Τακτικό Ανακριτή, ο οποίος διεξήγαγε μέχρι τότε τη δικαστική έρευνα, και με τις εξής ειδικότερες παρατηρήσεις της απαντώντας, στο με Α.Π. 61/6.7.06 έγγραφο της Επιτροπής μας:

« **ΑΠΟΡΡΗΤΟ**
Μαρούσι, 28 Ιουνίου 2006.
Αρ. Πρωτ.:532

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας διαβιβάζουμε το πόρισμα της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.), που αναφέρεται στα αποτελέσματα των ελέγχων, που πραγματοποίησε για την υπόθεση των υποκλοπών, μέσω του δικτύου της εταιρείας Vodafone.

Το πόρισμα περιλαμβάνει στοιχεία, η αξιοποίηση των οποίων, από τη Βουλή, τα αρμόδια Υπουργεία και από την Ελληνική Δικαιοσύνη είναι δυνατόν να συμβάλει στην αποκάλυψη, τόσο των υποκλοπών, όσον και αυτών, που συνέλαβαν και υλοποίησαν το συνολικό σχέδιο των υποκλοπών.

Στα πλαίσια της έρευνας της Α.Δ.Α.Ε., είχε ζητηθεί από τις εταιρείες Ericsson και Vodafone να πραγματοποιηθεί εσωτερικός έλεγχος, εντός των εταιρειών.

Από την εταιρεία Vodafone εστάλη στην Α.Δ.Α.Ε., την 7η Ιουνίου 2006 μια Αναφορά Προόδου Εσωτερικής Διερεύνησης, που διεξήγαγε, με τη σημείωση ότι οι έρευνες θα συνεχιστούν.

Η Α.Δ.Α.Ε. θα ερευνήσει περαιτέρω όσα σημεία της έκθεσης αυτής αλλά και όποιος άλλης τυχόν μελλοντικής έκθεσης των δύο εταιριών περιέλθει σε αυτήν και εφ' όσον διαπιστώσει ότι υπάρχουν ενδιαφέροντα ευρήματα, θα ενημερώσει την Επιτροπή σας, σχετικά.

Η Ολομέλεια της Αρχής μας κρίνει ότι δεν πρέπει να αναμείνει την τυχόν ολοκλήρωση των ερευνών από τις Εταιρείες (που χρονικά δεν μπορεί να προσδιοριστεί από την Α.Δ.Α.Ε.), όσο και τους μετέπειτα ελέγχους επί των ερευνών αυτών από την Α.Δ.Α.Ε. **δεδομένου ότι φρονεί ότι, ήδη, τα μέχρι στιγμής, αποτελέσματα των ελέγχων της είναι ικανά για να οδηγήσουν στην εξιχνίαση της υπόθεσης των υποκλοπών.**

Εκτιμάται ότι οποιαδήποτε, επιπλέον συμπεράσματα προκύψουν από μελλοντικούς ελέγχους, θα είναι προσθετικά των, ήδη, περιλαμβανομένων στο πόρισμα της Α.Δ.Α.Ε....

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να υπογραμμισθεί το γεγονός ότι, παρά την πληθώρα των στοιχείων και των πληροφοριών που, πράγματι, προέκυψαν από τη διερεύνηση της υποθέσεως και καταγράφονται στο σχετικό, τελικό πόρισμα της Α.Δ.Α.Ε. η εξιχνίαση της υπόθεσης των υποκλοπών σε επίπεδο προσώπων που ανεμίσθησαν σε διάφορες φάσεις της διάπραξης των παρανόμων πράξεων ή φορέων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής που τυχόν, καθ' οιονδήποτε τρόπον εμπλέκονται είτε στο στάδιο της προπαρασκευής είτε στη συνέχεια στη διενέργεια των παρανόμων παρακολουθήσεων, δεν είναι, εκ των πραγμάτων, δυνατή από την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, πλην των αναφερομένων στο συμπέρασμα περιπτώσεων.

Τα εξαιρετικώς αξιόλογα αυτά στοιχεία ασφαλώς αποτελούν σημαντικό υποβοηθητικό υλικό για τις ανακριτικές διαδικασίες της Δικαιοσύνης, η οποία και, κυρίως, έχει επιληφθεί του όλου

θέματος.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Με βάση τα παραπάνω είναι αναμφισβήτητο, ότι οι υποκλοπές έγιναν μέσω των ψηφιακών κέντρων της Εταιρείας VODAFONE, γεγονός, που βεβαιώνεται τόσο από την Εταιρία, όσο και από την εταιρία ERICSSON.

Είναι, επίσης, αναμφισβήτητο, εξ όσων συνάγεται, ότι οι υποκλοπές με οποιοδήποτε τεχνικό τρόπο έγιναν, η συνδρομή του ανθρώπινου παράγοντα ήτο απαραίτητη. Συνεπώς, κάποιος έπρεπε να συμπράξουν στην όλη «επιχείρηση» των παράνομων υποκλοπών και αυτοί που πρέπει να έχουν ανάμειξη, είναι, πιθανότατα, υπάλληλοι της εταιρείας VODAFONE. Αυτό προκύπτει, τόσο από το πόρισμα της Α.Δ.Α.Ε. όσον και από τις καταθέσεις, τεχνικών και άλλων υπαλλήλων των εταιρειών VODAFONE και ERICSSON. **Ποια είναι τα πρόσωπα αυτά, θα πρέπει να αναζητηθούν μέσα από τον κατάλογο των προσώπων, που η VODAFONE μας απέστειλε**, στον οποίο και αναλυτικά αναφέρονται τα ονοματεπώνυμά τους και η ιδιότητα του καθενός **και από τις καταθέσεις, που έδωσαν και επισυνάπτονται** στο «παράρτημα του υπομνήματος για τον υπό διεξαγωγή έλεγχο με το θέμα των υποκλοπών μέσω του δικτύου της VODAFONE», **οι υπάλληλοι των εταιριών, Κ.Δ.Π., Ε.Μ., Δ.Ν.Π. και στο από 22.6.2006 έγγραφο –απάντηση της VODAFONE με την ένδειξη «ΑΠΟΡΡΗΤΟ», στο οποίο γνωρίζει προς την Α.Δ.Α.Ε. όλα τα ονόματα, που είχαν πρόσβαση των λογισμικών γενικής χρήσης nmsadm, status για τη περίοδο 1.6.2004 έως και 20.3.2005.**

Βεβαίως και δεν μπορεί να αποκλεισθεί και η συνυπευθυνότητα της εταιρείας ERICSSON, αφού και με όσα η Α.Δ.Α.Ε. αναφέρει στο, από 10.4.2006, πρώτο πόρισμα της, το παρείσακτο λογισμικό που χρησιμοποιήθηκε ήταν λογισμικό γενικής χρήσης και όχι μόνο για την Ελλάδα **και ότι πρόκειται για ένα ιδιαίτερο πρωτοφανούς ευφυΐας λογισμικό, το οποίο η μητρική ERICSSON δεν μπορεί να μην γνωρίζει, ποιοι έχουν αυτή τη δυνατότητα να δημιουργήσουν**, αφού άλλωστε οι υποκλοπές έγιναν όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και με επικοινωνία προς χώρες του Εξωτερικού (Η.Π.Α., Αυστραλία, Μ. Βρετανία, Σουηδία), με SMS κλήσεις από καρτοτηλέφωνο της TIM προς τις Η.Π.Α..

Και, σε κάθε περίπτωση, γιατί το όλο σύστημα δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει χωρίς τη τεχνογνωσία της ERICSSON και χωρίς την από μέσα πρόσβαση, άρα και της VODAFONE.

Σε αυτή την εκδοχή αλλά πάνω σε άλλη βάση συλλογισμού, καταλήγει και ο Διοικητής της Ε.Υ.Π., κ. Κοραντής, ο οποίος κατέθεσε ότι οι παράνομες υποκλοπές μπορεί να έγιναν είτε από κάποιους σχεδιαστές του συστήματος, χωρίς την έγκριση της ERICSSON και να ήλθε στην Ελλάδα μαζί με την έκδοση R4, είτε εκ του μακρόθεν.

Για ό,τι αφορά, τέλος, τον επιδιωκόμενο σκοπό μέσω των παράνομων υποκλοπών, επισημαίνονται τα εξής:

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι εκείνοι, που διενεργούσαν τις τηλεφωνικές υποκλοπές απέβλεπαν σε κάποιο σκοπό. Όμως, από τις ακροάσεις των παραπάνω προσώπων και των εγγράφων, που προσκομίστηκαν στην Επιτροπή μας, δεν προέκυψαν «συνομιλίες», δηλαδή το περιεχόμενο των υποκλοπεισών τηλεφωνικών συνδιαλέξεων. Συνεπώς, και όπως είναι ευνόητο, δεν υπάρχει δυνατότητα συναγωγής συμπερασμάτων, αφού τέτοιες συνομιλίες δεν προέκυψαν. Εκείνο, όμως, που μπορεί να συμπεράνει κανείς είναι το γεγονός ότι από τις παράνομες τηλεφωνικές υποκλοπές προκύπτει το συμπέρασμα ότι οι τηλεφωνικές υποκλοπές εστιάστηκαν, κυρίως, στα τηλέφωνα του κυρίου Πρωθυπουργού και ορισμένων συγκεκριμένων Υπουργών, τα οποία προκύπτει ότι παρακολουθούντο συνεχώς. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι οι παρακολουθήσεις των τηλεφώνων τους είχαν κάποιο συγκεκριμένο σκοπό, ο οποίος, όμως, δεν μπορεί να εξακριβωθεί με βάση τα υφιστάμενα στοιχεία. Αυτό θα βεβαιωθεί, πιθανώς, μέσω των προσώπων εκείνων, που φέρονται ότι εμπλέκονται στην όλη υπόθεση, όπως αυτά αναφέρονται παραπάνω, μέσα από την διενεργούμενη δικαστική διερεύνηση.

Όπως προκύπτει, συνεπώς, από όλα τα παρατεθέντα στοιχεία, τις πληροφορίες, τις ακροάσεις και γενικότερα την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μελών της Επιτροπής μας, εξαντλήθηκαν όλα τα μέσα και οι δυνατότητες που, σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής, που διέπει τη λειτουργία της και ορίζει τις αρμοδιότητές της, είχαμε στη διάθεση μας για την εξαγωγή των σχετικών συμπερασμάτων.

Γι' αυτό, αντικειμενικά, δεν υφίστανται περιθώρια περαιτέρω διερεύνησης της εν λόγω υπόθεσης από την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, χωρίς τον κίνδυνο επικαλύψεων ή επαναλήψεως, ήδη, γνωστών σε μας στοιχείων.

Συνεπώς, η Επιτροπή μας θα πρέπει το Πόρισμά της αυτό, να το διαβιβάσει και προς τις αρμόδιες δικαστικές αρχές, προκειμένου, με βάση τα παραπάνω συμπεράσματά μας, να εντοπίσει τους υπαίτιους και δράστες των εν λόγω εγκληματικών ενεργειών και τις ποινικές ευθύνες εκείνων, που έχουν εμπλοκή στην όλη υπόθεση των υποκλοπών, μέσα από τα ψηφιακά κέντρα της εταιρείας VODAFONE ή και με τη συνεργασία υπαλλήλων της ERICSSON ή οιασδήποτε άλλων τρίτων προσώπων.

Η εμπλοκή, ενδεχομένως, και άλλων τρίτων προσώπων, είτε από τη χώρα μας, είτε και άλλων χωρών, **γεγονός που δεν μπορεί να αποκλεισθεί**, δεν κατέστη δυνατόν να εξακριβωθεί, πέραν εκείνων των περιπτώσεων νόμιμης συνακρόασης, που έγιναν πριν και κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, προκειμένου να διασφαλισθεί η ασφάλεια τέλεσής τους.

(Η εισήγηση υπεβλήθη στην Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2006)

ΠΡΟΣΘΗΚΗ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ

Η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, κατά τη συνεδρίασή της, της 30ης Νοεμβρίου 2006, συζήτησε, διεξοδικά, την υποβληθείσα Έκθεση της Επιτροπής, σχετικά με το ζήτημα των τηλεφωνικών υποκλοπών, ο δε Πρόεδρος εξήτησε από τα Μέλη της να δηλώσουν, εάν συμφωνούν με αυτήν και η πλειοψηφία των μελών της Επιτροπής απεδέχθη και ενέκρινε όλο το κείμενο της Έκθεσης.

Ο κ. Έρβετ επρότεινε να συμπληρωθεί η υποβληθείσα Έκθεση με τις εξής παρατηρήσεις: «Οι εγκληματικές ενέργειες των δραστών των υποκλοπών στρέφονται όχι μόνον εναντίον της Κυβέρνησης και του ίδιου του Πρωθυπουργού, αλλά και εναντίον των ατομικών δικαιωμάτων των πολιτών, τα οποία, βάνουσα, θέλησαν να παραβιάσουν. Οι πράξεις τους χαρακτηρίζονται ως εγκληματικές ενέργειες εθνικών διαστάσεων, δεδομένου ότι εις το πλαίσιο των υποκλοπών συνομιλιών, με συνομιλητές τον Πρωθυπουργό και Μέλη της Κυβέρνησης, πιθανότατα περιέχονται απόψεις και θέσεις, που αφορούν θέματα μείζονος εθνικού ενδιαφέροντος ή χειρισμούς της κυβερνητικής πολιτικής. Γι' αυτό η Δικαιοσύνη πρέπει να προχωρήσει στην εξιχνίαση και ανακάλυψη των δραστών, προκειμένου να τους επιβληθούν οι νόμιμες κυρώσεις.»

Οι παραπάνω προτάσεις του κ. Έρβετ έγιναν αποδεκτές, ομόφωνα, από όλα τα παριστάμενα Μέλη της Επιτροπής και γι' αυτό τίθενται ως προσθήκη στο τέλος της Έκθεσης, που συντάχθηκε από τα τρία Μέλη της Επιτροπής.

Η εισήγηση των Βουλευτών - μελών της Επιτροπής, κ.κ. Αναστασίου Καραμάριου, Βασιλείου Μαγγίνα και Αποστόλου Σταύρου, σχετικά με το ζήτημα των υποκλοπών των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία. Διεφώνησαν τα μέλη της Επιτροπής που προέρχονται από το Π.Α.Σ.Ο.Κ., το Κ.Κ.Ε. και τον Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς.

Σχετικά με το θέμα της διαχείρισης των αποθεματικών των Ασφαλιστικών Ταμείων, σε πρώτη συζήτηση, εκλήθησαν σε ακρόαση ο κ. Παναγιώτης Θωμόπουλος, Υποδιοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος και Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου Αξιοποίησης Περιουσίας των Ασφαλιστικών Ταμείων (συνεδρίαση της 14ης Μαρτίου 2007) και ο κ. Γεώργιος Ζορμπάς, Πρόεδρος της Εθνικής Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες (συνεδρίαση της 18ης Απριλίου 2007). Λόγω λήξεως των Εργασιών της Συνόδου, η εξέταση του θέματος παραμένει σε εκκρεμότητα.

Αθήνα, 6 Ιουλίου 2007

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ »**

«ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΑ' - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ' ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Κατά την Γ' Σύνοδο της ΙΑ' Περιόδου, η Επιτροπή συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. 8266/6597/2.11.2006 απόφαση της Προέδρου της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 43Α' του Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Κοινοβουλευτικό), όπως τροποποιήθηκε στην, από 17 Φεβρουαρίου 2005, συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής (ΦΕΚ 49 Α'/25.2.2005) σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 5 και 31 του Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Κοινοβουλευτικό) και αποτελείται από τους Βουλευτές κ.κ. Γαρουφαλιά Γεώργιο (Πρόεδρο), Γεωργιάδη Νικόλαο, Δερμετζόπουλο Αλέξανδρο, Καρπούζα Αντώνιο, Κουράκο Ιωάννη, Κωστόπουλο Απόστολο, Λέγκα Νικόλαο, Μανούσου-Μπινοπούλου Αριάννη, Μανώλη Ιωάννη, Μελά Παναγιώτη, Μπαντουβά Κωνσταντίνο, Μπούγα Ιωάννη, Νικηφοράκη Στυλιανό, Παπαδόπουλο Μιχαήλ, Σαλαγκούδη Γεώργιο, Τσιαρτσιώνη Νικόλαο, Χαϊτιάδη Ευγένιο, Αποστολάκη Μιλένα, Γρηγοράκο Λεωνίδα, Εμινίδη Σάββα, Μανιάτη Ιωάννη, Μερεντίτη Αθανασία, Μπόλαρη Μάρκο (Α' Αντιπρόεδρο), Ράπτη Αναστασία-Συλβάνη, Ρόβλια Κωνσταντίνο, Φωτιάδη Απόστολο, Χάϊδο Χρήστο, Χριστοφιλοπούλου Παρασκευή, Νικολαΐδου Βαρβάρα (Βέρα) (Β' Αντιπρόεδρος) και Λεβέντη Αθανάσιο (Γραμματέα).

Στη συνέχεια, έγιναν οι παρακάτω αντικαταστάσεις μελών, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αποφάσεις της Προέδρου της Βουλής: Αντί του κ. Φωτιάδη Απόστολου, ο κ. Πρωτόπαπας Χρήστος (595/436/18.1.07) και αντί της κυρίας Μερεντίτη Αθανασίας, η κυρία Βρεττού Αγάθη - Ρόζα (1333/1035/2.2.07).

Σύμφωνα με την παρ. 2γ του άρθρου 43 Α' του Κανονισμού της Βουλής το πλαίσιο των εργασιών της Επιτροπής προσδιορίζεται ως ακολούθως:

«Αντικείμενο της Επιτροπής έρευνας και τεχνολογίας είναι η παρακολούθηση των εξελίξεων στην επιστημονική έρευνα και την τεχνολογία και η αξιολόγησή τους. Επίσης, αντικείμενο της επιτροπής αυτής είναι η μελέτη και η παρακολούθηση ζητημάτων βιοηθικής. Η Επιτροπή συμβάλλει συμβουλευτικά στη λήψη αποφάσεων και στη χάραξη στρατηγικών τόσο για την έρευνα όσο και την τεχνολογία σε εθνικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά, επιστημονικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά της χώρας μας.

Για την επίτευξη του σκοπού της, η Επιτροπή μπορεί να συνδέεται, επί θεματικής βάσης, με ανάλογες δραστηριότητες των Κοινοβουλίων άλλων χωρών, διεθνών οργανισμών, κρατικών ή μη κυβερνητικών οργανώσεων, ιδρυμάτων, ερευνητικών κέντρων κ.α., επίσης, να ενθαρρύνει τη διεθνή συνεργασία, ιδίως εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στους τομείς της έρευνας, της τεχνολογίας και της τεχνολογικής απόκτησης, καθώς και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αντίστοιχων κοινοβουλευτικών σωμάτων.»

Η Επιτροπή πραγματοποίησε 8 συνεδριάσεις, συνολικής διάρκειας 15, περίπου, ωρών, και ενημερώθηκε από Υπουργούς, Υφυπουργούς, Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς Υπουργείων, Ακαδημαϊκούς Καθηγητές, εκπροσώπους Φορέων και εξωκοινοβουλευτικά πρόσωπα, με εμπειρία και γνώση των ειδικών παραμέτρων των υπό εξέταση θεμάτων.

Οι θέσεις και προτάσεις της Επιτροπής περιλαμβάνονται στις Εισηγήσεις, που ακολουθούν.

II. ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΣΤΗΣΑΝ ΣΕ ΑΚΡΟΑΣΗ

1. Συνεδρίαση της 8ης Νοεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Εκλογή Προεδρείου.

2. Συνεδρίαση της 30ης Νοεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Μεταλλαγμένα τρόφιμα και αγορά.

Ενημέρωση από τον κ. Ιωάννη Βλέμμα, Πρόεδρο του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων, τον κ. Απόστολο Αλεξάκη, Πρόεδρο του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Σούπερ Μάρκετ Ελλάδος, τον κ. Ευάγγελο Καλούση, Πρόεδρο του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανικών Τροφίμων και την κυρία Μυρτώ Πισπίνη, υπεύθυνη για την εκστρατεία κατά των μεταλλαγμένων της Greenpeace.

(Κοινή συνεδρίαση με την Ειδική Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος).

3. Συνεδρίαση της 12ης Δεκεμβρίου 2006**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Ενημέρωση από τον κ. Χριστόδουλο Πρωτόπαπα, σχετικά με τα λειτουργικά δεδομένα και τις προοπτικές του ελληνικού δορυφόρου HELLAS – SAT.

4. Συνεδρίαση της 8ης Φεβρουαρίου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Ενημέρωση από τον κ. Γεώργιο Θ. Χρόνη, Πρόεδρο του Δ.Σ. και Διευθυντή του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε., τον κ. Κωνσταντίνο Παπακωνσταντίνου, Διευθυντή του Ινστιτούτου Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων, τον κ. Αριστείδη Διαπούλη, Διευθυντή του Ινστιτούτου Εσωτερικών Υδάτων, τον κ. Αντώνιο Μαγουλά, Διευθυντή του Ινστιτούτου Θαλάσσιας Βιολογίας και Γενετικής, τον κ. Pascal Divanach, Διευθυντή του Ινστιτούτου Υδατοκαλλιεργειών και τον κ. Αντώνιο Ζαμπέλη, Υπεύθυνο του Γραφείου του Προέδρου του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε., σχετικά με τις δραστηριότητες του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.), καθώς και των φορέων που εποπτεύονται από αυτό.

5. Συνεδρίαση της 22ας Φεβρουαρίου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Ενημέρωση από τον κ. Παναγή Βουρλούμη, Πρόεδρο του Δ.Σ. του ΟΤΕ Α.Ε. και τον κ. Νικήτα Αλεξανδρίδη, Πρόεδρο της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, σχετικά με τις Προοπτικές ανάπτυξης της ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα για το έτος 2007, ανακηρυγμένο ως έτος ευρυζωνικότητας για την Ελλάδα.

6. Συνεδρίαση της 22ας Μαρτίου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Ενημέρωση από τον Γενικό Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Δημοσθένη Αναγνωστόπουλο, για τις δράσεις της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων.

7. Συνεδρίαση της 16ης Μαΐου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Ενημέρωση από τον Πρόεδρο της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, κ. Μιχάλη Καραμανή, σχετικά με θέματα αρμοδιότητας της Αρχής.

8. Συνεδρίαση της 31ης Μαΐου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Ενημέρωση από τον Επίτροπο για θέματα Επιστήμης και Έρευνας, κ. Janez Potočnik.

(Κοινή συνεδρίαση με την Διάρκη Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου και την Ειδική

Διάρκη Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων).

III. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ**ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ****κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑ****A. ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ**

Τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα, καθώς και ο τρόπος κυκλοφορίας τους και διάθεσή τους στην αγορά, έχουν προκαλέσει και εξακολουθούν να προκαλούν έντονες αντιπαραθέσεις μεταξύ του επιστημονικού κόσμου, των καταναλωτικών οργανώσεων, των παραγωγών και των εταιριών, που τα εμπορεύονται. Η λέξη μεταλλαγμένα είναι μια νέα έννοια, η οποία, πραγματικά, στην κοινωνία πέρασε ως μια λέξη της εποχής, χωρίς, όμως, να γνωρίζει κανείς τις αληθινές προεκτάσεις, αλλά, κυρίως, την έννοια αυτού του όρου. Η έννοια ότι τα μεταλλαγμένα είναι γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί, δηλαδή, ζωντανοί οργανισμοί, που δημιουργήθηκαν με τεχνικά μέσα με την αφαίρεση ή με την προσθήκη γονιδίων, που προέρχονται από οργανισμούς, που μπορεί να ανήκουν, ακόμη, και σε εντελώς

διαφορετικά είδη, είναι κάτι που πρέπει να μας απασχολήσει.

Μερικά από τα ερωτήματα που απασχόλησαν την Επιτροπή και στα οποία οι ομιλητές (μεταξύ άλλων, ο Πρόεδρος του Ε.Φ.Ε.Τ., εκπρόσωποι των Super Market και του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανικών Τροφίμων, εκπρόσωπος της εκστρατείας κατά των μεταλλαγμένων της Greenpeace, Υπουργοί Περιβάλλοντος κλπ.) προσπάθησαν να δώσουν απαντήσεις, είναι τα κάτωθι:

- Σε ποιο βαθμό τα γενετικά τροποποιημένα προϊόντα αποτελούν κίνδυνο για το περιβάλλον;

- Υπάρχει ελάχιστο όριο ασφάλειας για τη δημόσια υγεία ή απαιτείται η πλήρης απαγόρευσή τους;

- Οι μηχανισμοί ελέγχου και διάθεσης των προϊόντων στην αγορά είναι επαρκείς ή απαιτούνται νέες αυστηρότερες νομοθετικές ρυθμίσεις;

- Τα μεταλλαγμένα τρόφιμα στην Ελλάδα φέρουν ειδική σήμανση και εάν όχι τι προτείνεται για να έχουμε ειδική σήμανση

- εάν τα μεταλλαγμένα τρόφιμα είναι τοποθετημένα σε χωριστά ράφια με ειδική και ευκρινή σήμανση στα σούπερ μάρκετς.

- Τι γίνεται στην περίπτωση, που δεν μπορεί να ανιχνευτούν, μέσω κάποιου χημικού ελέγχου, αν κάποια προϊόντα προήλθαν από μεταλλαγμένα συστατικά

Ο Ε.Φ.Ε.Τ., με σκοπό την προστασία της ασφάλειας των καταναλωτών, από τις 18.9.06 έως και 6.11.06, προέβη σε έλεγχο 30 επιχειρήσεων τροφίμων, προκειμένου να διαπιστωθεί η συμμόρφωση προς τις διατάξεις του Κανονισμού Καταναλωτή «για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές».

Τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα είναι δύο κατηγορίες, τα εγκεκριμένα και τα μη εγκεκριμένα. Όταν λέμε «εγκεκριμένα γενετικά τροποποιημένα» σημαίνει ότι έχουν περάσει από αρμόδιες επιστημονικές επιτροπές, οι οποίες λειτουργούν στα πλαίσια ευρωπαϊκών αρχών ασφάλειας τροφίμων ή την κεντρική αρχή ασφάλειας τροφίμων, τη γνωστή ΕΦΣΑ. Αυτά έχουν πάρει έγκριση και η έγκριση δίνεται μετά από επιστημονική τεκμηρίωση, δηλαδή, μία εταιρεία, η οποία έχει προβεί σε αυτήν την ενέργεια, υποβάλλει έναν επιστημονική φάκελο προς αξιολόγηση.

Μία Ανεξάρτητη, λοιπόν, Αρχή επιστημόνων μελετά το φάκελο και αποφαινεται, εάν παίρνει έγκριση ή δεν παίρνει. Όταν πάρει έγκριση μπορεί να διακινήσει ελεύθερα στην ευρωπαϊκή αγορά. Ειδικά για τη χώρα μας, με εκτεφρασμένη θέση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, υπάρχει μία αρνητική θέση απέναντι σε αυτά. Ωστόσο, όμως, επειδή η χώρα μας είναι μέλος μιας ανοιχτής αγοράς, όταν έχουν πάρει έγκριση από μία άλλη αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν μπορούμε να απαγορεύσουμε τη διακίνησή τους. Αυτά σε ό,τι αφορά στα εγκεκριμένα γενετικά τρόφιμα. Τα μη εγκεκριμένα απαγορεύονται.

Η Greenpeace έχει καταθέσει πρόταση στην Ελληνική Κυβέρνηση, για να ανακηρυχθεί η χώρα μας σε ζώνη ελεύθερη από μεταλλαγμένα και πιστεύει ότι θα πρέπει να γίνει νόμος, για να προστατευθεί η Γεωργία μας. Τα μεταλλαγμένα αποτελούν τροχοπέδη στην οποιαδήποτε προσπάθεια θα θέλαμε να κάνουμε ως Χώρα, για την ανάπτυξη ποιοτικής Γεωργίας. Όλοι γνωρίζουμε ότι εκτός από τους περιβαλλοντικούς κινδύνους και τους κινδύνους, για την υγεία υπάρχουν και τα οικονομικά οφέλη. Η Ελλάδα δεν μπορεί να σταθεί στην παγκόσμια αγορά, εκτός και αν έχει ποιοτικά προϊόντα και τα μεταλλαγμένα προϊόντα, σίγουρα, θα αποτελέσουν ένα τέτοιο εμπόδιο.

Μεταξύ των απόψεων που ακούστηκαν είναι ότι το θέμα των μεταλλαγμένων είναι επείγον, δεν μπορούμε να αφήσουμε το χρόνο να περάσει, για να δούμε ποια θα είναι τα επιστημονικά πορίσματα. Πρέπει να μάθουμε από άλλα παγκόσμια πειράματα που γίνονται στον πλανήτη. Για παράδειγμα, για την τρύπα του όζοντος δεν υπήρξε απόδειξη βλάβης για περίπου 50 χρόνια και μετά από 50 χρόνια βρεθήκαμε ξαφνικά στη θέση να θεσπίζουμε νόμους και να λαμβάνουμε μέτρα, για το πώς να προστατεύσουμε τον πλανήτη. Επίσης, άλλο ένα πείραμα ήταν η πυρηνική ενέργεια. Στην αρχή υιοθετήθηκε, αλλά αργότερα παρουσιάστηκαν τα προβλήματα των αποβλήτων. Οι κλιματικές

αλλαγές είναι ένα ακόμα παράδειγμα. Αν θέλουμε να κληρονομήσουμε στα παιδιά μας ένα πλανήτη χωρίς μεταλλαγμένα, πρέπει να δράσουμε τώρα.

Σχετικά με την άδεια καταλληλότητας κατατίθεται ένας φάκελος και, ενδεχομένως, παίρνει μια άδεια για την καλλιέργεια ή την αγορά, που πρέπει να τον μελετήσει κανείς και να δει το κρίσιμο σημείο. Το κρίσιμο σημείο είναι ότι αυτή η έκθεση, σχεδόν πάντα, γράφει ότι από τον έλεγχο που έγινε, δεν φαίνεται ότι υπάρχει σημαντικός κίνδυνος για την υγεία του ανθρώπου. Με αυτή τη διαδικασία δίδεται η άδεια.

Υπάρχει και ένα άλλο μεγάλο κεφάλαιο με τη βιοποικιλότητα. Πολλές φορές έχει ειπωθεί ότι οι γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί, δεν είναι η ρύπανση από πετρέλαιο που τη μαζεύουμε με μια διαδικασία, δεν είναι, καν, τα φυτοφάρμακα και τα λιπάσματα, που μπορούμε να τα περιορίσουμε και να τα εξαφανίσουμε, ώστε να εξυγιάνουμε τον υπόγειο ορίζοντα και να καθαρίσουμε και το έδαφος, αλλά είναι ζωντανοί οργανισμοί που από τη στιγμή που απελευθερώνονται φεύγουν, μεγαλώνουν, μεταλλαζόμενοι, μεταναστεύουν, πολλαπλασιάζονται και δεν ανακαλούνται στο εργαστήριο ποτέ. Δηλαδή, εξαπολύουμε μια καινούργια φύση, σαν καινούργιοι θεοί, πάνω στην υπάρχουσα φύση και στους υπάρχοντες κανόνες. Ασφαλώς, υπάρχει μια επιστημονική γνώση, αλλά αυτή η γνώση δεν είναι κτήμα των κρατών – μελών της Ε.Ε. ή των άλλων χωρών ή της παγκόσμιας επιστημονικής κοινότητας, αλλά απλά και μόνο ορισμένων εταιρειών.

Οι εταιρείες έχουν επενδύσει πολλά δις ευρώ και λογικό είναι να θέλουν να πάρουν αυτά τα λεφτά πίσω και μάλιστα με κέρδος. Θα τα πάρουν, όμως, αν εξασφαλίσουν ότι δεν υπάρχει κανένας απολύτως κίνδυνος. Γι' αυτό, είμαστε υποχρεωμένοι να βάλουμε την πολιτική μπροστά από την αγορά. Όχι να αντισταθούμε στην επιστήμη. Οι κίνδυνοι για την υγεία είναι μεγάλοι, όπως και οι κίνδυνοι για την βιοποικιλότητα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

- Τα θέματα ποιότητας ζωής και περιβάλλοντος είναι τόσο πολύπλοκα, πολυσύνθετα και πολυεπίπεδα, που είναι πολύ δύσκολο να λυθούν σε βάθος μέσα σε μία συνεδρίαση. Στην παρούσα Συνεδρίαση ακούστηκαν εντυπωσιακά πράγματα, όπως απελευθέρωση διαφόρων ιών μέσα στη φύση, διαστρέβλωση της βιοποικιλότητας κ.α.. Επίσης, ακούστηκε ότι, ίσως, η ανθρωπότητα να μην προλάβει να δει τον 22ο και 23ο αιώνα. Αυτή είναι μια κραυγή αγωνίας της παγκόσμιας επιστημονικής κοινότητας, που δεν αφορά μόνο στα μεταλλαγμένα τρόφιμα, αλλά στον καθημερινό βιασμό του περιβάλλοντος. Ετέθησαν θέματα πολιτικά και νομοθετικά.

- Το θέμα των εγκεκριμένων γενετικά τροποποιήσεων είναι ένα σημείο ειδικά για το οποίο θα πρέπει να καθοριστεί νέο εθνικό νομοθετικό πλαίσιο. Με βάση το γεγονός ότι στο παρελθόν, ένας πολύ μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων και οργανισμών έχουν τεθεί - δια των γραπτών και προφορικών δηλώσεών τους στις αιτήσεις των οικολογικών οργανώσεων - ενάντια στα μεταλλαγμένα τρόφιμα, ενδεχομένως, κάνει ώριμες τις συνθήκες, για να δημιουργηθεί μια Εθνική Επιτροπή Γενετικά Τροποποιημένων Τροφίμων, η οποία θα αποτελείται από εκπροσώπους των αρμοδίων φορέων - πολιτεία, λιανικό εμπόριο, βιομηχανία, οικολογικές οργανώσεις κ.λπ.. Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι εξουσιοδοτημένη, ώστε να έχει τη δυνατότητα να απορρίπτει ή να επιτρέπει την «είσοδο» στην χώρα των εγκεκριμένων γενετικά τροποποιησεων ανάλογα με τις συνέπειες - θετικές ή αρνητικές - οι οποίες θα προκύπτουν από αυτήν. Ίσως, μια τέτοια θεσμοθέτηση θα μας δώσει, ως Κράτος, τη δυνατότητα να αποφασίζουμε σωστά απέναντι σε εμπορικά διλήμματα τα οποία, κατά καιρούς, θα τίθενται σε σχέση με τα μεταλλαγμένα τρόφιμα.

- Η λήψη, λοιπόν, των μέτρων που στόχο θα έχει την ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών για το περιβάλλον, θα πρέπει να μπει σε προτεραιότητα, ώστε να προκληθούν οι λιγότερες δυνατές συνέπειες. Σχετικά, λοιπόν, με αυτά τα μέτρα και με όλα όσα πρέπει να γίνουν από πλευράς νομοθετικού πλαισίου, προκειμένου να προστατευθεί το περιβάλλον, μια ειδική επιτροπή με αρμόδιους επιστήμονες θα μας φέρουν τις προτάσεις

εκείνες, που θα μπορούσαν να αποτελέσουν ένα σχέδιο ειδικών διατάξεων για το ζητούμενο αυτής της εποχής.

- Το πρόβλημα δεν είναι ούτε ιδεολογικό ούτε πολιτικό ούτε κοινωνικό. Είναι όλα αυτά. Οι μεγάλες εταιρείες έχουν επενδύσει σε όλα αυτά και θέλουν να κερδίσουν. Όταν πηγαίνουν σε φτωχές χώρες, για να παράγουν τα γενετικά τροποποιημένα προϊόντα, σίγουρα προσφέρουν κάτι αντιστάθμισμα. Τους δίνουν την αίσθηση ότι θα σταματήσει η πείνα τους. Δεν συμβαίνει, όμως, κάτι τέτοιο. Ο πλανήτης μας παράγει τριπλάσια τρόφιμα, από όσα χρειάζεται, για να θρέψει τον πληθυσμό του.

- Υπάρχει και η παραπλάνηση του αγρότη, ότι αν παράγει τέτοια προϊόντα, δεν θα χρειάζεται να αγοράζει φάρμακα, για να καταπολεμάει τις ασθένειες και θα παράγει περισσότερα. Δεν έχει, όμως, καμία βάση το ότι η παραγωγή τέτοιων προϊόντων θα ωφελήσει τον αγρότη. Δεν έχει όφελος ούτε ο κάτοικος της χώρας, η οποία παράγει τα γενετικά τροποποιημένα προϊόντα, γιατί στη χώρα του πλούτου και της μεγάλης δύναμης έχουμε τους περισσότερους θανάτους από κακή διατροφή. Πρέπει λοιπόν να προβάλουμε ένα νέο μοντέλο, το οποίο να είναι ευρωπαϊκό. Το μοντέλο αυτό λέγεται «ευρωπαϊκός διατροφικός πολιτισμός και παραγωγή τροφίμων», που θα έχει ακριβώς αυτά τα χαρακτηριστικά. Σε αυτόν τον διατροφικό πολιτισμό, που εμείς ως χώρα έχουμε τον πυρήνα του, ο οποίος είναι η μεσογειακή διατροφή, πρέπει να αναπτύξουμε και το οικονομικό μοντέλο για τη γεωργία μας. Εδώ χρειάζεται να παρέμβει η Κυβέρνηση και τα Υπουργεία.

- Η παραπλάνηση του καταναλωτή είναι έγκλημα και ως τέτοιο θα πρέπει να τιμωρείται. Ό,τι γράφει για τα ζητήματα αυτά η ετικέτα του κάθε προϊόντος, τα γράφει με πολύ μικρά γράμματα, έτσι ώστε να δημιουργείται παραπλάνηση. Οι εφορμοζόμενοι έλεγχοι πρέπει να επιφέρουν και το ανάλογο τίμημα.

Β. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΟΡΥΦΟΡΟΥ HELLAS – SAT.

Η ομάδα της HELLAS – SAT έδωσε ένα δείγμα γραφής της προσπάθειας που γίνεται μέσω του ελληνικού δορυφόρου να κατακτήσει, μέσω της γεωστατικής τροχιάς και της θέσης την οποία έχει τεκμηριωμένα μέσω της CCIER, όλα τα μήκη και τα πλάτη της Οικουμένης. Μέσω βίντεο, έγινε μια γενική περιγραφή του δορυφόρου που βρίσκεται στο διάστημα στις 39 μοίρες ανατολικά, μετά παρουσιάστηκε η εξέλιξη της εταιρείας από τον Ιούνιο του 2004 και μετέπειτα, και τέλος, έγινε παρουσίαση των προϊόντων και των υπηρεσιών που διατίθενται μέσω του HELLAS – SAT. Η παρουσίαση έκλεισε με ένα μικρό βίντεο με την εκτόξευση του δορυφόρου.

Η HELLAS – SAT είναι θυγατρική εταιρεία του ΟΤΕ κατά 99,04%, επίσης συμμετέχει η Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία, με 0,86% και η TELESAT του Καναδά. Η εκτόξευση του δορυφόρου έγινε στις 13 προς 14 Μαΐου, στις 11.13' πρωινή ώρα Ελλάδος, από το ακρωτήριο Κανάβεραλ, με τον πύραυλο ATLAS 5 και με κάποια καθυστέρηση δύο μηνών, λόγω κάποιων προβλημάτων που είχε η εξέλιξη της κατασκευής του πυραύλου. Είχε μεγάλη επιτυχία. Τοποθετήθηκε ο δορυφόρος με την πρωτοφανή ακρίβεια των 70 μέτρων στα 100.000 χιλιόμετρα. Ο δορυφόρος μας μπορεί να καλύψει όλη την περιοχή που μπορεί να φανεί από τις 39, και, βάσει του πού είναι προσανατολισμένες οι δέσμες του δορυφόρου, διότι έχουμε και δύο κινητές δέσμες, ο δορυφόρος καλύπτει την αντίστοιχη γεωγραφική περιοχή. Η ευρωπαϊκή κάλυψη γίνεται με δύο σταθερές δέσμες: τη δέση F1 από το fix pin, που είναι η διεθνής ονομασία της σταθερής δέσμης, η οποία έχει δώδεκα αναμεταδότες και είναι γεμάτη με τηλεοπτικά προγράμματα, και μια άλλη σταθερή δέση, τη δέση F2, που έχει να κάνει με περισσότερη μετάδοση δεδομένων, παρά με Τηλεόραση.

Εδόθησαν λεπτομερή στοιχεία για την εταιρεία, σημαντικότερα των οποίων ήταν: το λειτουργικό κέρδος, ενώ το 2004 ήταν αρνητικό, το 2005 ξεκίνησε να αναίτιπτε, το 2006 είναι θετικό και το 2007, με τα τρέχοντα συμβόλαια, προβλέπεται να είναι κερδοφόρο. Η εταιρεία διασφάλισε την παρουσία της στην κεντρική και ανατολική Ευρώπη, στη Νότια Αφρική και στη

Μέση Ανατολή, σε τρεις βασικές περιοχές, που διψούν αυτή τη στιγμή για δορυφορική χωρητικότητα και σε περισσότερες από 30 Χώρες. Επίσης, ακόμα και από το εξωτερικό ξεκίνησαν να μας χρησιμοποιούν οι διάφοροι τηλεοπτικοί σταθμοί της Ευρώπης, στην Ισπανία, στη Γαλλία, στη Γερμανία, σε τέτοιο σημείο, ώστε να υπάρχει δραματική αύξηση.

Από το 2004 στο 2005 τριπλασιάστηκε ο τζίρος των μεταδόσεων αυτών. Από 578 γεγονότα το 2004 καλύφθηκαν 2080 το 2005. Το 2006 καλύφθηκαν 6.579 γεγονότα. Δεν υπάρχουν περιορισμοί, πλέον, στη σύνδεση του Ίντερνέτ από οποιοδήποτε σημείο της Ελλάδος και τώρα η εταιρία επεκτείνεται και στην Ευρώπη. Δεν ήταν ο στόχος εξ αρχής να παρασχεθεί πανευρωπαϊκά αυτή η υπηρεσία, γιατί υπήρχαν και άλλοι πελάτες που χρησιμοποιούν αυτόν το δορυφόρο και δίνουν παρόμοιες υπηρεσίες. Ένα άλλο έργο που ανατέθηκε, τελευταία, είναι η διασύνδεση 20 μικρών νησιών της Ελλάδας, με την εγκατάσταση 20 δορυφορικών τερματικών στα αντίστοιχα σημεία. Αυτή η εγκατάσταση παρέχει τη δυνατότητα στους κατοίκους αυτών των περιοχών να απολαύσουν τα αγαθά της ευρυζωνικότητας, που δεν υπήρχαν προηγουμένως.

Πολλοί παριστάμενοι έθεσαν καίριες ερωτήσεις, σχετικά με το πού έχουν τοποθετηθεί δορυφορικά τερματικά, με την κάλυψη που έχουν οι Κυκλάδες σε θέματα τηλεϊατρικής (αν θα υπάρχει μεγάλη ευκρίνεια με την βοήθεια της SAT), την ανάπτυξη τηλεματικών εφαρμογών σε μικρά και απομακρυσμένα νησιά, κλπ.

Επίσης τέθηκαν ερωτήσεις σχετικά με πόσους αντίστοιχους δορυφόρους έχει η Τουρκία και οι άλλες Βαλκανικές Χώρες, πόσα προγράμματα εκπομπής μπορεί να εξυπηρετήσει ο ένας ή οι δύο δορυφόροι, που έχει η Hellas-Sat, εάν υπάρχει πρόγραμμα και πότε πρόκειται να καλυφθούν και οι υπόλοιπες Ήπειροι, ιδιαίτερα η Αμερική, Βόρεια και Κεντρική, όπου υπάρχει πολύς Ελληνισμός και οι οποίοι παραπονούνται, ακριβώς, γιατί δεν μπορούν να έχουν μια τέτοιο είδους επικοινωνία.

Άλλες σημαντικές ερωτήσεις, που απαντήθηκαν ήταν:

- Εάν έχει μελετηθεί η δυνατότητα της τηλεϊδιοποίησης σε περίπτωση δασικών πυρκαγιών (επικοινωνία με τα αρμόδια Υπουργεία). Πρόκειται για μια πάρα πολύ σπουδαία Υπηρεσία, η οποία μπορεί να αναπτυχθεί, αφού στην Ελλάδα έχουμε τόσο μεγάλες καταστροφές κάθε χρόνο από δασικές πυρκαγιές.

- Αντίστοιχα, ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα είναι η είσοδος λαθρομεταναστών (συνεννόηση με το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης), ώστε να αναπτυχθεί ένα ευρύ πρόγραμμα συστηματικό, για να ενημερωνόμαστε για την είσοδο των λαθρομεταναστών.

- Δυνατότητα παρακολούθησης των υδάτινων πόρων. Εάν υπάρχει δυνατότητα, μέσα από μια διακρατική συνεργασία, με την υπάρχουσα τεχνολογία και υποδομή, για την παρακολούθηση του ποταμού Έβρου π.χ., ώστε να έχουμε μια καλύτερη αντιμετώπιση των φαινομένων

- Παροχή πληροφοριών από την Πολιτεία σε όλα τα επίπεδα, αρχής γενομένης από την πρόβλεψη καιρικών φαινομένων, αλλά και το σημείο των υδάτινων πόρων, δηλαδή πότε υπάρχει κίνδυνος από διάφορες πλημμύρες κ.ο.κ. ή πότε κινδυνεύουν διάφοροι ορειβάτες, π.χ. στον Όλυμπο, λόγω καθυστέρήσεων, οι οποίες αποβαίνουν μοιραίες για τη ζωή τους.

- Άλλο πολύ σημαντικό ζήτημα είναι η διασφάλιση του απορρήτου της επικοινωνίας μέσω των δορυφόρων, κατά πόσο, δηλαδή, διασφαλίζεται η επικοινωνία όλων αυτών των πληροφοριών, γιατί σίγουρα υπάρχουν και τα απόρρητα στις επιχειρήσεις και γενικά στην Πολιτεία. Κατά πόσο, λοιπόν, υπάρχει η διασφάλιση αυτής της επικοινωνίας, ώστε να μην υπάρχουν προβλήματα, όπως αυτά που ζήσαμε πρόσφατα με τις υποκλοπές των κινητών τηλεφώνων

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ :

- Με βάση τις απαντήσεις που εδόθησαν στις παραπάνω κρίσιμες ερωτήσεις, καλύφθηκαν ιδιαίτερα σημαντικά θέματα, που αφορούν τις νέες τεχνολογίες που εφαρμόζονται πλέον με την βοήθεια του δορυφόρου της HELLAS-SAT.

- Κάποιες πρωτοβουλίες είναι ακόμα σε εξέλιξη, όπως αυτή της τηλεϊατρικής, ενώ αναφορικά με το νομικό καθεστώς, οι δορυφόροι καλύπτονται από τα διεθνή θεσμικά πλαίσια. Στην

Ελλάδα υπάρχει η νέα νομοθεσία περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

- Κατέστη φανερό ότι, αν και η τεχνολογία βρίσκεται σε εξέλιξη, γίνονται προσπάθειες για την ικανοποίηση των αναγκών που παρουσιάστηκαν με τις παραπάνω ερωτήσεις, όπου βέβαια αυτό είναι εφικτό τεχνικά.

Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.), ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΠΟΥ ΕΠΟΠΤΕΥΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΥΤΟ.

Έγινε από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. μια αναλυτικότερη παρουσίαση του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών, των προοπτικών του, των σχεδιασμών του και της μελλοντικής μετεξέλιξης του Κέντρου, με τις πηγές χρηματοδότησης που υπάρχουν και με τις δράσεις μέχρι σήμερα, την αναμόρφωση που σκέφτεται το ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. να κάνει, ώστε να μπορέσει να λειτουργήσει πιο δημιουργικά και πιο ποιοτικά στη θαλάσσια έρευνα.

Το Ινστιτούτο αυτό λειτουργήσε ή υπολειτούργησε μέχρι το 1965. Η Ελλάδα, είναι μια χώρα με 18.000 χλμ. ακτές. Έτσι, λοιπόν, με ένα Κέντρο και ένα Ινστιτούτο Θαλάσσιας Έρευνας, η Ελλάδα πορεύεται καθ' οδόν και, μετά από πολύ μεγάλες πιέσεις των εργαζομένων στη θαλάσσια έρευνα, αποκτήθηκε το πρώτο ωκεανογραφικό σκάφος, το «Αιγαίο». Το 1989 ιδρύεται το Ινστιτούτο Θαλάσσιας Βιολογίας της Κρήτης. Η θαλάσσια έρευνα στήριξε την ανάπτυξη της σε συγκυρίες ανθρώπων, Υπουργών και καταστάσεων. Δυστυχώς, δεν υπήρξε μια ενιαία εθνική πολιτική στο χώρο αυτό.

Η δομή του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.: Είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου. Διέπεται από το ν.1514/1985 Οι βασικές υποδομές του είναι το κεντρικό κτίριο της Αναβύσσου, περίπου 6.500 τ.μ., που φιλοξενεί την κεντρική διοίκηση, το Ινστιτούτο Εσωτερικών Υδάτων και το Ινστιτούτο Ωκεανογραφίας. Υπάρχει το κτιριακό συγκρότημα του Αγ. Κοσμά, όπου φιλοξενείται το Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων και το ένα μέρος του Ινστιτούτου Υδατοκαλλιεργειών. Επίσης, υπάρχει το μεγάλο κτίριο στην περιοχή του «Θαλασσόκοσμου» στις Γούρνες Ηρακλείου, όπου βρίσκεται το Ινστιτούτο Γενετικής, διοικητικές υπηρεσίες και το Ινστιτούτο Υδατοκαλλιεργειών.

Τα ωκεανογραφικά σκάφη, τα τελευταία 15 χρόνια, έχουν μέσο όρο 150 και περισσότερες μέρες πλεύσης. Στο ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. απασχολούνται 97 ερευνητές, 66 τεχνικοί επιστήμονες, 66 διοικητικοί, 33 άτομα πλήρωμα στα ερευνητικά σκάφη, προσωπικό με συμβάσεις έργου, που εξυπηρετούν ερευνητικά προγράμματα, που φτάνουν τα 99 άτομα και 6 υπότροφοι. Σύνολο περίπου 435 – 450 άτομα.

Οι παριστάμενοι έθεσαν πολλαπλές ερωτήσεις στον Διευθυντή του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε., σχετικά με θέματα διαχείρισης υδάτινων πόρων, οικολογικών προβλημάτων, που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένες περιοχές, τις επιπτώσεις της μόλυνσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος στην παθολογία των θαλάσσιων οργανισμών, την υπεραλίευση, την ανάδειξη των εναλίων αρχαιοτήτων, καθώς και απαιτείται μεγάλη προσπάθεια και έλεγχος από τις λιμενικές Αρχές σε όλη τη δράση κάποιων ανέλεγκτων παρεμβάσεων φιλοξενούμενων, επισκεπτών στη χώρα μας.

Επίσης, πολλές ερωτήσεις αφορούσαν τις πιθανές επιπτώσεις στη θαλάσσια ζωή του Αιγαίου από την λειτουργία του αγωγού μεταφοράς πετρελαίου στην Τουρκία απέναντι από την Καρπασία και του αγωγού «Πύργος Βουλγαρίας – Αλεξανδρούπολη»

Ανάλογες ερωτήσεις τέθηκαν για τις επιπτώσεις στο Αιγαίο από τα απόβλητα του πυρηνικού εργοστασίου, στην εγκατάσταση και λειτουργία του οποίου προχωρά η Τουρκία στην περιοχή της Αττάλειας

Σημαντική παρατήρηση ήταν αυτή του Προέδρου της Επιτροπής κ. Γαρουφαλιά ότι την περίοδο από 21 – 24 Απριλίου προετοιμάζεται για τα θέματα έρευνας και τεχνολογίας μια συνάντηση όλων των κρατών – μελών, η οποία θα γίνει στο Ηράκλειο και θα προετοιμαστεί το συνέδριο που πρόκειται να γίνει τον ερχόμενο Οκτώβριο επ' ευκαιρία της Προεδρίας της Ελλά-

δας σε θέματα έρευνας και τεχνολογίας. Τέλος, έγινε ειδική μνεία στην ερευνητική δραστηριότητα του Ινστιτούτου Θαλάσσιας Βιολογίας και Γενετικής, του Ινστιτούτου Εσωτερικών Υδάτων και του Ινστιτούτου Υδατοκαλλιέργειας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ :

- Παρουσιάστηκαν αναλυτικότερα οι πολλαπλές δραστηριότητες των ερευνητικών Ινστιτούτων της Χώρας μας στα ευαίσθητα θέματα των θαλασσίων ερευνών, και έγιναν γνωστά τα σημαντικά αποτελέσματα του επιστημονικού και ερευνητικού τους έργου. Προτάθηκαν τρόποι σύνδεσης των αποτελεσμάτων της έρευνας με την παραγωγή.

- Παράλληλα, παρουσιάστηκαν τα περίπλοκα προβλήματα που σχετίζονται με τα ιδιαίτερα κρίσιμα περιβαλλοντικά θέματα των διαφόρων περιοχών της χώρας μας και την δυνατότητα να εξευρεθούν λύσεις με την βοήθεια των επιστημόνων, που εργάζονται στα Ινστιτούτα.

- Τέθηκαν θέματα χρηματοδότησης και αντίστοιχης περιβαλλοντικής πολιτικής που ακολουθείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δ. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2007, ΑΝΑΚΗΡΥΓΜΕΝΟ

Ως «ΕΤΟΣ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ».

Έγιναν παρουσιάσεις για τα θέματα της ευρυζωνικότητας, τι έχει γίνει μέχρι τώρα, τι προοπτικές ανάπτυξης υπάρχουν και ορισμένες προτάσεις για το πώς πρέπει να κινηθούμε από εδώ και πέρα. Αναφέρθηκε τι έχει γίνει ως τώρα σχετικά με την ευρυζωνικότητα και ποια είναι η παρούσα κατάσταση, τι επηρεάζει την ευρυζωνικότητα γενικότερα και τι επηρεάζει την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα ειδικά. Επίσης η συζήτηση επικεντρώθηκε στο τι πρέπει να γίνει, ποιες είναι οι απαραίτητες προϋποθέσεις επιτυχίας και πιο συγκεκριμένες προτάσεις και δράσεις από την πολιτεία.

Η διείσδυση της ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα ήταν 2,68% και το Σεπτέμβριο του 2006 έχει φτάσει 3,33% και στο τέλος του 2006 4,4%. Όσον αφορά την εκτιμώμενη εξέλιξη της ευρυζωνικότητας για τις επόμενες ζώνες εξέλιξης, βλέπουμε ότι τα τέλη του 2009 θα έχουν φθάσει περίπου το 25%.

Τα εμπόδια ανάπτυξης της ευρυζωνικότητας ειδικότερα για την Ελλάδα είναι τα εξής:

- Νομοθετικό πλαίσιο.

- Χαμηλή ετοιμότητα που έχει η χώρα μας να δεχθεί νέες τεχνολογίες.

- Υπηρεσίες που πρέπει να αναπτυχθούν. Είναι πολύ χαμηλή η διείσδυση των ηλεκτρονικών υπολογιστών σε οικιακούς χρήστες, αλλά και του Internet. Γενικότερα, υπάρχει χαμηλό ενδιαφέρον για το Internet από τους πολίτες, λόγω άγνοιάς τους για τις πολλές δυνατότητες, που έχει το διαδίκτυο. Και βέβαια, υπάρχει σχεδόν παντελής έλλειψη ψηφιακών υπηρεσιών του δημοσίου και άλλων επιχειρήσεων του δημοσίου, κυρίως.

- Αδυναμίες και γραφειοκρατία, που έχει να κάνει με το δημόσιο.

- Γενικότερα, υπάρχει χαμηλό ενδιαφέρον για το Internet από τους πολίτες, λόγω άγνοιάς τους για τις πολλές δυνατότητες, που έχει το διαδίκτυο. Και βέβαια, υπάρχει σχεδόν παντελής έλλειψη ψηφιακών υπηρεσιών του δημοσίου και άλλων επιχειρήσεων του δημοσίου, κυρίως.

- Ένα άλλο μεγάλο εμπόδιο έχει να κάνει με την αδυναμία και την ατομία των επικοινωνιακών παρόχων. Ο Ο.Τ.Ε. καθυστέρησε αρκετά, μέχρις ότου να ξεφύγει από τη σταθερή τηλεφωνία και να μπει, πλέον, στην ευρυζωνικότητα και στην παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών. Τώρα κάνει αρκετές και σημαντικές κινήσεις και νομίζω ότι και αυτό συμβάλλει σημαντικά στα αποτελέσματα, που βλέπουμε για την αύξηση της ευρυζωνικότητας στη χώρα. Υπάρχει έλλειψη καλωδιακής τηλεόρασης και δεν υπάρχουν σοβαρά δίκτυα κορμού των εναλλακτικών. Ως τώρα, είχαμε χαμηλό επίπεδο ανταγωνισμού στις υποδομές. Δεν υπάρχουν ακόμη μητροπολιτικά δίκτυα, κυρίως με οπτικές ίνες και υπάρχει και μεγάλη έλλειψη ανάπτυξης ασύρματων δικτύων.

- Από την άλλη, οι εναλλακτικοί πάροχοι είναι πολλοί και μικροί και δεν έχουν την οικονομική ευρωστία να κάνουν επεν-

δύσεις ή δεν έχουν κάνει μέχρι τώρα τουλάχιστον, κυρίως σε θέματα υποδομών. Υπάρχει έλλειψη καλωδιακής τηλεόρασης και δεν υπάρχουν σοβαρά δίκτυα κορμού των εναλλακτικών. Ως τώρα, είχαμε χαμηλό επίπεδο ανταγωνισμού στις υποδομές. Δεν υπάρχουν ακόμη μητροπολιτικά δίκτυα, κυρίως με οπτικές ίνες και υπάρχει και μεγάλη έλλειψη ανάπτυξης ασύρματων δικτύων. Τέλος, υπάρχουν αδυναμίες και γραφειοκρατία, που έχει να κάνει με το δημόσιο.

Εκτός από τον τουρισμό και τη ναυτιλία, το ευρυζωνικό Internet και γενικότερα οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών είναι, ίσως, ο μόνος άλλος τομέας, στον οποίο η Ελλάδα έχει ακόμα ελπίδες, για να μπορέσει να πετύχει σημαντική εξωστρεφή ανάπτυξη, διότι αποτελεί ένα νέο και αναπτυσσόμενο εργαλείο για τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας. Τα διαδικτυακά προϊόντα και υπηρεσίες μπορούν ακόμα εύκολα να παραχθούν σε μικρές χώρες, όπως η Ελλάδα, από μικρές εταιρίες και να εξαχθούν, με σχετική ευκολία, στον υπόλοιπο κόσμο, καθώς οι απαιτούμενες υλικές εταιρικές υποδομές είναι μικρές. Αυτό, που κυρίως απαιτείται, είναι το εκπαιδευμένο ανθρώπινο κεφάλαιο και ένα ευέλικτο επιχειρηματικό πνεύμα.

Τρεις είναι οι βασικές προϋποθέσεις για στέρεη και μακροχρόνια ανάπτυξη στον κλάδο των τεχνολογιών, πληροφορικής και επικοινωνιών.

1. Συναίνεση: Όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα πρέπει να κατανοήσουν και να αποδεχθούν την τεράστια σημασία, που έχει για τη χώρα το ευρυζωνικό διαδίκτυο και οι εφαρμογές του. Το βάρος, συνεπώς και η ευθύνη πέφτει πάνω στους αρχηγούς των κομμάτων, οι οποίοι αφού ασπαστούν ένα τέτοιο όραμα, θα πρέπει να βρουν τον κατάλληλο τρόπο συνεργασίας, πάνω σ' αυτόν τον κρίσιμο εθνικό τομέα.

2. Θα πρέπει όλα τα κόμματα να ηγηθούν μιας εθνικής προσπάθειας, με μακροχρόνιο ορίζοντα -π.χ. μέχρι το 2020 - και να προτείνουν και να ασκήσουν πολιτικές για την ανάπτυξη του ευρυζωνικού διαδικτύου και των εφαρμογών του και να καταστρώσουν μια ολοκληρωμένη, φιλόδοξη και επιθετική εθνική στρατηγική. Και αφού γίνει αυτό, να βάλουν πλώρη για την επιδότηση κατασκευής εκτεταμένου εθνικού δικτύου οπτικών ινών, μέχρι το σπίτι, το οποίο θα επιτρέψει σε συντομότερο χρόνο, στον κάθε Έλληνα, από οποιοδήποτε σημείο της χώρας, να μπορεί να εκμεταλλευτεί - εμπορικά και επιχειρηματικά - όλες τις δυνατότητες, που θα του προσφέρει αυτό το ευρυζωνικό διαδίκτυο. Μ' αυτόν τον τρόπο, θα μπορέσει, μέχρι το 2020, η Ελλάδα να καταστεί διεθνώς ανταγωνιστική, δηλαδή, να γίνει χώρα εξαγωγικών υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας.

3. Καλύτερος συντονισμός. Να οριστεί, δηλαδή, ένας αρμόδιος παρά τω Πρωθυπουργώ, σε υψηλότερο επίπεδο, για θέματα ευρυζωνικότητας, διαδικτύου και πληροφορικής και να συσταθεί ένα ευέλικτο και διακομματικό «στρατηγικό κέντρο», που θα αναφέρεται απευθείας στον Πρωθυπουργό και θα συντονίζει το σύνολο των ενεργειών και όλους τους εμπλεκόμενους στον τομέα φορείς (διάφορες γενικές γραμματείες, υπουργεία κ.λπ.).

Κίνητρα για την άμεση αύξηση της ευρυζωνικότητας, κατά τουλάχιστον 500 χιλιάδες νέες συνδέσεις:

- Απόκτηση ηλεκτρονικού υπολογιστή και ευρυζωνική πρόσβαση. Για την απόκτηση ηλεκτρονικού υπολογιστή, θα πρέπει να δρομολογηθεί ένα επιθετικό πρόγραμμα, που θα ενισχύσει την απόκτηση προσωπικών υπολογιστών από ειδικές κατηγορίες πληθυσμού. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην επιχορήγηση της απόκτησης υπολογιστών από εκπαιδευτικούς, φοιτητές και μαθητές, με τη χορήγηση προσωποποιημένων εκπαιδευτικών κουπονιών. Και θα πρέπει να παρέχονται ηλεκτρονικοί υπολογιστές σε ειδικές κατηγορίες.

- Για την ευρυζωνική πρόσβαση, θα πρέπει να επιχορηγηθεί η ζήτηση με τη μέθοδο της επιδότησης του αρχικού χρόνου μιας ευρυζωνικής συνδρομής (π.χ. δωρεάν συνδρομές στο ευρυζωνικό δίκτυο για τους 3 πρώτους μήνες). Παροχή επιδοτούμενης ευρυζωνικής πρόσβασης και επιχορηγούμενου ηλεκτρονικού υπολογιστή, σε όλους τους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Παροχή επιδοτούμενης ευρυζωνικής πρόσβασης από την οικία τους σε όλους τους δημόσιους

υπαλλήλους.

- Θα πρέπει να υπάρξουν φορολογικές ελαφρύνσεις, τόσο για την πρόσβαση στο Internet όσο και για το δικτυακό εξοπλισμό εταιριών και των υπαλλήλων τους, καθώς και άμεση σύνδεση όλων των σχολείων, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με ευρυζωνικές συνδέσεις ADSL.

- Πανελλαδική καμπάνια σφαιρικής ενημέρωσης του πληθυσμού (μία συντονισμένη προσπάθεια από Πολιτεία, Εταιρίες, Φορείς, Τηλεόραση, Ραδιόφωνο και Τύπο κλπ.). Χρειάζονται εκπαιδευτικά σεμινάρια, ώστε όλοι να κατανοήσουν την αξία του Διαδικτύου. Χρειάζονται ενημερωτικά τηλεοπτικά δίλεπτα σε ώρες υψηλής τηλεθέασης, που να εξηγούν, με απλή γλώσσα, την τεχνολογία, τι είναι ευρυζωνικότητα, ποιες οι δυνατότητές της, να παρέχουν παραδείγματα των ωφελειών, για το μέσο πολίτη, απ' τη χρήση ευρυζωνικών εφαρμογών και να καταπολεμούν την τεchnοφοβία. Θα πρέπει να γίνει καλύτερη αξιοποίηση χώρων, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ευρυζωνική πρόσβαση, όπως αξιοποίηση σχολείων, δημοτικών γραφείων και κέντρων δημόσιας πρόσβασης (π.χ. ΚΕΠ) ως αποτελεσματική εστία ευρυζωνικότητας πρόσβασης. Για τον πολίτη της περιφέρειας, που έχει χαμηλό δείκτη εξοικείωσης με τις ευρυζωνικές υπηρεσίες, θα ήταν χρήσιμο να δημιουργηθούν «κiosks» (stands) σε δημοτικά/κρατικά διοικητικά κτήρια ή φορητοί σταθμοί με ευρυζωνική πρόσβαση και επιλεγμένες επιδεικτικές υπηρεσίες (demos). Να γίνει καλύτερη εκπαίδευση των χρηστών στους υπολογιστές.

- Στον ιδιωτικό τομέα, να δοθούν κίνητρα για ανάπτυξη διαδικτυακών εφαρμογών και καινοτόμων ασύρματων δικτύων πρόσβασης. Ο σχεδιασμός οποιασδήποτε κοινότητας ή νέου οικιστικού έργου πρέπει να προβλέπει την ευρυζωνική πρόσβαση, κατά προτίμηση με οπτικές ίνες. Θα πρέπει να γίνει άμεση νομοθετική καθιέρωση της τηλε-εργασίας, ως ισότιμης με την παραδοσιακή εργασία.

- Τέλος, ο ΟΤΕ θα πρέπει, πρώτον, να καταστρώσει σχέδιο επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες, που θα επιτρέψουν ταχύτητες που να πλησιάζουν τα 100 Mbps και νέες καινοτόμες εφαρμογές και υπηρεσίες προς όλους τους Έλληνες. Δεύτερον, θα πρέπει να ανοίξει τα κέντρα του στον ανταγωνισμό και να ενοικιάσει χώρους και βρόχους με ταχύτατες και αποτελεσματικές διαδικασίες και με ίσους όρους και διαφάνεια προς όλους, όπως είναι υποχρεωμένος από τον κοινοτικό και εθνικό νόμο. Τρίτον, θα πρέπει να παρέχει υπηρεσίες πρόσβασης στο Διαδίκτυο στο μέγιστο μέρος της επικράτειας, με μεγάλες ονομαστικές ταχύτητες και γγυσημένη ποιότητα υπηρεσίας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ :

1. Φαίνεται ότι το 2007 θα γίνουν πολύ σοβαρές ανακατατάξεις ανάμεσα στους παίκτες των τηλεπικοινωνιών. Πολλοί αναφέρουν ότι έχουν πολλά κεφάλαια για επενδύσεις και όλοι ενδιαφέρονται να επενδύσουν στις υποδομές και όχι πια στη μεταπώληση. Ελπίζουμε, μέσα στο 2007, να δούμε τρομερή ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας και κυρίως ανάπτυξη στις υποδομές.

2. Οι τεχνολογικές εξελίξεις και ο ανταγωνισμός κινούνται με πάρα πολύ μεγάλες ταχύτητες και πρέπει να έχουμε μεγαλύτερη τόλμη και να αντιδράσουμε πάρα πολύ γρήγορα, ως χώρα. Το ευρυζωνικό διαδίκτυο καθιστά τον κόσμο «μία γειτονιά», γεφυρώνοντας αποστάσεις και καταργώντας γεωγραφικούς, οικονομικούς ή κοινωνικούς φραγμούς. Η σημασία του έχει αναγνωριστεί σε όλες τις προηγμένες χώρες, που καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η εξάπλωση της ευρυζωνικότητας οδηγεί σε άνοδο του ΑΕΠ και σε ανάπτυξη της απασχόλησης, ενώ η έλλειψή της λειτουργεί ανασχετικά σε όλους τους οικονομικούς δείκτες.

3. Υπάρχει μια σειρά από δράσεις, που θα πρέπει η πολιτεία άμεσα να αρχίσει μέσα στο 2007. Είναι γνωστό ότι το έτος 2007, έχει ανακηρυχθεί ως έτος ευρυζωνικότητας και η πολιτεία ανεβάζει τον πήχη, θέτοντας πλέον ως στόχο να φτάσει η ευρυζωνική διείσδυση της Ελλάδας το μέσο όρο των χωρών της ενωμένης Ευρώπης, μέχρι τα μέσα του 2009.

Οι παρακάτω προτάσεις, έχουν αναφερθεί και στο παρελθόν και ένας αριθμός από αυτές προέκυψαν από απαντήσεις υψη-

λόβαθμων στελεχών των μεγαλύτερων εταιριών, που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ελλάδα.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Προγραμματισμός οικονομικής ενίσχυσης των σχετικών επενδύσεων σε υποδομές (άρθρο 3 και 4 του Κ.Π.Σ.). Θα πρέπει να γίνουν επενδύσεις και η Πολιτεία θα πρέπει να θεωρήσει ότι χρειάζεται αντίστοιχο μέγεθος και βάθος χρόνου, ανάλογα αυτών, που σχετίζονται με τις οδικές υποδομές. Οι οδικές υποδομές του μέλλοντος πλέον είναι η ευρυζωνικότητα. Και θα πρέπει να εστιάσουμε εκεί, κυρίως, με υψηλές τεχνολογίες οπτικών ινών.

- Για την αντιμετώπιση του περιορισμένου ψηφιακού περιεχομένου και εφαρμογών ελληνικού ενδιαφέροντος θα πρέπει να υπάρξει παροχή ισχυρών κινήτρων, για την ανάπτυξη λειτουργικών και βιώσιμων διαδικτυακών εφαρμογών και βάσεων δεδομένων, που θα προσελκύσουν μεγάλο πλήθος χρηστών.

Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι τα Κόμματα θα πρέπει να συμφωνήσουν που θέλουν να βρίσκεται τεχνολογικά η Ελλάδα, το έτος 2020. Και αν συμφωνήσουν στο όραμα, τότε θα πρέπει να καταστρωθεί η εθνική στρατηγική και ο οδικός χάρτης, που θα μας οδηγήσει στον στόχο.

Ε. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, Κ. ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟ, ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ.

Ζητήθηκε από τον Γενικό Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων, να γίνει μια ενημέρωση για τις δράσεις της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Ο Γενικός Γραμματέας Πληροφοριακών Συστημάτων τόνισε ότι η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών αποτελεί το μεγαλύτερο κέντρο πληροφορικής του Δημοσίου, με ιδιαίτερη εξειδίκευση στις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών. Διαθέτει σύγχρονες κτιριακές υποδομές 30.000 περίπου τ.μ. και απασχολεί περισσότερους από χίλιους εργαζόμενους, εκ των οποίων, τουλάχιστον, οι διακόσιοι είναι μηχανικοί υπολογιστών και επιστήμονες πληροφορικής.

Η Γενική Γραμματεία συστάθηκε με τη σημερινή της μορφή το 1997. Το έργο για την προώθηση της ψηφιακής οικονομίας, όπως και ο στρατηγικός σχεδιασμός, έχουν δύο βασικούς άξονες: Την εξυπηρέτηση του πολίτη και την τεχνολογική στήριξη του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ώστε να αποτελεί ένα τεχνολογικά πρότυπο Υπουργείο. Αναπτύχθηκαν και λειτουργούν μεγάλης κλίμακας ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα, όπως το TAXIS, το ICIS και παρέχονται ηλεκτρονικές υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση του πολίτη και των επιχειρήσεων, αλλά και της λοιπής δημόσιας διοίκησης, μέσω του Internet.

Η Γενική Γραμματεία επιτελεί και εργασίες παραγωγικής λειτουργίας, ενδεικτικά, μερικές από τις σημαντικότερες: προεκτύπωση και αποστολή δηλώσεων φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων (5.150.000 δηλώσεις το 2006), μαζική εισαγωγή και ψηφιοποίηση δεδομένων (περίπου 5.500.000 δηλώσεις φόρου εισοδήματος, δηλώσεις στοιχείων ακινήτων (Ε9) και άλλων δηλώσεων), έλεγχος, εκκαθάριση των δηλώσεων και αποστολή των εκκαθαριστικών σημειωμάτων μέσω του ταχυδρομείου (5.500.000 μέσα στο 2006) - αυτό αφορά σε 8.200.000 φορολογούμενους και συζύγους, επεξεργασία, εκτύπωση και αποστολή διπλοτύπων είσπραξης φόρου εισοδήματος (ειδοποιητήρια) (περίπου 2.000.000 το 2006), αποστολή των τελών κυκλοφορίας των οχημάτων (5.920.000 ειδοποιητήρια για το 2007), επεξεργασία, εκτύπωση και παρακολούθηση της καταβολής των συντάξεων του Δημοσίου και της μισθοδοσίας των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, διαχείριση και επεξεργασία περιοδικών δηλώσεων και περίπου 1.000.000 εκκαθαριστικών δηλώσεων Φ.Π.Α. για το διαχειριστικό έτος 2005, παροχή πλήθους στατιστικών στοιχείων κλπ..

Βασική προτεραιότητα απετέλεσε η αναβάθμιση του TAXIS, το οποίο αποτελεί το μεγαλύτερο και σημαντικότερο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα της δημόσιας διοίκησης στη χώρα. Άλλαξε πλήρως το δίκτυο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών για 750, περίπου, φορείς σε όλη την Ελλάδα. Μέσω της ένταξης στο Εθνικό Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης «ΣΥΖΕΥΞΙΣ» (2005), αναβαθμίζονται ριζικά οι ταχύτητες επικοινωνίας σε 286 Εφορίες, 151 Τελωνεία, 22 Κτηματικές Υπηρεσίες, 84 Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου, 40 Ελεγκτικές Υπηρεσίες, 44 Χημικές Υπηρεσίες, 31 Κεντρικές Υπηρεσίες και 92 λοιπές. Η αναβάθμιση της ταχύτητας επικοινωνίας είναι από 19,2 kbps σε τουλάχιστον 1 Mbps (και μέχρι και 34 Mbps), ενώ θα παρέχεται και η δυνατότητα υποστήριξης ενοποιημένων υπηρεσιών μετάδοσης φωνής, βίντεο και δεδομένων. Η διαδικασία αναβάθμισης έχει, ήδη, ξεκινήσει και θα ολοκληρωθεί εντός του έτους, ενώ εκτιμάται ότι από τη λειτουργία του νέου δικτύου, το Υπουργείο θα εξοικονομεί ετησίως ένα σημαντικό ποσό (εκατομμύρια ευρώ), για τηλεπικοινωνιακές και τηλεφωνικές συνδέσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό.

Το δεύτερο σημαντικό πληροφοριακό σύστημα που λειτουργεί η Γενική Γραμματεία, είναι το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα των τελωνείων. Το μεγάλο πλήθος και η πολυπλοκότητα των τελωνειακών διαδικασιών για το εμπόριο σε διεθνές επίπεδο, καθώς και τα συνεχώς αυξανόμενα αιτήματα και οι οδηγίες για αλλαγή ή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, οδήγησαν το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών στη δημιουργία του περιφερειακού συστήματος ICIS.

Οι στόχοι που επιτελεί αυτό το πληροφοριακό σύστημα είναι η επιτάχυνση των διαδικασιών του εμπορίου, η διευκόλυνση των επιχειρήσεων στις συναλλαγές τους με τα τελωνεία, η καθιέρωση αυτοματοποιημένων και ομοιόμορφων διαδικασιών σε όλα τα τελωνεία, η αύξηση της αποδοτικότητας στις καθημερινές εργασίες και η μείωση της δασμοφοροδιαφυγής. Το ICIS χρησιμοποιήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι σε παραγωγική λειτουργία από το 2000. Από το 2006, υλοποιείται, ήδη, ένα νέο έργο αναβάθμισης του ICIS με ολοκληρωμένες παρεμβάσεις, που θα δώσουν τη δυνατότητα στο σύστημα να ανταπεξέλθει τόσο στις τεχνολογικές απαιτήσεις των ημερών μας όσο και στις θεσμικές αλλαγές, που αφορούν τελωνειακά θέματα στο συνεχώς μεταβαλλόμενο πεδίο της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Περισσότερο σημαντικό, όμως, είναι το γεγονός ότι σήμερα, αναπτύσσεται και το ηλεκτρονικό τελωνείο, μέσω του έργου ICISNET.

Προτεραιότητα για τη Γενική Γραμματεία, αποτελεί η αναβάθμιση της εξυπηρέτησης του πολίτη. Πέρα από τον εκσυγχρονισμό του TAXIS, κάτι τέτοιο επιτυγχάνεται μέσα από την αναβάθμιση του TAXISNET, δηλαδή, της διαδικτυακής πύλης για την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τη δημόσια διοίκηση. Σήμερα, είναι πολύ σημαντικό το γεγονός ότι όλες οι βασικές συναλλαγές του πολίτη και της επιχείρησης με την εφορία, μπορούν, πλέον, να πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά. Επίσης, από το 2006 δημιουργήθηκε το M – taxis (Mobile Taxis). Είναι η πρώτη υπηρεσία της δημόσιας διοίκησης μέσω της κινητής τηλεφωνίας, που δίνει τη δυνατότητα, μέσω αυτής, να ενημερώνεται ο πολίτης για την εκκαθάριση της φορολογικής του δήλωσης. Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη ότι ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού δεν έχει επαφή με τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής, προωθούνται οι υπηρεσίες με κάθε δυνατό κανάλι επικοινωνίας. Έτσι, ο πολίτης, ο οποίος δεν έχει τη δυνατότητα χρήσης του Internet από το σπίτι του, μπορεί να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες αυτές άμεσα και αποτελεσματικά, μέσω των Κ.Ε.Π. της γειτονιάς του. Ηλεκτρονικές υπηρεσίες μπορεί να χρησιμοποιηθούν και μέσω των Κ.Ε.Π., τα οποία είναι χίλια περίπου σε όλη την Ελλάδα.

Σήμερα, δημιουργούνται οι υποδομές του νέου, σύγχρονου κέντρου δεδομένων, του νέου υπολογιστικού κέντρου της Γενικής Γραμματείας, ενώ αναβαθμίζεται πλήρως το δίκτυο μέσω του Εθνικού Δικτύου Δημόσιας Διοίκησης «ΣΥΖΕΥΞΙΣ». Παράλληλα, με την αναβάθμιση των βασικών υποδομών πληροφορικής και επικοινωνιών, υλοποιούνται μια σειρά από νέα πληροφοριακά συστήματα, με στόχο την τεχνολογική μετεξέλιξη των

υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Επόμενο έργο είναι η δημιουργία του ηλεκτρονικού τελωνείου, για τη διευκόλυνση και αυτοματοποίηση των τελωνειακών συναλλαγών. Αποτελεί πολύ σημαντικό στόχο. Συνδράμοντας στο έργο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και τη φορολογική δικαιοσύνη, για τον εκσυγχρονισμό των υποδομών πληροφορικής και επικοινωνιών στις ελεγκτικές πλέον υπηρεσίες, προχωρούμε, με ταχείς ρυθμούς, στην υλοποίηση του «ELENXIS» του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος των Ελεγκτικών Υπηρεσιών. Επιπλέον, υλοποιείται το Πληροφοριακό Σύστημα του Περιουσιολογίου, που αποσκοπεί στη δημιουργία ολοκληρωμένης δομής και μηχανισμού καταγραφής, διαχείρισης και παροχής ενημερωτικών πληροφοριών για τα δηλούμενα περιουσιακά δικαιώματα φυσικών και νομικών προσώπων.

Υλοποιείται, ακόμα, το πληροφοριακό σύστημα του Γενικού Χημείου Κράτους, με το οποίο προωθείται η αναβάθμιση της εξυπηρέτησης του πολίτη και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες του Γενικού Χημείου Κράτους θα εξοπλιστούν με περίπου 150 νέους υπολογιστές, ενώ τρεις νέοι ισχυροί υπολογιστές θα αποτελέσουν το κεντρικό του σύστημα.

Στη Γ.Γ.Π.Σ. δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα ασφάλειας. Λαμβάνεται μέριμνα για την εφαρμογή των κανονισμών ασφαλείας τόσο για τα πληροφοριακά συστήματα όσο και για τις υπόλοιπες υποδομές και εγκαταστάσεις, καθώς επίσης, για τα θέματα επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, έχοντας υπόψη το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την προστασία της εμπιστευτικότητας, της ακεραιότητας και της διαθεσιμότητας των πληροφοριών.

Στόχοι για τη νέα προγραμματική περίοδο (Δ' Προγραμματική Περίοδος 2007-2013):

- Προώθηση της ψηφιακής στρατηγικής στον οικονομικό τομέα, με στόχο τόσο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του Έλληνα πολίτη όσο και τη συνδρομή στην αύξηση της παραγωγικότητας. Οι στόχοι αυτοί επιτυγχάνονται με τη βελτίωση και ολοκλήρωση των υπαρχουσών υπηρεσιών μέσω προσωποποιημένων υπηρεσιών και χρήση πολλαπλών καναλιών επικοινωνίας και την αναβάθμιση του ρόλου και των υποδομών της Γ.Γ.Π.Σ., έτσι ώστε να είναι δυνατόν να παρέχει υπηρεσίες κέντρου δεδομένων προς τη Δημόσια Διοίκηση.

- Μείωση του κόστους λειτουργίας των κτιρίων, με αποτέλεσμα τη μικρότερη οικονομική επιβάρυνση. Εκτιμάται ότι η εξοικονόμηση χρημάτων κατά τη λειτουργία του κτιρίου της Γ.Γ.Π.Σ., το οποίο είναι περίπου 30.000 τ.μ., θα μειωθεί έως και 50%.

- Τρίτον, μείωση των ατμοσφαιρικών ρύπων, που απορρέει από τη μικρότερη κατανάλωση ενέργειας. Εκτιμάται ότι από την εξοικονόμηση ενέργειας, θα μειωθούν σημαντικά οι εκπομπές αερίων ρύπων (CO₂) από το κτίριο της Γ.Γ.Π.Σ. (περίπου 1,07 μετρικοί τόνοι εξοικονόμησης).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ :

- Έγινε μια αναλυτική παρουσίαση του παραγωγικού έργου της Γ.Γ.Π.Σ. από τον Γεν. Γραμματέα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών το οποίο κρίθηκε πολύ εποικοδομητικό, για την εξυπηρέτηση του κάθε πολίτη και της κάθε επιχείρησης και επισημάνθηκε ότι η ραγδαία εξέλιξη έγινε από το 2005 και μετά, όπου ξεκίνησε η εποχή της ουσιαστικής υπηρεσίας προς τον πολίτη, ο οποίος νοιώθει να γίνεται κτήμα του η νέα τεχνολογία και να μπορεί να την χρησιμοποιεί και να εξυπηρετείται.

- Τα μέλη της Επιτροπής έθεσαν μια σειρά από ερωτήσεις τεχνικού χαρακτήρα, οι οποίες απαντήθηκαν από τον Γ.Γ.Π.Σ.

- Το έτος της ευρωζωνικότητας, που είναι το 2007, θα μας δώσει άλλα δεδομένα και καλύτερη προσαρμοστικότητα. Από δω και πέρα, πολλοί πολίτες θα έχουν τη δυνατότητα για προσαρμοστικότητα στο διαδίκτυο, το οποίο θα παρέχει κάποιες πληροφορίες, που πιθανόν το σύστημα να μην τις δίνει και να προστατεύει από πιθανά λάθη. Έτσι, θα φτάσουμε κάποια στιγμή να μη δημιουργείται μια φοβική εικόνα απέναντι στη χρήση του συστήματος στον απλό πολίτη, που δεν έχει εξειδικευτεί. Θα μπορεί πολύ πιο εύκολα και ουσιαστικά να το διαχειρίζεται, χωρίς να φοβάται ότι πιθανόν να κάνει λάθος.

ΣΤ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (Ρ.Α.Ε.), Κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΑΜΑΝΗ ΣΧΕ - ΤΙΚΑ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ.

Ο Πρόεδρος της Ρ.Α.Ε. έκανε μια αναλυτική παρουσίαση του πλαισίου λειτουργίας και της αρμοδιότητας της Αρχής:

Οι βασικές αρχές της Ρ.Α.Ε. είναι οι τρεις πυλώνες των ενεργειακών ενδιαφερόντων της Κυβέρνησης, αλλά και της ενεργειακής επιτροπής. Επίσης, είναι η ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού σε μεσομακροπρόθεσμο ορίζοντα, η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και η προστασία του καταναλωτή, αλλά και το κόστος των ενεργειακών προϊόντων. Τέλος, η προστασία του περιβάλλοντος και η βιώσιμη ανάπτυξη των υποδομών και της παροχής ενεργειακών προϊόντων.

Υπάρχουν βεβαίως και τα μονοπωλιακά τμήματα των αγορών, δηλαδή τα τμήματα, που για τεχνολογικούς και φυσικούς λόγους, δεν επιτρέπουν την είσοδο πολλών παικτών. Αυτό αφορά τους «αυτοκινητόδρομους μεταφοράς», δηλαδή τα δίκτυα. Στα δίκτυα αυτά πρέπει να φροντίζουμε να υπάρχει η σωστή ρυθμιστική πολιτική και ο έλεγχος των μονοπωλίων των εταιρειών, οι οποίες κατασκεύασαν τα δίκτυα και συνεχίζουν να έχουν την κυριότητα αυτών.

Η Ρ.Α.Ε. φροντίζει, επίσης, για την διαφάνεια και την εξασφάλιση πρόσβασης των συμμετεχόντων στα δίκτυα. Ποια είναι η σχέση της ρυθμιστικής αρχής ενέργειας με άλλες Επιτροπές, όπως είναι η Επιτροπή Ανταγωνισμού, που ασχολείται με θέματα ανταγωνισμού; Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει αρμοδιότητες παρέμβασης, εκ των υστέρων κυρίως, λαμβάνοντας υπόψη το δίκαιο του ανταγωνισμού κ.λπ.. Αντιθέτως η Ρ.Α.Ε. ενδιαφέρεται στην εκ των προτέρων παρέμβαση, δηλαδή, στη δημιουργία των συνθηκών αυτών, οι οποίες θα επιτρέψουν τον ελεύθερο ανταγωνισμό και την αύξηση της παραγωγικότητας.

Ο τομέας της ενέργειας έχει κάποιες ιδιομορφίες σε σχέση με άλλες αγορές, περιλαμβάνουν, δηλαδή, αρκετά εξωτερικά κόστη, όπως π.χ. αυτό του περιβάλλοντος. Περιλαμβάνει εσωτερικότητες, που πρέπει εκ των προτέρων να επιλύονται. Εδώ, υπάρχουν βασικές αρχές λειτουργίας, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν αντικρουόμενα αιτήματα. Από την μια πλευρά, θέλουμε να εξασφαλίσουμε την τροφοδοσία και από την άλλη πρέπει να προστατέψουμε τον καταναλωτή, όσον αφορά στο κόστος, καθώς και το περιβάλλον.

Οι αρμοδιότητες της Ρ.Α.Ε. είναι, κατ' αρχήν, διοικητικές. Συμμετέχει στην αδειοδοτική διαδικασία. Πώς στελεχώνεται η Ρ.Α.Ε.; Έχει μια Ολομέλεια, η οποία είναι επί τηθεία και αποτελείται από τον Πρόεδρο, δύο Αντιπροέδρους και τέσσερα μέλη. Όσον αφορά στο θέμα των διαφόρων τεχνολογιών που θα παίξουν σημαντικό ρόλο στο μέλλον και μας απασχολούν, είναι το φυσικό αέριο, οι καθαρές μορφές ενέργειας, τα αιολικά, τα φωτοβολταϊκά, τα ηλιακά και ο άνθρακας, που πιθανόν να έχει μια δεύτερη φάση, στην οποία θα προσφέρει στο ενεργειακό μας ισοζύγιο. Για παράδειγμα, έχει γίνει μια στρατηγική ανάλυση για τη χρήση τεχνολογιών καθαρού άνθρακα στην ηλεκτροπαραγωγή, γιατί μόνο τέτοιες τεχνολογίες είναι αποδεκτές, στην ανάλυση διαθέσιμων τεχνολογιών καύσης άνθρακα.

Τέλος, δύο ακόμα σημαντικά θέματα, το ένα είναι η αποτύπωση της ποιότητας της παρεχόμενης ηλεκτρικής ενέργειας προς τους καταναλωτές, όπως διακοπές, διακυμάνσεις τάσεων, πώς μπορεί να βελτιωθεί και, το άλλο θέμα αφορά στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την αιολική παραγωγή, όπου με τη βοήθεια των εξωτερικών συνεργατών από το Ε.Μ.Π. έχουμε προχωρήσει στην ανάλυση και την επεξεργασία σεναρίων διεύθυνσης της αιολικής ενέργειας, στο διασυνδεδεμένο σύστημα αιολικής ενέργειας.

Στην συνέχεια, υποβλήθηκαν μια σειρά από ερωτήσεις -κυρίως τεχνικού χαρακτήρα- από τους παρευρισκόμενους, που συνοψίζονται στα κάτωθι:

- Πώς σκοπεύει η Ρ.Α.Ε. να καταστήσει και το έργο της αλλά και γενικότερα το στόχο, που υπάρχει να παράγουμε στην Ελλάδα όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ποσότητα ενέργειας από καθαρές πηγές, δεδομένου ότι σε κάποια μορφή που είχε προηγηθεί και καλύφθηκε το σύνολο του προγράμματος που είχε τεθεί, το πρακτικό αποτέλεσμα είναι απογοητευτικό.

- Σχετικά με τις αιτήσεις αδειοδότησης, εάν αυτές οι αιτήσεις έχουν στοιχειωδώς ελεγχθεί και έχουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, που προβλέπει ο προσφάτως ψηφισθείς νόμος, καθώς επίσης και εάν και τι μέτρα θα ληφθούν, ώστε να δοθεί η άδεια να ελεγχθούν οι αιτήσεις και να δοθούν οι άδειες το συντομότερο δυνατό. Τέλος, από τη στιγμή που δοθούν οι άδειες, ποιο χρονικό όριο τίθεται και ποιες θα είναι οι συνέπειες, εάν δεν τηρηθεί αυτό το όριο, για την εφαρμογή αυτών των αδειών.

- Αν διαπιστωθεί ότι υπάρχει ανάγκη κάποιων διορθωτικών, ενδεχομένως και νομοθετικών ρυθμίσεων, να γίνει γνωστή η άποψη της Ρ.Α.Ε., ώστε και η Βουλή, ως νομοθετικό σώμα, να δει μήπως θα πρέπει να ζητήσει από την Κυβέρνηση να προχωρήσει σε ανάλογες νομοθετικές ρυθμίσεις.

- Ποια είναι τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ρ.Α.Ε. σήμερα; Τον τελευταίο καιρό, μετά από δημοσιεύματα, υπάρχει προβληματισμός σε σχέση με την επάρκεια του ηλεκτρικού ρεύματος, δηλαδή, αν θα έχουμε ή όχι προβλήματα το καλοκαίρι.

- Είστε ευχαριστημένοι από το επίπεδο εργασίας της Ρ.Α.Ε.; Χρειάζεται ενίσχυση του διοικητικού και επιστημονικού προσωπικού; Υποβάλλονται αιτήσεις για τα φωτοβολταϊκά τόξα, τα οποία θα αυξηθούν.

- Αναφορικά με την αιολική ενέργεια, μήπως τη στρέφουμε σε βάρος του τοπίου και δημιουργούμε προβλήματα; Ποια είναι η θέση της Ρ.Α.Ε.; Η μέχρι σήμερα προσέγγιση της αιολικής ενέργειας είναι ότι πρέπει να βάλουμε τις ανεμογεννήτριες στις οροσειρές. Δεν είναι αυτή η πρακτική της Ευρώπης. Πού βρισκόμαστε με τα φωτοβολταϊκά στην Κρήτη;

- Τι γίνεται με το υδροποιημένο αέριο. Τι δίκτυο υπάρχει σήμερα για το φυσικό αέριο και αν προβλέπεται και με την υπογραφή της συμφωνίας για τον αγωγό Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολης στη Βόρεια Ελλάδα, να επεκταθεί και πού;

- Αν υπάρχει πρόβλεψη, ποιες είναι οι δυνατότητες - επειδή έχουν διαφημιστεί πραγματικά και τα φωτοβολταϊκά και η αιολική ενέργεια και όλες οι μορφές ενεργειών και κάνουν κάποιο κόσμο να θέλει να επενδύσει - για τα επόμενα δέκα χρόνια, ποιο θα είναι το προβλεπόμενο κόστος και αν, πραγματικά, συνιστούμε σε επενδυτές και ποιοι μπορεί να είναι, για να μπουν στον τομέα αυτό.

- Πώς θα αντιμετωπιστεί η ανεπάρκεια εφεδρείας ισχύος για το έτος 2007 με δεδομένο ότι τα υδροηλεκτρικά έχουν, σήμερα, τη μισή παραγωγική ικανότητα σε σχέση με πέρυσι και ότι οι εισαγωγές θα είναι περιορισμένες σε υψηλές τιμές

- Δεδομένης της αναπαράστασης του ειδικού χωροταξικού, με ποιά κριτήρια γίνεται σήμερα η διαχείριση όλων αυτών των αιτήσεων και πώς γίνεται ο μελλοντικός προγραμματισμός;

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ :

- Σύμφωνα με τα αναφερθέντα παραπάνω, έγινε αναλυτική και τεκμηριωμένη παρουσίαση του πλάνου της δράσης, της λειτουργίας, των παρεμβάσεων της Επιτροπής, και των πολύ κρίσιμων ερευνητικών θεμάτων, που έχουν ενδιαφέρον το καθένα ξεχωριστά. Συμπεραίνεται ότι θα πρέπει να υπάρξει μια απευθείας επαφή, για να λυθούν όλες αυτές τις απορίες που ταλαιπωρούν το ενεργειακό στη χώρα μας, αλλά και ευρύτερα στη βαλκανική.

- Η υλοποίηση των αιολικών έργων επιταχύνεται τα τελευταία χρόνια. Τον χρόνο που μας πέρασε, είχαμε κατασκευή αιολικών έργων πολύ μεγαλύτερη σε μεγέθος από ό,τι είχαμε το 2005.

- Πολλά από τα προβλήματα που υπάρχουν, για παράδειγμα η αδειοδοτική διαδικασία, έχουν αντιμετωπιστεί, όπως ο συντονισμός των διαφόρων υπηρεσιών. Επίσης, αναμένεται να επιταχυνθεί η διαδικασία. Είναι βέβαιο ότι υπάρχουν περαιτέρω βελτιώσεις, αλλά έχει σημειωθεί μία μεγάλη πρόοδος σε σχέση με το παρελθόν.

- Όσον αφορά στο θέμα της αιολικής ρύπανσης, είναι κάτι πολύ σημαντικό το κατά πόσον πρέπει να πάμε στις βουνοκορφές και όχι στις πεδιάδες. Η φύση της χώρας μας είναι τέτοια, που το αιολικό δυναμικό, δυστυχώς, βρίσκεται σε σημεία ψηλά, η ανάπτυξη όμως μακριά από τα νησιά είναι κάτι το οποίο μελετάται, αλλά το κόστος είναι περίπου μιάμιση φορά το κόστος της εγκατάστασης στην ξηρά. Η οπτική ρύπανση θα αποτελέσει

μικρότερο πρόβλημα, διότι η τεχνολογία είναι τέτοια, που επιτρέπει σήμερα την κατασκευή λιγότερων πύργων και λιγότερων ανεμόμυλων ή γεννητριών, διότι ο καθένας απ' αυτούς έχει μεγαλύτερη ισχύ απ' ό,τι επέτρεπε η τεχνολογία παλαιότερα.

- Αναφορικά με τα διάφορα ερωτήματα για το φαινόμενο της εμπορίας αδειών, με τον καινούργιο νόμο επιταχύνεται η διαδικασία του ξεκαθαρίσματος αυτού και περιορίζεται ο αριθμός των αδειών, οι οποίες έχουν δοθεί και κυκλοφορούν, με σκοπό την εμπορία και όχι την κατασκευή.

- Ο Πρόεδρος, κ. Γαρουφαλιάς, ζήτησε μέσα από το site της Ρ.Α.Ε., που είναι ένα πολύ ενημερωτικό site σε αρκετούς τομείς, να δίνεται μια πιο συστηματική ενημέρωση σε σημεία, στα οποία υπάρχουν ελλείμματα πληροφόρησης. Ιδιαίτερα, σε επενδυτικά θέματα που έχουν σχέση με τα φωτοβολταϊκά και τις ανεμογεννήτριες και να υπάρξει λίγο πιο συστηματική βελτίωση των στοιχείων του site, διότι τελικά, όλοι οι άνθρωποι που ασχολούνται με την τεχνολογία έχουν ως μπούσουλα ένα καλό site και να παίρνουν κάποιες απαντήσεις πολύ πιο εύκολα απ' ότι μπορούν να τις πάρουν από τις Δημόσιες Υπηρεσίες.

Τέλος, η Επιτροπή, ενέκρινε, τις Εισηγήσεις του Προέδρου αυτής, κ. Γεωργίου Γαρουφαλιά, οι οποίες και συναπαρτίζουν την Έκθεση της Επιτροπής.

Αθήνα, 6 Ιουλίου 2007

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ**

Ο Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΕΡΜΕΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΡΠΟΥΖΑΣ

ΕΛΕΝΗ-ΜΑΡΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ

ΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΟΣ

ΑΓΑΘΗ - ΡΟΖΑ ΒΡΕΤΤΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ

ΛΕΓΚΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΣΑΒΒΑΣ ΕΜΙΝΙΔΗΣ

ΑΡΙΑΔΗ ΜΑΝΟΥΣΟΥ ΜΠΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΕΛΑΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ-ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΒΛΙΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΪΔΟΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΑΚΗΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΛΑΓΚΟΥΔΗΣ »

«ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΑ' - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ

ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Κατά την Γ' Τακτική Σύνοδο της ΙΑ' Περιόδου, η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου συνε-

στήθη με την υπ' αριθμ. 8266/6597 από 2.11.2006 απόφαση της Προέδρου της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 43 Α' του Κανονισμού της Βουλής.

Η Επιτροπή συγκροτείται από 13 Μέλη και αποτελέσθηκε από τους Βουλευτές, κ.κ. Ιωάννη Ιωαννίδη, Μαρία Κόλλια - Τσαρουχά, Έλενα Κουντουρά, Ελευθερία Μπερνιδάκη - Άλντους, Δημήτριο Τσαντούλα, Κωνσταντίνο Τσιάρα, Κωνσταντίνο Τσιπλάκη, Αγγελική Γκερέκου, Ελεωνόρα (Νόρα) Κατσέλη, Ελένη Κούρκουλα, Αθανασία Μερεντίτη, Ελπίδα Παντελάκη και Νικόλαο Κωνσταντόπουλο.

Πρόεδρος της Επιτροπής εξελέγη, στις 8 Νοεμβρίου 2006, η κυρία Μαρία Κόλλια - Τσαρουχά. Το αξίωμα της Α' Αντιπροέδρου της Επιτροπής κατέλαβε η κυρία Ελεωνόρα Κατσέλη, της Β' Αντιπροέδρου η κυρία Ελπίδα Παντελάκη και του Γραμματέα ο κ. Νικόλαος Κωνσταντόπουλος.

Η Βουλευτής, κυρία Ελένη Κούρκουλα, που περιελαμβάνετο στην αρχική σύνθεση της Επιτροπής, αντικαταστάθηκε, μετά την παραίτησή της από το βουλευτικό αξίωμα (17 Απριλίου 2007), από τον Βουλευτή, κ. Αργύριο Γιαννόπουλο, σύμφωνα με την, από 23 Απριλίου 2007, τροποποίηση της απόφασης της Προέδρου της Βουλής περί συγκρότησης της Επιτροπής.

Αντικείμενο της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 43 Α' του Κανονισμού της Βουλής, είναι «η μελέτη, έρευνα και εισήγηση προτάσεων, με σκοπό την προώθηση στην εκπαίδευση στην οικογένεια και στους άλλους κοινωνικούς θεσμούς, καθώς και την κατοχύρωση και εφαρμογή από την διοίκηση της αρχής της ισότητας των φύλων και ιδίως σε θέματα απασχόλησης και της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, κατ' εφαρμογή των άρθρων 4 παρ. 2 και 116 παρ. 2 του Συντάγματος».

Ειδικότερα, η παράγραφος 2 του άρθρου 4 ορίζει ότι «Οι Έλληνες και οι Ελληνίδες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις».

Η παρ. 2 του άρθρου 116 παρέχει ρητό συνταγματικό θεμέλιο για τη λήψη από το νομοθέτη μέτρων θετικής δράσης και αποβλέπει στη συνολική εξισορρόπηση των πραγμάτων και την αποκατάσταση, σε γενικότερο επίπεδο, της ισότητας των δύο φύλων. Με τη διάταξη αυτή επιλύονται ερμηνευτικά προβλήματα και αποσαφηνίζεται ότι: «Δεν αποτελεί διάκριση λόγω φύλου η λήψη θετικών μέτρων για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το Κράτος μεριμνά για την άρση των ανισοτήτων που υφίστανται στην πράξη, ιδίως σε βάρος των γυναικών».

Η Επιτροπή πραγματοποίησε 16 συνεδριάσεις, συνολικής διάρκειας 23 ωρών, περίπου, κατά τις οποίες εκλήθησαν σε ακρόαση, προς ενημέρωση των μελών της, Υπουργοί, δημόσιοι λειτουργοί και εκπρόσωποι Φορέων και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, όπως εμφανίζεται στο αντίστοιχο Κεφάλαιο της Έκθεσης.

II. ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΛΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΑΚΡΟΑΣΗ

1. Συνεδρίαση της 10ης Οκτωβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Στήριξη της οικογένειας της ελληνικής υπαίθρου.

Εισηγήτρια: Αθανασία Μερεντίτη

2. Συνεδρίαση της 8ης Νοεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Εκλογή Προεδρείου.

3. Συνεδρίαση της 14ης Νοεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Προγραμματισμός του έργου της Επιτροπής.

4. Συνεδρίαση της 28ης Νοεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Προτάσεις και θέσεις των μελών της Επιτροπής, σχετικά με τη στήριξη της οικογένειας της ελληνικής υπαίθρου.

5. Συνεδρίαση της 12ης Δεκεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από τη Γενική Γραμματέα Ισότητας των Φύλων, κυρία Ευγενία Τσουμάνη - Σπέντζα.

6. Συνεδρίαση της 17ης Ιανουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση των μελών της Επιτροπής από τον Αρχηγό της

Ελληνικής Αστυνομίας, Αντιστράτηγο, κ. Αναστάσιο Δημοσχάκη, σχετικά με θέματα της αρμοδιότητάς του.

7. Συνεδρίαση της 31ης Ιανουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

Εισηγήτρια: Ελευθερία Μπερνιδάκη – Άλντους.

8. Συνεδρίαση της 14ης Μαρτίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Προτάσεις και θέσεις σχετικά με το νομικό πλαίσιο της υιοθεσίας.

Εισηγητής: Δημήτριος Τσαντούλας.

9. Συνεδρίαση της 22ας Μαρτίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συζήτηση επί του τελικού σχεδίου Εισήγησης της Επιτροπής, σχετικά με τη θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για την υιοθεσία.

Εισηγητής: Δημήτριος Τσαντούλας.

10. Συνεδρίαση της 18ης Απριλίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση της πολύτεκνης μητέρας.

Τα μέλη της Επιτροπής ενημέρωσαν η Πρόεδρος, η Αντιπρόεδρος και η Γραμματέας του Κέντρου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης «Μητέρας Έργον», κ.κ. Αικατερίνη Σιδηροπούλου, Ευγενία Χαραλαμπίδου και Γεωργία Σαδανά, αντίστοιχα.

11. Συνεδρίαση της 19ης Απριλίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση των μελών της Επιτροπής από την Γενική Γραμματέα Ισότητας των Φύλων, κυρία Ευγενία Τσουμάνη - Σπέντζα.

12. Συνεδρίαση της 16ης Μαΐου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Επιμέλεια ανηλίκων τέκνων και δικαιώματα των γονέων.

Εισηγήτρια: Έλενα Κουντουρά.

13. Συνεδρίαση της 30ης Μαΐου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση των μελών της Επιτροπής από την Πρόεδρο του Κέντρου Ερευνών Θεμάτων Ισότητας, κυρία Μερότη Καλδή.

14. Συνεδρίαση της 21ης Ιουνίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Μέτρα προστασίας της εγκυμοσύνης.

Εισηγήτρια: Αγγελική Γκερέκου.

15. Συνεδρίαση της 21 Ιουνίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Παρατηρήσεις και προτάσεις, σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής.

Εισηγητής: Κωνσταντίνος Τσιάρας.

16. Συνεδρίαση της 28 Ιουνίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Α. Ενημέρωση των Μελών, από την Πρόεδρο της Επιτροπής, σχετικά με τις εργασίες α) της «Δεύτερης Διάσκεψης Κοινοβουλευτικών του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και για την ενδοοικογενειακή βία, στο πλαίσιο της Επιτροπής Ισότητας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης» (Στρασβούργο, 4-5 Ιουνίου 2007) και β) της «Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Κοινοβουλίων των Χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των Υποψηφίων Χωρών» (Βερολίνο, 14-15 Ιουνίου 2007).

Β. Έγκριση της Εισήγησης, σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής.

Γ. Συζήτηση επί του σχεδίου Έκθεσης της Επιτροπής.

III. ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Σύμφωνα με ομόφωνη απόφαση της Επιτροπής συγκροτήθηκαν έξι (6) Υποεπιτροπές, με αντικείμενο τη μελέτη και επεξεργασία συγκεκριμένων θεμάτων και την υποβολή σχετικών εισηγήσεων. Στις Υποεπιτροπές μετέχουν οι Βουλευτές, που αναφέρονται κατωτέρω, σύμφωνα με επιλογή των ιδίων.

Η σύνθεση και το αντικείμενο των εργασιών των Υποεπιτροπών έχει ως ακολούθως:

1. ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Μαρία Κόλλια - Τσαρουχά

Δημήτριος Τσαντούλας

Αγγελική Γκερέκου

Ελεωνόρα Κατσέλη

2. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Κωνσταντίνος Τσιάρας

Ελπίδα Παντελάκη

3. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ – ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ιωάννης Ιωαννίδης

Έλενα Κουντουρά

Κωνσταντίνος Τσιάρας

Κωνσταντίνος Τσιπλάκης

4. ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ (ΑΘΙΓΤΑΝΟΙ – ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ – ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ – ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΟΙ)

Μαρία Κόλλια - Τσαρουχά

Έλενα Κουντουρά

Αγγελική Γκερέκου

Δημήτριος Τσαντούλας

5. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ – ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ (ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ – ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ – ΔΙΑΖΥΓΙΟ – ΜΟΝΟΓΟΝΕΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ – Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ).

Μαρία Κόλλια – Τσαρουχά

Έλενα Κουντουρά

Αργύριος Γιαννόπουλος

6. ΘΕΜΑΤΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Ελευθερία Μπερνιδάκη – Άλντους

Δημήτριος Τσαντούλας

Αργύριος Γιαννόπουλος

IV. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

A. ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ

Το πολιτικό πρόβλημα της ερήμωσης της υπαίθρου και η αναγκαιότητα στήριξης της οικογένειας της υπαίθρου, ως ένα από τα μέτρα αντιμετώπισής του, αποτελεί τεράστιο ζήτημα.

Συνθέτει πρόβλημα με τεράστιες επιπτώσεις στην οικονομική και πολιτισμική κατάσταση της χώρας, όπως επίσης και στη συνοχή της.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την Πρόεδρο της Επιτροπής για την αποδοχή της εισήγησής μου να τεθεί το τεράστιο, επαναλαμβανώ, και δύσκολο αυτό θέμα και στην Επιτροπή Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Το πρόβλημα της ερήμωσης της υπαίθρου και, κυρίως, η αντιμετώπισή του δεν άπτεται του αντικείμενου μίας ή δύο Επιτροπών.

Η ανάπτυξη της Υπαίθρου, η ισόρροπη ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας, η δημιουργία ισχυρών τοπικών κοινωνιών είναι ζήτημα εθνικό. Αποτελούν εθνικό στόχο για την επίτευξη της πραγματικής σύγκλισης της οικονομίας και της κοινωνίας της χώρας μας προς τους εταίρους της στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Για το λόγο αυτό, απαιτούνται ισχυρή πολιτική βούληση και υποδομές, λαμβανομένων πάντα υπ' όψιν των ιδιαιτεροτήτων της κάθε περιοχής. Μόνο με συστηματική δουλειά και συστράτευση μπορούμε να επιτύχουμε το στόχο της ισχυρής Ελλάδας, της Ελλάδας της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας, της Ελλάδας της κοινωνικής συνοχής.

Η Αποκέντρωση, η Αυτοδιοίκηση και η αξιοποίηση η κάθε τοπικής πρωτοβουλίας, είναι ο μόνος τρόπος για να προχωρήσουμε στο δρόμο αυτό. Οι πολίτες περιμένουν και από τις νέες Δημοτικές και Νομαρχιακές αρχές απαντήσεις, μέσω συγκεκριμένων πολιτικών, που να προωθούν την αποκέντρωση, που να δημιουργούν θέσεις εργασίας, που να καταργούν κάθε μορφή αποκλεισμού, που να στηρίζουν τον αγρότη, να προωθούν την τουριστική ανάπτυξη και την επιχειρηματικότητα, πολιτικές που αγγίζουν την δύσκολη καθημερινότητά τους και που βελτιώνουν έμπρακτα την ποιότητα της ζωής τους. Οι πολίτες περιμένουν την πρόταση και την πολιτική, που θα συμβάλει στην επίτευξη του στόχου για την ανακοπή της ερήμωσης της υπαίθρου.

Είναι, πράγματι, αποκαρδιωτικό, φτάνει σε βαθμό απελπισίας για όλους εμάς που το ζούμε από «πρώτο χέρι», να γυρίζουμε στα χωριά της ελληνικής υπαίθρου και να τα βρίσκουμε έρημα, ακατοίκητα και εγκαταλειμμένα. Η υπαίθρος μαραζώνει, ερημώνει, εγκαταλείπεται από τους νέους ανθρώπους, καταρρέει χωρίς αυτογενεσία, χωρίς επίγνωση της ξεχωριστής της ταυτότητας και των τεράστιων δυνατοτήτων της για βιωσιμότητα και ανάπτυξη. Πολλά χωριά έχουν καταντήσει «γυροκομεία», «θήησκουσες κοινότητες», γιατί μόνο οι γέροι αγρότες έχουν μείνει. Συχνή είδηση στον τοπικό Τύπο των Τρικάλων - είμαι βέβαιη και πολλών άλλων Νομών - το λουκέτο σε Δημοτικά και Νηπιαγωγεία λόγω έλλειψης μαθητών!!!

Οι σοβαρότεροι λόγοι, που ωθούν τους νέους όλο και πιο μακριά από την Ύπαιθρο εντοπίζονται στις μεγάλες ελλείψεις υποδομής σε έργα ανάπτυξης, που αφορούν στις ευκαιρίες μόρφωσης - εκπαίδευσης, επαγγελματικής αποκατάστασης - απασχόλησης, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και ψυχαγωγίας. Αναφέρω, ενδεικτικά, ότι στις περισσότερες περιπτώσεις μόλις ένα υποτυπώδες Κέντρο Υγείας και ένα ασθενοφόρο εξυπηρετούν πολλά χωριά, ενώ φαρμακεία δεν υπάρχουν σε όλα τα χωριά.

Κατ' αρχήν, και πριν από ο,τιδήποτε άλλο, πρέπει να προβληματισθούμε για την οπτική γωνία κάτω από την οποία πρέπει να εξετασθεί το θέμα «Ελληνική Ύπαιθρος - Προβλήματα - Προοπτικές». Για να μη χαθεί, επιπλέον, πολύτιμος χρόνος, με πειραματισμούς και λανθασμένες επιλογές, που θα έχουν τεράστιο κόστος, εκτιμώ ότι γνώμονας, σε κάθε μας βήμα, πρέπει να είναι ο άνθρωπος και η ανθρωποκεντρική προσέγγιση.

Το πρόβλημα της ανάπτυξης της υπαίθρου δεν έχει, μόνον, οικονομική διάσταση, δηλαδή, την απειλή κατάρρευσης της Γεωργίας, που εξακολουθεί να αποτελεί για την Οικονομία της Χώρας μια βασικό πυλώνα. Έχει, κυρίως, κοινωνική διάσταση. Αφορά στη στήριξη και αναζωογόνηση των τοπικών κοινωνιών. Στη στήριξη της ελληνικής οικογένειας της υπαίθρου, που επιλέγει να μείνει, να ζήσει, να δημιουργήσει, να μεγαλώσει τα παιδιά της στην Ελληνική Ύπαιθρο. Χωρίς την εξασφάλιση των απαραίτητων προϋποθέσεων, η επιλογή, αναπόφευκτα, αλλάζει. Χωρίς την εξασφάλιση των απαραίτητων προϋποθέσεων, ο αγώνας «να μείνουν οι άνθρωποι στον τόπο τους», το μεγάλο ζητούμενο για την Ελληνική Ύπαιθρο, σήμερα, γίνεται χίμαιρα.

Η πλημμελής θεώρηση της σημερινής αγροτικής πραγματικότητας, η αντιμετώπιση των προβλημάτων της Ελληνικής Ύπαιθρου με στενότητα νου, η παραγνώριση της τεράστιας κοινωνικής, οικονομικής και πολιτισμικής αξίας της για ολόκληρη την ελληνική κοινωνία, και η υποτίμηση των ανθρώπων της και των αναγκών τους, θα είναι μοιραία.

Όσοι ζούν και εργάζονται σε μεγάλα αστικά, ακόμη και ημιαστικά κέντρα, δεν μπορούν, εύκολα, να αντιληφθούν την κατάσταση. Πολλοί, μάλιστα, εντελώς αντίθετα έχουν μια πλαστή εικόνα ευημερίας των αγροτών. Δεν γνωρίζουν, τι σημαίνει να είσαι αγρότης, τις συχνά άθλιες και πρωτόγονες συνθήκες διαβίωσης, κυρίως, των κτηνοτρόφων, χωρίς δυνατότητα κάλυψης στοιχειωδών καθημερινών αναγκών (π.χ. χρήση ηλεκτρικών συσκευών), ποιό είναι το κόστος παραγωγής των γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, πόσο αβέβαιο και επισφαλές είναι το αγροτικό εισόδημα.

Μπορεί, για παράδειγμα, κάποιος, που δεν το ζει, να φαντασθεί ότι στο Νομό Τρικάλων υπάρχουν μαθητές, που για να πάνε στο σχολείο τους - το πλέον αυτονόητο, δηλαδή - πρέπει να διανύουν καθημερινά, και, τις περισσότερες φορές, κάτω από εξαιρετικά αντίξοες καιρικές συνθήκες, πάνω από 100 χιλιόμετρα; Κακά τα ψέματα. Η ζωή στην Ύπαιθρο εξακολουθεί να είναι σκληρή.

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός της απουσίας αισθηματός ικανοποίησης των ατόμων, που εξασκούν τα επαγγέλματα, τα οποία προσφέρονται, κυρίως, στην ύπαιθρο, καθώς και της νοστροπίας να «φύγουν τα παιδιά μου, να μην συνεχίσουν τη ζωή του αγρότη». Κατά μέσο όρο, το 50% των γεωργών και κτηνοτρόφων δηλώνουν είτε καθόλου ικανοποιημένοι, είτε όχι και τόσο ικανοποιημένοι από το επάγγελμα τους. Και ο λόγος; Η σκληρή δουλειά, που απαιτεί το επάγγελμα, η αστάθεια στα εισοδήματα, αλλά και τα χαμηλά εισοδήματα, το υψηλό κόστος παραγωγής, αλλά και ο πολύς χρόνος, που απαιτείται να αφιερώσουν.

Ακόμη σκληρότερα και δυσκολότερα είναι τα προβλήματα για την γυναίκα - αγρότισσα - μητέρα. Οι νέοι που βλέπουν τα χωριά τους να αδειάζουν από νεαρά κορίτσια, δεν τα αδικούν για την επι-

λογή τους. Η στοιχειώδης επιβίωση των αγροτικών κοινωνιών, όμως, απαιτεί, κύρια, το γυναικείο πληθυσμό. Γνωρίζετε τι λένε: Μια ομάδα 40 ανδρών είναι μια ομάδα 40 ανδρών. Μια ομάδα 40 γυναικών, όμως, είναι ένα ολόκληρο χωριό. Η παράδοση, τα έθιμα, η οικονομία ενός σπιτιού, ο ίδιος ο πολιτισμός είναι ενσωματωμένα στο γυναικείο κομμάτι της κοινωνίας. Για πολλά χρόνια η γυναίκα αγρότισσα υπήρξε ο αφανής ήρωας της Ελληνικής Ύπαιθρου. Η προσφορά της ήταν πάντοτε καίρια για την επιβίωση της αγροτικής οικογένειας και της τοπικής κοινότητας.

ΜΕΤΡΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Γενικά:

Για να ζωντανέψει η λησμονημένη Περιφέρεια χρειάζεται παιδεία, απασχόληση, φροντίδα της υγείας. Λήψη μέτρων προστασίας και στήριξης της ελληνικής αγροτικής οικογένειας και του εισοδήματός της. Πρώτα και κύρια: Δημιουργία οικισμών, βιώσιμων, με βελτίωση της προσφοράς ορισμένων δημόσιων αγαθών, όπως κατασκευή καινούργιων δρόμων και βελτίωση των παλιών, ηλεκτροφορτισμός (όπου δεν υπάρχει), κατάλληλα αποχετευτικά έργα, εξασφάλιση ύδρευσης και τηλεπικοινωνίας, ίδρυση Σχολείων και πλήρους υγειονομικής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Ακόμη, χρειάζεται οικονομική ενίσχυση των αγροτών για τον εκσυγχρονισμό της διαδικασίας παραγωγής, περιορισμός της γραφειοκρατίας και άμεση καταβολή των αποζημιώσεων από φυσικές καταστροφές. Παρεμπιπτόντως, τα 20,1 δις ευρώ που εξασφάλισε η Ελλάδα στη Σύνοδο κορυφής για το Δ' ΚΠΣ (2007-2013) είναι αντικειμενικά ένα καλό αποτέλεσμα. Όμως, παρά το συνολικό καλό αποτέλεσμα, οι πόροι της Γεωργίας («ανάπτυξη υπαίθρου») μειώνονται κάτω από το μισό (2,35 αντί 4,4 δισεκατομμυρίων ευρώ). Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελούν οι ελαφρύνσεις των αγροτών, που έχουν προβλήματα με τραπεζικά δάνεια (δυσκολία αποπληρωμής παλαιών δόσεων, ποινές, τόκοι και άλλα).

Θα πρέπει να αναζητηθούν και να προωθηθούν σωστά και κυρίως έγκαιρα νέες, εναλλακτικές καλλιέργειες, οι οποίες θα είναι πολύ πιο αποδοτικές για τον αγρότη και, μάλιστα, χωρίς την ανάγκη επιδότησης.

Πρέπει, επίσης, να επιδιωχθούν:

Επαγγελματική αποκατάσταση των νέων ανθρώπων, μέσω της χρηματοδότησης ή άλλης μορφής οικονομικής στήριξης, για τη δημιουργία επιχειρήσεων στον τόπο διαμονής των. Αυτό θα συνέβαλε θετικά τόσο στην οικονομική τους κατάσταση, όσο και στην οικογενειακή αποκατάστασή τους, στην περιοχή τους.

Συνεχής επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση των αγροτών για την απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων, προκειμένου να επιτύχουν το μέγιστο βαθμό απόδοσης στην επαγγελματική τους δραστηριότητα και να ενημερώνονται για νέα προγράμματα και δράσεις.

Ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση, ενημέρωση, κατάρτιση και απασχόληση στα εξωγεωργικά επαγγέλματα.

Τομείς που μπορούν να αναπτυχθούν:

Αγροτουριστικά καταλύματα.

Πρατήρια - Εκθετήρια - μικρές Βιοτεχνίες αγροτουριστικών προϊόντων. Γυναικείοι Συνεταιρισμοί σε συνδυασμό, με την ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας.

Αγροτουριστικά κέντρα εστίασης και αναψυχής.

Τουριστικά γραφεία, που θα αναλάβουν την διοργάνωση ή την υλοποίηση προγραμμάτων υπαίθριων δραστηριοτήτων και περιηγήσεων οικοτουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Αγροκτήματα.

Επιχειρήσεις παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων.

Μελισσοκομία - Αρωματικά Φυτά και άλλα πολύτιμα, φυσικά προϊόντα, που μένουν, σήμερα, αναξιοποίητα.

Εργαστήρια Λαϊκής Τέχνης - Χειροτεχνίας.

Παρά ταύτα, το νομικό πλαίσιο για τον Αγροτουρισμό παραμένει, δυστυχώς, ακόμη, ασαφές. Το σχετικό νομοσχέδιο δεν έχει ακόμη προωθηθεί στη Βουλή από τη νέα ηγεσία του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης.

Σε αναγκαίες, επίσης, προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της Ελληνικής Ύπαιθρου αναγορεύονται:

Η στήριξη των υπαρχόντων γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών, ώστε να γίνουν ανταγωνιστικοί και η σύσταση νέων, όπου υπάρχουν οι προϋποθέσεις. Απαραίτητη θεωρείται η προβολή των

παραδοσιακών παραγόμενων προϊόντων στην εσωτερική και εξωτερική αγορά.

Η σύνδεση των παραγόμενων προϊόντων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων οικογενειακής ή συνεταιριστικής μορφής με την παράδοση και την προβολή των τοπικών πολιτιστικών παραδόσεων.

Η αντιμετώπιση της ανεπάρκειας των κοινωνικών υποδομών στις αγροτικές περιοχές (π.χ. κέντρα φύλαξης παιδιών, εποχικοί βρεφονηπιακοί σταθμοί ιδιαίτερα σε περιόδους έντασης των αγροτικών εργασιών, υποδομές κοινωνικής πρόνοιας και φροντίδας ηλικιωμένων, βελτίωση παρεχόμενης ιατρικής περίθαλψης, κινητές ιατρικές μονάδες, αποκέντρωση υπηρεσιών και άλλα), διότι στην Ύπαιθρο, ακόμη περισσότερο από ό,τι στις πόλεις, οι πενιχρές ή οι ανύπαρκτες υποδομές αποστέλουν το βασικό εμπόδιο, που παρακωλύει τη συμμετοχή των γυναικών στην επαγγελματική ζωή.

Η δημιουργία Υπηρεσιών αντίστοιχων με αυτές που υπάρχουν στα μεγάλα μητροπολιτικά κέντρα. Οι κάτοικοι της Ύπαιθρου θα πρέπει να απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα με τους κατοίκους των αστικών κέντρων, σε ό,τι αφορά την κοινωνική προστασία, την περίθαλψη, την ασφάλιση και, κυρίως, την εκπαίδευση των παιδιών τους.

Η παροχή ίσων ευκαιριών στην αγρότισσα και κίνητρα για η συμμετοχή της στα κοινά.

Η δημιουργία υποδομών και ενθάρρυνση για δραστηριοποίηση σε άλλους τομείς, οι οποίοι μπορούν να προσφέρουν ικανοποίηση και ψυχαγωγία (Πολιτιστικά Κέντρα, Βιβλιοθήκες, Αθλητισμός, πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες).

Η ίδρυση Πολιτιστικών Κέντρων σε πολλές επαρχιακές πόλεις και κωμοπόλεις δεν λείπουν, αλλά ελάχιστα από αυτά τα κέντρα δικαιολογούν, σήμερα, τον τίτλο τους. Τα περισσότερα υπολειπονται, οι εκδηλώσεις τους περιορίζονται σε μια μικρή, συνήθως τουριστική, περίοδο του Καλοκαιριού, ενώ, σπάνια, καταφέρνουν να προσφέρουν ή να φιλοξενήσουν πολιτιστικά προϊόντα ποιότητας. Γιατί αυτό απαιτεί γνώσεις, χρήματα, ανθρώπινο δυναμικό, ιδέες και οργάνωση, που ξεπερνούν, κατά πολύ, τη «φέρουσα ικανότητα» των μικρών, κυρίως, κοινοτήτων. Και φυσικά η ανεπάρκεια φέρνει το αντίθετο αποτέλεσμα. Απαξιώνει την ίδια την ιδέα του πολιτισμού.

Η ανάπτυξη, αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών (Internet, Πολυμέσα) στην Ελληνική Ύπαιθρο. Το ηλεκτρονικό εμπόριο, ο αγροτουρισμός, η εργασία εξ αποστάσεων, η επαγγελματική κατάρτιση, η διά βίου επιμόρφωση και, γενικά, η υλοποίηση στην πράξη του συνθήματος «Ζούμε τοπικά, εργαζόμαστε παγκόσμια» διανοίγουν νέες προοπτικές για την ελληνική ύπαιθρο. Είναι καιρός να εφαρμόσουμε και στην ελληνική ύπαιθρο τέτοιες πολιτικές, κυρίως σε περιοχές «περιθωριοποιημένες», που θα δημιουργούν νέους τομείς απασχόλησης. Η εργασία εξ αποστάσεων στο Εξωτερικό ολοένα και κερδίζει περισσότερο έδαφος, ενώ, στην Ελλάδα, βρίσκεται σε νηπιακή περίοδο. Με αυτόν τον τρόπο, θα ανοίξουν νέες θέσεις εργασίας, όπως η λογισμική εργασία, κέντρα κρατήσεων για τον αγροτουρισμό, η δημιουργία συμβουλευτικών και ερευνητικών κέντρων προώθησης νέων μορφών διατροφικής αλυσίδας, όπως τα βιολογικά προϊόντα και άλλους τομείς δραστηριότητας.

Συμπερασματικά για να σβήσουν **οι πράσινες έρμηδες, τα θλιμμένα Ελληνικά χωριά** από τον χάρτη της Ελλάδας, είναι απαραίτητη η ανάδειξη ενός δυναμικού κοινωνικού προτύπου στην Ύπαιθρο.

Β. ΘΕΣΠΙΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΙΟΘΕΣΙΑ ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΑΝΤΟΥΛΑΣ

Κατά γενική ομολογία, η υιοθεσία αποτελεί ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο, ανθρώπινο θέμα.

Από την αρχή θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι ο όρος «αναδοχή» αφορά πράξη, τελείως διαφορετική από την υιοθεσία.

Στην αναδοχή, βρέφη ή παιδιά ηλικίας μέχρι 16 ετών, στα οποία υπάρχει ακαταλληλότητα ή αδυναμία των γονέων να τα ανατρέψουν, λόγω έκτακτου ή και χρόνιου οικογενειακού ή και άλλου προβλήματος (ατύχημα, ασθένεια, φυλάκιση κ.α.), τοποθετούνται, για κάποιο χρονικό διάστημα, μικρό ή μεγαλύτερο, σε οικογένειες, που προσφέρονται να τα φροντίσουν (ζευγάρια

με ή χωρίς παιδιά, συγγενικά πρόσωπα, μεμονωμένα ενήλικα άτομα). Υπάρχει δε η δυνατότητα οι φυσικοί γονείς να επικοινωνούν με τα παιδιά.

Η κύρια διαφορά με την υιοθεσία είναι ότι, στην αναδοχή, το παιδί δεν αλλάζει ταυτότητα.

Η αλλαγή ταυτότητας του παιδιού, που υιοθετείται, αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό αυτής της πράξης, κατά την οποία απαραίτητη προϋπόθεση είναι η νομική ελευθερία του παιδιού, που σημαίνει ότι οι γονείς πρέπει να συναινέσουν στο Δικαστήριο για την υιοθεσία.

Ακόμη, για τους υποψήφιους γονείς, απαιτείται κοινωνική έρευνα, που διενεργείται από Κοινωνικές Υπηρεσίες, όπως π.χ. το Κέντρο Βρεφών «Μητέρα» και γίνεται και στο χώρο του Κέντρου ή ακόμη και στο σπίτι των υποψήφιων γονέων.

Στην έρευνα αυτή εξετάζονται και συνεκτιμώνται πολλοί κοινωνικοί παράγοντες, που περιλαμβάνουν θέματα υγείας -και ψυχικής- κίνητρα, οικονομική κατάσταση, προσωπικότητα, ενώ αυτονόητη είναι η μη δίωξη για βιαιοπραγία ή άλλη αξιόποινη πράξη.

Άλλες προϋποθέσεις είναι η συμπλήρωση των 30 ετών, τουλάχιστον, ηλικία όχι μεγαλύτερη των 60 και ύπαρξη διαφοράς ηλικίας 18 ετών μεταξύ υιοθετημένου και υιοθετούντος, με την ύπαρξη, βέβαια, ορισμένων εξαιρέσεων. Υιοθεσία ενηλίκων δεν είναι δυνατή -παρά μόνο αν υιοθετείται ενήλικο τέκνο του συζύγου, εκείνου, που υιοθετεί.

Στην Ελλάδα, -πέραν από τις υιοθεσίες, που γίνονται μέσω των Κοινωνικών Φορέων η μεγάλη πλειοψηφία αφορά στις ελεύθερες υιοθεσίες, που επιτρέπονται με την προϋπόθεση συναίνεσης μεταξύ φυσικών και θετών γονέων, ενώ εξετάζονται και οι προϋποθέσεις, που αναφέρθηκαν παραπάνω. Γενικά, η υιοθεσία δεν αποτελεί μια ιδιωτική, αλλά μια διοικητική-δικαστική πράξη, μια δημόσια πράξη. Σήμερα, ίσως μόνον, το 15% των υιοθεσιών γίνονται μέσω των Κοινωνικών Φορέων, ενώ οι υπόλοιπες αφορούν στην διαδικασία της ελεύθερης υιοθεσίας, που απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή εκ μέρους του Δικαστηρίου, για αποφυγή περιπτώσεων παρανόμων πράξεων.

Η προσφορά παιδιών από ελληνικές οικογένειες έχει μειωθεί σημαντικά, ενώ αυξήθηκε πολύ αυτή από οικογένειες οικονομικά μεταναστών (κυρίως από τα Βαλκάνια, ή Χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης).

Κατά την διάρκεια των τριάντα τελευταίων χρόνων, τα πράγματα έχουν, σημαντικά, διαφοροποιηθεί και στη Χώρα μας, εξ αιτίας τόσο του γεγονότος της μείωσης των παιδιών προς υιοθεσία, όσο και εξ αιτίας των μεταβολών στους λόγους, για τους οποίους κάποιος θέλει να υιοθετήσει ένα παιδί. Με βάση τα συγκεντρωτικά στοιχεία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ενώ στην δεκαετία του '60 το σύνολο των υιοθεσιών ανέρχονταν σε 1500, περίπου, ετησίως, σήμερα γίνονται μόνο 500, εκ των οποίων οι 80 στα πλαίσια κρατικών υπηρεσιών. Οι υιοθεσίες αλλοδαπών από Έλληνες, οι διακρατικές υιοθεσίες, είναι πολύ λίγες.

Πρωταρχικός στόχος σε μια υιοθεσία είναι το συμφέρον του παιδιού. Σήμερα, στη Χώρα μας, ισχύει ο Νόμος 2447/1996, που ρυθμίζει τα ζητήματα της υιοθεσίας και του οποίου τα βασικά άρθρα προβλέπουν ότι η υιοθεσία τελείται με δικαστική απόφαση, ότι οι κρατικές δημόσιες υιοθεσίες θα γίνονται από τον Εθνικό Οργανισμό Κοινωνικής Φροντίδας (Ε.Ο.Κ.Φ.), που προέρχεται από την συγχώνευση των τριών βασικών Φορέων (Π.Ι.Κ.Π.Α., Ε.Ο.Π., Κέντρο Βρεφών «Μητέρα») και τον «Άγιο Στυλιανό» στη Θεσσαλονίκη. Επίσης ότι οι, κατά τόπους, Νομαρχίες θα συμπράττουν στις ιδιωτικές και διακρατικές υιοθεσίες, που, όταν είναι νόμιμες, βάσει διακρατικών συμβάσεων, ορίζεται να γίνονται μέσω της Διεθνούς Κοινωνικής Υπηρεσίας.

Πρέπει να σημειωθεί ότι το Κέντρο Βρεφών «Μητέρα» είναι παιδοκεντρικό, δηλαδή φροντίζει περισσότερο το παιδί. Εκεί υπάρχουν και υγιή παιδιά, αλλά και παιδιά με αναπηρία. Ο μέσος χρόνος, για να ολοκληρωθεί η διαδικασία είναι, περίπου, πέντε χρόνια. Εάν, βέβαια, κάποια οικογένεια ενδιαφέρεται το παιδί να είναι Ελληνόπουλο, να είναι υγιές ή συγκεκριμένου φύλου ή προτιμά να υιοθετήσει μικρής ηλικίας παιδιά, απαιτείται αρκετός χρόνος. Αν δεν ενδιαφέρεται για τα παραπάνω,

είναι δυνατόν σε μικρότερο χρονικό διάστημα, να υιοθετήσει, εντός έτους, κάποιο από τα άλλα παιδιά, για τα οποία δεν εκδηλώνεται μεγάλο ενδιαφέρον. Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία του 1966, όταν ενηλικιωθεί ένα υιοθετημένο παιδί έχει το δικαίωμα να μάθει όλη την αλήθεια για τους φυσικούς του γονείς. Αυτό είναι ένα πολύ λεπτό ζήτημα, που πρέπει να εξετάσουμε προσεκτικά. Επομένως, υπάρχει πρόβλημα σε κάθε μορφή υιοθεσία και θα πρέπει να υποβάλουμε κάποιες προτάσεις.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Πιστεύω ότι τα παιδιά πρέπει να είναι η πρώτη μας προτεραιότητα. Δηλαδή, χρειάζεται πρώτα να φροντίσουμε τα παιδιά, που θέλουν μια οικογένεια, παρά τις οικογένειες, που ψάχνουν για παιδί. Κυρίως, πρέπει να φροντίσουμε, ώστε να μπορούν να υιοθετηθούν όλα τα υγιή παιδιά. Μεγαλύτερο πρόβλημα υπάρχει με τα ασθενή παιδιά. Γι' αυτό, πιστεύω ότι πρέπει να δούμε το θέμα ξεχωριστά και πιθανόν η μέριμνα γι' αυτά να αφορά λειτουργίες κοινωνικής πρόνοιας και όχι υιοθεσίας. Σχετικά με την υιοθεσία παιδιών με αναπηρία, θα τονίσω ότι χρειάζεται ένα ιδιαίτερο ψυχικό απόθεμα για αυτούς που «παίρνουν» παιδιά από τα αζήτητα. Η Πολιτεία πρέπει να ενισχύσει αυτή την κατηγορία, ίσως και με πρόσθετα κίνητρα (ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, φορολογικές ελαφρύνσεις, εξειδικευμένες θεραπείες, διευκολύνσεις για την εκπαίδευση και άλλα).

Επίσης, θα πρέπει να γίνει μια μελέτη στη Χώρα μας, όσον αφορά στις ανάγκες που υπάρχουν, τις πραγματικές δυνατότητες, αλλά και τις θέσεις των πολιτών στο συγκεκριμένο θέμα. Είναι καλό να ενημερώσουμε αυτούς, που θέλουν να υιοθετήσουν ένα παιδί, αλλά έχουν επιφυλάξεις, σχετικά με την φυσιολογική εξέλιξη των υιοθετημένων παιδιών.

Γενικά, θα πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες, διότι τα πέντε χρόνια, που απαιτούνται, είναι πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, μια επώδυνη μακροχρόνια διαδικασία και μπορεί κάποιος, μέσα σε αυτό το διάστημα, να αλλάξει ακόμη και τις απόψεις του για την υιοθεσία. Θα πρέπει να καταβληθεί ιδιαίτερη προσπάθεια να βελτιωθεί αυτή η διαδικασία, με βελτίωση και της υποδομής, με πρόσληψη επαρκώς εξειδικευμένου προσωπικού και με προσωπική επίβλεψη των υπευθύνων. Θα πρέπει, επίσης, να εξασφαλισθεί η παρακολούθηση από το κράτος της όλης διαδικασίας, αλλά και, μετά την υιοθεσία, για αρκετό χρόνο.

Ακόμη, θα πρέπει να εξετασθεί η διαδικασία της διακρατικής υιοθεσίας. Νομίζω ότι οι ενέργειες πρέπει να αρχίζουν ταυτόχρονα και στα δύο κράτη και να επιτρέπεται η είσοδος των παιδιών στην ξένη χώρα, αμέσως μετά την δικαστική απόφαση, με μια Visa, που θα εκδίδει, προσωρινά, ο Πρόξενος.

Ιδιαίτερα σημαντικό θεωρείται και το παρακάτω ζήτημα: Κατά την υιοθεσία παιδιών, που προστατεύονται από Ιδρύματα, στην πράξη και σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία του φυσικού γονέα στο Δικαστήριο και η ειδική συναίνεσή του προς τους θετούς γονείς.

Οι υπόχρεοι συναίνεσης για αυτά τα παιδιά παρείχαν, ενώπιον του Δικαστηρίου, γενικά συναίνεση προς υιοθεσία από πρόσωπο, ή ζεύγος, που επιλέγεται, ελεύθερα, από το Ίδρυμα ή την Κοινωνική Υπηρεσία.

Από το 2004 τα Δικαστήρια άρχισαν να μη δέχονται την γενική συναίνεση και, παρά την χρονική αναστολή, από το 2006 επανήλθαν στην προηγούμενη εσφαλμένη πρακτική. Κατ' αυτόν τον τρόπο, δημιουργούνται τεράστια προβλήματα για την υιοθεσία των προστατευόμενων από τα Ιδρύματα ανηλίκων και είναι ευνόητο ότι το ζήτημα απαιτεί άμεση λύση.

Τα μέλη της Επιτροπής καλούνται να εξετάσουν, περαιτέρω, το θέμα της υποβολής ερώτησης, στα πλαίσια του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Ολομέλειας, προς τους συναρμόδιους Υπουργούς, για την επίλυση των προβλημάτων, που συνδέονται με τις υιοθεσίες, με την παρατήρηση ότι πρέπει να δοθεί έμφαση στην επίτευξη των διαδικασιών, εκ μέρους των Υπουργείων, ώστε να επιτευχθεί ταχεία διεκπεραίωση των θεμάτων υιοθεσίας, όπως προβλέπεται από τον Νόμο.

Γ. ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΜΠΕΡΝΙΔΑΚΗ - ΑΛΑΝΤΟΥΣ

Το θέμα της Εισήγησης είναι ιδιαίτερος επίκαιρος. Την 31η Ιανουαρίου 2007, στο Βερολίνο, ανακηρύχθηκε το έτος 2007 ως «Ευρωπαϊκό Έτος Ίσων Ευκαιριών». Μάλιστα, η ημέρα αυτή είναι σημαντική και για ένα άλλο λόγο. Οροθετεί την πρώτη Συνάντηση Κορυφής, που πραγματοποιείται, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για θέματα Ισότητας.

Μια δεύτερη σημαντική εξέλιξη, έλαβε χώρα κατά τον Δεκέμβριο του 2006. Στις 13 Δεκεμβρίου, ψηφίστηκε στη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. η Διεθνής Συνθήκη για τα Δικαιώματα των Ατόμων με αναπηρία. Η σύμβαση αυτή αποτελεί μια ιστορική στιγμή για το αναπηρικό κίνημα. Η Σύμβαση αποτελεί όχι μόνο την πρώτη επίσημη αναγνώριση της αναπηρίας, ως ζητήματος ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και την πρώτη Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, που υπογράφεται από τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής ένωσης ως μία ολότητα, από την έναρξη της ενταξιακής διαδικασίας. Για πρώτη φορά, εγκαθιδρύεται ένα αποτελεσματικό πλαίσιο για την προστασία των πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτισμικών δικαιωμάτων 650 εκατομμυρίων ατόμων με αναπηρία, σε όλο τον κόσμο. Όλες οι εμπλεκόμενες Χώρες υποχρεούνται, πλέον, να αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία ως υποκείμενα δικαιωμάτων, τα οποία καθορίζονται πλήρως μέσα από τα 50 άρθρα της Σύμβασης και καλύπτουν κάθε τομέα της ανθρώπινης δράσης.

Μπροστά σε αυτές τις σημαντικές εξελίξεις η Ελληνική Πολιτεία δεν πρέπει να μείνει αμέτοχη και απαθής. Οι διακρίσεις, που υφίστανται, καθημερινά, οι συμπολίτες μας με αναπηρία, σε όλο το φάσμα της ζωής τους, παραμένουν πολλές. Αυτό αποτυπώνεται και στην κοινωνική δημοσκόπηση του «Ευρωβαρομέτρου», η οποία δημοσιοποιήθηκε πριν από λίγες ημέρες. Σύμφωνα με τη δημοσκόπηση, οι Έλληνες, σε ποσοστό 96%, πιστεύουν πως η Χώρα μας πρέπει να αναλάβει συγκεκριμένες δράσεις για την άρση των διακρίσεων κατά των αναπήρων. Ενώ, το 79% των Ελλήνων πιστεύει ότι αποτελεί κοινωνικό μειονέκτημα το να έχει κάποιος αναπηρία. Αυτά τα στοιχεία αποτυπώνουν με τον πιο σαφή τρόπο την ανάγκη η Χώρα μας να προχωρήσει σε συγκεκριμένα μέτρα προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών με αναπηρία.

Πρέπει να γίνει σαφές ότι τα άτομα με αναπηρία δεν θέλουν την ελεημοσύνη κανενός. Θέλουν ευκαιρίες. Ευκαιρίες να εργασθούν και να αναδείξουν τις ικανότητες τους. Ευκαιρίες να ζήσουν μια φυσιολογική ζωή όπως όλοι οι υπόλοιποι πολίτες. Δυστυχώς, όμως, τα εμπόδια, που αντιμετωπίζουν, στην προσπάθειά τους να ζήσουν μια ζωή, χωρίς διακρίσεις, είναι πολλά.

Ως προς την εκπαίδευση, π.χ. πολλοί δεν γνωρίζουν ότι οι μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ξεπερνούν τις 200.000 στην Ελλάδα, αλλά στις δύο πρώτες βαθμίδες της εκπαίδευσης φοιτούν ολιγώτεροι του ενός τρίτου. Αυτή την απαράδεκτη κατάσταση ενισχύει με τον τρόπο του και το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο. Η εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρία δεν είναι υποχρεωτική, σύμφωνα με τον νόμο 1566/85, σε αντίθεση με την εκπαίδευση των υπολοίπων παιδιών. Ο πολίτης με αναπηρία αντιμετωπίζει τα ίδια και μεγαλύτερα εμπόδια και στην προσπάθειά του να ενταχθεί στην αγορά εργασίας. Υπολογίζεται, μάλιστα, ότι, σήμερα, περίπου 8 στους 10 συμπολίτες μας με αναπηρία, ίσως και παραπάνω, δεν έχουν κάποια εργασία. Επίσης το δικαίωμα της προσβασιμότητας στις δημόσιες υποδομές υπάρχει για τους αναπήρους μόνον στα χαρτιά.

Παρά το γεγονός ότι το 10% του πληθυσμού στην χώρα μας αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα αναπηρίας, σπάνια βλέπουμε αυτούς τους ανθρώπους να κυκλοφορούν γύρω μας. Δεν τους βλέπουμε ποτέ, όχι γιατί δεν υπάρχουν, αλλά για τον απλό λόγο ότι οι περισσότεροι είναι εγκλωβισμένοι στα στίπια τους, καταδικασμένοι σε μια ιδιόμορφη απομόνωση. Αυτή την απομόνωση σίγουρα δεν την έχουν επιλέξει οι ίδιοι για τον εαυτό τους. Εμείς οι υπόλοιποι τη δημιουργούμε καθημερινά με την λανθασμένη μας νοοτροπία. Κανέναν μας δεν είναι άμοιρος ευθυνών. Ούτε η Πολιτεία. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, αλλά και τα άλλα Υπουργεία, έχουν υποχρέωση να ενσωματώνουν τη διάσταση της αναπηρίας στον

πυρήνα του σχεδιασμού κάθε δημόσιου έργου υποδομής, που προωθούν. Για παράδειγμα, είναι απαράδεκτο να καταλήγουμε σε πρόσθετες παρεμβάσεις σε ένα δημόσιο έργο για να γίνει προσβάσιμο, γεγονός που συνεπάγεται μεγαλύτερο οικονομικό κόστος, τη στιγμή που θα μπορούσε αυτό να σχεδιασθεί από την αρχή με τις κατάλληλες υποδομές.

Τα προβλήματα, λίγο - πολύ είναι γνωστά. Άλλωστε εύκολο είναι να εντοπίζεις τα προβλήματα, δύσκολο, όμως, είναι να τα λύσεις. Σχετικά, αναφέρομαι στην Έκθεση της Διακομματικής Επιτροπής «για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία», η οποία ολοκληρώθηκε τον περασμένο Μάιο. Αυτή η έκθεση περιέχει συγκεκριμένες προτάσεις, προτάσεις που **ΕΛΠΙΖΩ** να μην καταλήξουν σε κάποιο συρτάρι, ιδιαίτερα, επειδή αυτές οι προτάσεις έχουν την στήριξη όλων των πολιτικών Κομμάτων.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ προτάσεις αυτής της έκθεσης όπως:

“ **Η ΣΥΣΤΑΣΗ** Μόνιμης Επιτροπής στη Βουλή για τα αναπηρικά θέματα,

“ **Η ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ** της υπάρχουσας νομοθεσίας, που αναφέρεται στους αναπήρους,

“ **Ο ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ** του νόμου 2643, που αφορά στην επαγγελματική αποκατάσταση τους,

“ **Η ΑΜΕΣΗ** λειτουργία του Εθνικού Παρατηρητηρίου για την Αναπηρία και

“ **Η ΘΕΣΠΙΣΗ** Γενικής Γραμματείας Ειδικής Αγωγής,

είναι ορισμένες μόνο από τις πολιτικές, που θα μπορούσαν να βελτιώσουν τη ζωή των πολιτών με αναπηρία στη Χώρα μας. Είναι δράσεις που δεν χρειάζονται τεράστια χρηματικά ποσά. Αυτό που χρειάζονται είναι πολιτική βούληση και διακομματική συναίνεση για την εφαρμογή τους.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε και κάτι άλλο. Δεν μπορεί καμία πολιτική να επιτύχει, εάν δεν συμμετέχουν οι ίδιοι οι πολίτες με αναπηρία στον σχεδιασμό της. Επιτέλους, πρέπει η Πολιτεία να δώσει περισσότερα κίνητρα στους αναπήρους να ασχοληθούν με την Πολιτική. Πρέπει οι ίδιοι να συμμετέχουν στην αναζήτηση των λύσεων για τα προβλήματα τους. Το ερώτημα, που πρέπει να απαντηθεί, από όλα τα Κόμματα είναι συγκεκριμένο. Θέλουμε, τελικά, τους αναπήρους στο προσκήνιο ή στο περιθώριο της πολιτικής; Αυτό αποτελεί ένα άλλο βασικό θέμα. Δεν μπορώ να καταλάβω, γιατί πρέπει μόνον οι αρτιμελείς να σχεδιάζουν πολιτικές για τους αναπήρους. Θεωρώ ότι όλα τα Πολιτικά Κόμματα πρέπει, με συγκεκριμένες πολιτικές, να ενθαρρύνουν της συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στη Πολιτική.

Θα ήθελα να σταθώ με την ευκαιρία και σε ένα άλλο σημαντικό θέμα. Ως άνθρωπος με αναπηρία θα ήθελα να τονίσω ότι αυτό που μας πληγώνει περισσότερο εμάς τους αναπήρους δεν είναι η αναπηρία μας, αλλά η συμπεριφορά των άλλων απέναντί μας, ιδιαίτερα όταν πηγάζει από την άγνοια τους για την πραγματική κατάσταση, την οποία βιώνουμε. Όταν βλέπουμε κάποιον ανάπηρο, ούτε καν ξέρουμε πως να τον αποκαλέσουμε, πως να του συμπεριφερθούμε. Το συναίσθημα που μας κυριεύει είναι πάντοτε το ίδιο, δηλαδή, αμηχανία. Δεν είναι δύσκολο να εντοπίσουμε που οφείλεται αυτή η αμηχανία μας. Οφείλεται στην άγνοια μας γύρω από τα αναπηρικά θέματα, οφείλεται στην άγνοια μας γύρω από τις ιδιαίτερες ανάγκες, που μπορεί να έχει ο συνάνθρωπος μας με αναπηρία. Πιστεύω ότι αυτό που χρειάζεται, πάνω από όλα, είναι συγκεκριμένα μέτρα για τη συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης. Θα σας δώσω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα.

Στο Σύνταγμα μας, στο άρθρο 21, που αναφέρεται στα δικαιώματα των αναπήρων, χρησιμοποιείται ο σωστός, κατά την άποψη μου, όρος, που είναι άτομα με αναπηρία. Την ίδια στιγμή, όμως, οι περισσότεροι, αντί να χρησιμοποιούν αυτόν τον δόκιμο όρο, άλλοι αποκαλούν τα άτομα με αναπηρία, άλλοτε άτομα με ειδικές ανάγκες και άλλοτε πάλι -συμπονετικά, φαντάζομαι- άτομα με ιδιαίτερες ικανότητες. Αυτές οι έννοιες αποτυπώνονται καθημερινά στις εφημερίδες στα δελτία ειδήσεων και σε διάφορες ομιλίες Φορέων της Δημόσιας Ζωής του Τόπου μας. Αυτή η ποικιλία όρων γύρω από τα άτομα με αναπηρία αποτυπώνει χαρακτηριστικά την άγνοια της κοινωνίας μας γύρω από αυτά τα θέματα.

Παρ' όλο που περιέγραψα με μελανά χρώματα τη ζωή των πολιτών με αναπηρία στη Χώρα μας, δεν παραγνωρίζω ότι έχουν γίνει πολλά και σημαντικά βήματα τα τελευταία χρόνια. Πρέπει, όμως, να συνεχισθούν.

Κατά την άποψη μου, κομβικό σημείο για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των αναπήρων στη Χώρα μας είναι η υλοποίηση της κάρτας αναπηρίας, που αποτελεί και κυβερνητική εξαγγελία. Η κάρτα αναπηρίας μπορεί να λύσει πολλά από τα υπάρχοντα προβλήματα. Μέσω της κάρτας μπορεί να δημιουργηθεί ένα εθνικό μητρώο αναπήρων στη Χώρα, κάτι που δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή. Αποτελούμε, ίσως, παγκόσμια πρωτοτυπία, αφού η Πολιτεία δεν γνωρίζει, σήμερα, με ακρίβεια πόσοι ανάπηροι υπάρχουν στη Χώρα, ποιές είναι οι ιδιαίτερες ανάγκες τους και ποιά είναι η κατανομή τους στην Επικράτεια. Όπως καταλαβαίνετε αυτή η απαραίτητη έλλειψη δημιουργεί πολύ σημαντικά εμπόδια στη χάραξη αποτελεσματικών πολιτικών για την αναπηρία, αλλά και στη δίκαιη κατανομή των απαραίτητων κρατικών πόρων.

Επίσης, με την κάρτα αναπηρίας μπορεί να εισαχθεί ένα αντικειμενικό σύστημα ταξινόμησης και αξιολόγησης των αναπήρων. Δυστυχώς, όλοι ομολογούν ότι το υπάρχον σύστημα, ούτε αξιόπιστο είναι, ούτε και αδιάβλητο. Αποτέλεσμα είναι να ταλαιπωρούνται αδικαιολόγητα οι πολίτες με αναπηρία, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης της αναπηρίας τους, από τις αρμόδιες Επιτροπές, στις οποίες πολλές φορές καλούνται για να αποδείξουν το αυτονόητο της αναπηρίας τους. Πιστεύω ότι το Υπουργείο Υγείας πρέπει να προχωρήσει άμεσα στην υλοποίηση αυτού του έργου, το οποίο, πρέπει να σημειωθεί, ότι έχει και την υποστήριξη του Αναπηρικού Κινήματος.

Τέλος, θέλω να τονίσω ότι η αναπηρία δεν αποτελεί εμπόδιο για τον πολίτη με αναπηρία. Εμπόδιο γίνεται από τις ανεύθυνες συμπεριφορές και διακρίσεις, που υφίσταται, καθημερινά. Είναι πολύ εύκολο να αλλάξουμε τις συνθήκες ζωής των αναπήρων στην Χώρα μας, αρκεί να τους δούμε με μια διαφορετική ματιά: Όχι ως ασθενείς και αντικείμενα οίκτου, αλλά ως ισότιμους συμπολίτες μας.

Δ. ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ

Το ιδιαίτερα σοβαρό αυτό ζήτημα θεωρώ ότι αποτελεί πτυχή του πολυσύνθετου προβλήματος, που συνδέεται με την στήριξη του θεσμού της οικογένειας στην σύγχρονη κοινωνία. Πρόκειται για ένα εξαιρετικά επίκαιρο ζήτημα, το οποίο καλούνται να αντιμετωπίσουν χιλιάδες ζευγάρια, κάθε χρόνο. Ζευγάρια που, μετά από τον γάμο και την γέννηση του παιδιού ή των παιδιών τους, αποφασίζουν, για διαφόρους λόγους, να πάρουν διαζύγιο.

Στην εποχή που ζούμε, όλες και όλοι μας καλούμαστε να ανταπεξέλθουμε στις ιδιαίτερα απαιτητικές συνθήκες της καθημερινότητας. Γνωρίζουμε ότι, σήμερα, στην Ελλάδα, δυστυχώς, πάρα πολύ γάμοι καταλήγουν σε διαζύγιο. Αν και κανένα διαζύγιο δεν μπορεί να θεωρηθεί ευχάριστη υπόθεση, πιστεύω ότι ιδιαίτερη βαρύτητα έχουν εκείνα τα διαζύγια, που δεν χωρίζουν μόνο τα υλικά αγαθά ενός γάμου αλλά και επηρεάζουν και την ζωή ενός τρίτου. Του παιδιού. Ενός παιδιού που, σε πολλές περιπτώσεις, καταλήγει να είναι το αθώο θύμα της όλης υπόθεσης.

Όταν οι σχέσεις μεταξύ των δύο συζύγων αρχίζουν να κλονίζονται, ξεκινάει η αποξένωση, η αδιαφορία και, σε πολλές περιπτώσεις, η έχθρα μεταξύ τους. Το παιδί, που βρίσκεται μέσα στο σπίτι, αναγκάζεται, πολλές φορές, να βιώσει ιδιαίτερα σκληρές καταστάσεις, τις οποίες μάλιστα δεν είναι, πάντα, σε θέση να καταλάβει. Βλέπει τους γονείς να διαπληκτίζονται και ο μέχρι πρότινος υγιής κόσμος του καταρρέει, από την μία στιγμή στην άλλη.

Το παιδί νιώθει ένα κενό και, μάλιστα, αρκετές φορές, συνήθως όταν η ηλικία του επιτρέπει να αντιληφθεί τα γεγονότα γύρω του, χωρίς να κατανοεί τους λόγους της διαμάχης, μέσα από την αθωότητα του, μπορεί να θεωρήσει τον εαυτό του υπαί-

τιο. Όταν τελικά οι γονείς αποφασίσουν να πάρουν διαζύγιο, ξεκινάει ταυτόχρονα ένας νέος Γολγοθάς νομικών διαδικασιών, που είναι εξαιρετικά δύσκολος.

Το οικογενειακό δίκαιο είναι κλάδος του Αστικού Δικαίου και αναφέρεται στο σύνολο των κανόνων, που αφορούν στις οικογενειακές σχέσεις, δηλαδή τόσο στις σχέσεις μεταξύ των συζύγων, όσο και στις σχέσεις μεταξύ γονέων και παιδιών. Πηγή του οικογενειακού δικαίου είναι ο Αστικός Κώδικας. Διατάξεις, που αφορούν στο Οικογενειακό Δίκαιο συναντώνται παράλληλα και στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και στον Ποινικό Κώδικα.

Το Οικογενειακό Δίκαιο εκσυγχρονίστηκε με τον Νόμο 1329/1983 (ΦΕΚ 25 Α'). Με αυτό τον τρόπο προσαρμόστηκε το νομοθετικό πλαίσιο της χώρας μας στην συνταγματική επιταγή της αρχής της ισότητας των δύο φύλων. Με τον εκσυγχρονισμό καταργήθηκε η έννοια της πατριαρχικής οικογένειας και αντικαταστάθηκε με την οικογένεια της ισότητας. Μεταξύ άλλων, ορίζεται -και επιτρέπτε να κάνω αναφορά μόνο στις μεζονοσ σημασίας για την εισήγηση αλλαγής- ότι στο πνεύμα της ισότητας και οι δύο σύζυγοι υποχρεώνονται να συμβάλουν, ανάλογα με τις δυνάμεις τους, στην αντιμετώπιση των αναγκών της οικογένειας. Η ανατροφή και εκπαίδευση των παιδιών πρέπει να γίνεται χωρίς καμία διάκριση φύλου. Θεσμοθετήθηκε η απόλυτη εξομάλυνση των δικαιωμάτων των παιδιών, που γεννήθηκαν εκτός γάμου, εφ' όσον αναγνωριστούν εκούσια ή δικαστικά, με τα δικαιώματα των παιδιών, που γεννήθηκαν μέσα σε γάμο. Επίσης, ενισχύθηκε η θέση της ανύπαντρης μητέρας, εκσυγχρονίστηκαν οι διατάξεις περί διαζυγίου και θεσμοθετήθηκε το συναινετικό διαζύγιο.

Εκτός από την νομική πλευρά του οικογενειακού δικαίου, οφείλουμε να εξετάσουμε και την πρακτική πλευρά του ζητήματος. Τι γίνεται στην περίπτωση διαζυγίου και αιτήματος ανάθεσης γονικής μέριμνας; Ποιά είναι η κατάσταση, που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι γονείς;

Στην Ελλάδα, σήμερα, και μόνο στις περιπτώσεις συναινετικού διαζυγίου, οι γονείς μπορούν να επισυνάψουν μαζί με την αίτηση διαζυγίου ενώπιον του αρμόδιου Μονομελούς Πρωτοδικείου και την συμφωνία για τον τρόπο άσκησης της γονικής μέριμνας ή επιμέλειας.

Σε περίπτωση αγωγής διαζυγίου, οι ενδιαφερόμενοι συνυποβάλλουν αίτημα για την ανάθεση της γονικής μέριμνας ενώπιον του αρμόδιου Πολυμελούς Πρωτοδικείου. Εναλλακτικά, μπορούν να ασκήσουν και ξεχωριστή αγωγή ενώπιον του αρμοδίου Μονομελούς Πρωτοδικείου, το οποίο θα αποφασίσει σύμφωνα με το συμφέρον του ανηλίκου τέκνου.

Αξίζει να αναφερθεί ότι με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, η κοινή επιμέλεια προβλέπεται, μόνον, με την συναίνεση και των δύο γονέων. Αυτό, που έχει, επίσης, μεγάλη σημασία είναι ότι, σε κάθε περίπτωση, πρόκειται για τα ίδια Πρωτοδικεία που, λόγω του τεράστιου φόρτου εργασίας, καλούνται να εκδικάσουν, καθημερινά, δεκάδες υποθέσεις, άσχετες με το οικογενειακό δίκαιο.

Η Επιτροπή Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει κληθεί να εξετάσει διάφορα ζητήματα, που αφορούν κυρίως στις κοινωνικά αδύναμες ομάδες, όπως τα παιδιά, οι γυναίκες και η τρίτη ηλικία. Υπάρχουν, όμως, και ζητήματα που απασχολούν έντονα το λεγόμενο «ισχυρό» φύλο. Ένα από αυτά είναι το θέμα της επιμέλειας των παιδιών τους. Στην Ελλάδα η συντριπτική πλειοψηφία των δικαστικών αποφάσεων αναθέτει, μετά τον χωρισμό, την επιμέλεια του παιδιού, αποκλειστικά, στην μητέρα, διότι εξακολουθεί να κυριαρχεί η παραδοσιακή άποψη ότι η μητέρα είναι, εκ προοιμίου, πλέον κατάλληλη για την ανατροφή του παιδιού. Δημιουργείται ταύτιση του συμφέροντος του παιδιού με την παραχώρηση της επιμέλειας στις μητέρες, ενώ υπάρχει ουσιαστικός αποκλεισμός των ανδρών από τη διαδικασία ανατροφής των παιδιών τους. Πολλοί πατεράδες, που θέλουν να μετέχουν ενεργά στην ανατροφή των παιδιών τους, αναδεικνύουν το ζήτημα του αποκλεισμού τους. Έτσι έχουν, ήδη, δημιουργηθεί στην Χώρα μας, Σύλλογοι όπως «ο Σύλλογος για την Ανδρική και Πατρική Αξιοπρέπεια», το «Κίνημα για τα Δικαιώματα του Παιδιού και του Πατέρα» και ο «Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ανδρών», που καταγγέλλουν, αυτό ακριβώς, το φαι-

νόμενο.

Γεγονός είναι ότι κάθε παιδί έχει δυο γονείς. Όλοι αναγνωρίζουμε ότι η σχέση γονέα και παιδιού δεν εξαρτάται μόνον, από την ύπαρξη γάμου. Η γονική ευθύνη, ως σύνολο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, δεν τελειώνει με ένα διαζύγιο.

Επιστημονικές θέσεις υποστηρίζουν, ότι η επικρατούσα πρακτική ανάθεσης της επιμέλειας αποκλειστικά στον ένα εκ των δύο γονέων, συνήθως στην μητέρα, δεν είναι πάντα η καλύτερη. Μελέτες, που έχουν δημοσιευθεί στο Εξωτερικό, δείχνουν ότι ο αποκλεισμός του ενός εκ των δύο γονέων, είτε μητρός, είτε πατρός, σε θέματα επιμέλειας των παιδιών αφ' ενός τροφοδοτεί τις συγκρούσεις μεταξύ τους και αφ' ετέρου συντελεί στην αύξηση της παραβατικότητας των παιδιών, ενώ αναπαράγει παθολογικά πρότυπα οικογενειακών σχέσεων.

Οι περισσότεροι Έλληνες δικαστές δεν έχουν εξειδικευμένες γνώσεις, ούτε μετέχουν στο σύγχρονο προβληματισμό, που αναπτύσσεται γύρω από τα θέματα ανατροφής των παιδιών. Συνεπώς, ενώ καλούνται να μεριμνήσουν για το συμφέρον του παιδιού, οι αποφάσεις τους, πολλές φορές, δημιουργούν προβλήματα στα ίδια τα παιδιά. Ένας τρόπος για να αποτραπούν τα κοινωνικά και ψυχολογικά προβλήματα, που δημιουργεί η εξασθένηση της σχέσης του γονέα με τα παιδιά του, είναι να συμπεριληφθούν, ενεργά, στην διαδικασία ανατροφής του παιδιού και οι δυο γονείς. Θεωρώ ότι η συνεργασία των γονέων είναι σίγουρα, προς όφελος του παιδιού τους και επιπλέον εναρμονίζεται με τον προσανατολισμό του οικογενειακού δικαίου προς το πνεύμα της ισότητας των δυο φύλων.

Υπάρχουν διάφορες μορφές κοινής επιμέλειας. Κοινό τους στοιχείο είναι ότι οι γονείς είναι, εκ των πραγμάτων, υποχρεωμένοι να συνεργάζονται περισσότερο μεταξύ τους και όχι να υπάρχει αντιπαλότητα μεταξύ τους, όπως το βλέπουμε να γίνεται πολλές φορές σήμερα. Σε αυτές τις διαμάχες μεταξύ των γονέων, το παιδί, ενώ είναι άμοιρο ευθυνών, καταλήγει να θυμίζει «μπαλάκι του πινγκ-πονγκ», ενώ, σε αρκετές περιπτώσεις γίνεται μοχλός άσκησης πιέσεων και εκβιασμού του ή της πρώην συντρόφου.

Ως χαρακτηριστικά παραδείγματα, αναφέρω τις περιπτώσεις εκείνες, κατά τις οποίες η μητέρα, που έχει την επιμέλεια των παιδιών, για λόγους εκδίκησης και προφασιζόμενη διάφορους λόγους, όπως ότι το παιδί είναι άρρωστο, ότι λείπει ή ότι κοιμάται, στερεί από τον πατέρα την σωστή επικοινωνία μαζί του. Το παιδί, σε αυτές τις περιπτώσεις, καταλήγει να μεγαλώνει σαν ορφανό από πατέρα.

Αντιστρόφως εμφανίζονται και εκείνες οι περιπτώσεις, που ο άντρας, θέλοντας να εκδικηθεί την πρώην σύντροφο του, αδιαφορεί, πλήρως, για τις υποχρεώσεις του. Δεν καταβάλλει την οφειλόμενη διατροφή και η γυναίκα, που είναι οικονομικά εξαντλημένη, υποχρεώνεται να δανείζεται από συγγενείς και φίλους και να προσφεύγει στα δικαστήρια για να διεκδικήσει το ποσό της διατροφής, δημιουργώντας ακόμη περισσότερα έξοδα. Αυτά τα παραδείγματα είναι τα συνηθέστερα και δημιουργούν καταστάσεις με θέματα τα παιδιά.

Πρέπει να σκύψουμε πάνω σε αυτά τα προβλήματα και να προσπαθήσουμε να δώσουμε λύσεις, έτσι ώστε να εφαρμόζονται οι αποφάσεις των δικαστηρίων. Δεν μπορεί τα φαινόμενα αυτά να συνεχίζονται εις βάρος των παιδιών.

Προτείνω να εξετάσουμε και να εισηγηθούμε την τροποποίηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, ώστε να προβλεφθεί η δυνατότητα, ακόμα και όταν δεν υπάρχει συναινετικό διαζύγιο, το Δικαστήριο να μπορεί να αναθέτει την επιμέλεια από κοινού, παροτρύνοντας έτσι τους γονείς να συνεργαστούν. Με τον τρόπο αυτό δίνουμε την ευκαιρία και στους δύο γονείς να ασκήσουν, αντίστοιχα, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα, που έχουν ανέναντι στο παιδί τους.

Επίσης οφείλουμε να μελετήσουμε την ίδρυση του θεσμού του Οικογενειακού Δικαστηρίου, όπου με την υποστήριξη ειδικών επιστημόνων (ψυχολόγων και παιδοψυχολόγων) εξειδικευμένοι δικαστές, θα εκδικάζουν, αποκλειστικά, υποθέσεις οικογενειακού δικαίου. Έτσι πιστεύω ότι θα εξασφαλίσουμε την ανταπόκριση σε θέματα επιμέλειας ανήλικων τέκνων και δικαιωμάτων γονέων πιο αποτελεσματικά και θα δοθεί λύση στα

πολλά προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί.

Πιστεύω ότι, έτσι, θα αντιμετωπισθούν το συχνό φαινόμενο της μη καταβολής της διατροφής, όταν ο γονιός, που έχει την επιμέλεια δυσκολεύεται να ανταπεξέλθει οικονομικά, είτε η θυματοποίηση του ανήλικου τέκνου λόγω της ακατάλληλης συμπεριφοράς από τους γονείς, είτε, τέλος, η αποξένωση των παιδιών από τα υγιή πρότυπα της οικογένειας, που θέλουμε να μεταφέρουμε στις επόμενες γενεές.

Ε. ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗΣ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΚΕΡΕΚΟΥ

Παρά το γεγονός ότι, ενδεχομένως, ορισμένοι και από εμάς, να μην είναι σε θέση να αναγνωρίσουν τη σύνδεση του θέματος της «προστασίας της μητρότητας» με το εύρος αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ισότητας, σας διαβεβαιώνω ότι η σύνδεση αυτή είναι άμεση και σημαντική.

Έχουμε συζητήσει και στα πλαίσια αυτής εδώ της Επιτροπής, το κρίσιμωτο πρόβλημα της υπογεννητικότητας, που αντιμετωπίζει η Χώρα μας καθώς και όλους τους πιθανούς δημογραφικούς κινδύνους, με τους οποίους θα έλθει αντιμετώπιση στο μέλλον, εάν η κατάσταση δεν αντιστραφεί. Κι όμως, ενώ όλοι αναγνωρίζουμε τη σοβαρότητα του θέματος, ενώ όλοι συμφωνούμε στην ανάγκη ανάλυσης πρωτοβουλιών που θα ενισχύουν την αύξηση των γεννήσεων, στην πράξη, η Μητρότητα στην Ελλάδα βρίσκεται αντιμετώπιση με μια σειρά από προβλήματα, τα οποία δεν φαίνεται να αντιμετωπίζονται με την προσοχή και το ενδιαφέρον το οποίο θα ανέμενε κανείς. Η δημιουργία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος προς τη Μητέρα, η παροχή ίσων δυνατοτήτων και υπηρεσιών υγείας προς όλες τις μέλλουσες ή νυν Μητέρες, η λήψη αποφάσεων προς όφελος της ενίσχυσης των εργαζομένων εγκύων ή των εργαζομένων γυναικών και οι (σες ευκαιρίες πρόσβασης σε ένα υψηλό επίπεδο ποιότητας ζωής, για όλα τα παιδιά που έρχονται στον κόσμο στη Χώρα μας – είναι θέματα που αφορούν την Επιτροπή μας και μάλιστα άμεσα, κατά τη γνώμη μου. Εκτός αυτού βέβαια, πιστεύω ότι η Επιτροπή Ισότητας είναι, ίσως, η μόνη Επιτροπή της Βουλής, η οποία έχει την «πολυτέλεια» της ευρείας και συνολικής προσέγγισης ορισμένων θεμάτων – για τα οποία απαιτείται ακριβώς μια τέτοια λογική, ούτως ώστε να ασκηθούν αποτελεσματικές κεντρικές πολιτικές και όχι αποσπασματικά και ατελέσφορα μέτρα.

Θα πρέπει από την αρχή να επισημάνω ότι τα θέματα, που σχετίζονται με τη Μητρότητα, είναι πολλά και ιδιαίτερα σοβαρά, δυστυχώς, όμως, δεν είναι δυνατόν να αναλυθούν όλα διεξοδικά. Οπότε, θεωρώ ότι η Εισήγησή μου αποτελεί, απλά, μια προσπάθεια «χαρτογράφησης» του θέματος, με την ελπίδα να αποτελέσει το έναυσμα για μια σε βάθος ενσχόληση της Επιτροπής μας, με τα επιμέρους ζητήματα, που θα αναφερθούν.

Θα ξεκινήσω, λοιπόν, αυτή τη «χαρτογράφηση» από αυτό το ίδιο το «όνειρο της Μητρότητας». Έχει συζητηθεί, στο παρελθόν, το πρόβλημα της υπογονιμότητας, που αντιμετωπίζει ένας πολύ μεγάλος αριθμός ζευγαριών στη χώρα μας. Στη χώρα μας το 28%, περίπου, των ζευγαριών της αναπαραγωγικής ηλικίας (δηλ. μεταξύ 23 και 45 ετών) αντιμετωπίζουν το πρόβλημα αυτό και σε απόλυτους αριθμούς μιλάμε για 300.000 ζευγάρια. Σε πρόσφατο άρθρο της εφημερίδας «Ελεύθερος Τύπος», αναφέρονται κάποια στοιχεία, τα οποία είναι εξαιρετικά ενδιαφέροντα, για να κατανοήσει κανείς το πλαίσιο του προβλήματος.

Αναφέρεται, λοιπόν, ότι η Ελλάδα αναλογικά με τον πληθυσμό της, είναι η πρώτη Χώρα στην Ευρώπη η οποία «καταφεύγει με επιμονή στην εξωσωματική γονιμοποίηση, ακόμη και κόντρα στο ιατρικό δεδομένο του περιορισμένου αριθμού προσπαθειών. Στα 50 κέντρα εξωσωματικής γονιμοποίησης της χώρας 7.000 ζευγάρια εμπλέκονται, κάθε χρόνο, σε συνολικά 15.000 κύκλους εξωσωματικής, ενώ σημειώνεται, επίσης, ότι ο «πύρος των εξωσωματικών φτάνει έως και τα 35 εκατομμύρια ευρώ το χρόνο(!), χωρίς να υπάρχει ο απαραίτητος έλεγχος, που θα διασφάλιζε την εμπιστοσύνη των ζευγαριών απέναντι στο γιατρό τους. Και για να ολοκληρώσουμε αυτά τα ενδιαφέροντα στοιχεία, αναφέρεται, επίσης, ότι 21,3% των Ελληνίδων, που υποβάλλονται σε εξωσωματική είναι 40-45 ετών (το μεγαλύτερο ποσοστό στην Ευρώπη), ενώ 31,7% είναι οι περιπτώσεις επί του συνόλου όπου εμφυτεύονται πάνω από 4 γονιμοποιημένα ωάρια, ανά κύκλο εξωσωματικής (ποσοστό, το οποίο είναι το δεύτερο μεγαλύτερο στην Ευρώπη). Αναφέρεται επίσης η ύπαρξη κυκλωμάτων με γιατρούς, οι οποίοι «συστήνουν» στους ενδιαφερόμενους συγκεκριμένα Κέντρα Εξωσωματικής και οι οποίοι λαμβάνουν

μετά από αυτά προμήθεια 10%. Αναφέρεται πλήρης ανυπαρξία ελέγχου για τον τρόπο λειτουργίας των πρωτοκόλλων επί τη βάση των οποίων λειτουργούν αυτά τα Κέντρα, ενώ, τέλος, αναφέρεται και η «προ-σπαίηση των Ταμείων ότι με 350 έως 1.000 Ευρώ μπορούν να καλυφθούν τα έξοδα της εξωσωματικής», ποσά, τα οποία είναι μάλλον αστεία σε σχέση με το τι συμβαίνει στην πραγματικότητα.

Συγκεκριμένα, σας παραθέτω στοιχεία από ένα άρθρο του Αθηναϊκού Τύπου, πριν από μία εβδομάδα, το οποίο περιγράφει, εν ολίγοις, μια εξωπραγματική εικόνα στο θέμα της «Αγοράς» της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, ενώ υποτίθεται ότι εμείς ως Κοινοβουλευτικό Σώμα και ως Πολτεία, έχουμε ρυθμίσει νομοθετικά το θέμα αυτό, από τις 18 Ιανουαρίου του 2005, όταν ο τότε Υπουργός Υγείας, κ. Κακλαμάνης, κατέθεσε το σχετικό νομοσχέδιο, το οποίο ρύθμιζε τα βασικά θέματα και προβλήματα της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, το οποίο όλοι, σε γενικές γραμμές, είχαμε στηρίξει και είχαμε επικροτήσει. Και για να επαναφέρω στη μνήμη σας τα βασικά του σημεία, μιλούσε για τη δημιουργία Ανεξάρτητης Εθνικής Αρχής για την Ιατρικώς Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή, μιλούσε για συγκεκριμένες διαδικασίες ελέγχου, για καθήρωση συγκεκριμένων περιορισμών και συγκεκριμένων πρωτοκόλλων, για όρια ηλικίας, για ανώτατο επιτρεπτό αριθμό γονιμοποιημένων ωαρίων προς εμφύτευση, και για ουσιαστική κάλυψη από τα Ασφαλιστικά Ταμεία. Μιλούσε, τέλος πάντων, για όλα τα κεντρικά θέματα του προβλήματος. Όταν άλλαξε μάλιστα ο Υπουργός και στη θέση του ήρθε ο κ. Αβραμόπουλος, «εξηγγελε», πριν από λίγο καιρό, «την πλήρη ασφαλιστική κάλυψη των εξόδων της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής», εξήγγειλε δηλαδή και πάλι αυτό, που είχαμε ψηφίσει με το Νομοσχέδιο...

Τι συμπέρασμα βγάζει, λοιπόν, κανείς από όλα αυτά; Εγώ πάντως, καταλήγω στο ότι το Νομοσχέδιο ψηφίστηκε και εξαγγέλθηκε, αλλά ουδέποτε έχει εφαρμοσθεί στην πράξη. Διαφορετικά, πώς να εξηγήσει κανείς όλη αυτή την εικόνα, που μεταφέρει ο Τύπος; Έχει δημιουργηθεί η «Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής»; Λειτουργεί; Ισχύει η κάλυψη των εξόδων, από τα Ασφαλιστικά Ταμεία; Υπάρχει έλεγχος πρωτοκόλλων στα Κέντρα Εξωσωματικής Γονιμοποίησης; Αν ναι, από ποιά έχει προκύψει όλη αυτή η εικόνα, που μεταφέρεται από τον Τύπο;

Αλλά για να κλείσουμε το συγκεκριμένο –εξαιρετικά σοβαρό, κατά τη γνώμη μου– θέμα αναφέρω, επίσης, ότι σε πρόσφατο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Γονιμότητας και Στείρότητας, διασφαλνίστηκε ότι το ποσοστό των εξωσωματικών στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα αυξημένο, με κυρίαρχη αιτία τα γυναικολογικά προβλήματα, που οφείλονται, κυρίως, στις εκτρώσεις, λόγω της περιορισμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, αλλά και στην καθυστέρηση της απόφασης απόκτησης παιδιών. Το τι συμβαίνει δηλαδή στο θέμα της εξωσωματικής είναι μάλλον η «κορυφή του παγόβουνου» σε ένα πρόβλημα τεράστιο, πολύπλοκο και πολυεπίπεδο το οποίο αφορά άμεσα το δημογραφικό μέλλον της χώρας μας.

Αλλά και στο θέμα του ασφαλιστικού και εργασιακού καθεστώτος, εμφανίζεται μια παράδοξη εικόνα. Ομιλούμε για ένα κεντρικό, εθνικό πρόβλημα – αυτό της υπογεννητικότητας και, άρα, της ανάγκης ενίσχυσης της εγκυμοσύνης και της μητρότητας – και πιστεύω ότι οι πάντες συμφωνούμε σε αυτόν τον «κεντρικό» και «εθνικό χαρακτήρα» του προβλήματος. Δεν είναι επομένως λογικό, να υπάρχει μια ενιαία, κοινή, εθνική αντιμετώπιση και στρατηγική ως προς την εργαζόμενη έγκυο γυναίκα και τα ασφαλιστικά ή εργασιακά δικαιώματά της; Λογικό. Εδώ, όμως, βρισκόμαστε μπροστά στο παράδοξο, το ίδιο ακριβώς θέμα, να ρυθμίζεται με διαφορετικό τρόπο ανά Ασφαλιστικό Ταμείο, σύμφωνα με τους εσωτερικούς κανονισμούς του καθενός από αυτά. Άλλη η αντιμετώπιση της εγκυμονούσας μέλλουσας μητέρας, η οποία υπάγεται, για παράδειγμα, στο Ι.Κ.Α., άλλη αυτής, που υπάγεται στο Δημόσιο, άλλη αυτής, που υπάγεται στο ΤΕΒΕ κ.ο.κ. Νομίζω ότι ένα πρώτο και απολύτως απαραίτητο βήμα – εάν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε το ζήτημα, με τη δέουσα σοβαρότητα και να του δώσουμε τη σημασία που του αρμόζει – είναι η καθιέρωση ενιαίων ασφαλιστικών και εργασιακών δικαιωμάτων για όλες της εγκύους εργαζόμενες μητέρες ανεξαρτήτως του Ασφαλιστικού Ταμείου, στο οποίο υπάγονται. Όταν ομιλούμε για «προστασία της μητρότητας» σημαίνει ότι, κατ' αρχήν, αποδεχόμαστε τον αυτονόητο όρο του ότι ισχύουν τα ίδια για όλες τις μητέρες. Το κάθε παιδί, που έρχεται στον κόσμο, είναι «κέρδος» και «περιουσία» της ίδιας της Χώρας και όχι «πρόβλημα διαφορετικής διαχείρισης, ανά Ταμείο». Η κατάσταση αυτή είναι παράλογη, κατά τη

γνώμη μου και οφείλει να λήξει με την συναίνεση όλων μας.

Αλλά οι εγκυμονούσες γυναίκες, δεν αντιμετωπίζουν, μόνον, τον παραλογισμό της διάκρισής των, ανά Ταμείο, αλλά και κάποια άλλα προβλήματα, όχι τόσο θεσμικά, όσο καθημερινά. Θα μου επιτρέψετε να παρατηρήσω ότι, δυστυχώς, σε ένα επίπεδο συλλογικής συμπεριφοράς και κοουλτούρας σεβασμού, ως προς την έγκυο γυναίκα, υπάρχουν προβλήματα στην καθημερινή ζωή, στην Ελλάδα. Δεν είναι λίγες οι φορές, που η εγκυμονούσα γυναίκα, θα πρέπει να παρακαλέσει για να της παραχωρηθεί μια θέση στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, αντί αυτό να γίνεται αυτόματα από όλους τους παριστάμενους. Δεν είναι λίγες οι φορές, κατά τις οποίες, οδηγοί ταξί επιμένουν να καπνίζουν μέσα στο όχημα, ακόμη και όταν μεταφέρουν, ως επιβάτες, εγκύους γυναίκες. Οι παρατηρήσεις αυτές δεν αποτελούν υπερβολές. Δεν είναι υπερβολές και νομίζω ότι όλοι μας γνωρίζουμε ότι αυτά τα περιστατικά αποτελούν μέρος της καθημερινότητας.

Κατά την ώρα του τοκετού, βρισκόμαστε μπροστά σε άλλη μία, ιδιαίτερα περιπεπλεγμένη κατάσταση, η οποία έχει να κάνει με το ιδιαίτερα αυξημένο ποσοστό καισαρικών επεμβάσεων στη χώρα μας. Το θέμα δεν είναι καινούργιο. Είχε έλθει και πριν από μερικά χρόνια στην επιφάνεια και μάλιστα είχε συζητηθεί, με αναφορές στη Βουλή, επί Υπουργίας στο Υγείας του κ. Αλέξανδρου Παπαδόπουλου το 2001.

Τα πιο πρόσφατα στοιχεία, που έχω στα χέρια μου, προέρχονται από την ομιλία της κ. Τσουμάνη της Γενικής Γραμματέως Ισότητας, στα Ηνωμένα Έθνη, τον Ιανουάριο του 2007, όπου αναφέρει ότι «*όσον αφορά το ζήτημα της καισαρικής τομής, το ποσοστό των τοκετών με τη μέθοδο αυτή είναι αρκετά υψηλό στη χώρα μας και φθάνει το 37%. Το 2005, έρευνα η οποία δημοσιεύθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιθεώρηση Δημόσιας Υγείας και η οποία διενεργήθηκε από την ερευνητική ομάδα επιστημόνων του London School of Economics – LSE με επικεφαλής τον Καθηγητή, κ. Μόσιαλο, εκτιμά ότι το ποσοστό των καισαρικών τομών στην Ελλάδα αγγίζει το 47,3%, όταν το μέσο ποσοστό στις περισσότερες Χώρες κυμαίνεται μεταξύ 15% και 25%*». Με αφορμή την έρευνα για τις καισαρικές αλλά και τις υπόλοιπες πρακτικές που έχουν επιστρατεύσει τα (ιδιωτικά κυρίως) Μαιευτήρια στη χώρα μας (όπως ανεξέλεγκτες τιμές νοσηλείας, υπερτιμολόγηση εξετάσεων και αναλωσίμων ειδών, αναλογική εξάρτηση αμοιβής μαιευτήρα από την επιλογή του θαλάμου νοσηλείας, προσφορά ασφαλιστικών προγραμμάτων στα νεογέννητα και άλλα) η Εφημερίδα «Το Βήμα», στις 26.6.2005, δημοσίευσε άρθρο, με τίτλο «*Κερδοφόρα επιχείρηση οι καισαρικές τομές*». Με βάση την έρευνα, προκύπτει σαφής συσχέτιση του ποσοστού των καισαρικών επεμβάσεων με την εθνικότητα των μητέρων (52,5% οι Ελληνίδες, έναντι 26% των αλλοδαπών), με το αν πρόκειται για Δημόσια ή Ιδιωτικά Μαιευτήρια (αυξημένες κατά 27,4% στα Ιδιωτικά Μαιευτήρια), αλλά και με την ημέρα (!!) (με την Κυριακή να γίνονται οι λιγότερες επεμβάσεις τόσο στα Δημόσια, όσο και στα Ιδιωτικά Μαιευτήρια).

Ως προς το συγκεκριμένο θέμα, όμως, θα ήθελα, εξ αρχής, να ξεκαθαρίσω απόλυτα ένα συγκεκριμένο σημείο: Δεν έχω ούτε εγώ, ούτε οι υπόλοιποι συνάδελφοι – μέλη της Επιτροπής, με εξαίρεση τον κ. Δημήτριο Τσαντούλα – τις απαραίτητες και απαιτούμενες εξειδικευμένες ιατρικές γνώσεις, για να κρίνουμε το συγκεκριμένο θέμα από καθαρά «τεχνική» και «επιστημονική» πλευρά. Οπότε, δεν θα ήθελα να παρεξηγηθούν οι αναφορές μου αυτές ως προσπάθεια να «πιω σε χωράφια», που δεν τα ξέρω και δεν μου ανήκουν. Και δεν πρόκειται να το κάνω. Από το άλλο, όμως, μέρος, δεν μπορώ να μη επισημάνω κάποια στοιχεία, τα οποία προέρχονται από ανθρώπους, που διαθέτουν αυτή την ειδική γνώση και καταδεικνύουν την πιθανή ύπαρξη συγκεκριμένων προβλημάτων, στο πεδίο αυτό.

Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να κάνουμε τις εξής παρατηρήσεις για να ξεκαθαρίσουμε τα πράγματα: Η αύξηση των καισαρικών δεν είναι ένα φαινόμενο, που αφορά μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε άλλες χώρες του Δυτικού κόσμου (σε μικρότερο, ίσως, βαθμό). Η επιλογή της καισαρικής τομής είναι, κατά ένα μέρος, θέμα ιατρικής επιλογής, λόγω επιβεβλημένων συνθηκών και κατά ένα άλλο μέρος, θέμα επιλογής των ίδιων των γυναικών. Ο καθηγητής κ. Μασσανιώτης σε συνέντευξη του στην εφημερίδα «Καθημερινή», στις 10 Φεβρουαρίου 2002, αναφέρει ότι «*από το σύνολο των καισαρικών τομών, οι μισές περίπου είναι προγραμματισμένες*». Επομένως θα πρέπει να συνυπολογισθούν ως παράγοντες για την αύξηση των καισαρικών τομών, ο φόβος των επιπλοκών ενός φυσιολογικού τοκετού, ο πόνος του φυσιολογικού τοκετού, ο καλύτερος προγραμματισμός σε σχέση με τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας και, σε ορισμένες περιπτώσεις, η απόσταση από το Μαιευτήριο.

Αναφέρω ότι στις Η.Π.Α. όπου διαπιστώθηκε, επίσης, μεγάλη αύξηση των καισαρικών τομών, συστάθηκε Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων από τα Εθνικά Ινστιτούτα Υγείας της Χώρας για να εξετάσουν το πρόβλημα. Η Επιτροπή αυτή, περίπου δεν κατέληξε πουθενά, μη μπορώντας να δώσει συγκεκριμένες εισηγήσεις υπέρ της μίας ή της άλλης μεθόδου. Αρκέστηκε, μόνον, στην έκδοση κάποιων γενικών κατευθυντηρίων οδηγιών. Θα πρέπει όμως να λάβει κανείς υπόψη, ότι αυτή η κινητοποίηση έγινε στις Η.Π.Α., όπου η κοινή γνώμη θορυβήθηκε από το γεγονός, ότι το ποσοστό των καισαρικών τομών ήταν, περίπου, το μισό από αυτό, που παρατηρείται στη Χώρα μας. Επομένως, αν μη τι άλλο, πιστεύω ότι κάποια πρωτοβουλία διερεύνησης του συγκεκριμένου θέματος, οφείλουμε να αναλάβουμε κι εμείς στη Χώρα μας. Το θέμα έχει επισημανθεί όχι μία, αλλά πολλές φορές, χωρίς να γίνει τελικά τίποτα. Μάλιστα στο χρονικό διάστημα μεταξύ των αναφορών αυτών, τα ποσοστά συνέχισαν να ανεβαίνουν. Θέτω το ερώτημα, λοιπόν, μήπως είναι η ώρα και η στιγμή να ασχοληθούμε με μεγαλύτερη προσοχή και επιμέλεια με το ζήτημα αυτό.

Ένα άλλο θέμα στην ίδια «χρονική περιοχή» του τοκετού και των πρώτων μηνών ζωής του παιδιού, είναι και το θέμα του «μητρικού θηλασμού». Από το 1989, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και η UNICEF διεξάγουν, από κοινού, παγκόσμιες καμπάνιες ενημέρωσης και πληροφόρησης, σχετικά με τα ασύγκριτα οφέλη του μητρικού θηλασμού. Στη Χώρα μας αναλαμβάνονται, κατά καιρούς, πρωτοβουλίες για την προώθηση του θέματος, αλλά δεν είμαι και τόσο βέβαιη αν τα αποτελέσματα είναι ορατά. Και το λέω αυτό, γιατί ο «Δεκάλογος για τον Επιτυχή Μητρικό Θηλασμό» περιλαμβάνει κάποιες κατευθύνσεις, οι οποίες είναι μάλλον δύσκολο να εφαρμόζονται στα Ελληνικά Μαιευτήρια. Για παράδειγμα το σύστημα «ρούμινγκ ιν» (rooming-in) που προτείνεται (δηλαδή 24 ώρες το εικοσιτετράωρο το νεογέννητο να βρίσκεται δίπλα από τη μητέρα του), δεν εφαρμόζεται σε όλα τα Μαιευτήρια – ιδίως στα ιδιωτικά, όταν η νέες μητέρες δεν διαθέτουν «μονόκλινα» δωμάτια. Εκτός αυτού, δεν γνωρίζω, κατά πόσον υπάρχει το επαρκές και εκπαιδευμένο προσωπικό, το οποίο πληροφορεί, ενημερώνει, επιμένει αλλά και συμπαράστέκεται στις νέες μητέρες στις δύσκολες πρώτες ώρες του θηλασμού του νεογέννητου. Το θέμα του θηλασμού είναι κρίσιμο και ιδιαίτερα σημαντικό και πιστεύω ότι η Πολιτεία θα πρέπει να εντείνει την οργανωμένη προσπάθειά της, ως προς το θέμα αυτό.

Πέραν αυτών, υπάρχει ένα πλήθος άλλων θεμάτων, τα οποία σχετίζονται με τη στήριξη της νέας μητέρας και της οικογένειας. Υπάρχουν τα προβλήματα, που αντιμετωπίζουν οι νέες εργαζόμενες μητέρες, οι οποίες δεν έχουν στήριξη από το οικογενειακό και συγγενικό περιβάλλον, αλλά ούτε και τη δυνατότητα πρόσληψης κάποιου άλλου προσώπου για τη φροντίδα του παιδιού και, κατά συνέπεια, βρίσκονται μπροστά σε ένα πολλαπλό αδιέξοδο. Σκεφθείτε δε το μέγεθος του προβλήματος, όταν μιλάμε για την ειδική κατηγορία των «ανύπαντρων μητέρων». Επομένως, πέραν από τον πολλαπλασιασμό των δημόσιων βρεφονηπιακών σταθμών και των δημόσιων κέντρων δημιουργικής απασχόλησης των παιδιών, δεν θα έπρεπε να θεσμοθετηθεί και η υποχρέωση όλων των μεγάλων Δημόσιων Οργανισμών, των ιδιωτικών εταιρειών και όλων άλλων επιχειρήσεων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου απασχολούν σχετικά μεγάλο αριθμό εργαζόμενων, να λάβουν μέριμνα για το πρόβλημα αυτό και να δημιουργήσουν μέσα στις εγκαταστάσεις τους, κέντρα φύλαξης των παιδιών των εργαζομένων, οι οποίοι δεν έχουν άλλη δυνατότητα; Δεν θα έπρεπε η Τοπική Αυτοδιοίκηση να δραστηριοποιηθεί, ακόμη περισσότερο στο θέμα αυτό – όχι μόνο με τους δημοτικούς παιδικούς σταθμούς – αλλά και με τη δημιουργία ομάδων υποστήριξης μητέρων απόρων οικογενειών; Δεν θα αναφερθώ στην –αυτονόγητη, κατ' εμέ– υποχρέωση του κράτους να ενισχύει τις νέες μητέρες και τις νέες οικογένειες, με όποιο τρόπο μπορεί (απαλλαγές και μειώσεις φόρων, ειδικά επιδόματα, αύξηση γονεϊκών αδειών και άλλα). Το ΠΑΖΟΚ στις Προγραμματικές του θέσεις, έχει λάβει ειδική μέριμνα για το θέμα αυτό, αλλά προσωπικά πιστεύω ότι απαιτούνται ακόμη περισσότερα.

Επισημαίνεται ότι το θέμα «προστασία μητρότητας» είναι μια τεράστια περιοχή, όπως είπα και στην αρχή. Υπάρχει πλήθος επιμέρους θεμάτων, με τα οποία η Επιτροπή μας μπορεί να ασχοληθεί σε βάθος.

Θα πρότεινα να κληθούν σε ακρόαση πρόσωπα, τα οποία διαθέτουν ειδική γνώση και εμπειρία των επιμέρους ζητημάτων, όπως για παράδειγμα ο Πρόεδρος της Ένωσης Μαιευτηρίων Γυναικολόγων Ελλάδος, ο οποίος θα μπορούσε να εκθέσει τις δικές του απόψεις, σχετικά με το θέμα της λειτουργίας των Μαιευτηρίων και της υπερβολικής αύξησης

των καισαρικών επεμβάσεων, ο Υφυπουργός Υγείας, για να μας πληροφορήσει, σε ποιο στάδιο βρίσκεται ακριβώς η υλοποίηση της εφαρμογής των διατάξεων του Νομοσχεδίου για την Ιατρικώς Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή και για ποιο λόγο στο συγκεκριμένο τοπίο δεν φαίνεται να υπάρχουν ουσιαστικές μεταβολές. Επίσης, μπορούμε να καλέσουμε εκπροσώπους των επαγγελματιών ιατρών-ιδιοκτητών Κέντρων Εξωσωματικής Γονιμοποίησης, για να μας ενημερώσουν για τους τρόπους λειτουργίας τους και τα πρωτόκολλα που χρησιμοποιούν. Μπορούμε να καλέσουμε επιστήμονες, που έχουν διεξαγάγει σχετικές έρευνες, όπως τον Καθηγητή Κοινωνικής Ιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, κ. Τούντα ή τον Καθηγητή Παιδιατρικής και Ακαδημαϊκό, κ. Ματσανιώτη και φυσικά να καλέσουμε οποιονδήποτε άλλον προταθεί από τους συναδέλφους και ο οποίος θα είναι σε θέση να μας διαφωτίσει περισσότερο για όλα αυτά τα κρίσιμα θέματα, που αναφέραμε.

Τέλος, είναι πραγματικά άνευ ουσίας να συζητάμε για «δημογραφικό πρόβλημα» ή «πρόβλημα υπογεννητικότητας» στη Χώρα μας, τη στιγμή, κατά την οποία, όχι μόνον δεν έχουμε εξαντλήσει, ως κράτος, τις υποχρεώσεις μας για την ενίσχυση των νέων ανθρώπων, που επιθυμούν να τεκνοποιήσουν, αλλά απλώς, έχουμε δημιουργήσει ένα περιβάλλον, μάλλον αποτρεπτικό, για μια τέτοια απόφαση.

Όλα αυτά συνηγορούν υπέρ της άποψης ότι απαιτείται μια ενιαία και συνολική θεώρηση του ζητήματος «Μητρότητα». Είναι το σημείο απ' όπου οφείλουμε να εκκινήσουμε την «Εθνική μας Στρατηγική» για να δώσουμε αποτελεσματικές και ουσιαστικές λύσεις στο πρόβλημα της υπογεννητικότητας, εξασφαλίζοντας το μέλλον της Χώρας μας.

ΣΤ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Κατά την διάρκεια των εργασιών της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου κατά την Γ' Σύνοδο, τα μέλη της είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν και να προβάλουν τις επισημάνσεις τους, σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας της.

Τα μέλη της Επιτροπής είχαν την ευκαιρία, σε πολλές περιπτώσεις, να διατυπώσουν τους προβληματισμούς τους και να εκφράσουν την ανησυχία τους, σχετικά με τις παραμέτρους, που συνδέονται με το έργο της Επιτροπής.

Μετά την ολοκλήρωση της επεξεργασίας του θέματος, από κοινού, τα μέλη της Επιτροπής κατέληξαν σε ορισμένες επισημάνσεις.

Συγκεκριμένα, ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί η Επιτροπή, δεν της προσφέρει τη δυνατότητα να συμβάλει ουσιαστικά προς την όποια κατεύθυνση, οδηγούν τα συμπεράσματα των συζητήσεων, που διεξάγονται. Δηλαδή, ενώ σε κάθε συνεδρίαση της Επιτροπής γίνεται, κατά γενική ομολογία, σοβαρή δουλειά, που προκύπτει από τη συζήτηση και τη ζύμωση των επιμέρους στοιχείων ενημέρωσης, τα συμπεράσματα, δηλαδή, το αποτέλεσμα αυτής της εργασίας, δεν τυγχάνουν αξιοποίησης και εκμετάλλευσης.

Προφανώς οι καιροί έχουν αλλάξει. Ίσως, πριν από 10 ή 15 χρόνια, οι συζητήσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα των δύο φύλων, την ενδοοικογενειακή βία και την παιδική εκμετάλλευση να είχαν εντελώς διαφορετική στόχευση, σε σχέση με τις μέρες μας.

Ενδεχομένως, και η σκοπιμότητα λειτουργίας ορισμένων Επιτροπών έχει, στην πορεία, σημαντικά, διαφοροποιηθεί.

Ωστόσο, υπάρχει μια γενικότερη αίσθηση, πως οφείλουμε να αναζητήσουμε τον τρόπο, με τον οποίο, μέσω της συμμετοχής μας στην Επιτροπή Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, θα μπορούμε να συνεισφέρουμε ουσιαστικά στην αναζήτηση απαντήσεων και λύσεων, στο σημερινό πεδίο προβληματισμού, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί.

Με άλλα λόγια, θα ήταν ιδιαίτερα σημαντικό τα αποτελέσματα των εργασιών της Επιτροπής να αξιοποιούνται, με ένα συγκεκριμένο τρόπο, ώστε να υπάρχει και λόγος λειτουργίας της.

Προκειμένου να επιτευχθεί κάτι τέτοιο, καλόν θα ήτο να ληφθούν υπ' όψη οι προτάσεις της Επιτροπής, οι οποίες έγιναν

δεκτές, ομοφώνως.

Κατ' αρχήν, καλόν θα ήτο η Επιτροπή να έχει τη δυνατότητα να λειτουργεί προπαρασκευαστικά για τα νομοσχέδια, που άπτονται των αντικειμένων της. Παραδείγματος χάριν, στη διαμόρφωση ενός νομοσχεδίου, που αφορά στην ενδοοικογενειακή βία, θα μπορούσε να προηγηθεί μια συζήτηση στην Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Ισότητας και Δικαιωμάτων, πριν το νομοσχέδιο εισαχθεί προς συζήτηση στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Με αυτό τον τρόπο, η Επιτροπή μας αναλαμβάνει ένα σοβαρό ρόλο, εφ' όσον, ορισμένες από τις προτάσεις ενσωματωθούν στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Μια δεύτερη πρόταση αναφέρεται στη δυνατότητα μεταφοράς της συζήτησης στην Ολομέλεια του Ελληνικού Κοινοβουλίου.

Υπάρχουν ζητήματα, που υπερβαίνουν τα στενά όρια της Επιτροπής και θα μπορούσαν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να απασχολήσουν την Ολομέλεια.

Με μια τρίτη πρόταση διατυπώθηκε η προτροπή της άπαξ, ετήσιας, συζήτησης στην Ολομέλεια του Ελληνικού Κοινοβουλίου, των θεμάτων, που απασχόλησαν την Επιτροπή, καθ' όλη την διάρκεια της Συνόδου.

Θα μπορούσε, δηλαδή, να παρουσιάζεται η ετήσια δραστηριότητα της Επιτροπής και αυτό μπορεί να ισχύσει για όλες τις Ειδικές Μόνιμες Επιτροπές.

Όλες η προτάσεις στοχεύουν στην αναβάθμιση λειτουργίας των Ειδικών Μόνιμων Επιτροπών και στην καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των εργασιών τους.

Πιθανόν οι ανωτέρω προτάσεις να προϋποθέτουν, για την υλοποίησή τους, αλλαγές στον Κανονισμό Λειτουργίας του Κοινοβουλίου, εκτιμούμε, όμως, πως πιθανή υιοθέτησή τους θα αναζωογονήσει την λειτουργία των Επιτροπών.

Οι θέσεις και προτάσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας περιλαμβάνονται σε ιδιαίτερο υπόμνημα, που κατετέθη από την Βουλευτή, κυρία Ελπίδα Παντελάκη και έχει ως ακολούθως:

ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

1. Ασφαλιστικό σύστημα και γυναίκα.

Η εμπορευματοποίηση και ιδιωτικοποίηση του δημόσιου συστήματος υγείας -πρόνοιας και ασφάλισης, η έλλειψη υποδομών (Κέντρα υγείας, γυναικολογικά κρεβάτια κ.λπ.), η έλλειψη επαρκούς χρηματοδότησης από τον κρατικό προϋπολογισμό και άλλα είναι ζητήματα, που υποβαθμίζουν, ακόμη περισσότερο, τις ασφαλιστικές και ιατροφαρμακευτικές παροχές προς τη γυναίκα των λαϊκών στρωμάτων.

Είναι γνωστό, επίσης, ότι υπάρχει αύξηση των επαγγελματικών νοσημάτων και προβλημάτων στην αναπαραγωγική λειτουργία των γυναικών.

Αν και δεν υπάρχουν μελέτες, είναι σίγουρο ότι τα ποσοστά των γυναικών που κάνουν συστηματικά προληπτικό έλεγχο γυναικολογικού καρκίνου και μαστογραφίες είναι πάρα πολύ μικρό, ακόμη και στα αστικά κέντρα.

Παράλληλα οι ασφαλιστικές εταιρείες προγραμματίζουν πρόσθετα ασφάλιστρα για τις γυναίκες, λόγω των πρόσθετων αναγκών.

Συνεπώς για να υπάρχει ολοκληρωμένη φροντίδα για την προστασία της υγείας της γυναίκας χρειάζεται:

- Ένα ενιαίο σύστημα υγείας - πρόνοιας - ασφάλισης, πλήρως χρηματοδοτούμενο από τον κρατικό προϋπολογισμό.
- Προστασία της μητρότητας και ολόκληρης της αναπαραγωγικής ηλικίας της γυναίκας.
- Κατάργηση των εισφορών των εργαζομένων για την υγεία.
- Κατάργηση των αντιστασιατικών νόμων.
- Να απαγορευτεί η νυκτερινή εργασία των γυναικών και για ορισμένα επαγγέλματα, όπως της νοσηλεύτριας να ισχύει η απαγόρευση της νυκτερινής δουλειάς από τη διαπίστωση της εγκυμοσύνης και για όλη την προσχολική ηλικία των παιδιών.
- Επίδομα ανεργίας στο 80% του κατώτατου μισθού (1.300ευρώ) με ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και πλήρη ασφαλιστικά δικαιώματα, για όσο διάστημα είναι στην ανεργία.

- Κοινωνικές παροχές για την οικογένεια των ανέργων (επιχορήγηση ενοικίου, δωρεάν κρατικοί βρεφονηπιακοί παιδικοί σταθμοί, πάγωμα δανείων, μηνιαία κρατική επιδότηση για τις οικογένειες ανέργων, που σπουδάζουν παιδιά).

- Σύνταξη στα 55 και στα 50 για όσες δουλεύουν σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα ή στα 30 χρόνια ανεξαρτήτως ηλικίας, ή με 9.000 ημέρες δουλειάς. Κατοχύρωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με 4.050 ημέρες εργασίας - ασφάλισης.

- Διατήρηση της πενταετούς διαφοράς στη συνταξιοδότηση των γυναικών, ως ελάχιστη αναγνώριση της ανισότιμης θέσης της γυναίκας στην κοινωνία.

2. Στήριξη της οικογένειας στην ελληνική ύπαιθρο.

Τα προβλήματα της αγροτικής οικογένειας, που δημιουργούν οι αναδιαρθρώσεις στην ύπαιθρο και η εφαρμοζόμενη πολιτική των κυβερνήσεων Ν.Δ. σήμερα και Π.Α.Σ.Ο.Κ. παλιότερα, είναι μεγάλα και συνεχώς οξύνονται.

Αλλά και οι βαθιά ριζωμένες αντιλήψεις για τη θέση της γυναίκας στην κοινωνία περιθωριοποιούν, με πιο έντονο τρόπο, τις αγρότισσες.

Το μικρό αγροτικό εισόδημα έχει άμεση επίδραση στην ποιότητα ζωής της αγροτικής οικογένειας και δημιουργεί πρόσθετα και σύνθετα εμπόδια στην προσπάθεια χειραφέτησης της αγρότισσας.

Υπάρχει, ακόμη, μεγάλο ποσοστό αναλφαριθμητισμού, κύρια στις γυναίκες. Υπάρχουν αγρότισσες και αγρότες (200 χιλιάδες), που αδυνατούν να πληρώσουν τις εισφορές τους, με αποτέλεσμα να μην έχουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και να κινδυνεύουν να μην πάρουν σύνταξη. Αλλά και σε όσες έχει χορηγηθεί σύνταξη, πρόκειται για ποσό φιλανθρωπίας. Ορισμένοι και ορισμένες γίνονται και αντικείμενο ψηφοθηρίας προκειμένου να λύσουν το πρόβλημα της ασφάλισης και της σύνταξης.

Λείπουν οι βρεφονηπιακοί - παιδικοί σταθμοί και οι κοινωνικές εγκαταστάσεις στήριξης της παιδικής και τρίτης ηλικίας.

Με την εφαρμογή της αντιαγροτικής πολιτικής της νέας ΚΑΠ, τα αγροτικά νοικοκυριά συρρικνώνονται και ενισχύεται η ανεργία των πόλεων,

Τα περίφημα προγράμματα αποτελούν ισχυρό μέσο χειραγώγησης συνειδήσεων, καθώς δημιουργούν ψευδαισθήσεις για απόκτηση εισοδήματος και λύση προβλημάτων.

Οι αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί αποδίδουν ψίχουλα στην ενίσχυση του οικογενειακού εισοδήματος και δημιουργούν ψευδαισθήσεις ότι η αγρότισσα μπορεί να αποκτήσει οικονομική ανεξαρτησία και, κατά συνέπεια, ισότητα με τον άντρα.

Χρειάζεται:

- Άμεσος διπλασιασμός των αγροτικών συντάξεων, μείωση των ορίων συνταξιοδότησης στα 60 για τους αγρότες και στα 55 για τις αγρότισσες, κατάργηση της εισφοράς για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και συμμετοχή στα φάρμακα.

- Προνομιακά στεγαστικά προγράμματα για νέους αγρότες και τις τρίτεκνες οικογένειες.

- Κοινωνικές υποδομές για τη στήριξη της οικογένειας (βρεφονηπιακοί σταθμοί, κατασκήνώσεις, κέντρα περίθαλψης ηλικιωμένων κ.λπ.).

- Αποκλειστικά δημόσιες δωρεάν υπηρεσίες υγείας, πρόνοιας και δημιουργία αθλητικών και πολιτιστικών κέντρων για δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των κατοίκων της υπαίθρου. Κατάργηση των εισφορών για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

3. Μέτρα προστασίας της εγκυμοσύνης.

Η προστασία της μητέρας και του παιδιού πρέπει να είναι υπόθεση αποκλειστικά και μόνον κρατική.

Η γυναίκα επιφορτισμένη, από τη φύση του, με ειδικό και αυξημένο ρόλο στην αναπαραγωγική λειτουργία χρειάζεται πρόσθετες εξειδικευμένες φροντίδες και υπηρεσίες υγείας για την εκπλήρωση αυτού του ρόλου.

Σήμερα είναι γεγονός ότι υπάρχει αύξηση των επαγγελματικών νοσημάτων και προβλημάτων στην αναπαραγωγική λειτουργία.

Υπάρχει αύξηση μέσου όρου ηλικίας τεκνοποίησης (γύρω

στα 30 - 35 χρόνια), αύξηση καταφυγής σε τεχνική αναπαραγωγή και αύξηση των καισαρικών τομών (ορισμένες αδικαιολόγητες).

Συνεπώς χρειάζεται να παρθούν συγκεκριμένα μέτρα:

- Ανάπτυξη της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και πρόληψης,

- Δημιουργία Κέντρων Υγείας σ' όλη την Επικράτεια, αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν, όλο το εικοσιτετράωρο με όλες τις βασικές ειδικότητες. Ιδιαίτερα με τμήματα γυναικολογικά, παιδιατρικά, οικογενειακού προγραμματισμού -για ενημέρωση και για το δικαίωμα στη γυναίκα να μπορεί να κρίνει αν και τότε θα γίνει μητέρα, με στόχο να μειωθούν οι αμβλώσεις- ιατρικής της εργασίας και επείγουσας ιατρικής.

- Να δημιουργηθούν μαιευτήρια και μαιευτικές κλινικές, τόσες που να καλύπτουν όλες τις ανάγκες. Τεχνολογικός εξοπλισμός και στελέχωση των εργαστηρίων για την εκτέλεση όλων των εξετάσεων.

- Δημιουργία κέντρων γυναίκας και παιδιού σ' όλα τα Κέντρα Υγείας, με παραρτήματα και κινητές μονάδες για την κάλυψη όλων των χωριών.

- Ό,τι σχετίζεται με την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, με τη διαχείριση και την έρευνα γενετικού υλικού πρέπει άμεσα να περάσει στα «χέρια» του δημόσιου τομέα. Όλα, τα έξοδα για την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή να καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

- Άδεια τοκετού (2) μήνες πριν τον τοκετό και (5) μετά, χωρίς διάκριση για όλες τις εργαζόμενες, άπου και αν εργάζονται.

- Άδεια μητρότητας 2 ώρες για κάθε μέρα για 2 χρόνια και 1 ώρα για τα επόμενα δύο χρόνια, ή 9 μήνες άδεια εφάπαξ, με αποδοχές, για όλες τις εργαζόμενες μητέρες.

- Το δικαίωμα της γονικής άδειας (μέχρι 2 χρόνια, χωρίς αποδοχές) που καθιερώθηκε και για τον πατέρα, όχι μόνο δεν σημαίνει στήριξη της οικογένειας, αλλά αντίθετως, παραπέμπει την υπόθεση της αναπαραγωγής και τη συντήρηση της οικογένειας στους δύο γονείς και μόνον. Οι υποχρεώσεις της πολιτείας για την οικογένεια μειώνονται ή μηδενίζονται.

- Να μην παραβιάζονται οι θετικές διατάξεις για την προστασία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών στους χώρους εργασίας. Σ' αυτές τις ομάδες γυναικών πρέπει να γίνει αξιολόγηση των κινδύνων και να χορηγηθεί άδεια με αποδοχές, για όλο το διάστημα της κύησης και λοχείας, αν δεν εξαλειφθούν οι κίνδυνοι.

- Διεύρυνση των ασφαλιστικών - υγειονομικών και κοινωνικών παροχών στις γυναίκες με ειδικές ανάγκες, σε χήρες, διαζευγμένες και ανασφάλιστες άγαμες μητέρες. Τα μέλη των μονογονεϊκών οικογενειών να εργάζονται μόνο πρωινή βάρδια μέχρι τα παιδιά να φτάσουν στην ηλικία των δέκα ετών και γενικότερα να καθιερωθεί μειωμένο ωράριο εργασίας για τις μονογονεϊκές οικογένειες, με ανάπηρα παιδιά και αυξημένη, κατά μια εβδομάδα, η καλοκαιρινή άδεια.

- Δημιουργία δημόσιων και δωρεάν βρεφονηπιακών σταθμών και παιδικών κατασκήνώσεων, που θα καλύπτουν όλες τις ανάγκες.

Η πρόταση του Βουλευτού, κ. Αργύρη Γιαννόπουλου, η οποία κατετέθη μετά την έγκριση του σχεδίου Έκθεσης της Επιτροπής, καταχωρίζεται, με την παρατήρηση ότι θα αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης και επεξεργασίας, κατά τη νέα Σύνοδο των Εργασιών της Βουλής.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ ΑΡΓΥΡΗ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ ΤΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Με ικανοποίηση διαπίστωσα στις τελευταίες συνεδριάσεις της Επιτροπής, ότι ο προβληματισμός για τη βελτίωση της λειτουργίας της, την αποτελεσματικότητα και την εν γένει θεσμική της διάσταση είναι κοινός για όλα τα μέλη της.

Αποσκοπώντας στην πιο ουσιαστική και αποτελεσματική λειτουργία της Επιτροπής, προτείνω τα παρακάτω:

1. Αλλαγή της ονομασίας, από «Μόνιμη Επιτροπή Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου» σε «Μόνιμη Επιτροπή για

την Ισότητα στα Δικαιώματα και τις Υποχρεώσεις του Ανθρώπου».

Έτσι, προσδιορίζεται, σαφέστερα, το αντικείμενο και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, όπως έχει διαμορφωθεί στην πράξη, για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της.

2. Επανακαθορισμός του αντικείμενου της Επιτροπής.

Όταν συστάθηκε η Επιτροπή αυτή, βασικός στόχος της ήταν η εμβάθυνση στα θέματα της κοινωνικής Ισότητας και η άρση των ανισοτήτων μεταξύ των δύο φύλων. Σήμερα, οι συνθήκες, που έχουν διαμορφωθεί, θέτουν τον προβληματισμό, ότι μία σειρά από θέματα, που, ειδικά, αφορούσαν στα δύο φύλα, σήμερα αφορούν και πλήθος κοινωνικών ομάδων, ανεξαρτήτως φύλου.

Γι' αυτό το λόγο, η Επιτροπή μας αποφάσισε τη συγκρότηση έξι Υποεπιτροπών, που περιλαμβάνουν τα εξής θέματα: την εμπορία ανθρώπων, το ασφαλιστικό ζήτημα, το Δημογραφικό πρόβλημα και υπογεννητικότητα, ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, οικογένεια και ενδοοικογενειακή βία και άτομα με αναπηρία.

Είναι προφανές ότι η ίδια η πραγματικότητα οδήγησε σε διεύρυνση του αντικείμενου της Επιτροπής. Αυτή η αλλαγή θα πρέπει να καταγραφεί και τυπικά και να ορισθεί ως εξής: «Αντικείμενο της Επιτροπής είναι η έρευνα και η διατύπωση προτάσεων, με σκοπό την κατοχύρωση των δικαιωμάτων και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων όλων των πολιτών, με ιδιαίτερη μέριμνα σε θέματα ισότητας μεταξύ των φύλων, την προστασία του ανθρώπου και ιδιαίτερα του παιδιού στο πλαίσιο της οικογένειας ή άλλων σχηματισμών, όπου ζει και μεγαλώνει, η εξέταση δημογραφικών θεμάτων, των δικαιωμάτων των μειονοτήτων, των ανηλίκων, των ατόμων με αναπηρία, των οικονομικών μεταναστών, ακόμα εκείνων των πολιτών που βρίσκονται σε σωφρονιστικά ιδρύματα ή τελούν υπό όρους σωφρονισμού και η διατύπωση προτάσεων, ώστε η ισότητα να περιλαμβάνει δικαιώματα και υποχρεώσεις κάθε κοινωνικής ομάδας».

3. Αλλαγή του θεσμικού πλαισίου της λειτουργίας της Επιτροπής.

Είναι προφανές ότι το αντικείμενο της Επιτροπής άπτεται της αρμοδιότητας των άλλων επιτροπών της Βουλής, διότι τα θέματα ισότητας των δικαιωμάτων διαπερνούν τους περισσότερους νομοθετικούς τομείς. Έτσι, με το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο, η λειτουργία της Επιτροπής δεν διασφαλίζει, αρκούντως, την ισότιμη άσκηση των δικαιωμάτων των πολιτών, που δεν επιτυγχάνεται με διακηρύξεις, αλλά με την κατοχύρωση και εφαρμογή τους, σε κάθε τομέα, ξεχωριστά.

Για παράδειγμα, σε νομοσχέδια, που θέτουν κριτήρια για την πρόσληψη υπαλλήλων σε έναν συγκεκριμένο τομέα, θα βοηθούσε πολύ να υπάρχει η γνωμοδότηση της Επιτροπής, προκειμένου να αποφευχθούν διακρίσεις. Σε νομοσχέδια, που αφορούν την υγιεινή και την ασφάλεια στους χώρους εργασίας, η γνώμη της Επιτροπής θα ήταν χρήσιμη για ζητήματα των εργαζομένων, που έχουν μόνιμη ή παροδική αναπηρία. Για ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που, τυχόν, αναφέρεται σε θέματα παραβατικότητας των ανηλίκων, κάτι θα είχε να προσθέσει η εν λόγω Επιτροπή.

Επομένως, είναι απαραίτητο, να ενημερώνεται η «Μόνιμη Επιτροπή για την Ισότητα στα Δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Ανθρώπου», για τα νομοσχέδια, που συζητούνται από άλλες επιτροπές, ώστε να γνωμοδοτεί, καταθέτοντας τις προτάσεις της γι' αυτά, με στόχο να αξιοποιεί, έτσι, η Βουλή την τεράστια εμπειρία της.

Πρόκειται, λοιπόν, για μία ουσιαστική μεταρρύθμιση του Κανονισμού της Βουλής, που θα δώσει ουσιαστικό νόημα στην λειτουργία της Επιτροπής μας.

Πρέπει, λοιπόν, να προταθεί στην Πρόεδρο της Βουλής η **τροποποίηση** του Κανονισμού της Βουλής και ειδικότερα της περίπτωσης της παραγράφου 1 του άρθρου 43 Α' ως εξής: «Μόνιμη Επιτροπή για την Ισότητα στα Δικαιώματα και τις Υποχρεώσεις του Ανθρώπου». Ως προς την δ' περίπτωση της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, επαναλαμβάνω τη διατύπωση, που έχει ως ακολούθως: «Αντικείμενο της Επιτροπής είναι η έρευνα και η διατύπωση προτάσεων, με σκοπό την κατοχύρωση των δικαι-

ωμάτων και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων όλων των πολιτών, με ιδιαίτερη μέριμνα σε θέματα ισότητας μεταξύ των φύλων, την προστασία του ανθρώπου και ιδιαίτερα του παιδιού στο πλαίσιο της οικογένειας ή άλλων σχηματισμών, όπου ζει και μεγαλώνει, η εξέταση δημογραφικών θεμάτων, δικαιωμάτων των μειονοτήτων, των ανηλίκων, των ατόμων με αναπηρία, των οικονομικών μεταναστών, ακόμα εκείνων των πολιτών που βρίσκονται σε σωφρονιστικά ιδρύματα ή τελούν υπό όρους σωφρονισμού και η διατύπωση προτάσεων, ώστε η ισότητα να περιλαμβάνει δικαιώματα και υποχρεώσεις κάθε κοινωνικής ομάδας».

ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΥΡΙΑΣ ΜΑΡΙΑΣ ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ

ΣΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΔΙΑΣΚΕΨΩΝ

Ως Πρόεδρος της Επιτροπής συμμετείχα, πρόσφατα, σε δύο Διεθνείς Διασκέψεις. Πρόκειται για την Δεύτερη Διάσκεψη Κοινοβουλευτικών του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και για την ενδοοικογενειακή βία, στο πλαίσιο της Επιτροπής Ισότητας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, που πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο, στις 4 και 5 Ιουνίου 2007 και δεύτερον, για τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Κοινοβουλίων των Χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των Υποψηφίων Χωρών (Βερολίνο 14 – 15 Ιουνίου 2007).

Η Διάσκεψη του Βερολίνου διοργανώθηκε από το Γερμανικό Κοινοβούλιο, ως μέρος της γενικότερης δραστηριοποίησης, που ανέλαβε στα πλαίσια της Γερμανικής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκοπός της Διάσκεψης ήταν η δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Δικτύου Κοινοβουλευτικών Επιτροπών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, το οποίο θα έχει ως στόχο την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την προώθηση μίας συντονισμένης πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα αυτό.

Η προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί ένα διεθνές ζήτημα, το οποίο ενδιαφέρει, άμεσα, την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και γενικότερα απασχολεί, ανεξαιρέτως, όλα τα κράτη της Υφηλίου. Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα, που παρουσιάζονται στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, απαιτείται συλλογική δράση και κινητοποίηση πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα, γεγονός, που καταδεικνύει την ανάγκη δημιουργίας του συγκεκριμένου Δικτύου.

Αποτελεί κοινή παραδοχή ότι, σε γενικές γραμμές, τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Παρ' όλα αυτά, όμως, υπάρχουν πολλές αδυναμίες των κρατών - μελών, αλλά και της Ένωσης, σε αυτόν τον τομέα. Για τον λόγο αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει προχωρήσει σε μία σειρά ενεργειών σύστασης οργάνων και προωθησιών προγραμμάτων, που αποβλέπουν στην ενδυνάμωση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Αλλά και εμείς, οι Βουλευτές, ως άμεσοι εκπρόσωποι των Λαών, πρέπει να αναλογισθούμε, πώς μπορούμε να συνδράμουμε – με τις δικές μας δυνάμεις και την δική μας εξουσία – στον αγώνα της προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ως Βουλευτές έχουμε τη δύναμη να προτείνουμε και να ψηφίσουμε νόμους, που θα εξασφαλίζουν την ισότητα και θα προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Επιπλέον, έχουμε, εκ του Συντάγματος, την δύναμη να επηρεάζουμε τις αποφάσεις της Κυβέρνησης και να ελέγχουμε τις πράξεις της. Συνεπώς, η κοινοβουλευτική διάσταση στον τομέα της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι ιδιαίτερα σημαντική και πρόκειται να λειτουργήσει υπέρ του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τόσο σε επίπεδο εσωτερικών πολιτικών, όσο και σε επίπεδο εξωτερικών σχέσεων των κρατών – μελών, αλλά και της Ένωσης.

Όπως αναφέρθηκε και στο Συνέδριο, η συγκεκριμένη κίνηση ήταν σκόπιμη και, ιδιαίτερα, θετική, καθώς ένα δίκτυο, αποτελούμενο από εκπροσώπους των Εθνικών Κοινοβουλίων, δύναται να λειτουργήσει ως επιπρόσθετος μοχλός πίεσης για την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όχι μόνο σε εθνικό,

αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ας μη παραβλέπουμε το γεγονός ότι ένας τέτοιος μηχανισμός ήταν απαραίτητος στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, η οποία ολοένα και ενδυναμώνεται, μέσα στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι.

Επίσης, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη πρωτοβουλία επιδρά θετικά στην προώθηση της ευρωπαϊκής ενοποίησης, σε μία κρίσιμη περίοδο για το μέλλον της Ένωσης. Η ίδρυση του Δικτύου καταδεικνύει την χρησιμότητα αυτών των Οργάνων για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων. Έρχεται να υπενθυμίσει στους Ευρωπαίους ηγέτες την δυσκολία των κρατών - μελών να ανταποκριθούν επαρκώς στα κοινά προβλήματα, που αντιμετωπίζουν, προβάλλοντας την αρχική πεποίθηση ότι η Ευρώπη αποτελεί το μέσον για την ευημερία των Λαών μας και ότι, μόνον μέσα από κοινές δράσεις, μπορεί να παγιωθεί, ως μία ισχυρή δύναμη, στο παγκόσμιο περιβάλλον.

Επιπλέον, δεν θα πρέπει να υποβαθμίζουμε το γεγονός ότι η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων υπήρξε από τις πρώτες κοινές αρχές, πάνω στις οποίες ιδρύθηκε ολόκληρο το ευρωπαϊκό οικοδόμημα και, επομένως, η ενδυνάμωσή της συνεπάγεται ενίσχυση της ίδιας της Κοινότητας και, κατ' επέκταση, των μελών της.

Κατά τις εργασίες του Συνεδρίου, οι Πρόεδροι των Επιτροπών είχαν την ευκαιρία να αναφερθούν στην κατάσταση, που επικρατεί στις Χώρες τους, στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως και στις πρακτικές, που εφαρμόζονται για την προώθησή τους, ενώ, στη συνέχεια, ακολούθησε ανταλλαγή απόψεων με τον εκπρόσωπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τον Επίτροπο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η τοποθέτησή μου, ως εκπροσώπου της Ελλάδας, αφορούσε στην κατάσταση των δικαιωμάτων στην Χώρα μας, αναφορικά με τις γυναίκες, τα θύματα σωματεμπορίας, τους μετανάστες και τους πρόσφυγες. Αναλυτικότερα, όσον αφορά στα δικαιώματα των γυναικών, επεσήμανα τις προσπάθειες της Ελλάδας στον τομέα της ισότητας των δύο φύλων και της προώθησης των δικαιωμάτων των γυναικών. Το Ελληνικό Σύνταγμα έχει αναθεωρηθεί, ώστε να εμπεριέχει τη διάσταση της ισότητας, ενώ πρόσφατα υιοθετήθηκε από το Κοινοβούλιο νόμος κατά της ενδοοικογενειακής βίας, ο οποίος θωρακίζει την προστασία των γυναικών και παιδιών, που πλήττονται από το φαινόμενο αυτό.

Στη συνέχεια, αναφέρθηκα στις προσπάθειες, που έχει κάνει η Ελλάδα στο θέμα της εμπορίας γυναικών. Πιο συγκεκριμένα, ανέλυσα το νομικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, με το οποίο, αφ' ενός μεν, επιβάλλονται ποινικές διώξεις για το συγκεκριμένο αδίκημα και βαρείες κυρώσεις για τους δράστες και, αφ' ετέρου, εισάγεται σειρά μέτρων για την προστασία των θυμάτων.

Επιπρόσθετα, έγινε αναφορά στο Εθνικό Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσεων για την αρωγή και την προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, το οποίο έχει τεθεί σε εφαρμογή από το έτος 2004.

Σχετικά με το θέμα των μεταναστών, παρουσιάστηκε το κυβερνητικό πρόγραμμα, το οποίο αποβλέπει στην κοινωνική ένταξη των μεταναστών, όπως επίσης, και μέτρα που έχουν ληφθεί για την καταπολέμηση της ξενοφοβίας και του ρατσισμού στην Χώρα μας. Επιπλέον, ετονίσθη ότι η ψήφιση νομοσχεδίου, σχετικά με την είσοδο, διαμονή και προσαρμογή των μεταναστών, συνέβαλε στο συντονισμό της μεταναστευτικής μας πολιτικής και στην απλούστευση των διαδικασιών. Όσον αφορά στα δικαιώματα των προσφύγων και των αιτουμένων άσυλο, υπογραμμίστηκε η πρόθεση της Ελληνικής Πολιτείας να καλύψει τα κενά της χρόνιες έλλειψης μιας σύγχρονης και μακροπρόθεσμης πολιτικής σε αυτό τον τομέα, με την κατάρτιση ενός Εθνικού Σχεδίου για την προστασία των ατόμων αυτών των κατηγοριών.

Αξίζει να αναφερθεί ότι ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής της Πορτογαλίας, η οποία, σημειωτέον, μόλις ανέλαβε την Ευρωπαϊκή Προεδρία, τόνισε ότι το ζήτημα των δικαιωμάτων των μεταναστών θα αποτελέσει μία από τις

βασικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το επόμενο εξάμηνο και ότι το συγκεκριμένο θέμα θα απασχολήσει το νεοσύστατο Δίκτυο.

Η Δεύτερη Διάσκεψη των Κοινοβουλευτικών του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και για την ενδοοικογενειακή βία, πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο (4 - 5 Ιουλίου 2007). Θεωρώ σκόπιμο να τονίσω ότι η εν λόγω εκστρατεία, η οποία άρχισε το 2006, πρόκειται να διαρκέσει ως το 2008. Η εκστρατεία κατά της ενδοοικογενειακής βίας διαχωρίζεται στην κυβερνητική, την κοινοβουλευτική και την τοπική διάσταση και πραγματοποιείται από το Συμβούλιο της Ευρώπης και τα κράτη - μέλη του, όπως και από διάφορους μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς, που δραστηριοποιούνται γύρω από αυτό το θέμα.

Επιπλέον, η εκστρατεία αποσκοπεί στην ενημέρωση των πολιτών, σχετικά με την σοβαρή καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που συνιστά η βία κατά των γυναικών και στην παρακίνηση των κρατών - μελών του Συμβουλίου να επιδείξουν την απαιτούμενη πολιτική βούληση για την καταπολέμηση του φαινομένου. Τα κράτη - μέλη υποχρεούνται να διαθέσουν κονδύλια για την προώθηση αποτελεσματικών μέτρων για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών. Ως μέσα για την επίτευξη των στόχων της εφαρμοζόμενης πολιτικής ορίζονται η θέσπιση ειδικής νομοθεσίας για την προστασία των θυμάτων και η κατάρτιση εθνικών σχεδίων για την εφαρμογή των προτάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπως επίσης και η συνεχής παρακολούθηση της προόδου, που σημειώνεται.

Για να υλοποιηθούν οι συγκεκριμένοι στόχοι, το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει προτείνει τη λήψη δέσμης μέτρων σε τέσσερις τομείς, οι οποίοι είναι, κατά σειράν, η υιοθέτηση νομικών μέτρων, η υποστήριξη και προστασία των θυμάτων, η συλλογή στοιχείων σχετικά με το ζήτημα και η ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και της κοινής γνώμης. Τα κράτη - μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, κατά τη διάρκεια της εκστρατείας, καλούνται να επιδείξουν αξιολογία πρόοδο στους παραπάνω τομείς. Για τον λόγο αυτό, πρέπει να προβούν σε αξιολόγηση της υπάρχουσας κατάστασης, ώστε να εκτιμηθούν οι αδυναμίες και να υιοθετηθούν τα ενδεικνύμενα μέτρα.

Για την εκπλήρωση των στόχων του, το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει αναλάβει την οργάνωση Σεμιναρίων και Συναντήσεων των Εθνικών Αντιπροσώπων για την προώθηση της εκστρατείας. Στις Συναντήσεις ανταλλάσσονται ιδέες και πρακτικές μεταξύ των εκπροσώπων των κρατών, ώστε να αναζητηθούν και, στη συνέχεια, να εφαρμοσθούν οι καλύτερες δυνατές πρακτικές, που θα αποδώσουν τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Στο συγκεκριμένο Συνέδριο έγινε αξιολόγηση της κατάστασης, που επικρατεί στα κράτη - μέλη του Συμβουλίου. Οι συζητήσεις αφορούσαν στις δυνατότητες συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων φορέων και μεταξύ των Εθνικών Κοινοβουλίων και των Κυβερνήσεων, καθώς και στις πολιτικές ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης.

Στην εισήγησή μου υπεγράμμινα ότι η αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας πρέπει να οριστεί ως διαδικασία οριζόντιας και κάθετης συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων Φορέων, προκειμένου να επιτύχουμε καλύτερα και βιώσιμα αποτελέσματα και, στη συνέχεια, έδωσα μερικά παραδείγματα καλής συνεργασίας ανάμεσα σε εγχώριους Φορείς, που πρωτοβούν την ισότητα, όπως, για παράδειγμα, την συνεργασία του Κ.Ε.Θ.Ι με το Υπουργείο Παιδείας, της Γενικής Γραμματείας Ισότητας με το Υπουργείο Δικαιοσύνης για την επεξεργασία του νομοσχεδίου κατά την ενδοοικογενειακής βίας καθώς και τη συνεργασία διαφόρων Δήμων στην Ελληνική Περιφέρεια με την Κεντρική Εξουσία για τη δημιουργία υποδομών Φιλοξενίας και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για τις γυναίκες - θύματα.

Καταλήγοντας, θα ήθελα να αναφέρω ότι η Ελλάδα, ως προς το ζήτημα της ενδοοικογενειακής βίας, έχει πραγματοποιήσει σημαντική πρόοδο. Παρ' όλα αυτά, η αντιμετώπιση του φαινομένου δεν είναι απλή υπόθεση, κυρίως, επειδή αυτό είναι άμεσα συνδεδεμένο με αναχρονιστικές απόψεις και αντιλήψεις, βαθειάριζωμένες στις Κοινωνίες μας. Για το λόγο αυτό ο ρόλος της Κοινωνίας των Πολιτών θεωρείται υψίστης σημασίας.

Στην Ελλάδα, η ενασχόληση των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων με τον τομέα της ισότητας έχει ενταθεί τα τελευταία χρόνια και, οι Οργανώσεις αυτές, αποτελούν, πλέον, μία καλή πηγή πληροφορόρησης και ανταλλαγής επιτυχημένων πρακτικών.

Συνεπώς, η συνεργασία της Πολιτείας με τους Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς, που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ισότητας είναι απαραίτητη και θα πρέπει να αποτελέσει κύριο μέλημά μας, καθώς οι συγκεκριμένες Οργανώσεις μπορεί να αποτελέσουν δίαυλους επικοινωνίας μεταξύ των αρμοδίων Φορέων και της υπόλοιπης Κοινωνίας, και να μεταδώσουν, σε τελική ανάλυση, τα μηνύματα και τους στόχους της εκστρατείας του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Οι Εισηγήσεις έγιναν δεκτές, κατά πλειοψηφία και συναπαρτίζουν την Έκθεση της Επιτροπής, η οποία υποβάλλεται προς την Ολομέλεια της Βουλής.

Αθήνα, 6 Ιουλίου 2007

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ

Η Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΛΕΩΝΟΡΑ ΚΑΤΣΕΛΗ

Η Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΜΠΕΡΝΙΔΑΚΗ-ΛΑΝΤΟΥΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΑΝΤΟΥΛΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ
ΑΡΓΥΡΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΚΕΡΕΚΟΥ
ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ »

« ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΑ' - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'
ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ
ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ
ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Κατά τη Γ' Τακτική Σύνοδο της ΙΑ' Περιόδου, η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Περιφερειών συνεστήθη με την υπ' αριθμ. 8266/6797 από 2.11.2006 απόφαση της Προέδρου της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 43 Α' του Κανονισμού της Βουλής.

Η Επιτροπή συγκροτείται από 30 Μέλη και αποτελέστηκε από τους Βουλευτές κ.κ. Παναγιώτη Αδρακτά, Ιλχάν Αχμέτ, Θεόφιλο Βασιλείου, Γεώργιο Βλάχο, Σταύρο Δαϊλάκη, Θαλασσινό Θαλασσινό, Ανδρέα Καραγκούνη, Γεώργιο Καρασμάνη, Αθηνά Κόρκα-Κώνστα, Αθανάσιο Μπούρα, Ελισάβετ Παπαδημητρίου, Ιωάννη Πίττα, Ευάγγελο Πολύζο, Νικόλαο Σταυρογιάννη, Ιορδάνη Τζαμτζή, Μαργαρίτη Τζίμα, Δημοσθένη Τσιαμάκη, Μιλτιάδη Βέρρα, Ροδόλα Ζήση, Μιχαήλ Καρχιμάκη, Γεώργιο Λιάνη, Μιχαήλ Παντούλα, Λάμπρο Παπαδήμα, Ευάγγελο Παπαχρήστο, Θεοδώρα Τζάκρη, Θεοχάρη Τσιόκα, Εμμανουήλ Φραγκιαδουλάκη, Αναστάσιο Χωρέμη, Νικόλαο Γκατζή και Ιωάννη Δραγασάκη.

Πρόεδρος της Επιτροπής εξελέγη, στις 8 Νοεμβρίου 2006, ο κ. Γεώργιος Καρασμάνης. Το αξίωμα του Α' Αντιπροέδρου της Επιτροπής κατέλαβε ο κ. Θεοδώρας Τσιόκας, του Β' Αντιπροέδρου ο κ. Νικόλαος Γκατζής και του Γραμματέα ο κ. Ιωάννης Δραγασάκης.

Αντικείμενο της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 43 Α' του Κανονισμού της Βουλής, είναι «η παρακολούθηση και ενημέρωση της Βουλής για τη λειτουργία των περιφερειακών οργάνων της Πολιτείας και ιδίως για ζητήματα σχεδιασμού και εφαρμογής της πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης».

Η Επιτροπή πραγματοποίησε 18 συνεδριάσεις, συνολικής διάρκειας 32 ωρών και 45 λεπτών, κατά τις οποίες εκλήθησαν σε ακρόαση, προς ενημέρωση των μελών της, Υπουργοί, Ευρωβουλευτές, Γενικοί Γραμματείς Περιφερειών και εκπρόσωποι Φορέων, όπως εμφανίζεται στο αντίστοιχο Κεφάλαιο της Έκθεσης.

II. ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΛΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΑΚΡΟΑΣΗ

1.Συνεδρίαση της 24ης Οκτωβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κ. Απόστολο Ανδρεουλάκο, για θέματα αρμοδιότητάς του.

2.Συνεδρίαση της 30ης Οκτωβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση των μελών της Επιτροπής από τον Πρόεδρο των Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.), κ. Νικόλαο Κατσαρό, για θέματα της αρμοδιότητάς του.

3.Συνεδρίαση της 8ης Νοεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Εκλογή Προεδρείου.

4.Συνεδρίαση της 16ης Νοεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από την Πρόεδρο του Οργανισμού Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Απασχόλησης (Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α.) «ΔΗΜΗΤΡΑ», κυρία Ευθυμία Ιωαννίδου, για θέματα της αρμοδιότητάς της.

5.Συνεδρίαση της 5ης Δεκεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από τον Πρόεδρο των Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.), κ. Νικόλαο Κατσαρό, σχετικά με θέματα της αρμοδιότητάς του.

6.Συνεδρίαση της 15ης Δεκεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κ. Δημήτριο Αβραμόπουλο, για θέματα της αρμοδιότητάς του.

7.Συνεδρίαση της 11ης Ιανουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από τον Ειδικό Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Δημήτριο Παπαγιαννίδη, σχετικά με τον προγραμματισμό και την εφαρμογή των Γ' και Δ' Κοινοτικών Πλαίσίων Στήριξης.

8.Συνεδρίαση της 30ης Ιανουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από τον Διοικητή του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.), κ. Ελευθέριο Παπαγεωργόπουλο, σχετικά με θέματα της αρμοδιότητάς του.

9.Συνεδρίαση της 21ης Φεβρουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Χρήστο Φώλια και τον Γενικό Γραμματέα Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου, κ. Κωνσταντίνο Μουσουρούλη, για θέματα της αρμοδιότητάς τους.

10.Συνεδρίαση της 28ης Φεβρουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από τον Υφυπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, κ. Γεράσιμο Γιακουμάτο, για θέματα της αρμοδιότητάς του.

11.Συνεδρίαση της 21ης Μαρτίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από τον κ. Κωνσταντίνο Κόντο, Διοικητή του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.), για θέματα της αρμοδιότητάς του.

12.Συνεδρίαση της 28ης Μαρτίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από τον Πρόεδρο της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος (Ε.Ν.Α.Ε.), κ. Δημήτριο Δράκο, για θέματα της αρμοδιότητάς του.

13.Συνεδρίαση της 18ης Απριλίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση από τον Πρόεδρο του Οργανισμού Εργατικής Εστίας (Ο.Ε.Ε.), κ. Κωνσταντίνο Λιάπη, για θέματα της αρμοδιότητάς του.

14.Συνεδρίαση της 24ης Απριλίου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Ενημέρωση από τον Γενικό Γραμματέα του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), κ. Αθανάσιο Οικονόμου, σχετικά με την περιφερειακή τουριστική ανάπτυξη.

15.Συνεδρίαση της 17ης Μαΐου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Ενημέρωση από τον Αντιπρόεδρο του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.), κ. Φώτιο Αγαδάκο, για θέματα της αρμοδιότητάς του.

16.Συνεδρίαση της 29ης Μαΐου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Συζήτηση επί των Εισηγήσεων, που θα περιληφθούν στην Έκθεση της Επιτροπής.

Εισηγητές: κ. Μαργαρίτης Τζίμας και κυρία Αθηνά Κόρκα - Κώνστα.

17.Συνεδρίαση της 19ης Ιουνίου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Συζήτηση επί των Εισηγήσεων, που θα περιληφθούν στην Έκθεση της Επιτροπής.

Εισηγητές: κ. Ευάγγελος Πολύζος και κυρία Ροδούλα Ζήση.

18.Συνεδρίαση της 27ης Ιουνίου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

α) Συζήτηση επί της Εισηγήσεως του Βουλευτή, κ. Θεοχάρη Τσιόκα.

β) Έγκριση του τελικού σχεδίου Έκθεσης της Επιτροπής.

19. Συνεδρίαση της 5ης Ιουλίου 2007**Θέμα ημερήσιας διάταξης:**

Συζήτηση επί της εισηγήσεως της Βουλευτού, κυρίας Ελισάβετ Παπαδημητρίου.

III. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΥΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗ ΣΤΟ ΡΟΛΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Επιτροπή μας έχει αναδείξει ότι ειδικά για αυτές τις μειονεκτικές περιοχές απαιτείται κατάρτιση ειδικών περιφερειακών προγραμμάτων ενίσχυσης και ανάπτυξης, για αύξηση των δημοσίων επενδύσεων και βέβαια σοβαρά κίνητρα για ιδιωτικές επενδύσεις.

Εν όψει, λοιπόν της αξιοποίησης του Δ' Κ.Π.Σ., θα πρέπει να αφήσουμε οριστικά στο παρελθόν πρακτικές που μας έφεραν ουραγούς στην περιφερειακή, αλλά και την εν γένει ανάπτυξη στην Ε.Ε.. Το Δ' Κ.Π.Σ., θα αποτελέσει, ίσως την τελευταία ευκαιρία ειδικότερα για την ανάκαμψη και την ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας. Αυτή τη φορά, όχι μόνο δεν πρέπει να χαθεί ούτε ένα ευρώ, αλλά να κατευθυνθεί εκεί που πρέπει.

Αυτό σημαίνει για την περιφέρεια ότι πρέπει να υπάρξει επαναπροσδιορισμός του ρόλου της ως αυτοδιοικούμενης μονάδας, για την ανάπτυξη της οποίας πρέπει, επίσης, να εκπονηθεί στρατηγικός σχεδιασμός. Δεν θα κάνουμε τίποτα αν δεν βοηθήσουμε τις περιφέρειες να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν δικά τους πλάνα ανάπτυξης, στα πλαίσια ενός εθνικού σχεδιασμού, με αποκλειστικό γνώμονα τις τοπικές ανάγκες. Επίσης να αμβλύνουν τις κραυγαλέες ανισότητες που καταγράφονται σήμερα από τη μια περιφέρεια στην άλλη.

Δεν χωρούν λάθη στην εφαρμογή του Δ' Κ.Π.Σ., όπως έγινε στο παρελθόν. Χρειαζόμαστε λίγες και ισχυρές υπηρεσίες διαχείρισης, λίγους και ικανούς φορείς για την υλοποίηση των έργων και πρέπει να ενισχύσουμε με ειδικά κριτήρια τις αδύναμες περιφέρειες, ώστε να έχουν τη δική τους ευκαιρία και πρόσβαση στην αναπτυξιακή ευκαιρία. Ο στόχος δεν είναι ανέφικτος και αυτό προκύπτει μέσα από τις επισημάνσεις, τις θέσεις και τις προτάσεις των συναδέλφων και των ειδικών που συμμετείχαν στις συνεδριάσεις μας.

Έχω τονίσει και μετά το πέρας της προηγούμενης Συνόδου, θα το επαναλάβω και τώρα.

Απαιτείται, κατ' αρχήν, ο επαναπροσδιορισμός της δομής και

οργάνωσης της περιφέρειας, ώστε να ρυθμίζονται αποκλειστικά μείζονα θέματα υπηρεσιακά, διοίκησης και λειτουργίας.

Να ενισχυθεί ο ρόλος του περιφερειακού συμβουλίου και μέσω αυτού ο ρόλος της περιφέρειας με αυτοδιοικούμενους οργανισμούς και αποκεντρωμένες υπηρεσίες διοίκησης.

Να δοθεί μάχη για την απαλλαγή επί τέλους από τις γραφειοκρατικές δυσλειτουργίες, ώστε η ανάληψη και η υλοποίηση αναπτυξιακών έργων να γίνεται απρόσκοπτα.

Να επανδρωθούν οι περιφερειακές υπηρεσίες με υψηλού επιπέδου εξειδικευμένο προσωπικό και σε συνδυασμό με ταχύρυθμα προγράμματα εκπαίδευσης του υπάρχοντος δυναμικού, να μπορούν να συμμετέχουν ενεργά και αποτελεσματικά στην προσπάθεια για την ανάπτυξη κάθε περιοχής.

Ο στόχος μας δεν είναι ανέφικτος, και αυτό δεν αποτελεί σχήμα λόγου αλλά πεποίθησή μου. Στα τρία χρόνια λειτουργίας της διακομματικής επιτροπής μας, επιτελέσαμε έργο σημαντικό. Αποτινάξαμε τα βαρίδια των κομματικών ταυτοτήτων, των μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων, των τοπικιστικών εξαρτήσεων και καταφέραμε το όραμα μας για μια ισόρροπη ανάπτυξη της Ελληνικής περιφέρειας, να το κάνουμε από ουτοπία, στόχο πραγματικά εφικτό. Είμαι ευτυχής που είχα την τύχη να είμαι μαζί σας σ' αυτή την προσπάθεια.

IV. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ**A. ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΟΧΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΤΖΙΜΑΣ**

Η κοινωνία της πληροφορίας αποτελεί, εδώ και μερικά χρόνια, στρατηγικό στόχο για το σύνολο των κρατών της ΕΕ. Εκ των βασικών παραμέτρων της στρατηγικής της Λισσαβόνας, του αναπτυξιακού χάρτη της ευρωπαϊκής οικονομίας για την τρέχουσα δεκαετία, η ανάπτυξη των δικτύων πληροφορίας αλλά κυρίως η εκμετάλλευση της τεράστιας δυναμικής τους για την οικονομική ανάπτυξη και τελικά για την βελτίωση της ζωής του ευρωπαίου πολίτη αποτελεί μέγα στοίχημα για την Ευρώπη στην προσπάθεια της να βασίσει την οικονομία της στη γνώση.

Η Λισσαβόνα και τα Διαρθρωτικά Ταμεία

Η κριτική του Wim Kok (Facing the challenge, The Lisbon strategy for growth and employment)¹ για τον τρόπο που υλοποιείται σε Στρατηγικό επίπεδο η «Ατζέντα της Λισσαβόνας» έχει έρθει να διαμορφώσει ένα σημαντικό πολιτικό κλίμα για αποκέντρωση διαδικασιών και πόρων στο πλαίσιο της διαχείρισης των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων. Η ανάλυση του W. Kok καταλήγει στα παρακάτω γενικά συμπεράσματα:

* Δεν υπάρχουν, στην δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι κατάλληλοι μηχανισμοί χρηματοδοτικής υποστήριξης που να υλοποιούν την «Ατζέντα της Λισσαβόνας»

* Εντοπίζεται έντονα στις σημερινές διαδικασίες, αυτό που ονομάζεται ως «Lack of ownership» και «Insufficient shared interest», έλλειψη δηλαδή συνευθύνης από τις κυβερνήσεις για την υλοποίηση των δεσμεύσεων οι οποίες αναλαμβάνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο

* Λείπει μια γενικότερη στρατηγική για την Πολιτική Συνοχής οι οποία θα συμβάλλει σε μια σειρά από τομείς και ζητήματα που συνδέονται με την «Ατζέντα της Λισσαβόνας»

Επομένως είναι αναγκαία η ευελιξία για την δραστηριοποίηση των περιφερειακών οικονομιών μέσα από τον συντονισμό, την έμφαση στην αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων, την νομιμοποίηση των αποφάσεων μέσα από την ευρύτερη κοινωνική συνευθύνη, με στόχο την ισότιμη συμμετοχή των περιφερειών σε μια οικονομία χωρίς σύνορα.

Η Πολύ-συμμετοχική Διακυβέρνηση, με έμφαση στην περιφερειακή διοίκηση και υλοποίηση, εμφανίζεται, ως πλατφόρμα συνεργασιών και συντονισμού, αφού στοχεύει στον να παντρέψει τις τοπικές οικονομικές δυνατότητες με το συνολικότερο περιβάλλον πολιτικής και συνεργασιών. Βασικές αρχές της είναι η αποκέντρωση πόρων, διαδικασιών, διαχείρισης, στόχων και υποχρεώσεων, με κεντρικό συντονισμό.

Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να τονιστούν και μερικά ακόμα ζητήματα:

α) Οι πόροι των Διαρθρωτικών Ταμείων από μόνοι τους

έχουν μικρή συμβολή στην «Ατζέντα της Λισσαβόνας» η οποία απαιτεί μια σειρά από σημαντικές και συνολικότερες διαρθρωτικές αλλαγές από τα Κράτη Μέλη.

β) Με τον όρο **περιφέρεια και περιφερειακή ανάπτυξη** δεν νοείται, μόνο η κεντρική πόλη αλλά μια ισορροπημένη πολιτική καινοτομίας, γνώσης και επιχειρηματικότητας, για όλη την εκάστοτε περιοχή.

γ) Τέλος, σε μια εποχή μειωμένων πόρων για επενδύσεις, η καινοτομία, μέσα από στοχευμένες και αποτελεσματικές παρεμβάσεις, πρέπει να είναι ο μοναδικός στόχος.

Ψηφιακή σύγκλιση

Στη χώρα μας η προσπάθεια διάχυσης των στόχων της «Κοινωνίας της Πληροφορίας» υπήρξε μέχρι πρόσφατα προβληματική. Περιορισμένες υποδομές, έλλειψη τεχνογνωσίας, υψηλό κόστος πρόσβασης, χαμηλή ανάπτυξη μορφών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης είναι μόνο μερικές αρνητικές πτυχές που δυσχέραναν την ψηφιακή σύγκλιση με άλλες χώρες της ΕΕ. Η συνακόλουθη αδυναμία να πειστούν πολίτες και επιχειρήσεις για τις δυνατότητες των δικτύων πληροφορίας, στέρησαν από την οικονομία την τεράστια δυναμική αυτού του αναπτυξιακού εργαλείου.

Όπως πάντα η ελληνική περιφέρεια είναι η πλέον αδικημένη. Η ανυπαρξία ευρωζωνικών δικτύων μέχρι πολύ πρόσφατα και η έλλειψη ενήμερων στέρησαν από την περιφέρεια έναν σημαντικό δίαυλο που αν μη τι άλλο θα συνέβαλε στην άρση της απομόνωσης της ελληνικής περιφέρειας και την βέλτιστη αξιοποίηση της όποιας αναπτυξιακής δυναμικής μέσα από ολοκληρωμένα δίκτυα επικοινωνίας και πληροφόρησης.

Από το 2000, όταν οι τεχνολογικά προηγμένες χώρες ανακάλυπταν τις δυνατότητες του Διαδικτύου, στην Ελλάδα ακολουθήσαμε πολιτικές για τις τεχνολογίες που σχεδιάστηκαν από το κράτος, με αποδέκτη... το κράτος. Το Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» εξαντλήθηκε στα πρώτα 3 - 4 χρόνια σε ασκήσεις κατανόησης προϋπολογισμών σε υπουργεία, λογιστικά μεγέθη και απορροφήσεις πόρων.

Κανείς βεβαίως δεν ξέχασε τους πολίτες. Μόνο που για άλλη μια φορά αντιμετωπίστηκαν δευτερογενώς. Ξαν να επρόκειτο για «κάποιους άλλους». Αν το κράτος εξέδιδε ταχύτερα κάποια πιστοποιητικά, αν η γραφειοκρατία γινόταν ηλεκτρονική, τότε οι πολίτες θα ήταν κάπως ωφελημένοι. Τα πάντα ιδωμένα μέσα από την οπτική του μεγάλου κράτους. Το κρυμμένο δυναμικό των πολιτών, η δημιουργικότητα και οι καθημερινές ζωές τους δεν ήταν παρά «οι ζωές των άλλων».

Ψηφιακή στρατηγική

Το 2005, καταρτίστηκε από την Επιτροπή Πληροφορικής για πρώτη φορά μια ολοκληρωμένη Ψηφιακή Στρατηγική για την χώρα, που αναφέρεται στην περίοδο 2006-2013.

Η Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013 αποσκοπεί στην πραγματοποίηση ενός «ψηφιακού άλματος» στην παραγωγικότητα και την ποιότητα ζωής, αναδεικνύοντας τις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών καθώς και τις νέες δεξιότητες ως βασική στρατηγική κατεύθυνση της χώρας για την επόμενη περίοδο.

Έχοντας θέσει τους στρατηγικούς στόχους, η Επιτροπή Πληροφορικής η οποία αποτελεί το ανώτατο θεσμοθετημένο όργανο για την κατάρτιση της στρατηγικής και την ανάπτυξη της Πληροφορικής, ακολούθησε τέσσερα βήματα προκειμένου να χαράξει την ψηφιακή πορεία της χώρας για την περίοδο 2006-2013.

Βήμα 1ο: Διάγνωση - εντοπισμός της ρίζας των προβλημάτων που δυσχεραίνουν τη διάδοση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στη χώρα.

Βήμα 2ο: Ανάλυση των διεθνών πολιτικών που αφορούν στην Κοινωνία της Πληροφορίας και στις νέες τεχνολογίες. Εντοπισμός των καλών παραδειγμάτων αλλά και των αποτυχιών άλλων χωρών.

Βήμα 3ο: Μελέτη των διεθνών και Ευρωπαϊκών εξελίξεων στον τομέα της Κοινωνίας της Πληροφορίας (πολιτική της Ε.Ε. i2010, εξελίξεις WSIS κλπ.)

Βήμα 4ο: Διαμόρφωση των βασικών κατευθύνσεων της ψηφιακής στρατηγικής για την περίοδο έως το 2013, συνεκτι-

μώντας τις ιδιαιτερότητες της Ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Η ψηφιακή στρατηγική 2006-2013 αντικατέστησε τη «Λευκή Βίβλο» για την Κοινωνία της Πληροφορίας και ενίσχυσε το ρόλο του υφιστάμενου Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας», διορθώνοντας τις στοχεύσεις του. Παράλληλα, η νέα ψηφιακή στρατηγική απαντά στις προκλήσεις της Δ' Προγραμματικής Περιόδου (2007-2013) και είναι συμβατή με την νέα ευρωπαϊκή πολιτική για την Κοινωνία της Πληροφορίας «i2010» και το σχέδιο δράσης «Jobs & Growth» που καταρτίστηκαν κατά το πρώτο εξάμηνο του 2005.

Οι αλλαγές που έγιναν το 2005 στο σχεδιασμό του Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» προσπάθησαν να δημιουργήσουν ψηφιακές υπηρεσίες με αισθητό αποτέλεσμα. Παρά τις αρχικές καθυστερήσεις, αυτή η προσπάθεια θα φέρει τελικά καρπούς. Στην Ψηφιακή Ελλάδα του 2008 οι νέες ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται θα εξοικονομήσουν περισσότερες από πέντε ημέρες ετησίως στον καθένα μας, λόγω ταχύτερων συναλλαγών. Στο τέλος του 2008, θα έχουμε μια εβδομάδα ελεύθερου χρόνου περισσότερη, επειδή οι φορολογικές συναλλαγές, οι τελωνειακές διατυπώσεις, τα ποινικά μητρώα στις μεγάλες πόλεις, ληξιαρχικές πράξεις, αλλά και συναλλαγές στους δήμους, θα πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά. Σχεδόν 80 μουσεία και περισσότερες από 150 πολιτιστικές συλλογές θα ανοίξουν τις ψηφιακές τους πύλες σε όλους.

Ενδιαφέρουσες ψηφιακές εξελίξεις και αναμφισβήτητη θετικές αλλαγές. Όμως αυτές οι μεταβολές που έρχονται μέσω των ψηφιακών υπηρεσιών του δημοσίου, δεν παύουν να αποτελούν μικρές γραμμικές αλλαγές. Και δυστυχώς, δεν αρκούν ως κινητήριος δύναμη που θα επιταχύνει την πορεία της χώρας. Χρειάζεται κάτι πολύ περισσότερο!

Αυτός είναι και ο λόγος που η νέα αντίληψη της Ψηφιακής Στρατηγικής 2006 - 2013, προτείνει δράσεις που στοχεύουν απευθείας στον πολίτη και την επιχείρηση. Άλλοτε μέσω της σύστασης ταμείου για τη χρηματοδότηση νέων επιχειρηματικών ιδεών που μπορούν να ανθίσουν. Άλλοτε μέσω της απευθείας χορήγησης εξοπλισμού και νέων δυνατοτήτων σύνδεσης με το γρήγορο Internet σε μαθητές, φοιτητές και επιχειρήσεις σε όλη τη χώρα. Άλλοτε μέσω της αριστείας, με επιβράβευση εκείνων που προσπαθούν περισσότερο, που κοπιάζουν και που αναδεικνύονται ως καλά πρότυπα. Πάντοτε όμως με την αντίληψη «απευθείας στον πολίτη» και «απευθείας στην επιχείρηση».

Αν λοιπόν το Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» και η Ψηφιακή Στρατηγική 2006 - 2013 μπορούν με κάποιο τρόπο να αλλάξουν σημαντικά την ποιότητα ζωής των πολιτών, δεν θα είναι επειδή πέντε ή δέκα συναλλαγές του δημοσίου θα γίνουν ψηφιακές.

Η μεγαλύτερη συμβολή τους θα είναι να δώσουν στα χέρια κάποιου άγνωστου σήμερα μαθητή ή κάποιας άγνωστης σήμερα μικρής ελληνικής επιχείρησης, ένα νέο τεχνολογικό μέσο που θα απελευθερώσει το κρυμμένο δυναμικό τους. Και τότε, σε δύο, σε πέντε ή σε δέκα χρόνια, αυτός ο νέος και αυτή η μικρή επιχείρηση, θα αναπτύξουν μια πρωτοποριακή ιδέα, θα φτιάξουν μια δική τους ψηφιακή υπηρεσία που εκείνη τη στιγμή θα αλλάξει τη ζωή όλων μας.

Η μεγαλύτερη συμβολή της Ψηφιακής Στρατηγικής και του Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» θα είναι αυτή ακριβώς η σπίθα: Δύο, τρία ή δέκα «μυαλά» που υπό τις κατάλληλες συνθήκες θα μπορέσουν να αποδειχθούν ισχυρότερα από δύο, τρεις ή δέκα μεγάλες προσπάθειες των πιο ισχυρών κυβερνήσεων.

Ψηφιακή αυτοδιοίκηση

Κάνοντας πράξη τη δέσμευση για εξυπηρέτηση του πολίτη, που περιλαμβάνεται στην Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013, η Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνία της Πληροφορίας προωθεί από τον Νοέμβριο του 2005 μεγάλη παρέμβαση με τίτλο «Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση».

Στόχος της είναι η ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση των πολιτών, ιδιαίτερα εκείνων της Περιφέρειας, αλλά και η εξοικειωσή τους με τις νέες τεχνολογίες, με ιδιαίτε-

ρα φιλικό τρόπο, αφού την υλοποίηση της πρωτοβουλίας θα αναλάβουν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης όλης της χώρας.

- Εξυπηρέτηση και εξοικείωση των πολιτών

Η «Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση», συνολικού προϋπολογισμού 60 εκατ. ευρώ, αποτελεί καινοτομική παρέμβαση, η οποία δεν περιλαμβάνονταν στον αρχικό σχεδιασμό του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας». Χρηματοδοτείται από εθνικούς και κοινοτικούς (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) πόρους και -σε συνδυασμό με αντίστοιχες δράσεις που σχεδιάστηκαν το 2005 από την Ειδική Γραμματεία για την ΚτΠ- διορθώνει σε σημαντικό βαθμό τη στόχευση του Προγράμματος, υλοποιώντας ψηφιακές υπηρεσίες άμεσα αισθητές στους πολίτες, ιδιαίτερα στην Περιφέρεια.

Το πρόγραμμα «Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση» εστιάζει τόσο στη μείωση του ψηφιακού χάσματος στη χώρα, όσο και στην καθημερινή εξυπηρέτηση των πολιτών με πρακτικούς τρόπους, μέσω της νέας τεχνολογίας. Παράλληλα, χρηματοδοτούνται δράσεις για την εξοικείωση των πολιτών στη χρήση των νέων ψηφιακών δυνατοτήτων σε όλους τους ΟΤΑ.

Η νέα παρέμβαση για την «Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση», αποτελεί πρόγευση των δράσεων της νέας Ψηφιακής Στρατηγικής 2006-2013 καθώς χαρακτηρίζεται από τρεις μεγάλες καινοτομίες

- **Καινοτομία 1: Πρόβλεψη για συμμετοχή όλων των ΟΤΑ**

Στην «Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση» προβλέπεται η δυνατότητα συμμετοχής όλων των ΟΤΑ, ως εξής:

- **Οι Περιφέρειες** μπορούν να υλοποιήσουν, μέσω της ΚτΠ ΑΕ, την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών με έργα για τις διευθύνσεις αλλοδαπών, μετανάστευσης, δασών και αλιείας.

- **Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις** μπορούν να υλοποιήσουν, μέσω της ΚτΠ ΑΕ, την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών για τις διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αλλά και την ανάπτυξη εφαρμογών διαχείρισης πολεοδομικών δεδομένων της αρμοδιότητάς τους.

- **Δήμοι με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων** μπορούν να αναπτύξουν ως τελικοί δικαιούχοι Ηλεκτρονικές Πύλες Πληροφόρησης & Εξυπηρέτησης (Portals), μέσω των οποίων οι πολίτες θα έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες για υπηρεσίες και δικαιολογητικά. Θα περιλαμβάνουν, επίσης, και χρηστικές πληροφορίες που αφορούν στην περιοχή τους (όπως ηλεκτρονικοί οδηγοί πόλης, αθλητικά και πολιτιστικά γεγονότα, τουριστικές πληροφορίες κ.λπ.). Εκτός αυτών, οι μεγάλοι δήμοι θα μπορούν να αναπτύξουν συστήματα ηλεκτρονικής έκδοσης πιστοποιητικών, αδειών και βεβαιώσεων δημοτολογίου, ληξιαρχείου κλπ., ενώ οι πολίτες θα έχουν τη δυνατότητα ηλεκτρονικής πληρωμής τελών και δημοτικών φόρων, καθώς και μια σειρά άλλες υπηρεσίες ηλεκτρονικών πληρωμών. Οι δήμοι θα έχουν, τέλος, τη δυνατότητα να αναπτύξουν γεωγραφικά συστήματα πληροφόρησης σε τομείς όπως η διαχείριση των αστικών τους συγκοινωνιών, η διαχείριση θέσεων στάθμευσης, η διαχείριση πολεοδομικών δεδομένων, τα δίκτυα ύδρευσης κλπ.

- **Δήμοι με πληθυσμό κάτω των 20.000 κατοίκων** μπορούν να υλοποιήσουν μέσω της ΚτΠ ΑΕ ηλεκτρονικές πύλες πληροφόρησης και εξυπηρέτησης (Portals), με πληροφορίες για την πόλη τους (οδηγό πόλης, αθλητικά και πολιτιστικά γεγονότα, σημεία τουριστικού ενδιαφέροντος κλπ.), αλλά και ψηφιακές υπηρεσίες.

- **Καινοτομία 2: Έμφαση σε δράσεις εξοικείωσης των πολιτών με τις νέες τεχνολογίες**

Παράλληλα με την ανάπτυξη των ψηφιακών υπηρεσιών, η Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνία της Πληροφορίας έχει προβλέψει σειρά δράσεων για την ενημέρωση και την εξοικείωση του τοπικού πληθυσμού σ' ό,τι αφορά στις νέες ψηφιακές υπηρεσίες που θα δημιουργηθούν και θα είναι σύντομα στη διάθεσή του.

- **Καινοτομία 3: «Αριστεία» - Οι πιο δραστήριοι ΟΤΑ ως «οδηγός»**

Όμως, εκτός της δυνατότητας συμμετοχής όλων των ΟΤΑ, στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας εισάγεται για πρώτη φορά και η έννοια της «Αριστείας». Η Επιτροπή Πληροφορικής θα αξιολογήσει τα πρώτα είκοσι έργα που θα ολοκληρωθούν

και θα επιβραβεύσει τους ΟΤΑ που θα παρουσιάσουν τα πέντε καλύτερα.

Κατ' αυτόν τον τρόπο εκτιμάται ότι οι περισσότεροι δραστήριοι και αποδοτικοί ΟΤΑ θα αποτελέσουν «οδηγούς» για την ενεργοποίηση της τοπικής αυτοδιοίκησης σε όλη τη χώρα σε ό,τι αφορά τη δυναμική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών

Παραδείγματα Ψηφιακών Υπηρεσιών

Οι υπηρεσίες αυτές έχουν σημασία για τον πολίτη και πρέπει να εστιάζουν στον πολίτη. Για παράδειγμα, η πύλη πληροφόρησης (portal) σε ένα Δήμο ή μια Νομαρχία, μπορεί να αναδειχθεί σε ένα ιδιαίτερα «ζωντανό» και κομβικό σημείο για τους πολίτες που τη χρησιμοποιούν, καθώς θα περιλαμβάνει χρήσιμες πληροφορίες, όπως κατάλογο δικαιολογητικών για την έκδοση αδειών και πιστοποιητικών ή τη χορήγηση επιδομάτων και στοιχείων για την επικοινωνία με το Δήμο ή τη Νομαρχία ώστε ο πολίτης να υποβάλει αιτήματα, παράπονα ή καταγγελίες. Οι αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες κάθε περιοχής θα βρουν στην ίδια πύλη το δικό τους σημείο πληροφόρησης και προβολής, με δυνατότητα εκδήλωσης ενδιαφέροντος, εγγραφής, αλλά και (μελλοντικά) αγοράς εισιτηρίων. Το ίδιο θα γίνει, επίσης, και με την τουριστική προβολή κάθε τόπου, καθώς από την πύλη θα προβάλλονται διαδρομές, αξιοθέατα, καταλύματα και παράλληλες δράσεις.

Στις ψηφιακές υπηρεσίες εντάσσεται και η ανάπτυξη από τους ΟΤΑ εφαρμογών για ηλεκτρονικές συναλλαγές, με τη βοήθεια των οποίων κάθε πολίτης θα μπορεί να εξοφλεί τυχόν πρόστιμα από παραβάσεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας και κάθε επιχείρηση τους δημοτικούς φόρους ή τα απαιτούμενα παράβολα για άδειες ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων.

Οι πολίτες της Περιφέρειας θα έχουν επίσης, ηλεκτρονική πρόσβαση σε υπηρεσίες των ΟΤΑ που ως τώρα απαιτούσαν προσωπική παρουσία και χάσιμο χρόνου, όπως η μεταβολή στοιχείων στα αρχεία του δημοτολογίου και η υποβολή αιτήσεων για ηλεκτρονική έκδοση βεβαιώσεων και πιστοποιητικών (πχ. οικογενειακής κατάστασης, μεταδημότευσης, μόνιμης κατοικίας, αντίγραφου ληξιαρχικής πράξεως κλπ.)

Μάλιστα, αναλόγως αρμοδιοτήτων, οι Νομαρχίες και οι Περιφέρειες θα μπορούν να παρέχουν ηλεκτρονικά διάφορες υπηρεσίες τους, όπως η έκδοση και ανανέωση διαβατηρίου, η διόρθωση επωνύμου / πατρωνύμου κλπ.

Όμως, εκτός από τον πολίτη του οποίου το επίπεδο εξυπηρέτησης από τη δημόσια διοίκηση θα βελτιωθεί σημαντικά, από την εφαρμογή των νέων τεχνολογιών θα ωφεληθούν -σ' ό,τι αφορά τη διαχείρισή τους- και οι ΟΤΑ που θα ενεργοποιηθούν για την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο. Για παράδειγμα, στις υπηρεσίες που θα εφαρμοστούν στο πλαίσιο της «Ψηφιακής Αυτοδιοίκησης» περιλαμβάνεται η διαχείριση δημοτικών χώρων στάθμευσης (parking) με ηλεκτρονικά μέσα, η διαχείριση στόλου οχημάτων (δημοτικές συγκοινωνίες ή απορριματοφόρα), η ενημέρωση με συστήματα τηλεματικής για τις διαδρομές κλπ..

Σε δεύτερη φάση, τέλος, θα προστεθεί και μια σειρά άλλων υπηρεσιών που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος (παρακολούθηση με ηλεκτρονικά μέσα ευαίσθητων περιοχών, για την πρόληψη καταστροφών) και στον τομέα της υγείας (υπηρεσίες προληπτικής ιατρικής και τηλεϊατρικής, για κατοίκους απομακρυσμένων περιοχών).

Η διεθνής εμπειρία

Για τους περισσότερους πολίτες και ιδιαίτερα στην Ελληνική περιφέρεια, η ευρυζωνικότητα (το γρήγορο Internet) αποτελεί δυστυχώς ακόμη άγνωστη λέξη ή στην καλύτερη περίπτωση δυσνόητη έννοια. Αυτό που στη χώρα μας ηχεί σαν παράδοξο, στους δήμους της Ευρώπης και των ΗΠΑ αποτελεί πολύ σημαντική συνιστώσα για την περιφερειακή ανάπτυξη.

Αξιοποιώντας το γρήγορο Internet, κάτοικοι των πιο απομακρυσμένων πόλεων της γηραιάς ηπείρου απολαμβάνουν ίσες ευκαιρίες και δυνατότητες με αυτούς των μεγάλων αστικών κέντρων. Οι δυνατότητες πρόσβασης των πολιτών σε ισότιμη ενημέρωση και πληροφορία, σε πλούσια ψυχαγωγία, σε άμεση επικοινωνία, σε δυνατότητα συναλλαγών με το κράτος μέσω ευρυζωνικών υπηρεσιών, ξεπερνούν οποιονδήποτε γεωγραφικό

περιορισμό. Ακόμη και οι μικρότερες επιχειρήσεις της υπαίθρου εκθέτουν και πωλούν τα προϊόντα τους στις διεθνείς αγορές, μέσω του γρήγορου Internet με πρακτικά μηδενικό κόστος.

Για παράδειγμα, η μικρή πόλη Almere της Ολλανδίας που απέχει 45 χιλιόμετρα από το Άμστερνταμ, αντιμετώπιζε έως το 2001 σημαντικά προβλήματα ανάπτυξης. Για να αντιστρέψει την κατάσταση, ο δήμος αποφάσισε ότι η ευρυζωνικότητα έπρεπε να αποτελέσει μέρος του αναπτυξιακού DNA της πόλης. Προσελκύθηκαν επενδύσεις σε ευρυζωνικές υποδομές, ενώ χιλιάδες νοικοκυριά και περισσότερες από 500 επιχειρήσεις διασυνδέθηκαν ευρυζωνικά και απήλυσαν νέες ευρυζωνικές υπηρεσίες. Σήμερα, ο δήμος της Almere υπερηφανεύεται για την εγκατάσταση δεκάδων διεθνών επιχειρήσεων, οι οποίες αξιοποιήσαν τις χαμηλότερες τιμές γης χωρίς όμως να στερηθούν καμία δυνατότητα επικοινωνίας ή υπηρεσιών σε σχέση με τα πλησιέστερα μεγάλα αστικά κέντρα. Και όλα αυτά χάρη κυρίως στην ευρυζωνικότητα. Ως αποτέλεσμα, στο δήμο της Almere δημιουργούνται κάθε χρόνο περισσότερες από 5.000 νέες θέσεις εργασίας. Εγκαθίστανται δε περισσότεροι από 6.000-7.000 νέοι κάτοικοι ανά έτος, οι περισσότεροι εκ των οποίων ανήκουν στη δυναμική ηλικιακή ομάδα 18-26 ετών! Παρόμοια παραδείγματα δήμων υπάρχουν πολλά σε όλη την Ευρώπη.

Στις ΗΠΑ, μητροπολιτικά κέντρα όπως η Φιλαδέλφεια, το Σαν Φρανσίσκο, το Σικάγο κλπ. προχώρησαν ένα βήμα πιο πέρα και σχεδιάζουν ή ήδη ξεκίνησαν πειραματικά την παροχή δωρεάν ευρυζωνικού Internet με ασύρματα δίκτυα (τεχνολογίες Wi-Fi) μέσω των δήμων.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω παραδείγματα, δεν μπορεί παρά να επισημανθεί, έστω και πρώιμα για τα Ελληνικά δεδομένα, η ανάγκη συμπερίληψης της ευρυζωνικότητας στις πολιτικές ανάπτυξης του κάθε δήμου. Η ευρυζωνικότητα έχει δικαίως χαρακτηριστεί ως ο «ηλεκτρισμός του 21ου αιώνα» εξαιτίας των πολλαπλών θετικών ωφελειών που επιφέρει. Το να αγνοήσουμε την ευρυζωνικότητα ως συνιστώσα ανάπτυξης και ιδιαιτέρως στην περιφέρεια, ισοδυναμεί με το να αγνοούσαμε ή -το χειρότερο- να απορρίπταμε την ανάγκη εξηλεκτρισμού της πόλης μας, κατά τη δεκαετία του '50!

Β. ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΑΘΗΝΑ ΚΟΡΚΑ - ΚΩΝΣΤΑ

Θεωρώ ότι στη διακομματική μας επιτροπή Περιφερειών νοιάζόμαστε και αναλύουμε κάθε τομέα που έχει σχέση με την περιφερειακή ανάπτυξη σε συνδυασμό βέβαια με την προστασία της φύσης.

Ο αιώνας που ζούμε απαιτεί νέες ενεργειακές επιλογές, καθώς:

1. Μετά την μεγάλη ενεργειακή κρίση οι τιμές του πετρελαίου αυξάνονται με γεωμετρική πρόοδο ενώ ταυτόχρονα εξαντλούνται τα αποθέματα.
2. Την κλιματολογική κρίση και την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος.
3. Τη συνεχή εξάντληση των φυσικών ενεργειακών πόρων καθιστούν έντονη την ανάγκη για αλλαγή αναπτυξιακών κατευθύνσεων.

Οι νέες προσπάθειες εστιάζονται:

* αφ' ενός μεν στη αναπτυξιακή διαδικασία

* αφ' ετέρου στη ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος και θεωρώ ότι αυτό οδεύει να γίνει συνείδηση στους Έλληνες καθώς σύμφωνα με έρευνα του Ευρωβαρόμετρου που δημοσιεύτηκε πρόσφατα, το 95% των Ελλήνων ανησυχεί για τις κλιματικές αλλαγές, το 85% έχει επίγνωση των αρνητικών επιπτώσεων στις κλιματικές αλλαγές από την παραγωγή ενέργειας με ορυκτά καύσιμα, ενώ το 90% υποστηρίζει την περαιτέρω ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Θα έλεγα εδώ ότι η «αειφορία» πρέπει να εξασφαλίζεται και ως προς τις δύο κατευθύνσεις: και ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος.

Οι σημερινές δράσεις αφορούν τις επόμενες γενιές και η αποτελεσματική αειφόρος ανάπτυξη θα ελέγχεται συνεχώς και

θα φανούν τα αποτελέσματα της στο μέλλον.

Όμως δυστυχώς μέχρι σήμερα τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων στη φύση εν ονόματι της ανάπτυξης φτάσαμε να δίνουν τα δυσχερή αποτελέσματα με αλλαγή των κλιματολογικών συνθηκών, φαινόμενο θερμοκηπίου, υπερθέρμανση του πλανήτη (υπολογίζεται πως ως τα τέλη του αιώνα η θερμοκρασία της γης θα αυξηθεί κατά 4ο βαθμούς C με δυσάρεστες συνέπειες για το περιβάλλον, με καταστροφικές πλημμύρες κ.α.).

Η θέση της Ελλάδος γεωπολιτικά είναι σημαντική για την ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και σε ότι αφορά τις επιμέρους τεχνολογίες αναφέρω τα εξής:

1. Το ανάγλυφο του εδάφους καθώς και το γεγονός ότι το περισσότερο χρόνο περίπου 70% του έτους έχουμε υψηλή ηλιοφάνεια και σε ορισμένες περιοχές της χώρας αντίστοιχα ανέμους (Αιγαίο), ευνοούν ιδιαίτερα και προσφέρουν φυσικούς πόρους για την δημιουργία Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας μέσω **αιολικής** και **ηλιακής ενέργειας** με την χρήση φωτοβολταϊκών στοιχείων.

Σύμφωνα με αναλύσεις κόστους στο φυσικό αέριο, το λιγνίτη και στην αιολική ενέργεια, η αιολική ενέργεια βαίνει αυξανόμενα ανταγωνιστική εν σχέση με το κόστος νέων μονάδων συμβατικών καυσίμων, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

- α) των κρατικών ενισχύσεων,
- β) της ιδιωτικοποίησης των εταιριών ενέργειας και
- γ) της υποχρεωτικής επιβολής της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Πιστεύεται ευρέως ότι ο μηχανισμός εμπορίου ρύπων (Emission Trading), θα καταστήσει τελικά την αιολική ενέργεια φθηνότερη από το φυσικό αέριο και το πετρέλαιο, έτσι ώστε οι Α.Π.Ε. να προωθηθούν ως τεχνολογία, με τρόπο οικονομικά αποτελεσματικό.

Η αιολική ενέργεια εάν αναπτυχθεί σωστά και προς αυτή τη κατεύθυνση εργαζόμαστε, μπορεί να αποτελέσει εξαγωγική ευκαιρία για την Ελλάδα.

2. Η υδροηλεκτρική ενέργεια είναι μια μορφή ενέργειας που υπήρξε ανέκαθεν προσιτή στους καταναλωτές (ιδίως των περιφερειακών περιοχών) και επιπρόσθετα εμπεριέχει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της αξιοπιστίας και της αφθονίας προσφέροντας εν ολίγοις «περιβαλλοντική αποτελεσματικότητα» (περιβαλλοντικά οφέλη με μικρές οικονομικές συνέπειες).

3. Βιομάζα. Η σωστή χρήση βιομάζας προϋποθέτει την ισορροπία μεταξύ βιομηχανικών συμφερόντων, Ευρωπαίων αγροτών και οικιακών καταναλωτών και θα πρέπει να ενισχυθεί με κατάλληλη πολιτική αγροκατεργειών.

4. Βιοκαύσιμα. Γι την ανάπτυξη βιοκαυσίμων θα πρέπει

- (i) να αποφευχθεί ο ανταγωνισμός με βιομηχανίες τροφίμων ή βιομηχανίες παραγωγής άλλων προϊόντων υψηλότερης αξίας
- (ii) να γίνεται "sustainability assessment"
- (iii) το ρυθμιστικό πλαίσιο θα πρέπει να είναι τέτοιο ώστε να επιτρέπει μακροπρόθεσμη επενδυτική στρατηγική και
- (iv) οι τεχνολογίες θα πρέπει να επιλέγονται προσεκτικά ώστε να είναι στιβαρές, να επιτρέπουν οικονομίες ενέργειας και να μπορούν να προσαρμοσθούν σε υφιστάμενα δίκτυα και παραγωγικές διαδικασίες. Τα υβριδικά οχήματα που θα χρησιμοποιούν υδρογόνο και βιοκαύσιμα αναμένονται στην αγορά. "Learning by doing" είναι η διαδικασία που θα επιτρέψει τη δημιουργία κλιμάκων ανάπτυξης και προώθησης των βιοκαυσίμων.

Στόχος μας πρέπει να είναι:

- η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος από την επέμβαση του ανθρώπου.
- η αποκατάστασή του από δράσεις καταστροφικές καθώς και η ενθάρρυνση πολιτικών βιώσιμης ανάπτυξης σε τομείς της βιομηχανίας της γεωργίας και του τουρισμού και άλλων είναι σημαντική
- ταυτόχρονα, με αυτούς τους τρόπους θα επιτύχουμε σταδιακή απεξάρτηση από το πετρέλαιο με αντίστοιχη μείωση του ενεργειακού κόστους.

Η σημερινή κυβέρνηση με σημαντικές πολιτικές δράσεις συνεργάζεται μεθοδικά σ' αυτό το τομέα.

Η χώρα μας θα μετατραπεί σε κεντρικό κόμβο διασύνδεσης

της Δυτικής Ευρώπης με τις πετρελαιοπαραγωγές χώρες και τις χώρες με αποθέματα φυσικού αερίου αλλά ταυτόχρονα στρέφεται προς τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας με λύσεις που υλοποιούνται και συμφέρουν για να αποτελέσει και σε αυτόν τον τομέα κεντρική και κομβική θέση.

Θ' αρχίσω από την αιολική ενέργεια .

Αποτελεί εργαλείο σημαντικό, άφθονο στη φύση, φιλικό στο περιβάλλον με οικονομικά οφέλη, ανεξάντλητη πηγή ενέργειας. Η κατασκευή και λειτουργία αιολικών πάρκων μπορεί να προωθήσει πολλαπλά και με σημαντικά οφέλη την τοπική ανάπτυξη καθώς:

1. την προστασία του περιβάλλοντος γιατί περιορίζει την έκλυση ρυπαντικών ουσιών (Διοξείδιο του θείου,οξείδιο του αζώτου, Διοξείδιο του άνθρακα, εκπομπή σωματιδίων) που είναι επιβλαβής στην υγεία του ανθρώπου όταν απαιτείται να χρησιμοποιούνται ορυκτά καύσιμα.

Γνωρίζουμε όλοι πόσο επιβαρυνμένες περιβαλλοντικά περιοχές παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος είναι σήμερα η Πτολεμαίδα η Μεγαλόπολη το Αλιβέρι.

2. Η κατασκευή φέρνει πολλαπλά οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες συμβάλλοντας στην Περιφερειακή ανάπτυξη και τοπική απασχόληση. Επίσης προσφέρει ένα σοβαρό ετήσιο έσοδο για τους Δήμους καθώς και αντισταθμιστικά οφέλη, έργα υποδομής και οδικό δίκτυο.

3. Δημιουργεί θέσεις απασχόλησης και κατά την κατασκευή και κατά την λειτουργία αλλά και από την δημιουργία επιχειρήσεων.

4. Ενισχύουν την θέση της χώρας μας με την είσοδο ξένων επενδύσεων.

Θα λειτουργεί σαν πόλος βιοτεχνικής, βιομηχανικής και τουριστικής ανάπτυξης με φθηνότερη ενέργεια που σημαίνει μειωμένα κόστη άρα ανταγωνιστικά προϊόντα.

Κάνοντας μια ιστορική αναδρομή παρατηρούμε πως είναι σημαντικό ότι το 1ο Ευρωπαϊκό Αιολικό Πάρκο κατασκευάστηκε στη χώρα μας στην Κύθνο το 1983 δηλαδή πριν 24 χρόνια.

Μολοντί αρχίσαμε νωρίς χάσαμε χρόνο στην πορεία με 100 Αιολικά Πάρκα και ουραγοί στην Ευρώπη με 525MW φυσικά ασύγκριτα λιγότερο από την Γερμανία με παραγωγή 16.500 MW και την Ισπανία με 8.500MW.

Αν δε λάβουμε υπόψη ότι για να καλυφθούν οι ηλεκτρικές ανάγκες της χώρας μας το 2010, που εκτιμώνται σε 68 TWh, θα χρειαζόντουσαν θεωρητικά 14.500 περίπου ανεμογεννήτριες ισχύος 2MW, των οποίων η ανάπτυξη θα γινόταν σε έκταση ίση με $14.500 \times 2 = 29.000$ στρέμματα δηλαδή μόλις το 0.02% της επιφάνειας της ελληνικής Περιφέρειας.

Για να καλυφθούν οι ηλεκτρικές της χώρας το 2020, που εκτιμώνται σε 91TWh, θα χρειαζόντουσαν θεωρητικά 19.500 περίπου ανεμογεννήτριες ισχύος 2 , των οποίων η ανάπτυξη θα γινόταν σε έκταση ίση με $19.500 \times 2 = 39.000$ στρέμματα δηλαδή μόλις το 0.03% της επιφάνειας της Ελλάδος.

Για λόγους προοπτικής και σύγκρισης αναφέρω ότι:

Οι εκτάσεις που έχουν απαλλοτριωθεί για το Λιγνιτικό Κέντρο Δ.Μακεδονίας ανέρχονται σε 156.000 στρέμματα, ενώ για το Λιγνιτικό Κέντρο Μεγαλοπόλεως σε 36.000 στρέμματα. Για την ολοκλήρωση της εκμετάλλευσης των ορυχείων πρόκειται να απαλλοτριωθούν ακόμη 40.000 στρέμματα. Σύνολο 232.000 στρέμματα σύμφωνα με την Περιβαλλοντική Έκθεση της ΔΕΗ για το έτος 2005. Αντιλαμβανόμαστε ότι πολύ λιγότερος χώρος χρειάζεται καθώς και τα πλεονεκτήματα που απορρέουν.

Το 2006 εγκαινιάστηκε το Αιολικό Πάρκο του Παναχαϊκού στην Αχαΐα. Ολοκληρώθηκε σε 8 μήνες και αποτελείται από 41 ανεμογεννήτριες και παράγει ενέργεια 80.000.000KWh που καλύπτει 20.000 κατοικίες / κατ' έτος, εν τω μεταξύ υποκαθίστανται 19.000 tn πετρελαίου

Β) Ηλιακή ενέργεια η οποία γίνεται εκμεταλλεύσιμη μέσω της ανάπτυξης των φωτοβολταϊκών συστημάτων καθώς και της τεχνολογίας του ηλιο-θερμοδυναμισμού, η οποία λειτουργεί απορροφώντας ηλιακή ενέργεια, είναι αποδοτικότερη και ήδη εφαρμόζεται με ιδιαίτερη επιτυχία στην Ισπανία.

Σ' αυτό τον τομέα ταυτόχρονα και η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να αναλάβει πρωτοβουλία δίνοντας το καλό παράδειγμα

θα έλεγα εξοικονόμησης ενέργειας.

Με την αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας στα Δημοτικά κτίρια, με ολοκληρωμένα συστήματα ενεργειακής Διαχείρισης, την χρήση βιοκαυσίμων στα Δημοτικά οχήματα και σύνδεση Σχολικών συγκροτημάτων με ηλιακή ενέργεια.

Βέβαια πρωταρχικής σημασίας είναι η ενημέρωση και εξοικείωση των κατοίκων με τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και τα οφέλη περιβαλλοντικά και άλλα.

Η ολοκληρωμένη, αντικειμενική και σωστή πληροφόρηση έχουν σαν αποτέλεσμα να άρουν τους προβληματισμούς και κάνουν ένθερμους υποστηρικτές τις δημότες σε ανάληψη τέτοιων δράσεων.

Άλλωστε γνωρίζουμε όλοι ότι η καθυστέρηση στην εφαρμογή των Ανανεώσιμων Π. Ε. στην Περιφέρεια έχει εκτός του οικονομικού και κόστος ζωής.

Η αντίδραση των κατοίκων που παρουσιάζεται μπορεί να οφείλεται ως σήμερα εκτός από την ενημέρωση στην έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού.

Τρία είναι τα μέτωπα για τα οποία εργάζεται σήμερα η Κυβέρνηση.

Το 2006 ψηφίστηκε στη Βουλή το **νέο θεσμικό πλαίσιο** για Ανανεώσιμες Π.Ε. που αποτελεί το πρώτο μέτωπο το οποίο ευελπιστεί:

1. να ικανοποιήσει τον εθνικό στόχο κάλυψης από Α.Π.Ε., ο οποίος είναι το 2010 να επιτύχουμε το 20,1% της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας και το 29% για το 2020 να παράγεται από Α.Π.Ε. (εκ του οποίου το 85% το αναμένουμε από Αιολική Ενέργεια)

2. να αξιοποιήσει το τεράστιο δυναμικό της χώρας σε Α.Π.Ε. και ιδιαίτερα της αιολικής και ηλιακής ενέργειας

3. να προσελκύσει μεγάλης κλίμακας επενδύσεις και

4. να ικανοποιήσει τους υψηλούς περιβαλλοντικούς στόχους και δεσμεύσεις που τίθενται από το Πρωτόκολλο του Κιότο.

Κατά τα πρώτα δύο χρόνια της Νέας Διακυβέρνησης είχαμε σημαντική πρόοδο και η εγκατεστημένη ισχύς σε συστήματα Α.Π.Ε. αυξήθηκε στη χώρα μας κατά 50%

Βασικές αρχές και κατευθύνσεις του νέου θεσμικού πλαισίου είναι:

1. Η παροχή αυξημένων οικονομικών κινήτρων για την ενίσχυση των επενδύσεων σε Α.Π.Ε. καθώς και την ουσιαστική απλοποίηση και αντικειμενικοποίηση όλων των σταδίων της αδειοδοτικής διαδικασίας με σκοπό την απεμπλοκή μεγάλων επενδύσεων Α.Π.Ε. από την γραφειοκρατία. Οι Α.Π.Ε. αποτελούν εθνικό πλούτο και ως τέτοιος πρέπει να αντιμετωπιστεί.

2. Ο καθορισμός νέων υψηλότερων ορίων ισχύος έργων Α.Π.Ε., την καταβολή δίκαιων και ελκυστικών τιμών για την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. και την επέκταση της διάρκειας της σύμβασης μέχρι και 20 χρόνια.

3. Δίδονται, όπως έχει ανακινώσει η Κυβέρνηση μέσω του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, φορολογικά κίνητρα για την χρήση Α.Π.Ε. από φυσικά πρόσωπα, όπως:

- Έκπτωση δαπάνης μέχρι ποσοστού 20% για την αγορά ηλιακών συλλεκτών και για την εγκατάσταση κεντρικού κλιματισμού με χρήση φυσικού αερίου ή ηλιακής ενέργειας

- Έκπτωση δαπάνης μέχρι ποσοστού 20% για την αγορά αποκεντρωμένων συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που βασίζονται σε Α.Π.Ε. και

- Επέκταση του ανώτατου ποσού εκπιπτόμενης δαπάνης για νέα εγκατάσταση φυσικού αερίου από 500 σε 700ευρω.

4. Τον καθορισμό συστηματικής αδειοδοτικής διαδικασίας για την κατασκευή και λειτουργία γεωθερμικών και υβριδικών σταθμών.

5. Την θέσπιση συστήματος εκδόσεως πιστοποιητικών εγγυήσεως προέλευσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., με την παράλληλη δημιουργία του απαραίτητου μηχανισμού διασφάλισης.

6. Την πρόβλεψη υποχρεωτικής υποβολής μετρήσεων του δυναμικού Α.Π.Ε. από πιστοποιημένο φορέα.

7. Την ευνοϊκή αντιμετώπιση της αξιολόγησης των αιτήσεων για έκδοση αδείας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, που υποβάλλονται από πολυσυμμετοχικές επιχειρήσεις (λαϊκής βάσης)

και με συμμετοχή των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης.

Δεύτερος τομέας είναι ο **ειδικός χωροταξικός σχεδιασμός** για Ανανεώσιμες Π.Ε., ο οποίος ολοκληρώνεται.

Το Ειδικό αυτό Πλαίσιο θα αποτελεί ένα στρατηγικό κείμενο, ένα σύνολο κειμένων και διαγραμμάτων με το οποίο θα τίθενται και εξειδικεύονται οι κατευθύνσεις για την ανάπτυξη του Εθνικού χώρου όσον αφορά τη χωρική διάρθρωση του κλάδου των Α.Π.Ε.

Το Ειδικό αυτό Χωροταξικό πλαίσιο λαμβάνει υπ' όψιν του ότι:

1. οι Α.Π.Ε. αποτελούν ανεξερεύνητο εθνικό πλούτο
2. θα προωθεί τις Α.Π.Ε. κατά προτεραιότητα σε σχέση με τις τοπικές επιπτώσεις και
3. θα συμβάλει στην επίτευξη των εθνικών και κοινοτικών στόχων για ηλεκτροπαραγωγή από Α.Π.Ε. με προτάσεις και μελέτες φέρουσας ικανότητας και την επιλογή των δασικών εκτάσεων όπου εγκαθίστανται αιολικά πάρκα.

Ο τρίτος τομέας είναι η ενίσχυση των **ηλεκτρικών δικτύων** που πρέπει να αντιμετωπιστεί ταυτόχρονα.

Πιστεύω ακράδαντα ότι υπάρχει συνεπώς η πολιτική βούληση όπως επίσης και πολλοί επενδυτές ενδιαφερόμενοι. Ο στόχος συνεπώς της αξιοποίησης των Α.Π.Ε. με αποτέλεσμα την ενεργειακή αυτονομία είναι εμφανής. Είναι επένδυση για την χώρα μας το κυριότερο και για το μέλλον.

Αποσκοπούμε στην δημιουργία μιας σταθερά αναπτυσσόμενης αγοράς Α.Π.Ε. η οποία θα ενισχύει την επιχειρηματικότητα, την περιφερειακή ανάπτυξη, την προσέλκυση νέων και ξένων επενδύσεων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Μπορούμε από την διακομματική επιτροπή να εκπέμψουμε ένα μήνυμα. Με επενδύσεις που αφορούν Α.Π.Ε. η περιφέρεια μπορεί να αποκτήσει μια άλλη ζωντάνια ώστε μαζί με τις άλλες αναπτυξιακές προσπάθειες που μπορούν να γίνουν για να εκμεταλλευτούμε τα φυσικά πλεονεκτήματα της κάθε περιοχής, τον επίγειο και υπόγειο πλούτο που είναι η γεωργία, μπορούμε και τον εναέριο που είναι η αιολική και ηλιακή ενέργεια προσφέροντας την λεγόμενη καθαρή «πράσινη» ενέργεια για να καλύψει τις ανάγκες της περιφέρειας κατά μεγάλο ποσοστό.

Γ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ

Η Επιτροπή των Περιφερειών (ΕΤΠ) αποτελεί πολιτική συνέλευση, με συμβουλευτικό ρόλο, η οποία παρέχει στις τοπικές και περιφερειακές αρχές τη δυνατότητα να εκφράζουν τις απόψεις τους στην καρδιά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Επιτροπή των Περιφερειών συστάθηκε το 1994, με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, για την αντιμετώπιση δύο βασικών θεμάτων. Πρώτον, το 75% της νομοθεσίας της ΕΕ έχει εφαρμογή στο τοπικό ή το περιφερειακό επίπεδο και συνεπώς είναι λογικό οι αντιπρόσωποι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης να συμμετέχουν στη διαδικασία κατάρτισης των νέων κοινοτικών νόμων. Δεύτερον, διατυπώθηκε η ανησυχία ότι η Ευρώπη προχωρούσε μεν, άφηνε ωστόσο τους πολίτες πίσω της. Ένας τρόπος για να γεφυρωθεί αυτό το χάσμα ήταν να έλθουν οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι πιο κοντά στους πολίτες.

Η Επιτροπή και το Συμβούλιο υποχρεούνται από τις Συνθήκες να ζητούν τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών όποτε διατυπώνονται νέες προτάσεις σε τομείς που ενδέχεται να έχουν συνέπειες στο τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο. Η Συνθήκη του Μάαστριχτ όριζε πέντε τέτοιους τομείς: την οικονομική και κοινωνική συνοχή, τα διευρωπαϊκά δίκτυα υποδομών, την υγεία, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό. Η Συνθήκη του Άμστερνταμ ήρθε να προσθέσει πέντε ακόμη τομείς, την πολιτική απασχόλησης, την κοινωνική πολιτική, το περιβάλλον, την επαγγελματική κατάρτιση και τις μεταφορές, οι οποίοι καλύπτουν σήμερα το μεγαλύτερο φάσμα των δραστηριοτήτων της ΕΕ.

Εκτός από τους προαναφερθέντες τομείς, η Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατηρούν το δικαίω-

μα να ζητούν τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για προτάσεις που μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο. Η Επιτροπή των Περιφερειών μπορεί εξάλλου να καταρτίζει γνωμοδοτήσεις με δική της πρωτοβουλία, προσθέτοντας έτσι, διάφορα θέματα στο πρόγραμμα της ΕΕ.

Τρεις βασικές αρχές διέπουν το έργο της Επιτροπής των Περιφερειών:

Η επικουρικότητα: Η αρχή αυτή, η οποία συμπεριελήφθη στις Συνθήκες ταυτόχρονα με τη σύσταση της Επιτροπής των Περιφερειών, διασφαλίζει ότι οι αποφάσεις εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο κοντά στον πολίτη. Επομένως, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα πρέπει να αναλαμβάνει δράσεις οι οποίες μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

Η εγγύτητα: Κάθε επίπεδο διακυβέρνησης πρέπει να φροντίζει να βρίσκεται στο "πλευρό του πολίτη", κυρίως οργανώνοντας το έργο του με διαφάνεια, έτσι ώστε οι πολίτες να γνωρίζουν ποιος είναι αρμόδιος για κάθε θέμα και με ποιο τρόπο θα μπορούν να εισακούονται οι απόψεις τους.

Η εταιρική σχέση: Για μία ορθή ευρωπαϊκή διακυβέρνηση απαιτείται η συνεργασία του ευρωπαϊκού, του εθνικού, του περιφερειακού και του τοπικού επιπέδου διακυβέρνησης. Καθεμία από τις τέσσερις αυτές βαθμίδες είναι απαραίτητη και η παρουσία της είναι επιβεβλημένη σε όλο το φάσμα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.

Τα μέλη και η εντολή της Επιτροπής των Περιφερειών

Τα μέλη είναι αντιπρόσωποι των τοπικών ή περιφερειακών αρχών, που είτε είναι εκλεγμένοι, είτε είναι πολιτικούς υπεύθυνοι (δηλ. λογοδοτούν) ενώπιον συνέλευσης εκλεγμένων. Εκ τούτου προκύπτει ότι για την Ελλάδα, αφού οι περιφερειακές διοικήσεις είναι διορισμένες, μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών μπορούν να προτείνονται μόνο δημοτικοί και νομαρχιακοί Σύμβουλοι, Δήμαρχοι, Πρόεδροι Κοινοτήτων και Νομάρχες.

Η Επιτροπή των Περιφερειών απαρτίζεται από 344 τακτικά και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη. Όλα τα μέλη διορίζονται για τέσσερα έτη από το Συμβούλιο, μετά από πρόταση των κρατών μελών. Η θητεία ενός μέλους λήγει υποχρεωτικά σε περίπτωση λήξης της εντολής με βάση την οποία προτάθηκε (δηλ. σε περίπτωση που δεν επανεκλεγεί).

Τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία, προς το γενικό συμφέρον της Κοινότητας, δεν εκπροσωπούν δηλ. τα Κράτη από τα οποία προέρχονται. Επιπλέον, τα μέλη της απολαμβάνουν τα προνόμια και τις ασυλίες που καθορίζονται από το «Πρωτόκολλο περί προνομίων και ασυλιών των Ε.Κ.» της 8ης Απριλίου 1965.

Το Προεδρείο είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή του πολιτικού προγράμματος. Εκλέγεται για δύο έτη από τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών. Αποτελείται από 60 μέλη συμπεριλαμβανομένων του Προέδρου και του πρώτου Αντιπροέδρου.

Η Επιτροπή των Περιφερειών επιτελεί το έργο της με τη βοήθεια επτά εξειδικευμένων επιτροπών, που απαρτίζονται από μέλη της, τα οποία εξετάζουν λεπτομερώς τις προτάσεις για τις οποίες ζητείται η γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών και καταρτίζουν σχέδια γνωμοδότησης. Οι επιτροπές είναι:

Επιτροπή "Πολιτική συνοχής"

Επιτροπή "Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική"

Επιτροπή "Βιώσιμη ανάπτυξη"

Επιτροπή "Πολιτισμός, παιδεία και έρευνα"

Επιτροπή «Συνταγματικά θέματα, ευρωπαϊκή διακυβέρνηση και χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης»

Επιτροπή «Εξωτερικές σχέσεις και αποκεντρωμένη συνεργασία»

Επιτροπή Δημοσιονομικών και Διοικητικών Θεμάτων

Στα σχέδια γνωμοδότησης υπογραμμίζονται τα σημεία εκείνα, όπου διαπιστώνεται σύγκλιση με τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και εκείνα στα οποία προτείνονται τροποποιήσεις με στόχο τη βελτίωση του εγγράφου. Το κάθε σχέδιο γνωμοδότησης συζητείται, στη συνέχεια, σε μία από τις πέντε συνόδους ολομέλειας της Επιτροπής των Περιφερειών που διεξάγονται κάθε χρόνο. Εάν η πλειοψηφία το εγκρίνει,

τότε υιοθετείται ως γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών και διαβιβάζεται στην Επιτροπή, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η Επιτροπή των Περιφερειών εκδίδει επίσης ψηφίσματα που αφορούν θέματα πολιτικής επικαιρότητας.

Τέσσερις πολιτικές ομάδες, που εκφράζουν τα κυριότερα ευρωπαϊκά πολιτικά ρεύματα, εκπροσωπούνται στην Επιτροπή των Περιφερειών: η Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος (PES), η Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (EPP), η Ομάδα του Ευρωπαϊκού Κόμματος των Φιλελεύθερων Δημοκρατών και Μεταρρυθμιστών (ALDE) και η Ομάδα της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας (EA).

Από μελέτες που έχουν γίνει σχετικά με τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών, προκύπτει ότι στα ζητήματα που άπτονται εξειδικευμένων ζητημάτων, δεν άπτονται δηλαδή της ευρύτερης Κοινοτικής Πολιτικής, οι γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών συμφωνούν απόλυτα με τις θέσεις της Κοινότητας. Για παράδειγμα δεν υπάρχει καμία διαφοροποίηση σε ζητήματα όπως αυτά: της αλιείας, των διασυνοριακών – διαπεριφερειακών συνεργασιών, των διευρωπαϊκών δικτύων, των μεταφορών, της κοινωνίας των πληροφοριών, της χωροταξίας, των αστικών θεμάτων & των δικαιωμάτων του πολίτη.

Αντίθετα σε αρκετά θέματα που σχετίζονται με την διαμόρφωση της Ευρωπαϊκής πολιτικής της Ε.Ε., και δη της οικονομικής & κοινωνικής διάστασης αυτής, παρατηρούμε ότι η Επιτροπή των Περιφερειών αρχίζει να διαφοροποιείται εν μέρει από την επίσημη πολιτική της Κοινότητας, γεγονός που εξηγείται από τη σύνθεση των μελών της. Συγκεκριμένα αυτή διαφοροποιείται στα ζητήματα: 1) της διαμόρφωσης της περιφερειακής πολιτικής & του ρόλου των διαρθρωτικών ταμείων, 2) της γεωργίας & της ανάπτυξης της υπαίθρου, 3) της προστασίας του περιβάλλοντος 4) της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Αριθμός μελών της Επιτροπής των Περιφερειών από κάθε Κράτος – Μέλος της Ε.Ε.:

Αυστρία 12
Βέλγιο 12
Βουλγαρία 12
Γαλλία 24
Γερμανία 24
Δανία 9
Ελλάδα 12
Εσθονία 7
Ηνωμένο Βασίλειο 24
Ιρλανδία 9
Ισπανία 21
Ιταλία 24
Κάτω Χώρες 12
Κύπρος 6
Λετονία 7
Λιθουανία 9
Λουξεμβούργο 6
Μάλτα 5
Ουγγαρία 12
Ρουμανία 15
Πολωνία 21
Πορτογαλία 12
Σλοβακία 9
Σλοβενία 7
Σουηδία 12
Τσεχική Δημοκρατία 12
Φινλανδία 9

2. Τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών που προτάθηκαν από την Ελλάδα (μετά τις τελευταίες Δημοτικές και Νομαρχιακές Εκλογές):

Τακτικά Μέλη:
Παναγιώτης Ψωμιάδης, Νομάρχης Θεσσαλονίκης
Γεώργιος Παπαστεργίου, Νομάρχης Πιερίας
Νικήτας Κακλαμάνης, Δήμαρχος Αθηναίων
Ανδρέας Φούρας, Δήμαρχος Πατρέων

Γρηγόριος Ζαφειρόπουλος, Δήμαρχος Χαλανδρίου
Δημήτριος Τσιγκούνης, Δήμαρχος Λεωνιδίου
Κωνσταντίνος Τζατζάνης, Νομαρχιακός Σύμβουλος Πειραιά
Αναπληρωματικά Μέλη:
Κωνσταντίνος Κοντογιώργος, Νομάρχης Ευρυτανίας
Δημήτριος Δράκος, Νομάρχης Μεσσηνίας
Δημήτριος Καλογερόπουλος, Δήμαρχος Αιγάλεω
Δημήτριος Πρεβεζάνος, Δημοτικός Σύμβουλος Σκιάθου
Σπύρος Σπυρίδων, Νομαρχιακός Σύμβουλος Υπερνομαρχίας Αθηνών - Πειραιώς

Δ. Η ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΛΕΙΔΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ

Όλοι οι διεθνείς οργανισμοί (ΟΗΕ, ΟΟΣΑ, Ευρωπαϊκή Ένωση κλπ) έχουν ήδη ενστερνιστεί και προωθούν τη «νέα ιδεολογία» για το νερό, αναγνωρίζοντας ότι αυτό το αγαθό είναι όχι μόνο πεπερασμένης ποσότητας, αλλά είναι επίσης **αναπόσπαστο μέρος του οικοσυστήματος, απαραίτητο για τη διατήρηση και επιβίωσή του**. Αντιλήψεις και δράσεις με αποκλειστικά ανθρωποκεντρικό αλλά κοντόφθαλμο χαρακτήρα, που κυριάρχησαν στη διαχείριση του νερού κατά τον περασμένο κυρίως αιώνα (έργα αξιοποίησης υδατικών πόρων μεγάλης κλίμακας, μεγάλα φράγματα, αποξηράνσεις λιμνών-ελωδών περιοχών, εκτροπές ποταμών κλπ), θεωρούνται πλέον ξεπερασμένες. Το νερό χαρακτηρίζεται, λοιπόν, πρωτίστως ως **στρατηγικής** σημασίας οικολογικό αγαθό, γεγονός που δεν απομειώνει φυσικά καθόλου τον αναπτυξιακό και πολιτιστικό χαρακτήρα για τις ανθρώπινες κοινωνίες. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι «οι πολιτισμοί μας άνθησαν εν ύδασι και χάθηκαν στις ερήμους».

Είναι σαφές ότι η νέα ευρωπαϊκή πολιτική για το νερό (Ευρωπαϊκή Οδηγία- Πλαίσιο για το Νερό 60/2000) θέτει μεγαλεπήβολους περιβαλλοντικούς στόχους και υιοθετεί νέες προσεγγίσεις για τη διαχείριση του νερού, ώστε **να εξασφαλίζεται υψηλή ποιότητα και επαρκής ποσότητα νερού, όχι μόνο για τις ανάγκες των ανθρώπινων κοινωνιών, αλλά και για τις λειτουργίες των οικοσυστημάτων**. Η διαχείριση των νερών πρέπει πλέον να γίνεται ενιαία σε επίπεδο **υδρολογικής λεκάνης** και μετά από διαβούλευση και **συμμετοχή των πολιτών στη διαμόρφωση των σχεδίων διαχείρισης των υδατινών πόρων**.

Η φετινή ανομβρία (20-60% μείωση των βροχοπτώσεων), τα συσσωρευμένα προβλήματα ρύπανσης των νερών και υπερκατανάλωσης είναι μια σημαντική αφορμή για αλλαγές σε πολιτικές, προτεραιότητες, αλλά και σε καθημερινές συνήθειες με στόχο την εξοικονόμηση νερού που είναι σήμερα μια επείγουσα προτεραιότητα. **Η νέα πολιτική για το νερό θέτει νέα κριτήρια και αντικείμενα και η προτεραιότητα αλλάζει: από την παραδοσιακή στρατηγική (να γίνονται έργα) για την προμήθεια νερού στην κατεύθυνση της διαχείρισης της ζήτησης και της εξοικονόμησης - της - συντήρησης των υδατικών πόρων.**

Οι προτεραιότητες είναι:

- **εξοικονόμηση νερού** (στις πόλεις, τη γεωργία, τη βιομηχανία, την κατοικία κ.α.), συλλογή και χρήση βρόχινου νερού, ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση του νερού από άλλες χρήσεις, διπλά δίκτυα

- **βελτίωση της αποτελεσματικότητας** (δικτύων ύδρευσης, συσκευών, συστημάτων παραγωγής - άρδευσης)

- **εισαγωγή νέων τεχνολογιών, διατήρηση των υπόγειων αποθεμάτων μέσα από προσεγγίσεις ολοκληρωμένης και βιώσιμης διαχείρισης.**

Με την ίδια προσέγγιση πρέπει να αντιμετωπιστεί η διαχείριση κινδύνων από πλημμύρες και ξηρασίες.

Χρειάζεται περισσότερο και από την τεχνική αντιμετώπιση του προβλήματος μια νέα κουλτούρα για το νερό, μια άλλη αντιμετώπιση που δεν μπορεί να υπάρξει παρά μόνο μέσα από διαβουλεύσεις στις τοπικές κοινωνίες κι όταν όλοι συνειδητοποιήσουμε το μέγεθος του προβλήματος και αναζητήσουμε κοινά αποδεκτούς τρόπους επίλυσής του.

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Η Ελληνική Περιφέρεια αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα και

η συνολική της ανάπτυξη εξαρτάται από την ολοκληρωμένη και ορθολογική διαχείριση των Υδατικών Πόρων.

Πρέπει να εφαρμοσθούν οι νόμοι, να ενεργοποιηθούν οι θεσμοί και οι πολίτες, προκειμένου να διατηρηθεί η βιοποικιλότητα, να προστατευθεί το περιβάλλον και να εξασφαλισθεί μια πραγματικά βιώσιμη ανάπτυξη.

Το θέμα της κλιματικής αλλαγής και η κατασπατάληση των φυσικών πόρων και κυρίως των υδατικών πόρων, - αν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα - οδηγεί την Ελληνική Περιφέρεια σε:

- **σημαντική επιδείνωση της επικινδυνότητας των πλημμυρών κατά τη χειμερινή περίοδο**
- **σημαντική επιδείνωση της δριμύτητας της ξηρασίας κατά την καλοκαιρινή περίοδο**

Ταμειυτήρες:

- **προβλήματα στη λειτουργία και αξιοπιστία των οικουσις στημάτων - Μελέτες για τη φέρουσα ικανότητα του συστήματος**
- **αύξηση στα επίπεδα διακινδύνευσης της ετήσιας εγγυημένης παραγωγής νερού**
- **αύξηση στα επίπεδα διακινδύνευσης της ετήσιας εγγυημένης παραγωγής ενέργειας**

ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Δημόσια υδροδότηση

- **Μείωση της αξιοπιστίας των άμεσων απολαβών από τα επιφανειακά νερά**
- **Αλλαγή στην αξιοπιστία των ταμειυτήρων (αύξηση της διακινδύνευσης, εξάρτηση από την εποχιακή παροχή)**
- **Μείωση της αξιοπιστίας των δικτύων διανομής νερού**
- **Ζήτηση για δημόσια υδροδότηση**
- **Αύξηση της οικιακής χρήσης / ζήτησης νερού**
- **Αρδευτικό νερό**
- **Αύξηση της ζήτησης**
- **Μείωση της διαθεσιμότητας κυρίως κατά τη θερινή περίοδο**
- **Μείωση της αξιοπιστίας των αρδευτικών ταμειυτήρων**

Όπως ανέφερα, σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60 με την οποία έχει εναρμονιστεί το Εθνικό μας δίκαιο, ο όρος "υδατικοί πόροι" περιλαμβάνει τα εσωτερικά ύδατα (υπόγεια και επιφανειακά - λίμνες, ποτάμια) τα μεταβατικά που είναι συνήθως υφάλμυρα, εντοπίζονται στις εκβολές υδατορευμάτων και συνιστούν μικρούς ή μεγάλους υδροβιότοπους καθώς και τα παράκτια ύδατα δηλ. το θαλάσσιο νερό που εκτείνεται σε μια ζώνη πλάτους δύο χλμ. από τη στεριά προς τη θάλασσα. Η προαναφερόμενη Οδηγία επεκτείνει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών για τη διατήρηση και προστασία της ποιότητας και στις τρεις κατηγορίες υδατικών πόρων.

Εσωτερικά ύδατα : Διαθεσιμότητα γλυκού νερού

Το ανανεώσιμο υδατικό δυναμικό της χώρας, σε πρώτη εκτίμηση, φαίνεται να είναι της τάξης των 70 δις μ³ ανά έτος, έναντι συνολικών απολήψεων, οι οποίες με στοιχεία του 1997, ανέρχονται σε 8,7 δις μ³ περίπου και καταναλώνονται κατά 80-84% στην άρδευση, 12% στην ύδρευση και 2-3 % στη βιομηχανία.

Αν και υπάρχει, όπως φαίνεται, επάρκεια υδατικού δυναμικού, εν τούτοις για διάφορους λόγους, που κυρίως σχετίζονται με τη χωρική και χρονική ανισοκατανομή των βροχοπτώσεων, τις ανταγωνιστικές χρήσεις και τη γεωλογική δομή της χώρας μας, πολλές περιοχές αντιμετωπίζουν προβλήματα **λειψυδρίας**.

Σημαντικό στοιχείο διαχείρισης είναι η διαθεσιμότητα υδατικών πόρων στις περιόδους αιχμής της αρδευτικής και υδρευτικής χρήσης, που κατά κανόνα συμπίπτουν. Πρόβλημα διαθεσιμότητας νερού αντιμετωπίζει ιδιαίτερα η νησιωτική Ελλάδα στην πλειονότητά της, δεδομένου ότι κατά την τουριστική περίοδο κατακλύζεται από αριθμό επισκεπτών υπερπολλαπλάσιο του μόνιμου πληθυσμού της, με υψηλές απαιτήσεις ποιοτικής διαβίωσης. Το ίδιο πρόβλημα αντιμετωπίζουν και πολλές παραθαλάσσιες περιοχές της ηπειρωτικής χώρας με τουριστική ανάπτυξη. Πολύ κρίσιμο, επίσης, για τη διαθεσιμότητα των υδατικών πόρων, του βόρειου και βορειοανατολικού τμήματος της χώρας, είναι το γεγονός ότι εκεί τα επιφανειακά απορρέοντα

ύδατα αποτελούν υδατικό δυναμικό **διακρατικών** λεκανών, που επηρεάζονται από καταστάσεις, σχετιζόμενες με τις εκάστοτε διαμορφούμενες κοινωνικές συνθήκες του γεωπολιτικού χώρου των Βαλκανίων.

Συνοπτικά θα λέγαμε ότι υπάρχει έλλειμμα στα νησιά, στην Ανατολική και Νότια Ελλάδα, ενώ πλεονασματικό υδατικό δυναμικό διαθέτει γενικά (με τοπικού χαρακτήρα εξαιρέσεις) η Δυτική και Βόρεια ενδοχώρα.

Η διαμορφωμένη κατάσταση ετήσιας κατανάλωσης στην ηπειρωτική χώρα κυριαρχείται από τη μείζονα χρήση των αρδεύσεων, για την εξυπηρέτηση περίπου 13 εκατομμυρίων στρεμμάτων γεωργικής γης. Τα υφιστάμενα αρδευτικά έργα της χώρας κατά 60% αξιοποιούν υπόγεια νερά, κυρίως από ιδιωτικές γεωτρήσεις, οι οποίες υπολογίζεται ότι αριθμούν περί τις 200.000 και κατά 40% επιφανειακά νερά, κυρίως με συλλογικά αρδευτικά δίκτυα που διαχειρίζονται οι κατά τόπους Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ- ΤΟΕΒ). Συνολικά λειτουργούν 460 περίπου συλλογικά αρδευτικά έργα. Στην ύδρευση χρησιμοποιείται περίπου το 12% της ετήσιας κατανάλωσης με κύριο καταναλωτή το λεκανοπέδιο της Αττικής μέσω της ΕΥΔΑΠ. Το δίκτυο της ΕΥΔΑΠ εξυπηρετείται κυρίως από τους ταμειυτήρες Μόρνου-Ευήνου και Μαραθώνα και δευτερευόντως από τη λίμνη Υλίκη (με άντληση), ενώ δυναμική εφεδρεία σε περιόδους χαμηλών επιφανειακών αποθεμάτων συνιστούν 83 γεωτρήσεις στη ΒΑ Πάρνηθα, στη περιοχή Υλίκης και στη περιοχή του μέσου ρου του Βοιωτικού Κηφισού. Η ύδρευση στην υπόλοιπη Ελλάδα, ως επί το πλείστον, εξυπηρετείται από υπόγεια νερά.

Λόγω της άναρχης και εντατικής άντλησης, τα αποθέματα των υπογείων υδάτων σε πολλές περιοχές της χώρας βρίσκονται σε οριακή ή και ελλειμματική κατάσταση.

Εκτός όμως της υπεράντλησης που προκαλεί πτώση της στάθμης των υδροφόρων οριζόντων υπάρχει σε παρά πολλές περιοχές της χώρας, μειωμένος φυσικός εμπλουτισμός τους λόγω ανθρωπογενών αιτιών.

Για παράδειγμα η συρρίκνωση των δασών και δασικών εκτάσεων είτε λόγω πυρκαγιάς είτε λόγω επέκτασης της γεωργίας ή της οικιστικής ανάπτυξης, έχει ως αποτέλεσμα να γίνεται ταχύτερη η απορροή προς τη θάλασσα και μικρότερη κατείσδυση του νερού προς το υπέδαφος.

Η «τσιμεντοποίηση» πολλών περιοχών, οι άστοχες επεμβάσεις σε ρέματα, ποτάμια κ.λ.π. επίσης επιταχύνουν την απορροή του νερού κυρίως από βροχοπτώσεις προς τη θάλασσα με αντίστοιχη μείωση του φυσικού εμπλουτισμού των υδροφορέων.

Ταμειυτήρες επιφανειακών υδάτων που συγκρατούν ένα μέρος των υδάτων απορροής, έχουν κατασκευαστεί μέχρι σήμερα και λειτουργούν στη χώρα μας συνολικά 75 (22 στην ηπειρωτική Ελλάδα και 53 στη νησιωτική). Έτσι η χώρα μας υστερεί συγκριτικά με άλλες χώρες της νότιας Ευρώπης σε έργα φραγμάτων και λιμνοδεξαμενών (Κύπρος 54, Ισπανία 1196, Πορτογαλία 103, Ιταλία 524, Αλβανία 306, Βουλγαρία 180) και δεν έχουμε αξιοποιήσει τις δυνατότητες ταμειύσης επιφανειακών υδάτων σε πολλές περιοχές, που συνεχίζουν να παραμένουν με ακάλυπτες τις υδροδοτικές ανάγκες τους.

Ποιότητα υδατικών πόρων

Εσωτερικά ύδατα (υπόγεια, επιφανειακά)

Η εικόνα της ποιοτικής κατάστασης των υδατικών πόρων της Ελλάδας παρότι, σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, φαίνεται να είναι γενικά καλή, τα τελευταία χρόνια έχει γίνει ανησυχητική, κυρίως ως προς το πρόβλημα της **υφαλμύρωσης των υπόγειων** και σε μικρότερο βαθμό της **ρύπανσης**. Είναι από πολλά χρόνια γνωστές οι περιπτώσεις της σοβαρής υφαλμύρωσης των υπογείων υδροφόρων οριζόντων του Αργολικού πεδίου και των πεδιάδων Κομοτηνής-Ξάνθης, λόγω των εντατικών αντλήσεων με γεωτρήσεις. Εκτός των δύο αυτών ευρέως γνωστών περιοχών πρέπει να αναφερθούν επίσης και οι περιπτώσεις Δέλτα Έβρου, Ανθεμούντα Χαλκιδικής, Βόρειας Πιερίας, Αλμυρού Μαγνησίας, Ελαιώνα Πρεβέζης, Μύτικα - Κανδήλας Αιτωλοακαρνανίας, Βελίκας - Αγιοκάμπου, παραλιακής Φθιώτιδας στη ζώνη Λιβανάτων, Κεντρικής Εύβοιας παρά τον

Ευβοϊκό, Μαντουδίου Εύβοιας, Ιρίων και Ερμιονίδας Ν. Αργολίδας, Γλυφάδας-Παλαιού Φαλήρου Ν.Αττικής, κάμπου Μαραθώνα, Δυτικής Μεσσηνίας, πεδιάδας ΒΔ Αχαΐας, ΝΑ Ζακύνθου, Βασιλικής Λευκάδας, κάμπου Ιεράπετρας, Τυμπακίου Ν. Ηρακλείου, κάμπου Ρεθύμνης, Βόρειας Ρόδου, κ.λ.π., καθώς και των περισσότερων υδροφόρων οριζόντων των νησιών του Αιγαίου.

Η εντατικοποίηση των αγροτικών καλλιεργειών, εκτός από την αλόγιστη χρήση των υδατικών πόρων με μειωμένη απόδοση, ως επί το πλείστον, αρδευτικά συστήματα, συνοδευτήκε επίσης και από αλόγιστη χρήση λιπασμάτων και αγροχημικών, που έγιναν σε τοπικό επίπεδο αιτία εμφάνισης, νιτρικών κυρίως αλάτων και άλλων ρυπαντικών ουσιών στα υπόγεια και επιφανειακά νερά. **Η νιτρορύπανση**, πάντως, που μέχρι σήμερα φαινόταν περιορισμένη σε έκταση και τοπικού χαρακτήρα, βαίνει αυξανόμενη ανησυχητικά σε κάποιες περιοχές όπου ασκείται εντατική γεωργία με αζωτολιπάνσεις (π.χ. λοφώδεις περιοχές του Αργολικού πεδίου, Θεσσαλικός κάμπος) αλλά και σε οικιστικές και βιομηχανικές ζώνες, στις οποίες λειτουργούν απορροφητικοί βόθροι ή αποχετεύσεις που καταλήγουν σε χειμάρρους, καταβόθρες και γενικότερα σε ακατάλληλους αποδέκτες. **Πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει μεγάλη έλλειψη εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και ασφαλών αποχευτικών δικτύων σε πολλές περιοχές της χώρας.** (Κυρίως σε πόλεις, οικισμούς με πληθυσμό κάτω από 20.000 κατοίκους).

Έτσι π.χ. προβλήματα ποιότητας των επιφανειακών νερών εντοπίζονται κυρίως στους ποταμούς Αξιό, Έβρο, Δέλτα του Νέστου - σε αντιδιαστολή με την πολύ καλή ποιότητα κατάστασης του Νέστου στην είσοδό του στη χώρα μας - Πηνειό Θεσσαλίας, Άραχθο, Ασωπό Βοιωτίας, Κηφισό Αττικής κλπ., Σοβαρά προβλήματα ποιότητας παρουσιάζουν και αρκετές λίμνες μεταξύ των οποίων πρέπει να αναφερθούν οι περιπτώσεις της λίμνης Λαγκαδά (Κορώνεια) και Βόλβης στο νομό Θεσσαλονίκης, της Λυσιμαχίας στην Αιτωλοακαρνανία, της Παμβώτιδας στα Ιωάννινα κ.α. **Αξίζει να σημειωθεί ότι αρκετές λίμνες παρουσιάζουν φαινόμενα ευτροφισμού.**

Αντίθετα οι λίμνες Κουρνά στην Κρήτη, Ζηρού στη Θεσπρωτία κ.α., που αποτελούν και μνημεία ιδιαίτερου φυσικού κάλους, διακρίνονται για την καλή ποιότητα των νερών τους. Το ίδιο ισχύει και για τις τεχνητές λίμνες των ταμιευτήρων Ταυρωπού στη Θεσσαλία, Δόξα Φενεού στην Κορινθία κ. α.,

Το απαράδεκτο φαινόμενο χρησιμοποίησης των υδατορευμάτων ως χώρων απόρριψης σκουπιδιών, ως χωματερών αγροτικών προϊόντων και πολύ περισσότερο, όπως προαναφέρθηκε, ως αποδεκτών λυμάτων οικιακής ή βιομηχανικής χρήσης είναι συχνότατο παρότι ακόμη και η διάθεση προϊόντων επεξεργασίας σε λεκάνες απορροής υπόκειται σε αυστηρές περιοριστικές και απαγορευτικές διατάξεις.

Οι καταστάσεις αυτές πέρα από την αισθητική ρύπανση που προκαλούν απειλούν και την δημόσια υγεία. Επιπλέον, όχι μόνο αμαυρώνουν την εικόνα μας ως πολιτισμένης χώρας, αλλά δυσχεραίνουν ή και ακυρώνουν λόγω ρύπανσης την αξιοποίηση υδατικού δυναμικού πολύτιμου για την ανάπτυξη ολόκληρων περιοχών και προκαλούν προβλήματα στη λειτουργία σπουδαίων οικοσυστημάτων, ενώ επηρεάζουν δυσμενώς τόσο τα μεταβατικά όσο και τα παράκτια ύδατα.

Ρύπανση από βαρέα μέταλλα, με εξαίρεση λίγες περιπτώσεις (π.χ. πεδίο Θεσσαλονίκης, Θριάσιο όπου έχουν παρατηρηθεί αυξημένες συγκεντρώσεις) δεν παρουσιάζουν τα υπόγεια νερά στη χώρα πράγμα που αποτελεί ισχυρό συγκριτικό πλεονέκτημα ποιότητας σε σχέση με άλλες αναπτυγμένες χώρες. Την τελευταία δεκαετία όμως, έχουν αρχίσει να κάνουν την εμφάνισή τους οι τοξικοί οργανικοί μικρορυπαντές.

Μεταβατικά και παράκτια ύδατα

- Η σημασία των **μεταβατικών υδάτων** για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας της χώρας, τη σπάνια ορνιθοπανίδα κ.λ.π. θα αναπτυχθεί πιστεύω από την Επιτροπή Περιβάλλοντος της Βουλής.

Πάντως πολλές περιοχές μεταβατικών υδάτων περιλαμβάνουν σημαντικούς υδροβιότοπους που προστατεύονται **από την Σύμβαση Ramsar** ενώ άλλες έχουν χαρακτηριστεί περιο-

χές **Natura**.

Η διατήρηση της ποιότητας των ευαίσθητων αυτών οικοσυστημάτων του γλυκού και υφάλμυρου νερού εκτός των άλλων είναι καθοριστικής σημασίας για την **παράκτια αλιεία**.

- Επίσης καθοριστικής σημασίας για τη αλιεία είναι η ποιότητα των **παράκτιων υδάτων**.

Ακόμη, η καλή ποιότητα των παράκτιων υδάτων εκτός του ότι είναι βασικός παράγοντας για τη διατήρηση διαφόρων σημαντικών οικοσυστημάτων της ζώνης αυτής, συνδέεται επίσης με την αναψυχή των κατοίκων και κυρίως με την **τουριστική ανάπτυξη της χώρας**.

Σε πολλές περιοχές όμως - λόγω και του μεγάλου μήκους της Ελληνικής ακτογραμμής που υπερβαίνει τα 15,000 χλμ - η ζώνη αυτή δέχεται μεγάλες πιέσεις τόσο από την στεριά όσο και από τη θάλασσα οι οποίες δημιουργούν προβλήματα υποβάθμισης και προκαλούνται από:

- * Άναρχη οικιστική ανάπτυξη - Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και βιομηχανικές εγκαταστάσεις με πλημμελή συστήματα αποχέτευσης.

- * λυμενικές εγκαταστάσεις (ρύπανση από πετρελαιοειδή κ.α.)

- * ναυπηγοεπιστευαστικές επιχειρήσεις (ρύπανση κυρίως από βαρέα μέταλλα)

- * απορροές χειμάρρων, ποτάμιων συστημάτων (που μεταφέρουν από φερτές ύλες έως υπολείμματα λιπασμάτων, φυτοφάρμακα και κάθε είδους απόβλητα)

- * από τις συνέπειες ρύπανσης που προκαλούνται από τη ναυσιπλοΐα, (κυρίως εξαιτίας διαρροής υδρογονανθράκων κ.λ.π.)

Στη παράκτια αυτή ζώνη γίνονται μετρήσεις από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. σε μεγάλο αριθμό σημείων, για την παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης.

Σύμφωνα με τις μετρήσεις αυτές ελάχιστος αριθμός σημείων / θέσεων από αυτές που παρακολουθούνται, θεωρούνται ακατάλληλες για κολύμβηση (περισσότερα, ελπίζω, θα αναπτυχθούν από την Επιτροπή Περιβάλλοντος της Βουλής).

Δομές και Φορείς διαχείρισης των υδατικών πόρων

Το γενικότερο πρόβλημα της πολυνομίας, της πολυδιάστασης των αρμοδιοτήτων για το νερό σε πολλούς φορείς και της αναποτελεσματικότητας που αυτά τα φαινόμενα συνεπάγονται, τάλανισε επί χρόνια και εξακολουθεί να τάλανίζει τη χώρα μας.

Έτσι ανάλογα με τη χρήση του νερού είχαν αρμοδιότητες διάφοροι φορείς όπως τα Υπουργεία Γεωργίας, Ανάπτυξης, Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης, ΠΕΧΩΔΕ, η ΔΕΗ, κ.λ.π.

Βασική μέριμνα όλων των προαναφερόμενων φορέων ήταν η "αξιοποίηση" των υδατικών αποθεμάτων για δική του ο καθένας χρήση, χωρίς να υπάρχει κάποιο **συντονιστικό όργανο** που να εποπτεύει συνολικά την διαχείριση ώστε να υπάρχει μια ισορροπία ανάμεσα στη προσφορά και τη ζήτηση, να γίνονται συστηματικές μετρήσεις ανά λεκάνη απορροής για τη διαθεσιμότητα και την ποιότητα του νερού, να εφαρμόζονται πολιτικές εξοικονόμησης νερού και εμπλουτισμού των υδροφόρων οριζόντων.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα υφιστάμενα δίκτυα παρακολούθησης των υδατικών πόρων:

Αρκετοί φορείς της χώρας μας διαθέτουν δίκτυα ποσοτικής ή/και ποιοτικής παρακολούθησης των υδατικών πόρων τα οποία είναι εγκατεστημένα και προσαρμοσμένα για την εξυπηρέτηση αναγκών των τομεακών πολιτικών αρμοδιοτήτάς τους. Οι κύριοι φορείς που δραστηριοποιούνται για τη συλλογή και επεξεργασία τέτοιων πληροφοριών είναι τα Υπουργεία ΠΕΧΩΔΕ και Γεωργίας, η ΔΕΗ και το ΙΓΜΕ, αλλά και άλλοι μεταξύ των οποίων η ΕΜΥ, το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, τα διάφορα Α.Ε.Ι. κ.λ.π.

Οι φορείς όμως, που διαθέτουν δίκτυα στη χώρα μας δρουν αποσπασματικά και δεν συντονίζονται πάντοτε μεταξύ τους. Έτσι υπάρχουν αλληλοεπικαλύψεις ή κενά, άστοχες επενδύσεις κλπ, αλλά και προβληματική προσβασιμότητα στις πολύτιμες αυτές πληροφορίες όχι μόνο για τις ανάγκες μιας ορθολογικής διαχείρισης αλλά και για την πρόοδο της βασικής και της εφαρμοσμένης έρευνας.

Δίκτυο μέτρησης οικολογικών δεικτών του νερού δεν υφί -

σταται μέχρι σήμερα στη χώρα μας, όπως και στα περισσότερα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Είναι, λοιπόν, απολύτως σαφής η έλλειψη ενός πλήρους Εθνικού Δικτύου Σταθμών Παρακολούθησης.

Προτεραιότητες

Στη διαμόρφωση των προτάσεών μας πρέπει να ληφθούν υπόψη συνιστώσες της διαχείρισης των υδατικών πόρων, που σχετίζονται με περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και αναπτυξιακούς παράγοντες, όπως επίσης:

* το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο (εθνική-ευρωπαϊκή νομοθεσία) και η εξ' αυτού υποχρέωση εφαρμογής κοινής Ευρωπαϊκής στρατηγικής καθώς και οι κατευθύνσεις των διεθνών οργανισμών (ΟΟΣΑ - ΟΗΕ).

* η υφιστάμενη κατάσταση στην Ελλάδα (διαθεσιμότητα - ποιότητα-ζήτηση υδατικών πόρων, προβληματικές περιοχές, έργα αξιοποίησης κ.λ.π.)

* η διαθεσιμότητα κονδυλίων Εθνικών και Ευρωπαϊκών

* το διαφαινόμενο επενδυτικό ενδιαφέρον στον τομέα της αξιοποίησης υδατικών πόρων.

Η Επιτροπή Περιφερειών πρέπει να φέρει στο προσκήνιο «ένα νέο πολιτισμό για το νερό», που θα επικρατήσει με την άσκηση αποτελεσματικών πολιτικών. Έτσι μόνο θα μπορέσει να απεμπλακεί οριστικά η υδατική πολιτική από τις μικροπολιτικές σκοπιμότητες πελατειακού χαρακτήρα ή από παρεμβάσεις που έρχονται σε αντίθεση με το γενικότερο δημόσιο συμφέρον.

Πρέπει δηλ. να εφαρμόσουμε στην Ελληνική Περιφέρεια ένα άλλο μοντέλο διαχείρισης του υδατικού δυναμικού, που έχει ως στόχο:

- την διατήρηση και προστασία της οικολογικής ποιότητας των υδάτων μας

- την επάρκεια πόσιμου ύδατος για όλες τις περιοχές της χώρας και για όλο το χρόνο

- την οικονομία στην κατανάλωση νερού, χωρίς να υποβαθμιστεί η ανάπτυξη και το πολιτιστικό επίπεδο διαβίωσής μας

- τον εμπλουτισμό των υπόγειων υδροφορέων

Στα θεσμικά όργανα διαχείρισης των υδάτων σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές απαιτήσεις : πρέπει ως χώρα να οργανώσουμε και να εναρμονίσουμε τις δράσεις μας σύμφωνα με τις νέες αρχές, που θεσμοθετήσαμε από κοινού με τα άλλα Κράτη-Μέλη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η άμεση και πλήρης λειτουργία των θεσμικών οργάνων, που προβλέπονται από το Νόμο 3199 του 2003, (που θεσμοθέτησε το ΠΑΣΟΚ), είναι πρώτη προτεραιότητα.

Ειδικότερα στις άμεσες ενέργειες περιλαμβάνονται:

- η λειτουργία της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (για να χαράσσεται εθνική πολιτική) και η διαβούλευσή της με το Εθνικό Συμβούλιο Υδάτων, που όντας το αντιπροσωπευτικό όργανο των κοινωνικών εταίρων θα εξασφαλίζει συμμετοχή και αμφίδρομη πληροφόρηση για τον εθνικό σχεδιασμό,

- η πλήρης στελέχωση της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων, για να υποστηριχθεί με αποτελεσματικό τρόπο η οικολογική διαχείριση των υδάτων της χώρας,

- η σταδιακή αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων στρατηγικής-λειτουργικής διαχείρισης στις Περιφέρειες, όπως προβλέπεται από το Ν. 3199/2003, ώστε όλα να αποφασίζονται και να υλοποιούνται με τη δέουσα μέριμνα και συλλογική ευθύνη, που επιβάλλει μια σύγχρονης αντίληψης περιφερειακή δομή της χώρας,

- η λειτουργία του Περιφερειακού Συμβουλίου Υδάτων, ως του οργάνου μεζονος σημασίας για τη διαβούλευση σε περιφερειακό επίπεδο,

- η πλήρης στελέχωση των Διευθύνσεων Υδάτων των Περιφερειών, για να ασκηθεί με αποτελεσματικό και αποκεντρωμένο τρόπο ορθολογική διαχείριση των υδάτων σε κάθε Υδατική Περιφέρεια και σε κάθε επιμέρους υδρολογική λεκάνη της,

- η δημιουργία του απαραίτητου Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης Σταθμών σε συνδυασμό με την πλήρη λειτουργία α) της Εθνικής Τράπεζας Υδρολογικής και Μετεωρολογικής Πληροφορίας και β) του Εθνικού Δικτύου Πληροφοριών Περιβάλ-

λοντος για την παρακολούθηση της οικολογικής κατάστασης και την αποτελεσματική διαχείριση των υδάτων.

- Τέλος, πρέπει να υπάρξει βελτίωση του θεσμικού πλαισίου ύστερα από την εφαρμογή του σε όσα σημεία διαπιστωθεί ότι χρειάζεται να γίνει πιο λειτουργικό ώστε να διασφαλίζεται καλύτερος συντονισμός ενεργειών και πιο αποτελεσματική πολιτική.

Γνωρίζουμε άλλωστε ότι η υπόθεση της διαχείρισης των υδάτων δεν είναι μια στατική διαδικασία, αλλά απαιτεί συνεχή εγρήγορση, δραστηριότητες και προσαρμογές πολιτικής.

Σχετικά με τη Διαχείριση του νερού για την ανάπτυξη της υπαίθρου, θα πρέπει να προωθηθούν πέραν των θεσμικών μέτρων σειρά ενεργειών για την κατασκευή υποδομών με στόχο α) την ταμίευση επιφανειακών υδάτων (με μικρά φράγματα ποταμών, λιμνοδεξαμενές ιδιαίτερα στα νησιά) β) τον τεχνητό εμπλουτισμό των υπόγειων υδροφορέων, με διάφορες μεθόδους υλοποιήσιμες στη χώρα μας και γ) την ορθολογική αξιοποίηση των υδατικών πόρων για χρήσεις προτεραιότητας σε περιοχές που έχουν ακάλυπτες υδροδοτικές ανάγκες. δ) Στους προγραμματισμούς μας οφείλουμε, επίσης, να εντάξουμε και την εξυπηρέτηση αναγκών σε σενάρια λειψυδρίας, διαχείρισης πλημμυρών, αντιμετώπισης κρίσεων ή μεγάλων καταστροφών π.χ. ανεξέλεγκτη ρύπανση ενός ποτάμιου συστήματος ή οικολογική καταστροφή, μεγάλης έκτασης.

- Ειδικότερα είναι αναγκαίο να συνεχισθεί:

- η κατασκευή λιμνοδεξαμενών και μικρών φραγμάτων σε όλα τα νησιά και όπου αλλού κρίνεται απαραίτητο. Η μέχρι σήμερα υπάρχουσα εμπειρία παρά τις αστοχίες απέδειξε ότι εκτός των άλλων τα έργα αυτά συμβάλλουν δραστηρικώς στην τοπική ανάπτυξη, με άμεση συνέπεια τη συγκράτηση του πληθυσμού, την αναζωογόνηση της υπαίθρου και την προώθηση καινοτόμων δραστηριοτήτων, με ποιοτικά χαρακτηριστικά, ελκυστικά για επενδύσεις στον αγροτικό τομέα (βιολογικές καλλιέργειες, προϊόντα ονομασίας προέλευσης) καθώς και στον τουριστικό.

- η εφαρμογή προγραμμάτων συνδυασμένης διαχείρισης των έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων ώστε να εξυπηρετούνται πολλαπλοί σκοποί (ύδρευση, άρδευση, ενέργεια, τεχνητός εμπλουτισμός υπογείων υδροφορέων κλπ). πράγμα που προσιδιάζει στην πολιτική της ενιαίας διαχείρισης των υδάτων, που θεσμοθετήθηκε με τον νόμο 3199 του 2003.

- η διεύρυνση του προγράμματος έργων αφαλάτωσης για την ικανοποίηση υδρευτικών αναγκών των νησιών μας, μετά την επιτυχή λειτουργία αυτών που ήδη έχουν κατασκευασθεί με κοινοτικές και εθνικές χρηματοδοτήσεις στα πλαίσια της περιφερειακής πολιτικής που εμείς σχεδιάσαμε και υλοποιήσαμε. Η χρήση ανανεώσιμης ενέργειας προς αυτή την κατεύθυνση είναι άμεσης προτεραιότητας.

- Επίσης, πρέπει να προωθηθεί:

- Η επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων για την ικανοποίηση αναγκών μη ευαίσθητων χρήσεων.

- Η ενθάρρυνση εφαρμογής μη υδροβόρων συστημάτων άρδευσης και ο εκσυγχρονισμός των παλαιών αρδευτικών δικτύων, γιατί θα οδηγήσουν σε σταδιακή μείωση της κατανάλωσης αρδευτικού νερού με ταυτόχρονη καλή κάλυψη των καλλιεργειών σε υγρασία. Για παράδειγμα αναφέρω την ανάγκη κατασκευής έργων βελτίωσης των συνθηκών άρδευσης των πεδιάδων Σερρών, Κωπαΐδας, Ξάνθης, Κομοτηνής, Ιωαννίνων κλπ..

- Η επανεξέταση συνολικά των αρδευόμενων εκτάσεων σε εθνικό επίπεδο, καθώς και η σύνδεση της πολιτικής αναδιαρθρώσεων του αγροτικού τομέα με την υδατική πολιτική, με γνώμονα την αρχή ότι κάθε ασυμβατότητα μεταξύ καλλιεργειών και διαθεσιμότητας τοπικού υδατικού δυναμικού, είναι ανεπιθύμητη και μακροπρόθεσμα βλαπτική.

- Η επίτευξη συμφωνιών για τα νερά των διακρατικών υδρολογικών λεκανών στις βόρειες περιοχές μας (ποταμοί Έβρος, Νέστος, Στρυμόνας, Αξιός και Αώος), με αξιοποίηση των ευκαιριών που θα παρουσιάζονται κατά την ενταξιακή πορεία των γεπτόνων μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έτσι θα εξασφαλιστεί ότι το υδατικό δυναμικό αυτών των μεγάλων

υδρολογικών λεκανών θα γίνει πλούτος για την ανάπτυξη και απαραίτητη προϋπόθεση διατήρησης μοναδικών υγροβιότοπων της βόρειας Ελλάδας.

Η ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας σε ότι αφορά την αξιοποίηση των υδατικών πόρων ιδιαίτερα σε τομείς όπου η Ελλάδα διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Όπως:

Το εμφιαλωμένο ελληνικό νερό επιτραπέζιο ή μεταλλικό πρέπει να αποκτήσει χαρακτηριστικά **προϊόντος ονομασίας προέλευσης** και να εξασφαλίσει σημαντικό μερίδιο στις εκτός Ελλάδας αγορές, ιδιαίτερα στην Ανατολή.

Τα γεωθερμικά νερά χαμηλής ενθαλπίας (ανήκουν στους υπόγειους υδατικούς πόρους) πρέπει να αξιοποιηθούν σε υποδομές επενδύσεων που απαιτούν ενεργειακή υποστήριξη (θερμοκήπια κλπ) ή για την θέρμανση γειτονικών οικισμών (τηλεθέρμανση) κ.λ.π. Μέχρι σήμερα, πολύ λίγα έχουν γίνει γι' αυτό το θέμα στη χώρα παρά τις υπάρχουσες δυνατότητες. Προφανώς υπάρχουν αιτίες. Ανάγκη να προωθηθούν όλες οι αναγκαίες ρυθμίσεις και αλλαγές, ώστε να προκύπτει επιτέλους το αναμενόμενο όφελος για την τοπική ανάπτυξη και την Εθνική οικονομία.

Σημαντική κατηγορία υδατικών πόρων είναι και οι **ιαματικές πηγές** των οποίων η αξιοποίηση, ανοίγει νέες προοπτικές, καθώς επανέρχονται στο προσκήνιο με νέες μορφές ιαματικής και τουριστικής εκμετάλλευσης π.χ. ΣΠΑ κλπ. οι οποίες μάλιστα μπορεί να επεκτείνουν την τουριστική περίοδο στις περιοχές που θα λειτουργούν (ιαματικός τουρισμός).

Εφαρμογή παράλληλων πολιτικών στους Τομείς του Περιβάλλοντος και της Αγροτικής Ανάπτυξης :

Σύμφωνα με τον Ν. 3199/2003, προβλέπεται η κατάρτιση και έγκριση (μέχρι το 2009) προγραμμάτων και μέτρων παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων. Αυτά όμως θα **πρέπει απαραίτητα να συνδυασθούν τουλάχιστον με την παράλληλη εφαρμογή σύγχρονων λύσεων και έργων διαχείρισης απορριμμάτων και βιολογικής επεξεργασίας λυμάτων σ' ολόκληρη τη χώρα**. Επιπρόσθετα **πρέπει να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα για τον περιορισμό της υπερκατανάλωσης λιπασμάτων και αγροχημικών στην γεωργία**. Με άλλα λόγια είναι αναγκαία η εφαρμογή ανάλογης περιβαλλοντικής πολιτικής και ανάλωγων μέτρων στον αγροτικό τομέα ώστε να υπάρξει το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Σε κάθε περίπτωση το σύνθημα **“Όχι απόβλητα και γενικό - τερα, όχι ρύπανση στις λίμνες, τα ποτάμια, τους χείμαρρους και τα παράκτια θαλάσσια ύδατα “** πρέπει να γίνει στόχος όχι μόνο του κράτους αλλά βίωμα κάθε πολίτη.

Οφείλουμε να διαφυλάξουμε ως «κόρη οφθαλμού» την οικολογική ποιότητα των υδάτων μας, (και των τριών κατηγοριών συμπεριλαμβανομένων) που εκτός των άλλων είναι και ένας από τους δυνατούς πυλώνες πάνω στους οποίους στηρίζεται η τουριστική ανταγωνιστικότητα της χώρας μας.

Το νερό πηγή ζωής, κλειδί ανάπτυξης, κλειδί περιβαλλοντικής αλληλεγγύης και κοινωνικής συνοχής για την Ελλάδα των Περιφερειών, για την μακροβιότητα της Ελληνικής Περιφέρειας.

Μ' αυτή τη συνείδηση, το χρέος και η ευθύνη όλων μας, επιβάλλουν την συνεργασία και τη συναίνεση για να προωθηθούν σε περιφερειακό επίπεδο δράσεις και μέτρα, που συνιστούν μια πολυδιάστατη πολιτική για την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων.

Ας ξεκινήσουμε από το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο. Και συγκεκριμένα:

Σε περιφερειακό επίπεδο, για τη διαχείριση των υδατικών πόρων, αρμόδια θα είναι η Διεύθυνση Υδάτων κάθε Περιφέρειας. Οι κύριες αρμοδιότητες των Διευθύνσεων Υδάτων αφορούν:

- την παρακολούθηση των ποιοτικών και ποσοτικών παραμέτρων των υδάτων (επιφανειακών και υπόγειων), σε συνεργασία με την Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων
- την εφαρμογή των μακροπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων προγραμμάτων διαχείρισης του υδατικού δυναμικού
- την εφαρμογή μέτρων απορρύπανσης των υδάτων σε επίπεδο Περιφέρειας

- την κατάρτιση και εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης και των Προγραμμάτων Μέτρων για τις υδρολογικές λεκάνες που ανήκουν στην οικεία Περιφέρεια

- την επιβολή των αναγκαίων περιορισμών σε υφιστάμενα ή νέα έργα που πιθανόν υποβαθμίζουν την ποιότητα των υδάτων.

Επίσης, καθορίζονται οι **κατηγορίες αδειών χρήσης υδάτων**, η διαδικασία έκδοσής τους, το περιεχόμενό τους, η διάρκεια ισχύος τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Σύμφωνα με την απόφαση αυτή, οι χρήσεις νερού για τις οποίες απαιτείται άδεια είναι η ύδρευση, η αγροτική χρήση, συμπεριλαμβανομένης και της άρδευσης, η βιομηχανική χρήση, η ενεργειακή, καθώς και η χρήση για αναψυχή. Οι χρήσεις αυτές αφορούν τόσο σε επιφανειακά, όσο και σε υπόγεια νερά.

Τα έργα αξιοποίησης υδατικών πόρων για τα οποία θα απαιτείται η έκδοση άδειας είναι τα έργα υδροληψίας, μεταφοράς νερού, έργα δικτύων, ρύθμισης – αποθήκευσης, επεξεργασίας νερού, τροφοδότησης και έργα προστασίας – συντήρησης.

Οι άδειες χρήσης για τις ανωτέρω χρήσεις νερού και για τα έργα αξιοποίησης υδατικών πόρων, εκδίδονται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας στην οποία πρόκειται να ασκηθεί η χρήση ή να εκτελεστεί το έργο.

Οι πολιτικές που πρέπει να προτείνει η Επιτροπή Περιφερειών της Βουλής δεν μπορεί παρά να διαπνέονται από τη «φιλοσοφία» της βιώσιμης ανάπτυξης. Μιας ανάπτυξης, δηλαδή, που εκτός από την οικονομία δεν μπορεί να αγνοεί την κοινωνική συνοχή και την περιβαλλοντική «αντοχή».

Η βιώσιμη ανάπτυξη της Ελληνικής Περιφέρειας μετράει από τη μια τις ανάγκες της κοινωνίας, αλλά από την άλλη υπολογίζει τη διαθεσιμότητα, προστατεύει την ποιότητα των φυσικών αποθεμάτων, δεν υπερβαίνει τα όρια των αντοχών των περιβαλλοντικών συστημάτων και δεν διαταράσσει τις ισορροπίες των οικοσυστημάτων.

Είναι σαφές ότι η προσέγγισή μου σ' αυτή την εισήγηση για το νερό (ένα τόσο καθοριστικό για τη ζωή φυσικό αγαθό), γίνεται με «όρους αειφορίας».

Η εποχή όπου το νερό αντιμετωπιζόταν ως πολύτιμο μεν αλλά «ελεύθερο» και ανεξάντλητο «δώρο» της φύσης ανήκει οριστικά στο παρελθόν. Οι διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες σε νερό για την αγροτική παραγωγή και τη βιομηχανική ανάπτυξη, αλλά και η συνεχής βελτίωση του βιοτικού επιπέδου πολλών υπανάπτυκτων και υπό ανάπτυξη περιοχών του κόσμου, σε συνδυασμό με τον αυξανόμενο πληθυσμό της γης, επιβάλλουν την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων, με έμφαση και προτεραιότητα στο πόσιμο νερό.

Από όσα προαναφέρθηκαν είναι προφανές ότι **η αειφορία του νερού** στη χώρα μας δεν είναι μια πολιτική επιταγή που αφορά μόνο τη σημερινή κοινωνία. Οι επερχόμενες γενιές μας καλούν να διασφαλίσουμε και για τη δική τους διαβίωση το ανεκτίμητο αυτό φυσικό αγαθό.

Εμείς οι Βουλευτές του Ελληνικού Κοινοβουλίου, οι περισσότεροι εκ των οποίων είμαστε εκπρόσωποι της Ελληνικής Περιφέρειας στην Εθνική μας αντιπροσωπεία, έχουμε κατανοήσει πλήρως – γιατί βιώνουμε την Ελληνική Περιφέρεια -, ότι η οικονομική, κοινωνική, αγροτική, βιομηχανική και τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας ακουμπά στον πυλώνα της ορθολογικής διαχείρισης των υδατικών πόρων.

Επίσης, γνωρίζουμε ότι η ποιότητα της ζωής και το μέλλον της Ελληνικής Περιφέρειας ανοίγουν με το κλειδί της σωστής αξιοποίησης του πλούσιου υδατικού δυναμικού της χώρας μας.

Γι' αυτό, έχουμε χρέος και ευθύνη.

Ευχαριστώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Περιφερειών κ. Γ. Καρασμάνη και όλο το Προεδρείο της Επιτροπής για την τιμή που μου έκαναν να είμαι εισηγήτρια σ' ένα τόσο σημαντικό θέμα.

Ευχαριστώ, επίσης, τους συναδέλφους μου Βουλευτές της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Περιφερειών της Βουλής για την σταθερή και εποικοδομητική μας συνεργασία στα θέματα της Ελληνικής Περιφέρειας.

Ε. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ

ΕΝΝΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Το ζήτημα της μητροπολιτικής οργάνωσης των μεγάλων αστικών κέντρων της χώρας μας, δεν μπορεί και δεν πρέπει να ειδωθεί αποσπασματικά. Αποτελεί τμήμα μιας ευρύτερης μεταρρύθμισης, που πρέπει να γίνει στη χώρα μας, προκειμένου να απαγκιστρωθεί από αναχρονιστικές δομές και να οδηγηθεί στη δημιουργία ενός σύγχρονου κράτους.

Βασικοί άξονες – πυλώνες αυτής της μεταρρύθμισης είναι:

1. Περιορισμός τους κεντρικού κράτους σε καθαρά επιτελική λειτουργία. Επιτελικό κράτος σημαίνει, αποφασιστική συρρίκνωση του σημερινού κεντρικού κράτους, τόσο στο επίπεδο του προσωπικού όσο και στο επίπεδο των αρμοδιοτήτων που αυτό ασκεί, και κατά συνέπεια και των πόρων που αυτό διαχειρίζεται.

2. Ευέλικτη Κυβέρνηση με λιγότερα υπουργεία. Στις μέρες μας, ολοένα και περισσότερες αποφάσεις που αφορούν το παρόν και το μέλλον λαμβάνονται σε υπερεθνικά κέντρα. Χρειάζομαστε κεντρική κυβέρνηση με κυρίαρχο προσανατολισμό την εξωστρέφεια, γιατί εκεί διακυβεύονται τα συμφέροντα της χώρας.

Η Ελλάδα για παράδειγμα δεν χρειάζεται Υπουργεία που είναι μεταξύ των άλλων αρμόδια για 380 χιλιόμετρα οδικού δικτύου στην Αττική, όπου ανάμεσα στ' άλλα φροντίζουν να ποτίζουν τις νησίδες και να αλλάζουν και τις λάμπες.

3. Ολιγοδρικές και όχι μονοδρικές εκλογικές περιφέρειες για να δώσουμε αποφασιστική απάντηση στο πρόβλημα της διαπλοκής, περιορίζοντας την παρέμβαση των μέσων μαζικής ενημέρωσης και παίρνοντας διαζύγιο απ' την πραγματικότητα της ανισοτιμίας των βουλευτών μεταξύ τους, αφού είναι γνωστό ότι τα τελευταία χρόνια οι Κυβερνήσεις ολοένα και περισσότερο "ρέπουν" προς το μοντέλο Κυβέρνηση Α' και Β' Αθηνών και Α' Θεσσαλονίκης.

4. Σταθερή προσήλωση στις δύο βαθμίδες Αυτοδιοίκησης, όχι μόνο γιατί το επιτάσσει το Σύνταγμα, αλλά κυρίως γιατί το επιβάλει το μέγεθος της χώρας. Κάθε άλλη προσέγγιση με ερμαφρόδιτους τρίτους ή ολίγον τρίτους βαθμούς αυτοδιοίκησης είναι επιτόλαιη και στερείται κάθε σοβαρότητας.

5. Μείωση των Περιφερειών και Δεύτερος βαθμός Αυτοδιοίκησης σε επίπεδο περιφέρειας. Αιρετό περιφερειακό συμβούλιο, αιρετός περιφερειάρχης, έκφραση όλων των αντιπροσωπευτικών κοινωνικών και παραγωγικών δυνάμεων. Ο συνολικός αριθμός των περιφερειών μπορεί να προσδιοριστεί μέσα από διάλογο και σε συνάρτηση με άλλες ανατροπές, που επιφέρει και έχουν σχέση με το εκλογικό σύστημα.

6. Ακόμα λιγότεροι Δήμοι και ανασυγκρότηση τους με ένα βασικό χαρακτηριστικό. Η έδρα του Δήμου πρέπει να είναι απολύτως διακριτή και αδιαμφισβήτητη. Η ίδια η ιστορική εξέλιξη της χώρας αλλά και η σημερινή πραγματικότητα οδηγούν σε αβίαστες λύσεις.

7. Θεσμοθέτηση ενός ΟΤΑ σε κάθε νησί της χώρας, εκλογή Δημάρχου- Κυβερνήτη. Από αυτόν το σχεδιασμό εξαιρείται η Κρήτη και ίσως ένα ή δύο νησιών ακόμα, μεγάλου μεγέθους.

8. Φορολογική μεταρρύθμιση με φορολογική αποκέντρωση. Η φορολογική αποκέντρωση θα δώσει στην έννοια της διαφάνειας πραγματική υπόσταση. Θα μας οδηγήσει πιο κοντά στην Αυτοδιοίκηση της ευθύνης, ταυτίζοντας τις έννοιες αρμοδιότητας και ευθύνης. Πάνω απ' όλα θα δώσει τη δυνατότητα στην Αυτοδιοίκηση να ενισχύει αποτελεσματικά το μοντέλο της ανταγωνιστικότητας και κοινωνικής συνοχής.

9. Λιγότεροι αλλά αποτελεσματικοί μηχανισμοί ελέγχου μιας και ο σημερινός δαίδαλος δεν εξυπηρετεί τίποτα άλλο, παρά τη συστηματική προσπάθεια διαβολής των αποκεντρωμένων θεσμών και τις επικοινωνιακές ανάγκες των εκάστοτε υπουργών και γενικότερα των Κυβερνήσεων.

Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΟΝΤΕΛΩΝ

Τα τελευταία χρόνια έχουν αναπτυχθεί πλούσιος ακαδημαϊκός διάλογος και έντονος πολιτικός προβληματισμός στη χώρα μας, σχετικά με τη θεσμοθέτηση νέων, μητροπολιτικών μοντέλων διακυβέρνησης των μεγάλων αστικών κέντρων.

Οι λόγοι που επέβαλαν το διάλογο για τη μητροπολιτική διακυβέρνηση είναι πολλοί:

α) Τα πολύπλοκα και αλληλένδετα προβλήματα των μητροπολιτικών συγκροτημάτων (κυκλοφοριακό, διαχείριση απορριμμάτων, προστασία περιβάλλοντος, «διάσωση» ελεύθερων χώρων, χωροθέτηση υπερτοπικών δραστηριοτήτων κλπ.) είναι αδύνατον πλέον να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά από τις υφιστάμενες διοικητικές δομές και την τρέχουσα κατανομή αρμοδιοτήτων.

β) οι συνεχείς και επιταχυνόμενοι μετασχηματισμοί και χωρικές επεκτάσεις των μητροπολιτικών συγκροτημάτων και η διεύρυνση των αλληλεξαρτήσεων μεταξύ νέων περιοχών.

γ) η πολυαρχία, ο κατακερματισμός, η έλλειψη συντονισμού και ο συνωστισμός στις μητροπόλεις μεγάλου αριθμού φορέων του κράτους και της αυτοδιοίκησης.

δ) η απουσία, στην πράξη, ενιαίου σχεδιασμού και η έλλειψη συμπληρωματικότητας και συνέργειας μεταξύ των παράλληλων προγραμματισμών (ΠΕΠ, επιχειρησιακά προγράμματα υπουργείων, ρυθμιστικά σχέδια, συγκοινωνιακά προγράμματα κλπ.)

ε) το έλλειμμα πολιτικής νομιμοποίησης φορέων που λαμβάνουν αποφάσεις αποσπασματικού χαρακτήρα για επιμέρους θέματα (λ.χ. μεταφορές, διαχείριση απορριμμάτων, χωροθετήσεις υποδομών για σημαντικές κοινωνικές χρήσεις) και η ανάγκη επίτευξης ευρύτερων πολιτικών και κοινωνικών συναινέσεων σε μητροπολιτικό επίπεδο.

στ) ο διευθυνόμενος ρόλος των κοινωνικών εταίρων και η εμφάνιση νέων πρωταγωνιστών στη διακυβέρνηση της πόλης

ζ) οι ευκαιρίες, οι προκλήσεις, οι υποχρεώσεις προς τους πολίτες, αλλά και οι δυνατότητες για την ανάδειξη των μεγάλων αστικών κέντρων σε πόλο μητροπολιτικής εμβέλειας στο διεθνές και ευρωπαϊκό χώρο πολλαπλασιάζονται.

Δεδομένων όλων των παραπάνω, η ανάγκη διοικητικής αναδιάρθρωσης των μητροπολιτικών περιοχών της χώρας θεωρείται πλέον επιτακτική. Θα δώσει λύσεις σε πολλά ζητήματα και καθημερινά προβλήματα. Ζητήματα και προβλήματα που δημιουργήθηκαν από ατέλειες ή ολιγωρίες στην λειτουργία των σημαντικών θεσμικών μεταρρυθμίσεων που έγιναν την περασμένη δεκαετία με σκοπό την ενδυνάμωση της αποκέντρωσης. Έχουμε αργήσει !

Χαρακτηριστικά πρέπει να αναφέρω ότι :

Ο ιδιαίτερος και διδακλώς χαρακτηρισμός των προβλημάτων μεταξύ των άλλων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, οδήγησε στο παρελθόν στην εξαίρεση των πολεοδομικών τους συγκροτημάτων από την εφαρμογή του σχεδίου «Ι. Καποδιστριας» προκειμένου να γίνει, μετά από προσεκτική προετοιμασία, και η μητροπολιτική μεταρρύθμιση. Σήμερα, αντιστρέφοντας αυτή τη προσέγγιση, η δημιουργία μητροπολιτικής διακυβέρνησης μεταξύ των άλλων στις Περιφέρειες Αθήνας και Θεσσαλονίκης μπορεί να γίνει σηματοδότης και μιας ευρύτερης αναδιάρθρωσης δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης σε περιφερειακό επίπεδο σε ολόκληρη τη χώρα.

Ποιους στόχους πρέπει να υπηρετεί η μητροπολιτική μεταρρύθμιση

Η θεσμοθέτηση της μητροπολιτικής διακυβέρνησης πρέπει να απαντά και να αντιμετωπίζει τα σημαντικά προβλήματα που δημιουργούνται από την τάση του «νέου συγκεντρωτισμού» και τον πολλαπλό «κατακερματισμό» που εντοπίζεται στις κρατικές και αυτοδιοικητικές υπηρεσίες.

Σε καμία περίπτωση όμως δεν πρέπει να στοχεύει στη θεσμοθέτηση και άλλων κέντρων εξουσίας που θα ακυρώσουν τις κρατικές λειτουργίες ή θα κατευθύνονται απέναντι στον α' και β' βαθμό αυτοδιοίκησης. Αντίθετα θα πρέπει να στοχεύει στην ολοκλήρωση και ισχυροποίηση του Α' Βαθμού και στη μετεξέλιξη της περιφέρειας ως Δεύτερου Βαθμού.

Η δημιουργία μητροπολιτικού επιπέδου διακυβέρνησης πρέπει να αποσκοπεί στην:

- ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της μητροπολιτικής περιοχής
- βιώσιμη ανάπτυξη του μητροπολιτικού χώρου με βάση μια συνεκτική και μακροπρόθεσμη στρατηγική με ισορροπία και κοινωνικό έλεγχο
- βελτίωση της ποιότητας ζωής και του περιβάλλοντος,
- παροχή αποτελεσματικότερων και καλύτερης ποιότητας

υπηρεσιών σε όλους τους πολίτες και
- διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.

Η διεθνής εμπειρία

Σύμφωνα και με τη διεθνή εμπειρία μπορούν να διακριθούν τρία βασικά μοντέλα πολιτικο-διοικητικής οργάνωσης μητροπολιτικών συγκροτημάτων:

1. Μητροπολιτική περιφέρεια. Αποτελεί σημαντικό θεσμό με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία των μητροπολιτικών περιοχών. Στο συμβούλιο της μητροπολιτικής περιφέρειας συμμετέχουν και αιρετοί από τον α' βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης και εξ αυτού του λόγου προκύπτει ένα μικτό σύστημα διοίκησης, ικανό να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της μητροπολιτικής περιφέρειας που απαιτούν οριζόντιες πολιτικές άσκησης μητροπολιτικών λειτουργιών και που αδυνατούν να επιλυθούν στο επίπεδο της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης.

2. Μητροπολιτική υπέρ-δημαρχία. Αυτοδιοικητικός θεσμός που δραστηριοποιείται σε μητροπολιτικό επίπεδο. Η πολιτική νομιμοποίηση του προκύπτει από την εκλογή των οργάνων του (πρόεδρος και μητροπολιτικό συμβούλιο). Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού του τύπου μητροπολιτικής διακυβέρνησης αποτελεί το Λονδίνο.

3. Μητροπολιτικός σύνδεσμος. Αυτοδιοικητικός μητροπολιτικός θεσμός με έμμεση έκφραση. Τα όργανά του απαρτίζονται από αιρετούς των Ο.Τ.Α. (α' και β' βαθμού) της μητροπολιτικής περιοχής. Οι περιπτώσεις της Γαλλίας (Lille), της Γερμανίας (Φρανκφούρτη, Μόναχο), της Φινλανδίας (Ελσίνκι), και της Πορτογαλίας (Λισαβόνα) αποτελούν αντιπροσωπευτικά παραδείγματα αυτού του τύπου μητροπολιτικής οργάνωσης.

Στην πρώτη κατηγορία, ο μητροπολιτικός θεσμός διαθέτει άμεση ή έμμεση πολιτική νομιμοποίηση, συγκεκριμένη οικονομική αυτοδυναμία και πολλαπλές αρμοδιότητες.

Στη δεύτερη κατηγορία συγκαταλέγονται λιγότερο ισχυρές μορφές μητροπολιτικών διοικήσεων (συντονιστικού χαρακτήρα, διαδημοτικών συνεργασιών), με σχετικά περιορισμένη οικονομική αυτοτέλεια, σχετικά περιορισμένες μητροπολιτικές αρμοδιότητες και έμμεση πολιτική νομιμοποίηση, αφού στα μητροπολιτικά συμβούλια συμμετέχουν οι εκλεγμένοι εκπρόσωποι των δήμων της περιοχής.

Οι περιπτώσεις του μητροπολιτικού συνδέσμου αν και δε συναντώνται συχνά παρουσιάζουν το μειονέκτημα ότι έχουν έμμεση έκφραση στην εκπροσώπηση στους πόρους.

Πάντως σε κάθε περίπτωση:

Η ανάλυση της διεθνούς και ευρωπαϊκής εμπειρίας αναδεικνύει ότι στο σύνολό τους, οι μητροπολιτικοί σχηματισμοί, ανεξάρτητα από τη μορφή της διοικητικής και πολιτικής οργάνωσής τους, δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένα πεδία πολιτικής.

Η ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Αυτό που φαίνεται καθαρό είναι ότι :

Τα ειδικότερα πεδία μητροπολιτικής διακυβέρνησης και οι ειδικότερες μητροπολιτικές λειτουργίες διαφοροποιούνται από χώρα σε χώρα, ανάλογα με την έκταση και τα προβλήματα των μητροπολιτικών περιοχών, τους σκοπούς του κάθε μητροπολιτικού σχήματος και άλλους ενδογενείς παράγοντες.

Αυτό σημαίνει ότι :

- δεν υπάρχει ιδεατό σύστημα μητροπολιτικών λειτουργιών, το οποίο να αποτελέσει πρότυπο και για την ελληνική περίπτωση

- η ανάθεση μητροπολιτικών λειτουργιών δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά οφείλει να συμβαδίζει με τη μορφή, τους σκοπούς και τους νομικούς και λειτουργικούς περιορισμούς των θεσμικών σχημάτων που θα προκριθούν

- η αναζήτηση λειτουργιών μητροπολιτικού χαρακτήρα προϋποθέτει, από μεθοδολογικής απόψεως, τόσο τη δημιουργία νέων αρμοδιοτήτων που σήμερα απουσιάζουν (πχ. στον τομέα της αστικής ανάπτυξης ή της κοινωνικής πολιτικής) όσο και την μεταφορά αρμοδιοτήτων από άλλα επίπεδα διοίκησης/αυτοδιοίκησης. Η μεταφορά πάντως αυτή θα νομιμοποιηθεί πολιτικά και επιχειρησιακά μόνον αν το νέο σχήμα μπορέσει να παράσχει εγγυήσεις αποτελεσματικότερης άσκησης τους από τα νυν

υπάρχοντα.

Σύμφωνα με τις μελέτες που έχουν εκπονηθεί για τη μητροπολιτική διακυβέρνηση στη χώρα μας, **τέσσερα είναι τα σημεία - νικότερα μοντέλα μητροπολιτικής οργάνωσης για την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη :**

- Η δημιουργία «Μητροπολιτικού Δήμου», μετά από συνένωση πρωτοβάθμιων ΟΤΑ. Ο δήμος και τα διαμερίσματά του διοικούνται από αιρετά όργανα και εκπροσωπούνται στο Περιφερειακό Συμβούλιο.

Η δημιουργία «Μητροπολιτικού Συνδέσμου», στον οποίο εκπροσωπούνται οι ΟΤΑ πρώτου ή/και δεύτερου βαθμού.

Η χωρική αρμοδιότητα του Συνδέσμου από πολλούς επιστήμονες προτείνεται να εκτείνεται για μεν την Αττική είτε στο σύνολο της Περιφέρειας, είτε στο πολεοδομικό συγκρότημα μαζί με το Θριάσιο και τα Μεσόγεια, για δε τη Θεσσαλονίκη στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης.

Η μετεξέλιξη της υφιστάμενης Περιφέρειας, σε αιρετή δευτεροβάθμια αποκεντρωμένη μονάδα της κρατικής διοίκησης, με πόρους και αρμοδιότητες. Η πρόταση αυτή συναντά κατά τη γνώμη μου την μεγαλύτερη κοινωνική και επιστημονική αποδοχή.

ΤΟ ΣΧΟΛΙΟ ΓΙΑ ΑΘΗΝΑ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Νομίζω ότι τα συμπεράσματα είναι ευδιάκριτα :

Όποιο από τα σενάρια και να επιλεγεί δε θα επιλύσει μονοσήμαντα το ζήτημα της μητροπολιτικής διακυβέρνησης στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Η επιλογή κατάλληλης οργανωτικής δομής και η ανακατανομή αρμοδιοτήτων που αυτή συνεπάγεται αποτελεί ένα μόνο μέρος της επιδιωκόμενης μεταρρύθμισης και δεν πρέπει να ταυτίζεται με τους στόχους μιας ευρύτερης μητροπολιτικής διακυβέρνησης. Άλλωστε, η έννοια της μητροπολιτικής διακυβέρνησης δεν εξαντλείται σε διοικητικές δομές και οργανωτικά σχήματα, αλλά προϋποθέτει τη συνύπαρξη, συνεργασία, δικτύωση και συμπληρωματικότητα μεταξύ διαφορετικών δημοσίων οργάνων που δρουν στο μητροπολιτικό επίπεδο. Προϋποθέτει, επίσης, την καθιέρωση τρόπων επικοινωνίας, διαβούλευσης και συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα και τους πολίτες, οι οποίοι είναι και οι τελικοί αποδέκτες των υπηρεσιών του όλου συστήματος.

Κατά την έννοια αυτή, η θεσμική μεταρρύθμιση μεταξύ των άλλων στα δύο μητροπολιτικά συγκροτήματα πρέπει να αντιμετωπισθεί ως ένα σύνθετο σύστημα διοίκησης, διαχείρισης, εταιρικών σχέσεων, δικτύωσης και επικοινωνίας. Πρέπει να αντιμετωπισθεί ως ένα συστημικό πρόβλημα, του οποίου πρέπει να αποσαφηνισθούν η στρατηγική και οι προϋποθέσεις μετάβασής.

Η ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

Η μετάβαση σε ένα νέο μητροπολιτικό σχήμα μεταξύ των άλλων και για την Αττική και την Θεσσαλονίκη καταρχήν, δεν επείγει μόνον εξασφάλιση της οξύνσης των τοπικών μητροπολιτικών προβλημάτων, αλλά και προκειμένου να προστεθούν νέα και κρίσιμα πλεονεκτήματα στον έντονο ανταγωνισμό ανάμεσα στις μητροπόλεις της ευρύτερης περιοχής μας για την προσέλκυση οικονομικών δραστηριοτήτων και τη βελτίωση της θέσης τους στον διεθνή καταμερισμό εργασίας. Υπ' αυτή την έννοια, η θέσπιση της μητροπολιτικής διακυβέρνησης στα δύο μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας αποτελεί στόχο ύψιστης προτεραιότητας και ευρύτερης εθνικής σημασίας.

Αντί για επίλογο

Η μητροπολιτική μεταρρύθμιση προϋποθέτει αναπόφευκτα την ανάληψη νομοθετικών πρωτοβουλιών. Προκειμένου, όμως, οι πρωτοβουλίες αυτές να είναι βιώσιμες και αποτελεσματικές, απαιτείται να συνοδευτούν από συγκεκριμένο **επιχειρησιακό πρόγραμμα μεταρρύθμισης**, το οποίο θα περιλαμβάνει τις επιμέρους δράσεις, μέτρα και ενέργειες για την υποβοήθηση και ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης και ιδίως τους απαιτούμενους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, την επιστημονική στήριξη, τις επικοινωνιακές δράσεις και δράσεις δημοσιότητας, τα οργανωτικά πρότυπα αλλά και τις μεθόδους και τον τρόπο παρακολούθησης και αξιολόγησης της όλης πρωτοβουλίας.

**ΣΤ. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

1. Εισαγωγή

Το νερό είναι ένα από τα κυρίαρχα στοιχεία της ζωής. Το 7% των θανάτων και των ασθενειών που προκαλούνται ετησίως στον παγκόσμιο πληθυσμό οφείλεται στην κατανάλωση μολυσμένου νερού. Επομένως, επιβάλλεται να επιτευχθεί η παροχή επαρκών ποσοτήτων ασφαλούς πόσιμου νερού προκειμένου να συντηρηθεί ολόκληρος ο πληθυσμός αυτού του πλανήτη χωρίς όμως να επηρεαστούν αρνητικά οι υδρολογικές, βιολογικές και χημικές λειτουργίες των οικοσυστημάτων.

Η ορθή διαχείριση των υδάτινων πόρων θα συντελέσει σημαντικά στη βιώσιμη ανάπτυξη της Ευρώπης. Πρόκειται περί ενός θέματος το οποίο αφορά όλους τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους των ευρωπαϊκών κρατών, τις κυβερνήσεις, τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, τους διεθνείς οργανισμούς, τους επιστήμονες, τον ιδιωτικό τομέα, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και γενικότερα όλους τους Ευρωπαίους πολίτες οι οποίοι επιβάλλεται να εργασθούν εκ παραλλήλου και να συνεργασθούν προκειμένου να εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητα αυτού του πολύτιμου πόρου.

Πολλοί παράγοντες απειλούν τους υδάτινους πόρους και προκαλούν την «κακή» διαχείριση των: επί παραδείγματι, η πληθυσμιακή αύξηση, η διαρκώς αυξανόμενη κατανάλωση πόσιμου νερού, η κακή διαχείριση των υδάτινων πόρων λόγω έλλειψης επαρκών εγκαταστάσεων νερού ή λόγω προβληματικών κατασκευών καθώς και η αλόγιστη κατάχρηση των υδάτινων πόρων με στόχο το ιδιωτικό κέρδος. Η αποψίλωση δασικών περιοχών και η αποξήρανση υδάτινων, η εφαρμογή μη αποδεκτών γεωργικών πρακτικών και η έλλειψη εγκαταστάσεων υγιεινής οδηγούν στη σημαντική μείωση των υδάτινων πόρων και στην αύξηση των επιπέδων μόλυνσης του νερού. Οι κλιματολογικές αλλαγές που παρατηρούνται τη σύγχρονη εποχή και η συχνότερη εμφάνιση ακραίων καιρικών φαινομένων τα οποία συνοδεύονται από καταστροφικές πλημμύρες, από ξηρασίες και άλλες φυσικές καταστροφές, θα επηρεάσουν την ποσότητα αλλά και την ποιότητα του νερού.

Η κεντρική ιδέα για τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι η ενοποίηση. Επομένως, η ενοποιημένη διαχείριση των υδάτινων πόρων είναι θεμελιώδης προϋπόθεση για τη βιώσιμη ανάπτυξη και για το μέλλον της Ευρωπαϊκής ηπείρου και του πλανήτη. Η διαχείριση των υδάτινων πόρων και των αντίστοιχων υπηρεσιών έχει άμεσες και βαθιές επιπτώσεις σε όλες τις πτυχές της ανθρώπινης ζωής και του περιβάλλοντος μας, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η παροχή πόσιμου νερού, η υγιεινή, η γεωργία, η βιομηχανία, η αστική ανάπτυξη, η υδροδυναμική, η αλιεία, η μεταφορά, η αναψυχή, ο τουρισμός και η διαχείριση του εδάφους.

Ως προς τη συλλογή νερού σε λεκάνες από διασυννοριακούς υδάτινους πόρους θα πρέπει να εφαρμοσθεί ενιαία πολιτική και κάθε περιοχή να είναι υπεύθυνη για το χώρο που της ανήκει. Η διασυννοριακή συνεργασία είναι επίσης σημαντική για την ενιαία διαχείριση των διασυννοριακών ποταμών και των λιμνών. Επιπλέον, η διασυννοριακή διαχείριση των υδάτινων πόρων μπορεί να βοηθήσει στην προώθηση του διαλόγου και στην ανάπτυξη κοινών συμφερόντων μεταξύ των γειτονικών κρατών.

2. Διεθνές επίπεδο

Κατά τη Διάσκεψη Κορυφής των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη που έλαβε χώρα το έτος 1992 στο Ρίο Ντε Τζανέιρο ψηφίστηκε η «Ατζέντα 21», ένα πρόγραμμα του οποίου η εφαρμογή έχει ως στόχο την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης κατά τον 21^ο αιώνα. Η «Ατζέντα 21» συμπεριλαμβάνει ένα κεφάλαιο που αναφέρεται στην προστασία της ποιότητας του νερού και στον ανεφοδιασμό με ασφαλές πόσιμο νερό διαμέσου της εφαρμογής ενιαίων προσεγγίσεων στην ανάπτυξη, διαχείριση και χρήση των υδάτινων πόρων. Η Διάσκεψη Κορυφής όρισε την 22η μέρα του μηνός Μαρτίου ως «Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό».

Τα Ηνωμένα Έθνη ανακήρυξαν την περίοδο 2005-2015 ως

Διεθνή Δεκαετία δράσης με θέμα «Το Νερό για τη Ζωή». Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα πρέπει να συνεχίσει να συμβάλλει προς την επίτευξη των προαναφερθέντων και διεθνώς συμφωνηθέντων στόχων και σκοπών για το νερό.

2.1 Παγκόσμιοι στόχοι και σκοποί για το νερό

Το 2001, δέκα χρόνια μετά τη Σύνοδο Κορυφής του Ρίο, τα Ηνωμένα Έθνη όρισαν τους Αναπτυξιακούς Στόχους για τη Χιλιετία και το Σχέδιο Εφαρμογής, το οποίο υιοθετήθηκε από την Παγκόσμια Σύνοδο Κορυφής για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη το 2002, δίνοντας έμφαση στο σημαντικό ρόλο που παίζει το νερό στη διατήρηση υγιών οικοσυστημάτων και στην εξασφάλιση βιώσιμης αγροτικής και αστικής ανάπτυξης. Περισσότερο από ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι στερούνται την ευκαιρία πρόσβασης σε ασφαλές πόσιμο νερό, 2,5 δισεκατομμύρια άνθρωποι στερούνται τις υπηρεσίες υγιεινής νερού και 5 εκατομμύρια άνθρωποι πεθαίνουν ετησίως από ασθένειες που σχετίζονται με το νερό. Ο Αναπτυξιακός Στόχος διατήρησης της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας (MDG 7) έχει σκοπό να επιτύχει, ως το 2015, τη μείωση του ποσοστού του παγκόσμιου πληθυσμού όπου στερείται πρόσβασης σε ασφαλές πόσιμο νερό και ικανοποιητικών συνθηκών υγιεινής. Οι Αναπτυξιακοί Στόχοι για τη Χιλιετία έχουν χαρακτηριστεί ως παγκόσμιες αναπτυξιακές προτεραιότητες.

Η έκθεση αποτίμησης που παρουσιάστηκε κατά τη συνεδρίαση του MDG 7 οδήγησε στο συμπέρασμα ότι η καλή πρόθεση των περισσότερων χωρών όπου δεσμεύτηκαν να εφαρμόσουν τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της συμφωνίας για εφαρμογή των σχετικών διεθνών συμφωνιών δεν αρκεί, ως εκ τούτου δεν μπορούμε να μιλήσουμε ούτε για πρόοδο ούτε για αντιστροφή της απώλειας περιβαλλοντικών πόρων. Προκειμένου να αντιστραφεί η τρέχουσα κατάσταση πρέπει να ληφθούν πιο δραστηρικά μέτρα και να υπάρξει συνεργασία μεταξύ των κρατών σε παγκόσμιο επίπεδο. Όσον αφορά στους στόχους ύδατος και υγιεινής (MDG 7), η έκθεση προόδου 2005 των Ηνωμένων Εθνών αναφέρει ότι η πρόσβαση σε βελτιωμένους πόρους πόσιμου νερού αυξήθηκε αισθητά κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '90, αλλά πολύ πιο αργή πρόοδος σημειώθηκε, συνολικά, στη βελτίωση της υγιεινής.

Η πρώτη παγκόσμια αναθεώρηση των MDGs πραγματοποιήθηκε στην αποκαλούμενη Σύνοδο Κορυφής στις 14-16 Σεπτεμβρίου 2005, όπου οι Αρχηγοί Κρατών και Κυβερνήσεων συγκέντρωσαν στοιχεία με στόχο την αποτίμηση των πεπραγμένων για τους Αναπτυξιακούς Στόχους. Σε αυτή τη Σύνοδο Κορυφής των Ηνωμένων Εθνών περισσότεροι από εκατό ηγέτες του πλανήτη επανέλαβαν την υπόσχεση τους να ξεριζώσουν την ένδεια και να προωθήσουν την οικονομική ανάπτυξη, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την παγκόσμια ευημερία παρά τους αργούς και ασταθείς ρυθμούς εξέλιξης και εφαρμογής των στόχων. Επιπλέον, δεσμεύτηκαν να βοηθήσουν τις αναπτυσσόμενες χώρες στην προετοιμασία των ενιαίων σχεδίων διαχείρισης υδάτινων πόρων και να τους παρέχουν ασφαλές πόσιμο νερό και υγιεινή σύμφωνα με ό,τι ορίζουν οι Αναπτυξιακοί Στόχοι για τη Χιλιετία.

Τα συμπεράσματα της 13ης συνόδου της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη τον Απρίλιο του 2005, δεν ήταν ιδιαίτερα ικανοποιητικά και η απογοήτευση μεγεθύνθηκε εξαιτίας της ελλιπούς αναφοράς στο δικαίωμα για το νερό. Ωστόσο, η τελική απόφαση περιλαμβάνει κάλεσμα προς όλες τις κυβερνήσεις και τον οργανισμό Ηνωμένων Εθνών να κινηθούν δυναμικά προς την επίτευξη των βασικών υπηρεσιών ύδατος, την ενιαία διαχείριση των υδάτινων πόρων, και την υγιεινή. Η Βιώσιμη Ανάπτυξη θα συνεχίσει να είναι αρμόδια για την παρακολούθηση της εφαρμογής των αποφάσεων σχετικά με το νερό και την υγιεινή. Έκθεση αποτίμησης σχετικά με την εφαρμογή των αποφάσεων θα παρουσιαστεί το 2008 και το 2012.

2.2 Το δικαίωμα στο νερό

Η αναγνώριση του δικαιώματος στο νερό ως θεμελιώδους ανθρώπινου δικαιώματος στο νερό ως θεμελιώδους σημαντικό εργαλείο στην προσπάθεια ενθάρρυνσης των κυβερνήσεων προκειμένου να προσπαθήσουν περισσότερο να επιτύχουν την κάλυψη βασικών αναγκών και να επιταχύνουν τους

ρυθμούς εξέλιξης προς την επίτευξη των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας. Η επίλυση της τρέχουσας κρίσιμης κατάστασης σχετικά με τη πρόσβαση ολόκληρου του παγκόσμιου πληθυσμού σε ασφαλές πόσιμο νερό και στην υγιεινή θα θεωρηθεί προτεραιότητα και θα επιτευχθεί μόνο εάν ορισθούν εθνικές και διεθνείς δεσμευτικές συμφωνίες και υποχρεώσεις οι οποίες θα επιτρέψουν να αναγνωρισθεί το νερό ως ανθρώπινο δικαίωμα.

Τα μέλη διεθνών αλλά και περιφερειακών φορέων καθώς και τα μέλη της Διακήρυξης της Στοκχόλμης του 1972, της «Ατζέντας 21», και λοιπών άλλων, αναγνωρίζουν μέσω ψηφισμάτων και διακηρύξεων, ότι τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, όπως η ζωή και η υγεία του παγκόσμιου πληθυσμού εξαρτώνται από την εγγυημένη πρόσβαση σε καλή ποιότητα και επαρκή ποσότητα νερού. Παρόλ' αυτά, οι αρχηγοί των κρατών που συμμετείχαν στην παγκόσμια Σύνοδο Κορυφής του 2002 για την Βιώσιμη Ανάπτυξη και στη συνεδρίαση της Συνόδου Κορυφής το 2005, δεν κατάφεραν να καταλήξουν σε κανέναν είδους συμφωνία και δεν κατάφεραν να προσεγγίσουν το θέμα. Αυτό και μόνον δεικνύει τη διαμάχη αλλά και τη δυσκολία επίλυσης αυτού του ζητήματος.

Το δικαίωμα στο νερό δεν έχει πλαισιωθεί νομικά από το διεθνές δίκαιο και ούτε έχει αναγνωρισθεί ρητώς ως ανθρώπινο δικαίωμα, όμως διαφαίνεται μια τάση προς αυτή την κατεύθυνση. Ο δεσμός μεταξύ της βιώσιμης ανάπτυξης και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι πασιφανής. Η προστασία της ανθρωπίνης ζωής, της υγείας, και του βιοτικού επιπέδου είναι μια θεμελιώδης προϋπόθεση της οικονομικής ανάπτυξης των κρατών, βασισμένη στην κοινωνική δικαιοσύνη και το σεβασμό του περιβάλλοντος. Κατ' αυτήν τη λογική, η απόφαση που λήφθηκε το 1997 από το Διεθνές Δικαστήριο Δικαιοσύνης για την υπόθεση *Gabcikovo-Nagymaros* μας επιτρέπει να συμπεράνουμε ότι η προστασία του περιβάλλοντος είναι θέμα ζωτικής σημασίας για το σύγχρονο δόγμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δεδομένου ότι «η καταστροφή του περιβάλλοντος μπορεί να οδηγήσει σε εξασθένηση και υπονόμευση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διακηρύσσονται στην Παγκόσμια Διακήρυξη και σε άλλα επίσημα έγγραφα περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων».

Κατόπιν τούτου, συμπεραίνουμε ότι, το νερό συνδέεται άρρηκτα με άλλα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα όπως το δικαίωμα στη ζωή, το δικαίωμα στη σίτιση, το δικαίωμα στην υγεία, το δικαίωμα στην κατοικία, των οποίων η υπεράσπιση δεν έχει κανένα νόημα αν δεν κατοχυρωθεί το δικαίωμα στο νερό. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ως οργανισμός ανθρωπίνων δικαιωμάτων, πρέπει να υποστηρίξει δυναμικά την άποψη ότι το δικαίωμα στο νερό είναι θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, λαμβάνοντας υπ' όψιν τους ισχυρούς και στενούς δεσμούς μεταξύ του νερού και των διάφορων βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στην Ευρωπαϊκή Συνθήκη περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά και σε άλλες διεθνείς συνθήκες.

Η επίσημη αναγνώριση του ανθρώπινου δικαιώματος στο νερό θα σήμαινε την αναγνώριση άλλης μιας διάστασης των ήδη υπαρχόντων ανθρωπίνων δικαιωμάτων - της περιβαλλοντικής. Επιπλέον, θα επέβαλλε δεσμευτικές συμφωνίες στα κράτη, θα παρείχε στα άτομα που στερούνται παντελώς το νερό καθώς και στα θύματα του μολυσμένου νερού τη δυνατότητα να καταφύγουν σε νομικές λύσεις. Μια νομική προσέγγιση του δικαιώματος στο νερό θα μπορούσε να αποτελέσει σημαντικό εργαλείο για την κοινωνία των πολιτών και να «υποχρεώσει» τις κυβερνήσεις να αντιμετωπίσουν με υπευθυνότητα το θέμα της εξασφάλισης επαρκούς ασφαλούς ποσότητας νερού και της εξασφάλισης των κανόνων υγιεινής. Η αναγνώριση του ανθρώπινου δικαιώματος για νερό θα συντελούσε επίσης να στρέψουμε την προσοχή μας στα διασυνοριακά ποτάμια. Ενισχύοντας τους δεσμούς μεταξύ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του δικαιώματος στο νερό θα επιτύχουμε ουσιαστική πρόοδο στην καταπολέμηση της ένδειας καθώς επίσης και επιτυχή εφαρμογή των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης.

2.3 Το 4^ο Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος

Το Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος είναι ένα από τα κύρια διεθνή γεγονότα με θέμα το νερό. Στοιχεί στην πληροφόρηση των πολιτών του πλανήτη σχετικά με θέματα που αφορούν το νερό.

Το 4^ο Παγκόσμιο Φόρουμ θα πραγματοποιηθεί στο Μεξικό στις 16-22 Μαρτίου 2006, έχοντας ως στόχο τη συμμετοχή πολλών αντιπροσώπων, προερχόμενων από διαφορετικούς χώρους, προκειμένου να γίνει διάλογος που θα επηρεάσει θετικά τη χάραξη διεθνούς πολιτικής για το νερό.

Το κύριο θέμα του Παγκόσμιου Φόρουμ Ύδατος του 2006 είναι: «Τοπικές Δράσεις για μια Παγκόσμια Πρόκληση». Οι προετοιμασίες έχουν ικανοποιητική εξέλιξη συμπεριλαμβανομένων και των περιφερειακών και θεματικών δραστηριοτήτων. Οι κατευθυντήριες αρχές που πρόκειται να διέπουν το Φόρουμ είναι:

- Προσοχή στην αξία της τοπικής γνώσης και εμπειρίας ως βασικού παράγοντα στην επιτυχία της χάραξης πολιτικής για το νερό
- παραγωγή συγκεκριμένων και προσανατολισμένων στην πολιτική αποτελέσματα με στόχο την υποστήριξη της τοπικής δράσης σε μια παγκόσμια κλίμακα
- ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ των πολιτικών φορέων
- Οι συζητήσεις που θα διεξαχθούν κατά τη διάρκεια του Φόρουμ θα αφορούν πέντε θεματικές ενότητες οι οποίες θα αναλυθούν από τις ακόλουθες πέντε θεμελιώδεις απόψεις -αντιπροσωπευτικές των παραγόντων που επηρεάζουν άμεσα την εφαρμογή των τοπικών δράσεων.
 - Θεματικές ενότητες:
 - Νερό για την ανάπτυξη
 - Εφαρμογή της ενιαίας διαχείρισης υδάτινων πόρων (IWRM)
 - Νερό και υγιεινή για όλους
 - Νερό για τροφή και για το περιβάλλον
 - Διαχείριση κινδύνου
 - Θεμελιώδεις απόψεις:
 - Νέα μοντέλα χρηματοδότησης των τοπικών υδάτινων δυνατοτήτων
 - Θεσμική ανάπτυξη, σωστές και πολιτικές διαδικασίες
 - Δημιουργία υποδομής και κοινωνικής εκπαίδευσης
 - Εφαρμογή της επιστήμης, της τεχνολογίας και της γνώσης.
 - Αξιολόγηση της στοχοθέτησης, ελέγχου και εφαρμογής

Το 4^ο Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος θα παρουσιάσει ένα περιφερειακό στοιχείο δεδομένου ότι πέντε περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της Ευρώπης, θα συνθέσουν ένα έγγραφο ως εισαγωγικό των συζητήσεων σχετικά με τα θέματα που απαριθμούνται ανωτέρω.

Κατά τις 21-22 Μαρτίου 2006 προγραμματίζεται να λάβει χώρα και μια Υπουργική Διάσκεψη της οποίας τα θέματα θα είναι: (i) ένας διάλογος μεταξύ αντιπροσώπων όλων των απόψεων και των θέσεων για την «Προώθηση της Δημόσιας Συμμετοχής και της Τοπικής Δράσης σε θέματα της διαχείρισης του Νερού», και μεταξύ των ανώτερων αξιωματούχων και των συμμετεχόντων στο Φόρουμ (ii) πέντε ταυτόχρονα θεματικές Διασκέψεις Στρογγυλής Τραπέζης για ζητήματα σχετικά με τη χρηματοδότηση, με την κτιριακή υποδομή, την αποκέντρωση, το επίπεδο καθαρότητας του νερού και των εθνικών μηχανισμών ελέγχου του νερού και τέλος (iii) οι εργασίες θα ολοκληρωθούν με την αποδοχή της Υπουργικής Διακήρυξης.

Θα ήταν επιθυμητό να εξασφαλιστεί η ισχυρή παρουσία κοινοβουλευτικών στους διάλογους μεταξύ των συμμετεχόντων στο Φόρουμ. Η ορθή διαχείριση νερού δεν είναι ένα σημαντικό θέμα που απασχολεί μόνον τις εθνικές κυβερνήσεις, γι' αυτό θα είναι απαραίτητη και η συμμετοχή των εκλεγμένων εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αντιπροσώπων με αρμοδιότητες σχετικά με το θέμα των υδάτινων πόρων προκειμένου να διατυπωθεί ένα ξεκάθαρο τελικό συμπέρασμα.

3. Ορθή διαχείριση των υδάτινων πόρων στην Ευρώπη

Η αλληλεξάρτηση των υδάτινων πόρων και των υπηρεσιών στην Ευρώπη είναι μια πραγματικότητα που οι ευρωπαϊκές χώρες πρέπει να αντιμετωπίσουν όσο σοφότερα γίνεται μέσω των πολιτικών διαχείρισης υδάτινων πόρων - από τις διασυνοριακές λεκάνες ύδατος καταλήγουμε στην ανάγκη για συντονισμένες πολιτικές - αλληλεγγύη και υπευθυνότητα στη διαχείριση υδάτινων πόρων. Η εξασφάλιση της υψηλής ποιότητας νερού και της κατάλληλης διαχείρισης θα διαδραματίσει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στη μελλοντική βιωσιμότητα του περιβάλλοντος της Ευρώπης και σε σημαντικούς οικονομικούς

τομείς όπως η γεωργία και ο τουρισμός. Μέχρι σήμερα το νερό σπαταλάτε λόγω ακατάλληλων πρακτικών άρδευσης και λόγω κατεστραμμένων συστημάτων διανομής. Οι περισσότερες χώρες χάνουν μέχρι 30% του ασφαλούς πόσιμου νερού στα δίκτυα ανεφοδιασμού τους, ένας αριθμός που μπορεί σε μερικές περιπτώσεις να ανέλθει σε 60% ή και περισσότερο.

3.1 Η Συνθήκη UNECE του 1992

Η Οικονομική Επιτροπή Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (UNECE), ένα περιφερειακό φόρουμ για τις κυβερνήσεις από την Ευρώπη, τη Βόρεια Αμερική, την κεντρική Ασία και το Ισραήλ, μια περιοχή όπου περισσότεροι από 150 σημαντικοί ποταμοί και 50 μεγάλες λίμνες τρέχουν κατά μήκος των συνόρων ή καβαλικεύουν τα σύνορα μεταξύ δύο ή περισσότερων χωρών. Το 1992, υιοθετήθηκε η Συνθήκη UNECE σχετικά με την Προστασία και τη Χρήση των Διασυνοριακών κοιτών και των διεθνών λιμνών. Η Συνθήκη είναι σε ισχύ από το 1996, και 32 από τα τρέχοντα 35 συμβαλλόμενα μέρη του είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι αυτή η σύμβαση άρχισε να αποδέχεται τη συμμετοχή χωρών όπου βρίσκονται εκτός της περιοχής UNECE, από το 2003 και μετά. Ο αρχικός στόχος αυτής της διεθνούς συνθήκης είναι να ενισχυθούν τα τοπικά, εθνικά και περιφερειακά μέτρα για να προστατευθεί και να εξασφαλιστεί η οικολογικά βιώσιμη χρήση των διασυνοριακών υδάτων και των υπόγειων νερών επιφανείας, παρότι η διαχείριση των διασυνοριακών υδάτων δεν μπορεί να χωριστεί από τη διαχείριση των εθνικών υδάτινων πόρων.

3.2 Η οδηγία πλαισίου ύδατος της Ε.Ε. και η Πρωτοβουλία Ύδατος

Σε επίπεδο ρυθμίσεων, η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) υιοθέτησε τη νέα νομοθεσία για τη διαχείριση υδάτινων πόρων, η οποία ισχύει σε 25 κράτη μέλη της: η Οδηγία Πλαισίου Ύδατος. Ο στόχος αυτής της Οδηγίας είναι να θεσπιστεί πλαίσιο για την προστασία των νερών επιφανείας και των υπόγειων νερών σε όλη την εδαφική επιφάνεια της Ε.Ε. Οι κύριοι περιβαλλοντικοί στόχοι είναι: να επιτύχει και να διατηρήσει μια καλή στάθμη των νερών επιφανείας και των υπόγειων νερών έως την προβλεπόμενη ημερομηνία, το 2015, να αποτρέψει την επιδείνωση και να εξασφαλίσει τη συντήρηση της υψηλής ποιότητας νερού όπου υπάρχει ακόμα.

Η Οδηγία Πλαισίου Ύδατος είναι βασισμένη, στις λεκάνες ποταμών ως βασική μονάδα διαχείρισης και προγραμματισμού, και δίνει στις περιφερειακές αρχές εκτεταμένες αρμοδιότητες για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων. Η εφαρμογή αυτής της Οδηγίας έχει αυξήσει σημαντικά τον αριθμό τεχνολογικών προκλήσεων για τα κράτη μέλη της Ε.Ε. και άλλων συμμετεχόντων. Επιπλέον, δεδομένου ότι πολλές ευρωπαϊκές λεκάνες ποταμών είναι διεθνείς αφού διασχίζουν τα διοικητικά και εδαφικά σύνορα, κρίνεται απαραίτητο ένα κοινό επίπεδο κατανόησης και προσέγγισης με στόχο την επιτυχή και αποτελεσματική εφαρμογή αυτού του νέου νομικού και πολιτικού πλαισίου. Έτσι, η Σύσταση της Συνέλευσης 1669 (2004) σχετικά με τις διασυνοριακές λεκάνες ύδατος στην Ευρώπη συμπεριέλαβε ότι αυτή η οδηγία μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί ως σύστημα αναφοράς για τη διασυνοριακή διαχείριση ύδατος και από τα κράτη τα οποία δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Ε.Ε. προώθησε την Πρωτοβουλία στην Παγκόσμια Σύνοδο Κορυφής για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στο Γιοχάνεσμπουργκ το 2002 προκειμένου να εστιάσει στο νερό και την υγιεινή, ένα βασικό ζήτημα ανάπτυξης που συνδέθηκε άμεσα με το επίτευγμα σχεδόν όλων των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας. Πέντε στόχοι θα πρέπει να έχουν επιτευχθεί ως το 2015: (i) ενίσχυση πολιτικής δέσμευσης (ii) προώθηση της καλύτερης διακυβέρνησης, (iii) βελτίωση σε συντονιστικό επίπεδο (iv) ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των περιφερειών και (v) κατάλυση της πρόσθετης χρηματοδότησης. Η Πρωτοβουλία Ύδατος της Ε.Ε. παρέχει το πλαίσιο για την υλοποίηση των στρατηγικών συνεργασιών, για το νερό και την υγιεινή, με την Αφρική, τη Λατινική Αμερική, τη Μεσόγειο, και τις Ανατολικο-ευρωπαϊκές και Κεντρο-ασιατικές χώρες.

3.3 Ευρωπαϊκές προετοιμασίες για το 4^ο Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος

Η σύνδεση μεταξύ του Παγκόσμιου Φόρουμ Ύδατος και των περιοχών όπως η Ευρώπη θα γίνει μέσω των ενεργειών που προσανατολίζονται στην αναγνώριση επιτυχών εμπειριών και τοπικών ενεργειών που θα μπορούσαν να προβληθούν κατά τη διάρκεια του φόρουμ, καθώς επίσης και μέσω ενός εγγράφου που παρουσιάζονται τα κύρια προβλήματα της περιοχής σχετικά με το νερό, και ενός συνοπτικού εγγράφου το οποίο θα θεωρηθεί ως εισηγητικό της Υπουργικής Διακήρυξης.

Προκειμένου να φτάσει το μήνυμα της Ευρώπης στο 4^ο Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος, το 2006, μια Περιφερειακή Επιτροπή και μια Λειτουργική Επιτροπή προετοιμάζουν τη συμμετοχή της Ευρώπης. Η Περιφερειακή Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση του Εγγράφου της Περιοχής και του Ευρωπαϊκού εισαγωγικού για την Υπουργική Διακήρυξη. Σε μια συνεδρίαση, τον Φεβρουάριο του 2005, προσδιορίστηκαν τα ακόλουθα πέντε θέματα ως αντιπροσωπευτικά των σημαντικών προκλήσεων που αντιμετωπίστηκαν γενικότερα από την Ευρωπαϊκή Ένωση:

- Ενιαία διαχείριση των υδάτινων πόρων
- Υδρο / Υδατική σύμπτωση
- Διαχείριση κινδύνου
- Τεχνολογική καινοτομία και εφαρμογή σε τοπικό επίπεδο και

- Υγιεινή

Η Ευρωπαϊκή επικράτεια θα παρουσιάσει ένα εισαγωγικό έγγραφο, στο 4^ο Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος, που θα περιγράφει τις βασικές Ευρωπαϊκές Προκλήσεις Ύδατος και θα αναλύει τις πιθανές λύσεις. Οι στόχοι του παρόντος εγγράφου οι οποίοι αναμένεται να ολοκληρωθούν μέχρι τις 30 Ιανουαρίου 2006, είναι:

- να μοιραστούν τα παθήματα που γίνονται μαθήματα από τις επιτυχίες και τις αποτυχίες στην ευρωπαϊκή διαχείριση ύδατος
- να οδηγήσει στη συνεκτικοποίηση των τρεχουσών αλλά και των μελλοντικών Προκλήσεων Ύδατος στην Ευρώπη
- να προσδιορίσει τα χάσματα στη γνώση και τις περιοχές όπου απαιτείται μεγαλύτερη επένδυση και
- να επισημάνει ευκαιρίες συνεργασίας μεταξύ των οργανώσεων και των κυβερνήσεων ολόκληρης της Ευρώπης.

Μια «Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αλληλεγγύης για το Νερό» έλαβε χώρα σε περιοχή του Άνω Ρήνου και το Saarland από τις 17 έως την 21 Οκτωβρίου 2005, στοχεύοντας στην τοπική διαχείριση των υδάτινων πόρων στις αγροτικές, αστικές και περι-αστικές περιοχές και σε μικρού ή μεσαίου μεγέθους δήμους. Παραβρέθηκαν ειδικοί επί θεμάτων διαχείρισης ύδατος, εκλεγμένοι αξιωματούχοι, αντιπρόσωποι των τοπικών και περιφερειακών κοινοτήτων, χρήστες, NGOs, νεολαία και το ευρύ κοινό. Οι στόχοι αυτού του φόρουμ ήταν να εντείνει την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των διάφορων συμμετεχόντων που ασχολούνται με τη διαχείριση ύδατος σε ολόκληρη την Ευρώπη, να ενισχύσει και να αναπτύξει τα προγράμματα τομέων στην Ευρώπη, να βελτιώσει το επίπεδο πληροφόρησης των εκλεγμένων ανώτερων υπαλλήλων και του κοινού γενικότερα σχετικά με τα ζητήματα που αφορούν το νερό στην Ευρώπη και τις απαιτούμενες επενδύσεις, και τέλος να συντάξει τις Ευρωπαϊκές συστάσεις για το 4^ο Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος.

Ένα σημαντικό γεγονός μέσα στην Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αλληλεγγύης για το Νερό ήταν η διάσκεψη «Διαχείριση Υδάτινων πόρων: Μια κοινή ευθύνη», οργανώθηκε από κοινού από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση και το συνέδριο των τοπικών και περιφερειακών αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης και έλαβε χώρα στο Στρασβούργο στις 20-21 Οκτωβρίου 2005.

4. Η συμβολή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Το πρόγραμμα δράσης που υιοθετείται στην τρίτη Σύνοδο Κορυφής των αρχηγών κρατών και της ηγεσίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, που πραγματοποιήθηκε στη Βαρσοβία στις 16 - 17 Μαΐου 2005, απεικονίζει τη δέσμευση των κρατών μελών για «βελτίωση της ποιότητας της ζωής των πολιτών» μέσω της περαιτέρω ανάπτυξης και της υποστήριξης των ενιαίων πολιτικών για το περιβάλλον, με μια «προοπτική βιώσιμης ανάπτυξης». Η διαχείριση υδάτινων πόρων είναι σαφώς μια ενιαία πολιτική αυτού του είδους, και επομένως η εφαρμογή των πράξεων

και των δεσμεύσεων των κρατών μελών, όπως ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Υδάτινων Πόρων του 2001, μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα αρχικό στάδιο δράσης.

4.1 Διαχείριση Ύδατος

Όπως εξηγείται στη σύσταση της 1668 (2004) σχετικά με τη διαχείριση των υδάτινων πόρων στην Ευρώπη, το Κοινοβούλιο θα ήθελε να επιβεβαιώσει ακόμα μια φορά την ισχύ των αρχών που καθορίζονται στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Υδάτινων πόρων (βλ. το απόσπασμα στο παράρτημα), και υιοθετείται από την Επιτροπή των Υπουργών στις 17 Οκτωβρίου 2001 και αντικαθιστά το 1968 Ευρωπαϊκό Χάρτη Υδάτινων Πόρων. Μέσω αυτού του Χάρτη διαπιστώνει πόσο αναγκαίο είναι να ρυθμισθούν και να προστατευθούν οι υδάτινοι πόροι με την υιοθέτηση μιας κοινής και ενιαίας προσέγγισης.

Η Σύσταση του 2004 συμπεριέλαβε, επίσης, άλλο ένα ζωτικής σημασίας στοιχείο για την επιτυχή διαχείριση υδάτινων πόρων, την ανάγκη συνεργασίας μεταξύ των σχετικών αρχών και των συμμετεχόντων. Το Κοινοβούλιο ενθαρρύνει τη συνεργασία σε ζητήματα νερού μεταξύ των όλων των επιπέδων διοίκησης, καθώς επίσης και μεταξύ του ιδιωτικού τομέα και των δημόσιων αρχών, οι οποίοι πρέπει να διατηρήσουν έναν κυρίαρχο ρόλο στη διαχείριση υδάτινων πόρων.

Το Κοινοβούλιο δυσφορεί με το διαφορούμενο μήνυμα που στάλθηκε από την Επιτροπή των Υπουργών στα κράτη μέλη ως απάντηση στη Σύσταση Συνελεύσεων 1668 (2004) σχετικά με τη διαχείριση των υδάτινων πόρων στην Ευρώπη (έγγραφο 10509 της 22ας Απριλίου 2005). Με αυτό το έγγραφο η Επιτροπή των Υπουργών ουσιαστικά ενθάρρυνε τα κράτη μέλη «να θεωρήσουν τα ζητήματα νερού ως προτεραιότητα» δηλώνοντας ότι «η διαχείριση των υδάτινων πόρων δεν παίρνει την κεντρική θέση στην εργασία του Συμβουλίου της Ευρώπης». Εντούτοις, η Επιτροπή των Υπουργών έδειξε στο ίδιο έγγραφο ότι θα εξετάσει τα συμπεράσματα του 4ου Παγκόσμιου Φόρουμ Ύδατος με σκοπό να συμμετάσχει ενεργά στις διεθνείς προσπάθειες, να προωθηθεί η διοικητική ημερήσια διάταξη περί του νερού και να συνεχισθεί η συμμετοχή Συμβουλίου της Ευρώπης σε ένα τόσο σημαντικό ζήτημα».

4.2 Διασυνοριακές λεκάνες ύδατος

Η Σύσταση Συνελεύσεων 1669 (2004) σχετικά με τις διασυνοριακές λεκάνες ύδατος στην Ευρώπη περιέλαβε μια κλήση για την ενιαία διαχείριση των διασυνοριακών υδάτινων πόρων στο επίπεδο λεκανών συλλογής, ωθώντας την κατανομή των ευθυνών διαχείρισης ύδατος στις τοπικές αρχές.

Το Κοινοβούλιο περαιτέρω προσκάλεσε τα κράτη μέλη να αναπτύξουν τη διασυνοριακή συνεργασία με στόχο την ενιαία διαχείριση των υδάτινων πόρων και την προστασία των διασυνοριακών ποταμών και των λιμνών, ειδικότερα μέσω διμερών και πολύπλευρων συμφωνιών οι οποίες βασίστηκαν σε υγιή περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια.

4.3 Συναντώντας τους παγκόσμιους στόχους για το νερό

Στο ψήφισμα της 1449 (2005) - το περιβάλλον και οι Ανάπτυξιακοί Στόχοι της Χιλιετίας - η Συνέλευση θεώρησε απαραίτητο 1,2 δισεκατομμύριο άνθρωποι να στερούνται τη δυνατότητα πρόσβασης στο ασφαλές πόσιμο νερό και 2,6 δισεκατομμύρια άνθρωποι να στερούνται υγιεινής. Μεταξύ άλλων ενεργειών, η Συνέλευση σύστησε ότι τα κράτη μέλη:

- Θα πρέπει να εξασφαλίσουν σε όλους την πρόσβαση στο νερό και την υγιεινή και να θεωρούνται ως θεμελιώδη ανθρωπίνια δικαιώματα
- Να μεταθέσουν την υποχρέωση αυτή στις τοπικές αρχές και τη σπουδαιότητα εξέλιξης των τοπικών και περιφερειακών δυνατοτήτων (τεχνικός, τεχνολογικός και οικονομικός) προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο στόχος
- Να βελτιώσουν τη διαχείριση ύδατος και να διευκολύνουν τη διοικητική αποκέντρωση των κέντρων λήψεων αποφάσεων σε θέματα νερού και υγιεινής
- Να αναπτύξουν τα ενιαία σχέδια διαχείρισης υδάτινων πόρων και βελτιστοποίησης της ποιότητας του νερού συμπεριλαμβάνοντας την καθιέρωση των απαραίτητων νομικών και θεσμικών πλαισίων.

4.4 Συμβολή στο 4^ο Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι βασικός φορέας και η εστίαση στην ευρωπαϊκή τοπική και κοινοβουλευτική συμμετοχή κατά τις προετοιμασίες, τη συμπεριφορά, και τη συνέχεια στο 4^ο Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος στο Μεξικό. Η Κοινοβουλευτική Συνέλευση, μαζί με το συνέδριο των τοπικών και περιφερειακών αρχών έχουν ενεργό δράση στην Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αλληλεγγύης για το Νερό, και τα κύρια μηνύματα που εκδίδονται από τη διάσκεψη «Διαχείριση Ύδατος: Μια κοινή ευθύνη», έλαβε χώρα στις 20-21 Οκτωβρίου 2005 θα στηρίξει την ευρωπαϊκή συμβολή στο 4ο Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος.

Ένα εκ των βασικών μηνυμάτων της διάσκεψης Οκτωβρίου ήταν ότι η διακυβέρνηση είναι ένα κρίσιμο εμπόδιο στην επίτευξη της βιώσιμης ενιαίας διαχείρισης υδάτινων πόρων και υπηρεσιών υγιεινής. Η καλή διαχείριση υδάτινων πόρων προϋποθέτει την επαρκή χρήση και την αποδοτική εφαρμογή των αρχών επικουρικότητας και συμπληρωματικότητας, οδηγώντας στο μοίρασμα των ευθυνών μεταξύ των θεσμών και των κέντρων λήψης αποφάσεων, με την κάθετη ενοποίηση μεταξύ της τοπικής, περιφερειακής και εθνικής κυβέρνησης, και του οριζόντιου συντονισμού μεταξύ των περιοχών, των δήμων και των τοπικών συμμετεχόντων στο θέμα της λεκάνης συλλογής ύδατος ή του νερού και των υπηρεσιών υγιεινής.

Τα βασικά μηνύματα για το Μεξικό που συμφωνούνται από τους συμμετέχοντες στη διάσκεψη για το νερό και προσαρτώνται σε αυτήν την έκθεση:

- Οργάνωση φόρουμ για την ανταλλαγή απόψεων μέσω συζητήσεων μεταξύ των εκλεγμένων αντιπροσώπων (στο τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο) με σκοπό την ενίσχυση της πολιτικής συνείδησης στα διάφορα επίπεδα των κέντρων λήψης αποφάσεων. Επίσης, για να συζητηθούν πρακτικές εφαρμογές της αρχής της επικουρικότητας και να προσδιορισθούν τα επίπεδα συνεργασίας μεταξύ των εκλεγμένων αντιπροσώπων στις διαφορετικές χώρες

- ενθάρρυνση ανταλλαγών απόψεων μεταξύ των κοινοβουλευτικών επιτροπών και των αρμόδιων για τα ζητήματα ύδατος, οι οποίες θα βοηθούσαν να προσδιορισθούν οι περιορισμοί που αντιμετωπίζονται από αυτές τις επιτροπές καθώς και οι παράγοντες επιτυχίας που συμβάλλουν στο σφυρηλατημένο κομμάτι των φιλόδοξων πολιτικών οραμάτων και των νομοθετικών πλαισίων για τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων

- ανταλλαγή εμπειριών (επιτυχίες και αποτυχίες), κατά τη διάρκεια των διασκέψεων του Φόρουμ αλλά και συζητήσεων, σχετικά με την κάθετη ενοποίηση και το συντονισμό μεταξύ

- των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών επιπέδων, συμπεριλαμβάνοντας και το θέμα των διασυνοριακών λεκανών ύδατος, και έναρξη νέων συνεργασιών μεταξύ των ευρωπαϊκών εκλεγμένων αντιπροσώπων και των υπεύθυνων για τη λήψη αποφάσεων και την εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων υγιεινής -διανομής και μεταξύ των κέντρων λήψεων αποφάσεων, οι οποίες θα συντελέσουν στην πρόοδο της εφαρμογής των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας.

5. Συμπεράσματα

Η Συνέλευση πρέπει να στείλει ένα ηχηρό μήνυμα στο Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος του 2006 για τη σπουδαιότητα μιας κοινής προσέγγισης της διαχείρισης των υδάτινων πόρων στην Ευρώπη και για την κοινή ευθύνη όλων όσοι είναι οι σχετικοί αρμόδιοι: από τα Κοινοβούλια στις κυβερνήσεις, από τον ιδιωτικό τομέα στην κοινωνία πολιτών.

Ειδικότερα, η Συνέλευση θα πρέπει να επιβεβαιώσει στο 4^ο Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος όσα συμφωνήθηκαν στη διάσκεψη διαχείρισης των υδάτινων πόρων και να αναλάβει ενεργό ρόλο στις μελλοντικές ανταλλαγές και τις κοινές συνεδριάσεις μεταξύ των κοινοβουλευτικών και των εθνικών βουλευτικών επιτροπών που εξετάζουν τη διαχείριση ύδατος.

Η Συνέλευση θα πρέπει να εξετάσει το ρόλο της στο Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος στο Μεξικό, συμπεριλαμβάνοντας τις προτάσεις που συμφωνήθηκαν στη διάσκεψη διαχείρισης των υδάτινων πόρων, τον Οκτώβριο του 2005, όπως: η σύσταση μιας κοινής ομάδας εργασίας μελών της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης και του Συνεδρίου των Τοπικών και Περιφερειακών

Αρχών με σκοπό την ανάπτυξη μιας κοινής στρατηγικής για τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων η οποία θα βοηθήσει στην επίτευξη των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας.

Παράρτημα I

2001 Ευρωπαϊκός Χάρτης για το Νερό του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (απόσπασμα)

1. Οι πόροι του γλυκού νερού πρέπει να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης, και τον οφειλόμενο σεβασμό στις ανάγκες των σύγχρονων αλλά και των μελλοντικών γενεών.

2. Το νερό πρέπει να χρησιμοποιηθεί δίκαια και εύλογα για το κοινό όφελος.

3. Η πολιτική διαχείρισης ύδατος και ο νόμος πρέπει να προστατεύσουν τα υδρόβια οικοσυστήματα και τους υγρότοπους.

4. Ο καθένας οφείλει να συντελέσει στη συντήρηση υδάτινων πόρων και να κάνει χρήση αυτών σύμφωνα με όσα ορίζει ο Ευρωπαϊκός Χάρτης.

5. Ο καθένας έχει το δικαίωμα σε επαρκή ποσότητα νερού για την κάλυψη των βασικών του της αναγκών.

6. Συνεργάτες από το δημόσιο και ιδιωτικό φορέα πρέπει να εισαγάγουν την ενιαία διαχείριση του νερού επιφανείας, του υπόγειου νερού, και όποιου άλλου σχετικού τύπου νερού, η οποία δεν θα επηρεάζει αρνητικά το περιβάλλον, θα λαμβάνει τον περιφερειακό προγραμματισμό υπ' όψιν, δεν θα επηρεάζεται το κοινωνικό δίκαιο και ο οικονομικός θα είναι λογικός.

7. Η ενιαία διαχείριση πρέπει να βασιστεί σε έναν κατάλογο υδάτινων πόρων και να στοχεύσει στην εξασφάλιση της προστασίας τους, της συντήρησης και αν κριθεί απαραίτητο της αποκατάστασής τους. Ειδικότερα, κάθε νέα μόλυνση και εξάντληση αυτών των πηγών πρέπει να αποτραπεί, η ανακίνηση των υγρών αποβλήτων θα πρέπει να ενθαρρύνεται και, όπου απαιτείται, να ορίζονται περιορισμοί κάποιων χρήσεων.

8. Η πολιτική για το νερό και ο νόμος πρέπει να βασιστούν στις αρχές της πρόληψης, της προφύλαξης και της αποκατάστασης καθώς επίσης και στην αρχή "polluter-pays". Π' αυτόν τον λόγο, πρέπει να χρησιμοποιηθούν ρυθμιστικά όργανα όπως ποιοτικοί στόχοι, πρότυπα απαλλαγής, οι καλύτερες διαθέσιμες τεχνολογίες και οικονομικά μέσα συμβατά με την ικανοποίηση των βασικών αναγκών του πληθυσμού.

9. Οι υπόγειοι υδάτινοι πόροι πρέπει να αποτελέσουν το αντικείμενο της ειδικής προστασίας, και η χρήση τους για την ανθρώπινη κατανάλωση πρέπει να έχει προτεραιότητα.

10. Οι υδάτινοι πόροι πρέπει να ελέγχονται τακτικά και η στάση του κάθε κράτους να αξιολογείται περιοδικά.

11. Οι όροι των παραχωρήσεων ύδατος πρέπει να είναι συμβατοί με αυτόν τον χάρτη. Οι παραχωρήσεις πρέπει να χορηγηθούν με περιορισμένη διάρκεια και πρέπει να υπόκεινται στην περιοδική αναθεώρηση.

12. Η μεγάλης κλίμακας κατανάλωση ύδατος στις γεωργικές ή βιομηχανικές διαδικασίες πρέπει να αξιολογηθεί προσεκτικά και να ελεγχθεί με σκοπό την εξασφάλιση καλύτερης προστασίας του περιβάλλοντος και την αποφυγή της μη αποδεκτής χρησιμοποίησης.

13. Σε κάθε κρατικό επίπεδο, οι κεντρικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές πρέπει να υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν τα σχέδια διαχείρισης νερού στο πνεύμα της αλληλεγγύης και της συνεργασίας. Αυτά τα σχέδια πρέπει να βασίζονται στη λεκάνη συλλογής.

14. Οι αποφάσεις σχετικά με το νερό πρέπει να βασίζονται στους ιδιαίτερους όρους που ορίζονται από τα περιφερειακά ή τοπικά σχέδια διαχείρισης.

15. Τα κράτη πρέπει να συνεργαστούν για να συμφωνήσουν σε μια δίκαιη και λογική χρήση των διεθνών κοιτών και άλλων κοινών υδάτινων πόρους σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και τις αρχές αυτού του χάρτη.

16. Το κοινό πρέπει να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες για την κατάσταση των υδάτινων πόρων.

17. Το κοινό πρέπει να ενημερωθεί κατά τρόπο έγκαιρο και κατάλληλο για τα σχέδια διαχείρισης του νερού και για τα προγράμματα χρήσης των υδάτινων όρων. Έχει το δικαίωμα να συμμετέχει ενεργά στις διαδικασίες προγραμματισμού και λήψης αποφάσεων σχετικά με το νερό.

18. Τα πρόσωπα και οι οργανισμοί πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσουν έφεση ενάντια σε οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με τους υδάτινους πόρους.

19. Θεωρώντας δεδομένο το δικαίωμα για το νερό, ο ανεφοδιασμός του ύδατος υπόκειται στην πληρωμή προκειμένου να καλυφθούν οι οικονομικές δαπάνες που συνδέονται με την παραγωγή και τη χρησιμοποίηση των υδάτινων πόρων.

Παράρτημα II

Επιτροπή του περιβάλλοντος, της γεωργίας και των τοπικών και περιφερειακών υποθέσεων

Διαχείριση ύδατος: Μια κοινή ευθύνη

Γ' Σύνοδος που συνδιοργανώνεται από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση και το Συνέδριο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση της Εκπαίδευσης, του Πολιτισμού και της Κληρονομιάς, της νεολαίας και του αθλητισμού

Στρασβούργο

20-21 Οκτωβρίου του 2005

Μηνύματα από τη διάσκεψη

1. Υπόβαθρο

Η κοινοβουλευτική Συνέλευση και το συνέδριο των τοπικών και περιφερειακών αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης, σε συνεργασία με τη γενική διεύθυνση της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και της κληρονομιάς, της νεολαίας και του αθλητισμού, οργάνωσαν μια διάσκεψη σχετικά με τη «**Διαχείριση Ύδατος: Μια κοινή ευθύνη**», έλαβε χώρα στις 20-21 Οκτωβρίου 2005 στο Στρασβούργο.

Αυτή η διάσκεψη, οργανώθηκε στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αλληλεγγύης για το Νερό, ήταν μια ευκαιρία να προχωρήσει ο διάλογος σχετικά με το θέμα της διανομής της ευθύνης μεταξύ των υπεύθυνων για τη λήψη αποφάσεων και εξέλεξε τους αντιπροσώπους στα τοπικά, περιφερειακά και εθνικά επίπεδα, και να γίνει η αρχή για μια συζήτηση που θα συνεχιστεί πιθανόν στο **4ο Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος** που θα πραγματοποιηθεί στο Μεξικό το 2006.

Εκατό συμμετέχοντες παρευρέθηκαν σε αυτήν τη διάσκεψη, συμπεριλαμβανομένων των κοινοβουλευτικών και εκλεγμένων αντιπροσώπων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, των κυβερνητικών ανώτερων υπαλλήλων, των διεθνών οργανισμών, των ενώσεων και των εμπειρογνομόνων, από περίπου πενήντα χώρες, την Ευρώπη, το Μαγκρέμπ, την Εγγύς Ανατολή και τη Βόρεια Αμερική. Οι συμμετέχοντες συμφώνησαν σχετικά με τα ακόλουθα βασικά μηνύματα:

2. Ζητήματα και ευθύνες

Η βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων, λαμβάνοντας υπ' όψιν το ρόλο των υδρόβιων οικοσυστημάτων στο περιβάλλον, και **η πρόσβαση στις υπηρεσίες ύδατος και υγιεινής για όλους, ιδιαίτερα τις λιγότερο προνομιούχες ομάδες πληθυσμών**, είναι οι κύριες ανησυχίες της πολιτικής που θα πρέπει να εφαρμοσθεί σχετικά με το νερό αυτή την περίοδο.

Η σπουδαιότητα αυτών των ανησυχιών ποικίλλει ανάλογα με τα φυσικά, κοινωνικοοικονομικά και θεσμικά χαρακτηριστικά των λεκανών ύδατος και των περιοχών όπου μας απασχολούν. Η Ευρώπη έχει την **ευθύνη**, όχι μόνο για τις Ευρωπαϊκές χώρες αλλά και για άλλα μέρη του κόσμου, να επιδιώξει και να εφαρμόσει τις λύσεις, βασισμένες στην αρχή της **αλληλεγγύης**, και να συμβάλει κατ' αυτό τον τρόπο στην επίτευξη των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας (Ηνωμένα Έθνη).

Η **διακυβέρνηση** είναι ένα βασικό στοιχείο στην αναζήτηση για τη βιώσιμη ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτινων πόρων και των υπηρεσιών. Προϋποθέτει πίστη στις αρχές, επικουρητικότητα, συμπληρωματικότητα και κατανομή ευθυνών μεταξύ των θεσμών και των κέντρων λήψης αποφάσεων, επίσης δυνατότητα πρόβλεψης αφ' ενός της **κάθετης ενοποίησης μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων κυβέρνησης** (τοπικών,

περιφερειακών και εθνικών) και αφ' ετέρου, **του οριζόντιου συντονισμού μεταξύ των περιοχών, των δήμων και των τοπικών συμμετεχόντων** γύρω από το επίπεδο της λεκάνης ύδατος ή του ύδατος και των υπηρεσιών υγιεινής. Αν και πολιτικά ευαίσθητη, αυτή η προσέγγιση φαίνεται η καταλληλότερη για τις διασυνοριακές λεκάνες ύδατος, αν λάβουμε υπ' όψιν μας ότι οι περισσότερες από τις σημαντικότερες λεκάνες ύδατος στην Ευρώπη και τον κόσμο είναι διασυνοριακές.

3. Απαραίτητοι Όροι για την αποτελεσματική κατανομή ευθύνης

Διάφορες συνθήκες θα πρέπει να τηρηθούν προκειμένου να δοθούν απαντήσεις, μέσω του αποτελεσματικού κάθεται και οριζόντιου συντονισμού, στις τρέχουσες προκλήσεις της διαχείρισης των υδάτινων πόρων, των υπηρεσιών και της υγιεινής. Κάποιες από αυτές είναι:

- Ένα **κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο**
- Ένας **σαφής καθορισμός του ρόλου και των ευθυνών** των εκλεγμένων αντιπροσώπων και των υπεύθυνων για τη λήψη αποφάσεων στα διαφορετικά επίπεδα
- **Έννοιες της ανταλλαγής και της ενοποίησης** μεταξύ των κέντρων λήψης αποφάσεων (φόρουμ, ομάδες εργασίας, επιτροπές, κ.λπ.)
- **Ενεργός συμμετοχή από το κοινό και τους συμμετέχοντες σε θέματα του νερού** σε κάθε επίπεδο απόφασης, με τους εκλεγμένους αντιπροσώπους να παίζουν σημαντικό ρόλο μεταξύ των πολιτών και των συμμετεχόντων σε κάθε επίπεδο.
- **Ενημέρωση και κατάρτιση** των εκλεγμένων αντιπροσώπων, που άπτονται της αναζήτησης λύσεων σε κάθε κέντρο λήψης αποφάσεων.
- **Εύκολη πρόσβαση των εκλεγμένων αντιπροσώπων στο απαραίτητο υλικό** (τεχνικών, νομικών, οικονομικών, κ.λπ. θεμάτων) για τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων, των υπηρεσιών και της υγιεινής.
- Μια **στοχοθετημένη κινητοποίηση των οικονομικών πόρων**, που θα συντονίζεται από τα κέντρα λήψης των αποφάσεων.
- **Αποτίμηση και αξιολόγηση** των ενεργειών που λαμβάνονται και των εργαλείων ενοποίησης και συντονισμού.

4. Στο δρόμο για το Μεξικό

Η συμβολή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, από τη διάσκεψη του Στρασβούργου έως το 4^ο Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος στο Μεξικό το 2006, θα γίνει μέσω διαδικασιών διασκέψεων και βασικών μηνυμάτων και μέσω:

- Διάδοσης των **μηνυμάτων της διάσκεψης**
- Υιοθέτησης **Έκθεσης του Συνεδρίου των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών**

- Υιοθέτησης **Έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης**

- Ένας **κατάλογος** με στοιχεία των Ευρωπαϊκών πρακτικών και των ορθών πρακτικών της κάθετης ενοποίησης, του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των διάφορων κέντρων λήψης αποφάσεων (δηλ. δήμοι, περιφέρειες, διαφορετικά επίπεδα διακυβέρνησης) σχετικά με τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, τις υπηρεσίες και την υγιεινή.

5. Προτάσεις για το Μεξικό

Η διάσκεψη να δώσει την ευκαιρία προσδιορισμού των ανταλλαγών και των συζητήσεων μεταξύ των εκλεγμένων αντιπροσώπων και των υπεύθυνων για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διανομή ευθύνης τους, στο 4^ο Παγκόσμιο Φόρουμ Ύδατος στο Μεξικό. Ειδικότερα:

- Ένα **φόρουμ για την ανταλλαγή απόψεων μέσω συζητήσεων μεταξύ των εκλεγμένων αντιπροσώπων, στο τοπικό επίπεδο, στο περιφερειακό επίπεδο και στο εθνικό επίπεδο** το οποίο θα συντελέσει στην ενίσχυση της πολιτικής συνείδησης στα διάφορα κέντρα λήψης αποφάσεων. Να συζητηθούν πρακτικές εφαρμογές της αρχής της επικουρικότητας και να προσδιορισθούν τα επίπεδα συνεργασιών μεταξύ των εκλεγμένων αντιπροσώπων στις διαφορετικές χώρες.
- Ένας τέτοιος μηχανισμός, ο οποίος εφαρμόστηκε από το ένα Παγκόσμιο Φόρουμ στο άλλο, **θα μπορούσε επίσης να συμβάλει στη συνέχιση και την αξιολόγηση της διαδικασίας του Παγκόσμιου Φόρουμ Ύδατος.**

- Στις διάφορες ομάδες εργασίας **του Φόρουμ** και στις διασκέψεις, η **κατάθεση εμπειριών** (επιτυχίες και αποτυχίες) της κάθετης ολοκλήρωσης μεταξύ των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών επιπέδων, και του συντονισμού μεταξύ των δήμων, των περιοχών, κ.λπ. και ιδιαίτερα στις διασυνοριακές λεκάνες, που στοχεύουν στη αφομοίωση των παθημάτων που γίνονται μαθήματα

- Η **πρώτηση των ανταλλαγών απόψεων μεταξύ των κοινοβουλευτικών επιτροπών**, αρμόδιων για τα ζητήματα ύδατος, που στοχεύει στον προσδιορισμό των περιορισμών που αντιμετωπίζονται από αυτές τις επιτροπές και τους παράγοντες επιτυχίας που συμβάλλουν στο σφυρηλατημένο κομμάτι των φιλόδοξων πολιτικών οραμάτων και των νομοθετικών πλαισίων για τη βιώσιμη διαχείριση και την πρόσβαση των υδάτινων πόρων και στις υπηρεσίες ύδατος και υγιεινής από όλους

- Γενικότερα, **αρχίστε τις νέες συνεργασίες** καλώντας τους ευρωπαϊκούς εκλεγμένους αντιπροσώπους σε συνεργασία και τους υπεύθυνους για τη λήψη αποφάσεων να εφαρμόσουν συγκεκριμένα μέτρα μεταξύ των διάφορων κέντρων λήψεων αποφάσεων, με στόχο τη συμβολή στην επίτευξη των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας.

6. Μετά από το Μεξικό: ποια μέτρα μπορεί να λάβει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο;

Αν και είναι πρόωρο να συζητηθεί το **μετά το Μεξικό**, διάφορες ιδέες προέκυψαν κατά τη διάρκεια της διάσκεψης ως προς το ποιο ρόλο θα παίξει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, όπως:

- Η σύσταση μιας κοινής ομάδας εργασίας με μέλη από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση και το Συνέδριο των Τοπικών και Περιφερειακών αρχών με σκοπό την ανάπτυξη μιας κοινής στρατηγικής για τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων και την επίτευξη των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας
- Αυτή η στρατηγική θα συμπεριλάβει συγκεκριμένες πληροφορίες για τους εκλεγμένους αντιπροσώπους, την κοινωνία πολιτών και το κοινό, εστιάζοντας στη διαχείριση ύδατος, στην πρόσβαση στις υπηρεσίες, στις συνεργασίες και το συντονισμό μεταξύ των διάφορων κέντρων λήψεων αποφάσεων (δηλ. ενέργειες παρελθόντος, τρέχουσες πρωτοβουλίες, ή ό,τι αναλύθηκε στο Μεξικό ως είδος αποτίμησης)
- Αυτή η στρατηγική θα συμπεριλάβει επίσης την ανάπτυξη των μέτρων κατάρτισης για τους εκλεγμένους αντιπροσώπους

Ζ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ

Το έργο της διακομματικής επιτροπής μας κατά την παρούσα κοινοβουλευτική περίοδο αναδεικνύει, πολύ σημαντικά θέματα της ελληνικής περιφέρειας υπό το πρίσμα της ολοκλήρωσης της Γ' προγραμματικής περιόδου και υπό την έναρξη υλοποίησης του Δ' κοινοτικού πλαισίου στήριξης. Μεταξύ εκπροσώπων της κεντρικής εξουσίας, ασφαλιστικών οργανισμών και πολλών άλλων αξιότιμων συναδέλφων, κατατέθηκαν απόψεις και προτάσεις για την αναδιοργάνωση της ελληνικής περιφέρειας αλλά και για την επίτευξη του στόχου της περιφερειακής σύγκλισης.

Επιτρέψτε μου να αναφέρω μερικές από τις βασικότερες επισημάνσεις, που έχω σταχυολογήσει μέσα από τα πρακτικά των συνεδριάσεων της επιτροπής, ειδικότερα για την 4 προγραμματική περίοδο. «INCLUDE» = AHPE0627.IE1.doc» «INCLUDE» = AIPE0627.KY1.doc» Οι προτάσεις έγιναν δεκτές από το σύνολο των μελών της Επιτροπής, πλην του εκπροσώπου του Κ.Κ.Ε., Βουλευτού κ. Νικολάου Γκατζή, ο οποίος διεφώνησε και συναπαρτίζουν την Έκθεση της Επιτροπής.

Αθήνα, 6 Ιουλίου 2007

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ**

**Ο Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ**

**Ο Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ**

ΤΑ ΜΕΛΗ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ
ΙΛΙΑΝ ΑΧΜΕΤ
ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΑΪΛΑΚΗΣ
ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ
ΑΘΗΝΑ ΚΟΡΚΑ-ΚΩΝΣΤΑ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ
ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΙΤΤΑΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΤΣΑΜΤΖΗΣ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΤΖΙΜΑΣ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΣΙΑΜΑΚΗΣ
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ
ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ
ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ
ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ
ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ
ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΦΡΑΓΚΙΑΔΟΥΛΑΚΗΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΧΩΡΕΜΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ »

«ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΑ' – ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'
ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΚΘΕΣΗ
ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος, συνεστήθη σύμφωνα με το άρθρο 43 Α' του Κανονισμού της Βουλής (μέρος Κοινοβουλευτικό), όπως τροποποιήθηκε με απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής στη συνεδρίαση της 17ης Φεβρουαρίου 2005 (ΦΕΚ 49 Α'/25.2.2005) και συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. 8455/6592 από 25 Νοεμβρίου 2005 απόφαση της Προέδρου της Βουλής.

Ως αντικείμενο εργασιών της Επιτροπής ορίζεται η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της κατάστασης του περιβάλλοντος στη χώρα και των συνεπειών των διαφόρων δράσεων επί αυτού. Η επιτροπή συμβάλλει συμβουλευτικά στη λήψη αποφάσεων και στη χάραξη της εθνικής στρατηγικής για την προστασία του περιβάλλοντος.

Συγκεκριμένα στόχοι της επιτροπής είναι η προστασία του αστικού και φυσικού περιβάλλοντος από ανθρωπογενείς δράσεις και φυσικές καταστροφές, η βελτίωση και ανάπλαση του αστικού περιβάλλοντος και η αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, η διατήρηση της βιολογικής ποικιλότητας της ελληνικής φύσης και των οικοσυστημάτων, η ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων, η προστασία και διαχείριση των υδάτινων πόρων, η διαχείριση των ορυκτών πόρων, όπως επίσης και η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και η ενθάρρυνση πολιτικών βιώσιμης ανάπτυξης στους τομείς της γεωργίας, του τουρισμού, της βιομηχανίας, των μεταφορών, της βιοτεχνολογίας και της ενέργειας.

Επιπλέον στην αρμοδιότητα της επιτροπής ανήκει η έκφραση γνώμης επί της ετήσιας εθνικής έκθεσης για την κατάσταση του περιβάλλοντος και επί των λοιπών εκθέσεων που κατατίθενται

στη Βουλή, επί της εθνικής στρατηγικής για τη μείωση εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου, επί της εθνικής στρατηγικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη, επί της εφαρμογής των κοινοτικών οδηγιών και διεθνών συμβάσεων κ.λπ..

Για την επίτευξη του σκοπού της η επιτροπή προστασίας περιβάλλοντος μπορεί να συνδέεται, επί θεματικής βάσης, με ανάλογες δραστηριότητες των κοινοβουλίων άλλων χωρών, διεθνών οργανισμών, κρατικών ή μη κυβερνητικών οργανώσεων, ιδρυμάτων, ερευνητικών κέντρων κ.ά., καθώς επίσης να ενθαρρύνει τη διεθνή συνεργασία και έρευνα, ιδίως εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος.

Η Επιτροπή αποτελέσθηκε από 30 μέλη και συγκεκριμένα από τους Βουλευτές Γεώργιο Βασιλείου, Μιχαήλ Γιαννάκη, Νικόλαο – Γεώργιο Δένδια, Σταύρο Καλαφάτη, Χριστιάνα Καλογήρου, Θεόδωρο Καραόγλου, Γεώργιο Κασαπίδη, Αθανάσιο Κατσιγιάννη (Πρόεδρο της Επιτροπής), Γεώργιο Κοντογιάννη, Έλενα Κουντουρά, Ανδρέα Λυκουρέντζο, Κωνσταντίνο Μαρκόπουλο, Ιωάννη Πλακιωτάκη, Ευάγγελο Πολύζο, Αριστοτέλη (Άρη) Σταθάκη, Φίλιππο Τσαλίδη, Βασίλειο Χρύση, Χρήστο Αηδόνη, Ευάγγελο Αργύρη, Δημήτριο Βαρβαρίγο, Μαρία Δαμανάκη, Κωνσταντίνο Καϊσερλή, Θεόδωρο Κολιοπάνο (Αντιπρόεδρο της Επιτροπής), Ανδρέα Λοβέρδο, Βασίλειο Οικονόμου, Χρήστο Παπουτσή, Κωνσταντίνο Σπηλιόπουλο, Φώτιο Χατζημιχάλη, Ελπίδα Παντελάκη, και Ασημίνα Ξηροτύρη – Αικατερινάρη (Γραμματέα της Επιτροπής).

Η Επιτροπή πραγματοποίησε 15 συνεδριάσεις, κατά τις οποίες κλήθηκαν σε ακρόαση δημόσιοι λειτουργοί, εκπρόσωποι επισημονικών φορέων, μη κυβερνητικών περιβαλλοντικών οργανώσεων και ειδικοί επιστήμονες, όπως εμφανίζεται, αναλυτικότερα, στο αντίστοιχο κεφάλαιο της Έκθεσης.

Οι εργασίες της Επιτροπής διήρκεσαν από 8 Νοεμβρίου 2006 μέχρι 6 Ιουλίου 2007, ημερομηνία, κατά την οποία κατετέθη, στην Ολομέλεια της Βουλής, η Έκθεση.

Β. ΘΕΜΑΤΑ ΜΕ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΑΣΧΟΛΗΘΗΚΕ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΛΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΑΚΡΟΑΣΗ

1. Συνεδρίαση της 8ης Νοεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Εκλογή Προεδρείου.

2. Συνεδρίαση της 23ης Νοεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ανθρωπογενής παρέμβαση στη κλιματική αλλαγή.

Την Επιτροπή ενημέρωσαν ο κ. **Χρήστος Ζερεφός**, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών και Πρόεδρος του Εθνικού Αστεροσκοπείου, ο κ. **Ιωάννης Ζιώμας**, Αναπληρωτής Καθηγητής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και ο κ. **Δημήτριος Ιμπραήμ**, εκπρόσωπος της Greenpeace.

3. Συνεδρίαση της 30ής Νοεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Μεταλλαγμένα τρόφιμα και αγορά.

Κοινή συνεδρίαση με την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας.

Τα μέλη των Επιτροπών ενημέρωσαν οι κ.κ. **Ιωάννης Βλέμ - μας**, Πρόεδρος του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων, **Απόστολος Αλεξάκης**, Πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Σούπερ Μάρκετ Ελλάδος και **Βασίλειος Ζαφείρης**, Εντεταλμένος Σύμβουλος του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανικών Τροφίμων, καθώς και η κυρία **Μυρτώ Πισπίνη**, υπεύθυνη για την εκστρατεία κατά των μεταλλαγμένων της Greenpeace.

4. Συνεδρίαση της 1ης Δεκεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση και συζήτηση, σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταχώρηση, αξιολόγηση και αδειοδότηση των χημικών προϊόντων και για τους περιορισμούς που επιβάλλονται σε αυτά (REACH), εν όψει της συζήτησης στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας (4 έως 5 Δεκεμβρίου 2006).

Κοινή συνεδρίαση με την Ειδική Διαρκή Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Τα μέλη των Επιτροπών ενημέρωσαν ο κ. **Σπύρος Παπαδό - πoulos**, Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας του Υπουργείου

Ανάπτυξης, η κυρία **Ιωάννα Αγγελουπούλου**, Προϊσταμένη Τμήματος Επικινδύνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Γενικού Χημείου του Κράτους, ο κ. **Παναγιώτης Σκαρλάτος**, Γενικός Διευθυντής του Συνδέσμου Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, ο κ. **Αρμόδιος Γιαννίδης**, Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών και ο **Αχιλλέας Πληθάρας**, Υπεύθυνος Εκστρατειών Πολιτικής της οργάνωσης WWF-Ελλάς.

5. Συνεδρίαση της 12ης Δεκεμβρίου 2006

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση για τις επιπτώσεις των μεταλλαγμένων στο περιβάλλον, στην υγεία και οι κανονιστικές ρυθμίσεις για τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς από τους κ.κ. **Δημήτριο Κουρέτα**, Καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, **Νικόλαο Πανόπουλο**, Καθηγητή του Πανεπιστημίου Κρήτης και **Γεώργιο Μπάλια**, δικηγόρο.

6. Συνεδρίαση της 9ης Ιανουαρίου 2007

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση και συζήτηση, σχετικά με τα συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, οχημάτων τέλους κύκλου ζωής και φορητών ηλεκτρικών στηλών.

Την Επιτροπή ενημέρωσαν οι κ.κ. **Αλέξανδρος Αλούκος**, Εντεταλμένος Σύμβουλος της «Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.», **Επαμεινώνδας Βοναζούνας**, Διευθύνων Σύμβουλος της Ε.Δ.Ο.Ε., **Ηλίας Ορδόλης**, Διευθύνων Σύμβουλος της «ΑΦΗΣ» και **Αδαμάντιος Σκορδύλης**, Προεδρεύων της Επιτροπής Παρακολούθησης Εναλλακτικής Διαχείρισης του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε..

7. Συνεδρίαση της 25ης Ιανουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση και συζήτηση, σχετικά με τις επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων των μεγάλων πόλεων από τα αιωρούμενα μικροσωματίδια.

Την Επιτροπή ενημέρωσαν η κυρία **Κλέα Κατσουγιάννη**, Καθηγήτρια του Εργαστηρίου Υγιεινής και Επιδημιολογίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και οι κ.κ. **Μιχαήλ Πετράκης**, Διευθυντής του Ινστιτούτου Ερευνών Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών, **Ιωάννης Ζιώμας**, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του Ε.Μ.Π., **Παναγιώτης Παπαδάκος**, Συγκοινωνιολόγος και **Αθανάσιος Ζαφειρόπουλος**, Πρόεδρος της Περιβαλλοντικής Οργάνωσης «EcoCity».

8. Συνεδρίαση της 14ης Φεβρουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση και συζήτηση, σχετικά με τα συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης ελαστικών οχημάτων, αποβλήτων λιπαντικών ελαίων, συσκευασιών ορυκτελαίων και συσσωρευτών.

Την Επιτροπή ενημέρωσαν οι κ.κ. **Γεώργιος Μαυριάς**, Γενικός Διευθυντής της Εταιρείας «Ecoelastika Α.Ε.», **Γεώργιος Δελγιώργης**, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος των Εταιρειών «Ελληνική Τεχνολογία Περιβάλλοντος Α.Ε.» και «Κέντρο Εναλλακτικής Περιβαλλοντικής Διαχείρισης Α.Ε.», **Ηρακλής Βονδικάκης**, Γενικός Διευθυντής του Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσσωρευτών «Σ.Υ.Δ.Ε.Σ.Υ.Σ. Α.Ε.», **Νικόλαος Χονδροζουμάκης**, Διαχειριστής του Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσσωρευτών Κρήτης «ΣΕΔΙΣ-Κ ΕΠΕ» και **Αδαμάντιος Σκορδύλης**, Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Εναλλακτικής Διαχείρισης του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

9. Συνεδρίαση της 23ης Φεβρουαρίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση και συζήτηση, σχετικά με τη δέσμη μέτρων, που εξήγγειλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών και την προώθηση εναλλακτικών πηγών ενέργειας. Κοινή συνεδρίαση με την Ειδική Διαρκή Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Τα μέλη των Επιτροπών ενημέρωσε ο κ. **Σταύρος Δήμας**, Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αρμόδιος για το περιβάλλον.

10. Συνεδρίαση της 20ής Μαρτίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση και συζήτηση, σχετικά με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Την Επιτροπή ενημέρωσαν ο κ. **Παναγιώτης Παπασταματίου**, Μέλος του Δ.Σ. της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Αιολικής Ενέργειας, ο κ. **Θεόδωρος Σιετής**, Αντιπρόεδρος του Ελληνικού Συνδέσμου Ηλεκτροπαραγωγών από Α.Π.Ε., ο κ. **Νικόλαος Βαλτής**, Μέλος του Δ.Σ. του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Παραγωγών Ηλεκτρισμού, ο κ. **Νικόλαος Χαράλαμπιδης**, Διευθυντής της Greenpeace και ο κ. **Ανδρέας Κατσάρος**, Επικεφαλής της Μονάδας Α.Π.Ε. της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας.

11. Συνεδρίαση της 27ης Μαρτίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ο ρόλος της Επιτροπής στην ανάληψη πρωτοβουλιών για την προστασία του περιβάλλοντος.

Την Επιτροπή ενημέρωσαν οι κ.κ. **Γεώργιος Κασσιμάτης**, Διευθυντής του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Αθήνα, **Δημήτριος Καραβέλλας**, Διευθυντής του WWF – Ελλάς, **Δημήτριος Ιμπραήμ**, Υπεύθυνος Εκστρατειών της GREENPEACE για το κλίμα και η κυρία **Βασιλική Κόλλια**, Γενική Γραμματέας Νέας Γενιάς.

12. Συνεδρίαση της 17ης Μαΐου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συζήτηση επί των Εισηγήσεων των μελών Χριστιάνα Καλογήρου και Αθανασίου Κατσιγιάννη, που θα περιληφθούν στην Έκθεση της Επιτροπής.

13. Συνεδρίαση της 30ής Μαΐου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συζήτηση επί των Εισηγήσεων του κυρίου Ανδρέα Λυκουρέντζου, που θα περιληφθεί στην Έκθεση της Επιτροπής.

14. Συνεδρίαση της 19ης Ιουνίου 2007

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Συζήτηση επί των Εισηγήσεων των Βουλευτών, κ.κ. Μιχαήλ Γιαννάκη και Αθανασίου Κατσιγιάννη, για τα γενετικά μεταλλαγμένα προϊόντα και την ενεργειακή ταυτότητα των κτιρίων, αντίστοιχα.

15. Συνεδρίαση της 26ης Ιουνίου 2007

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

α) Συζήτηση επί της εισηγήσεως του Βουλευτή, κ. Γεωργίου Κοντογιάννη, σχετικά με τον Κανονισμό REACH.

β) Συζήτηση με αφορμή την παγκόσμια ημέρα κατά της ερημοποίησης.

γ) Έγκριση του τελικού σχεδίου έκθεσης της Επιτροπής.

Γ. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΤΗΣ

Πρόλογος επί της Έκθεσης

Ο ανά χείρας τόμος αποτελεί την δεύτερη ετήσια έκθεση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος του Ελληνικού Κοινοβουλίου. Στον τόμο αυτό περιλαμβάνονται 7 εισηγήσεις που αναφέρονται σε αντίστοιχα θέματα τα οποία συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων της Επιτροπής.

Τη φετινή χρονιά η Επιτροπή έδωσε έμφαση στην ανάδειξη θεμάτων που έχουν να κάνουν με την προστασία της υγείας του ανθρώπου, τις κλιματικές αλλαγές καθώς και σε ορισμένα χρόνια προβλήματα για τη χώρα μας, με σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως είναι το πρόβλημα των απορριμμάτων. Οι 7 εισηγήσεις που ακολουθούν, αποτελούν δείγμα του κεντρικού άξονα πάνω στον οποίο κινήθηκε η θεματολογία των συνεδριάσεων της Επιτροπής κατά την φετινή χρονιά. Αντανακλούν επίσης το ενδιαφέρον, τις ανησυχίες και τις προτεραιότητες των ευαισθητοποιημένων για το περιβάλλον πολιτών, με τις οργανωμένες ομάδες των οποίων η Επιτροπή διατηρεί μια ανοιχτή γραμμή επικοινωνίας.

Οι Βουλευτές της Επιτροπής καλύπτουν με τις εισηγήσεις τους τα εξής θέματα:

- Γενετικά μεταλλαγμένα προϊόντα (εισήγηση Βουλευτού Νομού Βοιωτίας, Μιχαήλ Γιαννάκη).

- Κλιματικές αλλαγές και ανθρωπογενής παρέμβαση (εισήγηση Βουλευτού Νομού Αρκαδίας, Ανδρέα Λυκουρέντζου).

- Ενεργειακή ταυτότητα κτιρίων – Οδηγία 2002/91/EK (εισηγήση Βουλευτού Περιφέρειας Νομού Αττικής και Προέδρου της Επιτροπής, Αθανασίου Κατσιγιάννη).

- Χωροταξικός Σχεδιασμός Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (εισηγήση Βουλευτού Περιφέρειας Νομού Αττικής και Προέδρου της Επιτροπής, Αθανασίου Κατσιγιάννη).

- Μέθοδοι διαχείρισης των απορριμμάτων (εισηγήση Βουλευτού Περιφέρειας Νομού Αττικής και Προέδρου της Επιτροπής, Αθανασίου Κατσιγιάννη)

- Ανακύκλωση (εισηγήση Βουλευτού Νομού Λέσβου, Χριστιάνας Καλογήρου).

- Κανονισμός REACH (εισηγήση Βουλευτού Νομού Ηλείας, Γεωργίου Κοντογιάννη).

Περίληπτική παρουσίαση της θεματολογίας της Έκθεσης

1) Τα γενετικά τροποποιημένα προϊόντα καθώς και ο τρόπος κυκλοφορίας τους και διάθεσής τους στην αγορά έχουν προκαλέσει και εξακολουθούν να προκαλούν έντονες αντιπαραθέσεις μεταξύ του επιστημονικού κόσμου, των καταναλωτικών οργανώσεων, των παραγωγών και των εταιριών που τα εμπορεύονται. Οι ανησυχίες, που εκφράζουν επιστήμονες και πολίτες, αφορούν στους κινδύνους που εγκυμονεί για το περιβάλλον η απελευθέρωση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, καθώς και η πιθανότητα πρόκλησης βλαβών στην ανθρώπινη υγεία από την εισόδό τους στην τροφική αλυσίδα. Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή έκρινε σκόπιμη την ενημέρωσή της καλώντας σε ακρόαση τους πλέον εξειδικευμένους επιστήμονες.

2) Στην αυγή του 21ου αιώνα αντιλαμβανόμαστε πιο ξεκάθαρα από οποιαδήποτε άλλη φορά, ότι η κλιματική αλλαγή και η υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος θα δοκιμάσουν τα όρια αντοχής του ανθρώπινου πολιτισμού. Τα τελευταία χρόνια μάλιστα, το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής προσελκύει ολοένα και περισσότερο το ενδιαφέρον της διεθνούς κοινότητας, που με ανησυχία παρακολουθεί την υπερθέρμανση του πλανήτη να γίνεται σιγά – σιγά πραγματικότητα. Χωρίς να εκφράζεται πια καμία αμφιβολία ως προς την ύπαρξή της, οι διάφορες επιστημονικές εκθέσεις, που βλέπουν το φως της δημοσιότητας διεθνώς, επικεντρώνονται σε προβλέψεις που αφορούν στον μέσο όρο αύξησης της θερμοκρασίας τα επόμενα χρόνια και στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο φυσικό περιβάλλον και στον άνθρωπο.

Στη χώρα μας η κλιματική αλλαγή βρέθηκε τους τελευταίους μήνες στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της κοινής γνώμης, εξαιτίας των υψηλών θερμοκρασιών και της παρατεταμένης ξηρασίας που βιώσαμε. Η Επιτροπή ασχολήθηκε με την κλιματική αλλαγή σε περισσότερες της μιας συνεδριάσεων. Σκοπός μας ήταν η όσον το δυνατόν πληρέστερη ενημέρωσή μας αναφορικά με την έκταση του προβλήματος, το πώς η κλιματική αλλαγή θα επηρεάσει τη χώρα μας μελλοντικά, τα μέτρα που λαμβάνονται από την διεθνή κοινότητα και την Ευρωπαϊκή Ένωση για την αντιμετώπισή της, τα μέτρα που λαμβάνει η χώρα μας και τον τρόπο με τον οποίο οι ίδιοι οι πολίτες μπορούν να συμβάλουν μέσα από την καθημερινότητά τους στον περιορισμό της υπερθέρμανσης.

Όπως έχει επισημανθεί σε παλαιότερες συνεδριάσεις της Επιτροπής για την κλιματική αλλαγή, για να αποφύγουμε το ενδεχόμενο μαζικών και μη αναστρέψιμων καταστάσεων από την υπερθέρμανση του πλανήτη απαιτείται η υιοθέτηση μιας διαφοροποιημένης σε σχέση με το παρελθόν αναπτυξιακής διαδικασίας, η οποία θα ενστερνίζεται και θα προωθεί πολιτικές βιώσιμης ανάπτυξης. Ο ενεργειακός τομέας λόγω της κυρίαρχης συμβολής του στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και την κλιματική αλλαγή είναι από τους πρώτους για τους οποίους απαιτείται η εφαρμογή βιώσιμων λύσεων, όπως η λήψη μέτρων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

3) Στην Επιτροπή Περιβάλλοντος ασχοληθήκαμε και με τα δυο ζητήματα. Το θέμα της ενεργειακής κατανάλωσης στα κτίρια καλύφθηκε μέσω της αναλυτικής παρουσίασης της Κοινοτικής Οδηγίας 2002/91/EK, η οποία θεσπίζει μια σειρά μέτρων όπως η εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων για την ενεργειακή

απόδοση των νέων κτιρίων και για ορισμένες κατηγορίες παλαιών. Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης πέραν των θετικών σημείων της οδηγίας επισημάνθηκαν και οι δυσκολίες που υπάρχουν ως προς την προσαρμογή της τελευταίας στην ελληνική πραγματικότητα.

4) Οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας μας απασχόλησαν όχι μόνο εξ' αιτίας της συμβολής τους στον περιορισμό των κλιματικών μεταβολών, αλλά και λόγω μιας σημαντικής για τη χώρα μας εξέλιξης, που αφορά στην παρουσίαση πριν από λίγους μήνες του ειδικού χωροταξικού πλαισίου για τις Α.Π.Ε..

Η Ελλάδα θεωρούνταν και εξακολουθεί να θεωρείται ένας από τους ελκυστικότερους προορισμούς για τους επενδυτές Α.Π.Ε. εξαιτίας της αυξημένης ηλιοφάνειας και του πλούσιου αιολικού της δυναμικού. Αναρίθμητες αιτήσεις συσσωρεύονταν στα γραφεία της Ρ.Α.Ε. για την κατασκευή αιολικών πάρκων, όμως δύσκολα μπορούσαμε να περάσουμε στο στάδιο της υλοποίησης. Αιτία για αυτό ήταν η απουσία θεσμοθετημένων χρήσεων γης για τις Α.Π.Ε.. Το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Α.Π.Ε. αναμένεται να βάλει ένα τέλος σε αυτήν την κατάσταση, παρέχοντας βιώσιμες διεξόδους για τις φιλικές προς το περιβάλλον ενεργειακές επενδύσεις μέσω των οποίων μπορούμε να συνδράμουμε στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

5&6) Η διαχείριση των απορριμμάτων είναι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που έχουμε να αντιμετωπίσουμε σήμερα στη χώρα μας. Τα απόβλητα, όμως, είναι και ένα θέμα ταμπού, ένα θέμα που διχάζει και δημιουργεί αντιδράσεις. Έτσι παρά το γεγονός ότι η προστασία του περιβάλλοντος και η ασφάλεια της δημόσιας υγείας συνδέονται άμεσα με τον τρόπο που θα επιλέξουμε για να διαχειριστούμε τα απόβλητά μας, παρά την ύπαρξη ενός σημαντικού αριθμού νέων τεχνολογιών, που μπορούν να μάς βοηθήσουν να μειώσουμε τα απόβλητα, να τα ανακυκλώσουμε και να επιστρέψουμε στον κύκλο της αγοράς όσα είναι επαναχρησιμοποιήσιμα, στη χώρα μας διαλέξαμε επί πολλές δεκαετίες να ακολουθήσουμε την εύκολη λύση της υγειονομικής ταφής.

Η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος έχει αναδείξει το πρόβλημα των απορριμμάτων επανειλημμένως. Είναι, όμως, ένα από τα ανεξάντλητα θέματα που θα συνεχίσουμε να παρακολουθούμε στενά, μέσα από τις συνεδριάσεις μας διατηρώντας παράλληλα μια ανοιχτή επικοινωνία με τις τοπικές κοινωνίες. Στόχος μας είναι η ανάδειξη των σύγχρονων μέσων για την διαχείριση των αποβλήτων, που μπορούν να απομακρύνουν τη χώρα μας από την ξεπερασμένη πλέον λύση της υγειονομικής ταφής. Θέση της Επιτροπής είναι πως η πρόληψη, η μείωση του όγκου των απορριμμάτων, η ανακύκλωση, η ανάκτηση υλικών και ενέργειας είναι οι μόνες επιλογές που έχουμε απέναντι στην αυξητική τάση που παρατηρείται για τη δημιουργία αποβλήτων στη χώρα μας. Στην ανακύκλωση, μάλιστα, δώσαμε ιδιαίτερο βάρος κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής, αφού ιεραρχικά αποτελεί τον βέλτιστο τρόπο διαχείρισης των απορριμμάτων.

7) Στην Επιτροπή η συζήτηση για τον κανονισμό REACH, έγινε πριν από την οριστικοποίησή του τελικού κειμένου αυτού. Ο κανονισμός, αν και αποδυναμωμένος σε σχέση με τους αρχικούς του στόχους, όπως επισημαίνουν οι περισσότερες περιβαλλοντικές οργανώσεις μετά και την ψήφιση της τελικής του εκδοχής από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (13ης Δεκεμβρίου 2006), αποτελεί τη σημαντικότερη εξέλιξη για την Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα των χημικών. Ο REACH αφορά στην καταχώρηση, στην αξιολόγηση και στην αδειοδότηση των χημικών προϊόντων (Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals – REACH). Δημιουργεί ένα ενιαίο και συνεκτικό σύστημα των προϊόντων, στοχεύοντας σε μια ολοκληρωμένη προεγγύηση αναφορικά με τον έλεγχο της παραγωγής, εισαγωγής και χρήσης των χημικών ουσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το νέο κανονιστικό πλαίσιο θα βελτιώσει την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος με τον έγκαιρο και ακριβέστερο προσδιορισμό των ιδιοτήτων των χημικών ουσιών. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στις άκρως τοξικές ουσίες που προκαλούν καρκίνο, στείρωση στον άνδρα ή στη γυναίκα, γενετική μετάλλαξη ή εκ γενετής ελάττωμα.

Επίλογος

Σήμερα που έχουμε ήδη αρχίσει να μετράμε τις αρνητικές επιπτώσεις για το περιβάλλον από την υπερκατανάλωση των φυσικών πόρων και της ενέργειας, από την μόλυνση και την ρύπανση της ατμόσφαιρας, του εδάφους και του νερού και από την επιδείνωση της κατάστασης των οικοσυστημάτων, σήμερα που η κλιματική αλλαγή αποτελεί μια μη αμφισβητήσιμη πραγματικότητα, ικανή να προκαλέσει ρήγματα στην συνέχιση της αναπτυξιακής διαδικασίας, δεν μπορούμε να παραμένουμε άπρακτοι.

Μετά από δεκαετίες αλόγιστης εκμετάλλευσης της φύσης και δοκιμασίας των αντοχών του περιβάλλοντος, διαπιστώνουμε πως ο δρόμος προς την αειφορία αποτελεί ευθύνη και υποχρέωση όλων μας, αν θέλουμε να διασφαλίσουμε ότι ο πολιτισμός μας θα συνεχίσει να μάς προσφέρει τα αγαθά τα οποία απολαμβάνουμε σήμερα. Η βιώσιμη ανάπτυξη, η αποκατάσταση δηλαδή της αδιαίρετης ενότητας μεταξύ φυσικού περιβάλλοντος, ανάπτυξης και ανθρώπου, είναι η μόνη λύση μπροστά στους κινδύνους που μάς επιφυλάσσει η κλιματική αλλαγή και η περιβαλλοντική υποβάθμιση.

Με την κλιματική αλλαγή σε πλήρη εξέλιξη το Ελληνικό Κοινοβούλιο και δη η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος πρέπει μέσα από δράσεις τους να ανοίξουν δρόμους για την διάχυση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης σε όλο το φάσμα του πολιτικού κόσμου και της κοινωνίας. Επιδιώκοντας συνεργασίες με την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών, αλλά και μια σταθερή επικοινωνία με τα κέντρα λήψης αποφάσεων, πρωταγωνιστώντας σε εκστρατείες περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και διατηρώντας τα περιβαλλοντικά θέματα στην ημερήσια ατζέντα του πολιτικού ενδιαφέροντος μπορούμε να βοηθήσουμε στο να αναδειχθεί το περιβάλλον και η βιώσιμη ανάπτυξη σε σημαντικούς παράγοντες της πολιτικής μας ζωής καθώς και του πολιτισμού της καθημερινότητας της σύγχρονης Ελλάδας.

Αθανάσιος Χρ. Κατσιγιάννης
Πρόεδρος της Επιτροπής
ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ
ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ

Η διαχείριση των απορριμμάτων θα πρέπει να αντιμετωπίζεται πρωτίτως, όπως επισημαίνεται σε σχετική έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για τη θεματική στρατηγική της Ε.Ε στον συγκεκριμένο τομέα, ως ένα θέμα καθαρά περιβαλλοντικό. Όμως δεν είναι περιβαλλοντικό, μόνο από τη σκοπιά της ρύπανσης και της μόλυνσης του εδάφους και του υδροφόρου ορίζοντα, αλλά και από την σκοπιά της κατασπατάλησης των φυσικών πόρων.

Σήμερα που συζητούμε για την αναγκαιότητα αναπροσδιορισμού του παραδοσιακού τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίζουμε την ανάπτυξη, καλούμενοι να υιοθετήσουμε πιο βιώσιμες αναπτυξιακές διαδικασίες, ο πρώτιστος περιβαλλοντικός στόχος θα πρέπει να είναι η διασφάλιση της ανανεωσιμότητας των φυσικών πόρων που χρησιμοποιούμε. Μιλώντας λοιπόν για μια αποτελεσματική διαχείριση των απορριμμάτων, δεν μπορούμε παρά να εννοούμε λύσεις που θα εντάσσονται στο πλαίσιο αυτής της προσπάθειας, λύσεις δηλαδή όπως η ανακύκλωση, που μας επιτρέπει να επιστρέφουμε στον κύκλο της αγοράς τα υλικά που είναι επαναχρησιμοποιήσιμα ή η αξιοποίηση των απορριμμάτων για την παραγωγή ενέργειας.

Η διαχείριση των απορριμμάτων όμως, είναι και ένα θέμα με κοινωνικές και οικονομικές προεκτάσεις. Κοινωνικές, γιατί σχετίζεται άμεσα με συμπεριφορές στην καθημερινότητά μας, όπως ο καταναλωτισμός στον οποίον σήμερα καλούμαστε να δώσουμε πιο βιώσιμες διεξόδους, αλλά και γιατί η επιλογή μεταξύ των προσφερόμενων μεθόδων διαχείρισης προϋποθέτει τη συμμετοχή και την αποδοχή της ίδιας της κοινωνίας.

Οικονομικές, γιατί η δημιουργία απορριμμάτων συνεπιφέρει διάφορες επιβαρύνσεις οικονομικού χαρακτήρα, ενώ την ίδια στιγμή έχει γίνει η αιτία να αναδυθεί ένα νέο είδος βιομηχανίας, η βιομηχανία της ανακύκλωσης και της ανάκτησης υλικών και ενέργειας, που τα τελευταία χρόνια γνωρίζει σημαντικά κέρδη.

Το οικονομικό μέγεθος της βιομηχανίας διαχείρισης αποβλήτων, που είναι τέταρτη παγκοσμίως μετά τις βιομηχανίες όπλων, χημικών και φαρμάκων, υποδεικνύει τη σημασία της, αλλά και την τραγικότητα των προτεραιοτήτων της κοινωνίας στη σημερινή εποχή.

Η διαχείριση των απορριμμάτων εξελίσσεται σε έναν τομέα αυστηρά ελεγχόμενο για τις ευρωπαϊκές χώρες. Η σύγχρονη άσκηση περιβαλλοντικής πολιτικής στον τομέα αυτό, καθώς και η ανάγκη αποτελεσματικής προστασίας του περιβάλλοντος δημιουργούν νέους προσανατολισμούς και επιβάλλουν μία περισσότερο εμπειριστατωμένη αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων ρύπανσης από τα απόβλητα. Οι βασικοί άξονες της πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων έχουν διαμορφωθεί από το Κοινοτικό κεκτημένο, σύμφωνα με το οποίο οριοθετούνται οι κατευθυντήριες γραμμές και προσδιορίζονται ιεραρχικά οι γενικές αρχές διαχείρισης. Οι αρχές αυτές συνίστανται:

1. Στην πρόληψη και μείωση των αποβλήτων
2. Στην επαναχρησιμοποίηση
3. Στην ανακύκλωση
4. Σε άλλα μέτρα ανάκτησης
5. Στην περιβαλλοντικά ασφαλή διάθεση των αποβλήτων

Για την επίτευξη των στόχων αυτών έχει εγκριθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης ένας αριθμός οδηγιών, που με τη μεταφορά τους στο εθνικό δίκαιο των χωρών – μελών δημιουργούν συγκεκριμένες νομικές δεσμεύσεις και υποχρεώσεις.

- Ήδη από το 1975, η Οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα (75/442/ΕΟΚ) απαιτούσε από τα κράτη μέλη να διαχειριστούν τα απορρίμματα, ενθαρρύνοντας την πρόληψη και τη φιλική προς το περιβάλλον διάθεση.

- Η Οδηγία για τα επικίνδυνα απόβλητα του 1991 (91/689/ΕΟΚ) ορίζει τους κανόνες για τη μεταχείριση αυτού του είδους των απορριμμάτων.

- Η Οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασιών του 1994 (94/62/ΕΚ) θέτει στόχους για την ανάκτηση και την ανακύκλωση και οδήγησε στην επιτυχή επιλεκτική συλλογή απορριμμάτων σε πολλές χώρες της Ευρώπης.

- Η Οδηγία 2000/76/ΕΚ αναφορικά με τον περιορισμό των εκπομπών διοξινών κατά την διαδικασία της αποτέφρωσης των αποβλήτων.

- Η Οδηγία του 1999 (1999/31/ΕΚ) για τους Χ.Υ.Τ.Α. στοχεύει στην πρόληψη ή τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων της ταφής αποβλήτων στο περιβάλλον, και ειδικότερα στα επιφανειακά ύδατα, στα υπόγεια ύδατα, στο έδαφος, στον αέρα και στην υγεία του ανθρώπου.

Την τελευταία μάστιγα διετία, έχουν δρομολογηθεί αλλαγές που αναθεωρούν το ήδη υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, προκειμένου να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικότερα το πρόβλημα της αύξησης του όγκου των απορριμμάτων. Μάλιστα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έθεσε και ορισμένους πρώτους στόχους, όπως η σταθεροποίηση της συνολικής παραγωγής αποβλήτων, με επιδίωξη τα απορρίμματα το 2012 να μην ξεπεράσουν τις ποσότητες του 2008.

Ψήφισε επιπλέον τροπολογία, η οποία καλεί τα κράτη-μέλη να εκπονήσουν προγράμματα πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων, το αργότερο εντός 18 μηνών από την έναρξη ισχύος της αναθεωρημένης οδηγίας - πλαισίου. Θα ήθελα να υπενθυμίσω και την πρόσφατη απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (13 Φεβρουαρίου 2007) η οποία υποστηρίζει την υιοθέτηση του στόχου του 50% για την ανακύκλωση των οικιακών και του 70% για τα βιομηχανικά απόβλητα ως το 2020.

Στην Ελλάδα η ποσότητα των παραγόμενων αστικών στερεών αποβλήτων φτάνει τους 4.800.000 τόνους ετησίως. Μέχρι πρόσφατα δεν είχαν προωθηθεί αποτελεσματικά άλλες μορφές διαχείρισης, πέραν την υγειονομικής ταφής, που να μας επιτρέπουν να μιλάμε για αξιοποίηση των αποβλήτων. Αντιθέτως, σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες έχουν ακολουθηθεί εδώ και πολλά χρόνια σύνθετες και πολυεπίπεδες λύσεις, που περιλαμβάνουν την ανακύκλωση και την αξιοποίηση των απορριμμάτων για την παραγωγή ενέργειας. Σήμερα στην Ευρώπη το 50% του χαρτιού και του χάλυβα, το 43% του γυαλιού και το 40% των μη σιδη-

ρούχων μετάλλων προέρχεται από ανακύκλωση. Επιπλέον, η καύση με παραγωγή ενέργειας (Waste to Energy) κερδίζει συνεχώς έδαφος, αφού με τις σύγχρονες τεχνολογίες ο κίνδυνος περιβαλλοντικής επιβάρυνσης από τη χρήση της συγκεκριμένης μεθόδου έχει εντελώς αποσοβηθεί. Χαρακτηριστικά παραδείγματα επιτυχημένων χωρών στον τομέα της διαχείρισης των απορριμμάτων είναι:

1. Η Δανία. Θεωρείται πρωταθλήτρια της Ευρώπης στην ανακύκλωση και ανάκτηση υλικών από τα απορρίμματα. Λιγότερο από 10% των απορριμμάτων της καταλήγει σε Χ.Υ.Τ.Υ.. Το 55% πηγαίνει για θερμική επεξεργασία, περισσότερο από 20% ανακυκλώνεται και ένα 15% γίνεται κομπόστ.

2. Η Ολλανδία. Στους Χ.Υ.Τ.Υ. της χώρας καταλήγει ένα ποσοστό 10% των παραγόμενων αστικών στερεών αποβλήτων. Περισσότερο από το 35% πηγαίνει για θερμική επεξεργασία, ενώ ένα 25% οδηγείται προς ανακύκλωση.

3. Η Γερμανία. Περίπου 25% των απορριμμάτων καταλήγει σε Χ.Υ.Τ.Υ., το 30% ανακυκλώνεται, ενώ θερμική επεξεργασία υφίσταται ένα ποσοστό μεγαλύτερο του 30%.

Ένα άλλο ανησυχητικό στοιχείο για την χώρα μας είναι το γεγονός ότι παρουσιάζει αυξητική τάση στην παραγωγή απορριμμάτων (η τρίτη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά από την Μάλτα και την Ιρλανδία). Το 1995, η κατά κεφαλήν παραγωγή σκουπιδιών ήταν 306 κιλά το χρόνο. Το 2004 έφτασε τα 433 κιλά. Αύξηση σχεδόν 40%. Παρατηρούμε λοιπόν ότι σε όλους τους δείκτες, από τους οποίους κρίνεται η αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης των απορριμμάτων, όπως η πρόληψη από την δημιουργία και η μείωση του όγκου τους, οι επιδόσεις μας δεν είναι αυτές που θα θέλαμε.

Πίσω από αυτές τις χαμηλές επιδόσεις υπάρχουν ορισμένοι λόγοι τους οποίους θα πρέπει να σταθμίσουμε, να τους εξετάσουμε πολύ σοβαρά, αν θέλουμε να αλλάξουμε τη σημερινή κατάσταση. Πρέπει να εντοπίσουμε τα λάθη και να προσαρμόσουμε να τα διορθώσουμε και μάλιστα όσο γίνεται γρηγορότερα, καθότι οι προθεσμίες της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας τρέχουν, ενώ παράλληλα οι κοινωνικές εντάσεις διογκώνονται σε επικίνδυνο βαθμό.

Ένα θέμα στο οποίο θα πρέπει να δώσουμε ιδιαίτερη προσοχή είναι αυτό της κοινωνικής αποδοχής. Στην Ελλάδα η υπόθεση «διαχείριση των απορριμμάτων» κουβαλάει μια κακή σημειολογία για την κοινωνία, που κάνει πολλές φορές την οποιαδήποτε συζήτηση γύρω από το ζήτημα αυτό απαγορευτική. Επίσης, η καχυποψία με την οποία αντιμετωπίζουμε στη χώρα μας κάθε νέα τεχνολογική εξέλιξη είναι μεγάλη. Αυτό, λοιπόν, πάνω στο οποίο θα πρέπει να δουλέψουμε προσεκτικά είναι η εδραίωση της εμπιστοσύνης μεταξύ πολίτη και περιβαλλοντικών έργων (διαχείρισης απορριμμάτων στην συγκεκριμένη περίπτωση, αλλά και άλλων έργων περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος, όπως αιολικά πάρκα κ.λπ.).

Για να επιτευχθεί όμως αυτό, θα πρέπει να επιδιώξουμε μεγαλύτερη ενημέρωση του πολίτη ως προς τα οφέλη των έργων αυτών, αλλά και να εξασφαλίζουμε ότι τα τελευταία θα λειτουργούν με όλους τους κανόνες ασφαλείας, ώστε να μην κινδυνεύουν να μετατραπούν, αντίθετα από τον προορισμό τους, σε εστίες περιβαλλοντικής επιβάρυνσης. Το θέμα λοιπόν της ενημέρωσης, αλλά, και αυτό της κοινωνικής συμμετοχής θα πρέπει να αποτελέσουν τμήμα του ευρύτερου σχεδιασμού αναφορικά με τη διαχείριση των απορριμμάτων. Ένα τόσο σοβαρό ζήτημα άλλωστε, όπως η πολιτική διαχείρισης των απορριμμάτων δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται μόνον ως αντικείμενο μιας τεχνικής διαδικασίας, αλλά θα πρέπει να εμπλέκει την ίδια την κοινωνία μέσα από διαδικασίες διαβούλευσης, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος ανατροπής του σχεδιασμού ή μακροχρόνιων καθυστερήσεων.

Ιεραρχικά η ανακύκλωση θεωρείται ως ο βέλτιστος τρόπος διαχείρισης των απορριμμάτων. Με την ανακύκλωση μειώνουμε τον όγκο των απορριμμάτων τα οποία καταλήγουν στους χώρους υγειονομικής ταφής (Χ.Υ.Τ.Α.), εξοικονομούμε πρώτες ύλες και ενέργεια, μειώνουμε τις εκπομπές ρύπων του θερμοκηπίου και φυσικά συνεισφέρουμε στον πολιτισμό εφόσον η ανακύκλωση των αποβλήτων είναι δείκτης πολιτισμού. Η ανα-

κύκλωση είναι πολύ σημαντική, αφού αποτελεί ιδανικό μέσο μείωσης της μόλυνσης του περιβάλλοντος και είναι προσίτη σε όλους. Σύμφωνα μάλιστα με ορισμένες εκτιμήσεις για κάθε τόνο απορριμμάτων που αποτρέπουμε από τις χωματερές και ανακυκλώνεται ή κομποστοποιείται, αποφεύγεται η έκλυση 260-470 κιλών ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα. Επιπλέον, η ανακύκλωση των αποβλήτων δημιουργεί θέσεις εργασίας και ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση η βιομηχανία των αποβλήτων και κυρίως ο τομέας της ανακύκλωσης απασχολεί περισσότερο από 1,5 εκατ άτομα, ενώ ο τζίρος που σημειώνει ξεπερνά τα 100 δις ευρώ. Σε κάθε περίπτωση το «κλειδί» είναι η ανακύκλωση.

Για τα οικιακού τύπου απορρίμματα υπάρχουν σήμερα μέθοδοι, που μας επιτρέπουν να κάνουμε πράξη αυτό που ειπώθηκε προηγουμένως περί σύνθετης διαχείρισης. Οι μονάδες Μηχανικής - Βιολογικής Επεξεργασίας (Μ.Β.Ε.), παραδείγματος χάριν, έχουν δυνατότητα επεξεργασίας τόσο σύμμεικτων Αστικών Στερεών Απορριμμάτων (Α.Σ.Α.), όσο και επιλεγμένων ρευμάτων και, ανάλογα με την εγκατάσταση, παράγουν ανακυκλώσιμα υλικά (χαρτί, χαρτόνι, σιδηρούχα μέταλλα, αλουμίνιο, πλαστικά ή/και γυαλί), βιοσταθεροποιημένο απόρριμμα, κομπόστ, Refused Derived Fuel (RDF), βιοαέριο και Solid Refuse Fuel (SRF).

Δεν θα πρέπει όμως, να λησμονούμε και τη θερμική επεξεργασία. Μιλώντας για θερμική επεξεργασία των απορριμμάτων εννοώ την καύση τους, μέσα σε πλήρως ελεγχόμενους χώρους και συγκεκριμένα σε εργοστασιακές μονάδες με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας για την ανάκτηση ενέργειας (μονάδες Απόβλητα σε Ενέργεια - Waste to Energy). Η μέθοδος αυτή είναι πια περιβαλλοντικά ασφαλής και εφαρμόζεται από τις πλέον ευαισθητοποιημένες στην περιβαλλοντική προστασία χώρες της Ευρώπης (Γερμανία, Δανία, Ολλανδία).

Οι Χ.Υ.Τ.Α. θα πρέπει να είναι η τελευταία λύση. Σύμφωνα άλλωστε με την ευρωπαϊκή νομοθεσία στους Χ.Υ.Τ.Α. ή μάλλον στους Χ.Υ.Τ.Υ. θα πρέπει να καταλήγουν μόνο τα υπολείμματα των απορριμμάτων τα οποία έχουν περάσει πρώτα από διάφορα στάδια επεξεργασίας. Αναφέρομαι στην οδηγία 1999/31/ΕΚ περί υγειονομικής ταφής, στόχος της οποίας είναι ο περιορισμός των αρνητικών επιπτώσεων από την ταφή των στερεών αποβλήτων στο περιβάλλον και στην υγεία. Η οδηγία εστιάζει στη μείωση των βιο-αποικοδομήσιμων αποβλήτων που προορίζονται για ταφή καθώς έχουν αναγνωριστεί ως ο κύριος υπαίτιος για την εκπομπή αερίων ρύπων και στραγγισμάτων στους Χ.Υ.Τ.Α.. Σε κάθε περίπτωση πάντως, η τελική διάθεση των στερεών αποβλήτων πρέπει να είναι ασφαλής και να περιορίζεται μόνο σε εκείνα για τα οποία δεν υπάρχει δυνατότητα ανάκτησης. Σύμφωνα λοιπόν με τη νομοθεσία το σύνολο των Χ.Υ.Τ.Α. που θα λειτουργούν από το 2003 δεν θα δέχεται μη επεξεργασμένα απόβλητα, ενώ για όλους τους υφιστάμενους Χ.Υ.Τ.Α. καθίσταται σαφές, ότι θα πρέπει να θέτουν σε λειτουργία συστήματα επεξεργασίας. Λαμβάνοντας υπόψη ότι στη χώρα μας όλοι οι υφιστάμενοι Χ.Υ.Τ.Α., πέραν μερικών εξαιρέσεων, δεν πληρούν αυτού του είδους τις προδιαγραφές, καταλαβαίνουμε ότι πολύ σύντομα θα βρεθούμε να μιλάμε για παράνομους Χ.Υ.Τ.Α.. Ακόμη χειρότερα, οι δεκάδες Χ.Υ.Τ.Α. που πρόκειται να ολοκληρωθούν εντός της επόμενης διετίας θα είναι και αυτοί παράνομοι αν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα για την κατασκευή μονάδων επεξεργασίας των αποβλήτων σε αυτούς.

Υπάρχουν αρκετοί λόγοι για τους οποίους οι Χ.Υ.Τ.Α. βρίσκονται στην τελευταία βαθμίδα των λύσεων που προτείνονται για την διαχείριση των απορριμμάτων. Πρώτα από όλα, οι Χ.Υ.Τ.Α. απαιτούν μεγάλες εκτάσεις τις οποίες δεσμεύουν περιοριστικά ως προς τη χρήση τους. Ένας Χ.Υ.Τ.Α. π.χ. που έχει σχεδιαστεί για να δέχεται 2.000 τόνους αστικών στερεών αποβλήτων ημερησίως, απαιτεί μια έκταση 1.400 στρεμμάτων και διαμέτρου 1,3 χλμ. Όμως οι επιπτώσεις από τη λειτουργία του θα επηρεάσουν μια συνολική έκταση 8.500 στρεμμάτων και διαμέτρου 3,3 χλμ. Αν τώρα αποφασίζαμε να κατασκευάσουμε μια μονάδα καύσης «Απόβλητα σε Ενέργεια» που θα είχε τη δυνατότητα να απορροφήσει τον ίδιο αριθμό απορριμμάτων θα χρειαζόμασταν μόνο 100 στρέμματα. Ένα άλλο σημαντικό μειονέκτημα των

Χ.Υ.Τ.Α. είναι πως αυτοί δεν μπορούν να λειτουργήσουν για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα. Έχει υπολογισθεί, ότι ο μέσος όρος διάρκειας λειτουργίας τους δεν ξεπερνάει τα 20 χρόνια. Αυτό σημαίνει ότι κάθε εικοσαετία θα πρέπει να αναζητώνται νέες εκτάσεις για τη χωροθέτησή τους, μια πραγματικά επίπονη διαδικασία, αφού πέραν της δυσκολίας του να βρεθεί η κατάλληλη περιοχή, οι Χ.Υ.Τ.Α. δεν γίνονται εύκολα αποδεκτοί από τις τοπικές κοινωνίες, με αποτέλεσμα οι τελευταίες, όπως είδαμε πρόσφατα στην Αττική, να αντιδρούν έντονα στην κατασκευή τους.

Όπως τονίστηκε προηγουμένως, η χώρα μας πρέπει να κάνει πολλά βήματα ακόμη προκειμένου να μπορούμε να μιλάμε για εφαρμογή αποτελεσματικών μεθόδων διαχείρισης των απορριμμάτων. Οι πρωτοβουλίες ωστόσο που έχουν ληφθεί από τις ελληνικές κυβερνήσεις από το 2000 και μετά, κινούνται προς την σωστή κατεύθυνση και θα πρέπει να αναφερθούν.

Συγκεκριμένα, η εναρμόιση της Κοινοτικής Οδηγίας 94/62 στο εθνικό μας δίκαιο, επιτεύχθηκε με την ψήφιση του Νόμου 2939/2001 που έχει ως τίτλο «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων - Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και άλλες διατάξεις». Ο νόμος καλύπτει όλες τις συσκευασίες που διατίθενται στην αγορά και όλα τα απόβλητα των συσκευασιών που προέρχονται από τη βιομηχανία, το εμπόριο, τα γραφεία, τα καταστήματα, τις υπηρεσίες, τα νοικοκυριά ή οποιαδήποτε άλλη πηγή, ανεξάρτητα από τα υλικά από τα οποία αποτελούνται.

Στο πλαίσιο της εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών, εγκρίθηκαν τα συστήματα:

1. Σύστημα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών Σ.Σ.Ε.Δ. - Ανακύκλωση (Υπουργική Απόφαση οικ. 106453/2003 (ΦΕΚ 391Β/4.4.2003))

2. Σύστημα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών Ορυκτελαίων ΚΕΠΕΔ. (Υπουργική Απόφαση οικ. 105857 (ΦΕΚ 391Β/4.4.2003))

3. Ατομικό σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών της Ιδιωτικής Ετικέτας και Εισαγωγής Προϊόντων «ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ» (Υπουργική Απόφαση οικ. 106156 (ΦΕΚ 110Β/22.7.2004))

Στο πλαίσιο της εναλλακτικής διαχείρισης άλλων προϊόντων έχουν εγκριθεί τα συστήματα:

1. Σύστημα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων Λιπαντικών Ελαίων ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Α.Ε. - ΕΛ.ΤΕ.ΠΕ. Α.Ε. (Υπουργική Απόφαση οικ. 105135 (ΦΕΚ 905Β/17.6.2004)).

2. Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού εξοπλισμού «ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ Α.Ε.» (Υπουργική Απόφαση οικ. 105134 (ΦΕΚ 905Β/17.6.2004)).

3. Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Φορητών Ηλεκτρικών Στηλών και Συσσωρευτών - Σ.Σ.Ε.Δ.Φ.Η.Σ.Σ. (Υπουργική Απόφαση οικ. 106155 (ΦΕΚ 1056 Β/14.7.2004)).

4. Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσσωρευτών - ΣΥ.ΔΕ.ΣΥΣ ΑΕ (Υπουργική Απόφαση οικ. 106158 (ΦΕΚ 1124 Β/23.7.2004)).

5. Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Μεταχειρισμένων Ελαστικών «ΕΟ - ELASTICA» Α.Ε. (Υπουργική Απόφαση οικ. 106157 (ΦΕΚ 1145 Β/28.7.2004)).

6. Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Οχημάτων Ελλάδας με το διακριτικό τίτλο «Ε.Δ.Ο.Ε. Α.Ε.» (Υπουργική Απόφαση οικ. 105136 (ΦΕΚ 907 Β/17.6.2004)).

Σε συνεργασία με τα εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, σήμερα λειτουργούν μια σειρά από εγκαταστάσεις επεξεργασίας - ανακύκλωσης αποβλήτων και συγκεκριμένα: 14 Κέντρα Διαλογής Υλικών (Κ.Δ.Υ.), 1 εγκατάσταση ανακύκλωσης αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (Α.Η.Η.Ε.), 4 μονάδες ανακύκλωσης ελαστικών, 6 μονάδες αναγέννησης αποβλήτων λιπαντικών ελαίων, 6 εγκαταστάσεις ανακύκλωσης συσσωρευτών μολύβδου οξέως και 23 εγκαταστάσεις επεξεργασίας οχημάτων τέλους κύκλου ζωής.

Επιπλέον, πρόσφατα υπογράφηκε το σχέδιο Προεδρικού

Διατάγματος με το οποίο ρυθμίζονται οι διαδικασίες για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων.

Άλλου είδους ενέργειες που θα πρέπει να αναφερθούν είναι:

- Η ολοκλήρωση της καταγραφής των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων και η εκκίνηση των διαδικασιών για την αποκατάστασή τους.

- Η κατάρτιση του πρώτου Εθνικού Πλαισίου για την Διαχείριση των Επικίνδυνων Αποβλήτων το οποίο αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο, με πολύ συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση αυτού του σημαντικού προβλήματος, για το περιβάλλον και την δημόσια υγεία.

- Η εφαρμογή νέων σχεδίων διαχείρισης για τα στερεά και τα υγρά απόβλητα και η επέκταση της εφαρμογής προγραμμάτων ανακύκλωσης σε όλη τη χώρα.

Τα αποτελέσματα όλων αυτών των προσπάθειών είναι ενθαρρυντικά. Το 2006 ανακυκλώθηκαν 886 χιλιάδες τόνοι που αντιστοιχούν στο 20% της συνολικής παραγωγής αποβλήτων της χώρας. Από αυτήν την ποσότητα, οι 530 χιλιάδες τόνοι ανακυκλώθηκαν από τα Συστήματα Ανακύκλωσης, που έχει εγκρίνει το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., ενώ η υπόλοιπη ποσότητα προέρχεται από την ανακύκλωση του έντυπου και των βιοαποδομήσιμων υλικών. Το 2007 προβλέπεται να ανακυκλωθούν συνολικά περίπου 1.000.000 τόνοι, δηλαδή περίπου 23%, από 6% που ήταν στο τέλος του 2003.

Στην Αττική, το πρόβλημα της διαχείρισης των αποβλήτων μεγαλώνει μέρα με τη μέρα και παραμένει συνεχώς στην επικαιρότητα, είτε εξαιτίας περιβαλλοντικών οχλήσεων, είτε εξαιτίας διαμαρτυριών ή προσφυγών πολιτών. Πρόσφατα το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. προχώρησε στην έκδοση μελέτης όπου εξετάζονται 5 σενάρια για τον βέλτιστο τρόπο διαχείρισης των απορριμμάτων στην Αττική. Στα τέσσερα από τα πέντε σενάρια προτείνονται μέτρα προς την κατεύθυνση της μείωσης του όγκου των απορριμμάτων με τη χρήση νέων τεχνολογιών. Όπως είναι φυσικό, και αυτό επισημαίνεται στη μελέτη, το σενάριο που αναφέρεται στην πλήρη επεξεργασία όλων των απορριμμάτων είναι αυτό στο οποίο θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα.

Η ανακύκλωση και η ενεργειακή αξιοποίηση θα πρέπει να αποτελέσουν τις βασικές μας επιλογές στο Λεκανοπέδιο. Η ανακύκλωση μπορεί να εφαρμοσθεί παντού, σε όλους του Δήμους της Αττικής και στον εξωαστικό χώρο. Η θερμική επεξεργασία (μονάδες Waste to Energy) μπορεί να εφαρμοσθεί σε περιοχές με υψηλές οικιστικές πυκνότητες, εντός δηλαδή του μητροπολιτικού συγκροτήματος της πρωτεύουσας, όπου παρατηρείται και η μεγαλύτερη συγκέντρωση απορριμμάτων.

Οι σύγχρονες μονάδες θερμικής επεξεργασίας όντας περιβαλλοντικά ασφαλείς και έχοντας τη δυνατότητα να απορροφούν μεγάλες ποσότητες απορριμμάτων, μειώνοντας μάλιστα τον όγκο τους κατά 90%, είναι μια πραγματικά βιώσιμη λύση για το αστικό συγκρότημα των Αθηνών. Οι μονάδες αυτές άλλωστε δεν απαιτούν μεγάλες εκτάσεις για να κατασκευαστούν ούτε δημιουργούν συνθήκες υποβάθμισης στις περιοχές όπου λειτουργούν, ενώ η προσφορά τους σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας είναι σημαντική, αφού έχουν τη δυνατότητα να παράγουν από τα απορρίμματα ηλεκτρικό ρεύμα, που μπορεί να φτάσει τα 650 kWh ανά τόνο Α.Σ.Α.. Στην Βιέννη υπάρχει μονάδα θερμικής επεξεργασίας στο κέντρο της πόλης χωρίς να επιβαρύνει καθόλου το περιβάλλον ή να έχει γίνει ποτέ λόγος για υποβάθμιση. Εξ άλλου βιώσιμες και δοκιμασμένες λύσεις, που δίνουν μάλιστα τη δυνατότητα να αντιμετωπίζεται το πρόβλημα των απορριμμάτων όσο γίνεται κοντά στην πηγή της δημιουργίας, απαντώντας έτσι στη αρχή της εγγύτητας, θα πρέπει να εξετάζονται πολύ σοβαρά.

Τα απορρίμματα, αποτελούν σήμερα μια πρόκληση περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική. Είναι διαπιστωμένο ότι αποτελούν σημαντική πηγή ρύπανσης με συνεχώς αυξανόμενες αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, δημιουργώντας παράλληλα και μια αδικαιολόγητη σπατάλη πόρων. Γι' αυτό και επιβάλλεται η ολοένα και εντατικότερη εφαρμογή περιβαλλοντικά φιλικών μεθόδων επεξεργασίας. Η διαχείριση των αποβλήτων

αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του μεταβολισμού της κοινωνίας και ευελπιστώ ότι τελικά θα συμβάλει στην βιώσιμη εξέλιξή της.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Η διεθνής ειδησεογραφία, την τελευταία περίοδο, είναι γεμάτη από ειδήσεις που αφορούν στους κινδύνους που απειλούν το φυσικό περιβάλλον, συνεπεία της υπερθέρμανσης του πλανήτη μας. Τα μέχρι πρότινος απαισιόδοξα -και γι' αυτό σπανιότερα- δημοσιεύματα και οι δημόσιες αναφορές σχετικά μ' αυτό το θέμα, προέβλεπαν δραματική επιδείνωση του παγκόσμιου κλίματος.

Σήμερα, όμως, όσα αναφέρονταν ως προϊόν μιας απαισιόδοξης εκδοχής, δικαιολογώντας ίσως και κάποιον εφησυχασμό, έχουν μετατραπεί στο πιθανότερο σενάριο. Και θα ακούσε κανένας να προστρέξει στη διεθνή ειδησεογραφία, από την οποία προκύπτει ότι η παγκόσμια κινητοποίηση για την προστασία του φυσικού μας περιβάλλοντος απασχολεί όλες τις κυβερνήσεις, φτωχών και πλούσιων χωρών, για να γίνει αντιληπτή η σοβαρότητα του προβλήματος διά γυμνού οφθαλμού.

Μ' αυτές τις σκέψεις και τις παραδοχές κρίνω αναγκαίο να υπογραμμίσω το αυτονόητο: Είναι πλέον ευθύνη όλων μας, να δώσουμε τη μάχη χωρίς άλλες καθυστερήσεις και υπεκφυγές, για τη λήψη των μέτρων εκείνων, που θα αποτρέψουν την περαιτέρω καταστροφή της Φύσης. Και το λέγω αυτό, με την πεποίθηση ότι μερικές φορές -και πάντως σίγουρα στην παρούσα περίπτωση- το αυτονόητο έχει μεγαλύτερη αξία από τις περισπούδαστες αναλύσεις επαϊόντων. Γιατί τα απλά λόγια καταλαβαίνουν οι πολίτες και αυτό περιμένει από μια υπεύθυνη πολιτική ηγεσία η κοινωνία.

Αυτά τα λίγα λόγια, ως εισαγωγή στην εισήγησή μου με αντικείμενο την ανακύκλωση ή την ανακύκλωση, όπως είναι ευρύτερα γνωστή, έκρινα πως είναι απαραίτητα πριν περάσω στο καθ' εαυτό περιεχόμενο της εισήγησης. Και είναι απαραίτητα όλ' αυτά, γιατί καμιά πρωτοβουλία ή συντεταγμένη πολιτική επιλογή προς εφαρμογή, δεν μπορεί να είναι αποδοτική και αποτελεσματική, αν δεν εντάσσεται στο πλαίσιο μιας συνειδητής ευρύτητας θέσεως του παγκοσμιοποιημένου πλέον περιβαλλοντικού ζητήματος, υπό τη δραματική εξέλιξή του τα τελευταία χρόνια.

Χρειάζεται, δηλαδή, η συνεργασία και η συμπόρευση της οργανωμένης πολιτικής ανακύκλωσης, που ήδη εφαρμόζουμε στη χώρα μας, με την εμπεριστατωμένη παρακολούθηση των άλλων κινήσεων που λαμβάνουν χώρα στην Ελλάδα αλλά και σ' ολόκληρο τον κόσμο, για να πετύχουμε. Διαφορετικά, ακόμη κι αν κερδίσουμε τη μάχη της ανακύκλωσης είναι πιθανό να χάσουμε οριστικά τον πόλεμο της διαφύλαξης του φυσικού μας περιβάλλοντος.

Μιλώντας για την ανακύκλωση, πριν απ' όλα οφείλουμε να επισημάνουμε, ότι η επιτυχία για την επίτευξη των σκοπών που θέτει, προϋποθέτει ότι πρέπει να λειτουργήσουν αποτελεσματικά τρεις παράγοντες, από την ενεργοποίηση των οποίων εξαρτώνται τα πάντα:

Πρώτος παράγων είναι η ληφθούν οι απαραίτητες πολιτικές αποφάσεις, για την επέκταση των πρακτικών της ανακύκλωσης ακόμη περισσότερο στην καθημερινή μας ζωή. Τούτο είναι έργο της κυβέρνησής μας πρωτίστως, αλλά και όλων των πολιτικών δυνάμεων της πατρίδας μας. Και επιτρέψτε μου στο σημείο αυτό να προσκαλέσω όλον τον πολιτικό κόσμο, να εξαιρέσει το ζήτημα της ανακύκλωσης, στο μέτρο που αυτό συνιστά τμήμα της προστασίας του Περιβάλλοντος, από την κλασική διακομματική αντιπαράθεση. Μιαν αντιπαράθεση, που φυσικά αναμένεται να ενταθεί τους επόμενους μήνες, λόγω της χρονικής προσέγγισής μας με την είσοδο στο προεκλογικό σκηνικό. Η σημερινή εικόνα του περιβαλλοντικού ζητήματος δεν είναι ασφαλώς υπόθεση της σημερινής κυβέρνησης. Θα έλεγα, ούτε πολλών κυβερνήσεων που προηγήθηκαν. Είναι απόρροια, θα τολμούσα να πω, μιας ολόκληρης πολιτικής γενιάς, που προηγήθηκε της δικής μου. Προς τούτο, απαιτείται αυξημένη πολιτική ευθύνη όλων μας, για να είμαστε σήμερα εμείς αποδοτικοί.

Ο **δευτέρος** παράγων, για να φέρει η ανακύκλωση το θετικό

αποτέλεσμα που υπόσχεται, είναι η ενεργοποίηση της κρατικής μηχανής, πέρα και πάνω από γραφειοκρατικές αγκυλώσεις και δυσλειτουργίες, που όλοι αναγνωρίζουμε πως υπάρχουν. Η δραστηριοποίηση της Δημόσιας Διοίκησης, ως εποπτικού και συντονιστικού φορέα της προσπάθειας που αναλαμβάνεται, συνιστά τον κρίσιμο προσδιοριστικό παράγοντα της συνέπειας και της συνέχειας, που θα πρέπει να έχουν οι Πολιτικές για την ανακύκλωση, για να αποδώσουν. Όταν δε λέγω Δημόσια Διοίκηση, επεκτείνω την έννοια και πέραν της λειτουργίας του κρατικού μηχανισμού, ως κατ' εξοχήν υπεύθυνου φορέα για την υλοποίηση των αποφασισμένων πολιτικών επιλογών. Παραδείγματος χάριν, η Εκπαίδευση, ως τμήμα της οργανωμένης παρέμβασης για την Παιδεία των πολιτών και της Νεολαίας μας, οφείλει να επιστρατεύσει τη μέθοδο ένταξης στα εκπαιδευτικά προγράμματα, των μαθησιακών αναγκών που εντάσσονται στις διαδικασίες συνειδητοποίησης της ανακύκλωσης. Επιπλέον, κατ'εξω προτάση για την κατάρτιση ειδικού προγράμματος ανακύκλωσης στις Ένοπλες Δυνάμεις, με προφανές το θετικό αποτέλεσμα που θα μπορούσε να έχει αυτή η μεγάλη προσπάθεια, ειδικά στις παραμεθόριες περιοχές.

Τέλος, ο **τρίτος** παράγων για μια επιτυχή πολιτική ανακύκλωσης, είναι η ενεργοποίηση του πολίτη. Πρόκειται δε για μια ενεργοποίηση, που δεν απαιτεί τίποτα περισσότερο, από την ένταξη στην καθημερινότητα όλων μας, απλών πρακτικών μεθόδων διαχείρισης των απορριμμάτων των κάθε νοικοκυριού. Χωρίς καμιά άλλη επιβάρυνση, οικονομική ή σε χρόνο, που είναι πολύτιμο στοιχείο στην εποχή μας, εμείς οι πολίτες, μπορούμε να αλλάξουμε την δυσμενή πορεία του παγκόσμιου περιβαλλοντικού προβλήματος, ξεκινώντας από την ανακύκλωση.

Υπό την οπτική όσων ανέφερα μέχρι εδώ, η ανακύκλωση δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως μια υπόθεση τρέχουσας διαχείρισης των αστικών αποβλήτων. Η σύνδεση της ανακύκλωσης, με την ηθική και πρακτική διάσταση της στάσης μας απέναντι στη Φύση, είναι αναγκαία όσο ποτέ. Θα προσέθετα, μάλιστα, ότι η υπόθεση του Περιβάλλοντος και ιδίως της ανακύκλωσης ως στοιχείου που ενοποιεί τις διαφορετικότητες του σύγχρονου κόσμου σε εθνικές, γλωσσικές και θρησκευτικές ομάδες, θα μπορούσε να καταστεί ο οδηγός προτεραιότητας της ανθρωπότητας για τις επόμενες γενιές. Στο πλευρό των άλλων πανανθρώπων αιτημάτων, όπως η Αλληλεγγύη και ο Αθλητισμός, που έχουν συμβάλει πολλά στην ηθική αναβάθμιση του ανθρωπίνου γένους.

Αυτός πρέπει να είναι ο σκοπός μας. Και οφείλουμε να δούμε, από τούδε και στο εξής, τη συμβολή μας στο αντικείμενο αυτό, αποστασιοποιούμενοι από γενικεύσεις και ελαφρές προσεγγίσεις, που μέχρι σήμερα μάλλον ήταν απόπειρα απόσβεσης των ενοχών μας για τη βλάβη που έχουμε προξενήσει στη Φύση, αντί της συσυστημικής απόπειρας αντιστροφής του στραβού δρόμου μας.

Το υπογραμμίζω αυτό, γιατί ασφαλώς οι διάφορες νατουραλιστικού τύπου ομιωγές για τη φυσιολατρική εκδοχή του περιβαλλοντικού ζητήματος, είναι σήμερα ατελέσφορες.

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση είδαμε πριν λίγες εβδομάδες την πρωτοβουλία του Δήμου Αθηναίων να εγκαταστήσει στην πρωτεύουσα της χώρας συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης των οικιακών απορριμμάτων. Βεβαίως, και οφείλουμε να είμαστε δίκαιοι εδώ, ανάλογες προσπάθειες έχουν προηγηθεί και από άλλους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με εξαιρετικά αποτελέσματα.

Είναι μόνον η αρχή. Και αποτελεί η αρχή αυτή φυσική συνέπεια και συνέχεια της προσπάθειας που έχει προηγηθεί εδώ και πολλά χρόνια. Θα μπορούσα να ισχυριστώ ότι το απόθεμα πολιτικού οφέλους που έχουμε αποκομίσει την περίοδο που προηγήθηκε, ήρθε η ώρα να γίνει πρακτικό αποτέλεσμα με άμεσα κέρδη για την ποιότητα της ζωής μας. Και θα ήταν ανεύθυνο για τον οποιονδήποτε πολίτη από μας, αν δεν συνέβαλε πλέον συνειδητά και συστηματικά σε τούτο το σκοπό και έθετε πριν την περιβαλλοντική υπεράσπιση της Φύσης, το ατομικό περιουσιακό συμφέρον του.

Αλλά για να είμαστε και πιο συγκεκριμένοι στην πολιτική ανακύκλωσης και να μην απεραντολογούμε και θεωρητικολογούμε,

θα πρέπει να σημειωθεί ότι το σημαντικότερο βήμα έγινε πριν λίγες μόλις ώρες από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Συγκεκριμένα, πρόκειται για το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για την οργάνωση και λειτουργία του Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.), το οποίο ήδη υπέγραψε ο υπουργός ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Γιώργος Σουφλιάς.

Υπενθυμίζω στην εθνική αντιπροσωπεία ότι Ο Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης, όπως προβλέπει το Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος, μεταξύ των άλλων:

- Εισηγείται στον υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. τα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης, τα εθνικά πρότυπα, την έκδοση κανονισμών, τον καθορισμό όρων και προϋποθέσεων για την εναλλακτική διαχείριση, τους ποσοτικούς στόχους, την απαγόρευση ή περιορισμό της χρήσης ορισμένων υλικών, την επιβολή κυρώσεων, τη λήψη αναγκαιών νομοθετικών και διοικητικών μέτρων, καθώς και προγραμμάτων επενδύσεων για την προσαρμογή του περιβάλλοντος προκειμένου να γίνει χρηματοδοτήση από το Δημόσιο ή διεθνείς οργανισμούς.

- Χορηγεί τις εγκρίσεις των συστημάτων ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης και των πιστοποιητικών εναλλακτικής διαχείρισης.

- Απευθύνει οδηγίες ή συστάσεις στους διαχειριστές και τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης.

- Γνωμοδοτεί για θέματα εναλλακτικής διαχείρισης.

- Δημιουργεί βάσεις δεδομένων και συστήματα πληροφόρησης του κοινού.

- Εκπονεί ή αναθέτει μελέτες και χρηματοδοτεί έρευνες που εξυπηρετούν το σκοπό του.

- Οργανώνει τακτικούς και έκτακτους ελέγχους για την τήρηση και εφαρμογή των προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης, τη νόμιμη διακίνηση των προϊόντων, τη χρήση σήμανσης κ.α.,

- Εκτελεί και εφαρμόζει κάθε είδους εθνικών ή κοινοτικών προγραμμάτων, συντονίζει τη δραστηριότητα άλλων αρμοδίων φορέων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, συνάπτει συμφωνίες με τα εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, συνεργάζεται με ομοειδή όργανα ή οργανισμούς άλλων χωρών, οργανώνει συνέδρια και εκπαιδευτικά προγράμματα και ασκεί όποια αρμοδιότητα ανατίθεται σε αυτόν από τον υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε..

Επίσης, το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος προχωρεί στη σύσταση 28 οργανικών θέσεων για τη στελέχωση του Οργανισμού.

Πρόκειται, δηλαδή, για την πλέον ολοκληρωμένη πολιτική ανακύκλωσης που έχει ποτέ διαμορφωθεί στη χώρα μας, εδώ και πολλά χρόνια.

Με λίγα λόγια η κυβέρνηση επιτελεί κατά γράμμα τις υποχρεώσεις και το καθήκον της, στην πολιτική υποστήριξης και συντονισμού της πολιτικής για την ανακύκλωση. Και είμαι βεβαία ότι όλες οι πτέρυγες της Βουλής θα αναγνωρίσουν αυτήν την αδήριτη αλήθεια.

Κατάγομαι από μια περιοχή της Ελλάδας, όπου ο φυσικός περιγυρος, ενδεδυμένος με τη μορφή της θάλασσας, συνιστά το καταλυτικό στοιχείο κάθε ανθρώπινης δραστηριότητας, πνευματικής και σωματικής, επαγγελματικής και κοινωνικής.

Για μας, τους ανθρώπους μ' αυτές τις παραστάσεις και αυτά τα ερεθίσματα, η ανακύκλωση και η ευρύτερη υπόθεση της προστασίας του Περιβάλλοντος απογειώνεται σε υπόθεση σύμφυτη με τον τόπο και τον τρόπο ζωής μας.

Για το λόγο αυτόν, θα ήθελα να δηλώσω μπροστά στην εθνική αντιπροσωπεία, την απόφασή μου να προτείνω στην παράταξή μου, να θέσει το θέμα που συζητάμε σήμερα στην πρώτη προτεραιότητα της πολιτικής μας για την επόμενη τετραετία της Νέας Δημοκρατίας.

Το θεωρώ ως ελάχιστο χρέος απέναντι στους νέους των Νησιών μας, απέναντι στη νεολαία του Νομού Λέσβου. Και είμαι βέβαιη ότι θα υπάρξει από τη Νέα Δημοκρατία και από τον ίδιο τον πρόεδρο η ανταπόκριση που περιμένουμε.

Κλείνω την εισήγησή μου με την ελπίδα ότι ο Πρωθυπουργός θα αναλάβει μια διεθνή πρωτοβουλία για την κατάρτιση μιας

Χάρτας Δικαιωμάτων του Περιβάλλοντος, που οφείλουμε εμείς οι άνθρωποι να τηρήσουμε.

ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ

Διακατέχομαι από σκέψεις, ενώ δεν εκπληρώνω με την εισήγησή μου την υποχρέωση την οποία έχω αναλάβει ως μέλος της Επιτροπής και Εισηγητής για τις κλιματικές αλλαγές, χάριν των δυσμενών συνεπειών που επέρχονται σε όλη την ανθρωπότητα, μηδὲ εξαιρουμένης και της περιοχής μας και των ανθρώπων της. Ισχύει η κλασική φράση ότι το περιβάλλον το δανειστήκαμε από τις γενιές οι οποίες έρχονται. Κάθε λοιπόν συζήτηση που αφορά τις κλιματικές αλλαγές, επειδή αυτές οι αλλαγές προέρχονται από την αλόγιστη σπατάλη των φυσικών πόρων, από τον άνθρωπο και από τις παρενέργειες, τις οποίες μας επεφύλαξε η ανάπτυξη, ιδιαίτερα της βιομηχανικής και της μεταβιομηχανικής εποχής, μας υποχρεώνει να σκεφτόμαστε μελαγχολικά και να συνειδητοποιούμε την ανάγκη να επιστρατεύσουμε μέτρα και πολιτικές, που θα συμβάλλουν κατά το δυνατόν στο να μετριαστούν οι αρνητικές επιπτώσεις.

Επειδή η Επιτροπή μας έχει αποκτήσει σημαντική εμπειρία με το έργο της, θα επιχειρήσω ορισμένες επιγραμματικές αναφορές θεωρώντας έτσι, ότι θα συμβάλλω στην προσέγγιση του ζητήματος με λιτό, άμεσο και αποτελεσματικό τρόπο. Θα ξεκινήσω λοιπόν από ορισμένες παραδοχές :

Πρώτον, η κλιματική αλλαγή δεν είναι απλώς μια πιθανότητα να συμβεί, αλλά είναι μια βεβαιότητα η οποία έχει ήδη ξεκινήσει να συμβαίνει. Είναι η εξέλιξη, που ο κάθε άνθρωπος συναντά στην καθημερινή του ζωή, ως μια νέα πραγματικότητα.

Δεύτερον, η κλιματική αλλαγή δεν είναι το προϊόν κάποιας φυσικής ροής των μεταβολών στον πλανήτη, αλλά, είναι αποτέλεσμα της ανθρωπογενούς παρέμβασης στη φύση. Αυτό εκτιμάται από τους επιστήμονες ως πιθανότητα αληθείας σε ποσοστό 90%. Η έκθεση δε του Βρετανού οικονομολόγου Stern, που δημοσιεύτηκε στις 30.10.2006 καταλήγει σε ένα και μόνο συμπέρασμα: Η παγκόσμια αύξηση της θερμοκρασίας λόγω του φαινομένου του θερμοκηπίου, αποτελεί την πλέον θανάσιμη απειλή για τη ζωή στον πλανήτη Γη.

Βασικός υπαίτιος για την κλιματική αλλαγή θεωρείται το φαινόμενο του θερμοκηπίου, το οποίο προκαλείται από τις εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα κατά 80% και διαφόρων άλλων επιβλαβών αερίων. Οι εκπομπές του διοξειδίου προέρχονται κατά 94% από τον ευρύτερο ενεργειακό τομέα, κυρίως στην πρωτογενή παραγωγή. Τα ορυκτά καύσιμα θεωρούνται ως κατ' εξοχήν υπαίτια για τις εκπομπές αυτές, ενώ μόνο η κατανάλωση προϊόντων πετρελαίου μπορεί να συμβάλει κατά πολύ στην αύξηση των συνολικών εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της Ε.Ε. κατά 50%. Σύμφωνα δε με ορισμένες εκτιμήσεις η Ευρώπη συμβάλλει κατά 14% στο σύνολο των ετησίων επιγείων εκπομπών διοξειδίου, ενώ η Ασία κατά 25% και η Βόρειος Αμερική κατά 29%.

Η κλιματική αλλαγή δεν αναμένεται να έχει μόνο περιβαλλοντικές αλλά και κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις. Η μείωση των τροφίμων, του νερού και των άλλων ζωτικής σημασίας πόρων, θα δημιουργήσει εστίες συγκρούσεων σε διάφορα σημεία του κόσμου. Στις περιοχές δε που θα πληγούν περισσότερο από την αύξηση της θερμοκρασίας, αναμένεται να δημιουργηθεί μεγάλο κύμα φυγής των κατοίκων. Είναι ένα είδος προσφυγιάς, η λεγόμενη «περιβαλλοντική» προσφυγιά της οποίας ο περιορισμός μοιάζει αδύνατος.

Θα επικαλεστώ ορισμένα στοιχεία από την Έκθεση Stern, για να γίνει παραστατική και με έντονο τρόπο η απειλή, η οποία αποτελεί την προέκταση των συνεπειών της περιβαλλοντικής καταστροφής.

Πρώτον, διακόσια εκατομμύρια άνθρωποι θα βρεθούν αντιμέτωποι με την πείνα, αν η παγκόσμια θερμοκρασία αυξηθεί κατά 2 βαθμούς. Αυτοί οι δύο βαθμοί αποτελούν τον κεντρικό στόχο των μελλοντικών πολιτικών, έτσι ώστε να μετριαστεί η αύξηση της θερμοκρασίας, όπως θα δούμε σε μια σειρά ψηφι-

σμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ο.Η.Ε..

Δεύτερον, πεντακόσια πενήντα εκατομμύρια άνθρωποι θα βρεθούν αντιμέτωποι με την πείνα, αν η παγκόσμια θερμοκρασία αυξηθεί κατά 3 βαθμούς. Έχουμε υπερδιπλασιασμό του κινδύνου απειλής από την πείνα του ανθρώπινου πληθυσμού, όταν η θερμοκρασία αυξηθεί κατά ένα και μόνο βαθμό. Δηλαδή, έχουμε μια γεωμετρική πρόοδο των αρνητικών και δραματικών επιπτώσεων στην ανθρωπότητα.

Τρίτον, τέσσερα δισεκατομμύρια άνθρωποι θα αντιμετωπίσουν πρόβλημα έλλειψης πόσιμου νερού, αν η παγκόσμια θερμοκρασία αυξηθεί κατά δύο βαθμούς κελσίου.

Τέταρτον, από ένα έως τέσσερα δισεκατομμύρια άνθρωποι θα είναι αντιμέτωποι με πλημμύρες, ενώ πάνω από εκατό εκατομμύρια θα είναι αντιμέτωποι με παράκτιες πλημμύρες, κάθε έτος, εάν η παγκόσμια θερμοκρασία αυξηθεί κατά τρεις βαθμούς.

Πέμπτον, το 40% των ειδών θα απειληθούν με εξαφάνιση, ενώ διακόσια εκατομμύρια άνθρωποι θα εγκαταλείψουν τις εστίες τους λόγω πλημμυρών ή ξηρασίας μέχρι το 2050, αν η θερμοκρασία αυξηθεί κατά δύο βαθμούς.

Όλες αυτές οι αναλύσεις και όλα αυτά τα συμπεράσματα δεν αποτελούν στοιχεία ενός μαθηματικού μοντέλου, το οποίο θα μπορούσε κανείς με άνεση να προσπεράσει ισχυριζόμενος, ότι μια άλλη εκτίμηση μπορεί να προσφέρει διαφορετικά αποτελέσματα. Η προσπάθεια που κατέβαλα για να προετοιμάσω την παρούσα εισήγησή μου στην Επιτροπή με οδήγησε σε κείμενα ερευνητών, επιστημόνων, διεθνών οργανισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής. Εκεί, διαπίστωσα ότι ο πυρήνας των συμπερασμάτων παραμένει σχεδόν ταυτόσημος σε όποιες αναλύσεις και σε όποιες εκτιμήσεις επιχειρούνται σχετικά με τις κλιματικές αλλαγές.

Οι αρνητικές συνέπειες από τις κλιματολογικές αλλαγές έχουν κτυπήσει την πόρτα της Ελλάδας και την πόρτα της ευρύτερης λεκάνης της Μεσογείου για τα καλά. Τα φαινόμενα λειψυδρίας στις αρχές της δεκαετίας του 1990 και η πτώση της παραγωγικότητας των καλλιεργειών, εξαιτίας παροδικών περιόδων ξηρασίας, είναι μόνο τα πρώτα δείγματα των προβλημάτων που έχουν αρχίσει να δημιουργούν οι κλιματολογικές αλλαγές στην περιοχή μας.

Οι βροχοπτώσεις κυρίως στις περιοχές της Βόρειας Αφρικής και της Ισπανίας αναμένεται να μειωθούν σε ποσοστό 10% έως 40%. Σύμφωνα με το ίδιο σενάριο, παράκτιες περιοχές του νομού Θεσσαλονίκης, είναι μία από τις 4 ζώνες της Μεσογείου, θα δεχθούν πρώτες τις επιπτώσεις από το λιώσιμο των πάγων. Η Κρήτη αναμένεται να αντιμετωπίσει αύξηση των βροχοπτώσεων κατά 14,3 με 23,8 χιλιοστά, που θα είναι ακανόνιστες και καταρρακτώδεις, ενώ τα καλοκαίρια της θα είναι ξηρότερα και θα υπάρχει πρόβλημα λειψυδρίας. Τα παραπάνω στοιχεία παρουσιάζουν τις πιθανές επιπτώσεις που θα έχουμε στο όχι και τόσο μακρινό μέλλον, εάν δε δράσουμε τώρα.

Από στοιχεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, προκύπτει η κατάσταση στη χώρα μας σε σχέση με τις εκπομπές των αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου στην Ελλάδα και η συμβολή του στις συνολικές εκπομπές, σύμφωνα με την τελευταία επίσημη απογραφή που έχει κατατεθεί στη Γραμματεία της Σύμβασης του Κιότο για την κλιματική αλλαγή. Σύμφωνα με αυτή την απογραφή του έτους 2006 και στοιχεία 14 ετών έχουμε τα εξής μεγέθη: ο τομέας ενέργειας συμμετείχε με 78,6% στις συνολικές εκπομπές. Το 2004 η πλειοψηφία των εκπομπών, δηλαδή, το 55,3% προήλθε από την ενεργειακή βιομηχανία, το 20,6% από τις μεταφορές, το 9,1% από τη βιομηχανία, το 13,4% από τον οικιακό, αγροτικό και εμπορικό τομέα, ενώ οι εκπομπές από τις διαφυγές αερίων συμμετείχαν κατά 1,6%. Ο τομέας βιομηχανικής διεργασίας με συμμετοχή 10,3% στις συνολικές εκπομπές, ο τομέας χρήσης διαλυτών και άλλων προϊόντων με συμμετοχή 0,1%, ο τομέας της γεωργίας με συμμετοχή 8,7%, ο τομέας των αποβλήτων με συμμετοχή 2,4% στις συνολικές εκπομπές. Οι συνολικές εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου εκφρασμένες σε ισοδύναμες εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα το 2004 παρουσιάζουν αύξηση κατά

23,9%, σε σχέση με τις εκπομπές βάσης.

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα αντιλαμβάνεστε ότι κατ' αρχήν η προσοχή όλων μας επικεντρώνεται στον τομέα της ενέργειας και ειδικότερα στη Δ.Ε.Η.. Η Δ.Ε.Η. συμμετέχει κατά 73% στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, με βάση τη Συνθήκη του Κιότο και συνεπώς εκπέμπει το 40% του συνόλου αερίων ρύπων του θερμοκηπίου της χώρας.

Θέλω με βάση τα στοιχεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος να σημειώσω ποιες είναι οι προτεραιότητες που πρέπει να ακολουθηθούν, για να επιτύχουμε τους στόχους, τους οποίους έχει θέσει η Επιτροπή, που είναι η μείωση των εκπομπών στο 20% μέχρι το 2010 και στο 30% μέχρι το 2020:

Κατ' αρχήν είναι η μεγαλύτερη διείσδυση του φυσικού αερίου στη βιομηχανία, στον οικιακό και τριτογενή τομέα, στον κλιματισμό, αλλά και στις μεταφορές. Είναι η ουσιαστική προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Είναι η προώθηση της χρήσης του ΜΕΤΡΟ και των άλλων αστικών συγκοινωνιών. Είναι μέτρα στον οικιακό και τριτογενή τομέα, όπως η βελτίωση της συμπεριφοράς υφιστάμενων κτιρίων, η συντήρηση λεβήτων κεντρικής θέρμανσης κ.λπ.. Επίσης, είναι η προώθηση των βιολογικών καλλιεργειών, καθώς και η προώθηση των βιοκαυσίμων και της βιομάζας. Θέλω να σημειώσω ότι η Ελλάδα έχει αποδείξει την ευαισθησία της για τα θέματα της προστασίας του περιβάλλοντος, του περιορισμού των ρύπων, την αντιμετώπιση αυτών των αρνητικών επιπτώσεων στο πλαίσιο των αποφάσεων της Ε.Ε..

Έτσι, λοιπόν, μπορούμε να μιλήσουμε, για την ανάγκη λήψης μέτρων, κυρίως στον ενεργειακό τομέα, όπως η μεγαλύτερη δυνατή ορθολογική ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, η αιολική ενέργεια, και οι λοιπές Α.Π.Ε., μαζί με τα βιοκαύσιμα, τα οποία μπορούν στο μέλλον να υποκαταστήσουν σε μεγάλο βαθμό τη χρήση ορυκτών καυσίμων. Η μεγιστοποίηση εφαρμογής μεγάλων και μικρών προγραμματίων εξοικονόμησης ενέργειας, που είναι ο ευκολότερος και επικερδέστερος τρόπος καταπολέμησης των κλιματικών αλλαγών. Η χρηματοδότηση της έρευνας και η διάδοση του βιοκλιματικού τύπου σπιτιού, που τουλάχιστον για τη χώρα μας θα είναι καθοριστικής σημασίας, αφού στην Ελλάδα ο παράγοντας κτίριο αποτελεί βασική πηγή εκπομπής αερίων ρύπων. Η αξιοποίηση του εξαιρετικά πλούσιου και εκμεταλλεύσιμου γεωθερμικού δυναμικού της χώρας μας, για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υδρογόνο. Η αξιοποίηση των αστικών στερεών αποβλήτων για την παραγωγή ενέργειας. Η σωστή εφαρμογή του μηχανισμού εμπορίας των ρύπων για τη βιομηχανία.

Όλοι μας θέλουμε να αποφύγουμε την απειλή και την αβεβαιότητα των κλιματικών μεταβολών. Όλοι μας θέλουμε ένα καθαρό και υγιές περιβάλλον για τους εαυτούς μας και για τα παιδιά μας στο μέλλον. Η προστασία της φύσης δημιουργεί τόσο προκλήσεις όσο και ευκαιρίες. Μέσα από μια περισσότερη συνετή διαχείριση των φυσικών πόρων, μπορούμε να σπάσουμε τον παλαιό δεσμό μεταξύ της οικονομικής ανάπτυξης και της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης. Μπορούμε ταυτόχρονα και να ευημερούμε και να συμπεριφερόμαστε φιλικότερα στο περιβάλλον. Πρέπει να γίνει συνείδηση σε όλους μας, πως η προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, η μείωση των αερίων ρύπων του θερμοκηπίου και η βιώσιμη ανάπτυξη δεν αποτελούν περιττές πολυτέλειες, αλλά υποχρέωσή μας απέναντι στις επόμενες γενιές που θα κατοικήσουν σ' αυτόν τον πλανήτη.

Τα αντεπιχειρήματα που υπάρχουν σήμερα στην άποψη ότι το περιβάλλον και η ανάπτυξη είναι έννοιες ασύνδετες, είναι ισχυρά και αδιαμφισβήτητα. Εκμεταλλευόμενοι τις δυνατότητες που προσφέρει η τεχνολογία, όσον αφορά στη δημιουργία συνεργειών μεταξύ της περιβαλλοντικής προστασίας και της οικονομικής ανάπτυξης, άποψη που υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο από τον Οκτώβριο του 2003, λαμβάνοντας μέτρα για την τήρηση και την εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, επενδύοντας στην αναδυόμενη αγορά περιβαλλοντικών αγαθών, μπορούμε πραγματικά να βρεθούμε στο δρόμο της βιώσιμης ανάπτυξης. Οφείλουμε, λοιπόν, να συντονίσουμε

τις δράσεις μας σε μια συμμαχία για την αειφορία και να αφήσουμε για πάντα πίσω μας και τα τελευταία υπολείμματα από νοοτροπίες, που μας δένουν με την κακώς νοούμενη ανάπτυξη.

Τους τελευταίους μήνες, τα τελευταία χρόνια, πράγματι η ευαισθητοποίηση του συνόλου των ηγετών των σύγχρονων κοινωνιών όχι μόνο των πολιτικών, αλλά και των προσωπικοτήτων που ηγούνται εκτός πολιτικής σε άλλους χώρους, βαρύνουσας κοινωνικής σημασίας, της οικονομίας, του πολιτισμού, της τέχνης, των μη κυβερνητικών οργανώσεων, έχουν φέρει θεαματικά αποτελέσματα, όχι μόνο σε ό,τι αφορά τη συγκρότηση ενός προβληματισμού αιχμής, αλλά και τη συγκρότηση προτάσεων αιχμής για την αντιμετώπιση όλων αυτών των αρνητικών επιπτώσεων στις οποίες αναφέρθηκαν επιγραμματικά.

Επίσης, θέλω να σημειώσω τη σημαντική δουλειά, την οποία παράγει ο Έλληνας Επίτροπος της Ε.Ε., κ. Δήμας, και οι συνεργάτες του, τη δουλειά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τη σημασία την οποία αποδίδει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ακόμη θέλω να θέσω υπόψη όλων το Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 14 Φεβρουαρίου του 2007 και ένα ανάλογο του 2006 και να καταλήξω με την προτροπή, όχι απλώς μιας ευχής, να υλοποιηθούν αυτές οι ιδέες, οι προτάσεις της πολιτικής για τα συγκεκριμένα μέτρα, αλλά να συστρατευθούμε εκφράζοντας την αγωνία μας, ενώνοντας τις δυνάμεις μας, γιατί τον πλανήτη, το περιβάλλον, την ατμόσφαιρα θα τα κληροδοτήσουμε στα παιδιά μας στις επόμενες γενιές. Πρέπει να δράσουμε τώρα, γιατί δεν υπάρχει χρόνος. Πρέπει να δράσουμε τώρα που η δαπάνη πόρων έχει ένα συγκεκριμένο μέγεθος, διότι κάθε καθυστέρηση στη δράση επιφέρει υψηλότερες δαπάνες και θα είμαστε υποχρεωμένοι να αντιμετωπίσουμε δυσμενέστερες επιπτώσεις.

ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΜΙΧΑΗΛ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Τα γενετικά τροποποιημένα προϊόντα, καθώς και ο τρόπος κυκλοφορίας τους και διάθεσής τους στην αγορά, έχουν προκαλέσει και εξακολουθούν να προκαλούν έντονες αντιπαραθέσεις μεταξύ του επιστημονικού κόσμου, των καταναλωτικών οργανώσεων, των παραγωγών, και των εταιριών που τα εμπορεύονται. Οι ανησυχίες που εκφράζουν οι επιστήμονες και οι πολίτες αφορούν στους κινδύνους που εγκυμονεί για το περιβάλλον η απελευθέρωση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, καθώς και η πιθανότητα πρόκλησης βλαβών στην ανθρώπινη υγεία από την είσοδό τους στη διατροφική αλυσίδα.

Οι μεταλλαγμένοι οργανισμοί κατασκευάζονται στα εργαστήρια με τη βοήθεια της γενετικής μηχανικής. Η διαδικασία κατασκευής τους περιλαμβάνει την εξαγωγή επιλεγμένων γονιδίων από ένα οργανισμό και την τεχνητή εισαγωγή τους σε άλλους εντελώς διαφορετικούς οργανισμούς. Οι νέοι οργανισμοί αποκτούν κάποια καινούργια χαρακτηριστικά. Έτσι μέσα από τις κατάλληλες αλλαγές στο γενετικό κώδικα μπορούν να παραχθούν φυτά, ζώα ή ψάρια, που να παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις, όπως γρήγορη ανάπτυξη, αλλοιωμένη εμφάνιση και γεύση, ανθεκτικότητα, καθώς και άλλες ιδιότητες.

Οι γενετικά μεταλλαγμένοι οργανισμοί, σύμφωνα με όσους υποστηρίζουν τη χρήση και τη διάδοσή τους, έχουν ένα θετικό ρόλο να παίζουν στη γεωργία, στην κτηνοτροφία, στην ιχθυοκαλλιέργεια, στη συντήρηση δασών και γενικά στη διατροφή επί παγκόσμιου κλίμακας. Όμως οι κίνδυνοι των τροποποιημένων αυτών στους κανόνες της φύσης δύναται επίσης να έχει κόστος για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Έτσι μπορούμε να μιλάμε για κινδύνους, όπως η δημιουργία νέων ή ακόμα ισχυρότερων ή ανθεκτικότερων παθογόνων και βλαβερών οργανισμών, η μεγιστοποίηση των επιβλαβών ενεργειών των βλαβερών οργανισμών που ήδη υπάρχουν μέσω νέων γενετικών συνδυασμών με τους μεταλλαγμένους οργανισμούς, η πρόκληση διαταραχών σε ορισμένα οικοσυστήματα, η αλλοίωση της φυσικής ποικιλίας και της φυσικής επιλογής των ειδών κ.λπ.

Οι περιπτώσεις κατά τις οποίες οι γενετικά μεταλλαγμένοι οργανισμοί μπορούν να προκαλέσουν βλαβερές επιπτώσεις στο

περιβάλλον είναι:

- Όταν οι οργανισμοί μπορούν ν' αναπυχθούν και να πολλαπλασιαστούν μόνοι τους, χωρίς την ανθρώπινη παρέμβαση.

- Όταν υπάρχει η πιθανότητα ανταλλαγής γενετικού υλικού μεταξύ του μεταλλαγμένου οργανισμού και του αρχικού μη μεταλλαγμένου οργανισμού. Τότε, δημιουργούμε έναν καινούργιο οργανισμό, ο οποίος δεν είναι ελεγχόμενος, γιατί μπορεί τον γενετικά μεταλλαγμένο οργανισμό να τον ελέγχουμε, αλλά το ενδιάμεσο στάδιο που προκύπτει με μια τέτοια διασταύρωση είναι μια ανεξέλεγκτη και μη ανιχνεύσιμη καινούργια ύπαρξη.

- Όταν δεν υπάρχει αρκετή εμπειρία και πληροφόρηση για τη σχέση και αλληλοεπίδραση μεταξύ του μεταλλαγμένου οργανισμού και του περιβάλλοντος.

- Όταν η γενετική τροποποίηση, που έγινε, δίνει στο νέο οργανισμό σημαντικό πλεονέκτημα επιβίωσης σ' ένα συγκεκριμένο περιβάλλον.

Σε ό,τι αφορά στις άμεσες επιπτώσεις επί της υγείας του ανθρώπου, εδώ δυστυχώς τα στοιχεία δεν είναι επαρκή. Συνεχώς όμως έρχονται στο φως της επικαιρότητας επιστημονικά τεκμήρια, που καταδεικνύουν την επικινδυνότητα για την υγεία του ανθρώπου από την κατανάλωση γενετικά μεταλλαγμένων τροφίμων.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση προσφέρει ένα συγκροτημένο σύστημα διασφάλισης και τα θεμέλια για ένα ολοκληρωμένο σύστημα επισήμανσης. Κατ' αυτό τον τρόπο, καθισχυράστηκαν σε ένα βαθμό οι ανησυχίες του κοινού, σχετικά με τις επιπτώσεις των Γ.Τ.Ο. στο περιβάλλον και στην υγεία και οι καταναλωτές μπορούν να επιλέξουν ποια προϊόντα θα χρησιμοποιούν. Η διεθνής αξιοπιστία της Ε.Ε. ενισχύθηκε και ασφαλώς η εμπιστοσύνη του κοινού στις νέες τεχνολογίες τείνει να αποκατασταθεί.

Η Κ.Υ.Α. 38634 / 2017 / 21.09.2005 εισήγαγε στην ελληνική έννομη τάξη την οδηγία 2001/18/Ε.Κ. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Μαρτίου 2001 «για την σκόπιμη απελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον και την κατάργηση της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων».

Στο άρθρο 6 της Απόφασης ορίζεται ότι κάθε πρόσωπο που πρόκειται να προβεί σε σκόπιμη ελευθέρωση Γ.Τ.Ο. ή συνδυασμού Γ.Τ.Ο. στο περιβάλλον, πρέπει να είναι κάτοχος σχετικής έγκρισης, η οποία χορηγείται από το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.. Το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, συντονίζει τα συναρμόδια Υπουργεία και τους φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων, που απαιτούνται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, ώστε να αποφεύγονται οι αρνητικές συνέπειες για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον.

Στο ίδιο άρθρο, καθορίζονται περαιτέρω οι προϋποθέσεις για την εξασφάλιση της διαφάνειας και της προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Έτσι, για παράδειγμα, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να υποβάλλει τεχνικό φάκελο σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, με τον οποίο παρέχονται όλες οι πληροφορίες, οι οποίες απαιτούνται για την εκτίμηση του περιβαλλοντικού κινδύνου της σκόπιμης ελευθέρωσης ενός Γ.Τ.Ο. ή συνδυασμού Γ.Τ.Ο., καθώς και σχέδιο συστηματικής παρακολούθησης (monitoring), ώστε να εντοπίζονται οι επιπτώσεις του ή των Γ.Τ.Ο. στην ανθρώπινη υγεία ή στο περιβάλλον.

Το πιο πρόσφατο νομοθέτημα, σχετικά με τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές, είναι ο Κανονισμός αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Ο Κανονισμός έχει άμεση εφαρμογή από το ελληνικό δίκαιο και αποτελεί νόμο του κράτους. Με τις ρυθμίσεις που εισάγει ο Κανονισμός αυτός, τόσο οι Ευρωπαίοι όσο και οι Έλληνες καταναλωτές μπορούν τώρα να έχουν εμπιστοσύνη ότι οποιοδήποτε γενετικώς τροποποιημένο τρόφιμο ή ζωοτροφή που κυκλοφορεί στην αγορά της Ευρώπης, έχει αποτελέσει αντικείμενο της πιο αυστηρής αξιολόγησης.

Οι καταναλωτές θα έχουν επίσης σαφή επιλογή των προϊόντων που αγοράζουν, δεδομένου ότι τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα φέρουν σαφή επισήμανση, ανεξάρτητα από το εάν υπάρχει DNA ή πρωτεΐνη που προέρχεται από γενετικώς τροποποιημένο οργανισμό στο τελικό προϊόν. «Ήδη σήμερα, οι

λιανοπωλητές υποχρεούνται να επισημαίνουν τα τρόφιμα που αποτελούνται από ή περιέχουν Γ.Τ.Ο.. Αυτό ισχύει επίσης και για τα τρόφιμα που παράγονται από Γ.Τ.Ο., δηλαδή, εάν ανιχνεύονται ίχνη DNA ή πρωτεΐνης από τη γενετική τροποποίηση στο τελικό προϊόν.

Ο κανονισμός 1829/2003 επεκτείνει τις ισχύουσες απαιτήσεις επισημάνσεως ώστε να καλύψει, επίσης, τα τρόφιμα (σογιέλαιο ή αραβοσιτέλαιο που παράγεται από γενετικώς τροποποιημένη σόγια ή γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο) και τα συστατικά τροφίμων που παράγονται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς (μπισκότα με αραβοσιτέλαιο που παράγονται από γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο) και να επιτρέψει στους καταναλωτές να ασκήσουν τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής.

Τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές που επιτρέπεται να κυκλοφορούν νομίμως στην Ε.Ε. παρατίθενται σε δικτυακό τόπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στην Ε.Ε. ισχύουν σαφείς κανόνες για την αξιολόγηση και τη χορήγηση άδειας κυκλοφορίας γενετικά τροποποιημένων οργανισμών και γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων, αλλά οι ευθύνες επιμερίζονται μεταξύ των κρατών – μελών και της Κοινότητας. Ο κανονισμός 1829/2003 καθιερώνει μια ενιαία διαδικασία για την επιστημονική αξιολόγηση και χορήγηση άδειας για τους γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς και τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές, εισάγοντας μια κεντρική, σαφή και διαφανή διαδικασία σε επίπεδο Ε.Ε.. Ο κανονισμός προβλέπει ότι οι γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί, που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν είτε ως τρόφιμα είτε ως ζωοτροφές, πρέπει να εγκρίνονται και για τις δύο χρήσεις ή για καμία από τις δύο. Η αξιολόγηση επιστημονικού κινδύνου πραγματοποιείται από την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων.

Με βάση την πρόσφατη πρακτική εμπειρία που αποκτήθηκε από τη διάθεση στην αγορά γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών και των αιτημάτων των κρατών – μελών για μεγαλύτερο εξορθολογισμό στις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων, η Επιτροπή τον Απρίλιο του 2006 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μπορούν να γίνουν πρακτικές βελτιώσεις στο σύστημα, όσον αφορά την επιστημονική συνέπεια και τη διαφάνεια για αποφάσεις, σχετικά με τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς, που λαμβάνονται δυνάμει της οδηγίας 2001/18/ΕΚ και του κανονισμού και να επιτευχθεί η συναίνεση όλων των ενδιαφερομένων μερών.

Στην παγκόσμια αγορά σήμερα κυκλοφορούν τέσσερα μεταλλαγμένα προϊόντα, η σόγια, το καλαμπόκι, το βαμβάκι και η ελαιοκράμβη. Η Ευρώπη εισάγει, κυρίως, μεταλλαγμένη σόγια και κάποιες ποικιλίες μεταλλαγμένου καλαμποκιού. Η μεταλλαγμένη σόγια και το καλαμπόκι χρησιμοποιούνται ως συστατικά στην παραγωγή τροφίμων και στην παραγωγή ζωοτροφών.

Δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή μια κοινή στάση, παγκοσμίως, για την εμπορευσιμότητα των γενετικά μεταλλαγμένων προϊόντων. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τη νομοθεσία για τη σήμανση και την ιχνηλασιμότητα των μεταλλαγμένων τροφών και ζωοτροφών, καθίσταται υποχρεωτική η αναγραφή της προέλευσης του προϊόντος είτε πάνω στο ίδιο είτε σε συνοδευτικό έγγραφο. Η πολιτική, όμως, αυτή έχει δεχθεί έντονες κριτικές. Προβλέπει τη σήμανση τυποποιημένων προϊόντων όπως σοκολάτες, μαγειρικό λάδι, έτοιμες σάλτσες, αν περιέχουν ή προέρχονται από μεταλλαγμένους οργανισμούς σε ποσοστό από 0,9% και πάνω καθώς και για τις ζωοτροφές. Τα ζωικά προϊόντα, όμως, όπως γάλα, αυγά, κρέας δε φέρουν σήμανση, ακόμα κι αν για την παραγωγή τους έχουν χρησιμοποιηθεί μεταλλαγμένες ζωοτροφές. Από τη μια πλευρά βρίσκονται όσοι επιθυμούν αυστηρότερες νομοθετικές ρυθμίσεις για την κυκλοφορία των μεταλλαγμένων προϊόντων στην αγορά και από την άλλη συναντάμε εκείνους που θεωρούν τα μέτρα αυτά αρκετά αυστηρά με αποτέλεσμα, όπως, ισχυρίζονται, να θέτουν φραγμούς στους κανόνες του ελεύθερου εμπορίου.

Οι Ευρωπαίοι καταναλωτές, πάντως, σε ποσοστό 70,3% και οι Έλληνες σε ποσοστό 92% είναι αντίθετοι στα γενετικά τροποποιημένα προϊόντα. Η έντονη αντίδραση και η επιμονή των καταναλωτών στην Ελλάδα ανάγκασε την πλειοψηφία των βιο-

μηχανιών τροφίμων να παράγουν τρόφιμα χωρίς μεταλλαγμένα συστατικά και να διαθέσουν γραπτές εγγυήσεις (πιστοποιητικά και αναλύσεις από διαπιστευμένους οργανισμούς και εργαστήρια) που το αποδεικνύουν. Σημειώνεται, δε, πως στη χώρα μας δεν υπάρχουν ούτε εμπορικές ούτε πειραματικές καλλιέργειες μεταλλαγμένων.

Σε πρόσφατη συνάντηση της ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης με εκπροσώπους της μη κυβερνητικής περιβαλλοντικής οργάνωσης Greenpeace, επαναδιατυπώθηκε η βούληση της κυβέρνησης για απαγόρευση της κυκλοφορίας των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών στην ελληνική αγορά. Επιπλέον, έγινε λόγος για την αναγκαιότητα λήψης μια σειράς μέτρων που θα συμβάλλουν στην περαιτέρω θωράκιση της χώρας μας, ώστε τα μεταλλαγμένα τρόφιμα να μη βρίσκουν τον δρόμο για το πιάτο του Έλληνα καταναλωτή.

Αυτό, λοιπόν, που θα πρέπει να γίνεται είναι:

- Να εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι κατά την εισαγωγή και διακίνηση των αγροτικών προϊόντων, τόσο από χώρες της Ε.Ε. όσο και από Τρίτες Χώρες.

- Να εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι στην εγχώρια αγορά τροφίμων, όπως π.χ. σε αλυσίδες supermarket.

- Να δημοσιοποιούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργούνται για την ανίχνευση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών σε εισαγόμενα προϊόντα, προκειμένου να αποτραπούν πιθανές εισαγωγές μεταλλαγμένων προϊόντων και παράλληλα να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη του καταναλωτικού κοινού στην ασφάλεια των προϊόντων που κυκλοφορούν.

- Να συνεχίσει η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τις επαφές και διαβουλεύσεις με τους ομολόγους της των Κρατών – Μελών της Ε.Ε. που τάσσονται κατά της καλλιέργειας και κυκλοφορίας γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, προκειμένου να δημιουργηθεί μια ισχυρή «συμμαχία» και να υπάρχει κοινή πορεία στο θέμα αυτό.

- Να επικαιροποιηθεί ο φάκελος των ελληνικών αρχών, που έχει κατατεθεί στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας και Τροφίμων, στον οποίο τεκμηριώνεται η επιχειρηματολογία της χώρας μας για την αντίθεσή της στην καλλιέργεια και κυκλοφορία γενετικά τροποποιημένων φυτών και οργανισμών.

Πιστεύω ότι με τις προτάσεις αυτές θα μπορούσαμε να προφυλάξουμε τον Έλληνα καταναλωτή, ο οποίος – θα πρέπει να επισημάνουμε ότι με τις τελευταίες δημοσκοπήσεις- στο σύνολό του, σε ποσοστό περίπου 92%, τάσσεται εναντίον των γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΤΙΡΙΩΝ – ΟΔΗΓΙΑ 2002/91/ΕΚ ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ

Το τελευταίο χρονικό διάστημα παρατηρούμε ένα αυξανόμενο ενδιαφέρον από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, για την κάλυψη θεμάτων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Τρεις παράγοντες έχουν συμβάλει στο να αναδυθούν και να παραμείνουν για αρκετό καιρό τα θέματα αυτά στην επικαιρότητα. Πρώτον, η ανασκόπηση Stern που δίνει έμφαση στις οικονομικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, δεύτερον, η τελευταία υπουργική διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το κλίμα, στο Ναϊρόμπι και τρίτον, οι ασυνήθιστα υψηλές θερμοκρασίες που πλήττουν αυτήν την περίοδο την Ευρώπη και έχουν προκαλέσει προβληματισμό και ανησυχία σε κυβερνήσεις και πολίτες.

Η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και του φαινομένου του θερμοκηπίου έχει απασχολήσει εντονότατα την διεθνή κοινότητα και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα προτεινόμενα μέτρα αντιμετώπισης εντάσσονται στο πλαίσιο της υιοθέτησης μιας διαφοροποιημένης σε σχέση με το παρελθόν αναπτυξιακής διαδικασίας, η οποία θα ενστερνίζεται και θα προωθεί πολιτικές βιώσιμης ανάπτυξης. Ο ενεργειακός τομέας, λόγω της κυρίαρχης συμβολής του στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και την κλιματική αλλαγή, είναι από τους πρώτους για τους οποίους απαιτείται η εφαρμογή βιώσιμων λύσεων, όπως η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η λήψη μέτρων για την εξοικονόμηση ενέργειας. Στην παρούσα εισήγηση θα ασχοληθούμε με το

τελευταίο θέμα και συγκεκριμένα με αυτό της εξοικονόμησης ενέργειας στον κτιριακό τομέα, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής οδηγίας 2002/91/ΕΚ.

Συγκρίνοντας την με την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην οποία εμπλέκεται πρωτίστως η πολιτεία, η εξοικονόμηση ενέργειας στον κτιριακό τομέα αφορά κατευθείαν τον πολίτη. Βέβαια το συγκεκριμένο θέμα είναι κάπως υποβαθμισμένο, καθώς δεν έχουμε συνειδητοποιήσει ακόμη σε ποιο βαθμό συμβάλει ο παράγοντας κτίριο στην ρύπανση της ατμόσφαιρας. Αν πριν από μια δεκαετία θέταμε σε κάποιον το ερώτημα σχετικά με το ποια είναι η βασική πηγή ρύπανσης της ατμόσφαιρας, η πιθανότερη απάντηση που θα παίρναμε θα ήταν η βιομηχανία. Η περίοδος όμως που συνέβαινε όντως αυτό έχει περάσει προ πολλού για την Ελλάδα και για τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Σήμερα είναι ξεκάθαρο ότι η ρύπανση προέρχεται από τις πόλεις. Τα αστικά κέντρα συγκεντρώνουν το 80% του πληθυσμού και καταναλώνουν το 75% της ενέργειας. Σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κατανάλωση ενέργειας στον κτιριακό τομέα για θέρμανση, ψύξη, φωτισμό, και ζεστό νερό αναλογεί στο 40% της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης της Ευρώπης. Επιπλέον η παραγωγή και η χρήση ενέργειας ευθύνονται για το 94% των εκπομπών CO₂, από τις οποίες το 45% προέρχεται από τον κτιριακό τομέα. Ως γνωστόν οι ρύποι αυτοί συμβάλουν κατά πολύ στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και στην κλιματική αλλαγή.

Στην Ελλάδα, χώρα Μεσογειακή με πολύ λιγότερες απαιτήσεις σε θέρμανση κατά τη διάρκεια του χειμώνα, οι ανάγκες για θέρμανση των κατοίκων ανέρχονται περίπου στο 70% της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης. Η κατανάλωση ενέργειας για τις οικιακές ηλεκτρικές συσκευές, το φωτισμό και τον κλιματισμό ανέρχεται στο 18% του συνολικού ενεργειακού ισοζυγίου. Οι κατοικίες με κεντρικό σύστημα θέρμανσης, όπου χρησιμοποιείται ως καύσιμο αποκλειστικά το πετρέλαιο, αντιστοιχούν στο 35% του συνόλου. Το υπόλοιπο 64% είναι αυτόνομα θερμαινόμενες κατοικίες που χρησιμοποιούν σε ποσοστό 25% πετρέλαιο, 12% ηλεκτρικό ρεύμα και 18% καυσόξυλα. Σε αντίθεση με το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην Ελλάδα η κατανάλωση ενέργειας στα κτίρια παρουσιάζει αυξητική τάση.

Στη χώρα μας και ιδιαίτερα στην Αθήνα, μας προβληματίζει και ένα ακόμα ζήτημα, το λεγόμενο φαινόμενο της «αστικής θερμικής νησίδας». Πρόκειται για το φαινόμενο της αύξησης της θερμοκρασίας στο κέντρο της πόλης από τις λειτουργίες που συντελούνται μέσα σε αυτήν, όπως το κυκλοφοριακό, ή εξαιτίας προβλημάτων που σχετίζονται με τον πολεοδομικό της χαρακτήρα (γεωμετρία κτιρίων και δρόμων, έλλειψη πρασίνου κ.λπ.). Για την Αθήνα αυτό έχει σημαντικές επιπτώσεις στις ενεργειακές ανάγκες των κτιρίων, ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, οπότε η συμβολή του φαινομένου στην αύξηση της θερμοκρασίας συνεπάγεται περισσότερη χρήση κλιματιστικών και επομένως μεγαλύτερη κατανάλωση ενέργειας.

Η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων είναι ένα θέμα που απασχολεί ολοένα και περισσότερο την Ευρωπαϊκή Ένωση τον τελευταίο καιρό. Η πρώτη σχετική Οδηγία θεσπίστηκε το 1993 (93/76/ΕΟΚ). Η πιο πρόσφατη και απαιτητικότερη είναι η Οδηγία 2002/91/ΕΚ, η οποία θεσπίζει μια σειρά μέτρων όπως η εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων για την ενεργειακή απόδοση των νέων κτιρίων και για ορισμένες κατηγορίες παλαιών. Μια νεότερη εξέλιξη είναι η ανακοίνωση σχεδίου δράσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εξοικονόμηση ενέργειας ως και 20% μέχρι το 2020, συμπεριλαμβανομένου και του κτιριακού τομέα.

Η εφαρμογή της Οδηγίας 2002/91 αναμένεται να δώσει σημαντική ώθηση:

- στη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού τομέα,
- στον περιορισμό των αιτίων που προκαλούν την κλιματική αλλαγή και
- στον περιορισμό της πετρελαικής εξάρτησης της Χώρας.

Για την ενσωμάτωση της οδηγίας στο εθνικό μας δίκαιο, το Υπουργείο Ανάπτυξης συγκρότησε το 2005 επιτροπή αποτελούμενη από υπηρεσιακούς παράγοντες του Υ.Π.Α.Ν. και του

Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. και από εκπροσώπους άλλων αρμόδιων φορέων. Σύμφωνα με το πλάνο της διαδικασίας εναρμόνισης, η επιτροπή έχει εισηγηθεί προσχέδιο νόμου, το οποίο θέτει το γενικό θεσμικό πλαίσιο για την εφαρμογή της Οδηγίας στη χώρα και προβλέπει:

1. Τον καθορισμό ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης, ή, ισοδύναμα, μέγιστης ενεργειακής κατανάλωσης για όλα τα νέα κτίρια του τριτογενούς τομέα και τις κατοικίες και για τα υφιστάμενα με συνολική ωφέλιμη επιφάνεια άνω των 1000 τ.μ., σε περίπτωση ανακαίνισής τους (25%).

2. Την έκδοση πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης που θα πρέπει να επιδεικνύεται σε περίπτωση αγοραπωλησίας ή μίσθωσης ακινήτων.

3. Την καθιέρωση τακτικών επιθεωρήσεων λεβήτων και εγκαταστάσεων κλιματισμού.

Επίσης, προτείνεται η κατάρτιση και τήρηση μητρώου ενεργειακών επιθεωρητών κτιρίων.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να σημειωθεί, ότι η κυβέρνηση έχει αναλάβει ήδη πρωτοβουλία προκειμένου να προωθηθεί παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στα δημόσια κτίρια. Με δύο υπουργικές αποφάσεις, που εκδόθηκαν το 2005, καθίσταται υποχρεωτική:

1. Η εγκατάσταση κατάλληλου εξοπλισμού αντιστάθμισης της αέριας ισχύος των ηλεκτρικών τους καταναλώσεων, ώστε να επιτευχθεί αύξηση του συντελεστή ισχύος τους (συνφ) σε επίπεδο τουλάχιστον 0,95.

2. Η υποκατάσταση του πετρελαίου θέρμανσης με φυσικό αέριο.

Τα αποτελέσματα τέτοιων δράσεων παρουσιάζουν διττό χαρακτήρα. Εκτός από το άμεσο ενεργειακό όφελος, ο δημόσιος τομέας μπορεί να λειτουργήσει ως ταγός και αποδεικνύοντας την αποδοτικότητά τους μέσω της εφαρμογής τους, να συμπαρασύρει και τον ιδιωτικό στην εθελοντική υιοθέτησή τους.

Για τα κτίρια του τριτογενούς τομέα λειτουργούν ήδη δύο χρηματοδοτικοί μηχανισμοί (ΕΠ.ΑΝ. και Αναπτυξιακός νόμος). Για τα νοικοκυριά, το Υπουργείο Ανάπτυξης συμφώνησε με το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για τη λήψη μέτρων φορολογικού χαρακτήρα. Τα μέτρα αυτά ενσωματώθηκαν στο φορολογικό νομοσχέδιο, που ισχύει από 01/01/2007 και αφορούν εκπτώσεις δαπάνης για χρήση Α.Π.Ε., φυσικού αερίου και τεχνολογιών και τεχνικών εξοικονόμησης.

Με την εφαρμογή της οδηγίας όλα τα νέα κτίρια θα είναι ενεργειακά αποδοτικά, ενώ τα υφιστάμενα θα βελτιώνουν, σταδιακά, την ενεργειακή τους απόδοση, σε κάθε περίπτωση ανακαίνισης υφιστάμενων κτιρίων άνω των 1.000 τ.μ., όπου υποχρεωτικά θα γίνεται ενεργειακή επέμβαση (όχι κατ' ανάγκη συνολική, αλλά ακόμη και σημειακή-μερική ανακαίνιση, στα μέρη εκείνα που αφορούν κατ' εξοχήν την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου και τα οποία παρουσιάζουν ευνοϊκή σχέση κόστους-οφέλους).

Η ενεργειακή απόδοση θα επιτυγχάνεται όχι πλέον μόνο με την τήρηση των απαιτήσεων θερμομόνωσης, αλλά και μέσω της βιοκλιματικής μελέτης του κελύφους και της ενεργειακής μελέτης των εγκαταστάσεων θέρμανσης /ψύξης ή και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, σύμφωνα με τα όρια κατανάλωσης ενέργειας που θεσπίζονται ανά κατηγορία και χρήση κτιρίου.

Συγκεκριμένα, η μέθοδος υπολογισμού της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων θα περιλαμβάνει:

1. Τα θερμικά χαρακτηριστικά του κτιρίου (κέλυσος και εσωτερικά χωρίσματα κ.λπ.). Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν και την αεροστεγανότητα.
2. Την εγκατάσταση θέρμανσης και την τροφοδοσία ζεστού νερού, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών των μονώσεων τους.
3. Την εγκατάσταση του κλιματισμού.
4. Τον αερισμό.
5. Την ενσωματωμένη εγκατάσταση φωτισμού, κυρίως στον τομέα που δεν αφορά στην κατοικία.
6. Την θέση και τον προσανατολισμό των κτηρίων περιλαμβανομένων των εξωτερικών κλιματικών συνθηκών.

7. Τα παθητικά ηλιακά συστήματα και την ηλιακή προστασία.

8. Τον φυσικό αερισμό.

9. Τις εσωτερικές κλιματικές συνθήκες και τους επιδιωκόμενους στόχους.

Ιδιώτες επιθεωρητές ή / και εταιρείες παροχής υπηρεσιών ενέργειας θα διενεργούν επιθεώρηση, προκειμένου να πιστοποιούν την τρέχουσα ενεργειακή απόδοση κάθε κτιρίου και θα εκδίδουν σχετικό πιστοποιητικό όπου θα αναγράφονται και οι τιμές αναφοράς, οι ισχύουσες νομικές απαιτήσεις και τα κριτήρια συγκριτικής αξιολόγησης. Έτσι, οι καταναλωτές θα μπορούν να συγκρίνουν και να αξιολογούν την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου. Το πιστοποιητικό θα συνοδεύεται από συστάσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε σχέση με το κόστος. Σε κάθε περίπτωση, κατά την κατασκευή, την πώληση ή την εκμίσθωση κτιρίων θα διατίθεται πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης δεκαετούς ισχύος κατ' ανώτατο όριο. Οι ενεργειακές επιθεωρήσεις και η ενεργειακή πιστοποίηση θα λειτουργήσουν εμμέσως και ως κίνητρο προς τους ιδιοκτήτες κτιρίων, προκειμένου να προβαίνουν σε επεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης, ενώ τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να διευκολύνουν τη χρήση κινήτρων.

Τα δημόσια κτίρια θα δίνουν το παράδειγμα στα περιβαλλοντικά και ενεργειακά ζητήματα. Σε όλα τα μεγάλα δημόσια κτίρια, το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, όπου θα αναγράφεται η κλίμακα των θερμοκρασιών που συνιστώνται και αυτών που σημειώνονται στο εσωτερικό τους, θα τοποθετείται σε θέση ευδιάκριτη από το κοινό.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η Οδηγία 2002/91 έρχεται να καλύψει μια υπαρκτή ανάγκη εξοικονόμησης ενέργειας, καθώς τα κτίρια δημιουργούν μεγάλες ανάγκες κατανάλωσης. Η νέα προσέγγιση που φέρνει αυτό το ευρωπαϊκό νομοθέτημα είναι ότι δεν θεωρεί την ενέργεια ως έναν εξωτερικό παράγοντα, αλλά την κάνει μέρος της ζωής και της δομής του κτιρίου. Η εφαρμογή όμως της συγκεκριμένης οδηγίας φοβάμαι ότι δεν εξαρτάται μόνο από την πρόθεση του εκάστοτε εθνικού νομοθέτη να την προσαρμόσει κατάλληλα στην νομοθεσία της χώρας του. Το ζητούμενο είναι το κατά πόσο η οικιστική πολιτική της κάθε χώρας δύναται να αφομοιώσει το σύνολο των ρυθμίσεων της Οδηγίας, ώστε να τη καταστήσει εφαρμόσιμη.

Παραδείγματος χάριν, η οργανωμένη δόμηση από τη μία πλευρά και η δόμηση της ατομικής πρωτοβουλίας και της μικροϊδιοκτησίας από την άλλη, είναι δυο ξεχωριστοί «οικιστικοί» δρόμοι, που αναμένεται να έχουν διαφορετικό βαθμό προσαρμοστικότητας ως προς της απαιτήσεις της Οδηγίας.

Θα πρέπει λοιπόν να σταθούμε με πάρα πολύ μεγάλη προσοχή στο θέμα των διαφορετικότητων των οικιστικών πολιτικών των 25 χωρών μελών της Ε.Ε., να εξετάσουμε με κάθε λεπτομέρεια τις δυσκολίες που ανακύπτουν ως προς την προσαρμοστικότητα αυτών με την Οδηγία, ώστε στο τέλος να μπορέσουμε να μιλάμε για μια εφαρμόσιμη Ευρωπαϊκή πολιτική για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων.

Ας δούμε όμως τους προβληματισμούς που υπάρχουν για την συγκεκριμένη οδηγία στην χώρα μας. Μέχρι στιγμής έχουμε έναν κανονισμό θερμομόνωσης, ο οποίος εφαρμόζεται λίγο ή πολύ χωρίς να υπάρχουν αντιδράσεις από τους ενδιαφερόμενους. Αυτή τη στιγμή καλούμαστε να φτιάξουμε ένα νέο μεγαλύτερης εμβέλειας κανονισμό, με επιπλοκές και για τις υφιστάμενες κατασκευές. Τι σημαίνει αυτό πρακτικά; Για κάθε υφιστάμενη κατασκευή, όταν θα θέλουμε να την πουλήσουμε ή να τη νοικιάσουμε θα θέλουμε πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης. Ποιος όμως θα είναι αυτός που θα καλείται να το πληρώσει, οι συνδιοκτήτες, ο ενοικιαστής; Τίθενται λοιπόν θέματα αστικού δικαίου.

Εδώ και περίπου 2 χρόνια, όπως τονίστηκε παραπάνω, το Υπουργείο Ανάπτυξης συνέστησε μια πολυμελή επιτροπή, στην οποία συμμετείχε το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., το Τ.Ε.Ε. και ο ΕΛ.Ο.Τ., προκειμένου να δει τι θα κάνει, ώστε σε νομοθετικό επίπεδο να διαμορφωθεί ένα πρόπλασμα νόμου. Θα ήθελα να σταθώ σε ορισμένες διαπιστώσεις της επιτροπής οι οποίες είναι χαρακτηριστικές του προβληματισμού που υπάρχει αναφορικά με ορισμένα σημεία της οδηγίας.

Παρατήρηση πρώτη: Ο φάκελος της οικοδομικής άδειας θα πρέπει να τριπλασιαστεί σε βάρος. Μέχρι τώρα υπήρχε μια στατική μελέτη. Τώρα θα έχουμε και μια ενεργειακή μελέτη, όχι απλώς μια μελέτη θερμομόνωσης, σε ένα τυποποιημένο έντυπο, αλλά θα έχουμε μια ενεργειακή μελέτη με βαρύτερες υποχρεώσεις από τον μελετητή.

Παρατήρηση δεύτερη: Θα υπάρχει, όπως γνωρίζουμε, η ανάγκη για ενεργειακούς επιθεωρητές. Ποιο θα είναι τελικά το εύρος της εξουσίας τους και ποια τα προσόντα των ανθρώπων που θα αναλάβουν έναν τέτοιο ρόλο;

Επιπλέον, ο έλεγχος της υφιστάμενης κατασκευής, το ενεργειακό πιστοποιητικό που θα απαιτείται για την πώληση ή ενοικίαση του ακινήτου, δημιουργούν προβλήματα στους ιδιοκτήτες, οι οποίοι ίσως δουν την αξία των περιουσιών τους να πέφτει σε περίπτωση χαμηλής ενεργειακής βαθμολόγησης. Η οδηγία, δυστυχώς, δοκιμάζει την αρχή της επικουρικότητας του εθνικού νομοθέτη και δεν προβλέπει αυτά τα θέματα. Και κυρίως δεν προβλέπει το ιδιότυπο καθεστώς της μικροϊδιοκτησίας, που χαρακτηρίζει την ελληνική αγορά ακινήτων. Επίσης, το κόστος είτε μιλάμε για ανακαίνιση είτε για την κατασκευή ενός νέου κτιρίου, όποτε και αναμένεται να είναι και μεγαλύτερο, είναι ένα πολύ σοβαρό ζήτημα.

Στην Πράσινη Βίβλο της Κοινότητας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων που εκδόθηκε το 2005 αναφέρεται ότι: «το κλειδί για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης είναι να δοθούν στα κράτη μέλη, στις περιφέρειες, στους πολίτες και τον κατασκευαστικό κλάδο τα απαραίτητα κίνητρα και εργαλεία, ώστε να προχωρήσουν στις απαιτούμενες δράσεις και επενδύσεις για την επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας με θετικό λόγο κόστους-οφέλους».

Αναγκαία λοιπόν προϋπόθεση για την διείσδυση στην ελληνική αγορά ακινήτων των μέτρων ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, που προβλέπει η οδηγία 2002/91/ΕΚ, αποτελεί η άρση των υφιστάμενων νομοθετικών και άλλων εμποδίων και η ακόμη μεγαλύτερη οικονομική υποστήριξη των νοικοκυριών (μέσα από φοροαπαλλαγές, δάνεια, επιχορηγήσεις, κ.λπ.) για αγορά και εγκατάσταση τεχνικών και συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας και Α.Π.Ε., αλλά και για επεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης υφιστάμενων κτιρίων.

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (REACH), ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) εκσυγχρονίζει την ευρωπαϊκή νομοθεσία στον τομέα των χημικών προϊόντων και καθιερώνει το ενιαίο και ολοκληρωμένο σύστημα REACH (Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals) από την 1η Ιουνίου 2007, για την καταχώριση, αξιολόγηση και αδειοδότηση χημικών προϊόντων. Στόχος της είναι να βελτιωθεί η προστασία της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος και, παράλληλα, να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα και να αυξηθεί η ικανότητα καινοτομίας της ευρωπαϊκής χημικής βιομηχανίας. Παράλληλα, ιδρύεται ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων με αποστολή να διαχειρίζεται σε καθημερινή βάση τις απαιτήσεις που σχετίζονται με το σύστημα REACH.

Η κοινοτική πολιτική στον τομέα των χημικών έχει ως στόχο να αποφευχθεί η χημική ρύπανση του αέρα, του ύδατος, του εδάφους και του ανθρώπινου περιβάλλοντος προκειμένου να διαφυλαχθεί η βιοποικιλότητα και να προστατευθούν η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων και των πολιτών.

Η πολιτική αυτή αποσκοπεί στην επίτευξη ισορροπίας και την απόκτηση πλεονεκτημάτων για την υγεία και το περιβάλλον, αλλά και στην ανάγκη στήριξης μιας ευρωπαϊκής βιομηχανίας ανταγωνιστικής και καινοτόμου.

Ο Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά στην καταχώριση, στην αξιολόγηση και στην αδειοδότηση των χημικών προϊόντων REACH- 1907/2006/ΕΚ, που τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουνίου 2007, έρχεται να δημιουργήσει τη νομική βάση που θα επιτρέπει την καλύτερη δυνα-

τή επίτευξη των παραπάνω στόχων.

Με λίγα λόγια το κανονιστικό πλαίσιο REACH εισάγει νέες υποχρεώσεις για τη βιομηχανία, με πιο σημαντική την υποχρέωση «χωρίς δεδομένα δεν υπάρχει αγορά» (no data no market).

Ιστορικό. Μία μακρά πορεία διαπραγμάτευσης

Όπως είναι γνωστό, η πορεία που οδήγησε στην εκπόνηση αυτού του κανονισμού ήταν μακρά, πολυσύνθετη και αμφισβητούμενη.

Στην κοινή συνεδρίαση των Επιτροπών Ευρωπαϊκών υποθέσεων και Προστασίας Περιβάλλοντος, την 1η Δεκεμβρίου 2007, αναφέρθηκε διεξοδικά το ιστορικό και η ανάγκη αναθεώρησης του κανονισμού από εμπειρογνώμονες του Υπουργείου Ανάπτυξης, του Γενικού Χημείου του Κράτους, του συνδέσμου Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών και της οργάνωσης WWF-Ελλάς. Να υπενθυμίσω, ότι χρειάστηκαν δύο ολόκληρα χρόνια από την έγκριση της γνωμοδότησης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη Λευκή Βίβλο (Νοέμβριος 2001) μέχρι την υιοθέτηση της προτάσεως από την Επιτροπή (Οκτώβριος 2003), ενώ ακολούθησαν ακόμη τρία χρόνια συνεχών διαβουλεύσεων.

Ήταν μία μακρά πορεία που χαρακτηρίστηκε από τη μαζική συμμετοχή των ενδιαφερομένων φορέων. Είναι χαρακτηριστικό, ότι πάνω από 6.000 γνώμες ελήφθησαν στη διάρκεια των διαβουλεύσεων, που είχαν ως αντικείμενο την εκπόνηση του αρχικού σχεδίου κανονισμού. Οι επικρίσεις που εκφράστηκαν και οι αντιπροτάσεις που διατυπώθηκαν οδήγησαν την Επιτροπή να κάνει σημαντικές διορθώσεις στο αρχικό κείμενο.

Μέχρι και την ψήφιση της οδηγίας είχαν υπάρξει έντονες αντιπαραθέσεις για θέματα όπως η «αρχή της υποκατάστασης», δηλαδή η υποχρέωση των εταιρειών να αντικαθίστουν τις πιο επικίνδυνες χημικές ουσίες εάν υπάρχει διαθέσιμο, κατάλληλο και ασφαλές υποκατάστατο, το «καθήκον της υπεύθυνης φροντίδας», σύμφωνα με το οποίο οι βιομηχανίες θα είναι ηθικά και νομικά υπεύθυνες για κάθε χημικό που παράγουν κ.λπ.. Οι εταιρίες, σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξέφρασαν τον προβληματισμό τους ως προς το κόστος εφαρμογής του REACH, την εξέλιξη τιμών για τα χημικά προϊόντα μετά την εφαρμογή του κανονισμού και την ανταγωνιστικότητα του κλάδου.

Από τις περιβαλλοντικές οργανώσεις είχε επισημανθεί η ανάγκη να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε θέματα όπως:

Καθήκον της υπεύθυνης φροντίδας και η αρχή της υποκατάστασης: Ζητείτο να μην υπάρξουν περαιτέρω συμβιβασμοί.

Πληροφόρηση: Παροχή ικανοποιητικών στοιχείων (στη φάση της καταχώρησης) ώστε να αναγνωριστούν τα επικίνδυνα χημικά και τα ασφαλή εναλλακτικά τους και να προστατευθούν αποτελεσματικά καταναλωτές και εργαζόμενοι.

Προστασία από ορμονικούς διαταράκτες Τα χημικά ισοδύναμης ανησυχίας να ελεγχθούν αποτελεσματικά μέσα από το σύστημα αδειοδότησης.

Διαφάνεια: Δικαίωμα στη γνώση για τους πολίτες, σχετικά με τα χημικά σε προϊόντα καθημερινής χρήσης.

Όποιοι κι αν ήταν οι προβληματισμοί, είχε καταστεί σαφές ότι το νομοθετικό σύστημα που ίσχυε μέχρι σήμερα είχε αποτύχει να ελέγξει τα χημικά που παράγονται και κυκλοφορούν στην Ε.Ε. Επί πλέον, η χημική βιομηχανία δεν υποχρεωνόταν να παραδώσει φάκελο δεδομένων για την επικινδυνότητα των χημικών της, με αποτέλεσμα το βάρος της απόδειξης της επικινδυνότητας ενός χημικού να έπεφτε μόνιμα στις αρμόδιες αρχές, στους πολίτες και στους επιστήμονες.

Ο REACH εν συντομία

Ο ανανεωμένος Κανονισμός REACH δημιουργεί ένα ενιαίο και συνεκτικό σύστημα των προϊόντων, στοχεύοντας σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση αναφορικά με τον έλεγχο της παραγωγής, εισαγωγής και χρήσης των χημικών ουσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το νέο κανονιστικό πλαίσιο θα βελτιώσει την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, με τον έγκαιρο και ακριβέστερο προσδιορισμό των ιδιοτήτων των χημικών ουσιών, προσαρμοσμένο στα νέα δεδομένα.

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στις άκρως τοξικές ουσίες που προκαλούν καρκίνο, στειρότητα στον άνδρα ή στη γυναίκα,

γενετική μετάλλαξη ή εκ γενετής ελάττωμα.

Η νέα αυτή προσέγγιση θα ενισχύσει τον ανταγωνιστικό και καινοτόμο χαρακτήρα της ευρωπαϊκής χημικής βιομηχανίας.

Ο Κανονισμός REACH έρχεται να συμπληρώσει το χάσμα γνώσης και τους κανόνες ασφάλειας για τα χημικά προϊόντα που κυκλοφορούν στην ευρωπαϊκή αγορά. Με τον κανονισμό αυτό η Ευρωπαϊκή Ένωση προχωράει στην τροποποίηση της Οδηγίας 67/548/ΕΟΚ και αντικαθιστά περίπου 40 νομοθετικά κείμενα με ένα συνεκτικό και βελτιωμένο Κανονισμό. Το σύστημα REACH αντικαθιστά πάνω από 40 οδηγίες και κανονισμούς και συνιστά ενιαίο σύστημα, που ισχύει για όλα τα χημικά προϊόντα.

Εξ άλλου, με το σύστημα REACH καταργείται η τεχνητή διάκριση μεταξύ «νέων» και «υπαρχουσών» χημικών ουσιών. Έχουν ληφθεί υπόψη τα συμφέροντα των μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων (Μ.Μ.Ε.), αφού το σύστημα REACH προβλέπει, μεταξύ άλλων, απαλλαγή από την υποχρέωση καταχώρισης στη βάση δεδομένων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών προϊόντων που συστήνεται, για τις ποσότητες κάτω του ενός τόνου, χαλαρότερο σύστημα καταχώρισης, χωρίς την υποβολή φακέλου χημικής ασφάλειας για τις ποσότητες μεταξύ 1 και 10 τόνων και μειωμένες δαπάνες για τις Μ.Μ.Ε..

Πεδίο εφαρμογής

Ο Κανονισμός REACH εφαρμόζεται σε όλα τα χημικά. Όχι μόνο σε χημικά που χρησιμοποιούνται σε βιομηχανικές διεργασίες, αλλά και σε χημικά καθημερινής χρήσης, π.χ. σε απορρυπαντικά, σε καθαριστικά, χρώματα και βαφές, καθώς και σε αντικείμενα όπως ρούχα, έπιπλα και ηλεκτρικές συσκευές και αυτό αποτελεί καινοτομία.

Έχουμε, δηλαδή, ένα τεράστιο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, καθώς καλύπτει όλες τις ουσίες οι οποίες παράγονται, εισάγονται, διατίθενται στην αγορά ή χρησιμοποιούνται ως έχουν ή σε παρασκευάσματα. Από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού εξαιρούνται άλλες χημικές ουσίες που εμπίπτουν σε άλλα πεδία εφαρμογής όπως:

- οι ραδιενεργές ουσίες,
- οι ουσίες υπό τελωνειακή επιτήρηση που βρίσκονται σε προσωρινή εναπόθεση, σε ελεύθερες ζώνες ή σε ελεύθερες αποθήκες με σκοπό την επανεξαγωγή ή σε διαμετακόμιση,
- τα μη απομονωμένα ενδιάμεσα προϊόντα,
- η μεταφορά επικινδυνων ουσιών,
- τα απόβλητα.

Εξάλλου, οι κανόνες που διέπουν την καταχώριση, την αξιολόγηση και την αδειοδότηση δεν ισχύουν για ουσίες χρησιμοποιούμενες σε φάρμακα ιατρικής ή κτηνιατρικής χρήσης ή σε τρόφιμα ή ζωοτροφές (συμπεριλαμβανομένων των προσθέτων), στο βαθμό που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας για τα φάρμακα ή τα τρόφιμα.

Στόχοι REACH

Εν προκειμένω, οι κύριοι στόχοι του νέου συστήματος REACH είναι οι εξής:

- Να καθιερωθεί ένα συνεκτικό σύστημα καταχώρισης, το οποίο θα παρέχει βασικές πληροφορίες για τους κινδύνους τους σχετικούς με νέες και υφιστάμενες ουσίες που παρασκευάζονται ή εισάγονται στην Ε.Ε..
- Να αντιστραφεί το βάρος της αποδείξεως μετακυλιόμενο από τις αρχές των κρατών μελών στις εταιρίες παραγωγής και εισαγωγής, οι οποίες θα είναι υπεύθυνες να καταδεικνύουν ότι οι ουσίες μπορούν να χρησιμοποιούνται με ασφάλεια.
- Να επιβληθεί στους χρήστες των μετέπειτα σταδίων η ευθύνη να παρέχουν πληροφορίες για τις χρήσεις και τα συναφή μέτρα διαχείρισης των κινδύνων που σχετίζονται με τις ουσίες.
- Να διατηρηθεί το ισχύον σύστημα περιορισμών και να εισαχθεί μια διαδικασία αδειοδότησης για τις πλέον επικίνδυνες ουσίες, ως νέο μέσο.
- Να εξασφαλιστούν μεγαλύτερη διαφάνεια και ανοιχτό πνεύμα σε ό,τι αφορά το κοινό, διευκολύνοντας περισσότερο την πρόσβαση στη δέουσα πληροφόρηση για τις χημικές ουσίες.
- Να συσταθεί μια ευρωπαϊκή κεντρική οντότητα (ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων) που θα διευκολύνει τη διαχείριση του REACH και θα διασφαλίζει ότι το σύστημα εφαρ-

μόζεται με εναρμονισμένο τρόπο σε όλη την Ε.Ε.. Η πλήρης λειτουργία του Οργανισμού έχει οριστεί για την 1η Ιουνίου 2008 και έχει αναλάβει την κεντρική διαχείριση και εφαρμογή όλης της διαδικασίας.

Κύρια φιλοσοφία του Κανονισμού REACH είναι η εξής:

Η βιομηχανία οφείλει να αποδείξει ότι τα προϊόντα τα οποία παράγει ή εισάγει είναι ασφαλή, ή ότι έχει λάβει επαρκή και αποτελεσματικά μέτρα για περιορισμό των κινδύνων που συνεπάγεται η χρήση ή η έκθεση σε αυτά και όχι τα Κράτη-Μέλη.

Ας υπογραμμίσουμε ορισμένα σημεία του Κανονισμού τα οποία αναφέρονται ευθέως στην προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος:

- * επιβολή περιορισμών για επαναλαμβανόμενες δοκιμές σε σπονδυλωτά και προτροπή θέσπισης εναλλακτικών μεθόδων δοκιμών με χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας και μεθοδολογιών σε εργαστηριακά πειράματα,

- * ταχύτατη διάδοση των αποτελεσμάτων και τοποθέτηση τους σε μια βάση δεδομένων προσβάσιμη στο κοινό,

- * δικαίωμα στις επιχειρήσεις υποβολής εντός 45 ημερών έγκυρων μελετών-πληροφοριών, προς αποφυγή περιττών δοκιμών,

- * επιβολή περιορισμών – αδειοδοτήσεων στην χρήση ουσιών,

- * εκπόνηση μεθοδολογιών για καθορισμό κατωτάτων ορίων για καρκινογόνες και μεταλλαξιογόνες ουσίες, μέσω συγκεκριμένης διαδικασίας για εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας και του περιβάλλοντος,

- * υποκατάσταση ή και τελική αντικατάσταση ουσιών σε καθαρή μορφή, σε παρασκευάσματα και σε αντικείμενα, με εναλλακτικές ουσίες ή τεχνολογίες. Παροχή ανάλυσης εναλλακτικών δυνατοτήτων από τους ενδιαφερόμενους και

- * αναθεώρηση των αδειών εντός προθεσμίας, κατά περίπτωση υπό προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένης και της παρακολούθησης.

Σημαντικό για την προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος σημείο της όλης διαδικασίας, είναι αυτό της επιβολής περιορισμών στην παραγωγή, στη διάθεση, στην αγορά ή τη χρήση μιας ουσίας.

Προς τούτο, πρέπει να καταρτίζεται και να υποβάλλεται από τα κράτη-μέλη πρόταση για την αντιμετώπιση συγκεκριμένου κινδύνου για την υγεία και το περιβάλλον, με λεπτομερείς απαιτήσεις, ώστε να αιτιολογείται ανάγκη ανάληψης δράσης σε κοινοτικό επίπεδο

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων

Με τον κανονισμό ιδρύεται Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων με έδρα το Ελσίνκι. Ο Οργανισμός είναι επιφορτισμένος με τη διαχείριση των τεχνικών, επιστημονικών και διοικητικών πτυχών του συστήματος REACH και μεριμνά για τη συνοχή των αποφάσεων που λαμβάνονται σε κοινοτικό επίπεδο.

Ο Οργανισμός διαχειρίζεται επίσης τη διαδικασία καταχώρισης και διαδραματίζει βασικό ρόλο στη διαδικασία αξιολόγησης. Επί πλέον, είναι ο αποδέκτης των αιτήσεων αδειοδότησης και διατυπώνει γνωμοδοτήσεις και συστάσεις στο πλαίσιο των διαδικασιών αδειοδότησης και περιορισμού.

Ο ρόλος του Οργανισμού είναι, δηλαδή, κεντρικός, αφού όχι μόνο θα δεχθεί τους φακέλους καταχώρισης αλλά και θα συνδράμει τα εθνικά γραφεία υποστήριξης, θα δημοσιοποιήσει καταλόγους ουσιών, θα οργανώσει φόρα ανταλλαγής πληροφοριών, συνεργασίες και κοινές καταχωρίσεις, θα συντονίσει την αξιολόγηση των ουσιών, θα μπορεί να εκπονήσει φακέλους επιβολής περιορισμών κ.λπ..

Η μετάβαση από το ισχύον καθεστώς στο νέο, πρέπει να γίνει ομαλά, αλλά με εντατικούς ρυθμούς και με ένα λογικό κόστος, τόσο για τις αρμόδιες Αρχές που είναι επιφορτισμένες με τον έλεγχο εφαρμογής της νομοθεσίας, όσο και για τη βιομηχανία που θα κληθεί να εφαρμόσει τις νέες διατάξεις.

Εθνικός Φορέας Διαχείρισης

Στον κανονισμό προβλέπεται ότι πρέπει να υπάρχουν σε κάθε κράτος μέλος αρχές, οι οποίες να διαθέτουν τις ικανότητες και τους απαραίτητους πόρους για να εκπληρώσουν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται. Στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων τους, οι αρχές αυτές πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ

τους και με τον Οργανισμό.

Το Γενικό Χημείο του Κράτους – Δ/ση Περιβάλλοντος, που έχει την αρμοδιότητα της ισχύουσας νομοθεσίας περί επικινδύνων χημικών ουσιών και παρασκευασμάτων και της οποίας κωδικοποίηση και εξέλιξη αποτελεί ο Καν. 1907/2006/ΕΚ, ορίστηκε με την απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών κ. Α. Μπέζα με αριθμό 3013966/2726/14.06.2007 ως η εθνική αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού.

Με την ίδια απόφαση, το Γενικό Χημείο του Κράτους – Δ/ση Περιβάλλοντος ορίζεται επίσης υπεύθυνο για τη συγκρότηση του Εθνικού Γραφείου Υποστήριξης (helpdesk) για την παροχή συμβουλών σε παρασκευαστές, εισαγωγείς, μεταγενέστερους χρήστες και σε κάθε άλλο ενδιαφερόμενο, σχετικά με τις αντίστοιχες ευθύνες και υποχρεώσεις τους, δυνάμει του προαναφερόμενου Κανονισμού.

1. Το γραφείο υποστήριξης λειτουργεί από 1ης Ιουνίου 2007.

2. Η θέσπιση κυρώσεων βρίσκεται στη φάση της προετοιμασίας (σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού πρέπει να είναι έτοιμες έως το Δεκέμβριο 2008) και θα θεσπιστούν με σχετική απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

3. Για τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων του REACH, θα χρησιμοποιηθεί το αποκεντρωμένο δίκτυο επιθεωρητών χημικών προϊόντων του Γενικού Χημείου του Κράτους με την εποπτεία και το συντονισμό της Δ/σης Περιβάλλοντος. Έχουν προγραμματιστεί (2) εβδομαδιαία σεμινάρια για την εκπαίδευση των επιθεωρητών και (3) διήμερα σεμινάρια χημικών σε θέματα REACH για το 2008.

4. Έχει οριστεί ως εκπρόσωπος της Ελλάδας στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού των Χημικών, η κα Μιράντα Ξεπαδάκη, στέλεχος του Γενικού Χημείου του Κράτους που υπηρετεί στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ελλάδας στην Ε.Ε.

Περιορισμοί και προοπτικές

- Ο Κανονισμός έχει βασικό σκοπό τη σωστή διαχείριση των χημικών, για την προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος, όμως δεν παραγνωρίζει:

- * την αναγκαιότητα ύπαρξής τους και τη συμβολή τους στη διαρκή βελτίωση του βιοτικού επιπέδου,

- * την ανάγκη για διαρκή ανάπτυξη της χημικής βιομηχανίας και τις ανάγκες των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν χημικά και

- * τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις σε σχέση με την εκτίμηση του κινδύνου και την επιβολή περιορισμών και απαγορεύσεων.

- Ευνοεί την έρευνα και τις νέες εφαρμογές

- * πρέπει να αντικατασταθούν χημικές ουσίες με νέες φιλικότερης συμπεριφοράς προς την υγεία και το περιβάλλον,

- * είναι αναγκαίο να εφαρμοσθούν εναλλακτικές τεχνολογίες προς την ίδια κατεύθυνση.

- Έχουν ήδη αρχίσει να δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας, κυρίως επιστημόνων.

Προκλήσεις

Επιπτώσεις στην ελληνική βιομηχανία. Η πλειονότητα των ελληνικών επιχειρήσεων:

- * ανήκει στις Μ.Μ.Ε. εκτός λίγων εξαιρέσεων (διυλιστήρια, τσιμεντοβιομηχανία κ.λπ.)

- * δεν παράγει, αλλά χρησιμοποιεί, ουσίες για την παραγωγή προϊόντων σε διάφορα ενδιάμεσα ή/και τελικά στάδια παραγωγής.

- * Ιδιαίτερο πρόβλημα αναμένεται για τους εισαγωγείς ουσιών-παρασκευασμάτων-προϊόντων, αλλά και όσων εξαγουν σε Τρίτες χώρες χημικά προϊόντα και αντικείμενα.

Η αναθεώρηση ταξινόμησης και επισήμανσης λόγω REACH δημιουργεί νέες υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις που υπάγονται ήδη σε άλλη νομοθεσία (π.χ. Οδηγία SEVESO, Οδηγία για Μεταφορά Επικινδύνων Εμπορευμάτων, Οδηγία για Χημικούς Παράγοντες στον Εργασιακό Χώρο, κ.λπ.).

Προτάσεις έγκαιρης προσαρμογής

Το REACH είναι εφαρμόσιμο, αλλά, απαιτείται πολλή προσπάθεια για τη σωστή, αποτελεσματική εφαρμογή του από τις Αρχές και τη βιομηχανία.

Απαραίτητη κρίνεται η εκπόνηση σαφών κατευθυντήριων γραμμών (guidelines) για αμφοτέρους (Αρχές, βιομηχανία), κάτι το οποίο έχει αρχίσει ήδη να εκπονείται σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο. Επίσης απαραίτητο κρίνεται και το εύχρηστο, ευέλικτο λογισμικό.

Ορισμένες από τις προτάσεις έγκαιρης προσαρμογής στις αυξημένες απαιτήσεις του νέου κανονισμού, για τις οποίες ήδη πρέπει να δουλεύουμε σε συνεργασία με τους αρμόδιους κρατικούς και αποκεντρωμένους φορείς είναι, σύμφωνα με το γενικό Χημείο του κράτους :

* Ενημέρωση για τις εξελίξεις κατά την διαμόρφωση της νομοθεσίας.

* Αποσαφήνιση ρόλων.

* Έγκαιρη, λεπτομερής καταγραφή προμηθευτών και πρώτων υλών.

* Υπολογισμός ποσοτήτων.

* Αξιολόγηση των διαθέσιμων στοιχείων.

* Αξιοπιστία προμηθευτών.

* Πληρότητα παρεχόμενης τεχνικής υποστήριξης.

* Ενημέρωση και ευελιξία προσαρμογής στις απαιτήσεις νέας νομοθεσίας των επιχειρήσεων και η εκπαίδευση των στελεχών.

* Υπάρχει ανάγκη δημιουργίας συμβουλευτικού φορέα των επιχειρήσεων για το REACH.

* Κρίνεται απαραίτητη η ανάληψη υποστηρικτικών δράσεων για την κάλυψη των επιστημονικών και τεχνικών αναγκών. Π.χ. Η παροχή εξειδικευμένων τεχνικών συμβουλών από τις αντίστοιχες κλαδικές οργανώσεις (επιμερισμός κόστους), συμβολή στη δημιουργία κοινοπραξιών και διευθέτησης προβλημάτων εμπιστευτικότητας.

* Επικοινωνία με τους προμηθευτές και διερεύνηση μελλοντικών κινήσεών τους, σχετικά με τις πρώτες ύλες που προμηθεύουν.

* Ενημέρωση - διερεύνηση προμηθευτών τρίτων χωρών για τις μελλοντικές απαιτήσεις πληροφοριών (ειδικά για ουσίες σε αντικείμενα όπως π.χ. ρούχα).

* Επικοινωνία με τις αντίστοιχες κλαδικές οργανώσεις σε Κοινοτικό επίπεδο.

* Έγκαιρος και έγκυρος σχεδιασμός προσαρμογής.

* Επικοινωνία με την αρμόδια εθνική Αρχή.

Συμπεράσματα

Ο κανονισμός REACH, αν και αποδυναμωμένος σε σχέση με τους αρχικούς του στόχους, όπως επισημαίνουν οι περισσότερες περιβαλλοντικές οργανώσεις, μετά και την ψήφιση της τελικής του εκδοχής από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (13ης Δεκεμβρίου 2006), αποτελεί τη σημαντικότερη εξέλιξη για την Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα των χημικών. Έρχεται δε να συμπληρώσει με τρόπο θετικό τη μέχρι στιγμής ισχύουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία για τα χημικά, μέσα από μια σειρά μέτρων που θα οδηγήσουν στην παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών σχετικά με την επικινδυνότητα των χημικών ουσιών, που κυκλοφορούν στην αγορά και στην υποκατάστασή των πιο επικινδύνων από αυτές με ασφαλέστερες, με σεβασμό στην αρχή της προφύλαξης (precautionary principle).

Παράλληλα, θα εξασφαλίσει την ελεύθερη κυκλοφορία ουσιών στην εσωτερική αγορά της Ε.Ε.. Η Ευρώπη και η Ελλάδα οφείλουν να ανταποκριθούν στην πρόκληση αυτή, προκειμένου να προστατεύσουν το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, αλλά και να στηρίξουν την ανταγωνιστικότητα της καπιτολισμίας της Ευρωπαϊκής Χημικής Βιομηχανίας που αποτελεί τομέα-κλειδί της Ευρωπαϊκής Οικονομίας.

Ελληνικές αρχές, επιχειρήσεις και επαγγελματίες οφείλουν να προετοιμασθούν για να γίνει το REACH ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Γιατί μπορεί να μην έχουμε τη χημική βιομηχανία που έχει η Γερμανία, η Αγγλία, αλλά έχουμε σημαντική χημική βιομηχανία και εισάγουμε χημικές ύλες και βεβαίως μας αφορά ως πολίτες και ως καταναλωτές.

Η παρουσίαση, πριν από λίγο καιρό, του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, αποτελεί ομολογουμένως μια σημαντική στιγμή για τη χώρα μας. Είναι ο πρώτος σταθμός της μεγάλης προσπάθειας που γίνεται τα τελευταία χρόνια, για την ενσωμάτωση της χωρικής διάστασης σε θέματα αναπτυξιακού σχεδιασμού, αλλά και σχεδιασμού για την άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων, τη βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη και την προστασία της φύσης. Έτσι αρχής γενομένης από τις Α.Π.Ε., θα μάς δοθεί πολύ σύντομα στη χώρα μας η ευκαιρία να διαπιστώσουμε τα οφέλη του χωροταξικού σχεδιασμού, αυτού του απαραίτητου εργαλείου για την αειφορική διαχείριση του χώρου.

Η Χωροταξία οδηγεί σε έναν συνολικό υπερτοπικό σχεδιασμό του χώρου, στα πλαίσια της αειφορίας, δηλαδή της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων προς όφελος της παρούσας και των μελλοντικών γενεών. Στη χώρα μας δυστυχώς, η απουσία σχεδιασμού μετέτρεψε τον χώρο σε ένα διαχρονικό πεδίο συγκρούσεων μεταξύ αντιτιθέμενων συμφερόντων. Βιώσαμε και βιώνουμε ακόμη, συγκρούσεις μεταξύ της ανάγκης για οικονομική ανάπτυξη και της ανάγκης για προστασία του περιβάλλοντος, συγκρούσεις μεταξύ φυσικού περιβάλλοντος και οικιστικών πιέσεων, συγκρούσεις ως προς την οικιστική ή άλλου είδους προτεραιότητα του χώρου, βιώσαμε ακόμη και ενδοοικιστικές πιέσεις ως προς τους όρους δόμησης.

Ένας από τους μεγάλους χαμένους στον τόπο μας, ως συνέπεια της αδυναμίας μας για μια ολοκληρωμένη διαχείριση του χώρου, υπήρξε η προσπάθεια για την αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Σήμερα όμως, που οι κλιματικές αλλαγές μάς έχουν χτυπήσει την πόρτα, που αισθανόμαστε την ανάγκη να επαναπροσδιορίσουμε τις πολιτικές μας στοχεύοντας σε ένα αναπτυξιακό μοντέλο συμβατό, τόσο με την μακροχρόνια ευημερία της κοινωνίας όσο και με την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφορική χρήση των φυσικών πόρων, δεν μπορούμε να αφήνουμε τις Α.Π.Ε. έξω από τους σχεδιασμούς μας. Δεν έχουμε την πολυτέλεια πια να είμαστε μονοδιάστατοι. Δεν μάς επιτρέπεται να μην βλέπουμε πως τα έργα Α.Π.Ε. δεν συνιστούν απειλή για το περιβάλλον, όπως δυστυχώς επιμένουν ακόμη ορισμένα όργανα της Διοίκησης. Αντιθέτως, αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της προσπάθειας μας για την ανάκτηση των χαμένων περιβαλλοντικών ισορροπιών. Τα χρειάζομαστε στη μάχη κατά του φαινομένου του θερμοκηπίου και για αυτό δεν θα πρέπει να τα εμποδίζουμε.

Για μια αποτελεσματικότερη και συνολικότερη αντιμετώπιση του ζητήματος των Α.Π.Ε. στην Ελλάδα, αποφασίστηκε να προωθηθεί επείγοντως η κατάρτιση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου σε εθνικό επίπεδο. Το Ειδικό Πλαίσιο για τις Α.Π.Ε.:

1. Εξειδικεύει τις κατευθύνσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη και οργάνωση του εθνικού χώρου όσον αφορά τη χωρική διάρθρωση της ηλεκτροπαραγωγής με χρήση Α.Π.Ε., ως κλάδου παραγωγικής δραστηριότητας και ως υποδομής κοινής ωφέλειας με εθνική εμβέλεια, με βαρύνουσα σημασία για την προστασία του περιβάλλοντος.

2. Προωθεί τις Α.Π.Ε. κατά προτεραιότητα, μετά από συνεκτίμηση των τοπικών επιπτώσεων, για την επίτευξη των διεθνών, ευρωπαϊκών και εθνικών στόχων.

3. Στοχεύει, σε επιχειρησιακό επίπεδο, στην απλοποίηση και συντόμευση των διαδικασιών χωρικού σχεδιασμού και χωρικής-περιβαλλοντικής εξειδίκευσης για τη δημιουργία έργων Α.Π.Ε., καθώς και την αποκατάσταση συνθηκών ασφαλείας δικαίου για τους επενδυτές χωρίς να τίθεται σε δευτερεύουσα μοίρα η προστασία του περιβάλλοντος.

Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή οδηγία 2001/77/ΕΚ, μέχρι το 2010 η χώρα μας θα πρέπει να καλύπτει πάνω από το 20,1% των συνολικών αναγκών της σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Σήμερα, τρία χρόνια πριν την εκπνοή της προθεσμίας, η κατάσταση δεν είναι η καλύτερη δυνατή. Αρκεί να αναφέρουμε ότι η συνολική εγκατεστημένη ενεργειακή ισχύς των αιολικών πάρκων στη χώρα μας δεν ξεπερνά τα 745,6 MW (Γερμανία 20.621 MW, Ισπανία 11.615 MW, ΗΠΑ 11.603 MW, Ινδία 6.270 MW και Δανία 3.136 MW). Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν επενδυτικές προτάσεις για την υλοποίηση έργων Α.Π.Ε.. Αντιθέτως

προτάσεις υπάρχουν και μάλιστα ξεπερνούν σε αξία τα 250 εκατ ευρώ, όμως είναι σταματημένες, μπλοκαρισμένες μετά από προσφυγές στο ΣτΕ, το οποίο ορίζει ως απαραίτητη προϋπόθεση για να συνεχιστούν την ύπαρξη χωροταξικού σχεδιασμού, που θα βάλει τέλος στις συγκρούσεις για τις χρήσεις γης και θα ορίζει περιοχές προτεραιότητας όπου θα είναι εφικτό να πραγματοποιηθούν αυτού του είδους οι επενδύσεις. Χρειαζόμαστε λοιπόν τον χωροταξικό σχεδιασμό, ώστε να ανοίξουμε την πόρτα για την διείσδυση των Α.Π.Ε. στην εγχώρια ενεργειακή αγορά.

Η Ελλάδα που το 2004 ήταν 6η σε παγκόσμια κατάταξη, σε ό,τι αφορά στο ενδιαφέρον των επενδυτών για την κατασκευή αιολικών πάρκων και 8η για έργα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τις άλλες Α.Π.Ε., η Ελλάδα που διαθέτει ένα από τα πλουσιότερα ενεργειακά δυναμικά Α.Π.Ε. στον κόσμο κάνει πια το μεγάλο βήμα. Προχωρά στην κατάρτιση Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Α.Π.Ε., ανοίγοντας έτσι το δρόμο σε επενδύσεις που θα αξιοποιούν το δικό της συγκριτικό ενεργειακό πλεονέκτημα, επενδύσεις σε καθαρές μορφές ενέργειας, που συμβάλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και στη μάχη κατά της κλιματικής αλλαγής.

Περαιρητικά μπορούμε να πούμε ότι πρέπει να διευκολύνουμε την προώθηση των τεχνολογιών Α.Π.Ε. στην Ελλάδα γιατί:

- Είναι τεχνολογίες φιλικές προς το περιβάλλον, καθώς η αξιοποίησή τους δεν συνοδεύεται καθόλου ή συνοδεύεται από μειωμένη παραγωγή ρύπων ή αερίων που ενισχύουν τον κίνδυνο για κλιματικές αλλαγές.

- Είναι πρακτικά ανεξάντλητες πηγές ενέργειας και συμβάλουν στη μείωση της εξάρτησης από τους εξαντλήσιμους συμβατικούς ενεργειακούς πόρους.

- Είναι εγχώριες πηγές ενέργειας και συνεισφέρουν στην ενίσχυση της ενεργειακής ανεξαρτησίας και της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού σε εθνικό επίπεδο.

- Είναι γεωγραφικά διασπαρμένες και οδηγούν στην αποκέντρωση του ενεργειακού συστήματος, δίνοντας τη δυνατότητα να καλύπτονται οι ενεργειακές ανάγκες σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ανακουφίζοντας τα συστήματα υποδομής και μειώνοντας τις απώλειες μεταφοράς ενέργειας.

- Δίνουν τη δυνατότητα επιλογής της κατάλληλης μορφής ενέργειας που είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες του χρήστη (π.χ. ηλιακή ενέργεια για θερμότητα χαμηλών θερμοκρασιών, αιολική ενέργεια για ηλεκτροπαραγωγή), επιτυγχάνοντας ορθολογικότερη χρησιμοποίηση των ενεργειακών πόρων.

- Έχουν συνήθως χαμηλό λειτουργικό κόστος, το οποίο επιπλέον δεν επηρεάζεται από τις διακυμάνσεις της διεθνούς οικονομίας και ειδικότερα των τιμών των συμβατικών καυσίμων.

- Οι εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης των Α.Π.Ε. διατίθενται σε μικρά μεγέθη και έχουν μικρή διάρκεια κατασκευής, επιτρέποντας έτσι τη γρήγορη ανταπόκριση της προσφοράς προς τη ζήτηση ενέργειας.

- Οι επενδύσεις των Α.Π.Ε. είναι εντάσεως εργασίας, δημιουργώντας πολλές θέσεις εργασίας ιδιαίτερα σε τοπικό επίπεδο. Μπορούν να αποτελέσουν σε πολλές περιπτώσεις πυρήνα για την αναζωογόνηση οικονομικά και κοινωνικά υποβαθμισμένων περιοχών και πόλο για την τοπική ανάπτυξη με την προώθηση των σχετικών επενδύσεων.

Τέλος, η Επιτροπή, κατά τη συνεδρίαση της 26ης Ιουνίου 2007, ενέκρινε τις Εισηγήσεις, οι οποίες απαρτίζουν την Έκθεση της Επιτροπής.

Αθήνα, 6 Ιουλίου 2007

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΙΟΠΑΝΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΥΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ

ΤΑ ΜΕΛΗ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΤΣΑΛΙΔΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΡΥΣΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΗΔΟΝΗΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΟΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ
ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΣΑΠΙΔΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ
ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ
ΦΩΤΙΟΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ
ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (ΑΡΗΣ) ΣΤΑΘΑΚΗΣ »

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Επίσης, οι Υπουργοί Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Υγείας της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας για συνεργασία στον Τομέα της Υγείας».

Οι Υπουργοί Εξωτερικών και Οικονομίας και Οικονομικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση των Συμφωνιών Παράτασης των Προγραμμάτων Αναπτυξιακής Συνεργασίας 2002-2006 για μια περαιτέρω πενταετή περίοδο 2007-2011 δι' ανταλλαγής ρηματικών διακοινώσεων μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Αλβανίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Συμβουλίου Υπουργών της Βοσνίας – Ερζεγοβίνης, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας του Μαυροβουνίου, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Σερβίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρουμανίας».

Οι Υπουργοί Ανάπτυξης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Δικαιοσύνης, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου Τροποποίησης της Συμβάσης της 29ης Ιουλίου 1960 για την αστική ευθύνη στον τομέα της Πυρηνικής Ενέργειας, όπως τροποποιήθηκε από το Πρόσθετο Πρωτόκολλο της 28ης Ιανουαρίου 1964 και από το Πρωτόκολλο της 16ης Νοεμβρίου 1982».

Παραπέμπονται στις αρμόδιες Διαρκείς Επιτροπές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Υπουργός κ. Μπασιάκος ήθελε να κάνει μια βραχεία παρέμβαση.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Έχουμε πει κατά κόρον ότι αντί για χίλια στρέμματα ευρύτερης περιοχής, που θα έπρεπε να είναι καμένη, για να αποζημιωθεί –κάτι που ίσχυε επί ΠΑ.ΣΟ.Κ.- το κάναμε πεντακόσια στρέμματα, μετά από έγκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι το μισό απ' όσο ζητείτο επί ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Αφορά την ευρύτερη περιοχή. Όχι να έχει ο καθένας πεντακόσια στρέμματα, όπως κακώς νομίζετε! Τα έχουμε πει κατά κόρον!

Όμως, όπως και το άλλο που έχουμε πει κατά κόρον, «αποδέσμευση για τη σταφίδα» δεν το διαβάζετε, γιατί φαίνεται ότι δεν σας ενδιαφέρει, αλλά δημιουργούνται εδώ εντυπώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το λόγο έχει ο Υφυ-

πουργός κ. Κοντός για να δευτερολογήσει.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Αργύρης παίρνοντας το λόγο και αναφερόμενος σε δελτίο Τύπου που εξέδωσα απαντώντας σε δική του ανακοίνωση για την κτηνοτροφία, είπε ότι ανέφερα μέσα πως «στο σπίτι του κρεμασμένου δεν μιλάνε για σχοινί». Θέλω, λοιπόν, να επαναλάβω ότι ο κρεμασμένος και ο καταδικασμένος στην συνείδηση των Ελλήνων αγροτών είναι και θα είναι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Και αυτό γιατί ποτέ δεν είχε πολιτική για την γεωργία και ποτέ δεν είχε πολιτική βούληση για να στηρίξει τους Έλληνες αγρότες.

Και επειδή έγινε αναφορά σε διαπραγματεύσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση και προφανώς, έχει εξασθενήσει η μνήμη των αγαπητών μου συναδέλφων, θα ήθελα να τους θυμίσω τι έγινε όταν ο κ. Ανωμερίτης πήγε και διαπραγματεύτηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση το βαμβάκι, τότε που είχαμε τα επιλέξια, τα μη επιλέξια, που κόπηκε η Ελλάδα στη μέση πολλές φορές, που ξεφούσκωναν τα λάστιχα των αγροτών, που έριχναν ζάχαρη στα ρεζερβουάρ των αγροτών.

Θα ήθελα να τους θυμίσω τι συνέβη στα συμβούλια των Υπουργών Υγείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν ο κ. Γείτονας και η κ. Σπυράκη πήγαιναν και συμφωνούσαν με οριακές ψήφους να ληφθούν μέτρα εναντίον του καπνίσματος και του καπνού, αποδυναμώνοντας την δική μας προσπάθεια για την στήριξη του καπνού στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θα ήθελα να τους θυμίσω τι συνέβη όταν ο κ. Παπανδρέου στα συμβούλια των γενικών υποθέσεων πήγαινε και έπαιρνε αποφάσεις και μάλιστα συμφωνούσε στις αποφάσεις να μην μπαίνουν δασμοί για εισαγωγές δημητριακών από τρίτες χώρες. Και βέβαια, αποκορύφωμα όλων αυτών ήταν αυτό που συνέβη και κανείς δεν μπόρεσε να το καταλάβει τότε και το καταγγείλαμε επανειλημμένως, όταν ο κ. Δρυς έχοντας την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης άφησε έξω από την διαπραγμάτευση για τη Νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική, τα βασικά αγροτικά μας προϊόντα. Πήγε δηλαδή, έχοντας την προεδρία, συμφώνησε στο να στηριχθούν τα προϊόντα των βορείων χωρών και δεν συμφώνησαν για τα δικά μας αγροτικά προϊόντα, το βαμβάκι, τον καπνό και το λάδι. Και τα άφησε όλα αυτά σε εμάς που είμαστε μία νέα Κυβέρνηση, να δώσουμε τη μάχη και να πάρουμε σοβαρές αποφάσεις για τη στήριξη των προϊόντων αυτών.

Θέλω, επίσης, να πω ότι προφανώς έχουν ξεχάσει οι συνάδελφοι ότι επί των ημερών των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν υπήρχαν πολιτικές για τα προϊόντα. Καμμία πολιτική δεν είχε διαμορφωθεί σε μακροχρόνια διάσταση, έτσι ώστε να εξισορροπεί η προσφορά με τη ζήτηση έτσι ώστε να ενισχύονται τα προϊόντα μας, έτσι ώστε να μπορούν τα προϊόντα να προστατεύονται από εισαγόμενα προϊόντα, έτσι ώστε να μπορούν τα δικά μας ελληνικά αγροτικά προϊόντα να έχουν μία αξιολογική θέση στην ελληνική και στην διεθνή αγορά.

Δεν υπήρχαν πολιτικές για την ελληνική κτηνοτροφία. Καμμία πολιτική. Οι κτηνοτρόφοι είχαν αφεντί στην τύχη τους. Το ποσοστό 75% προς 25% μεταξύ ζωικής και φυτικής παραγωγής αποδεικνύει την αλήθεια αυτών που αναφέρουν.

Άκουσα την κ. Αντωνίου να μιλάει για καρτέλ στην Αίθουσα αυτή, όταν επί σειρά ετών, επί κυβερνήσεων ΠΑ.ΣΟ.Κ., ο κ. Τζουμάκας έστελνε επιστολές στην κ. Παπανδρέου ότι υπάρχουν εναρμονισμένες πρακτικές στο γάλα και η κ. Παπανδρέου του απαντούσε ότι δεν υπάρχει καμμία εναρμονισμένη πρακτική. Και θα ήθελα να θυμίσω στους συναδέλφους ότι το καρτέλ δημιουργήθηκε και εξελίχθηκε επί των ημερών των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και αυτό αποδυναμώθηκε και ξεσκεπάστηκε επί των ημερών της σημερινής Κυβέρνησης και είναι κάτι πάρα πολύ σημαντικό.

Επειδή μιλήσαμε για μέτρα για την κτηνοτροφία, θέλω να πω ότι εμείς πήραμε τριάντα πολύ σημαντικά μέτρα για την στήριξη της ελληνικής κτηνοτροφίας. Οι τιμές στο γάλα και στο κρέας και το 2005 και το 2006 κυμάνθηκαν σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα. Έχουμε κάποιο πρόβλημα με τις ζωτροφές. Διότι έχει ξεκινήσει μία καλή περίοδος για τα δημητριακά. Όμως, λαμβάνουμε μέτρα έτσι ώστε και η εξισωτική αποζημίωση να πληρωθεί νωρίτερα στους κτηνοτρόφους και να πληρώνεται νωρίτερα

αλλά και να δημιουργούνται ζωτροφές από τα υποπροϊόντα των βιοκαυσίμων για να μπορέσουν να έχουν χαμηλότερο κόστος παραγωγής οι Έλληνες κτηνοτρόφοι.

Αναφερθήκαμε στα σχέδια βελτίωσης και είπε ο κ. Παπαγεωργίου ότι δεν προχωρήσαμε με τους ρυθμούς που έπρεπε τα σχέδια βελτίωσης. Μα από το 2001 έως το 2003 εγκρίθηκαν τριακόσια ή τριακόσια είκοσι σχέδια βελτίωσης στη ζωική παραγωγή. Από το 2004 μέχρι σήμερα εγκρίθηκαν τέσσερις χιλιάδες σχέδια βελτίωσης της ζωικής παραγωγής. Κι αυτό τι μαρτυρά; Μαρτυρά το ενδιαφέρον των νέων ανθρώπων να ασχοληθούν με την κτηνοτροφία, κάτι που είναι ιδιαίτερα σημαντικό, γιατί για εμάς η ελληνική κτηνοτροφία μπορεί να αποτελέσει την ατμομηχανή που θα σύρει το άρμα για τη γενικότερη ανάπτυξη της οικονομίας μας.

Πολιτική για την ποιότητα. Μπορεί το πρόγραμμα της αγροτικής ανάπτυξης να εγκρίθηκε επί των ημερών των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., όμως δεν υπήρχε η ενθάρρυνση για να ασχοληθούν, ιδιαίτερα, οι νέοι άνθρωποι με τη βιολογική γεωργία.

Όταν αναλάβαμε βρήκαμε τις βιολογικές καλλιέργειες στο 0,8% της καλλιεργηθείσας έκτασης και βάλαμε στόχο να φτάσουμε στο 3% έως το 2010 και το πετύχαμε έως το 2007.

Υποδομές. Θέλω να σας πω ότι χθες πραγματοποιήσα περιοδεία στη Ρόδο. Μου έκανε πολύ μεγάλη εντύπωση ότι στα νησιά υπάρχει πολύ μεγαλύτερο πρόβλημα άρδευσης, πρόβλημα με τα νερά. Μου είπαν τοπικοί παράγοντες, που δεν ανήκουν στο χώρο της Νέας Δημοκρατίας, ότι επί των ημερών των προηγούμενων κυβερνήσεων ξεκίνησαν να γίνονται πολλά φράγματα και δυστυχώς, όλα έμειναν στη μέση. Για διάφορους λόγους κανένα φράγμα δεν ολοκληρώθηκε.

Θέλω να πω και το καταγγέλλω αυτό, ότι είναι λυπηρό, πραγματικά, πως μπορούσαμε να ολοκληρώσουμε τις υποδομές και να στηρίξουμε την αγροτική ανάπτυξη σε όλη τη χώρα και να μην έχουμε κάνει καμμία ενέργεια έτσι ώστε να προχωρήσουμε σ' αυτό τον κρίσιμο τομέα.

Αναφέρθηκαν οι συνάδελφοι στο αγροτικό εισόδημα. Είχα ζητήσει και την προηγούμενη φορά που μίλησα, να μας πουν αν αμφισβητούν τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας για το 2002 και το 2003, δηλαδή επί των ημερών που κυβερνούσε η προηγούμενη κυβέρνηση. Να μας πουν αν αμφισβητούν τη μείωση του 11,2% συνολικά το 2002 και το 2003. Διότι δεν μπορούμε να λέμε ότι τότε η Στατιστική Υπηρεσία λειτουργούσε σωστά ενώ τώρα δέχεται επιδράσεις και επεμβάσεις από μας για να αλλοιώσει τα στοιχεία.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω, κύριοι συνάδελφοι, ότι τα στοιχεία είναι απολύτως αληθή. Είναι βέβαιο ότι το 2005 και 2006, συνολικά, είχαμε μία αύξηση κατά 2,3% του αγροτικού εισοδήματος.

Θεωρώ ότι δεν είναι σωστό αυτό που αναφέρθηκε από τον κ. Παπαγεωργίου, ο οποίος μας είπε: «εγώ σπούδασα οικονομικά» - κύριε Παπαγεωργίου, ξέρετε και εγώ σπούδασα οικονομικά και ότι οι αποζημιώσεις δεν αποτελούν αγροτικό εισόδημα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ: Άλλα, είπε ο Υπουργός.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Διότι αν σε μια περιοχή για παράδειγμα, λόγω δυσμενών καιρικών φαινομένων, έχουμε καταστροφή της παραγωγής και έλθει ο ΕΛ.Γ.Α. και αναπληρώσει το εισόδημα αυτό, τότε αυτό και σωστά προσμετράται ως εισόδημα για τον αγρότη.

Άρα, τα συνυπολογίζουμε όλα αυτά και δεν μπορούμε να λέμε ότι επειδή σε κάποια προϊόντα μειώθηκαν οι τιμές -και εγώ μπορώ να σας πω μια σειρά από προϊόντα που αυξήθηκαν οι τιμές τις προηγούμενες χρονιές- εξαιτίας του γεγονότος αυτού μειώθηκε το εισόδημα.

Θέλω επίσης να σας πω, επειδή τα παρακολουθούμε πολύ στενά, ότι σε πολλούς συντελεστές του κόστους παραγωγής των αγροτικών προϊόντων έχουμε πραγματική μείωση, όπως είναι οι τιμές των φυτοφαρμάκων και των λιπασμάτων. Και φέτος πετύχαμε να έχουμε μείωση στις τιμές των κτηνιατρικών φαρμάκων.

Όσον αφορά για τον όγκο παραγωγής, κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζαμε όλοι όσοι ασχολούμασταν με τα αγροτικά ότι με την

επιλογή της ολικής αποσύνδεσης σε αρκετά προϊόντα θα είχαμε τη μείωση του όγκου παραγωγής. Μείωση του όγκου παραγωγής θα είχαμε στα καπνά, διότι το κόστος παραγωγής ήταν πάνω από την εμπορική αξία και τη διαφορά την κάλυπτε η επιδότηση. Μείωση έχουμε οπωσδήποτε στο βαμβάκι. Μείωση έχουμε στη βιομηχανική ντομάτα, διότι η διεθνής συγκυρία δεν βοηθά στο να αυξηθεί η παραγωγή.

Από εκεί και πέρα θέλω να σας πω ότι για πρώτη φορά εμείς διαμορφώνουμε στρατηγικές, πολιτικές έτσι ώστε να στηριχθεί το αγροτικό εισόδημα, έτσι ώστε να στηριχθεί η πραγματική παραγωγή, έτσι ώστε να υπάρχει μια πραγματική ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης.

Όσον αφορά για τις επενδύσεις, θέλω να σας πω ότι ενεργοποιήσαμε, πλήρως, όλα τα επενδυτικά προγράμματα που αφορούν είτε το μέτρο «2-1», είτε τα μέτρα των ομάδων παραγωγών είτε οποιοδήποτε άλλο μέτρο για να μπορέσουν να αυξηθούν. Και θα έχουμε τη χρονιά αυτή μια πραγματική και ουσιαστική αύξηση των επενδύσεων στη μεταποίηση των αγροτικών προϊόντων.

Επίσης, πρέπει να ξέρετε και είναι πολύ σημαντικό και αποτέλεσε αίτημα ετών των Ελλήνων κτηνοτρόφων, ότι για πρώτη φορά πήραμε έγκριση από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εντάσσονται τα επενδυτικά σχέδια για την κτηνοτροφία στον Αναπτυξιακό Νόμο. Είναι πολύ σημαντικό πλέον ότι οι Έλληνες κτηνοτρόφοι θα έχουν τη δυνατότητα να εντάσσονται στον Αναπτυξιακό Νόμο και να ενισχύουν τις επενδυτικές τους προσπάθειες από εθνικές ενισχύσεις του Εθνικού Αναπτυξιακού Νόμου.

Όσον αφορά τις δεκαετίες μελέτες, συμμετείχα σε διαβουλεύσεις που έγιναν με έναν πολύ δημοκρατικό τρόπο για αυτές τις μελέτες. Για πρώτη φορά δίνεται η δυνατότητα στους αγρότες της κάθε περιφέρειας να έχουν έναν οδηγό για το πού κατευθύνεται η αγροτική παραγωγή στις περιφέρειές τους.

Για πρώτη φορά δίνεται η δυνατότητα σε όλους τους φορείς είτε είναι Τοπική Αυτοδιοίκηση είτε είναι εκπρόσωποι των αγρωτών, να συνεισφέρουν στην προσπάθεια αυτή, να καταθέσουν μέσα από ένα δημοκρατικό διάλογο τις απόψεις τους ώστε να έχουμε μια ολοκληρωμένη πλέον άποψη για τις προοπτικές του αγροτικού τομέα.

Όσον αφορά τη μελέτη για την Περιφέρεια της Ηπείρου, θέλω να πω ότι μετά από διαγωνισμό και όχι με ανάθεση, πήρε τη μελέτη αυτή η εταιρεία «NOISIS» και η «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Ηπείρου», μια κοινοπραξία, και προχώρησε στη μελέτη. Θέλω επίσης να πω ότι στην «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Ηπείρου» μετέχουν πολλές εταιρίες η «ΠΙΝΔΟΣ» και άλλες εταιρίες, έτσι ώστε να μιλάμε πλέον για μια συλλογική αναπτυξιακή δράση στην περιοχή.

Πρέπει επίσης να πούμε, γιατί ακούστηκαν αρκετά πράγματα εδώ για τον καπνό, για το βαμβάκι, για τα τεύτλα, ότι για όλα αυτά τα προϊόντα χαράξαμε πολιτικές και ήδη αποδίδουν αυτές οι πολιτικές.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ: Για τις επιδοτήσεις, πείτε μας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Μα, εσείς αναφερθήκατε, κύριοι συνάδελφοι, για όλα αυτά. Ο Υπουργός έδωσε απαντήσεις για τα θέματα των επιδοτήσεων. Εγώ καλούμαι να απαντήσω σ' αυτά τα οποία εσείς βάλατε όσον αφορά τα προϊόντα. Για τον καπνό, λοιπόν, πρέπει να ξέρετε ότι τα ανατολικά καπνά τα οποία καλλιεργούνται στη χώρα μας, φέτος απήλαυσαν 30% υψηλότερες τιμές και αυτό είναι κάτι πάρα πολύ σημαντικό. Ενθαρρύνονται και με μια σειρά μέτρων οι καπνοπαραγωγοί ώστε να συνεχίσουν τις καλλιέργειες αυτές.

Για το θέμα των οπωροκηπευτικών και του νέου κανονισμού αναφέρατε ότι χάθηκαν 21.000.000 ευρώ από ποια; Από το πλαφόν που είχαμε ή από αυτά τα οποία απορροφήσαμε. Διότι το θέμα δεν ήταν τι πλαφόν είχαμε. Το θέμα είναι ότι ενώ είχαμε πλαφόν εξαιτίας της αδυναμίας των ομάδων παραγωγών οι οποίες υπολειμματούσαν επί των ημερών των δικών σας κυβερνήσεων, δεν απορροφήθηκαν και κατά συνέπεια οι κατανομές έγιναν με τις απορροφήσεις και όχι με τα πλαφόν που υπήρχαν τα προηγούμενα χρόνια. Για τη βιομηχανική ντομάτα θέλω να σας πω ότι οι Ιταλοί και οι Ισπανοί πήραν τη δυνατότητα να πληρώσουν από εθνικά κονδύλια, γιατί τα προηγούμε-

να χρόνια είχαν ξεπεράσει την εθνική ποσόστωση και είχαν μειωμένες ενισχύσεις. Τη διαφορά αυτή, λοιπόν, για να εισπράτουν οι παραγωγοί ε-ολοκλήρου την επιδότηση, θα την καλύψουν με εθνικά κονδύλια. Εμείς επειδή είχαμε παραγωγές κάτω από το εθνικό πλαφόν, δεν μειώθηκαν οι επιδοτήσεις και έτσι οι Έλληνες ντοματοπαραγωγοί, όταν θα εισπράτουν τις ενισχύσεις μέχρι το 2013, θα τις εισπράτουν με ολόκληρη την επιδότηση. Και αυτός ήταν ο λόγος που ζήτησαν και πήραν οι Ιταλοί και οι Ισπανοί δυνατότητα να πληρώνουν από εθνικές ενισχύσεις.

Όσον αφορά τις επιδοτήσεις, θέλω να σας πω –και το ξέρετε πολύ καλά– ότι έγινε μια πολύ μεγάλη προσπάθεια στις υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για να μπορέσουμε να εφαρμόσουμε ένα πολύπλοκο, ένα γραφειοκρατικό, ένα δύσκολο σύστημα. Αρχεία δεν υπήρχαν, βάσεις δεδομένων δεν υπήρχαν. Τα μητρώα τα οποία είπατε ότι παραδώσατε και ότι ήταν σε άρτια κατάσταση, δεν υπήρχαν. Κατά συνέπεια, κληθήκαμε να εφαρμόσουμε ένα δύσκολο σύστημα. Οι παραγωγοί στη συντριπτική τους πλειονότητα έχουν πληρωθεί τις επιδοτήσεις. Κάποιοι που μένουν, τους διαβεβαιώνουμε ότι μετά από έλεγχο που γίνεται και αυτοί, σύντομα, θα πληρωθούν.

Θέλω όμως να σας θυμίσω, επειδή μιλάτε για καθυστερήσεις, ότι και στο ελαιόλαδο και σε πολλά άλλα αγροτικά προϊόντα και στο βαμβάκι, το τελευταίο κομμάτι των επιδοτήσεων με την προηγούμενη κατάσταση πληρωνόταν πολύ αργότερα από ό,τι πληρώθηκαν αυτή τη φορά οι επιδοτήσεις.

Επίσης, θέλω να σας πω, επειδή έγινε και μια αναφορά στις ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών, ότι οι τιμοκατάλογοι ήταν αποτέλεσμα συμφωνίας μεταξύ των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών και μεταξύ των μελών τους. Οποιαδήποτε άλλη περίπτωση αν γινόταν και πήγαινε ο υπολογισμός των ενισχύσεων και η πληρωμή τους σε ιδιωτικούς φορείς, ήταν βέβαιο ότι θα οδηγούσαμε σε περιπέτειες τους Έλληνες αγρότες.

Τελειώνοντας, θέλω να πω ότι οι Έλληνες αγρότες γνωρίζουν ποιοι τους μιλούν με ειλικρίνεια. Γνωρίζουν ποιοι καταβάλλουν μια ουσιαστική προσπάθεια για τη στήριξη του εισοδήματός τους. Γνωρίζουν ποιοι για πρώτη φορά διαμόρφωσαν στη χώρα αυτή εθνική μακροχρόνια αγροτική πολιτική. Και είναι βέβαιο ότι όποτε γίνουν οι εκλογές –και θα γίνουν στην ώρα τους– οι Έλληνες αγρότες θα καταδικάσουν το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και θα στηρίξουν τη Νέα Δημοκρατία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Ευάγγελος Αργυρός έχει το λόγο για να δευτερολογήσει.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Κύριοι Υπουργοί, είναι αλήθεια ότι οι εκλογές θα γίνουν ώρα τους. Αυτά όμως που πρέπει να κάνει η Κυβέρνηση δεν γίνονται στην ώρα τους. Αυτά που πρέπει να κάνετε εσείς, κύριε Υπουργέ, δεν γίνονται στην ώρα τους.

Το Μάρτιο, μετά από την Κυβερνητική Επιτροπή, η Κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι «είμαστε έτοιμοι, όσο ποτέ άλλοτε, για να αντιμετωπίσουμε τα ακραία καιρικά φαινόμενα» που και αυτά τα είχαμε προβλέψει. Όταν στις 20 Ιουνίου είναι ακόμη στο Υπουργείο σας η προκήρυξη που θα στείλετε στα δασαρχεία για να προσλάβετε τέσσερις χιλιάδες οκτακόσιους δεκατέσσερις εποχικούς εργαζόμενους και όταν θα πάει για τα δασοτεχνικά έργα η Κεντρική Δασική Υπηρεσία στις περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες και σε ό,τι άλλο χρειάζεται για να γίνει η πρόληψη για τους δρόμους και για τα δάση, αυτό τι δείχνει; Ότι κάνετε τα πράγματα που χρειάζονται στην ώρα τους; Για αυτά σας εγκαλώμε, κύριε Υπουργέ. Σας εγκαλώμε γι' αυτό που δεν κάνετε. Και αυτός είναι ο ρόλος μας ως Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Εσείς νομίζετε ότι επειδή χάσαμε τις εκλογές του 2004, δεν πρέπει να μιλάμε, θα εξαφανιστούμε και θα σας αφήσουμε να κάνετε ό,τι εσείς νομίζετε. Το να κάνετε στην επιχείρησή σας, στη δουλειά σας, στην οικογένειά σας ό,τι θέλετε, είναι λίγο το κακό. Μα, εσείς εδώ έχετε την ευθύνη της διακυβέρνησης της χώρας.

Επίσης, επειδή λέτε ότι δεν έχετε καμμία ευθύνη, είδα ότι μεταβιβάσατε και το έγγραφο του κ. Σανιδά αμέσως με δικό σας δελτίο Τύπου προς τις υπηρεσίες, λες και δεν θα πήγαιναν από τον κ. Σανιδά, θα πρέπει να σας πω ότι έχετε την ευθύνη για την πρόληψη. Κάνετε τίποτα γι' αυτό; Είστε υπόλογος, κύριε Υπουργέ. Είστε υπόλογοι έναντι των γενιών και το τι θα υποστεί η χώρα τον επόμενο χρόνο από τα ακραία καιρικά φαινόμενα.

Στον προϋπολογισμό του 2007 μειώσατε κατά 13,5% τις προβλεπόμενες δαπάνες για τα δάση και για την αλιεία. Το 2003 θεσπίστηκε Ειδικό Ταμείο, το Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας, που προέβλεπε να δίνονται 8.000.000-10.000.000 κάθε χρόνο για να γίνονται τέτοιες δαπάνες και μάλιστα, κύριε Υπουργέ, μόνο με δική σας υπογραφή. Μήπως μπορείτε να μας πείτε πού ξοδεύατε αυτά τα χρήματα; Μήπως η δική σας υπογραφή πήγαινε για «κατόπιν ενεργειών μου;» Και γιατί δεν τα βάζατε στα δάση; Και αυτό το λέω, επειδή είπατε ότι δεν έχετε καμμία ευθύνη.

Καθυστερήσε, όπως σας είπα και πριν, η πρόσληψη του προσωπικού. Έχετε μειώσει κατά 1/5 τις δαπάνες στο Υπουργείο. Θα πρέπει να σας πω ότι ήταν 16.000.000 το 2004 ο προϋπολογισμός για τα δάση και την επόμενη χρονιά το κάνατε 6.500.000. Βάλατε το 2007, αφαιρέσατε τα 2.000.000, τα δώσατε στο Πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑ», αλλά τα 3.500.000 ήταν δαπάνες από το προηγούμενο έτος που δεν πληρώσατε. Για ποιες αυξημένες δαπάνες μιλάτε;

Θα μπορούσα εδώ να σας πω και κάτι πολύ πιο σημαντικό, επειδή είπατε ότι όλα γίνονται στην ώρα τους. «Τώρα που γίνεται «βοηθός» του κ. Σουφλιά, έχετε συναρμοδιότητα και για το θέμα των νερών. Τι κάνατε για τα νερά που έρχεται οσονούπω η λειψυδρία, ή για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και από τις καταστροφές οι αγρότες; Έχει συνέλθει ποτέ η Εθνική Επιτροπή Υδάτων; Υπάρχει μια Επιτροπή Υδάτων. Έχει συνέλθει ποτέ; Ήρθατε στη Βουλή, όπως οφείλατε από το v.3199 να ενημερώσετε τη Βουλή για αυτά που συμβαίνουν στο νερό; Δεν έχει συγκληθεί ούτε μια φορά το Εθνικό Συμβούλιο, αλλά ούτε και οι φορείς. Εγώ πήγα στην Κάρλα την προηγούμενη φορά. Ο φορέας διαχείρισης και ανασύστασης της Κάρλας, ενώ υπάρχει, δεν συνεδρίασε ούτε μια φορά και πρόεδρος είναι ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας. Γι' αυτό, λοιπόν, όταν δεν κάνετε αυτές τις ενέργειες, αφήστε τις εκλογές να γίνουν και είναι σίγουρο ποια θα είναι η απάντηση.

Θέλω εδώ, να μας πείτε και κάποια άλλα πράγματα. Επειδή εσείς είστε πολύ επιρρεπείς στις αλχημείες, να δηλώσετε εδώ στη Βουλή για ποια αύξηση των βιολογικών προϊόντων μιλάτε; Τι στοιχεία είναι αυτά που υπολογίζετε κάθε φορά και εμείς δεν τα καταλαβαίνουμε; Ούτε αυτούς που φεύγουν από τη βιολογική καλλιέργεια αφαιρείτε, αλλά ούτε και παίρνετε υπ' όψιν σας αυτούς που δεν μπορούν να συνεχίσουν τη βιολογική καλλιέργεια. Εσείς κάνετε συνέχεια προσθέσεις ανάλογα με το πώς σας βολεύουν.

Θέλω, επίσης, κύριε Υπουργέ, να μας πείτε γιατί δεν αναφέρατε στον απολογισμό σας τι έγινε μ' αυτό τον περιβόητο ένα και μοναδικό νόμο που ψηφίσατε;

Μήπως τελικά για την παράγραφο εκείνη που αποχαρακτήριζε τις εκτάσεις υψηλής παραγωγικότητας φέρατε αυτόν τον νόμο, για να αποχαρακτήριζετε πάνω από πέντε- έξι εκατομμύρια και μάλιστα είναι και στη δική σας περιοχή; Σας είχαμε προειδοποιήσει με ανακοίνωση. Μήπως τελικά έχετε κι εσείς ίδιον όφελος για αυτό το πράγμα; Δεν απαντήσατε. Γιατί φέρατε αυτήν την τροπολογία και αποχαρακτηρίζετε εκατομμύρια στρέμματα ένθεν και ένθεν του εθνικού δρόμου μέχρι την Αλεξανδρούπολη;

Δεν είστε υπόλογος εσείς, κύριε Υπουργέ, όταν φέρατε την τροπολογία και βγήκε και ο κ. Καραμανλής και μας είπε ότι ξεφύτρωσαν οι βίλες; Μα, εσείς φέρατε εδώ τροπολογία για αυτό το πράγμα, για να τους χαρίσετε τα πρόστιμα και τις κατεδαφίσεις και μιλάτε εσείς για σκονί στο σπίτι του κρεμασμένου; Ποιος τελικά είναι ο κρεμασμένος, ή ποιος πρέπει να κρεμαστεί;

Δεν μας απαντάτε για όλα αυτά, δεν απαντήσατε στον κ. Βαρβαρίγο, που επιμένει, από πότε θα αρχίσει η αποδέσμευση.

Σας λέει ο κ. Δριβελέγκας, τελικά διακόσιες χιλιάδες αγρότες που δεν πήραν τα χρήματά τους, είναι όλοι πεθαμένοι και είναι όλοι απατεώνες; Τόσους πολλούς απατεώνες έχουμε στην Ελλάδα; Είναι όλοι αυτοί οι αγρότες απατεώνες, που εσείς τους προστατεύσατε; Μπορείτε να απειλείτε εσείς την προηγούμενη Κυβέρνηση για αδιαφάνεια; Δεν έχετε δημοσιοποιήσει ούτε μία, ούτε βάζετε την υπογραφή σας και δεν ξέρετε γιατί τη βάζετε και τι όφελος έχετε και μας απειλείτε εδώ και μας λέτε ότι έχουμε και άλλα στοιχεία; Φέρτε τα εδώ ό,τι στοιχεία έχετε. Που να τα βρείτε τα στοιχεία; Απλά μονίμως λέτε κουβέντες στον αέρα.

Δεν ήταν ανάθεση, όπως λέει, η μελέτη στη «NOISIS». Αυτό σας είπα εγώ, ή σας είπα ότι η «NOISIS» δεν είχε ιδέα; Για πρώτη φορά αυτή η εταιρεία συστήθηκε και πήρε για να σας δώσει συμβουλές τι θα κάνετε από τις επιπτώσεις από την κοινή αγροτική πολιτική, μία εταιρεία που συστήθηκε πριν από ένα χρόνο; Δώσατε δηλαδή την ανάθεση των επιπτώσεων από την Κοινοτική Αγροτική Πολιτική; Σε αυτήν την ανάθεση είπατε σε μια δύσκολη περιοχή, όπως είναι η Ήπειρος, να δώσει μελέτη τι ακριβώς, θα συμβεί και περιμένουν οι αγρότες τριάντισι χρόνια τις μελέτες, τις οποίες πληρώνουν οι ίδιοι και εδώ έρχεστε με το ίδιο ύφος και την ίδια αλαζονεία που έχετε από την αρχή του «σεμνά και ταπεινά», των «νταβατζήδων», του «Μπαϊρακτάρη» κ.ο.κ.; Και μιλάτε εσείς για διαφάνεια; Και μας εγκαλείτε κιόλας και μας λέτε να μη μιλήσουμε;

Ένα άλλο θέμα: Κύριε Υπουργέ, είπατε στον κ. Καραμανλή και διάβασε πέρα από έργα που δεν είχαν καμμία σχέση, ότι ενισχύσατε και την κτηνοτροφία. Μας απάντησε και ο κ. Κοντός. Πώς την ενισχύσατε την κτηνοτροφία; Όλοι οι κτηνοτρόφοι της Ελλάδας ζητούν από τον Καραμανλή να σας αποσύρει από Υπουργό, γιατί λέτε ότι τους κοροϊδεύετε για την αύξηση του εισοδήματός τους και το βάζετε αυτό και το λέει και ο κύριος Πρωθυπουργός. Αυξήθηκε ή μειώθηκε το εισόδημα των κτηνοτρόφων; Δεν ήταν διαπραγμάτευση των Βουλευτών, των στελεχών, του κ. Ζαγορίτη, για να πάτε στη Λάρισα σ' ένα συνέδριο; Για να έρθουν οι συνδικαλιστές στο προσυνέδριο, έπρεπε να πείτε ότι δεν αυξήθηκε το εισόδημα; Και βγήκατε έξω και είπατε ότι μπορεί αλλού να αυξήθηκε το εισόδημα αλλά εδώ στην Θεσσαλία δεν αυξήθηκε. Μα εκεί είναι το 30% της παραγωγής. Αν δεν αυξήθηκε στη Θεσσαλία, τότε που θα αυξήθηκε; Ποια προϊόντα υπάρχουν στην υπόλοιπη Ελλάδα που αύξησαν το εισόδημα;

Επειδή ο κ. Πολύδωρας ζήτησε να έχουν οι αγροφύλακες «βλέμμα αετού» και να έχουν την «υπομονή βοδιού», θα πρέπει να σας πω ότι οι Έλληνες δεν έχουν άλλη υπομονή, την έχετε εξαντλήσει, γι' αυτό λοιπόν την ώρα που θα γίνουν οι εκλογές θα σας απαντήσουν με αυτό ακριβώς που σας χρειάζεται, να απαλλάξετε, δηλαδή, τον τόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ο κύριος Υπουργός, έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Το ότι δεν κατανοείτε αυτά που λέω, είναι πλέον κανόνας, δεν με ξενίζει καθόλου.

Επανερχομαι σε ορισμένα στοιχεία τα οποία επικαλεστήκατε ή τα οποία ζητάτε. Λέω κατηγορηματικά ότι η εξόφληση των επιδοτήσεων έγινε τμηματικά, όπως είχαμε πει, από την 1η Δεκεμβρίου. Ξεκίνησε από τις 17 Νοεμβρίου, ένα πολύ μεγάλο μέρος ξοφλήθηκε προ των εορτών των Χριστουγέννων, ένα άλλο σημαντικό τμήμα δόθηκε τον Απρίλιο ακριβώς γιατί υπήρχε καθυστέρηση στη διεξαγωγή ελέγχων από ορισμένες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και για αυτό το λόγο ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. για πρώτη φορά στα χρονικά ανέλαβε πρωτοβάθμιους ελέγχους για να αποκαταστήσει ελλείψεις ορισμένων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και να προλάβουμε τη συμπλήρωση των προαπαιτούμενων που προβλέπονται στον κοινοτικό κανονισμό 1782, που ψηφίσατε τον Ιούνιο του 2003. Προφανώς η εξαγωγή του τελικού ποσού που αφορούσε την κατανομή του εθνικού αποθέματος ήταν αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης όλων αυτών των ελέγχων, ώστε να βρούμε τον αριθμητή τον οποίο θα διαιρέσουμε και θα φτάσουμε στο αποτέλεσμα.

Ήδη, λοιπόν, ολοκληρώθηκε η εξόφληση σε 893.480 αγρότες

με ποσό 1.880.000 ευρώ. Αυτά είναι δεδομένα στοιχεία, τα οποία δεν μπορεί να αμφισβητήσει κάποιος. Άρα αυτά δεν τα ξέρετε, ή θέλετε να συγκαλύψετε κάποιους που θα πάρουν επιδοτήσεις ενώ χρωστούσαν κάπου αλλού, ή κάποιους που έπαιρναν παράνομα επιδοτήσεις. Αυτό δεν θα γίνει επί των ημερών μας.

Επιμένετε στο θέμα της παρακράτησης μεγάλου ποσοστού από το ποιοτικό παρακράτημα και παραπλανείτε τη Βουλή, λέγοντας ότι εμείς αποδεχθήκαμε τα ανώτατα επιτρεπτά –έτσι λέτε στην επερώτηση- από τον κανονισμό 1782/2003 ποσοστά για την παρακράτηση.

Η απάντηση, δεν εξαντλήσαμε το ανώτατο όριο το οποίο εσείς είχατε αποδεχθεί. Για παράδειγμα, στον καπνό είμαστε στο 2% αντί για το 10%, στο λάδι είμαστε στο 4% αντί για το 10%, στο αιογρόβιο είμαστε στο 5% αντί για το 10%. Μην εξακολουθείτε να κοροϊδεύετε. Δεν βάλατε μυαλό από τη δεινή ήττα σας του Μαρτίου του 2004, τουλάχιστον κάντε το τώρα!

Σε σχέση με τους γεωργικούς συμβούλους, είναι καταλυτική η απάντηση και το κείμενο το οποίο κατέθεσε πριν από λίγο στα Πρακτικά ο Υφυπουργός, που προέρχεται από τον κ. Παπαβασιλείου, τον Πρόεδρο του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. ο οποίος εκπροσωπεί συνολικά τους γεωτεχνικούς της χώρας και όχι μια συγκεκριμένη παράταξη.

Σε σχέση με την κατανομή ποσών στα δασαρχεία, τον χρόνο κατανομής τους και γενικότερα τη μεταχείρισή τους, εσείς δίνετε ποσά στα Δασαρχεία και η κατανομή έγινε στις 2 Ιουνίου το 2003 και στις 10 Ιουνίου το 2002. Εμείς τα δώσαμε νωρίτερα από κάθε άλλη φορά, στις 10 Μαΐου, κύριοι συνάδελφοι, πάνω από ένα μήνα νωρίτερα από την ημερομηνία που δίνετε εσείς τις κατανομές.

Αυτά τα πενιχρά ποσά δίνετε στα Δασαρχεία και τα είχατε επιβαρύνει και με την κατασκευή δασικών χωριών, άλλο ένα ρουσφετολογικό εφεύρημα των κυβερνήσεών σας. Είχατε υποσχεθεί πενήντα δασικά χωριά, κόστους 2,5 εκατομμυρίων ευρώ το καθένα από αυτά, όταν οι πόροι τους οποίους δίνετε, δεν έφταναν, όπως λέτε και όπως πράγματι έτσι είναι, για τη λειτουργία των δασαρχείων.

Ξαναλέω ότι οι πόροι αυξήθηκαν, η κατανομή έγινε πολύ πιο γρήγορα από το παρελθόν και προφανώς οι κατανομές των αρμοδιοτήτων και η διαδικασία της μετατροπής και της μεταβίβασης των αρμοδιοτήτων αυτών προήλθε από νόμο σας το 1997.

Είπατε ορισμένα πράγματα για τη διαφάνεια. Σας λέω και πάλι κατηγορηματικά ότι θα δοθεί καρτέλα σε κάθε παραγωγό της χώρας, που θα καταγράφει, επακριβώς, τα δικαιώματα τα οποία κατανεμήθηκαν στον ίδιο. Δεν μοιράστηκαν, όπως το κάνατε εσείς, αδιαφανώς. Κατανεμήθηκαν σε κάθε αγρότη, ώστε να γνωρίζει για ποιο λόγο πήρε το κάθε ποσό. Αυτό θα ισχύει και για τα επόμενα χρόνια.

Μιλήσατε για το θέμα του αποχαρακτηρισμού εκτάσεων ή το θέμα της τροπολογίας. Η τροπολογία την οποία καταθέσαμε πριν από λίγο καιρό, ήταν ταυτόσημη, ακριβώς η ίδια, με τη διάταξη την οποία είχατε επικαλεστεί και την οποία ψηφίσατε στη Βουλή και με τη σύμφωνη γνώμη τη δική μας και αφορούσε τα πρόστιμα.

Αυτό που αφορούσε τα πρόστιμα τότε, θα αφορούσε και η τροπολογία την οποία φέραμε, καθώς και την αναστολή διαδικασιών κατάθεσης ενδίκων μέσων, ακριβώς γιατί αυτό έλεγαν τα δικαστήρια. Οι αρμόδιοι Βουλευτές σας ορισμένων περιοχών, όχι μόνο συμφωνούσαν αλλά πίεζαν προς την κατεύθυνση αυτή, γιατί υπήρχε επιβάρυνση των πολιτών στα δικαστήρια.

Ακριβώς επειδή θέλαμε να εξασφαλίσουμε τη συναίνεση, όπως την επιτύχατε εσείς με τη διάταξη του 2003 και με τη δική μας ψήφο, θεωρούσα ότι θα συμφωνήσετε με μία αρχή και με μία διατύπωση, που ήταν ταυτόσημη με τη δική σας.

Όσον αφορά το θέμα της γης υψηλής παραγωγικότητας, από τη Βουλή πέρασε χωρίς καμμία αντίρρηση καμιάς πλευράς, ιδιαίτερα του ΠΑ.ΣΟ.Κ, ιδιαίτερα του κ. Αργύρη, εκτός αν δεν το κατάλαβε και επιβεβαιώνει, αυτό που είπα πριν, δηλαδή ότι δεν κατανοεί. Έγινε πλέον κανόνας εδώ να μην κατανοεί αυτά τα οποία του λέμε. Η διάταξη προβλέπει ότι εκατέρωθεν του συνό-

λου των εθνικών οδών της χώρας σε μήκος εξακοσίων μέτρων δεν θα υπάρχει γη υψηλής παραγωγικότητας, πολύ περισσότερο που με τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική δεν ενθαρρύνεται η υπερπαραγωγή, όπως γινόταν στο παρελθόν, αλλά προέχει η οικιστική αξιοποίηση περιοχών δίπλα στις εθνικές οδούς.

Αυτό, λοιπόν, δεν ισχύει μόνο για τη Βοιωτία την οποία επικαλείστε, αλλά για όλη την Ελλάδα. Προφανώς έγινε μετά από παρακλήσεις, από εισηγήσεις, από πιέσεις ή από γνώμες τις οποίες εκφράζουν πολλοί φορείς. Οι φορείς αυτοί είναι η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, ενώ πρόσφατα και η Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. έχει θέσει ένα θέμα για τα φωτοβολταϊκά.

Άρα, λοιπόν, υπάρχει μια ευρύτερη πρόταση να αξιοποιείται καλύτερα μια περιοχή, όταν προέχει ο χαρακτήρας της επένδυσης που είναι καλύτερος για την οικονομία. Συνεπώς δεν υπάρχει εύνοια κανενός, δεν υπάρχει εύνοια καμμίας περιοχής, δεν υπάρχει καμμία εύνοια δική μου ή οποιουδήποτε άλλου. Υπάρχει μια αντικειμενική αποτύπωση, μια αντικειμενική διάταξη που αφορά τις εκτάσεις εκατέρωθεν των εθνικών οδών.

Διότι παρατηρείται το τραγελαφικό φαινόμενο από τη μια περιοχή να απαγορεύεται η ανοικοδόμηση και από την άλλη να επιτρέπεται. Και αυτή την τραγελαφική κατάσταση προσπαθήσαμε να λύσουμε. Και όσο εκκρεμεί το χωροταξικό σχέδιο, το οποίο θα καθορίσει τα κριτήρια και τους όρους για τη χρήση της γης, προφανώς δεν υπάρχει άλλη αλλοίωση του περιεχομένου.

Όποιος, λοιπόν, τα αμφισβητεί αυτά, ας φέρει εδώ στοιχεία να λείι αυτές τις αναλήθειες, τις οποίες λέει. Άρα, κύριε Αργύρη, εδώ δεν κυβερνάω με προσωπικά κριτήρια. Σε καμμία περίπτωση δεν υπάρχουν αποφάσεις δεν λαμβάνονται με προσωπικό χαρακτήρα, όπως ελαμβάνοντο οι δικές σας αποφάσεις και μην με προκαλείτε. Έγινε, απόλυτα, αντικειμενικά και δεν αντέδρασε στη διάταξη για τη γη υψίστης παραγωγικότητας κανένας από εσάς. Δεν υπάρχει, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, καμμία υστεροβουλία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Το καταψηφίσαμε το νομοσχέδιο και επί της αρχής και επί των άρθρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Παρακαλώ, παρακαλώ!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Όποιος τολμήσει να το αμφισβητήσει, θα έχει τις συνέπειες ενώπιον των δικαστηρίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε, τον κύριο Υπουργό.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Πέμπτης 28 Ιουνίου 2007 και ερωτάται το Σώμα, εάν τα επικυρώνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς τα Πρακτικά της Πέμπτης 28 Ιουνίου 2007 επικυρώθηκαν.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Αργύρης.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Κύριε Υπουργέ, το ότι μπορείτε να λέτε με μεγάλη φυσικότητα ψέματα, αυτό έχει αποδειχθεί. Και έχει αποδειχθεί, γιατί εγώ σας είπα ότι έχω εδώ την απόφαση στις 22ης Ιουνίου και εσείς είπατε τι κάνατε –τι έκανε το ΠΑ.ΣΟ.Κ.- το 2002 και το 2003.

Εσείς είχατε προβλέψει και προέβλεψαν και όλοι, ότι θα έχουμε ακραία καιρικά φαινόμενα. Πολύ γρήγορα ήρθε καλοκαίρι και πολύ γρήγορα θα έρθουν πυρκαγιές. Βγήκατε το Μάρτιο και είπατε, είμαστε πανέτοιμοι. Πώς είσαστε πανέτοιμοι, όταν στις 22 του μηνός, η πράξη είναι ακόμη στο Υπουργείο και δεν έχει φύγει για να πάει στις υπηρεσίες των περιφερειακών δασαρχείων για να προσληφθούν; Γιατί θα τους προσλάβετε; Για να μαζέψουν τα αποκαΐδια από την πολιτική σας; Διότι αυτή είναι η πολιτική σας. Αυτό, όσον αφορά το πρώτο ψέμα.

Το δεύτερο. Είπατε τι έκανε ο κ. Δρυσ, αν είχε ευαισθησία και επίσης είπατε, μην μας προκαλείτε. Σας προκαλούμε, κύριε Υπουργέ, να απαντήσετε εδώ στη Βουλή, εάν εξακόσια μέτρα, ένθεν και ένθεν, της περιφερειακής οδού που πάει προς τη Θεσσαλονίκη, έχετε δική σας περιουσία, γιατί αυτό καταγγέλλουν. Να το πείτε εδώ στη Βουλή, αν έχετε ή δεν έχετε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων):

ξης και Τροφίμων): Σας εξήγησα ότι δεν έχω κανένα αγροτεμάχιο και εγώ προσωπικά και τα μέλη της οικογενείας μου, γης υψηλής παραγωγικότητας, που να αίρεται ο χαρακτηρισμός από αυτή τη διάταξη. Κατηγορηματικά. Εάν επιμείνετε, υπάρχουν και τα δικαστήρια.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Εγώ ρώτησα και πήρα την απάντηση. Εγώ δεν συκοφαντώ. Ρώτησα και πήρα την απάντηση. Εσείς δώσατε την απάντηση, άρα, οι καταγγελίες θα απαντηθούν.

Πάμε, λοιπόν, σε ένα θέμα που αφορά την ευαισθησία μας και δικαιολογημένα ο κ. Κουτσούκος πήγε να σας απαντήσει. Το Π.Α.Σ.Ο.Κ. καταψήφισε το νόμο. Γιατί μας ρωτάτε, εάν είχαμε ή δεν είχαμε ευαισθησία. Το καταψήφισε και κατ' άρθρον και στο σύνολό του. Γιατί είχαμε πει τότε ότι ήταν καταστροφή να αποδεσμεύεται γη υψηλής παραγωγικότητας. Ούτως ή άλλως, όμως, αυτή είναι η πολιτική σας. Είναι τίποτε διαφορετικό η τροπολογία που σας έβαλαν άρον-άρον να αποσύρετε; Δεν απαντάτε, όμως. Δεν ζητάτε ούτε καν συγγνώμη.

Εγκαλείτε, λοιπόν, εμάς για τα προηγούμενα χρόνια, εάν βάλαμε ή δεν βάλαμε χρήματα κι εγώ σας είπα: Να καταθέσετε, έστω και μια κατάσταση που βάλατε την υπογραφή σας. Γιατί, με υπογραφή δική σας εκταμιεύεται στο Ταμείο το συγκεκριμένο. Μόνο με δική σας υπογραφή. Και προέβλεπε αυτό το Ταμείο στον ιδρυτικό του νόμο ότι 8.000.000 με 10.000.000 θα δίνονται για δασοπροστασία. Μπορείτε, λοιπόν, να μας καταθέσετε μια κατάσταση με το που ακριβώς δώσατε τα χρήματα αυτά;

Επίσης, έχουμε εδώ τριάντι χρόνια. Δίνετε, λέγατε, γρήγορα τις επιδοτήσεις. Μας λέγατε 92% τα Χριστούγεννα, 96% αργότερα. Εδώ σας είπαμε, σύμφωνα με τα βιβλιάρια των αγροτών, ότι τα καταθέσατε πριν από ένα μήνα και στους αγρότες λέγατε ότι τα έχουν πάρει γρήγορα. Θα πρέπει να σας πω, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, ότι ήμουν στη Λάρισα στην Ομοσπονδία των Κτηνοτρόφων. Βγήκε ένας κτηνοτρόφος –και είναι δημοσιευμένο και στις τοπικές εφημερίδες– ο οποίος άρχισε να μου απαριθμεί ότι το εισόδημά του έχει μειωθεί. Μου έλεγε, τόσο έχασα από το κρέας, τόσο έχασα από το γάλα, τόσο πλήρωσα περισσότερο στις ζωοτροφές και εγώ του είπα: Δεν έχεις δίκιο. Μου είπε: Εγώ δεν έχω δίκιο; Και μου έφερνε ξανά τα στοιχεία. Του είπα: Λες ψέματα. Και μου είπε: Είναι δυνατόν να μου λέτε, κύριε Αργύρη, ότι λέω ψέματα;

Μα, του λέω, στη Βουλή ο κύριος Υπουργός, μας λέει ότι αυξήθηκε το εισόδημα, ότι εσύ έχεις αυξημένο εισόδημα. Ήταν εκεί παρόντες και οι δημοσιογράφοι και ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας, ο οποίος είναι στέλεχος σας και τα στοιχεία τα οποία καταθέτουμε και καταθέσαμε για τους κτηνοτρόφους, είναι από στελέχη δικά σας τα οποία βρίσκονται σε απόγνωση, γιατί αν συνεχιστεί αυτή η πολιτική στην κτηνοτροφία ακόμη δύο-τρεις μήνες, δεν θα υπάρχει κτηνοτροφία. Και εσείς μας λέτε άλλα πράγματα.

Δεν καταλαβαίνετε ότι απογοητεύετε όλους τους κτηνοτρόφους και τους αγρότες, γιατί η Βουλή μεταδίδει τις συνεδριάσεις και κάθονται και ακούνε; Έχουν αγωνία να δουν τι θα γίνει ακριβώς και εσείς τους λέτε ότι έχει αυξηθεί το εισόδημά τους και το λέτε και σε μας εδώ και λέτε ότι είναι ψεύτικα τα δικά μας στοιχεία. Πώς πρέπει να σας ονομάσουμε, κύριε Υπουργέ; Πώς μπορούμε να κρατηθούμε; Τι πρέπει να πούμε δηλαδή για να μη μας εγκαλέσει ο Πρόεδρος της Έδρας, αν πούμε καμιά βαριά κουβέντα; Πώς πρέπει να πούμε αυτό το πράγμα που λέτε εσείς;

Ερχόμαστε τώρα αυτού καθ' εαυτού στη διαφάνεια. Τι σας φοβίζει, κύριε Υπουργέ, να δημοσιοποιήσετε, όπως σας ζητήσαμε να μας καταθέσετε έγγραφα, ποιο παίρνουν; Θα μοιράσετε 300.000.000 ρουσφετολογικά. Έχετε καταφέρει να δικαιούνται να πάρουν κάποια χρήματα και εσείς τους λέτε ότι τους κάνετε και χάρη, για τα δικά τους λεφτά. Τους βάλατε και δανείστηκαν τα δικά τους λεφτά. Τώρα, λοιπόν, επανέρχεστε και μας απειλείτε κιόλας. Λέτε: «Μη λέτε τέτοια πράγματα, γιατί έχω στοιχεία». Ποια στοιχεία έχετε, κύριε Υπουργέ; Εμείς ζητάμε τα στοιχεία που οφείλετε να δώσετε, όπως λέει ο Κανονισμός, όπως σας λέει η Επίτροπος η κ. Μποέλ, ότι αν συνεχίσετε έτσι δεν θα υπάρχουν επιδοτήσεις στην Ελλάδα, με επιστο-

λές επί επιστολών. Τι άλλο να πούμε δηλαδή; Να κάνουμε αυτό που έκαναν οι Ευρωβουλευτές σας; Να καταθέσουμε έγγραφα; Γι' αυτό, λοιπόν, μη συνεχίζετε άλλο αυτήν τη συγκεκριμένη πολιτική.

Είπατε ότι δώσατε 1.880.000.000. Πόσα είναι τα χρήματα που έπρεπε να μοιράσετε; Τώρα ξαφνικά το φέρατε στο 96%. Σε άλλη απάντηση, όταν γινόταν συζήτηση στα αγροτικά, σε προημερησίας διάταξη, είπατε ότι η πληρωμή είχε φθάσει στο 98%. Τους έχετε τρελάνει τους συναδέλφους Βουλευτές που δεν μπορούν να πάνε στα καφενεία, γιατί δεν ξέρουν τι να τους πουν. Μία τους λέτε 98%, μία τους λέτε 96%, μία τους λέτε 92%. Απαντήσατε σε ερωτήσεις των συναδέλφων της Συμπόλιτευσης; Στις ερωτήσεις σας λένε ότι μειώθηκε το εισόδημα.

Βέβαια εσείς έχετε άλλη τακτική: Όποιοι εναντιώνονται σε σας είτε είναι συλλογικός φορέας, όπως είναι η ΣΥ.Δ.Α.Σ.Ε. –που είναι δική σας οργάνωση, που με δικές σας δυνάμεις, μαζί με τον κ. Σκιαδά τη φτιάξατε και με άλλα στελέχη– δεν τους δίνετε τα λεφτά που δικαιούνται. Στη Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε. δεν δίνετε τα λεφτά που δικαιούνται με νόμο. Τους παρακαλείτε τα χρήματα και τους απειλήσατε ότι εάν δεν βγάλουν ανακοίνωση που να λέει ότι πληρώθηκαν οι επιδοτήσεις, δεν θα πάρουν τα χρήματα. Τους απειλήσατε και το κάνατε πράξη. Δηλαδή, είναι φορείς των αγροτών που εκπροσωπούνται στις Βρυξέλλες και δεν μπορούν να πάνε, γιατί δεν τους δίνετε τα χρήματα που δικαιούνται. Το κάνετε και σε υπαλλήλους. Όποιοι υπάλληλος αντιστέκεται τον φωνάζετε με έμμεσο τρόπο και τον απειλείτε.

Γι' αυτό, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, μη μιλάτε για σκονί στο σπίτι του κρεμασμένου. Το σκονί είναι δίπλα σας. Χρησιμοποιήστε το όπως μπορείτε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ο κύριος Υπουργός, έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Σε σχέση με το προσωπικό και την κατανομή θέλω να πω ότι η κατανομή προσωπικού, την οποία καταγγέλλει εδώ ο κ. Αργύρης, έγινε το 2003 στις 8 Ιουλίου, με αριθμό πρωτοκόλλου 252105. Μη λέτε, λοιπόν, για σκονί σε σπίτι κρεμασμένου. Τότε κάνατε την κατανομή προσωπικού, που κατηγορείτε ότι άργησε επί των ημερών μας.

Δεύτερον, όσον αφορά το εθνικό απόθεμα, έχει καταμετρηθεί σε τρεις φάσεις. Υπάρχει δελτίο Τύπου, το οποίο θα καταθέσω στα Πρακτικά, της 1ης Ιουλίου 2007, του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα κ. Σκιαδά, ο οποίος μιλάει για την κατανομή σε τρεις φάσεις, ώστε να φθάσουμε να έχει καταμετρηθεί με απόλυτα διαφανή τρόπο και με τις κατηγορίες που περιγράφονται στο δελτίο Τύπου. Και μπορεί να κριθούν αυστηρά από οποιονδήποτε, διότι όλοι αυτοί που παίρνουν εθνικό απόθεμα υπάγονται στις κατηγορίες και στα κριτήρια αυτού του δελτίου Τύπου, που συμφωνήθηκε απόλυτα με την Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.. Έτσι, λοιπόν, συνολικά έχουν εισπράξει σαράντα πέντε χιλιάδες διακόσιοι δεκαέξι δικαιούχοι ποσό 118.718.000 ευρώ, με απόλυτα αντικειμενικό τρόπο. Αν κάποιος πληροί τα προσόντα αυτά και τα κριτήρια και δεν έχει πάρει, να έλθει να μας το καταγγείλει.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Ευάγγελος Μπασιάκος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της υπ' αριθμόν 79/36/8-6-2007 επερώτησης Βουλευτών του Π.Α.Σ.Ο.Κ. προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με τις κοινοτικές ενισχύσεις και τα δικαιώματα των Ελλήνων αγροτών.

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών των συνεδριάσεων της Παρασκευής 29 Ιουνίου 2007, της Δευτέρας 2 Ιουλίου 2007, της Τρίτης 3 Ιουλίου 2007, της Τετάρτης 4 Ιουλίου 2007, της Πέμπτης 5 Ιουλίου 2007 και της Παρασκευής 6 Ιουλίου 2007.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση για την υπ' ευθύνη του Προεδρείου επικύρωση των Πρακτικών των συνεδριάσεων της Παρασκευής 29 Ιουνίου 2007, της Δευτέρας 2 Ιουλίου 2007, της Τρίτης 3 Ιουλίου 2007, της Τετάρτης 4 Ιουλίου 2007, της Πέμπτης 5 Ιουλίου 2007 και της Παρασκευής 6 Ιουλίου 2007.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνονται σήμερα οι εργασίες της Γ' Συνόδου της Ολομέλειας της Βουλής. Η λήξη των εργασιών της Γ' Συνόδου της ΙΑ' περιόδου Προεδρευομένης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας θα κηρυχθεί με το σχετικό προεδρικό διάταγμα, το οποίο θα δημοσιευτεί στην Εφημερίδα

της Κυβερνήσεως και θα θυροκολληθεί.

Το Τμήμα Διακοπής των Εργασιών της Βουλής θα αρχίσει τις εργασίες του με την πρώτη του σύνθεση την προσεχή Τρίτη 10 Ιουλίου 2007 και ώρα 18.30', σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που θα διανεμηθεί.

Σας εύχομαι καλό καλοκαίρι.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 15.16' λύεται η συνεδρίαση.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ